

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

AFYONKARAHİSAR (KARAHİSAR-I SAHİB) 1741-1743
(H. 1154-1156) TARİH ve 542 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİ
(Değerlendirme-Transkripsiyon-İndex)

Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Prof. Dr. Mehmet KARAGÖZ

Hazırlayan
Gülay PORGALI

MALATYA 2019

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

AFYONKARAHİSAR (KARAHİSAR-I SAHİB)
1741-1743 (H. 1154-1156) TARİH ve 542 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİ
(Değerlendirme-Transkripsiyon-İndex)

Yüksek Lisans

Danışman
Prof. Dr. Mehmet KARAGÖZ

Hazırlayan
Gülay PORGALI

MALATYA 2019

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

AFYONKARAHİSAR (KARAHİSAR-I SAHİB)
1741-1743 (H. 1154-1156) Tarih ve 542 Numaralı Şer'iyye Sicili
(Değerlendirme-Transkripsiyon-İndex)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Prof. Dr. Mehmet KARAGÖZ

HAZIRLAYAN
Gülay PORGALI

Jürimiz tarafından 28 Haziran 2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda bu Yüksek Lisans Tezi oybirliği ile başarılı bulunarak, Tarih Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

- Jüri Üyelerinin Unvan Ad Soyadı
1. Prof. Dr. Zahit YILDIRIM
 2. Prof. Dr. Mehmet KARAGÖZ
 3. Doç. Dr. Yahya BAŞKAN

İmzası

.....
.....
.....

İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun tarih ve sayılı kararıyla bu tezin kabulü onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mehmet KUBAT
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Afyonkarahisar (Karahisar-ı Sahib) 1741-1743 (H. 1154-1156) Tarih ve 542 Numaralı Şer’iyye Sicili (Transkripsiyon-Değerlendirme-İndex)” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamını kaynakçada gösterdiğimi ve bunlara atıf yapılarak yaralandığımı belirtir ve onurumla doğrularım.

Gülay PORGALI

ÖNSÖZ

Osmanlı dönemi şehir tarihi ve bölge tarihi çalışmalarında en önemli kaynaklardan biri olan şer'iyye sicilleri, özellikle çalışılan bölgenin sosyal hayatı hakkında yararlanacağımız diğer kaynaklara nazaran daha kapsamlı bilgiler sunmaktadır. Bölgenin yaşam şekli, insanların meslekleri, aile kurumu, toplum düzenindeki bozulmalar, dini ve etnik yapı gibi sosyal hayatla ilgili pek çok kayıt bulmak mümkündür.

Şer'iyye sicilleri, şer'i mahkemelere intikal eden davaların, kadının sorumluluğunda olan esnaf ve narh işleminin, merkezden gönderilen fermanlar ile bir üst makamdan gelen buyruldukların bulunduğu defterlerdir. Bu sebepten yalnız sosyal hayata değil, siyasi, askeri, idari, dini pek çok konuya ışık tutacak bilgiler bulunmaktadır. Bütün bunları göz önünde bulundurarak hazırladığımız “Afyonkarahisar (Karahisar-ı Sahib) 1741-1743 (H. 1154-1156) Tarih ve 542 Numaralı Şer'iyye Sicili (Değerlendirme-Transkripsiyon-İndex)” isimli bu çalışmamız yalnızca transkribe edilmemiş, içerdiği belgeler konularına göre tasnif edilerek özetleri çıkarılmış ve aynı usulde değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Bu şekilde çalışmamızdan istifade edecek olan araştırmacıların istedikleri bilgilere daha kısa zamanda ulaşması hedeflenmiştir.

Bu çalışmamızı yaparken her türlü desteğini benden esirgemeyen, tecrübelerinden önemli ölçüde istifade ettiğim sayın hocam Prof. Dr. Mehmet KARAGÖZ'e, yine bu çalışmamızı yapmamıza vesile olan sayın Prof. Dr. M. Zahit YILDIRIM'a ve her zaman her koşulda beni destekleyen ve yanımda olan bütün aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Gülay PORGALI

ÖZET

Türk tarihi ve medeniyeti açısından husûsi bir yer tutan şer'iyye sicilleri, Osmanlı Devleti'nin adli, idari, askeri, dini müesseseleri ile Osmanlı dönemi sosyal hayatı hakkında oldukça zengin bilgiler içermektedir. Özellikle şehir ve bölge tarihi çalışmalarında başvurulması gereken en önemli kaynaklardan biridir. Bu kapsamda çalışığımız 542 numaralı 1741-1743 (H. 1154-1156) tarihli Afyonkarahisar Şer'iyye Sicili'nden Karahisâr-ı Sâhib şehrinin sosyo-ekonomik, idari, askeri ve fiziki durumları hakkında önemli bilgiler elde edilmiştir. Osmanlı devleti'nin taşradaki idari yapısı ve diğer devletlerle olan siyasi münasebetlerini ihtiva eden kayıtlar bulunması dolayısıyla ayrıca önem taşımaktadır.

Tezin temel kaynağını oluşturan Afyonkarahisar Şer'iyye Sicili'nde bulunan 257 belge transkribe edilerek günümüz harflerine çevrilmiş olup, özetleri çıkartılmış ve ayrıca belli bir plan dâhilinde fiziki, idari, askeri, sosyal ve iktisadi alanlarda değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Buna göre tez giriş bölümü hariç üç ana bölümden oluşmaktadır. Sicildeki kayıtlardan elde edilen bilgiler, değerlendirme aşamasında telif ve araştıma eserlerden faydalanılarak zenginleştirilmiştir.

Sicillerde bulunan kayıtlar dönemin diplomatikası gereği birden fazla makamı veya birden fazla konuyu ilgilendirebilmektedir. Bizim tasnif hususundaki tercihimiz bir kayıta üzerinde yoğunlaşılacak konuya göre şekillenmiştir. Ayrıca kayıtlarda geçen ferman, hüccet, buyruldu, berât vb. ifadeler özetler kısmında belirtilmiştir.

Bu çalışma ile özelde Afyonkarahisar, genelde ise Osmanlı Devleti'nin 1741-1743 yılları arasındaki sosyal, siyasi ve iktisadi durumuna ışık tutacak bir tez vücuda getirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Afyonkarahisar, Şer'iyye Sicili, Karahisâr-ı Sâhib.

ABSTRACT

Şer'iyye Registry, which have a special place in terms of Turkish history and civilization, contains rich information about the judicial, administrative, military and religious institutions of the Ottoman Empire and the social life of the Ottoman period. It is one of the most important sources that should be used especially in the studies of urban and regional history. In this context, we have obtained important information about the socio-economic, administrative, military and physical conditions of Karahisâr-ı Sâhib city from Afyonkarahisar Şer'iyye Registry dated 1741-1743 (H. 1154-1156) numbered 542 that we studied. It is also important due to involving records of the administrative structure of the Ottoman Empire in the provinces and its political relations with other states.

257 documents in Afyonkarahisar Şer'iyye Registry, which constitute the main source of the thesis, have been transcribed and translated into modern Turkish, and summarized and evaluated in physical, administrative, military, social and economic fields within a certain plan. Accordingly, the thesis consists of three main chapters except the introduction part. The information obtained from the records in the registry has been enriched by making use of copyright and research works during the evaluation.

Records in the registry may concern more than one authority or more than one subject in accordance with the diplomatic qualification of the period. Our preference for classification has taken shape according to a subject focused in a record. In addition, the expressions in the records of edict, title-deed, commanded etc. have been stated in the summary section.

With this study, a thesis that will shed light on the social, political and economic situation of Afyonkarahisar in particular and the Ottoman Empire in general between 1741-1743 has been tried to be constituted.

Keywords: Afyonkarahisar, Şer'iyye Registry, Karahisâr-ı Sâhib.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	ii
ONUR SÖZÜ	iii
ÖNSÖZ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ	xi
KISALTMALAR	xii
KONU VE KAYNAKLAR.....	xiii
GİRİŞ	1

I. BÖLÜM

UMUMİ DEĞERLENDİRME

A. FİZİKİ DURUM.....	4
a. Karahisâr-ı Sâhib'in Şehir Yapısı.....	4
aa. Mimari Eserler (Kale, Camii, Mescit, Mektep, Tekke Zâviye, Konak, Han, Saray).....	5
b. Kaza ve Kasabalar (Nahiyeler)	7
c. Mahalleler.....	8
d. Köyler	9
B. İDARİ DURUM	11
a. Merkezi İdare	11
aa. Saray	11
ab. Divân-ı Hümâyûn	11
b. Taşra Teşkilatı.....	12
ba. Karahisâr-ı Sâhib Yöneticileri	13
baa. Ehl-i Örf	13
bab. Ehl-i Şer'	16
c. Nakibü'l-eşraflık Kaymakamı.....	18
C. ASKERİ DURUM	19
a. Askeri İdareciler	19

aa. Alaybeyi	20
ab. Yeniçeri Serdarı.....	21
b.Asker Organizasyonu ve Tedariki.....	22
c.Askerî Lojistik.....	23
d. Sürücü Tayini	24
e. Seferden Firar Edenler	24
f. Menzil Teşkilatı.....	25
D. SOSYAL DURUM	26
a. Sosyal Hayat.....	26
aa. Nikâh ve Boşanma	26
b. Sosyal Faaliyetler	27
ba. Tereke /Miras.....	27
bb. Kefalet	27
bc. Vekalet	28
c.Vakıflar	28
d. Eşkîyalık Faaliyetleri	29
E. İKTİSADİ DURUM	30
a. Vergiler	31
b. Narh.....	31
c. Zirai Ürünler, Hayvancılık ve Madencilik	33
d. Esnaf.....	34
e. Ticaret Merkezi Olarak Pazar Yerleri ve Çarşılar	34
f. Alış-Veriş.....	35
g. Borç-Alacak	35

II.BÖLÜM

BELGELERİN KONULARINA GÖRE TASNİFİ VE ÖZETLERİ

A. İdari	36
a. Ehl-i örf	37
aa. Mutasarrıf (Sancakbeyi)	37
ab. Mütesellim	38
ac. Kethüdâyeri.....	39

b. Ehl-i şer'	40
ba. Kadı.....	40
bb. Nâib.....	40
bc. Nakibü'l-eşraf	41
c. İdari masraflar.....	42
d. Siyasi stratejik görevler	44
B. Askeri.....	45
a. Askeri idareciler	46
aa. Alaybeyi	46
ab. Yeniçeri serdârı	47
ac. Tımarlı sipahi	47
b. Sefer sevk ve idare.....	48
c. Menzil teşkilatı.....	52
C. Sosyal.....	59
a. Sosyal Hayat.....	59
aa. Nikah ve Boşanma	61
b. Sosyal faaliyetler (tereke/miras, kefalet, vekalet).....	62
c. Sosyal müesseseler ve işleyişi.....	65
ca. Dini müesseseler (cami, mescit, tekke ve zâviye)	65
d. Vakıflar	66
e. Eşkîyalık Faaliyetleri.....	67
D. İktisadi.....	74
a. Hanlar.....	74
b. Esnaf Teşkilatı	74
c. Vergiler	75
d. Tımar, Zeamet, Has, Mukataa ve Ocaklıklar.....	79
e. Narh ve Ölçüler.....	84
f. Alış-Veriş, Borç-Alacak	84

III. BÖLÜM

TRANSKRİPSİYON	86
SONUÇ	375

KAYNAKÇA.....	377
EKLER	379
İNDEX	381

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1.1. Hanlar ve Konaklar.....	6
Tablo 1.2. Karahisâr-ı Sâhib'in Kazaları ve Sicilde İsmi Geçen Diğer Kazalar	7
Tablo 1.3. Karahisâr-ı Sâhib Sancağının Nahiyeleleri	8
Tablo 1.4. Karahisâr-ı Sâhib'in Mahalleleleri	9
Tablo 1.5. Karahisâr-ı Sâhib'in Köyleleleri	10
Tablo 1.6. Anadolu Eyaleti Yöneticileleleri	12
Tablo 1.7. Karahisâr-ı Sâhib'de Ehl-i Örf	13
Tablo 1.8. Tereke Kaydı	27
Tablo 1.9. Vakıflar	29
Tablo 1.10. Narh uygulamasında geçen yiyecek ve eşyalar	32
Tablo 1.11. es-Seyyid Paşa'ya verilen zahire	33

KISALTMALAR

A.Ş.S.	: Afyon Şer'iyye Sicili
Bel.	: Belge
Bkz.	: Bakınız
h.	: Hicri takvim
hk	: Afyon şeriye sicilinde kayıtlı belge, hüküm
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
Nr.	: Numara
s.	: sayfa
TDVİA	: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
vb.	: Ve benzeri
vd.	:Ve diğerleri

KONU VE KAYNAKLAR

Şehir tarihi çalışmaları, çalışılan bölgenin sosya-ekonomik, idari ve kültürel yapısı hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Bu itibarla şehir tarihi çalışacakların başvuracağı ilk kaynaklardan birisi de şer'iyye sicilleridir. Biz de bu çalışmayı yapmadan önce bir ön araştırma yapıp, yayınlanmayan bir sicil olması hasebiyle Milli Kütüphane'de 542 numara ile kayıtlı olan Afyon Karahisar Şer'iyye Sicilini çalışmayı uygun bulduk. Defterin belge sayısı 257, varak sayısı ise 98'dir. Ancak sicili çalışırken numaralandırılmış belgelerin bazılarında birden fazla hüküm olduğunu tespit ettik. Bu türden belgeleri örneğin; 1, 1A, 1B, 1C şeklinde tasnif ettik. Sicilde bulunan ilk belgenin tarihi 1 Rebiulahir 1154/ 16 Haziran 1741, en son tarihli belge ise 2 Zilkade 1156/18 Aralık 1743'tür.

Şer'iyye sicillerinde kadıların hüccet ve ilâm kayıtları başta olmak üzere merkezden gelen ferman, buyruldu, berât, temessük, mektup gibi birçok belge türünün suretlerinin kayıtlarına rastlamak mümkündür. Çalıştığımız defterde 104 adet ferman kaydı, 53 adet buyruldu kaydı, 26 adet berat kaydı, 8 adet mektup kaydı ve 4 adet temessük kaydı bulunmaktadır. Bunların dışında tereke defteri, tevzi defteri, konak defteri, narh işlemi, esnaf örgütlenmesi, vergiler, vakıf, cami, mescid, medrese, tekke ve zâviye gibi pek çok konuda kayıt bulunmaktadır. Defterin genel durumu okunabiliyor olmakla beraber 245A ve 247 numaralı belgelerin yazı karakterleri okunması bakımından çok güçtü. Defterin bazı sayfalarında kararmalar ve yıpranmalar vardı.

Çalışmayı yaparken yalnızca sicildeki belgelerle yetinilmemiş bilgileri doğru şekilde aktarmak adına araştırma ve telif eserlerden de yararlanılmıştır. Yararlandığımız eserlerden birisi de M. Zahit YILDIRIM'ın *Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın İdari, Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, 1720-1750, isimli basılmamış doktora tezidir. Çalıştığımız dönemi de içine alan bu çalışmadan tezimizi hazırlarken önemli ölçüde yararlandık.

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nin kanunları şer'i ve örfi kurallara göre şekillenmiştir. Osmanlı Devleti esas itibariyle şeriatin üstünlüğü ilkesini benimsemiştir. İlk Osmanlı Hükümdarları hukuki kurallar koyarken ve önemli politik kararlar alırken fakihlere danışmış, daha sonraki dönemlerde ise şeyhülislamlık makamını kurmuşlardır. Özellikle Fatih döneminden sonra devlet yönetimiyle ilgili alanlar kanun koyma yetkisi bakımından hükümdara has sayılmıştır.¹ Kanun umumiyetle kabul gören âdete veya kıyaslamak için esas olabilecek ilkelere uygun olmalı, Müslümanların faydasına olmalı, şeriat karşısı hiçbir hususu barındırmamalı ve hükümdar kanunu etkin bir biçimde uygulayabilmelidir. Osmanlı Devleti'nde üç kanun şekli vardır. İlk olarak hükümdarların belli başlı konular ile ilgili çıkartmış oldukları kanun özelliği gösteren fermanlar bulunmaktaydı. İkinci kanun türü olarak belirli bir bölge veya sosyal sınıflarla alakalı kararlar gelmektedir. Son kanun türü ise devletin tümüne uygulanabilen umumi kanunnamelerdir.²

Yasama, yürütme ve yargı yetkileri hükümdara ait olsa da, şer'i hususlarda yargı yetkisi hükümdar tarafından atanan kadı isimli görevliye aitti. Örfi hukuk ise hükümdarın yetki alanındaydı. Bu hususta kadılar kendi başlarına karar veremezlerdi, istenen talimatlara göre hareket etmek zorundaydılar. Şer'i mahkemelerin başında bulunan kadılar, yalnızca yargıç değil aynı zamanda birçok farklı görevi de yürütmekteydi.³

İncelediğimiz içbatı Anadolu'da bir yerleşim yeri olan ve meşhur adıyla Afyonkarahisar diye bilinen şehrin eskiçağlarda bir yerleşim yeri olup olmadığı hususunda tereddütler bulunmaktadır. Coğrafi konumu sebebiyle; Doğudan gelen ve İçbatı Anadolu ile Batı Anadolu arasındaki yolların kavşak noktasında bulunan şehir iktisadî imkânları bakımından önemlidir. Yerleşim yeri Bizanslılar zamanında Arap ve Türklerin akınlarına uğramıştır. XIII. Yüzyılın hemen başlarında Türk hakimiyetine

¹ İnalçık, Halil, **Osmanlı'da Devlet, Hukuk ve Adâlet**, Kronik Yayınları, İstanbul, 2018, s. 50-52.

² İnalçık, Halil, **Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)** (çev: Ruşen Sezer), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2016, s. 76-77.

³ Bozatay, Anbarlı Şeniz, Demir, Konur Alp, "Osmanlı Adli ve İdari Sisteminde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme", **Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi VI**, S. 6, Haziran 2014, s. 75.

geçmiştir. Şehrin eski adı kaynaklarda “Karahisâr-ı Sâhib” şeklinde geçmektedir. Şehir, Karahisar ismini, koyu renkli volkanik kayalardan ve bu kayaların üstünde bulunan hisardan, Sâhib ismini ise, Anadolu Selçuklularının son devirlerinde, Moğol istilası sebebiyle buraya sığınmış olan Sâhib Ata Fahreddin Ali Bey’in adından almaktadır. Civarda çok fazla afyon yetişmesinden dolayı XVIII. yüzyıl başlarından itibaren şehir için zaman zaman Afyonkarahisar tabirinin kullanıldığı da görülmektedir. İlk kez Yıldırım Bayezid tarafından Osmanlı sınırlarına dâhil edilen Karahisâr-ı Sâhib, Ankara Savaşı’ndan sonra tekrar Germiyanoglu II. Yakub Bey’in eline geçmiş ve 1428 yılına kadar onun idaresinde kalmıştır. II. Yakub Bey kendisinden sonra yerine geçecek oğlu bulunmadığından ölmeden önce burayı Osmanlılara vasiyet etmişti ve 1428 yılında vefatıyla vasiyeti üzerine Karahisâr-ı Sâhib, Osmanlı Devleti topraklarına katılmıştır.⁴ Bu tarihten sonra Anadolu eyaletine bağlı bir sancak haline getirilmiştir.

Karahisâr-ı Sâhib sancağı ve merkez kazası, İstanbul-Konya-Adana-Şam, İzmir-Konya, İzmir-Ankara, İstanbul-Antalya gibi birçok yol güzergâhlarının üzerinde bulunuyordu. Bu konumundan dolayı XVI. ve XVIII. yüzyıllarda defalarca yapılan İran seferleri sırasında askerlerin sevk olunduğu büyük askeri yolun da üzerinde idi.⁵ Ayrıca sefer zamanı ordunun ihtiyacı olan asker, zahire ve nakliye hayvanı temini için önemli bir merkez olmuştur. Şer’iyye sicillerinde bu hususla ilgili pek çok belge bulunmaktadır.⁶ Anadolu’da bulunan zahire ambarı merkezlerinden birisi de Karahisâr-ı Sâhib sancağıdır.⁷

Osmanlı taşra teşkilatında idari taksimatı, eyalet, sancak, kaza, nahiye, mahalle, karye/köy şeklinde idi. Sancak, Osmanlı Devleti teşkilatının temel idari birimi kabul edilmiştir. Sancağın başında bulunan sancakbeylerinin görevleri ilk zamanlarda askeri mahiyette idi. Ancak zamanla mülki-idari işlerin de sancakbeylerine intikal etmesiyle kadıların görev alanı daralmıştır.⁸ Karahisâr-ı Sâhib sancağı 1839 yılına kadar

⁴ Emecen, Feridun, “Afyonkarahisar”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi II**, İstanbul 1988, 443-444.

⁵ Yıldırım, M. Z., *Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nın İdari, Sosyal ve Ekonomik Yapısı, 1720-1750*, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003, s. 32.

⁶ XVIII. yüzyılda İran seferleri dolayısıyla Karahisâr-ı Sâhib sancağına asker temini için ferman ve buyrulduklar gönderilmiştir. Erzurum seraskeri Numan Paşa mahiyeti için bin beş yüz nefer sipah terakkilusu talep olunmuştur. Bkz. A.Ş.S. 542, s. 14 hk. 62. Deve ve zahire talebi ile ilgili bkz. A.Ş.S. 542, s. 1 hk. 2. s. 11 hk. 57.

⁷ İşbilir, Ömer, “Osmanlı Ordularının İaşe ve ikmalı: I. Ahmed Devri İran Seferleri Örneği”, **Türkler XII**, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002, 151-158.

⁸ Ünal, M. Ali, **Osmanlı Müesseseleri Tarihi**, Fakülte Yayınevi, Isparta 1997, s. 226.

merkezden gönderilen sancak beyleri tarafından idare edilmekteydi. Bu tarihten sonra Hüdavendigâr eyaleti teşkil edilerek buraya bağlı kaymakamlık, 1867’de ise mutasarrıflık olmuştur.⁹

⁹ Emecen, s. 444.

I. BÖLÜM

UMUMİ DEĞERLENDİRME

A. FİZİKİ DURUM

a. Karahisâr-ı Sâhib'in Şehir Yapısı

Osmanlı şehri, Türk medeniyetinin doğal mirasçısı konumunda olup, Osmanlı vesikalarının diliyle “*bazar durur, Cuma kılınur*” mahallerdir. Bir yerin şehir haline gelebilmesi için ulaşım yerinin iyi seçilmesi, ticaret yolları gibi önemli şartların yerine getirilmesi gerekir. Aynı şekilde şehrin uzun müddet varlığını devam ettirmesi için de iç ve dış güvenliğinin sağlanması önemlidir. Osmanlı Devleti saydığımız bu şartlara ek olarak şehrin gelişimi için siyasi tedbirler de almıştır.¹⁰ Şehirlerin kurulduğu coğrafi konuma baktığımızda bir akarsuyun varlığı hemen hemen her şehirde görülür. Çarşılar, bedesten, deri imalathaneleri suyun etrafında bulunur. Bu tarz şehirlerde köprüler önemli vaziyettedir. Köprülerin iki tarafı da önemli şehir sahaları olarak ortaya çıkar. Karahisâr-ı Sâhib’de bu saydığımız özelliklere sahiptir. Karahisar kalesinde ikamet eden belli sayıda insanın dışında Çavuşbaşı mahallesinden başlayarak aşağı inen sahanın ortasından geçen bir dere ve bu dere üzerinde birçok köprü yer almakta ve aşağıya doğru derenin hıdırlık yakasında da dabakhaneler bulunmaktadır. Mekân özellikleri bu şekilde olan Karahisâr-ı Sâhib’de evler genellikle bahçeli ve etrafı duvarlarla çevriliydi. Ancak bazı mahallerde evlerin birbirlerine bitişik ve bahçesiz olduğu da bilinmektedir.¹¹ İncelediğimiz sicilde geçen bir kayıta Sinan Paşa mahallesinde sakin Seyyid Ahmed Çelebi’nin vefat etmesi üzerine sahibi olduğu evin sınırları tayin edilirken üç tarafının başka mülklerle çevrili olduğu ve bir tarafının da yol ile sınır olduğu kaydedilmiştir.¹²

¹⁰ Karagöz, Mehmet, “Osmanlılarda Şehir ve Şehirli Mekân-İnsan-Beşeri Münasebetler (XV-XVII. Yüzyıl)”, **Osmanlı IV**, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, s. 105.

¹¹ Yıldırım, s. 148-149.

¹² A.Ş.S. 542, s. 6 hk. 14.

aa. Mimari Eserler (Kale, Camii, Mescit, Mektep, Tekke Zâviye, Konak, Han, Saray)

Karahisâr-ı Sâhib şehrinin fiziki mekânlarından Karahisar kalesinin bu dönemdeki en önemli vasfı suçluların tutulduğu yer olmasıdır. Nitekim Uşak voyvodasının arzuhalı üzerine 1-10 Cemaziyelahir 1155/3-12 Ağustos 1742 tarihinde gönderilen fermanda Özi valisi Ebubekir Paşa'nın Uşak'ta bulunan malikâne mukataasının zarar etmesine sebep olan Acemoğlu diye bilinen Mehmed isimli şahsın Acem asıllı olduğu ve daima ehl-i İslam'a ihanet içinde bulunduğu ifade edilerek bu kişinin Karahisâr-ı Sâhib kalesinde kalebend olunması istenmiştir.¹³

Arapça cem kökünden türeyen cami kelimesi "toplayan bir araya getiren" manasına gelir ve başlangıçta sadece Cuma namazı kılınan büyük mescitler kullanılan *el-mescidü'l-câmi* tabirinin kısaltılmış şekli olarak ortaya çıkmıştır. X. yüzyılın başlarında "cami" kelimesi tek başına kullanılmaya başlanmış ve daha sonra içinde Cuma namazı kılınan ve minber bulunan mescitler cami, minber bulunmayan küçük ibadethaneler ise mescit olarak adlandırılmıştır.¹⁴ Bazen gerektiği durumlarda mescitlere minber konularak Cuma namazı kılınır hale getirilmiştir. Böyle bir olayı sicildeki bir belgeden tespit edebildik. Tac Ahmed mahallesi sakinleri arzuhal gönderip mahallelerinde ve yakınlarında bir cami-i şerîf bulunmadığını ve halkın kış aylarında camiye gitmekte sıkıntı çektiğini ve Cuma sevabından mahrum kaldıklarını bildirmişler ve ahali kendi mallarıyla mahallede bulunan mescide minber koyarak Cuma namazlarını burada kılmak için ferman talebinde bulunmuşlar. Bunun üzerine gönderilen fermanda Karahisâr-ı Sâhib naibinin bahsedilen mahale gidip durumu kendi teşhis etmesi ve doğruysa mescide minber konulmasına izin verildiği belirtilmiştir.¹⁵ Bunun dışında sicile göre Keçe Pazarı Cami¹⁶, Kalacık Köyde vâki bir cami-i şerîf¹⁷ bulunmaktadır. Ayrıca ileride bahsi geçecek olan mahalle isimlerine baktığımızda Arab Mescidi, Akmescid, Cami-i Kebir gibi mahalleler mevcuttur. Bu mahallelerin bir cami veya mescid etrafında teşekkül ettiği anlaşılmaktadır.

¹³ A.Ş.S. 542, s. 82 hk. 130.

¹⁴ Önkâl, Ahmet, Bozkurt, Nebi, "Cami (I. Dini ve Sosyokültürel Tarihi)", **TDVİA VII**, İstanbul 1993, s. 46.

¹⁵ A.Ş.S. 542, s. 129 hk. 190.

¹⁶ A.Ş.S. 542, s. 154 hk. 221.

¹⁷ A.Ş.S. 542, s. 28 hk. 56.

Fiziki mekânlardan birisi de mekteplerdir. Sicilde geçen bir kayıta göre Karahisâr-ı Sâhib’de Hacı Abdi isimli hayır sahibinin yaptırdığı mektebin evlada meşruta iken Mehmed isimli şahıs vakıf şartlarına aykırı olarak kendi üzerine berât ettirip, evlad-ı vakıfdan Hüseyin’e gadrı külli ettiğinin bildirilmesi üzerine gönderilen fermanla Mehmed’in ref edilip tevliyetin Hüseyin’e verildiği bildirilmiştir.¹⁸

Tarikat mensuplarının oturup kalkmalarına, ayin icra etmelerine mahsus olan yere verilen isim olan tekke¹⁹, zâviye ile aynı işlevde olan bir dini yapıdır. Sicilde tekke tabirine rastlanmamakla birlikte zâviyeler ile ilgili birçok kayıt mevcuttur. İlk rastladığımız zâviye Kışlacık köyünde bulunan Celaledin Rumi zâviyesidir. Buraya bir zâviyedar tayin edilmesi ile ilgili bir berât kaydı bulunmaktadır.²⁰ Yine Mihail köyünde bulunan İsmail zâviyesine mevcut zâviyedarın vefatı üzerine oğlunun zâviyedar olarak tayini söz konusudur.²¹ Manastır köyünde bulunan A’ma Süleyman vakfı zâviyesinin mütevellisi İsa ve Hüseyin’in çocuksuz olarak vefat etmeleri üzerine hisseleri ulemadan Ahmed’e tevcih edilmiştir. Evlada meşruta olan vakıflarda vakfın mütevellilerinin soyundan kimse kalmayınca kural olarak bu görev ulema veya sulehadan birine verilirdi.

Karahisâr-ı Sâhib’deki konaklama mekânları han, konak ve saraydır:

Tablo 1.1. Hanlar ve Konaklar

Kadın Hanı	Selahin Hanı
Kapan Hanı	Hüsrev Paşa Hanı
Menzilci Molla İsmail Konağı	Serdâr-zâde Konağı
Kethüdâyeri Hüseyin Ağa Konağı	Kendigelenoğlu Konağı
Abdurrahim Efendi Konağı	Eminü’l-hac Mehmed Efendi Konağı

Ayrıca Karahisâr-ı Sâhib’de paşalara mahsus saray tamiri için 79,5 guruş masraf yapıldığı görülmektedir.²²

¹⁸ A.Ş.S. 542, s. 154 hk. 220.

¹⁹ Pakalın Mehmet Zeki, **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, MEB Yayınları III, İstanbul 1993, s. 445.

²⁰ A.Ş.S. 542, s. 6 hk. 15.

²¹ A.Ş.S. 542, s. 93 hk. 147.

²² A.Ş.S. 542, s. 170 hk. 238.

b. Kaza ve Kasabalar (Nahiyeler)

Kaza, ticari ve kültürel üstünlüğü ile çevrenin merkezi olmuş bir kasaba veya şehir ile etrafındaki köylerle birlikte teşkil olunmuş idari bir birimdir. Bununla beraber az da olsa özellikle Türkmen aşiret hayatının zaruri kıldığı şartlar neticesinde şehir veya kasabaya sahip olmayan belirli bir köyler grubunun oluşturduğu kazalar da mevcuttur. Her kaza birimi doğrudan Divân-ı Hümâyûn'a bağlıdır. Bundan dolayı Eyalet-Sancak şeklindeki askeri teşkilattan ayrı olarak sivil karakterli bir de kaza idaresi mevcuttur.²³

İncelediğimiz A.Ş.S 542 numaralı sicilde geçen kaza isimlerini vergi tevzileri başta olmak üzere dava, eşkıyalık faaliyetleri gibi birçok belge ile tespit etmek mümkündür. Bu kazalar Karahisâr-ı Sâhib sancağına bağlı olanlar ile merkezden gönderilen emirlerin birçok kazayı ilgilendirmesi ya da davalar dolayısıyla gönderilen buyruldu ve fermanların ihtiva ettiği diğer sancaklara ait kazalar olarak karşımıza çıkmaktadır. Sicilden anladığımız kadarıyla Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın kaza sayısını on olarak tespit ettik.

Tablo 1.2. Karahisâr-ı Sâhib'in Kazaları ve Sicilde İsmi Geçen Diğer Kazalar

Kaza	Belge no
Karahisâr-ı Sâhib, Sandıklı, Şuhûd, Sincanlı, Çöleâbad, Bolvadin, Han Barçınlı, Nevâhi Barçınlı, Çay, Karamık	64, 67, 140
Yalvaç	12
Kastamonu	157
Turgud	177
Kütahya	198
Konya	220
Barçın	220
Bigadiç	254
Mihaliç	257

²³ Ünal, s.235.

Tablo 1.3. Karahisâr-ı Sâhib Sancağının Nahiyeleleri

Nahiyeler (Kasabalar)	
Kırhisar	72, 86, 134, 200, 217, 218, 237, 252
Şerhrâbâd	82, 200, 218
Sincanlı	134, 188, 231,
Şuhûd	129, 196, 285
Barçınlı	218
Bolvadin	218
Sandıklı	218
Oynaş	231

c. Mahalleler

Sözlükte "bir yere inmek, konmak, yerleşmek" manasına gelen hall (halel ve hulûl) kökünden türetilmiş bir mekân ismi olan mahalle kelimesi daimi ya da geçici olarak ikamet etmek için kurulan küçük yerleşim birimlerini ifade eden bir tabirdir. Mahallelerin en önemli özelliği Osmanlı şehirlerinde temel yönetim birimi olarak karşımıza çıkmasıdır.²⁴ Osmanlı idari taksimatında mahalle ve köy aynı manada en küçük idari birimlerdir. Kaza merkezine yakın olan yerlere mahalle, kırsal kesimde kalan yerlere ise köy/karye denilmiştir. Üzerinde çalıştığımız sicilde mahallelerin isimleri ve nüfus yapıları hakkında birçok kayıt mevcuttur. Müslüman ve gayrimüslimlerin ayrı yaşadıkları mahalleler olduğu gibi birlikte yaşadıkları mahallelerin de var olduğu anlaşılmaktadır.²⁵ Mahalle isimlerinin farklı yazılış biçimleri olduğunu fark ettik. Mesela El-Hâc Evtal mahallesi bazı kayıtlarda Hacı Evtal şeklinde geçmektedir. Bunun gibi birkaç mahalle isminin daha kayıtlara farklı geçtiğini görmekteyiz.

²⁴ Yel, Ali Murat, Küçükaşçı, Mustafa Sabri, "Mahalle", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi XXVII**, İstanbul 2003, s. 323-326.

²⁵Kara Katib mahallesinde sakin es-Seyyid Ahmed Çelebi ibn-i es-Seyyid İbrahim'in daha önce Agop Dildarton isimli şahsın babasından satın aldığı dükkânı Agop Dildarton'a satması hakkındaki kayıta aynı mahallede Müslüman ve gayrimüslimlerin bir arada yaşadığı görülmektedir. Bkz. A.Ş.S. 542, s. 72 hk. 119.

Tablo 1.4. Karahisâr-ı Sâhib'in Mahalleleri

Mahalleler	Belge no
Hacı Evtal	13, 97
Hacı İsmail	27, 198
İmaret, Sofular, Nasârâ, Karaman, Câmi-i Kebir, El-Hâc Mahmud, Tac Ahmed, Akmescid, Kahil, Arab Mescidi, El-Hâc Yahya, Burmalı, Ardıç, Doğancı, Fakih Paşa, Efecik, Kubbeli, Çavuşbaşı, Molla Bahşi, Kara Katib, Bedrik, Sinan Paşa, Ekeste, Çavuşoğlu, Yukarı Bazar, Zâviye, El-Hâc Evtal, El-Hâc İsmail, Sinan Halife, Hisaröntü, İbik	65, 71, 97, 124, 131, 132, 188, 198, 240, 275, 276, 283, 288, 289, 293, 298, 300, 307
Yahudi	124, 198
Tanburacılar (Turgud kazası Toklucak mahalinde)	177
Hacı Mahmud	198
Arab	268
Felelu	288, 307

d. Köyler

Osmanlı taşra teşkilatında kırsal alanda kalan en küçük idari birimi köyler oluşturur. İncelediğimiz sicilde geçen köy isimleri vergi tahsili, davalar, arzuhaller gibi birçok kayıt ile tespit edilebilmektedir. Yine belgelerde çeşitli vesilelerle Karahisar kazasına bağlı olan köyler dışında diğer kaza ve sancaklara bağlı köyler hakkında da bilgi edinmekteyiz.

Tablo 1.5. Karahisâr-ı Sâhib'in Köyleri

Köyler	Belge no
Hisarardı (Yalvaç kazası)	12
İssizce, Çobanlar, Sülümenli, Kal'acık-ı Kebir, Karaağaç, Mihail, Döğer, Osman, Eyret, Has Çakır, Süğlün, Ayvalu, Karacaviran, Deper, Kışlacık, Sarık, Çalışlar, Gebeceler, Tekkeler, Harmanlı, Erkman, İsmail, Susuz, İnas, Halimuğurlu, Çavdarlı, Göynük, Feleli, Karaarslan, Kal'acık-ı Sağır, Salar, Işıklar, Kuladalı, Hacı Beyli, Gazi Mürsel, Karaca Ahmed, Bey, Tandırlar, Belce, Kunduzlu, Dinar, Kayaviran Ayasini, Köprülü, Bostanlı, Muttalib, Eymür, Kozluca, İnaz, Çorca-i Kebir, Çorca-i Sağır, Elpirek, Çepni, Bayad, Kumartaş, Sis, Aytemur	30, 65, 71
Çıkırık, Bozöyük, Doğanlar, Akçain, Yukarı Tandırı, Bağçecik, Aksaz, Hayranbalı, Aşağı Tandırı, Kınık, Ablak, Ulucak, Emre Sultan, Has Çakırlar, Çukur,	65, 71
Akviran	86
Zara (Sivas)	107
Göçer, Habeşli, Bulhallı, İnegazi, Ömer, Kurşu, Arablı, Göreler, Ahiler, Uçağıl, Kürt, Ortaklar, İldoğan, Ulu Murad, Tatlar, Gerenbe, Kızıl Kilise, Köşenüş, Taylık, Sıbsin, Cenkçi, Turfullu, Göbel, Sarı Kavak, İlce Arablı, Kopuzca, Kozluca Mikail, Öyük, Çapak, Kurtbaşı, Yarımca, Eziler, Arab Ali, Kiçi Murad, Kaplan	124
Balçıkhisar (Şuhud kasabası)	129
Leğen	131
Saray	152
Yozgat (Turgud kazası), Hüsrev Paşa	177
Çobanlıca	188
Manastır, Toruklu, Kuburca, Alaca	198
Saraycık (Oynaş nahiyesine bağlı), Kumarı (Sincanlı nahiyesine bağlı), Korsu?	230
Arablar, Bağçeli (Teke sancağı)	243, 263
İltaş, Çavuşçu (Ilgın)	272
Köyviran	290
Mihmari (Sincanlı nahiyesine bağlı)	134
Yassı Karkı (Bolvadin nahiyesine bağlı)	218

B. İDARİ DURUM

Karlofça Antlaşması (1699) ile önemli miktarda toprak kaybetmiş olan Osmanlı Devleti, Belgrat Antlaşmaları (1739) ile kaybettiği topraklardan bir kısmını geri almıştır. Toprak kayıpları tamamıyla Avrupa kısmında olduğundan, XVIII. yüzyılın ortalarına gelindiğinde Devletin Anadolu'daki idarî taksimatında fazla bir değişiklik olmamıştır. XVII. yüzyılın sonlarından itibaren başlayan kadıların yerlerine naip göndermeleri ve mutasarrıfların da buyruldu ile mütesellim tayin etmeleri artık yaygın hale gelmiştir.²⁶

Osmanlı idari teşkilatında devlet toprakları çeşitli idari birimlere taksim edilmiştir. Bu birimler başlıca merkez ve taşra teşkilatları olmak üzere ikiye ayrılıyordu. Merkez teşkilatı Saray ve Divân-ı Hümâyûn'dan oluşuyordu. Taşra teşkilatına baktığımızda ise eyalet, sancak, kaza, nahiye ve köy/mahalle idari birimlerini görmekteyiz. İncelediğimiz dönemde Karahisâr-ı Sâhib Sancağı da Anadolu eyaletine bağlı bir sancak olarak idari taksimattaki yerini korumuştur.

a. Merkezi İdare

aa. Saray

Merkezi bir devlet olarak teşkilatlanmış olan Osmanlı Devleti'nde divan, ordu ve eyaletler doğrudan padişaha bağlıydı. Bu nedenle saray, padişahın özel hayatının geçtiği evi ve aynı zamanda devlet işlerinin yürütüldüğü bir merkez durumundaydı. Osmanlı sarayı esas olarak iki kısımdan meydana geliyordu. Bunlar padişahın özel hayatının geçtiği Enderun ve resmi hayatının geçtiği Birun'dur.²⁷

ab. Divân-ı Hümâyûn

Orhan Bey zamanında kurulan Divân-ı Hümâyûn devlet işlerinin görüşüldüğü ve karara bağlandığı yerdir. XVIII. yüzyılda da durum değişmemiştir. Veziriazam, kubbe vezirleri, Kadiaskerler, İstanbul kadısı, yeniçeri ağası, nişancı, defterdar, bölük ağaları Divân-ı Hümâyûnda hazır bulunurdu. Divan IV. Mehmed'in (1648-1687) Edirne'de

²⁶ Özkaya, Yücel, **18. Yüzyılda Osmanlı Toplumu**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, Şubat 2008, s. 16.

²⁷ Ünal, s. 16.

ikamet etmesine kadar önemini korudu. Daha sonraları kubbe vezirleri boş kaldı ve önemli işler sadrazam ve şeyhülislam konaklarında görülmeye başlandı.²⁸

b. Taşra Teşkilatı

Osmanlı taşra teşkilatında en üst birim eyalet idi. Eyalet ve sancak yöneticileri padişah tarafından atanırdı. Eyaletin merkez sancağına atanan vali aynı zamanda beylerbeyi unvanını alır ve eyalette bulunan diğer sancakların üst yöneticisi konumunda olurdu. ²⁹Karahisâr-ı Sâhib Sancağı da Anadolu eyaletine bağlı bir sancak konumundaydı. Bu yapılanma doğrultusunda Anadolu eyaletinin yöneticilerinin zaman zaman Karahisar'a buyruldular göndermişlerdir. Bu buyruldular ya da payitahttan yapılan atama, azil gibi konular ile bu dönemdeki Anadolu eyaleti yöneticileri hakkında bilgi edinebiliyoruz.

Tablo 1.6. Anadolu Eyaleti Yöneticileri

Makamı	Adı	Belge no
Nakibü'l-Eşraf Kaımmakamı	es-Seyyid Abdullah	24
Anadolu kaımmakamı (sâbıkan)	El-Hâc Mustafa / Mustafa	85, 89, 93, 148
Sâdât-ı kirâm	es-Seyyid Bayram-zâde es-Seyyid Abdullah Çelebi	100
Nakib	es-Seyyid Mahmud	100
Anadolu valisi-kaımmakamı? (sabıkan)	El-fakir Mehmed	171, 172
Anadolu kaımmakamı	El-fakir Hüseyin	183
Anadolu kaımmakamı	El-fakir Ömer Ağa	207, 215
Anadolu Kadıaskeri	Mevlevi-zâde es-Seyyid Mehmed Emin	32, 79
Anadolu valisi	Numan Paşa	45, 48, 50, 52, 56, 59, 62, 65, 73, 82, 88, 134, 307
Anadolu valisi	Ali Paşa	89, 92, 94, 118, 132, 145, 293
Anadolu kadıaskeri	Boluvi-zâde es-Seyyid Mehmed Emin	111,
Anadolu mütesellimi	El-fakir Mustafa Ağa	135, 147, 292
Anadolu ve Rakka valisi	Ahmed Paşa	146, 151, 171, 206, 207, 214, 216, 223
Anadolu kadıaskeri	Mevlana Abdullah	154, 155, 162, 178, 184, 229
Anadolu mütesellimi	Mine'l-fakir Mehmed	167
Anadolu valisi	Hakim Paşa-zâde/ Hakim-zâde Ali Paşa	307

²⁸ Özkaya, s. 21.

²⁹ Yıldırım, s. 74.

ba. Karahisâr-ı Sâhib Yöneticileri

Osmanlı Devleti'nde yöneticiler Ehl-i örf-ümerâ ve Ehl-i şer'-ulemâ sınıfları olarak ikiye ayrılmaktaydı. Bu dönemde gerek ümerâ ve gerek ulemâ sınıfı yöneticileri hakkında birçok şikayet mevcuttur. Bu şikayetler üzerine merkezden adaletnâmeler gönderildiği görülmektedir. Devletin taşradaki bütün yöneticilerine hitaben yazılmış olan 25 Mayıs-4 Haziran 1742 tarihli hatt-ı hümayuna göre yöneticilerin kurallara uyması ve eğer disiplinsiz davranışlarda bulunanlar olursa bunların ne şekilde cezalandırılacağı belirtilmiştir.³⁰

baa. Ehl-i Örf

Ehl-i örf denilen sınıfa mensup yöneticiler askeri ve mülki görevleri yerine getiren yöneticilerden oluşuyordu. İncelediğimiz sicilde sancakbeyi (vali-mutasarrıf), mütesellim, yeniçeri serdârı, alaybeyi ve tımarlı sipahi gibi yöneticileri belgelerde geçtiği kadarıyla tespit edebildik.

Tablo 1.7. Karahisâr-ı Sâhib'de Ehl-i Örf

Makamı	Adı	Belge no
Mutasarrıf	Hamis-zâde Ömer Paşa	53, 55, 66, 92, 101, 103, 104, 105, 116, 125, 132, 137, 142, 150, 153, 190
Mutasarrıf	Seyyid Mehmed Paşa	175, 187, 190, 200, 201, 216, 228, 238, 275, 286
Mutasarrıf	Susan-zâde Abdullah Paşa	269
Mütesellim	Hüseyin Ağa	53,
Mütesellim	Mehmed Said Bey	55
Mütesellim	es-Seyyid Mustafa	150
Mütesellim	Halil Bey	150
Mütesellim	Ömer Paşa-zâde Ali Bey	153, 176
Mütesellim	Osman Ağa	228
Mütesellim	İsmail Bey	238, 240, 262, 268, 286
Alaybeyi	Süleyman	82, 134, 217
Mensuhât Alaybeyi	Mehmed	86
Alaybeyi	Ahmed	199

³⁰ A.Ş.S. 542, s. 96, hk. 153.

Mensuhat Alaybeyi	Mehmed Hüseyn	230
Yeniçeri Serdârı	Hacı İbrahim Ağa	76, 91
Yeniçeri Serdârı	el-Hâcc İbrahim Ağa	189
Yeniçeri Serdârı	Sucu-zâde Ali Ağa	218, 249
Kethüdâyeri	Mahmud Bey	23, 170
Kethüdâyeri	Hüseyn Ağa	70
Voyvoda-i Deper	el-Hâcc Hasan	26
Rişvan voyvodası	Mustafa	238
Subaşı	Süleyman	217
Kale Dizdârı	Hasan Ağa	40

1. Mutasarrıf ve Mütesellim

Beylerbeyilerden sonra gelen mülki ve askeri görevleri yürüten sancak murtasarrıfları (Valiler) yönetici olarak görev yerlerindeki askeri lojistik faaliyetlerini yürüten ve sefer zamanı memur olarak görev yapan kişilerdir. Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrıflarına bu dönemdeki sınır hareketlilikleri yüzünden birçok askeri memuriyet verilmiştir. Bu yüzden Karahisâr-ı Sâhib’de kalmayarak yerlerine mütesellim tayin etmişlerdir.

Karşımıza çıkan ilk mutasarrıf Hamis-zâde Ömer Paşa’dır. Belgelerde kimi zaman Hamis Paşa kimi zaman Hamis-zâde Ömer Paşa olarak geçmektedir. Sabık Amasya mutasarrıfı olan Hamis’e 1 Muharrem 1155/8 Mart 1742 tarihinde Karahisâr-ı Sâhib Sancağı arpalık olarak tevcih edilmiştir.³¹ Kendisine İran sınırlarında asker, zâhire ve istihkâm takviyesi görevi verilmesini, imdâd-ı seferiyye bedelinin toplanarak Hamis Paşa’ya gönderilmesi hususunda İstanbul’dan gelen ferman kayıtlarından anlamaktayız.³² 1742-43 yıllarında İran hudutlarındaki bu hareketlilikten dolayı Ömer Paşa’nın Karahisâr-ı Sâhib’de kalmayıp yerine mütesellimler tayin ettiği görülmektedir. Değişik zamanlarda Mehmed Said, Ömer ve Ali isminde üç oğlunu mütesellim olarak tayin etmiştir.³³

Hamis Paşa’dan sonra Karahisâr-ı Sâhib mutasarrıflığı yapan kişi sabık Kayseri mutasarrıfı Seyyid Mehmed Paşa’dır. Sancak 22 Şaban 1155/ 22 Ekim 1742 tarihinde

³¹ A.Ş.S. 542, s. 40 hk. 77.

³² A.Ş.S. 542, s. 47 hk. 87, s. 55 hk. 96

³³ A.Ş.S. 542, s. 11 hk. 30, s. 73 hk. 120, s. 75 hk. 123.

aralık olarak tevcih edilmiştir.³⁴ Seyyid Mehmed Paşa da 150 kapı halkıyla beraber Erzurum seraskeri Ahmed Paşa'ya takviye için görevlendirilmiştir.³⁵ Bu yüzden yerine mütesellim olarak önce Ömer paşa-zâde Ali Bey'i yerinde ibka etmiş ve daha sonra Osman Ağa'yı tayin etmiştir. Ancak daha sonra gelen fermana göre Seyyid Mehmed Paşa'nın Erzurum'a giderken mütesellimliği üç aylık peşin akçe olarak Rışvan voyvodası Mustafa'nın yeğeni İsmail'e verdiği ve eski Kapı kethüdâsı olan Süleyman'ın İsmail'i ref ettirerek başkasını ferman ısdâr ettirerek mütesellim tayin ettirdiği anlaşılınca bu kişi görevden azl edilerek yerine İsmail tekrar bir fermanla mütesellim olmuştur.³⁶

Seyyid Mehmed Paşa'dan sonra Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrıfı olarak görev yapan kişi Susan-zâde Abdullah Paşa'dır. Kendisine Karahisâr-ı Sâhib'in aralık olarak tevcihi 4 Şevval 116/21 Kasım 1743 tarihidir.³⁷ Bunun dışında Susan-zâde Abdullah Paşa ile ilgili bir bilgi geçmemektedir.

2. Kethüdâyeri

Kethüdâyeri Altı Bölük yoldaşlarının üzerlerine zabıt olarak tayin edilirdi. Kethüdâyeri görevinde bulunanlarında mektup ile tayin edildiğini görmekteyiz. Nitekim 1-10 Recep 1155/ 1-10 Eylül 1742 tarihli mektup kaydında Karahisâr-ı Sâhib, Sincanlı, Çöle, Barçın, Nevahi Barçınlı, Karamık, Şuhud ve Sandıklı kazalarında bulunan altı bölük yoldaşlarının üzerine yirmi üçüncü bölükte yevmi doksan dokuz akçe ulufeye mutasarrıf olan Mahmud'un kethüdayeri tayin edildiği bildirilmektedir. Yine bu mektup kaydında altı bölük ağalarının isimlerinin bulunduğu görülmektedir.³⁸ 8 Zilkade 1156/24 Aralık 1743 tarihinde Sarac Mahmud Bey'in elinde olan kethüdâlık mektubu mahkemede ibka edilmiştir.³⁹

³⁴ A.Ş.S. 542, s.91 hk. 143.

³⁵ A.Ş.S. 542, s. 112 hk. 168.

³⁶ A.Ş.S. 542, s. 91 hk. 144, s. 130 hk. 194, s. 137 hk. 204.

³⁷ A.Ş.S. 542 s. 164 hk. 232.

³⁸ A.Ş.S. 542, s. 89 hk. 139.

³⁹ A.Ş.S. 542, s. 90 hk. 142A.

bab. Ehl-i Şer'

1. Kadı

Padişah yani devlet adına hüküm veren bir makam olan kadılık makamı kazaların mülki, beledi, askeri, mali ve noterlik işlerini yürütürdü. Kadılar en yüksek dereceli medreselerden mezun olurlar ve kadiaskerliğe müracaat ederek görev beklerlerdi. Kadılar iki yıl süreyle görev alırlardı. Kaza idaresinin başı olan kadı kaza merkezi olan ve nefis diye tabir edilen şehirlerde ikamet ederdi. Davalar meclis-i şer' denilen mahkemelerde görülürdü.⁴⁰

Mahkemelerde katip, muhtesip ve muhızır kadının yardımcıları olarak görev yaparlardı. Mahkemede önemli husûslardan birisi de *Şuhûdü'l-hâl*'dir. Şuhûdü'l-hâlin mahkemenin asli görevlileri arasında bulunup bulunmadığı hususunda pek çok araştırmacı tarafından ihtilaflı görüşler bulunmaktadır. Bu şahıslar davaların o andaki izliyecileri ve gelecek dönemlerde o hadisenin herhangi bir sebeple tekrardan mahkemeye intikal etmeesi durumunda bilgilerine başvurulacak kişilerdir.⁴¹

İncelediğimiz yıllar arasında Karahisâr-ı Sâhib kadılığı görevine getirilen kişiler sabık Anadolu kadiaskeri Mevlevi-zâde Mehmed Emin, Anadolu Kadiaskeri Boluvi-zâde Mehmed Emin Efendi ve Anadolu kadiaskeri Mevlana Abdullah Efendi'dir.

2. Nâib

Kadılar bazen görev yerlerine kendileri gitmez ve davalara bakmak için yerlerine bir naib tayin ederlerdi. İncelediğimiz dönemde Karahisâr-ı Sâhib kadılığı görevini naiblerin yürüttüğü görülmektedir. Tespit ettiğimiz kadı ve naibler şunlardır:

Kadılık görevini yürüten naib olarak sicilde karşımıza ilk çıkan isim Kıbrısı Mehmed Efendi'dir. 1 Rebiülevvel 1154/17 Mayıs 1741 tarihinden itibaren naib olarak sabık Anadolu kadiaskeri Mevlevi-zâde Mehmed Emin tarafından tayin edildiği sicildeki kayıttan anlaşılmaktadır.⁴²

⁴⁰ Ünal, s. 106, 202.

⁴¹ Taş, Hülya, "Osmanlı Kadı Mahkemesindeki 'Şuhûdü'l-Hâl' Nasıl Değerlendirilebilir?", **bilig**, Kış/2008, s.25.

⁴² A.Ş.S, 542, s. 5, hk. 10.

Mevlevi-zâde Mehmed Emin tarafından naibliğe atanan ikinci kişi Mahmud Efendi'dir. 1 Ramazan 1154/10 Kasım 1741 tarihinden itibaren tayin edilmiştir.⁴³

Boluvi-zâde Mehmed Emin Efendi'nin mutasarrıfı olduğu Karahisâr-ı Sahip kazasına naib olarak 1 Muharrem 1155/8 Mart 1742 tarihinde Saraç-zâde Abdullah Efendi'yi tayin ettiğini görüyoruz.⁴⁴

Karahisâr-ı Sâhib kazası kadılığı 1 Cemaziyelevvel 1155/4 Temmuz 1742 tarihinden itibaren Karasuyenicesi ve Gedüs ile birlikte Anadolu kadiaskeri olan Mevlana Abdullah Efendi'ye arpalık olarak tevcih edilmiştir.⁴⁵ Bu üç kazanın gelirlerinin Anadolu kadiaskerliği makamının geliri için yeterli olduğu anlaşılmaktadır. Mevlana Abdullah Efendi görev yerine kendisi gitmeyerek aynı tarihten itibaren geçerli olmak üzere mevcut naib Saraç-zâde Abdullah Efendi'ye niyabeti vermiştir.⁴⁶ Bu görevlendirmenin bir ay sürmüştür. Çünkü 1 Cemaziyeahir 1155/3 Ağustos 1742 tarihinde Mevlana Abdullah Efendi'nin naibliğe Mevlana Fazlı-zâde Ahmed Efendi'yi getirdiği görülmektedir.⁴⁷

Mevlana Abdullah Efendi'nin 1 Ramazan 1155/30 Ekim 1742 tarihinden itibaren naib olarak görevlendirdiği bir diğer kişi de Mehmed Sadık Efendi'dir.⁴⁸ Bu tarihten iki ay sonra 1 Zilkade 1155/28 Aralık 1742 tarihinde Abdullah Efendi es-Seyyid Mahmud Efendi'yi naib olarak görevlendirmiştir.⁴⁹ Abdullah Efendi'nin son olarak 1 Cemaziyelevvel 1156/23 Haziran 1743 tarihinde naibliğe getirdiği kişi Mehmed Şenci Efendi'dir.⁵⁰

Görüldüğü gibi Karahisâr-ı Sâhib kazasına kadı olarak yüksek rütbeli kişiler getirilmiş ve bu dönemde hiçbir kadının görev yerine gitmeyerek yerine naib tayin ettiği tespit edilmiştir.

⁴³ A.Ş.S, 542, s. 27, hk. 54.

⁴⁴ A.Ş.S, 542, s. 45, hk. 82.

⁴⁵ A. Ş.S, 542, s. 76, hk. 124.

⁴⁶ A.Ş.S, 542, s. 76, hk. 124A

⁴⁷ A.Ş.S, 542, s. 83, hk. 131.

⁴⁸ A.Ş.S, 542, s. 93, hk. 146.

⁴⁹ A.Ş.S, 542, s. 96, hk. 152.

⁵⁰ A.Ş.S, 542, s. 131, hk. 195.

3. Muhzır

Kadının mahkemedeki yardımcılarında birisi de muhızr'dı. Görevli olan muhızr'lardan biri seçilerek muhızr başı olarak görev yapmaktaydı. Nitekim 13 Şevval 1154/22 Aralık 1741 tarihindeki bir kayıta Karahisâr-ı Sâhib mahkemesinde bir muhızrbaşı olmadığından Muhızr Mustafa muhızrbaşı tayin edilmiştir.⁵¹

c. Nakibü'l-eşraflık Kaymakamı

Peygamberimizin soyuna dayanan ve Hazret-i Hasan'dan gelen kol olan şerîflerin ve Hazret-i Hüseyinden gelen kol olan seyyidlerin tespiti, vergi muafiyetleri ve davalarının görülmesi gibi konular ile ilgilenmek üzere Yıldırım Bayezid döneminde nakibü'l-eşraflık müessesesinin kurulduğu bilinmektedir. Bu makama ilk olarak Seyyid Muhammed Natta' Hüseyini atanmıştır. Osmanlı Devleti'nde nakibü'l-eşraflığın kurumsallaşması ise II. Bayezid'in bu makama hocası Seyyid Abdullah'ın oğlu olan Seyyid Mahmud'u maaşlı olarak ataması ile başlar. Genellikle sâdât ve ilmiye mensupları arasından seçilen nakibü'l-eşraf İstanbul'da ikamet ederler, devlet sınırlarındaki diğer şehirlerde ise sâdât arasından seçilen nakibü'l-eşraf kaymakamları belli bir süre için bu görev alırlardı.⁵²

İncelediğimiz sicilde karşımıza çıkan ilk nakibü'l-eşraf kaymakamı es-Seyyid Hasan Efendi'dir. Anadolu valisi Numan Paşa'nın es-Seyyid Hasan Efendi ve sabıkan Karahisar naibi Mustafa Efendi'nin kendisi tarafından tayin olunan mübaşirlere itimat etmeyip, buyruldulara uymayan hareketleri icra ettiklerini ve bu sefer affedildiklerini ancak bir daha böyle davranışları olursa tedip edileceklerini bildiren ikaz ve nasihat buyruldusunun kaydından es-Seyyid Hasan Efendi'nin bu livanın nakibüleşraf kaymakamı olduğu anlaşılmaktadır.⁵³

15 Cemaziyelevvel 1154/ 29 Temmuz 1741 tarihli kayıta göre nakibüleşraf kaymakamı olarak es-Seyyid Bayram-zâde es-Seyyid Abdullah Çelebi'nin İstanbul'da bulunan nakibüleşraf kaymakamı es-Seyyid Mahmud tarafından atandığı anlaşılmaktadır. Kaymakamlık sınırları Karahisâr-ı Sâhib, Barçınlı, Nevâhi Barçınlı,

⁵¹ A.Ş.S. 542, s. 6 hk. 17B.

⁵² Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, **Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2014, s. 167-171.

⁵³ A.Ş.S. 542, s. 10, hk. 27.

Bolvadin, Çay, Çöleâbâd, Banaz ve Sincanlı kazaları olarak ifade edilmiştir. Abdullah Çelebi buralarda bulunan sâdât-ı kiram üzerlerine kaymakam tayin edilmiştir.⁵⁴

C. ASKERİ DURUM

Çalıştığımız 542 numaralı Afyonkarahisar şer'iyye sicilinin kapsadığı dönem olan 1741-1743 (h.1154-1156) yılları arasındaki askeri durum incelendiğinde İran ile bir savaş halinin bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu dönemde İran şahı olan 'ın Ca'feri mezhebini beşinci hak mezhep olarak kabul ettirme arzusuyla Osmanlı'ya birkaç defa elçi gönderdiği ve sınır tecavüzlerinde bulunduğu belgelerde öne çıkmaktadır. Buna karşın İran hudutlarında asker görevlendirilmesinin yanı sıra şeyhülislamdan alınan fetva ile İran'a sefer emri verildiği görülmektedir.⁵⁵

Sicilde öne çıkan siyasi ve askeri gelişme olarak bir diğer husus Moskov (Rus) Devleti ile yapılan esirlerin mübadele edilmesi konusundaki anlaşmadır. Sicilde kaydedilen merkezden gelen emirlere göre Osmanlı Devleti sınırları dâhilinde bulunan Moskov esirlerinden İslam dinine ihtida edenlerin Osmanlı'da kalması diğerlerinin ise gönderilmesi, aynı şekilde Moskov elinde bulunan Osmanlı esirlerinden nasraniyete geçenlerin Moskov'da kalması diğerlerin de iade edilmesi husûsunda yapılan bir anlaşma olduğu kaydedilmiş ve Moskov esirlerinin teftiş edilip isimlerinin sahipleriyle belirlenmesinin yanı sıra bu esirlerin sahiplerine bedelleri ödenerek İstanbul'a gönderilmeleri istenmiştir.⁵⁶

a.Askeri İdareciler

Ehl-i örf adı verilen sınıfın taşra teşkilatında en üst yöneticisi beylerbeyidir. Sicildeki kayıtlar beylerbeyi olan kişilere aynı zamanda seraskerlik görevinin de verildiğini göstermektedir. Bu doğrultuda kayıtlarda Anadolu valisi Numan Paşa'ya Erzurum canibi seraskerliği verildiği⁵⁷ ve yine Rakka eyaleti mutasarrıfı ve Erzurum canibi seraskeri olan Ahmed Paşa'ya Anadolu eyaletinin malikane⁵⁸ olarak tevcih

⁵⁴ A.Ş.S, 542, s. 38, hk. 73.

⁵⁵ A.Ş.S. 542, s. 152, hk. 217.

⁵⁶ A.Ş.S. 542, s. 29 hk. 58, s. 30 hk. 59.

⁵⁷ A.Ş.S. 542, s. 12 hk. 34.

⁵⁸ Faydalı oldukları düşünülen memurlar ve kumandanlar gibi devlete hizmet eden görevlilere kendi mülkleri gibi kullanmaları için verilen arazi ve çiftlikler için kullanılan terimdir. Bkz. Pakalın, M. Zeki, **Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü II**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1983, s. 395.

edildiği⁵⁹belirtilmektedir. Bunun dışında Ali Paşa'nın Diyarbekir valisi ve seraskeri olarak ifade edildiği görülmektedir.⁶⁰

aa. Alaybeyi

Beylerbeyi yönetiminde bulunan bir eyalet hiyerarşik olarak sancakbeyi idaresindeki sancaklara ve her sancak subaşı veya zaim yönetimindeki subaşılıklara yahut zeametlere ayrılmaktaydı. Sancaktaki zaimlerden biri seçilerek alaybeyi unvanı verilir ve sancak dâhilindeki tüm sipahilerden sorumlu olurdu. Sefer zamanlarında subaşılardan alt yöneticisi olan çeribaşılar sipahileri toplayarak subaşılardan katılır ve alaybeyi bayrağı altında birleşerek sancakbeyi ile buluşup beylerbeyinin kumandası altında toplanırlar ve daha sonra Ordu-yı Hümâyûna katılırlardı.⁶¹

Karahisâr-ı Sâhib alaybeyi olarak Süleyman isimli şahıs ilk tespit ettiğimiz alaybeyidir. 16 Şaban 1154/ 27 Ekim 1741 tarihli kayıttaki Alaybeyi olan Süleyman Şehrâbâd nahiyesine bağlı İnaz köyünden 5000 akçe tımara mutasarrıf olan Ahmed'in tımarına rağbet etmeyip sefere katılmadığını ve bu sebeple tımarının boş olduğunu, boş olan bu tımarın Halil'e verilmesini Erzurum'da bulunan Ordu-yı Hümâyûna arz etmiş ve bu arz üzerine Erzurum seraskeri Numan Paşa tarafından tımarın Halil'e tevcih edildiği belirtilmektedir.⁶² Bu dönemde kendisi hakkında şikayetler olduğu İstanbul'dan gelen 29 Zilhicce 1155/ 24 Şubat 1743 tarihli bir fermanda alaybeyi ve tevcihat husûslarına değinilerek alaybeyilerin ne şekilde görevlerini yapmaları belirtildikten sonra arz sahiplerinin Şuhud nahiyesinde Karamaka Gediği isimli köyden 18.099 akçe tımara mutasarrıf olan Ahmed adlı kişiden hoşnut ve razı olduklarını bildirmeleriyle Süleyman alaybeyilikten ref edilmiş ve alaybeyilik Ahmed'e tevcih edilmiştir.⁶³

Alaybeyi olan Ahmed'in görevinin sadece üç ay sürdüğü anlaşılmaktadır. Çünkü 25 Rebiyülevvel 1156/19 Mayıs 1743 tarihli ferman kaydında Karahisâr-ı Sâhib'in tımar sahiplerinin mahzarları ve Karahisâr-ı Sâhib naibi el-Hâc Mahmud ve Karahisar mutasarrıfı Seyyid Mehmed'in arzlarıyla aslında ref edilen Süleyman'dan hoşnut olduklarını, Ahmed isimli kişinin aslında esnaf taifesinden olup alaybeliğine müstehak

⁵⁹ A.Ş.S. 542, s. 71 hk. 116.

⁶⁰ A.Ş.S. 542, s. 144 hk. 210.

⁶¹ İnalçık, Halil, "Tımar", **TDVİA XXXXI**, İstanbul 2012, s. 169.

⁶² A.Ş.S. 542, s. 28 hk 57.

⁶³ A.Ş.S. 542, s. 106 hk. 163.

olmadığını ve sahte mahzarlar ile Süleyman'ı ref ettirip alaybeyliğini aldığını belirtmeleri üzerine alaybeylik tekrar Süleyman'a tevcih edilmiştir.⁶⁴

Tımar çeşitlerinden biri olan mensuh tımarların tevcihi hakkında sicildeki belgelerden bilgi edinebiliyoruz. Bu dönemde mensuhat alaybeyi olarak Mehmed isimli şahsı görmekteyiz. Mensuhat tımarları tersane-i amireye bağlı tımarlardır. Belgelerde tevcihlerin tersane-i amireden yapıldığı anlaşılmaktadır.⁶⁵

ab. Yeniçeri Serdarı

Kaza gibi küçük mahallerde askeri teşkilatının zapt ve raptını sağlamakla görevli olan yeniçeri serdarları, yeniçeri ağası tarafından atanırdı.⁶⁶ Yeniçeri serdarının atanması için yeniçeri ağasının yazdığı bir mektup yeterli olurdu. Yeniçeri ağası Hasan Ağa'nın 1 Şaban 1154/12 Ekim 1741 tarihli mektubuyla Karahisâr-ı Sâhib'e serdar tayin edilen ilk kişi Otuz Yedi bölükten Hacı İbrahim Ağa olmuştur. Mektupta geçen ifadeye göre yeniçeri, cebeci, topçu, top arabacıları, kuloğulları ve gulemancılarının Hacı İbrahim Ağa'yı üzerlerine zabit bilmelerinin istenmesi bize serdarların bu askeri gruplardan sorumlu olduğunu göstermektedir.⁶⁷ 9 Zilkade 1154/16 Ocak 1742 tarihli mektup kaydında Hacı İbrahim Ağa'nın serdarlık hizmetinde yerinde ibka edildiği bildirilmektedir.⁶⁸

Serdarlar gerektiğinde yukarıda belirttiğimiz askeri sınıfları sefere götürmekle de yükümlüydüler. Nitekim Anadolu'nun orta kolu nihayetine kadar bulunan kazalardaki yeniçeri serdarlarının bu askeri sınıf neferatlarıyla Erzurum canibi seraskeri Numan Paşa'nın maiyyetine gitmeleri yeniçeri ağası Hasan Ağa tarafından gönderilen mektupta belirtilmiştir.⁶⁹

Yeniçeri ağası Hasan Ağa tarafından 1 Cemaziyelahir 1155/3 Ağustos 1742 tarihinde serdarlığa tayin edilen ikinci kişi elli dört cemaatinden Ali Ağa'dır. 1 Zilhicce 1155/27 Ocak 1743 tarihinde Hasan Ağa tarafından gelen mektupta mevcut serdarın ref

⁶⁴ A.Ş.S. 542, s. 124 hk. 182.

⁶⁵ A.Ş.S. 542, s. 30 hk. 60.

⁶⁶ Pakalın, s. 181.

⁶⁷ A.Ş.S. 542, s. 25 hk. 51.

⁶⁸ A.Ş.S. 542, s. 34 hk. 65.

⁶⁹ A.Ş.S. 542, s. 44 hk. 81.

olunup yerine Hacı İbrahim Ağa'nın serdar tayin edildiği bildirilmiştir.⁷⁰ Bu durumda ref olunan serdarın Ali Ağa olduğu düşünülebilir.

10 Recep 1156/21-30 Ağustos 1743 tarihinde Hasan Ağa tarafından elli dört cemaatinden Sucu-zâde Ali Ağa'nın serdarlığının ibka edildiği belirtilmektedir. Bu durumda daha önce serdar olarak tayin edilen Ali Ağa ile Sucu-zâde Ali Ağa'nın aynı kişi olduğu anlaşılmaktadır.⁷¹

b.Asker Organizasyonu ve Tedariki

Osmanlılarda sefer emri verildiğinde ya da cephede bulunan askerlere takviye kuvvet gerektiğinde asker temini için fermanlar ve buyrulduklar gönderildiği görülmektedir. Nitekim incelediğimiz 1741-1743 yılları arasında İran sınırında olan hareketlilik ve bir süre sonra verilen sefer emri dolayısıyla gerekli asker miktarını belirten birçok ferman ve buyruldu kayıtlarına rastlamaktayız. Merkezden gelen bu emirler genellikle Anadolu'nun sağ kolu, sol kolu veya orta vusûl kollarına hitaben yazılmış ve bu güzergahlar boyunca yol üzerinde bulunan sancak ve kazaları ilgilendirmektedir.

Bu dönemde genellikle Diyarbekir ve Erzurum'a asker sevki için emirler gönderildiğini görmekteyiz. Bu askerler sınır güvenliğini sağlamak için görevlendirildiği gibi muharebe veya geri hizmetlerde görevlendirildiği de olmuştur. Bazen de görev tanımlaması tamamen belirtilmemiştir.⁷²

Örneğin 1-10 Recep 1154/ 12-21 Eylül 1741 tarihli ferman kaydında Erzurum seraskeri Numan Paşa'nın maiyyetinde Acem hududunda görevlendirilmek üzere asker sevki istendiği ve serdarların bayraklarını açıp mevcut yeniçeri ve kuloğulları neferatlarıyla bir an önce hareket etmeleri istenmiştir. Ayrıca görevlerini yapmakta ihmalkarlık yapan serdarların da cezalandırılacağı belirtilmiştir.⁷³

⁷⁰ A.Ş.S. 542, s. 103 hk. 157.

⁷¹ A.Ş.S. 542, s. 125 hk. 185.

⁷² ...Erzurum canibi ser'askeri olan vezir Numan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûnun ma'yyetinde 'asâkire zafer-i mezâhiremin tevfir ve teksiri muktezâ olmağla vezir-i müşarûn-ileyhin re'y-i rezini üzere 'amel ve iktizâ iden muhasa ve muharebe ve'l-hasıl-ı her ne hidmete ta'yîn olunurlar ise bilâ-tereddüd kıyâm eylemek şartıyla ikişer akçe terakki ile yedişer yüz ellişer neferden iki ağalık olmak üzere bin beş yüz nefer sipah terakkilusu tahrîri fermânım olmağın A.Ş.S. 542, s. 14 hk. 37.

⁷³ A.Ş.S. 542, s. 24 hk. 50.

Tımarlı sipahilerde askeri gücün bir bölümünü oluşturmaktaydı. Tımar tevcihleri yapılırken “sefere eşmek” tabirinin kullanılması sefer zamanı tımar sahiplerinin sipahileriyle birlikte sefere gitmesi manasını vermektedir. Nitekim bazı tımar sahiplerinin sefer zamanı görevden kaçtıkları tespit edilerek tımarlarının elinden alındığı da kayıtlara yansımıştır.⁷⁴

Asker sevki için gönderilen emirlerin sık sık tekrarlanmış olması Karahisâr-ı Sâhib’de bulunan askeri zümrelerin görev yerlerine gitmekte pek gönüllü olmadıklarını göstermektedir.

c.Askeri Lojistik

Askeri ihtiyaçlar başta barut ve silah olmak üzere zahire ve mühimmat taşıyacak beygir ve develeri kapsamaktaydı. Barut yapımında kullanılan güherçile ise Anadolu’da Karahisar, Akşehir, Konya ve Seferihisar taraflarından ihraç ediliyordu. Güherçile çıkarımı için görevlendirilen kişilerin zaman zaman yolsuzluk yaparak baruthane-i amireye gönderilecek güherçileyi harbi kefareye ve farklı mahallerde muhtekir taifesine yüksek fiyattan sattıkları tespit edilmiştir. Bu konuda birkaç belge mevcut olmakla birlikte bu işi yapan kişilerin önüne geçilmesi istenmiştir.⁷⁵ Ordunun ihtiyacı olan deve, beygir ve zahire temini ise menzil teşkilatı tarafından karşılanıyordu. Bu konuyu ayrı bir başlık altında değerlendireceğimiz için burada sadece zikretmekle iktifa etmekteyiz.

Askeri lojistiğin bir diğer kısmını ise yol, köprü vb. tamiratları teşkil etmekteydi. Sefere gidecek olan askerlerin yol güzergahı üzerinde askeri mühimmatları taşımak için gerekli görülen yerlerde önceden tamirat yapılması istenmekteydi. Bu konuda incelediğimiz sicilde bir kayıt mevcuttur. Karahisâr-ı Sâhib, Barçın ve Seferihisar kazalarının yöneticilerine hitaben yazılmış fermanla İran seferine gidecek olan ordu ile birlikte götürülecek olan şahî topların ve sair mühimmat arabalarının geçeceği yerlerin genişletilip temizlenmesi, bataklık ve çukur olan yerlerin doldurulması ve ormanların da kırdırılması istenmiştir. Bu tamirat işlerini ise kaza ahalilerinin kendi gayretleriyle yapması söylenmiştir.⁷⁶

⁷⁴ A.Ş.S. 542, s. 111 hk. 167.

⁷⁵ A.Ş.S. 542, s. 164 hk. 233.

⁷⁶ A.Ş.S. 542, s. 136 hk. 203.

Askeri lojistiğin mali kısmını ise imdâd-ı seferiyye vergileri oluşturmaktaydı. Nitekim bu dönemde Erzurum seraskeri olan paşalara verilmek üzere imdâd-ı seferiyye bedellerinin toplanması husûsundan merkezden gelen emirler mevcuttur.⁷⁷

d. Sürücü Tayini

Sürücüler sefere memur olan askerleri görev yerlerine götürmekle yükümlüydüler. Üzerinde çalıştığımız sicilde özellikle Erzurum'da bulunan Ordu-yı Hümayûna asker sevki için sürücüler görevlendirilmekle birlikte Kars, Van ve Diyarbakir taraflarına sevk edilecek askerler için de sürücülerin görevlendirildiği görülmektedir. Sürücü olarak ilk tespit ettiğimiz kişi Haseki Mahmud adlı şahıstır. Anadolu'nun orta kolunda bulunan kazalardan asker ihracı için görevlendirilmiştir.⁷⁸ Karşımıza çıkan bir diğer kişi Turnacıbaşı el-Hâc Ahmed'tir. Yine Erzurum'a asker sevki için görevlendirilmiştir.⁷⁹ Bir diğer isim Silahşor Halil Ağa ise Diyarbakir seraskeri maiyyetine gidecek askerlerin sevki için memur olmuştur.⁸⁰

e. Seferden Firar Edenler

Seferden firar edenlerin bireysel hareket etmeyip etraflarına topladıkları levendat eşkıyalarıyla halkın can ve mal güvenliğine zarar verdikleri anlaşılmaktadır. Öyle ki 11-20 Cemaziyelahir 1154/ 24 Ağustos-2 Eylül 1741 tarihli bir ferman kaydında Erzurum seraskeri Numan Paşa'nın maiyyetinde görevliyken firar eden kılıçlı cerağı Derviş Bölükbaşı, Başçavuş Gümrüklü Sarı Hasan ve Deli Ali Bölükbaşı isimli levendat bölükbaşılarının yanlarına topladıkları üç-dört yüz levendat eşkıyasıyla halktan çavuş, konakçı ve bayrak akçesi nâmıyla akçe aldıkları belirtilmiş ve bunların yakalanmaları emredilmiştir.⁸¹

Firar hadisesi yalnız askerlerin orduda görevli bulundukları zamanlarda olmuyordu. Orduya katılmaları için emir verilen bazı askerler sefere gitmekten de kaçmaktaydılar. Nitekim Kars kışlasında görev yapmak üzere bir seneliğine memur olan

⁷⁷ A.Ş.S. 542, s. 12 hk. 34.

⁷⁸ A.Ş.S. 542, s. 27 hk. 55.

⁷⁹ A.Ş.S. 542, s. 50 hk. 92.

⁸⁰ A.Ş.S. 542, s. 145 hk. 211.

⁸¹ A.Ş.S. 542, s. 23 hk. 48.

bir miktar terakkili neferatın hala orduya gitmediği tespit edilmiş ve bunların bulunup görev yerlerine gönderilmeleri istenmiştir.⁸²

f. Menzil Teşkilatı

Menzil teşkilatının Osmanlı Devleti'ndeki yeri başlangıçta ulaklarla haberleşmeyi sağlamak olsa da zamanla konaklama ve ordunu iaşesi gibi alanları da kapsar hale gelmiştir. Menzil noktalarının belirlenmesinde eşit mesafeler söz konusu değildi. Üç saat ile yirmi sekiz saat arasında değişiklik gösteren noktalar bulunmaktaydı. Menzillerin en önemli fonksiyonu ordunun iaşesinin temini ve sevki hususudur.⁸³

Menzil teşkilatının başında menzil kethüdâsı bulunmaktaydı. Sicilde belirlediğimiz ilk menzil kethüdâsı Hacı Evtal mahallesinde sakin İsmail'dir. Ayda 25 guraşa menzil kethüdâlığını kabul ettiğini mahkeme huzurunda beyân etmiştir.⁸⁴ Yine Burmalı mahallesinde sakin menzilci İsmail bin Mustafa isimli şahsın bir kese altına iltizam eylediği menzili, taahhüt ettiği mülkünü satarak yarım kesesini ahaliye verdiği ve zamanı doluncaya kadar menziline kalması hususunda bir kayıt mevcuttur.⁸⁵ Bir diğer menzilci Acemoğlu isimli kişidir.⁸⁶ el-Hâc İsmail mahallesinde Salih Beşe isimli kişinin de 180 günde 20 beygirin ücretleri alınmak kaydıyla menzil iltizamını aldığı görülmektedir.⁸⁷

Üzerinde çalıştığımız sicilde devlet erkânını ağırlama, ordunun sevki sırasında konaklama ve yiyecek temini, deve ve beygir nakli gibi birçok alanda menzil teşkilatını ilgilendiren belge mevcuttur. 17 Cemaziyelevvel 1154/ 31 Temmuz 1741 tarihli buyruldu kaydında Erzurum seraskeri ve dairesi halkının Karahisar'da konaklayacağı üç gün için zahire temin edilmesi istenmiştir.⁸⁸ Başka bir belgede bin nefer süvari miri levendat için Erzurum'a sevkinde yol üzerinde bulunan menzillerde yiyeceklerinin nakit olarak bedeli ödenmek şartıyla temin edilmesi hususu mevcuttur.⁸⁹ Bir diğer husus

⁸² A.Ş.S. 542, s. 32 hk. 62.

⁸³ Halaçoğlu, Yusuf, "Menzil", **DİA XXIX**, Ankara 2004, s. 159.

⁸⁴ A.Ş.S. 542, s. 2 hk. 3D.

⁸⁵ A.Ş.S. 542, s. 114 hk. 169A.

⁸⁶ A.Ş.S. 542, s. 158 hk. 225.

⁸⁷ A.Ş.S. 542, s. 158 hk. 225A.

⁸⁸ A.Ş.S. 542, s. 12 hk. 33.

⁸⁹ A.Ş.S. 542, s. 23 hk. 49.

konak talebidir. 17 Muharrem 1155/ 24 Mart 1742 tarihinde mahallelere düşen konak miktarları ve bu konakların kimlere verildiği açıklanmaktadır.⁹⁰

D. SOSYAL DURUM

a. Sosyal Hayat

aa. Nikâh ve Boşanma

Sicilde geçen nikâh kayıtlarında, nikâh işleminin şahitler huzurunda yapıldığı ve evlenecek olan şahısların ya kendilerinin bizzat bulunduğu ya da vekilleri aracılığıyla nikâhlandıkları görülür.⁹¹ Evlenecek olan kıza mehir hakkı olan miktar zikredilmekte ve bu miktar *mehr-i muaccel*⁹²ve *mehr-i müeccel*⁹³şeklinde belirtilmektedir. ⁹⁴ Kazada ikamet eden gayri Müslimlerin nikâh veya boşanmaları hakkında pek bir bilgi edinemiyoruz. Gayrimüslimler ile ilgili sadece bir kayıt mevcuttur. Nasara mahallesi papazına hitaben yazılmış olan bu kayıta Marta bint-i Evak isimli zımminin nikâhına müdahale edilmemesi istenmiştir.⁹⁵

Boşanma vakaları ise dikkat çekicidir. Mahkeme kayıtlarına yansıyan boşanma davalarında şartlı yemin söz konusudur. Mesela İmaret mahallesinde sâkin Ali Beşe ibn-i İvaz mahkeme huzurunda bir seneden ziyâde gider ise zevcesi Âişe'nin irâdetinin elinde olması için yemin etmiştir.⁹⁶ Bu durumun uzun süren savaşlar sebebiyle olduğu düşünülebilir.

⁹⁰ A.Ş.S. 542, s. 188 hk. 252.

⁹¹ Ekeste mahallesinde sâkine Âişe bint-i Mustafa nam bîkr-i bâliğa nefsinin bin dirhem gümüş üzerine Eyüb bin El-Hâc Sâlih'e tezvîc idub nısfı mü'eccel ve nısfı mu'accel olmak üzere akdi kabul eylediği bu mahalle kayd. A.Ş.S. 542, s. 3 hk. 5B.

⁹² Peşin verilen mehir Bkz. Sami, Şemseddin, *Kâmûs-ı Türkî*, Çağrı Yayınları, İstanbul, s. 1371.

⁹³ Müfâratat vukuunda zevcine verilmek üzere akdi nikah esnasında tayin olunan meblağ. Bkz. Sami, s. 1426.

⁹⁴ A.Ş.S. 542, s. 193 hk. 256A.

⁹⁵ Mahalle-i Nasârâ Papası inha olunur ki; Mahalleniz mütemekkinelerinden Marta bint-i Evak nam zımmiye-i seyyibenin mani'-i şer'îsi yoğise ayin-i batılanız üzere akdine kimesne dahl ve taarruz itmeye. A.Ş.S. 542, s. 1 hk. 1B.

⁹⁶ A.Ş.S. 542, s. 2 hk. 4B.

b. Sosyal Faaliyetler

ba. Tereke /Miras

Tereke; sözlükte ölen adamın bıraktığı şeyler manasına gelmektedir.⁹⁷ Ölen kişinin malları beyân edilerek mirasçılara paylaştırılırdı.⁹⁸ Müteveffanın alacak ve borçları hesaplanarak borçlarının terekesinden çok olduğu durumlarda eşyası sûk-i Sultânide satılırdı.⁹⁹

Tereke kayıtları o dönemin günlük kullanılan eşyalarını ihtiva etmekle birlikte bu eşyaların değeri ve fiyatı hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlamaktadır:

Tablo 1.8. Tereke Kaydı

Hoşâb tası 1 guruş 0,5 pare 11	Hamam tası pare 30	Kebir sahan pare 40
Kalaycı Tablası guruş 4	Cedid bugasi kırmuza kaftan guruş 2,5	Zinciryâb kaftan guruş 5
Sim kuşak 1 guruş 3	Gömlek bez guruş 1	Çarşab 1 guruş 1
Cedid kilim guruş 2	Köhne kilim pare 20	Dokuma peşkir 1 yasdik 1 pare 10

bb. Kefalet

Bir diğer sosyal faaliyet kefillik meselesidir. Genellikle borçlu olan kişiye kefil olursa da sicilde Kuladalı sakinelerinden Mengi Hatun'un kolu kırılan Mustafa Beşe'nin nefesine kefil olması¹⁰⁰ hakkında bulunan kayıt kefaletin sadece para meselelerinde olmadığını göstermektedir. Yine başka bir belgede Karahisar kalesinde tutuklu olan birkaç kişinin serbest bırakılmaları için ahaliden bazı kişilerin onlara kefil olması dikkate değerdir.¹⁰¹ Başka bir belgede Fakih Paşa mahallesinin avarız-ı nukûd

⁹⁷ Sami, s. 399.

⁹⁸ A.Ş.S. 542, s. 58 hk. 100.

⁹⁹ A.Ş.S. 542, s. 6 hk. 14.

¹⁰⁰ A.Ş.S. 542, s. 193 hk. 256E.

¹⁰¹ Sincanlı Mehmed Beşe ve es-Seyyid Receb Beşe ve Elhac Yusuf Beşe ve Hasan Beşe nam kimesnelerin kal'adan itlâkları için tekfil iden Elhac Ebu Bekir Beşe ve Fazl-zâde Hasan ve Hobazâdees-Seyyid Elhac Mustafa ve Kasab Halil Beşe ve Elhac İbrahim Beşe ve Çakıcı-zâde Mehmed Beşe ve Elhac Ömer Beşe nam kimesneler meclis-i şer' de tekfiller oldukları bu mahalle kayd şud. A.Ş.S. 542, s. 158 hk. 224A.

vakfına borcu yirmi guruş olan yaycı Abdulkerim'in zevcesi Fatıma'nın kefil olduğu görülmektedir.¹⁰² Bu durum bize kadının sosyal hayattaki yerini göstermektedir.

bc. Vekalet

Kişinin kendi yetkilerini bir başkasına devrederek o kişinin yetkiyi veren adına yaptığı işler vekalet olarak geçmektedir. Sicilde tespit ettiğimiz bir belgede kadınların alacak davası için bir kişiyi vekil tayin ettiği ve o kişinin bu kadınlar adına mahkemeye başvurduğu kaydedilmiştir.¹⁰³ Yine başka bir kayıta Burmalı mahallesinde sakin el-Hâc Abdi isimli şahıs zevcesi Kezban binti Derviş tarafından şahitler huzurunda vekil tayin edilerek vefat eden Hüseyin Bey ibni Ali Bey'den isabet eden meblağı alması hakkında bir karar mevcuttur.¹⁰⁴ Sosyal hayatta gayrimüslimler ile Müslümanların vekalet ilişkisi olduğu görülmektedir. Nasara mahallesinde sakin Arton Dildabri isimli zimmi mahallede bulunan mülk-i menzilini bir sene tamamına kadara kırk beş buçuk guruşa İbrahim Efendi bin el-Hâc Ali'ye vekil eylediği hakkındaki kayıt bunun göstergesidir.¹⁰⁵

c. Vakıflar

Vakıf, bir mülkü halkın yararına ebedi olarak tahsis etmek anlamında kullanılan bir tabirdir.¹⁰⁶ Osmanlı'da vakıflar sosyal yaşamın dengeleyicisi rolünde olmuştur. Osmanlı devlet geleneğinde devletin görevi halkın can ve mal güvenliğini sağlamak olduğundan askeri amaçlı yol, köprü, kışla vs. yaptırımları dışında devletin bütçesinden sosyal amaçlı cami, mescit, han, hamam, çeşme vb. sosyal tesis yaptırmamışlardır.¹⁰⁷ Vakıflar da bu şekilde hayır sahibi kişilerin yaptırdığı müesseselerdir.

¹⁰² A.Ş.S. 542, s. 2 hk. 3.

¹⁰³ A.Ş.S. 542, s. 74 hk. 122.

¹⁰⁴ A.Ş.S. 542, s. 37 hk. 72A.

¹⁰⁵ A.Ş.S. 542, s. 195 hk. 257A.

¹⁰⁶ Pakalın, s. 577.

¹⁰⁷ Ünal, s. 245.

İncelediğimiz sicilde geçen vakıflar şunlardır:

Tablo 1.9. Vakıflar

Vakfın adı	Vakfın yeri	Vakfın faaliyeti	Belge no
Cami-i Şerîf evkafı	Karahisâr-ı Sâhib/Kal’acık Köyü	Kayıt yok	81
Germiyan-zâde Yakup Çelebi evkafı	Kütahya	Haremeyn-i Şerîfen evkaflarından	206
Ömer Süleyman vakfı	Karahisâr-ı Sâhib/Manastır Köyü	Evlatlık vakıf	227
Nukud-ı Mevkufe vakfı	Karahisâr-ı Sâhib/Çavuşoğlu Mahallesi	Para vakfı	228
Şeyh Abdurrahman Mısri vakfı	Kudüs	Şehrü’l-‘aziz vakfı	254
Cemaleddin evkafı	Karahisâr-ı Sâhib	Evlatlık vakıf	235
Mektep (sahibü’l-hayr Hacı Abdi)	Karahisâr-ı Sâhib	Evlatlık vakıf	257
Nukûd-ı Mevkufe vakfı (Sahibü’l-Hayr Şişman Mehmed)	Karahisâr-ı Sâhib/Keçe Pazarı Cami-i Şerîfi	Evlatlık vakıf	258

Karahisâr-ı Sâhib’de var olan vakıflar bunlarla sınırlı değildir. Biz ancak incelediğimiz sicilde belgelere yansıyan vakıflara burada yer verdik.

Tespit ettiğimiz vakıfların çoğunun evlatlık vakıflar olduğu dikkate değerdir. Bu tür vakıfların mütevellisi vakfın kurucusu ve soyundan gelen kişilerdir. Bütün vakıflarda mütevellilerin görev alabilmesi için merkezden gelen berâta ihtiyaç vardır.¹⁰⁸

d. Eşkîyalık Faaliyetleri

Sosyal hayatı olumsuz yönde etkileyen en önemli hadiselerden birisi de eşkıyalık faaliyetleridir. İncelediğimiz dönemde Karahisâr-ı Sâhib’de bu tür hadiselerin sıklıkla yaşandığı görülmektedir. Yaşanan bir eşkıyalık hadisesini önlemek için İstanbul’dan gelen fermanların yanı sıra aynı hadise için ayrıca buyruldu gönderildiği de kayıtlarda geçmektedir.¹⁰⁹

¹⁰⁸ A.Ş.S. 542, s.154 hk. 221.

¹⁰⁹ A.Ş.S. 542, s. 34 hk. 66, s. 35 hk. 67.

Sicilde eşkıyalık ile ilgili karşımıza ilk çıkan belge 4 Cemaziyelevvel 1154/ 18 Temmuz 1741 tarihinde eşkıya ve haram-zâdelerin zapt edilmesi hakkında Anadolu valisinin teftiş buyrulduyu kayıdır.¹¹⁰ Anadolu eyaletinden levendat, Türkmen ve Ekrad taifelerinin eşkıyalık faaliyetlerinin durdurulması için bu türde birçok buyruldu gelmiştir. Özellikle levendat taifesinden kişilerin yanlarına topladıkları adamlarla yol kesip, gasp etme hareketleri sicile yansıyan toplu eşkıyalık faaliyetleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu hareketlerin sonucunda ahalinin yerlerini terk ederek başka mahallere göç ettiği hususu üzerinde durularak ahalinin eski yerlerine getirilmeleri ve eşkıyaların yakalanmaları istenmiştir.¹¹¹

Toplu eşkıyalık hareketlerinin dışında bireysel hareketlerde bulunmaktadır. Sincanlı kazasında Bayram bölükbaşını katleden Sarvanlı İsmail bölükbaşının tutuklanması ve diyetini ödemediği sürece serbest bırakılmaması hakkında buyruldu kaydı mevcuttur.¹¹² Yine bir başka kayıta Karahisâr-ı Sâhib sakinlerinden Abdullah Çelebi'nin sağ kolunu bıçakla darp eden İvaz isimli yeniçerinin yakalanması ve mahkemeye çıkarılıp hakkında lazım gelen işlemlerin yapılması hakkında buyruldu gönderildiği görülmüştür.¹¹³

E. İKTİSADİ DURUM

İncelediğimiz 1741-1743 yıllarına tekabül eden Osmanlı Devleti'nin iktisadi yapısında klasik diye adlandırılan döneminde bugünkü anlamda bir iktisadi politikadan bahsetmek mümkün değildir. Devlet, birçok iktisadi fonksiyon saptanmakta ve bu fonksiyonlar için birçok hedefler belirlemekte idi. Ancak bu hedefler hiçbir zaman tek başına iktisadi değil, aynı zamanda idari, askeri, siyasi ve mali hedeflerde bir iç-içelik söz konusudur. Bunun delili iktisadi hedefleri uygulayan görevlilerin kazasker, kadı, defterdar, gümrük emini, divan beylikçisi gibi iktisat alanı dışında görev yapıyor olmasıdır.¹¹⁴

Karahisâr-ı Sâhib'in iktisadi durumunu incelerken ilk olarak vergi tevzilerine baktığımızda her kayıta köy sayılarının değiştiğini tespit ettik. Bunun sebebi tevzi

¹¹⁰ A.Ş.S. 542, s. 7 hk. 19.

¹¹¹ A.Ş.S. 542, s. 36 hk. 69, s. 39 hk. 75, s. 39 hk. 76.

¹¹² A.Ş.S. 542, s. 10 hk. 28.

¹¹³ A.Ş.S. 542, s. 13 hk. 36.

¹¹⁴ Genç, Mehmet, **Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi**, Ötüken Yayınları, s. 43-44.

olunan vergilerin değişik türdeki vergiler olmasıdır. Mesela imdâd-ı seferiyye veya hazeriyye vergisinde en çok vergi veren köy nüzül ve avarız vergisinde alt sıralarda yer alabiliyor. Ancak vergi tevezlerinde İssizce, Çobanlar, Sülümenli köyleri ve Sofular, İmaret mahalleleri en başta yer almaktadır.

a. Vergiler

Bu dönemde İran ile savaş hali söz konusu olduğu için sık sık imdâd-ı seferiyye vergisi talebinde bulunulmuştur. Sicilde tespit ettiğimiz vergiler avarız ve nüzül bedeli¹¹⁵, imdâd-ı seferiyye¹¹⁶, imdâd-ı hazeriyye¹¹⁷, cizye¹¹⁸, duhan gümrüğü¹¹⁹ vergileridir.

Vergilendirme yapılırken halkın verebileceği miktarın üzerinde vergi talep edilmemesi konusunda önemle durulmuştur. Örneğin Çöleâbâd kazası ahalisi arzuhal gönderip kazalarına yüz doksan üç guruş isabet eden imdâd-ı seferiyye vergisini kazalarının ekser mahallerinde Türkmen taifesinin sakin, tasallut ve istilâlarından dolayı kaza ahalilerinin bu miktarı verecek gücü olmadığını bildirmeleri üzerine meblağ-ı mezbûrun seksen dört guruşunu kaza ahalisi ve yüz dokuz guruşunu Türkmen taifesinden tahsil edilmesi hususunda nizam verildiği görülmektedir.¹²⁰

b. Narh

Osmanlı Devleti halkın refahı için koruyucu tedbirler almışlar ve prensip olarak üretimden tüketime kadar her alanı denetlemeyi amaçlamışlardır. Narh sistemi bu denetim zincirinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Osmanlılarda narh uygulamasının başlangıcı 1453 yılı olarak ileri sürülmektedir. Bu tarihten sonra devlet adamları ve maliyeciler tarafından narh ile ilgili önemli işler yapıldığı görülmektedir. Aynı şekilde ulema sınıfının da narhı caiz gördüğü ve şeyhülislamın bu konuda fetvalar verdiği bilinmektedir. Adalet sahasında önemli görevler üstlenen kadılar ise, taşrada narh uygulamasına memur edilmiştir.¹²¹

¹¹⁵ A.Ş.S. 542, s. 53 hk. 95.

¹¹⁶ A.Ş.S. 542, s. 55 hk. 96.

¹¹⁷ A.Ş.S. 542, s. 7 hk. 19.

¹¹⁸ A.Ş.S. 542, s. 1 hk. 1.

¹¹⁹ A.Ş.S. 542, s. 157 hk. 224.

¹²⁰ A.Ş.S. 542, s. 52 hk. 94.

¹²¹ Öztürk, Temel, “Osmanlılarda Narh Sistemi”, **Türkler X**, s. 862.

İncelediğimiz sicilde dört defa narh uygulaması yapılmıştır. Belgelerin yazılış sırasında tarihlerde kronolojik bir sıra söz konusu değildir. En sonda yer almasına rağmen en erken narh uygulaması tarihi 1 Zilkade 1154/ 8 Ocak 1742'dir.¹²² İkinci narh uygulaması 1 Muharrem 1155/8 Mart 1742,¹²³ üçüncü narh uygulaması 18 Cemaziyelevvel 1155/21 Temmuz 1742'dir.¹²⁴ Tarih olarak son narh uygulaması ise belgede “bin yüz elli beş senesinin selhinde...” şeklinde ifade edilmiştir. Yani 29 Zilhicce 1155/24 Şubat 1743 olarak geçmektedir.¹²⁵ Narh fiyatları bize bu dönemde tüketilen yiyecek ve eşya maddelerinin ne olduğu hakkında bilgi vermektedir.

Tablo 1.10. Narh uygulamasında geçen yiyecek ve eşyalar

Lahm-ı ganem	Lahm-ı bakar	Lahm-ı mağaz
Revgan-ı sade	Revgan-ı şirgun	Pirinç
Yörük peynir	Çiğ peynir	Tuluk peynir
Kil	Üzüm	Mum
Lahm-ı Camus ve öküz	Çarşu ekmeği	Mahalle ekmeği
Has dakik	Çavdarlı dakik	Kahi
Çörek	Kuru üzüm	Ağda
Asel-i sahil	Asel-i safi	Sabun-ı İzmir
Sabun-ı Trablus	Sabun-ı Girit	Pekmez
Tarhun	Kızıl üzüm	Leblebi
Tel helva	Kaba helva	Tahin helvası
Nohud	Lob incir	Sarı incir
Kuru kayısı	Zerdali kurusu	Erik kurusu
Has hınna	Kum hınna	Fındık
Hınnab iğdesi	Tuz	Kuru soğan
Nişasta	Kuru sarımsak	Pestil
Kuru kızılıçık	Don yağı	Elma
Kabak	Hıyar	Bazıcan (patlıcan)
Kavun	Karpuz	Mumcuya verilecek iç yağı
Pirinç-i Mısır	Pirinç-i Beypazarı	Lahm-ı Koç

¹²² A.Ş.S. 542, s. 189 hk. 253.

¹²³ A.Ş.S. 542, s. 46 hk. 85.

¹²⁴ A.Ş.S. 542, s. 83 hk. 133.

¹²⁵ A.Ş.S. 542, s. 46 hk. 86.

c. Zirai Ürünler, Hayvancılık ve Madencilik

Sicildeki kayıtlarda Karahisâr-ı Sâhib’den istenen zahire ve deve, beygir gibi yük hayvanları burada ziraatın ve hayvancılığın gelişmiş olduğunu göstermektedir. Nitekim askeri mühimmat ve zahirenin taşınması için gereken yük hayvanları hakkında birçok kayıt mevcuttur.¹²⁶ Ordunun geçişi sırasında konaklayacakları menzilde zahire tedariki talep edilmesinin dışında devlet adamlarının şehre geldiği zaman kalacakları süre zarfında kapı halkı için de zahire talebinde bulunulduğu görülmektedir.¹²⁷ Sicilde bu türden bir taleple 23 Şevval 1155 tarihinde es-Seyyid Paşa’ya verilen zahire tablo halinde yazılmıştır.¹²⁸

Tablo 1.11. es-Seyyid Paşa’ya verilen zahire

Şa’îr kile-i Karahisar 40	Pirinç kıyye 80	Lahm-ı ganem kıyye 80	Sade revgan kıyye 30	Nan-ı aziz çift 300	Asel kıyye 20
Nohud kıyye 20	Soğan kıyye 30	Tavuk adet 10	Yumurta adet 100	Peynir kıyye 0,5	Hatab araba 10
Saman araba 10	Bal mumu kıyye 2	Yağ mumu kıyye 6	Kışniş kıyye 2	Üzüm kıyye 20/ Darçın dirhem 50	Kahve Yemen kıyye 6

Karahisâr-ı Sâhib’in önemli bir merkez olmasını sağlayan hususlardan birisi de burada çıkarılan güherçile¹²⁹ madenidir. Güherçile barut yapımında kullanılan bir hammaddedir. Sicilde geçen kayıtlara göre temessük verilen kişilerin güherçileyi satın alarak Asitane-i Saadet Baruthanesine göndermeleri istenmektedir. Sadece bu kişilerin güherçile alım satımında yetkili olduğu anlaşılmaktadır. Satın alma işlemi ise peşin ödemeye an-nakd yapılmaktadır.¹³⁰ Ancak bazen muhtekir denilen vurguncu taifesinde kişilerin güherçileyi satın alarak bedelinin üzerinde bir fiyata harbi kefareye ya da başka

¹²⁶ A.Ş.S. 542, s. 2 hk. 4, s. 41 hk. 79, s. 36 hk. 71.

¹²⁷ A.Ş.S. 542, s. 12 hk. 33.

¹²⁸ A.Ş.S. 542, s. 94 hk. 149.

¹²⁹ Güherçile, doğal halde ortaya çıkan ve adı güherçile olarak isimlendirilen potasyum nitrat, Şili güherçilesi denilen sodyum nitrat ve duvar veya toprak güherçilesi adlandırılan kalsiyum nitrat şeklinde başlıca üç nitrat çeşidine verilen müşterek isimdir. Geçmişte barut imalatında kullanılan güherçile savaş sırasında en çok gereksinim duyulan ve sulh zamanında ise üzerinde özenle durulan bir maddedir. Bkz. Hülagü, M. Metin, “Osmanlı Devleti’nde Güherçile Üretimi ve Kayseri Güherçile Fabrikası”, **Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi XI**, s. 73.

¹³⁰ A.Ş.S. 542, s. 4 hk. 7.

yerlere satmıştır. Bu tarz hareketlere izin verilmemesi için merkezden fermanlar gönderildiği görülmektedir.¹³¹

d. Esnaf

Şehir hayatında önemli bir rol oynayan esnaf sınıfı hiyerarşik olarak esnaf kethüdâsı, yiğitbaşı, ustabaşı, usta kalfa ve usta çırağı biçiminde örgütlenmişti. Çıraklar mesleklerinin sanatını ve esnaf geleneklerini öğrendikten sonra ustasının tasdikiyle ilerlerdi. Ticari ve sınai herhangi bir mesleğe devam etmek imtiyazına ise “gedik” adı verilirdi. Esnaflar muhtesip tarafından denetlenirdi. Esnaf teşkilatının başkanı olan esnaf kethüdâsı esnaf arasındaki anlaşmazlıkları çözer, esnafın işleriyle ilgilenirdi. Esnaf kethüdâlığı için İstanbul’dan berât almak şarttı.¹³² Her bir esnaf grubunun ayrı ayrı esnaf kethüdâsı bulunurdu.

Karahisâr-ı Sâhib’de tespit edebildiğimiz kasap, ekmekçi, gevrekçi, mumcu,¹³³ debbağ¹³⁴ ve berber¹³⁵ esnafları mevcuttur. Elbette ki şehirde başka esnaf sınıfları da mevcuttur. Ancak biz çalıştığımız sicilde kayıtlara geçmiş olan esnafları bu şekilde tespit ettik.

e. Ticaret Merkezi Olarak Pazar Yerleri ve Çarşılar

Pazar kelimesi hem alışveriş yapmayı hem de alışveriş yapılan mekanı ifade eden bir tabirdir. Çarşı kelimesi de pazar kelimesinin karşılığı olarak kullanılmaktadır. Ancak Pazar kelimesi mevsimlik alışveriş mekanlarını ve haftanın belirli günleri faaliyet gösteren açık alışveriş yerlerini ifade etmekteyken, çarşı kelimesi ise daha çok esnafların dükkanlarının bulunduğu yerlerle kapalı alışveriş mekanlarını izah için kullanılmıştır. Kazalarda, kaza ve nahiye merkezleri pazar yeri hüviyetindeyken, köylerde han, hamam, kervansaray gibi tesislerin bulunduğu merkezi yerler tercih edilirdi.¹³⁶

¹³¹ A.Ş.S. 542, s. 164 hk. 233.

¹³² Özkaya, s. 70-71, 78-81.

¹³³ A.Ş.S. 542, s. 190hk. 254.

¹³⁴ A.Ş.S. 542, s. 105 hk. 162.

¹³⁵ A.Ş.S. 542, s. 186 hk. 249A.

¹³⁶ Özcan, Tahsin, “Pazar”, TDVİA XXXVII, İstanbul 2007, s. 206-207.

Sicildeki kayıtlara göre Karahisâr-ı Sâhib 'de bulunan pazarlar Ot Pazarı¹³⁷, Gön Pazarı¹³⁸ ve Keçe Pazarı¹³⁹ olarak karşımıza çıkmaktadır. bu pazarların dışında Şuhûd'un merkez nahiyesinde bir Buğday Pazarı¹⁴⁰ olduğu görülmektedir.

f. Alış-Veriş

Gayrimenkul alış-verişi mahkemenin tesciliyle yapılabilirdi. Satılan mülkün sahip olduğu bütün özellikleri satış kaydında zikredilirdi. Örneğin bir dükkanın veya evin komşuları olan ev ve dükkanlar, oda sayısı, bahçesi olup olmadığı ve hatta ağaçları varsa yemişli olup olmadıkları bir bir kayda geçerdi. İncelediğimiz sicilde dükkan satışı satışı görülmemekle birlikte ev, bahçe ve toprak satışıyla ilgili kayıtlar bulunmaktadır.¹⁴¹ Satışlar sadece gayrimenkul alanıyla sınırlı değildir. Nitekim sicilde bir ineğin danasıyla beraber satışı hakkında bir kayıt mevcuttur.¹⁴²

g. Borç-Alacak

Alım satım işlerinden baki kalan borç-alacak ilişkisinin dışında, mehir borcu ya da emanet bırakılan köleler gibi çeşitli konularda belgeler mevcuttur. Örneğin sicilde geçen bir belgeye göre Mehmed'te emanet olan iki kölenin Süleyman Çelebi'nin karındaşı Mustafa'nın oğluna verilmesi istenmiştir.¹⁴³ Zimmiler arasındaki borç-alacak meseleleri de belgelerde mevcuttur.¹⁴⁴ Gayrimüslimler ile Müslümanlar arasında da borç-alacak davaları görülmektedir. el-Hâc Eyüb isimli şahsın divana yolladığı arzuhalinde Ohan isimli zimmiden alacağı 700 guruşu olduğunu ve bunu talep ettiğinde o vakitte naip bulunan Seyyid Halil isimli şahsın mesfura sahip çıkıp kendisini de hapse attırdığını ve şeyhülislamdan fetva istediğinde ferman-ı âliyyenin dikkate alındığı belirtilerek Seyyid Halil'in huzura çıkarılması için ferman talep etmesi hakkında bir kayıt mevcuttur.¹⁴⁵ Görülüyor ki bu meseleler Divan-ı Hümâyûna kadar gidebilmektedir.

¹³⁷ A.Ş.S. 542, s. 1 hk. 2C.

¹³⁸ A.Ş.S. 542, s. 105 hk. 162.

¹³⁹ A.Ş.S. 542, s. 154 hk. 221.

¹⁴⁰ A.Ş.S. 542, s. 104 hk. 160.

¹⁴¹ A.Ş.S. 542, s. 72 hk. 119, s. 182 hk. 245A.

¹⁴² Ayvalı karyesinde İbrahim bin Şenek Çobanlar karyesinde sakin Mehmed bin total Şaban nam kimesneye bir re's inek danasıyla sekiz gurûşa bey' eyledikten sonra A.Ş.S. 542, s. 193 hk. 256B.

¹⁴³ A.Ş.S. 542, s. 2 hk. 3A.

¹⁴⁴ Arton nam zimmi meclis-i şer'de Ektebe bint-i nam zimmiye zimmetinde olan hakkı bi't-tamam ve'l-kemâl ahz ve kabz eylediği bu mahalle kayd şud. A.Ş.S. 542, s. 2 hk. 3E.

¹⁴⁵ A.Ş.S. 542, s. 38 hk. 74.

II.BÖLÜM

BELGELERİN KONULARINA GÖRE TASNİFİ VE ÖZETLERİ

A. İdari

S. 5/B. Nr. 12:

Elmalu husûsunda Numan Paşa'nın gönderdiği buyruldu kayıdır.

S. 6/B. Nr. 13:

Türkmen husûsunda Numan Paşa'nın gönderdiği buyruldu kayıdır.

S. 6/B. Nr. 16:

Numan Paşa'nın bazı mühim işler için gönderdiği buyruldu kayıdır.

S. 9/B. Nr. 23:

Anadolu valisi Numan Paşa'nın Danişmendli Türkmenleri için gönderdiği buyruldu kayıdır.

S. 9/B. Nr. 25:

Anadolu valisi Numan Paşa'nın bazı önemli işler için gönderdiği buyruldu kayıdır.

S. 11/B. Nr. 29:

Anadolu valisi Numan Paşa'nın bazı önemli işler için gönderdiği buyruldu kayıdır.

S. 13/B. Nr. 35:

Teke sancağı mutasarrıfı Çelik Mehmed Paşa'nın bulunduğu yere kadar olan mahallerde bulunan devlet görevlilerine bazı önemli işler için gönderilen buyruldu kayıdır.

S. 73/ B. Nr. 121:

Anadolu valisi Ahmed Paşa tarafından mütesellim tayin edilen mühürdar Mustafa Ağa'nın teftiş buyruldu kayıdır.

S. 90/B. Nr. 142:

Allah haklarında cumartesi günü dava görülmesi şart olmadığından 1742 senesi Ekim ayının ilk gününün cumartesi günü olduğu ve mütevellî esbek Hüseyin Çelebi ibn-i el-Hâc Abdi ve imaret hamamı hizmetlisi Biberici Mehmed ibn-i Ahmed'in aynı fikirde olduklarını beyân eden şahitlikleriyle ayın ilk gününün cumartesi günü olduğu hakkında kayıttır.

S. 96/B. Nr. 153:

Anadolu'nun sağ kolu üzerinde olan vezirler, sancakbeyleri, kadılar, naipler, mütesellimler voyvodolar, kethüdâyerleri, yeniçeri serdârları, tımar sahipleri, mukataa mültezimleri, havâss, vakıf mütevellileri, habipler ve ayanlara hitaben yazılmış ve kanuna göre emredilen şeklin dışında halktan bir akçe bile alınmaması ve eğer alan olursa bunların cezalarının ne şekilde olacağı hakkında ferman kayıdır.

S. 127/B. Nr. 188:

Elinde tezkiresi olmayan deveci ve reayanın şap satmaması ve ellerinde bulunan şapın zapt edilmesi için şaphane emini Ali tarafından Bayrakdar Bali Beşe ve Halil Beşe'nin vekil tayin edilmesi hakkında kayıttır.

a. Ehl-i örf

aa. Mutasarrıf (Sancakbeyi)

S. 40/B. Nr. 77:

Eski Amasya mutasarrıfı Hamis'e 1742 senesi Mart ayının sekizinci günü itibariyle Karahisâr-ı Sâhib sancağının arpalık olarak tevcih edilmesi hakkında hatt-ı hümayun kayıdır.

S. 91/B. Nr. 143:

1742 senesi Ekim ayı sonlarında eski Kayseri sancağı mutasarrıfı Seyyid Mehmed'e Karahisâr-ı Sâhib sancağının arpalık olarak tevcihi hakkında ferman kayıdır.

S. 164/B. Nr. 232:

Susan-zâde Abdullah'ın 1743 senesi Kasım ayı sonlarında Karahisâr-ı Sâhib sancağına mutasarrıf olarak tayin edilmesi hakkında ferman kayıdır.

ab. Mütesellim

S. 11/B.Nr. 30:

1741 senesi Temmuz ayı sonlarında Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Ömer Paşa'nın kendisi gelinceye kadar oğlu Mehmed Said Bey'i mütesellim olarak tayin etmesi hakkında buyruldu kayıdır.

S. 40/B. Nr. 78:

1742 senesi Mart ayının sekizinci günü itibariyle Karahisâr-ı Sâhib sancağı arpalık olarak tevcih edildiği ve kendileri gelene kadar yerine mütesellim olarak atadıkları ağaya haklarına düşen aidatı toplamaları husûsunda gönderilen buyruldu kayıdır.

S. 71/B.Nr. 116:

Rakka mutasarrıfı ve Erzurum canibi seraskeri vezir Ahmed Paşa'ya Anadolu eyaletinin malikane olarak tevcih edilmesi ve onun da eskiden de mütesellim olan Mustafa isimli şahsı Anadolu mütesellimi tayin etmesi hakkındadır.

S. 71/B.Nr. 117:

Anadolu mütesellimi Mustafa'nın Rakka mutasarrıfı ve Erzurum canibi seraskeri Ahmed Paşa'nın Anadolu mütesellimliğini kendisine nasp ettiği hakkında gönderdiği buyruldu kayıdır.

S. 73/B.Nr. 120:

Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Hamis Paşa tarafından 1742 senesi Haziran ayı başlarında es-Seyyid Mustafa ve oğlu Halil Bey'in mütesellim olarak atanması hakkında buyruldu kayıdır.

S. 75/B.Nr. 123:

Hamis Paşa'nın kapı kethüdâsı olan el-Hâc Mehmed Emin Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Hamis Paşa'nın Erzurum seraskerliği görevinde olması nedeniyle

eşkıyaların halka zarar vermemesi için yerine bir mütesellim atanması gerektiğini arzuhal etmiş ve Karahisâr-ı Sâhib kadısı Mevlana Abdullah'ın ilamına göre mütesellimliğe 1742 senesi Mayıs ayı başlarından itibaren Ömer Paşa-zâde Ali tayin edilmesi hakkında ferman kaydıdır.

S. 91/B. Nr. 144:

Karahisâr-ı Sâhib sancağı kendisine arpalık olarak tevcih edilen Seyyid Mehmed Paşa kendilerinin oraya gelmeleri gecikeceğinden bundan önce mütesellim olan Ömer paşa-zâde Ali Bey'e mütesellimlik görevi verildiğine dair buyruldu suretidir.

S. 130/B. Nr. 194:

Karahisâr-ı Sâhib sancağı Mutasarrıfı Seyyid Mehmed'in kapı kethüdâsı gönderdiği arzuhalde mütesellimliğe Osman Ağa'nın getirildiğini bunun için ferman talebinde bulunduğunu belirtmesi üzerine Osman Ağa'nın 1743 senesi Mayıs ayı sonlarında Karahisâr-ı Sâhib sancağı mütesellimliğine tayini hakkında ferman kaydıdır.

S. 137/B. Nr. 204:

Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Seyyid Mehmed 'in Erzurum tarafına memuriyeti olduğundan mütesellim olarak Rişvan voyvodası Mustafa'nın yeğeni İsmail'i tayin ettiği ve üç aylık mahsulü de peşin aldığını ancak kapı kethüdâsı iddiasıyla Süleyman Ağa isimli şahsın başka birini mütesellim yapmak için ferman istediğini bu durumun İsmail'e haksızlık olduğunu yazdığı mektup ile divana bildiren Seyid Mehmed'e cevaben mütesellimliğin İsmail'e verildiğine dair ferman kaydıdır.

S. 182/B. Nr. 246:

1743 senesi Temmuz ayı başlarında İsmail Bey'in Karahisâr-ı Sâhib sancağına mütesellim olarak tayin edilmesi hakkında buyruldu kaydıdır.

ac. Kethüdâyeri

S. 89/B. Nr. 139:

Karahisâr-ı Sâhib ve Sincanlu ve Çöle ve Barçın ve Nevahi Barçınlu ve Karamık ve Şudud ve Sandıklı ve bunlara bağlı nahiyelerde sakin ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarının üzerlerine zabıt ve kethüdâyeri tayin olunması gerektiğinden bu göreve

lâyık olduğu düşünölen yirmi üçüncü bölükte yevmi doksan dokuz akçe ulufeye mutasarrıf olan Mahmud'un zabıt ve kethüdâyeri tayin olunması hakkında mektuptur.

S. 90/B. Nr. 142A:

1743 senesi Kasım ayının ortalarında Karahisâr-ı Sâhib sakinlerinden Sarac Mahmud Bey'in elinde olan kethüdâlık mektûbu tasdik edilmesi ve mektup mahkemeye sunularak sicile kaydedilmesi hakkındadır.

b. Ehl-i şer'

ba. Kadı

S. 38/B.Nr. 73A:

Yeni tayin olan kadının görevinin başına getirilmesi hakkında Karahisar mutasarrıfı Ömer Paşa hazretlerine hitaben yazılmıştır.

S. 76/B.Nr. 124:

Anadolu kadısaskeri olan Mevlana Abdullah'a 1742 senesi Temmuz ayı başlarında Karahisâr-ı Sâhib ve Karasu-Yenice'si ve Gedüs kazalarının arpalık olarak tevcih edilmesi hakkındadır.

bb. Nâib

S. 5/B.Nr. 9:

Kıbrısı Mehmed Efendi'nin zamanında yazılan sicilât hakkındadır.

S. 5/B.Nr. 10:

Kıbrısı Mehmed Efendi'nin 1741 senesi Mayıs ayının on yedinci günü itibariyle Karahisâr-ı Sâhib kazası naibliğine tayin edilmesini beyân eden kayıttır.

S. 27/B.Nr. 54:

Karahisâr-ı Sâhib kazasının naibliğine 1741 senesi Kasım ayının onuncu gününden itibaren Mahmud Efendi'nin tayin edilmesi husûsundadır.

S. 45/B.Nr. 82:

1742 senesinin Mart ayının sekizinci gününden olmak üzere eski Anadolu kadıaskeri Boluvi-zâde es-Seyyid Mehmed Emin'in mutasarrıfı olduğu Karahisâr-ı Sâhib kazası niyabetinin Saraç-zâde Abdullah Efendi'ye verilmesi hakkındadır.

S. 76/B.Nr. 124A:

Karahisâr-ı Sâhib sancağının mutasarrıfı olan Anadolu kadıaskeri Mevlana Abdullah'ın 1742 senesi Temmuz ayı başlarında naib olarak Mevlana Saraç-zâde Abdullah Efendi'yi tayin etmesi hakkındadır.

S. 83/B. Nr. 131:

Anadolu kadıaskeri Abdullah'ın mutasarrıfı olduğu Karahisâr-ı Sâhib kazasının niyabetini 1742 senesi Ağustos ayı başlarından itibaren Mevlana Fazlı-zâde Ahmed Efendi'ye tevcih etmesi hakkındadır.

S. 93/B. Nr. 146:

1742 senesi Ekim ayının sonlarında Mevlana Mehmed Sadık Efendi'nin Karahisâr-ı Sâhib kazasının naibliğine atanması hakkındadır.

S. 96/B. Nr. 152:

Karahisâr-ı Sâhib kazası naibliğine 1742 senesi Aralık ayı sonlarında Mevlana es-Seyyid Mahmud Efendi'nin atanması hakkındadır.

S. 131/B. Nr. 195:

Mevlana Mehmed Şenci Efendi'nin 1743 senesi Haziran ayı sonlarında Karahisâr-ı Sâhib kazasının naibliğine atanması hakkındadır.

bc. Nakibü'l-eşraf

S. 10/B. Nr. 27:

Anadolu Valisi Numan Paşa'nın nakibü'l-eşraf kaymakamı es-Seyyid Hasan Efendi ve sabıkan Karahisar naibi Mustafa Efendi'nin mübaşirlere karşı gelen ve yazılan buyruldlara uymayan hareketleri üzerine haklarında yapılacak olanları ikaz ve nasihat buyruldusunun kaydıdır.

S. 38/B.Nr. 73:

es-Seyyid Bayram-zâde es-Seyyid Abdullah Çelebi'nin 1742 senesi Şubat ayının başlarında Karahisâr-ı Sâhib sancağı kazalarına kaymakam tayin edilmesi hakkındadır.

c. İdari masraflar

S. 20/B. Nr. 45:

1741/1742 (1154) senesine mahsup olan Kütahya taksitini beyân eder. Salyane miktarı 5565 guruşdur.

S. 21/B.Nr. 46:

Mahalle ve köylerden tahsil olunacak toplam 4853 buçuk guruşu beyân etmektedir.

S. 57/B.Nr. 98:

Anadolu eyaleti çavuşlar kethüdâsı tayin olunan Ahmed Ağa'nın senevi çavuşlar kethüdâsı olan aidatlar 1741/1742 (1154) yılında edası lazım iken kendisinin Erzurum canibi seferine memuriyeti hasebiyle zimmetlerinde baki kalması nedeniyle hem 1741/1742 (1154) senesi hem de 1742/1743 (1155) senesine mahsûben her kazadan yalnız 11 guruş tahsil edilip tayin olunan mübaşire teslimi hakkında Abdurrahman Çavuş ile gönderilen buyruludur.

S. 61/B.Nr. 103:

Anadolu valisi Ali Paşa'nın Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Hamis Paşa'nın imdâd-ı seferiyye ve mesârif saire defterleridir ki toplam 5037,5 guruştur.

S. 62/B.Nr. 104:

Bir önceki belgede zikrolunan defterin mesâriflerden fazla olduğu ancak burada Kalacıklar ve Karaarslan köylerinden tahammüllerine göre alındığı ve bu sefer de 2256 guruş tutulduğu görülmüş ve daha sonra gelecek tekliflerin bu defter üzerine işleneceği hakkındadır.

S. 77/B.Nr. 125:

Kangırı ve Ankara ve Karahisâr-ı Sâhib ve Sultanönü sancaklarında vâki malikâne mukata'at ve maktû'at ve kurâ ve mezâri'n her bin guruş üç nefer cebeli ve her neferi

için altışar guruş yevmiye alınıp iktizâ eden altı yüz kırk sekiz buçuk guruş on pare cebeli bedellerinin tahsil edilmesi için mübaşir tayin olunan Mustafa ile irsâl olunan mühürlü ve imzalı deftere göre alınması ve Bağdad ve Erzurum'a gönderilmesi hakkında fermandır. Karahisâr-ı Sâhib'den alınacak toplam muaccilen guruş 1930 bedel-i guruş 289,5.

S. 100/B. Nr. 155:

1743 senesi Ocak ayı başlarında mürasele ile toplanan akçeleri ve Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı es-Seyyid Mehmed Paşa'nın teşriflerinde giden masrafları ve mahallelere düşen menzil beygirleri ücreti ve sair vilayet masrafları defterlerini beyân eden kayıttır. Toplam üç bin dört yüz elli sekiz buçuk guruştur.

S. 101/B. Nr. 156:

Mesarif defterinde belirtilen üç bin dört yüz elli sekiz buçuk guruşun mahalle ve karyelere taksimini beyân eden kayıttır.

S. 138/B. Nr. 206:

İran tarafına sefere gidecek ordunun Bolvadin menzilinde konaklarken ihtiyacı olan zahirenin ve mübaşir ve sair görevlilerinin masraflarının mahalle ve karyelere taksimini beyân eden kayıttır.

S. 154/B. Nr. 219:

Neferlere verilecek tayinat emirleri hakkında kayıttır. Dört bayrağın masrafı otuz iki guruştur.

S. 170/B. Nr. 238:

1742 senesi Aralık ayı sonlarında Karahisâr-ı Sâhib nayibi el-Hâc Mahmud Efendi zamanında ahali tarafından verilmeye başlanan toplam 2458,5 guruş ücreti beyân eden kayıttır.

S. 172/B. Nr. 239:

es-Seyyid Halil Efendi tarafından tahrîr olunan defterde ahali tarafından ikinci olarak verilen toplam 5000 guruş ücreti beyân eden kayıttır.

S. 178/B. Nr. 244:

1744 senesi başlarında deve mübayaası ve bazı vilayet masraflarını ihtiva eden defteri beyân eden kayıttır.

S. 192/B. Nr. 255B:

Mehmed Yahya Efendi'nin zamanında toplam iki yüz otuz bir guruş olan salyâne ve masrafları beyân eden kayıttır.

S. 192/B. Nr. 256:

Serdâr esbek merhûm el-Hâc Mehmed'in tahsil eylediği akçeleri beyân eden kayıttır.

d. Siyasi stratejik görevler

S. 6/B.Nr. 17B:

1741 senesi Aralık ayında muhızır Mustafa'nın muhızır başı tayin edilmesi hakkındadır.

S. 15/B. Nr. 38:

Halil Efendi ve Mustafa Efendi haklarında ayanlığa tayinleri ile ilgili buyruldu kayıdır.

S. 29/B.Nr. 58:

Osmanlı Devleti ve Moskov Devleti arasında yapılan anlaşmaya göre Osmanlı'da bulunan esirlerden İslam'a girenler ve Moskov elinde bulunan esirlerden Hristiyan olanların azad edilmesi ile ilgili ferman kayıdır.

S. 30/B.Nr. 59:

Moskov ve Osmanlı Devleti'nin yaptıkları ahitnameye göre Moskov esirlerinin teftiş edilmesi hakkındadır.

S. 37/B.Nr. 72:

Moskov esirlerinin sahiplerinin ismiyle beraber deftere kaydedilmesi ve sahiplerinin ilan edilen yüz guruşun verilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 68/B.Nr. 112A:

Karahisâr-ı Sâhib kazasında piyade bölükbaşı olan Kürt Mustafa'nın 1742 senesi Mayıs ayı sonlarında sekban tayin edilmesi hakkında buyruldu kaydıdır.

S. 152/B. Nr. 217:

İran'a sefere çıkılacağı için tüm İslam askerlerine sefer emri verildiğine dair fetvayı açıklayan hatt-ı hümayun kaydıdır.

S. 160/B. Nr. 228:

Karahisari el-Hâc Ahmed Paşa-zâde el-Hâc Mustafa Bey'in seferden affı ve Kıbrıs muhassılı olduğuna dair ferman kaydıdır.

B. Askeri

S. 1/B.Nr. 2C:

Ot pazarı şeyhi Veli Efendi-zâde Molla Mehmed'in barut tabh edilen güherçileden el çekmesi, Köse Ahmed oğlu Mehmed'in ancak ham tabh etmesi ve Hacı Mustafa oğlu İsmail'in hem tabhından hem de bey'-i şirasından el çekmesi.

S. 4/B.Nr. 7:

1741 senesi Mayıs ayında Asitâne-i Sa'âdet baruthanesi için Karahisâr-ı Sâhib'den satın alınacak olan güherçilenin Musa Bey ve kardeşi Ahmed Bey'e siparişi hakkındadır.

S. 53/B.Nr. 95:

Kazada mevcut olan hane ve nefer defterini zikreder. Toplam hane 162 hane bir buçuk rub' , toplam 292 nefer 5 Piyade.

S. 164/B. Nr. 233:

Karahisar ve havalisinde bazı kaza ve kurâ topraklarından çıkarılıp baruthane-i amireye gönderilen güherçilenin bazıları tarafından Harbi kefereye satıldığı ve bunun önlenmesi hakkında ferman kaydıdır.

S. 165/B. Nr. 233A:

Asitane-i baruthane nazırı tarafından temessük verilen el-Hâc Yusuf'un es-Seyyid Hüseyin'in mahkemede beyân ettiği güherçileden teslim olunan 468 kese güherçile yüklerini beyân eden kayıttır.

a. Askeri idareciler

S. 4/B.Nr. 8:

Piyade bölükbaşı tayin olunan Kürt Mustafa'nın sekban defteri hakkındadır.

S. 5/B.Nr. 11:

Numan Paşa'nın firar eden azambası Hacı Mustafa'nın yakalanması ve teslim edilmesi hakkındaki buyruldu kayıdır.

aa. Alaybeyi

S. 106/B. Nr. 163:

Alaybeyliği görevinin düzene sokulması ve kimlerin alaybeyi olabileceği husûsu açıklandıktan sonra Karahisar'ın tımar sahiplerinin maruzatı üzerine Alaybeyi Süleyman'ın görevden azli ve yerine Şuhud nahiyesinde Karamaka Gediği isimli karyeye on sekiz bin doksan dokuz akçe tımara mutasarrıf olan Ahmed'in tayin edilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 124/B. Nr. 182:

Karahisâr-ı Sâhib sancağının tımar sahipleri merkeze mahzar gönderip bundan evvel alaybeyi olan Kırhisar nahiyesinde İnas karyesi ve gayriden otuz yedi bin altı yüz altmış sekiz akçe zeamete mutasarrıf olan Süleyman'dan her biri hoşnut ve razı olduklarını bildirmişler. Şark ve Moskov seferlerinde birkaç defa yararlığı da aşıkarken azledilmiş ve yerine Karahisâr-ı Sâhib sakinlerinden Çaylıoğlu olarak bilinen Ahmed alaybeyliğine müstehak olmamakla beraber sahte mahzar ile Süleyman'ın azledilmesinden bir süre sonra alaybeyliği almış ve şimdi bu şartlar altında Ahmed'in azledilmesi ve Alaybeyliğine tekrar Süleyman'ın getirilmesi hakkında ferman kayıdır.

ab. Yeniçeri serdârı

S. 25/B.Nr. 51:

1741 senesi Ekim ayı ortalarında Hacı İbrahim Ağa'nın otuzyedi bölüğün serdârı tayin edilmesi hakkındaki mektup kaydıdır.

S. 34/B.Nr. 65:

1742 senesinin Ocak ayının başlarında Altmış cemaatinin serdârlığına İbrahim Ağa'nın tayini hakkında gönderilen mektup kaydıdır.

S. 80/B.Nr. 128:

Karahisâr-ı Sâhib'de bulunan serdârın görevinden alınması ve yerine elli dört cemaatinden Ali Ağa'nın serdârlık görevine getirilmesi hakkında yeniçeri ağası Hasan Ağa tarafından gönderilen buyruldu kaydıdır.

S. 103/B. Nr. 157:

Altmış cemaatinden el-Hâc İbrahim Ağa'nın 1743 senesi Ocak ayı sonlarında serdârlığa tayini hakkında mektup kaydıdır.

S. 125/B. Nr. 185:

Elli dört cemaatinden Sucu-zâde Ali Ağa'nın 1743 senesi Mayıs ayı sonlarında serdârlığa tayin edilmesi hakkında yeniçeri ağasından gelen mektup kaydıdır.

S. 150/B. Nr. 215:

Sucu-zâde Ali'nin 1743 senesi Ağustos ayı sonlarında serdârlığa tayini hakkında mektup kaydıdır.

ac. Tımarlı sipahi

S. 8/B.Nr. 20:

Tımar sahiplerinin Erzurum tarafına memuriyetleri ve görev yerlerine intikali husûsundaki buyruldu kaydıdır.

S. 28/B. Nr. 57:

Alaybeyi olam Süleyman isimli şahıs Erzurum sahrasında olan orduya mektup gönderip Şehrabad nahiyesinde İnaz karyesi ve gayriden 5000 akçe tımara mutasarrıf

olan Ahmet isimli şahsın Alaybeyi bayrağının altına gelmeyip tımarını bıraktığını bildirmiştir. Bunun üzerine zikrolunan tımarın sefere katılmak şartıyla Halil isimli şahsa verilmesine karar verilerek Anadolu valisi Numan Paşa tarafından tevcih edildiği hakkındadır.

b. Sefer sevk ve idare

S. 14/B.Nr. 37:

1741 senesi Temmuz ayında Sipah terakkilisi ile ilgili Handan-zâde Mehmed Ağanın Ağa olarak tayini ve ikişer akçe terakki ile 750 neferin toplanması hakkında ferman kayıdır.

S. 23/B. Nr. 49:

Erzurum canibi seraskeri vezirim Numan Paşa'nın maiyyetinde mevcut bulunmak üzere Aydın havalisinden tahrîr olunan bin nefer miri süvari levendât tahrîri olundukları mahalden serasker Numan Paşa'nın maiyyetine varıncaya kadar yolculuk sırasında konakladıkları yerlerde gerekli zahireleri mübaşir tayin olunan Halil'in yedinde olan imzalı ve mühürlü defter suretinde yazılı olan fiyat üzerinde nakit olarak ödenmesi hakkındaki ferman kayıdır.

S. 24/B.Nr. 50:

Erzurum seraskeri Numan Paşa maiyyetine Acem hudûduna gönderilmek üzere asker toplanması ile ilgili ferman kayıdır.

S. 26/B. Nr. 53:

Numan paşa maiyyetindeki askerlerden bazılarının firar ettiği ve bunların memleketlerine gelirse tekrar geri gönderilmeleri husûsunda mektup kayıdır.

S. 27/B. Nr. 55:

Erzurum sahrasında bulunan orduya asker temini için gönderilen ferman kayıdır ve yeniçeri zabiti İsmail tarafından mühürlü mektup verildiği de belirtilmektedir.

S. 31/B. Nr. 61:

İran seferi münasebetiyle Afyonkarahisar'dan askerin toplatılması ve Erzurum'a gönderilmesi hakkında kayıttır.

S. 32/B. Nr. 62:

Erzurum sahrasında bulunan ordudan fîrar eden askerlerin bulunup görevli oldukları Kars kıışlasına gönderilmesi hakkındadır.

S. 43/B. Nr. 80:

Erzurum canibine asker tayini için beşinci bölükbaşı Ali Çavuş'un haberci mübaşir olarak tayin edildiği ve on beş gün içerisinde asker sevkıyatı için sürücülerin tayin edileceği bu husûsla ilgili gereğinin yapılması hakkında ferman kaydıdır.

S. 44/B. Nr. 81:

Erzurum canibi seraskeri Numan Paşa'nın asker sevkıyatıyla ilgili yazdığı ve beşinci bölükbaşı Ali ile gönderilen mektup kaydıdır.

S. 50/B. Nr. 92:

Erzurum tarafına memur olan askerlerin toplanması ve başlarına sürücü olarak Turnacıbaşı el-Hâc Ahmed'in tayin edildiği ve eğer mukavemet eden olursa bunların haklarında lazım gelen işlemlerin yapılması hakkında ferman kaydıdır.

S. 51/B. Nr. 93:

Erzurum seraskeri maiyyetine memur olan dergâh-ı muallam yeniçerilerine sürücü tayin olunan Turnacıbaşı el-Hâc Ahmed ve maiyyete memur beş nefer çavuş ve bir nefer yazıcının rûkûbları için ahali-i kaza taraflarından yirmi altı menzil beygiri tedârik edilmesi hakkında ferman kaydıdır.

S. 55/B. Nr. 96:

Bundan evvel gönderilen fermanla belirtildiğinin dışında acilen İran hudutlarına asker takviyesi lazım olduğundan imdâd-ı seferiyye miktarının toplanıp tamamen Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Hamis Paşa'ya verilmesi ve paşanın 150 kişilik kapı halkı ile yola çıkması hakkında gönderilen imdâd-ı seferiyye fermanı kaydıdır.

S. 57/B. Nr. 99:

Bundan evvel 30 adet beygir satın alınıp kabzına memura teslimi hakkında buyruldu gönderilmiş ancak bu beygirlerin bu tarafta satın alınacağı için gerek kalmadığı ve sancağa isabet eden seferiyye malını toplayıp Divan-ı Anadolu'da görevli memura teslimi hakkında buyruldu kaydıdır.

S. 69/B. Nr. 114:

İslam sınırlarından olan Kars, Van ve Erzurum'un muhafazası için Anadolu'nun orta vusul kollarından serdârlar, ağalar ve alemdarlar ve asker taifelerinin bir an önce memur oldukları yere gönderilmeleri hakkındadır.

S. 73/B.Nr. 121A:

Anadolu ve Rakka ve Erzurum canibi seraskeri olan Ahmed Paşa'nın maiyyetinde mevcut bulunmak üzere eskiden Aksaray sancağı mutasarrıfı olup başbuğ tayin olunan Temur Süleyman marifetiyle Anadolu canibinden bin nefer süvari levendâtın memur yerlerine varıncaya kadar yol boyunca gereken günlük yiyecekleri için fiyatları defterde yazılı olan şekilde belirlenmiş ve nakit olarak ödenmesi husûsunda ferman kaydıdır.

S. 112/B. Nr. 168:

İran hudûdunda görev yapan Erzurum seraskeri Ahmed Paşa'ya asker lazım olduğundan Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Seyyid Mehmed paşanın 150 nefer kapı halkıyla beraber Erzurum'a gitmesi hakkında ferman kaydıdır.

S. 128/B. Nr. 189:

Anadolu'nun sağ ve orta kollarından Anadolu valisi ve Erzurum seraskeri Ahmed Paşa'nın maiyetine sipah ocağından beş yüz nefer gönderilmesi ve bir sene görev yapmaları hakkında ferman kaydıdır.

S. 144/B. Nr. 210:

Sipah ocağı kethüdâsına hitaben yazılmış ve Anadolu eyaletinden bin nefer serdengeçdi ve bin nefer eski neferatın bir an evvel Erzurum'a gönderilmesi hakkında ferman kaydıdır.

S. 145/B. Nr. 211:

Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ kolu sonuna varıncaya kadar bulunan kazalardan ihracı istenen askerin bir an evvel Diyarbekir seraskeri Ali Paşa'nın maiyyetine gönderilmesi için ferman kaydıdır.

S. 146/B. Nr. 212:

Anadolu'nun sağ kol sonuna varıncaya kadar olan mahallerden Diyarbekir'e gönderilmesi istenen Askerlerin götürülmesine memur olan başçavuş Musa ve tüm

devlet görevlilerinin bu husûsa önem vermeleri ve askerlerin bir an önce götürülmeyip bir ferdin bile geri kalması durumunda herkesin cezalandırılacağı hakkında ferman kayıdır.

S. 155/B. Nr. 222:

Turnacıbaşı el-Hâc Ahmed Ağa'nın asker taifelerini sefere katılmaları için sefere sürücü tayin edildiği ferman kayıdır.

S. 156/B. Nr. 223:

Turnacıbaşı el-Hâc Ahmed'e hitaben yazılmış, İznik'den Karam, Akşehir, Adana, Kiliş, Ayıntab, Haleb, Rakka ve sâair orta kolun sonuna varıncaya kadar olan kaza ve kurâlardan Diyarbekir canibi seraskeri Ali Paşa'nın maiyyetine gitmesi gereken askerlerin teftişi ve gitmemiş olanların cezalarının tertibi ile ilgili ferman kayıdır.

S. 159/B. Nr. 227:

İran ile yapılan savaşa ayanlardan Ankara'da nakkaş Seyidoğlu'nun yüz nefer, Halide İsaoglu'nun üç yüz nefer, Karahisar'dan Mustafa Bey'in yüz elli nefer, Karahisar'dan Ömer Paşaoğlu'nun yüz elli nefer ve Sandıklı'dan Tatoğlu Ali Ağa'nın yüz elli nefer ile Diyarbekir seraskeri Ali Paşa'nın yanına memur olarak tayin edilmeleri hakkında ferman kayıdır.

S. 162/B. Nr. 230:

İzmir'den İçil'e kadar olan yerlerde bu sene sefere memur olup hala gitmeyen varsa onları ikaz için mübaşir tayin edildiği ve kendisine kılavuzlar ve beygir temin ederek emniyetli bir şekilde görevini yapması hakkında buyruldu kayıdır.

S. 167/B. Nr. 236:

İran şahı Nadir Şah'ın Musul kalesini muhasaraya alması sebebiyle Anadolu'nun orta kolu boyunca bulunan bütün askeri taifelerin sefere katılma emridir.

S. 175/B. Nr. 241A:

Anadolu'nun orta kolu boyunca bulunan mahallerde asker taifelerinin baharda olacak İran seferine katılmaları için hazırlıklarını tamamlamaları husûsunda Mehmed Çavuş'un mübaşir tayin edildiği hakkında ferman kayıdır.

S. 176/B. Nr. 242:

Bu sene Çıldır nahiyesinin kışla tayin edildiği ve sınır muhafazasında görevli askerlere harçlık ve malzemelerini götürmek için harçlıkçı tayin edilmesi hakkında Karahisâr-ı Sâhib alaybeyine hitaben yazılmış ferman kayıdır.

S. 177/B. Nr. 243:

Şuhûd nahiyesinde Kantara karyesi ve gayriden yirmi dört bin akçe zeamete mutasarrıf Mehmed Ağa'nın harçlıkçı başı tayin edilmesi hakkında kayıttır.

S. 183/B. Nr. 247:

Kangırı, Ürdün Sultanönü, Karahisâr-ı Sâhib, Rakka ve Kıbrıs sancaklarından cebeli asker ve mübaşiriye bedeli istenmesi hakkında ferman kayıdır.

c. Menzil teşkilatı

S. 1/B.Nr. 1A:

1742 senesinde Karahisâr-ı Sâhib'den talep olunan mekkâri devesi için Mehmed Ağa'nın tayini hakkındadır.

S. 2/B.Nr. 3D:

Hacı Evtal mahallesinde sakin İsmail'in ayda 25 guruşa menzil kethüdâsı olarak tayin edilmesi hakkındadır.

S. 2/B.Nr. 4:

Yirmi dört deve alımı için her birine elli beşer guruş olmak üzere sârbân başı el-Hâc Musa bin el-Hâc Mehmed'e teslimi hakkındadır.

S. 4/B.Nr. 6D:

Hacı İsmail mahallesinden Şuhud'a verilen bir menzil beygirinin yanlışlıkla deftere kayıt edilmemesinin tespiti üzerine deftere yazılması hakkındadır.

S. 6/B.Nr. 17:

Çelik Mehmed Paşa'ya bir adam ile birlikte bir menzil beygiri verilmesi hakkındadır.

S. 8/B.Nr. 21:

Anadolu valisinin Teke Sancağı mutasarrıfı Çelik Mehmed Paşa'nın görev yerine sağ sâlim ulaşması için temin edilmesini istediği menzil beygiri ve nefer hakkındaki menzil buyrulduyu kaydır.

S. 8/B. Nr. 22:

Kostantiniyye'den gönderilen fermanın ücretiyle bir adama bir beygir verilip ulaklarla memur yerlerine ulaştırılması hakkındaki ferman kaydır.

S. 9/B. Nr. 24:

Menzil beygiri bulunan yerlerde menzilcilere saat başına on akçe peşin olarak verilmesi husûsunda gönderilen ferman kaydır.

S. 9/B. Nr. 26:

Yalnız bir adama bir beygir verilmesi ile ilgili ferman ve yine Ömer Paşa'nın da tuğrasız emri olan bir adama bir at verilmesi hakkındaki ferman kaydır.

S. 11/B. Nr. 32:

Gönderilen deftere göre istenilen mühimmatların hazırlanıp irsâl edilmesi hakkında zahire buyrulduyu kaydır.

S. 12/B. Nr. 33:

Erzurum seraskerliği görevine getirilen Anadolu Valisi Numan Paşa'nın istediği üç günlük zahire hakkındaki buyruldu kaydır.

S. 35/B. Nr. 68:

Anadolu valisi Ali Paşa'nın kapı halkıyla beraber Kütahya'dan Karahisar'a vardıklarında bir gecelik yiyeceklerinin temin edilmesi hakkında Ali Paşa tarafından gönderilen buyruldu kaydır.

S. 36/B. Nr. 70:

İki yüz elli adet katır ve beygir toplanması ve bu göreve Kapıcılar kethüdâsı Mehmed Ağa'nın mübaşir tayin olunması hakkındaki buyruldu kaydır.

S. 36/B. Nr. 71:

Mekkari beygirlerinden mahallelere düşen adedi beyân etmektedir. Toplam 244 adet olup 6 adeti vilayetten karşılanması husûsu belirtilmiştir.

S. 41/B. Nr. 79:

Erzurum seraskeri Numan Paşa maiyyetine lazım olan mekkari develerinin ikişer çift çuval, havat, urgan ve sair alet ve pusatlarıyla birlikte ve her mekkariye bir sarban nefer olması şartıyla 100 deve ihraç olunması, her deve için günlük 25 akçe ücret verilmesi, başlarına mübaşir olarak Mehmed isimli şahsın tayin edilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 43/B. Nr. 79A:

Fakih Paşa mahallesi sakinlerinden el-Hâc Musa bin el-Hâc Mehmed isimli şahıs Karahisar Sahib tarafına düşen 24 mekkari devesi için elli altışar gurus değer biçmiş ve el-Hâc Musa bin Bedri el-Hâc Mehmed nam kimesneler kefil-i bi'l-mal olup cümle vilayet ve kadimi üzere cevap verildiği hakkında kayıttır.

S. 56/B. Nr. 97:

Erzurum canibi seraskeri Numan Paşa'nın hizmetine zahire ve mühimmat taşıma gibi işlerde kullanılmak üzere Karahisâr-ı Sâhib sancağından 100 devenin Sivas ve Zara karyesine ihracı ve oradan da Erzurum'a zahire ve sair nakli ile ilgili Gedikli Hasan ile gönderilen emr-i şerîf kayıdır.

S. 59/B. Nr. 101:

Erzurum canibi seraskeri Numan Paşa tarafına Zara ve Sivas'tan nakl olunacak zehâyir ve mühimmat için Karahisar sancağından talep olunan boz res mehâr ve mekkâri deveden Karahisar kazasına isabet eden yirmi dört mekkâri devesi bedeli ve vilayet masrafları esamileri defterdir. Toplam 8069 guruşdur.

S. 60/B. Nr. 102:

Mahalle ve köylere isabet eden meblağları beyân eden bu defterde bazı kuraların menzil yapıldığı toplam gurusun 8081 olduğu ve bu defterle iş yapılması hakkındadır.

S. 65/B. Nr. 109:

Karahisâr-ı Sâhib ve Aksaray sancaklarından Sivas ve Zara'ya oradan da zahire ve sair yükleyerek Erzurum'a sevk edilmek için talep edilen 175 devenin bir an evvel gönderilmesi hakkındadır.

S. 66/B. Nr. 110:

Daha önce de gönderilen emr-i şerifte belirtildiği gibi Karahisâr-ı Sâhib ve Aksaray sancaklarından Sivas ve Zara'ya oradan da zahire ve sair yükleyerek Erzurum'a sevk edilmek için talep edilen 175 devenin bir an evvel gönderilmesi hakkındadır.

S. 85/B. Nr. 135:

Bu sene Karahisâr-ı Sâhib sancağından dergâh-ı âli gediklilerinden Mehmed isimli mübaşirle ihracı için fermanla belirtilen yüz adet mekkari devesinden Çay kazası sehmine isabet eden altı mekkari devesini Çay kazası ahalisi alet ve pusatlarıyla Karahisâr-ı Sâhib mekanından Şücaoğlu Ali isimli şahsa teslim etmiş ve Sivas'tan zahire yüklenmesi ve Erzurum'a nakledilmesi hizmetinde olması taahhüt edilmiş ve Ali'ye Karahisar sakinlerinden es-Seyyid Halil Efendi ve gedikli Ali Ağa diye bilinen şahıslar kefil olmuşlardır. Lakin Şücaoğlu Ali develeri Sivas'ta satmış ve firar etmiştir. Bu yüzden tayin olunan mübaşir marifetiyle zikrolunan altı devenin bedeli olan altı yüz guruş mîri için Ali'den veyahut kefilleri olan Seyyid Halil ve gedikli Ali'den tamamen tahsil edilmesi ve ordu hazinesine gönderilmesi ve eğer vermezlerse yakalanıp Kütahya kalesine hapsedilmek üzere gönderilmesi hakkında Erzurum sahrasından gelen fermanın kayıdır.

S. 85/B. Nr. 136:

Bu sene Karahisâr-ı Sâhib sancağından ihracı için fermanla belirtilen yüz adet yük devesinden Çay kazası sehmine isabet eden altı mekkari devesini Çay kazası ahalisi alet ve pusatlarıyla Karahisâr-ı Sâhib mekanından Şücaoğlu Ali isimli şahsa teslim etmiş ve Sivas'tan zahire yüklenmesi ve Erzurum'a nakledilmesi hizmetinde olması taahhüt edilmiş Ali'ye Karahisar sakinlerinden es-Seyyid Halil Efendi ve gedikli Ali Ağa diye bilinen şahıslar kefil olmuşlardır. Lakin Şücaoğlu Ali develeri Sivas'ta satmış ve firar etmiştir. Bu yüzden tayin olunan mübaşir marifetiyle zikrolunan altı devenin

bedeli olan altı yüz guruş mîri için Ali'den veyahut kefilleri olan Seyyid Halil ve gedikli Ali'den tamamen tahsil edilmesi ve ordu hazinesine gönderilmesi ve eğer vermezlerse yakalanıp Kütahya kalesine hapsedilmek üzere gönderilmesi hakkında divan-ı Anadolu'dan gelen buyruldu kayıdır.

S. 93/B. Nr. 148:

Karahisâr-ı Sâhib'den üç günlük zahire karşılanması ve bunun için gönderilen imzalı defterde yazılanları görevli memura teslim etmeleri hakkında buyruldu kayıdır.

S. 94/B. Nr. 149:

es-Seyyid Paşa'ya verilen zahire listesidir.

S. 114/B. Nr. 169A:

Burmali mahallesinde sakin menzilci İsmail bin Mustafa isimli şahıs mahkemeye gelerek menzilin bir kese akçeye iltizamını taahhüt ettikten sonra yarım keselik menzili vilayet ahalisine satması ve teslim etmesi hakkında kayıttır.

S. 115/B. Nr. 171:

Karahisâr-ı Sâhib sancağında talep edilen yüz adet deve için Halil bin Süleyman serrban başı tayin olunduğu ve İmaret mahallesinde sakin Mahmud Efendi ibn-i Abdullah ve diğer Mahmud'un Halil'e kefil olmaları hakkında kayıttır.

S. 120/B. Nr. 176:

Karahisâr-ı Sâhib ve Akşehir sancaklarından istenen yüz elli mekkari devesinin bir an önce Sivas'a gönderilmesi ve oradan da zahire ve teçhizat yüklenerak Erzurum'a sevk edilmesi hakkında fermanıdır.

S. 132/B. Nr. 197:

Karahisâr-ı Sâhib ve Aksaray sancaklarından istenen toplam yüz elli mekkari devesinin ihracına memur olan Ali'nin develeri bir an önce Erzurum seraskeri Ahmed Paşa'ya göndermesi ve bu develerden şu ana kadar ne kadarını gönderdiğini ve ne kadarı kaldığını ilam etmesi hakkında ferman kayıdır. Tekrar meksi için Tatar Osman ağa ile bir ferman daha gönderildiği kaydedilmiştir.

S. 133/B. Nr. 198:

Diyarbakir tarafına sefere memuriyeti dolayısıyla Karahisar kazasına vardıklarında daire halkı ve askerleri için hazırlanmasını istediği zahirenin görevli memura teslim edilmesi hakkında Aydın valisinden gelen buyruldu kayıdır.

S. 133/B. Nr. 199:

Aydın valisinin dairesi için bir günlük zahireyi beyân eden defter kayıdır.

S. 137/B. Nr. 205:

İran tarafına sefere gidecek ordunun konakladığı menzillerde günlük yiyeceklerinin karşılanması gerektiği ve Bolvadin’de bir gece kalmak üzere iki günlük zahirenin Karahisar kazasından temin edilmesi ve defterde yazanların hazırlanması hakkında ferman kayıdır.

S. 142/B. Nr. 208:

Kütahyalı Kara Süleyman’ın memur olduğu beş yüz silahdar serdengeçdi neferatının Erzurum’a varıncaya kadar konaklayacakları menzillerde günlük yiyeceklerinin kaza ahalileri tarafından verilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 149/B. Nr 213:

Karahisâr-ı Sâhib ve Aksaray sancaklarından yüz elli devenin ihracına memur olan Ali Ağa’nın bir an evvel develeri Sivas’a götürmesi ve orada yükleyebildiği kadar buğday ile Diyarbakir’e götürülmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 153/B. Nr. 218:

Anadolu’nun sağ kolundan Diyarbakir seraskeri maiyyeti için tahrîr olunan yirmi bayrak dergah-ı muallam yeniçeri serdengeçdi neferlerinin konakladıkları yerlerde günlük yiyeceklerinin kaza ahalileri tarafından temin edilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 158/B. Nr. 225:

Sadece menzil verildiği ve Acemoğlu’nun tayin edildiği hakkında kayıttır.

S. 158/B. Nr. 225A:

El-Hâc İsmail mahallesinde sakin Salih Beşe ibn-i Ahmed isimli şahıs ulak fermanı ile yüz seksen günde yirmi baş beygiri kiralaması ve teminat olarak yedi yüz guruşluk mallarının gösterilmesi hakkında kayıttır.

S. 163/B. Nr. 231:

El-Hâc İsmail mahallesinde sakin Salih Beşe ibn-i Ahmed isimli şahsın yüz seksen günde yirmi beygiri kiralamak üzere ve teminat olarak yedi yüz guruşluk mallarını gösterilmesini mahkeme huzurunda kabul ettiğini beyân etmesi hakkında kayıttır.

S. 165/B. Nr. 234:

Diyarbakir canibi seraskeri için Rumeli'nin sol kolundan istenen askerlerin Gelibolu'ya ve oradan görev yerlerine gidinceye kadar konaklayacakları yerlerde günlük yiyeceklerinin verilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 173/B. Nr. 240:

Baharda yapılacak olan sefer için alet ve pusatlarıyla Üsküdar sahrasında hazır bulunması şartıyla 1744/1745 senesine mahsûben Karahisâr-ı Sâhib sancağından istenen yüz mekkari devesi için gönderilen ferman kayıdır.

S. 174/B. Nr. 241:

Karahisâr-ı Sâhib sancağından istenen yüz devenin kazalara taksimini beyân eden kayıttır.

S. 177/B. Nr. 242A:

Kahil mahallesinde sakin Kundakçı el-Hâc İbrahim bin Ahmed Ağa'nın sarban başı tayin edildiği ve diğer el-Hâc İbrahim'in de ona kefil olduğu kayıttır.

S. 184/B. Nr. 248:

1743 senesi Eylül ayı sonlarında mahallelerden verilen beygirleri beyân eden kayıttır.

S.185/B. Nr. 248A:

1743 senesinde mahallelere isabet eden konakları beyân eden kayıttır.

S. 185/B. Nr. 249:

1743 senesi Aralık ayı sonlarında mahallelerden verilen beygirleri beyân eden kayıttır.

S. 186/B. Nr. 250:

Neferlere verilen tayinatları ve verilen menzil beygirlerinin adedini ve toplam ücreti beyân eden kayıttır.

S. 187/B. Nr. 251:

Verilen konakları ve beygirleri beyân eden kayıttır.

S. 188/B. Nr. 252:

1742 senesi Mart ayı sonlarında mahallelere düşen konakları beyân eden kayıttır.

S. 190/B. Nr. 254A:

1743 senesi Aralık ayı sonlarında verilen beygirleri beyân eder.

S. 191/B. Nr. 255A:

Mahallelerden verilen beygirleri beyân eden kayıttır.

S. 194/B. Nr. 257:

Verilen konakları beyân eden kayıttır.

C. Sosyal

a. Sosyal Hayat

S. 1/B. Nr. 2A:

Kavukçuzâde İvaz Ağa'nın 73 yaşında olduğunun ikrarı hakkındadır.

S. 3/B. Nr. 5:

Kal'acık-ı Sağire'de Abdullah Efendi'nin çayıra giden hayvanlarının beyânı.

S. 3/B. Nr. 6:

Kethüdâyeri Mahmud Bey'in mahkemede Ali Bey oğlu Hüseyin isimli şahsın zevcesiyle güzel yaşayışlarının (Hüsn-i zindegâne) olmadığı husûsunu beyân etmesi üzerine yüzleştirme için alınan karar.

S.3/B. Nr. 6B:

Kara Katib mahallesinde sakin Arton isimli zımminin oğulları Agop ve Gork isimli zimmilere dükkanını yüz yirmi guruşa satışı hakkındadır.

S. 7/B. Nr. 19A:

Paye-i Sipahi'nin Halimuğurlu Karyesinde kesbü's-şerden kalan on beş guruşun on bir buçuk guruşunun zevcesine verilmesi hakkındadır.

S. 33/B.Nr.64:

Kış münasebetiyle Ahmed Ağa'nın ihtiyacı olan masraflarının toplatılmasına dair kayıttır.

S. 94/B. Nr. 150:

Şerîfe Rabia isimli hatun arzuhal gönderip sipahi zümresinden olan zevci Mahmud'un beş yüz guruş nikah hakkından sadece elli guruşunu verdiğini ve bunun babasından kalan beş yüz guruşluk mülkün yarısını fazladan zapt ettiğini ancak otuz guruş vererek mutasarrıf olduğu dükkanının da hukuka aykırı olduğunu bildirmiş ve Şerîfe Rabia'nın zevcinin kethüdâyeri olduğu için hakkın icrasının zabiti vasıtasıyla yapılması gerektiğinden Kütahya müteselliminin hakkın icrasını yerine getirmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 95/B. Nr. 151:

Karahisar sakinelerinden Şerîfe Rabia isimli hatun yine Karahisâr-ı Sâhib sakinlerinden sipahi zümresinden olan zevci Mahmud eşine nikâh hakkı olan beş yüz guruştan sadece elli guruşunu verdiği ve babasından kalan beş yüz guruşluk mülkün yarısını fazladan zapt ettiği ancak otuz guruş vererek mutasarrıf olduğu dükkanının da hukuka aykırı olması üzerine davanın görülmesi için Kütahya'ya gönderilmesi hakkında Divan-ı Anadolu'dan gelen buyruldu kayıdır.

S. 105/B. Nr. 161:

Has Çakır nâm karyede sakine Aişe bint-i İbrahim isimli hatunun kardeşleri Ali ve Mehmed vefat etmiş, on beş dönüm tarlası miras kalmıştır. Adı geçen karye mültezimi Mehmed Ağa ise hak tapunun kendisine geçtiğini söylemiş ancak Aişe hatunun hak tapusundan feragat eylediğini beyân etmediği halde karye mültezimi Osman Beşe,

karındaşları Ömer ve Nuhbâli ve Ebu Bekir’e temessük verdiğinin mahkeme huzurunda beyân edilmesi üzerine hak tapunun Aîşe hatuna verilmesine eski temessüklerin iptali ve mültezim Mehmed Ağa’nın ise yalnız kendi payına düşen tarlaya temessük vermesi hakkında kayıttır.

S. 150/B. Nr. 214:

Kaza ve belalardan korunmak için yazılan duaya dair kayıttır.

aa. Nikah ve Boşanma

S. 1/B.Nr. 1B:

Marta bint-i Evak isimli zımminin nikâhına müdahale edilmemesi hakkında kayıttır.

S. 1/B. Nr. 1C:

Kara Memiş’in kızkarındaşının zevcine kırk bir buçuk guruş iki sümüne nikâhlanması hakkındadır.

S. 2/B. Nr. 4B:

İmaret mahallesinde sakin Ali Beşe’nin zevcesi Âîşe hakkında şartlı boşanma yemini.

S. 3/B. Nr. 5A:

Arab Mescidi mahallesinde sakin Hüseyin isimli şahsın zevcesi Kezban Hatun hakkında şartlı boşanma yemini.

S. 3/B. Nr. 5Bbel: 5B:

Ekeste mahallesinde sakin olan Âîşe binti Mustafa ile Eyüb el-Hâc Sâlih’in bin dirhem gümüş üzerine olan nikah akdi.

S. 3/B. Nr. 5D:

Eyret karyesinde sakin Veli bin Mahmud isimli şahsın zevcesi Âîşe hakkında şartlı boşanma yemini.

S. 186/B. Nr. 249A:

Köyviran karyesinde sakine Sultan bint-i Mehmed kendi hüsn-i rızasıyla Yunus bin Karık ile bin dirhem gümüşe nikahlanması hakkında kayıttır.

S. 193/B. Nr. 256A:

Çobanlar karyesinde Kezban bint-i Davud ‘un yirmi dört bin akçeye nikâh akdi olduğunu beyân eden kayıttır.

S. 193/B. Nr. 256F:

Sofular mahallesinde sakine Âişe’nin Ümemoğlu es-Seyyid Şahin bin Sinan ile bin dirhem gümüş üzerime mikahlanması hakkında kayıttır.

S. 196/B. Nr. 257D:

Sofular mahallesinde Kerime bint-i Mehmed ile Nebe oğlu Mustafa’nın bin dirhem kazaya nikâhlanması hakkında kayıttır.

b. Sosyal faaliyetler (tereke/miras, kefalet, vekalet)

S. 1/B. Nr. 2B:

Firar eden Haçor nâm keferenin Hancı Seyid Ahmed’in dükkanında kalan eşyasının beyân edilmesi hakkındadır.

S. 2/B. Nr. 3:

Fakih Paşa mahallesinin avarız-ı nukûd vakfına deyni olan yirmi guruşa Yaycı Abdülkerim’in zevcesi Fatıma’nın kefil olması hakkındadır.

S. 2/B. Nr. 3A:

Mehmed’te emanet iki kölenin Süleyman Çelebi’nin karındaşı Mustafa’nın oğluna teslimi hakkındadır.

S. 2/B. Nr. 3B:

Eskicioğlu Mehmed’in Paşa marifetiyle Sinan Paşalı Abdurrahman’dan tahsil olunan toplam 28 guruşu hakkındadır.

S. 2/B.Nr. 3C:

Arab Mescidi mahallesinde Mahmud bin Karabayram isinli şahsın Yalvaç kazasında Hisarardı karyesinde sakın es-Seyyid’in hakkı olduğuna dair kayıttır.

S. 3/B. Nr. 6A:

es-Seyyid Süleymanın kayıp olan kardeşinin muhallefatına meclis-i şer' tarafından verilen kıymeti olan 20 guruş bir rubun Abdulhalim'den teslim alınması hakkındadır.

S. 3/B. Nr. 6C:

Eyret karyesinden Âişe binti Hacı Derviş isimli şahsın zevcesi Mehmed bin Mustafa'nın nafaka ödemesi hakkında taahhüdünü beyân etmesi hakkındadır.

S. 4/B. Nr. 7A:

Hasan Hariri Ahmed'in Anbarcı Mustafa'nın 45 akçesine kefil olması hakkındadır.

S. 6/B. Nr. 14:

Sinan Paşa mahallesinde sakin olan Seyyid Ahmed Çelebi'nin vefatıyla borçlarının terekesinden çok olması hasebiyle mallarının sûk-i Sultanide satılması hakkında alınan karardır.

S. 6/B. Nr. 17A:

Çavuş Ali Ağa'nın bedesten binası için üç yüz elli kiseli altını aldığını şahitler huzurunda ikrar ve itiraf etmesi hakkındadır.

S. 37/B. Nr. 72A:

Burmali mahallesinde sakin el-Hâc Abdi isimli şahıs zevcesi Kezban binti Derviş tarafından şahitler huzurunda vekil tayin edilmesi vefat eden Hüseyin Bey ibni Ali Bey'den isabet eden meblağı alması hakkındaki karardır.

S. 58/B. Nr. 100:

Şuhûd kasabası müzâfâtından Balçıkhisar karyesinde sakine iken müteveffiyeye olan Nur kadın binti Bayezid nâm hatunun öz kızı Zülfiye binti-i Hasan ile daha önce vefat eden öz oğlu İsmail'in oğulları Ömer, Ebu Bekir, Mehmed, Veli ve İsmail'e kalan veraseti müteveffiyeye-i mezbûrenin Çavuşbaşı mahallesinde el-Hâc Hüseyin ibn-i Nasuh isimli kişide emanet olarak bulunan eşyayı zikrolunan Zülfiye ve oğlu oğullarına teslim eylediğini beyân eylediği esâmisi defteridir. Toplan 23 guruş 5 paredir.

S. 74/B.Nr. 122:

Halime Hanım bint-i Mehmed Ağa ve Fatıma Hanım ve Hanım bint-i Halil Ağa taraflarından zatlarının vekâletini üstlenen İbrahim Efendi ibn-i Hacı İsa isimli şahıs mahkemeye müracaat ederek Gedik Ahmed Paşa'nın izniyle evladiye olarak vakfedilen Saray karyesini 1734/1735 (1147) senesinde ismi geçen mütevekkilelerinin annesi Emine hanım bint-i Abdullah Ağa karye sakinlerinden Hacı Halil ve Küçük Hacı Mehmed ve Zeynel Beşe'ye üç yüz guruşa iltizama vermiş iki yüz otuz gurusunu almış ve yetmiş guruşu üzerlerinde kaldığını beyân etmiştir. Hacı Halil ve Küçük Hacı Mehmed vefat etmiş ve Zeynel Beşe'den talep ettiklerinde aynı yıl Saray karyesinden Mehmed Efendi'ye iltizam edildiğini ve bedel-i iltizamın Mehmed üzerinde kaldığını söylemiştir. Yetmiş gurusun ödenmesi için Zeynel Beşe'ye tembih edildiği hakkında karardır.

S. 90/B. Nr. 141:

Karahisâr-ı Sâhib kazasına bağlı Karaca Ahmed isimli karyede sakin Bayram oğlu Abdullah isimli şahsın Boşnak Mehmed isimli şahısla hukuk davası olduğu ve Abdullah'ın yakalanıp Divan-ı Anadolu'ya gönderilmesi ve davanın Kütahya nâ'ibi tarafından görülmesi hakkında divan-ı Anadolu'dan gelen buyruldu kaaydır.

S. 142/B. Nr. 207:

El-Hâc Yahya mahallesinde sakin iken vefat eden el-Hâc Ömer bin Süleyman'ın muhallefat defterini beyân eden kayıttır.

S. 158/B. Nr. 224A:

Sincablı Mehmed Beşe, es-Seyyid Receb Beşe, el-Hâc Yusuf Beşe ve Hasan Beşe isimli şahısların tutuldukları kaleden serbest bırakılmaları için el-Hâc Ebu Bekir Beşe, Fazl-zâde Hasan, Hoba-zâde el-Hâc Mustafa, Kasab Halil Beşe, el-Hâc İbrahim Beşe, Çakıcı-zâde Mehmed Beşe ve el-Hâc Ömer Beşe isimli şahısların mahkeme huzurunda ismi geçen kişilere kefil olduklarını beyân etmesi hakkında kayıttır.

S. 181/B. Nr. 245:

Karahisar'da Çavuşbaşı Mustafa Ağa isimli hayır sahibinin inşa ettirdiği cami-i şerîfte günlük bir akçe vazife ile kayyım olan Ali'nin ölümü üzerine yerine İvaz Halife'nin kayyım tayin edilmesi hakkında berât kayıdır.

S. 193/B. Nr. 256E:

Kuladalı sakinelerinden Mengi Hatun'un kolu kırılan Mustafa Beşe'nin nefesine kefil olması hakkında kayıttır.

S. 195/B. Nr. 257A:

Nasara mahallesinde sakin Arton Dildabri İsimli zımmi mahallede bulunan mülk-i menzilini bir sene tamamına kadara kırk beş buçuk guruşa İbrahim Efendi bin el-Hâc Ali'ye vekil eylediği hakkında kayıttır.

S. 196/B. Nr. 257B:

Sincanlı müzâfâtından Bolca sakinlerinden Hacı Halil oğlu Ömer ile Karahisar'a bağlı Ulucak karyesi ahalileri arasındaki dava hakkında kayıttır.

c. Sosyal müesseseler ve işleyişi

ca. Dini müesseseler (cami, mescit, tekke ve zâviye)

S. 6/B. Nr. 15:

Kışlacık karyesindeki Celaleddin Rumi zâviyesine müteveli olarak tayin edilen Abdullah bin Süleyman'a verilen berât kayıdır.

S. 83/B. Nr. 132:

Cami'-i Kebir mahallesinde cami'-i şerîfin yevmi iki buçuk akçe vazife ile mütevellisi olan İvaz bin Abdulkadir isimli şahıs berâtla mutasarrıf olup görevinden azledilecek bir kusuru yok iken Eyüb isimli şahıs kendi üzerine berât ettirmiş ve kadısı nâ'ibi Mevlana Salih tekrar Abdulkadir'e verilmesini arz etmesiyle verilen berât kayıdır.

S. 93/B. Nr. 147:

Mihail karyesinde günlüğü bir buçuk akçeyle vazifeli müteveli ve zâviyedarı olan Mehmed isimli şahsın vefatı üzerine yeri boş kalmış ve onun yerine öz oğlu Mehmed'in günlük bir buçuk akçe vazifelendirilmesi hakkında berât kayıdır.

S. 129/B. Nr. 190:

Karahisâr-ı Sâhib kazasında Tac Ahmed mahallesinde ve ona yakın yerlerde bir cami-i şerîf bulunmadığından kış mevsiminde camiye gitmekte hayli zahmet çektiklerinden mahallede bulunan mescide ahalinin kendi mallarıyla minber koyarak cami yapılmasına izin verildiği hakkında ferman kayıdır.

S. 129/B. Nr. 191:

Tac Ahmed mahallesinde minber konulan cami-i şerîfe Salih Halife ibn-i Ahmed'in hatip olarak tayin olduğu hakkında berât kayıdır.

d. Vakıflar

S. 28/B. Nr. 56:

Kal'acık köyünde bulunan Cami-i Şerîf evkafına mutasarrıf Ebubekir isimli şahıs elindeki berâtı zayi olmuş ve bunun üzerine Konstantiniyye'den sadaka olarak bir berât daha verilmesi hakkındadır.

S. 117/B. Nr. 172:

Darüssaade ağası olan Haremeyn-i Şerîfeyn evkafı nazırı el-Hâc Beşir Ağa divan-ı hümâyûna 'arz gönderip kendi nezaretinde olan evkaftan Kütahya'da vaki Germiyan-zâde Yakub Çelebi evkafı mukataası reayaları hatt-ı hümâyûn ile serbest olup ödemeleri lazım gelen mâl-ı Haremeynlerin vakıf zabıtine ve hisselerine isabet eden vergileri de görevli memura teslim ettikten sonra valiler, mir-i mirân, mirliva, mütesellimler ve adamları, subaşılar, voyvodalar ve sair ehl-i örf taifesi taraflarından bir akçe bile alınmaması gerekirken bazılarının bunu ihlal ettiği ve ahaliye zulmettiği husûsu üzerine bu yanlışın düzeltilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 129/B. Nr. 192:

Karahisâr-ı Sâhib müzâfatından Şehr nahiyesine bağlı Manastır isimli karyede vâki A'ma Süleyman vakfı olan bir çiftlik yer evlâdiyet vakfı olup zâviyedarları olan Ali ve Hüseyin ölümüyle hisseleri boş kalmış ve yerlerine Mevlana Ahmed'in zâviyedar olması ile ilgili berât kayıdır.

S. 130/B. Nr. 193:

Karahisâr-ı Sâhib’de Çavuşoğlu mahallesinde nukûd-ı mevkûfe vakfının nazırının olmadığı ve bu göreve Abdullah isimli şahsın tayin edilmesi ile ilgili berât kaydıdır.

S. 134/B. Nr. 200:

Karahisâr-ı Sâhib’de bulunan evladiyet vakıflarından olan Cemaleddin evkafının mütevellisi es-Seyyid Mehmed Halife iken Satı isimli hatun kendi üzerine berât ettirmesi kanuna aykırı olduğundan vakfın mütevelliliğine tekrar es-Seyyid Mehmed Halife’nin getirilmesi hakkında berât kaydıdır.

S. 153/B. Nr. 217A:

Şeyh Abdurrahman Mısırı’nin Kuddisi sırrıhu’l-‘aziz evkafından vakıf şartlarına uymayan bir berât sahibi olduğunun anlaşılmasıyla berâtının men edilmesi hakkında kayıttır

S. 154/B. Nr. 220:

Karahisar’da hayır sahibi Hacı Abdi isimli şahsın inşa ettiği mektebin tevliyeti evlada verilmesi şart iken Mehmed isimli şahıs vakıf şartlarına aykırı olarak üzerine berât ettirmiş, bunun üzerine Mehmed’in berâtının alınması ve evlad-ı vakıfdan Hüseyin Halife’ye berât verilmesi hakkında ferman kaydıdır.

S. 154/B. Nr. 221:

Karahisar’da bulunan Keçe pazarında Şişman Mehmed Ağa isimli hayır sahibinin vakıf eylediği nukûd-ı mevkûfe, bahçe ve değirmenin tevliyeti öncelikle evlada daha sonra ulemaya verilmesi şart iken Mustafa isimli müteveli ölmüş ve yerine geçecek evladı kalmadığından ulemadan Mevlana Ahmed’in günlük yirmi dört akçe ile mutasarrıf olması hakkında berâttir.

e. Eşkîyalık Faaliyetleri

S. 7/B. Nr. 18:

Eşkîya ve haram-zâdelerin zapt edilmesi hakkında Anadolu valisinin teftiş buyrulduzu kaydıdır.

S. 10/B. Nr. 28:

Sincanlı kazasında Bayram bölükbaşını katleden Sarvanlı İsmail bölükbaşının tutuklanması ve diyetini ödemediği sürece serbest bırakılmaması hakkında buyruldu kaydıdır.

S. 13/B. Nr. 36:

Karahisâr-ı Sâhib sakinlerinden Abdullah Çelebi'nin sağ kolunu bıçakla darp eden İvaz isimli yeniçerinin yakalanması ve mahkemeye çıkarılıp hakkında lazım gelen işlemlerin yapılması hakkında buyruldu kaydıdır.

S. 23/B. Nr. 48:

Levendat bölükbaşlarından Kılıçlı Derviş bölükbaşı, Numan Paşa'nın ikinci bölükbaşı olan Gümrüklü Sarı Hasan ve baş çavuş Deli Ali bölükbaşı hizmetindeyken firar edip ahaliden para talep etmişler ve bunların yakalanıp cezalarının verilmesi hakkında ferman kaydıdır.

S. 25/B. Nr. 52:

Tüccarlara ve yolculara saldıran, soyan ve katleden eşkıyaların yakalanıp tutuklanması ve cezalarının tertip edilmesi hakkında Divan-ı Anadolu'dan gelen buyruldu kaydıdır.

S. 33/B. Nr. 63:

Veziriazam hazretlerinin sefere memur olmasını fırsat bilen bazı eşkıya güruhlarının memleket nizamına aykırı hareket içinde olup davaların görülemediği ve haksız yere katledilen kişilerin katilleri bilindiği halde varislerinin öşr-i diyet talebinde bulunamadığı görülmektedir. Bunun üzerine davaların görülüp öşr-i diyetlerin alınması için Divan-ı Anadolu'dan gönderilen buyruldu kaydıdır.

S. 34/B. Nr. 66:

Karahisâr-ı Sâhib kazası sakinlerinden Bektaş ve alemdarı Veysioğlu ve odabaşısı Çobanoğlu Hüseyin ve sair sekbanlar Dinar karyesine misafir olarak gelen Hacı Halil isimli şahsin dokuz yüz guruşa tekabül eden emval ve eşyasını gasp eylediği ve bunun gereğinin yapılp eşyaların tamamen sahibine verilmesi hakkında Konstantiniyye'den gelen ferman kaydıdır.

S. 35/B. Nr. 67:

Dinar karyesine misafir olarak gelen Hacı Halil isimli şahıs Divan-ı Hümayuna arzuhalinde o vakitte kuraları muhafaza için görevli olan sekbanların dokuz yüz gürüşluk emval ve eşyasını gasp ettiğini bildirmiştir. Şahsın eşyasının yerli yerinden alınarak kendisine teslimi hakkında buyruldu kayıdır.

S. 36/B. Nr. 69:

Bazı levendat taifesinin zulümleri dolayısıyla kuralarda sakın reayanın yerlerini terk ettiğı ve başka mahallere yerleştigi tespit edilmiş ve ahalinin eski yerlerine dönmeleri için Mehmed Ağa'nın mübaşir tayin edilmesi hakkında buyruldu kayıdır.

S. 39/B. Nr. 75:

Bazı başıboş levendat taifesinin ahaliye zulmetmesiyle yerlerini terk eden ahalinin geri getirilmesi ve ahaliye zulme izin verilmemesi hakkında buyruldu kayıdır.

S. 39/B. Nr. 76:

Bazı başıboş levendat taifesinin ahaliye zulmettikleri ve ahalinin yerlerini terk ettiğı husûsu üzerine ahalinin eski yerlerine döndürölmeleri sorumluların bulunup def edilmesi karşı gelirlerse tutuklanıp Divan-ı Anadolu'ya gönderilmelerin hakkında buyruldu kayıdır.

S. 47/B. Nr. 88:

Karahisâr-ı Sâhib sancağı kazalarında ve tabi kuralarında ticarete ve halka karşı hasar verenler olursa bunların derhal haklarında lazım gelenlerin yapılması ve divan-ı Anadolu'ya gönderilmesi ve öşürün toplanması husûsunda kesinti ve saklama olmaması hakkında buyruldu kayıdır.

S. 63/B. Nr. 106:

Ayvalı karyesi sakinelerinden ismi belirtilmeyen bir kadının aynı karyeden birkaç nefer eşkıya sağ ayağını kesmiş ve eziyet etmiş ve yerlerimizi söylersen seni katl ederiz dedikleri divân-ı Anadolu'ya ihbar olunmuş ve bu işi yapanların yakalanması ve haklarındaki cezanın tertip edilmesi hakkında buyruldu kayıdır.

S. 64/B. Nr. 107:

Karahisâr-ı Sâhib kazası kurlarında delibaşlar ve gerek yörükân ve Türkman ve kapısız levendatlar haksız yere ahaliden kırkar ellışer gurus para aldıği, hayvanlarını sürüp götürdüğü ve zulmettiğî gerekçesiyle Karahisar ahalisinin yazdıği arzuhale ahaliye zulmedilmemesi konusunda verilen cevaptır.

S. 64/B. Nr. 108:

Aydın sahillerindeki Türkmen ve yörüklerin kurları basıp zarar vermesi üzerine Karahisar ahalisinin yazdıği arzuhalde istedikleri piyade bölükbaşı nasb ve tayin edilmesi hakkındadır.

S. 68/B. Nr. 113:

Karahisar ahalisinin kapısız levendat ve Türkmen taifelerinin zulümlerinden dolayı Kürt Mustafa'nın bölükbaşı tayin edilmesi hakkındaki arzıdır.

S. 80/B. Nr. 129:

Anadolu'da ortaya çıkan eşkıyaların yol kesip insanların eşyasını gasp ettiğî ve birkaç kişiyi katlettikleri ve bunların yakalanıp cezalarının verilmesi hakkında dergah-ı muallam gediklilerinden İbrahim ile gelen ferman kaydıdır.

S. 82/B. Nr. 130:

Özi valisi Ebu Bekir Paşa'nın Uşak voyvodası Hasan'ın uhde ve iltizamında olup mukataadaki mal-ı mirinin eksik olduğü, düzeni bozan kişinin Acemoğlu olarak bilinen Mehmed isimli şahıs olduğü onun yakalanıp Karahisar kalesine hapsedilmesi hakkında ferman kaydıdır.

S. 84/B. Nr. 134:

Hüseyin isimli şahıs Karahisar kazasına bağı Ayasini karyesine misafir olarak geldiğinde elindeki berâtı karye ahalilerinin aldığını ve konaklayacak yer vermediklerini bunun için bir mübaşir tayin edilerek hakkının alınmasını isteyen bir arzuhal göndermiş ve cevaben arzuhal sahibinin belirttikleri doğru ise arzuhalde yazılı karye ahalilerinin gönderilen mübaşir tarafından davaları görölüp hakkın tahsil edilmesi orada yapılamıyorsa divan-ı Anadolu'ya gönderilmeleri hakkındadır.

S. 86/B. Nr. 137:

Anadolu'nun orta kolu boyunca ortaya çıkan başıboş levendat taifesinin zararlarını önlemek için eyalet ve sancaklara bir veya iki veyahut beş kişi şeklinde mübaşir tayin olunacağı bunların hangi kazaya gelirse kaza zabıtanı, ayanı ve ahalisinin mübaşirleri rahat ettirmesi ve oradan gitmelerine sebep olacak davranışlarda bulunulursa bunun bir cezası olacağı hakkında ferman kayıdır.

S. 87/B. Nr. 138:

Üsküdar'dan Anadolu'nun orta kolunun sonuna varıncaya kadar olan yerlerde eşkıyanın zararlarından memleketi korumak ve onları yakalamak daha önce de tembih olunmuş ancak Anadolu'dan gelen haberlere göre yine eşkıyaların kol gezdiği görülmekte iken eyaletteki görevlilerin bu eşkıya taifelerini ortadan kaldırmaları eğer muvaffak olamazlarsa onların da cezalandırılacağı hakkında ferman kayıdır.

S. 89/B. Nr. 140:

Karahisâr-ı Sâhib sancağında hala eşkıya ve haram-zâdelerin halka ve yolculara zarar verdikleri bunların yakalanıp haklarında lazım gelen cezalarının verilmesi ve sicildeki suretleriyle divan-ı Anadolu'ya gönderilmeleri belirtilmiştir. Ayrıca Erzurum canibi seraskeri olan Ahmed Paşa'ya ait olan öşürlerinde tayin olunan mübaşire teslim edilmesi hakkında divan-ı Anadolu'dan gelen buyruldu kayıdır.

S. 92/B. Nr. 145:

Sayda valisi Yakub Paşa'nın çukadarı Hacı Abdullah ve Trablusşam valisi Mustafa Paşa'nın çukadarı Osman ve Mısır valisi Yahya Paşa'nın tatarları Ali ve Yusuf isimli şahıslar İstanbul'a giderlerken Yaka isimli mahalde Musâcalı cemaatinden on üç nefer süvari yol kesen eşkıyası önlerine geçip onları yaralaması ve eşyalarını gasp etmesi üzerin eşkıyaların yakalanması, eşyaların geri alınması ve hapsedilmeleri husûsunda ferman kayıdır.

S. 99/B. Nr. 154:

Bolvadin menzilinden yola çıkan ve Yaka Ağıl isimli mahalde eşyaları gasp olup kendileri yaralanan çukadar ve tatarların eşyalarını gasp eden Musâcalı

cemaatinden Ceridoğlu İbrahim, Usta Halil, Gazieğeri İsa ve gerek oğulları ve aynı cemaatten dokuz kişinin daha önce gönderilen fermanla yakalanmaları ve tutuklanmaları istenmiş ancak cemaattekilerin muharebeye kalkıştığı bildirilmiş ve bunun üzerine tekrar bu şahısların alınması için görevlilerin gitmesi ve eğer bu seferde vermezlerse cemaatin Rakka'ya sürüleceğinin bildirilmesi ve gereğinin bu şekilde yapılması hakkında ferman kayıdır.

S. 103/B. Nr. 158:

Aydın havalisindeki Türkmenlerin köylerini basıp eşya ve hayvanlarını yağmaladığı hakkında arzuhal yazan Karahisar ahalisinin bir piyade bölükbaşı tayin edilmesi isteğı üzerine Kürt Mustafa'nın piyade bölükbaşı tayin edilmesi hakkında buyruldu kayıdır.

S. 114/B. Nr. 170:

Levendat, Türkmen ve Ekrad taifelerinin yol kesip halkın eşya ve mallarını gasp etmesi gibi eşkıyalık hareketlerinin önlenmesi ve bu tür eşkıyalar ortaya çıkarsa yakalanmaları husûsunda ferman kayıdır.

S. 120/B. Nr. 177:

el-Hâc Mehmed arzuhal gönderip bundan evvel Kütahya mütesellimi tarafından bazı husûslar için mübaşir tayin olunduğunu yolculuk esnasında Karahisâr-ı Sâhib kazasına vardığında kaza sakinlerinden Hacı Abdurrahman ve Veli Zaim ve Kara Mustafa isimli şakiler yetmiş nefer piyade ile hanı basıp üç adamını, dört adet at ile bin gurusluk eşyasını zorla aldıklarını bildirmesi üzerine Kütahya naibi tarafından bu davanın görülmesi ve gasp edilen at ve eşyasının tahsile edilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 121/B. Nr. 178:

el-Hâc Mehmed'in Karahisar kazası sakinlerinden el-Hâc Abdurrahman, Veli Zaim ve Kara Mustafa ile davaları olduğı gönderilen emr-i şerifte açık olmayla davalarının görülmesi için mübaşir vasıtasıyla Kütahya'ya gönderilmeleri hakkında Kütahya naibi el-Hâc Ali tarafından yazılan mürasele kayıdır.

S. 121/B. Nr. 179:

Kütahya mütesellimi tarafından bazı husûslar için mübaşir tayin olunana el-Hâc Mehmed'in yolculuğu esnasında Karahisâr-ı Sâhib kazası sakinlerinden Hacı Abdurrahman ve Veli Zaim ve Kara Mustafa isimli şakiler yetmiş nefer piyade ile hanı basıp üç adamını, dört adet at ile bin gurusluk eşyasını zorla aldıkları husûsunun ihbar olunması üzerine Kütahya naibinin davaya bakması husûsunda gönderilen mektup kayıdır.

S. 123/B. Nr. 181:

Bundan evvel Bolu ve Kastamonu sancaklarında halkı perişan eden eşkıyalardan Topal İbrahim bölükbaşı divan-ı Anadolu'da hakkında icap edileni yapılamayıp firar eylemek sevdasında bulunduğu ve Karahisâr-ı Sâhib sancağının hangi kazasında görülürse yakalanıp Divan-ı Anadolu'ya gönderilmesi hakkında buyruldu kayıdır.

S. 126/B. Nr. 187:

Konya kazası naibi Mevlana Abdullah'ın bundan evvel gönderdiği mektupta Musacalı cemaatinden bazı kişilerin Boynuboğunlu cemaatinin eşyalarını gasp eyledikleri için mübaşir tayin edilen Kürd Mustafa'nın Karahisâr-ı Sâhib sancağında İsilce Karahisar karyesinde on adamıyla birlikte katledilmesi ve at, pusat eşyalarının da gasp edilmesi üzerine maktullerin diyetlerinin alınması hakkında Kütahya ve Karahisar naiplerine hitaben yazılmış ferman kayıdır.

S. 143/B. Nr. 209:

Teke sancağında vâki' Arabtân haslarının reayası olan Kıbtî taifesinin yeniçerilik iddiaları yok iken Arablar karyesinden Şeriroğlu Ali ve Bağçeli karyesinden Köçekoğlu Ahmed yeniçeri olduklarını söyleyerek ahalinin mallarına zarar vermeleri üzerine yakalanıp Karahisar kalesinde hapsedilmeleri hakkında ferman kayıdır.

S. 158/B. Nr. 226:

Teke sancağında Arablar karyesinden Ali ve Bağçe karyesinden Köçekoğlu Ahmed dirlik iddiasında bulundukları için Ali'nin Karahisâr-ı Sâhib kalesinde hapsedildiği ve serbest bırakılmaları ve eğer bir daha böyle bir iddiaları olursa cezalarının tertip edilmesi edilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 161/B. Nr. 229:

Anadolu'dan gelen takrirlere göre eşkıyaların ortaya çıkıp halka zarar verdiği, Sivas'a giden çukadar ve ulakların soyulduğu belirtilmiş ve Levendat, Türkman ve Ekrad makûlelerinden veya başka kimselerden bu denli eşkıyalık faaliyetlerinde bulunan olursa gereken cezalarının verilmesi hakkında ferman kayıdır.

D. İktisadi

a. Hanlar

S. 136/B. Nr. 203:

İran tarafına sefere giderken götürülecek olan şahı topların ve sair mühimmatların taşınabilmesi için yollarda tamirat yapılması gerektiği ve bu husûsta Seyidgazi'den Bolvadin'e varınca 22 saat mesafelik alanda Hüsrev Paşa hanı olarak bilinen mahalde tamirat yapılması gerektiği ve bunun için Karahisar, Barçın ve Seferihisar kazalarının ahalilerinden bedenen yardım etmeleri hakkında ferman kayıdır.

S. 166/B. Nr. 235:

İlgın kadısı Mevlana Feyzullah divana mektup gönderip Kadın hanı muhallefatından İltaş karyesinde sakın Mahmud bin Abdurrahman ve Çavuşcu karyesinde sakın Süleyman bin Ebu Bekir isimli şahısların sahte arz ve hüccetler ile ahalinin mallarına ve canlarına kastettikleri ve bu yüzden Konya mütesellimi marifetiyle yakalanıp Karahisar kalesinde hapsedilmeleri husûsunda hüküm rica etmesine karşılık gönderilen ferman kayıdır.

b. Esnaf Teşkilatı

S. 105/B. Nr. 162:

Karahisâr-ı Sâhib'de bulunan debbağ esnafından bazıları arzuhal gönderip debbağlıkla alakası olmayan kişilerin bunların sanatlarına karıştığı ve Gön pazarına giderek gön ve deri alıp sattıklarını bildirmiş verilen cevapta bu işin doğru olup olmadığının tespiti ve doğruysa isimlerinin merkeze gönderilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 190/B. Nr. 254:

1742 senesinde Karahisâr-ı Sâhib’de bulunan esnafı beyân eden kayıttır.

S. 191/B. Nr. 255:

Mumcu esnafını beyân eden kayıttır.

c. Vergiler

S. 1/B.Nr. 1:

1743 senesi cizye evrakı, toplam 490 adet.

S. 1/B.Nr. 2:

1742/1743 senesi cizye evrakı, toplam 440 adet.

S. 2/B.Nr. 4A:

Hayranbalı karyesinde sakin ahalinin şahitlikleriyle Kürt Ali oğlu Süleyman ve İvaz ve Mehmed isimli kimselerin on beş seneden beri burada ikamet etmeleri dolayısıyla avarız talep edilmesi hakkındadır.

S. 7/B.Nr. 19:

Hazeriyyeden baki kalan miktarın Kapıcılar kethüdâsına teslimi hakkındadır.

S. 11/B.Nr. 31:

Anadolu eyaletinin imdâd-ı seferiyye tahsili için dergah-ı muallam gediklilerinden Ömer’in tayin edildiği Anadolu Valisi Numan Paşa’nın imdâd-ı seferiyye fermanıdır.

S. 12/B.Nr. 34:

Erzurum seraskerliği tevcih edilen Anadolu Valisi Numan Paşa’nın seferiyye mallarının yerli yerinden toplanması husûsunda gönderdiği zey-kudret buyrulduzu kaydıdır.

S. 15/B.Nr. 39:

Karahisâr-ı Sâhib’in toplam 6820 guruş olan imdâd-ı seferiyye bedeli hakkındadır.

S. 16/B. Nr. 40:

Anadolu valisi Numan Paşa tarafından gönderilen hatt-ı hümayunda belirtilen husûsa göre Karahisâr-ı Sâhib'e düşen toplam 3501 guruş imdâd-ı seferiyye bedelinin mahalle ve köylere taksimi hakkındadır.

S. 18/B. Nr. 41:

İran hudûdu muhafazası için Hamis-zâde Ömer Paşa'nın memur olduğu ve sefer malzemesi masrafları için imdâd-ı seferiyye fermanı kayıdır.

S. 18/B. Nr. 42:

Karahisâr-ı Sâhib sancağında her kazaya isabet eden imdâd-ı seferiyye meblağı hakkındadır.

S. 19/B. Nr. 43:

Karahisâr-ı Sâhib sancağı murasarrıfı Hamis-zâde Ömer Paşa'nın imdâd-ı seferiyye buyrulduzu kayıdır.

S. 19/B. Nr. 44:

Çöleâbad kazasına isabet eden imdâd-ı-seferiyye bedelinin 166 gurusunu kaza ahalilerinden geriye kalan 208 gurusu ise kazayı istila eden, oraya yerleşen Türkmen taifesinden alınması husûsunda ilamı beyân eden kayıttır.

S. 45/B. Nr. 83:

Karahisâr-ı Sâhib 'e altı bin akçe mal ile mutasarrıf olan Ahmed... Ağa 1742 senesi Mart başından Şubat'ın sonuna kadar öşür ve çayır mahsulatlarının iltizamını Enderun-i Hümayûn hazinesi ağalarından İbrahim Ağa'ya vermesi hakkında gönderilen tahvil kayıdır.

S. 47/B. Nr. 87:

Gelecek sene İran hudutlarında asker ve zahire ihtiyacı olacağından 1742/1742 (1155) senesine mahsûben on bir bin guruş olan imdâd-ı seferiyye miktarının beş bin guruş hazeriyyesinin mir-i mirân Hamis Paşa'ya teslimi ve kalan altı bin guruşun saklanması ve adı geçen mir-i mirânın sefere katıldığı zaman verilmesi ile ilgili imdâd-ı seferiyye fermanı kayıdır.

S. 48/B. Nr. 89:

Kütahya valisi Ali Paşa'ya toplanan paranın teslim olması husûsunda imdâd-ı seferiyye fermanı kayıdır.

S. 49/B. Nr. 90:

1742/1743 senesine mahsûben avarız akçelerinin toplanması hakkında ferman kayıdır. Toplam hane 255,5 rub' 0,5.

S. 49/B. Nr. 91:

Hazine-i 'amire defterleri mûcebince Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kazaların altı yüz yetmiş yedi buçuk ve buçuk sülûs bedel-i nüzûl haneleri olup her bir haneden altışar yüz akçe bedel-i nüzûlleri alınması hakkında ferman kayıdır.

S. 52/B. Nr. 94:

Çöleâbad kazası ahalisinin gönderdiği arzuhal üzerine imdâd-ı seferiyye için kendilerine isabet eden 193 guruşun kazalarında istila eden Türkman taifesi yüzünden bu miktarı verecek güçleri olmadığı ve miktarın 84 guruşunu kaza ahalilerinin vermesi kalan 109 guruşu ise Türkman taifesinin vermesi hakkında ferman kayıdır.

S. 67/B. Nr. 111:

Kütahya'nın imdâd-ı seferiyyesinin Karahisâr-ı Sâhib sancağı kazalarına düşen miktarın beyânı hakkındadır.

S. 67/B. Nr. 112:

1742/1743 (1155) senesine mahsup olmak üzere Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Hamis Paşa'ya tahsis edilen toplam on bir bin guruş imdâd-ı seferiyye tutarının kazalara taksimini beyân eden kayıttır.

S. 70/B. Nr. 115:

1742/1743 (1155) senesine mahsûben Anadolu eyaletinin üç yüz otuz kese akçe tutarındaki imdâd-ı seferiyyesinin bir an evvel toplanıp Veziriazam Ali Paşa'ya gönderilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 72/B. Nr. 118:

Karahisâr-ı Sâhib sancağına isabet eden imdâd-ı seferiyye miktarının tamamen irsâl olunmadığı ve üç kaza ahalisinde baki kaldığı ihbarı üzerine kazaların tespiti ve bu meblağın toplanması ve divan-ı Anadolu'ya gönderilmesi husûsunda buyruldu kayıdır.

S. 79/B. Nr. 127:

Karahisâr-ı Sâhib kazasında vâki Dinar ve Kayaviran isimli karye ahâlileri Divân-ı Hümayûna arzuhal edip üzerlerine düşen nüzûl bedellerini ödemeye razılar iken ayandan bazıları bunların perişan olmalarına sebep olmuş ve bundan sonra Dinar karyesinin bir buçuk ve bir rob Kayaviran karyesinin ise avarız ve nüzûlhanelerinin yarısı şeklinde kesilmiş olarak alınacağı ve hesaplandığında 27 gurus 45tutarında olduğu ve her sene hazineye nakit olarak gönderilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 107/B. Nr. 164:

Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki' kazaların altı yüz yetmiş sekiz ve iki sülûs iki râbi avarız haneleri ile seksen iki bin dokuz yüz akçe bedel-i avarız-ı mütekaid akçeleri olup 1743/1744 (1156) senesine mahsup olmak üzere avarızları malı ve ol-miktar mütekaid akçeleri gönderilen mühürlü ve nişanlı mevkûfat defterine göre mübaşir vasıtasıyla toplanması hakkında ferman kayıdır. Karahisâr-ı Sâhib kazasının avarız hanesi 255,5 ve rub' 0,5'tir.

S. 107/B. Nr. 165:

Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki' kazaların altı yüz yetmiş yedi buçuk ve buçuk sülûs bedel-i nüzûl haneleri olup 1743/1744 (1156) senesine mahsub olmak üzere bedel-i nüzûlleri malının gönderilen mühürlü ve nişanlı mevkûfat defterine göre görevli mübaşir vasıtasıyla toplanması hakkında ferman kayıdır. Karahisâr-ı Sâhib kazasının nüzûl bedeli 255,5 ve rub' 0,5'tir.

S. 108/B. Nr. 166:

1743/1744 (1156) senesine mahsup olarak Karahisâr-ı Sâhib kazası ahâlilerine isabet eden iki yüz elli beş buçuk hane ve yarım rub' avarız ve nüzûl hanelerinin bedeli mübaşir, mahkeme vb. giderlerde dâhil olmak üzere toplam üç bin yüz dört buçuk gurusun mahalle ve karyelere taksimini beyân eden kayıttır.

S. 112/B. Nr. 169:

İran hudûdunda kapı halkıyla beraber görevlendirilen Seyyid Mehmed Paşa'nın masraflarını karşılamak için 22 keselik imdâd-ı seferiyye akçesinin toplanıp paşaya teslim edilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 118/B. Nr. 173:

İran hudutlarında görev yapan Anadolu valisi ve Erzurum seraskeri Ahmed Paşa'nın asker, zahire ve teçhizatlarını karşılamak için Anadolu eyaletinden 1743/1744 (1156) senesine mahsûben üç yüz otuz kese imdâd-ı seferiyyenin toplanması hakkında ferman kayıdır. Karahisâr-ı Sâhib sancağına masraflarla birlikte 6848 gurus düşmektedir.

S. 118/B. Nr. 174:

Anadolu valisi ve Erzurum seraskeri Ahmed Paşa'ya gönderilmek üzere Anadolu eyaletinden istenen üç yüz otuz kese imdâd-ı seferiyye malının Karahisâr-ı Sâhib sancağının kazalarına isabet eden miktarı tamamen toplanıp görevli memura teslim edilmesi hakkında divan-ı Anadolu'dan gelen buyruldu kayıdır.

S. 119/B. Nr. 175:

1743/1744 (1156) senesine mahsûben Karahisâr-ı Sâhib sancağının kazalarına isabet eden imdâd-ı seferiyye miktarlarını beyân eden kayıttır.

S. 122/B. Nr. 180:

Bundan önce 1743/1744 (1156) senesine mahsûben toplanması ve Anadolu valisi ve Erzurum seraskeri Ahmed Paşa'ya gönderilmesi istenen üç yüz otuz keselik imdâd-ı seferiyye miktarının askeri levazımları karşılanması için şu ana kadar ne toplandı ise bunun acilen paşaya gönderilmesi kalanında bir an önce toplanması husûsunda ferman kayıdır.

d.Tımar, Zeamet, Has, Mukataa ve Ocaklıklar

S. 22/B. Nr. 47:

Kırhisar nahiyesine bağlı Bedrik karyesinde olan Hoca çiftliğinde hükümsüz tımara berât ile mutasarrıf olan Mustafa ismindeki şahsın berâtı dayısı Ömer'e verdiği ve Ömer'in sandığından oğlu Mustafa'nın berâtı alarak Salih bin Eyüb isimli şahsa 150

guruşa vermesi üzerine Mustafa ve dayısı Ömer'in Kasımpaşa mahkemesine müracaatı ile Salih'in ref'i ve Mustafa'nın tekrar mutasarrıf olması hakkında ferman kayıdır.

S. 30/B. Nr. 60:

Mensuhat alaybeyi olan Mehmed tersane-i amireye mektup gönderip Kırhisar nahiyesine bağı Akviran köyünde bulunan bin otuz üç akçe bedelindeki Hacı Çiftliği ve diğelerinin sahipsiz olduğunu bildirmiştir. Bu tımarın Sefer isimli şahsa verilmesini rica etmesi ve Derya Kapudanı Mustafa Paşa tarafından tevcih edilmesi hakkındadır.

S. 45/B. Nr. 84:

Çorak Kazlıgöl mukataasına mutasarrıf olan Ahmed Bey buraların yalnız pazarlar için iltizamını Osman Beşe isimli şahsa verdiği ancak bu şahsın ahaliye zulmetmesi üzerine iltizamın ondan alınarak 1742 senesi Martı ibtidasından şubatı gayetine varıncaya dek Mehmed isimli şahsa verilmesine binaen temessük verildiğı hakkındadır.

S. 63/B. Nr. 105:

Karahisâr-ı Sâhib sancağı Alaybeyisi Süleyman Erzurum canibinde vâki ordu-yı hümayûna mektûb gönderip Kırhisar nahiyesinde Candar nam karye ve gayriden beş bin akçe tımarın sahipsiz olduğu bundan evvel Şaban'a ilhak olunmuş ancak kendisi üç beş seneden beri tımara rağbet etmemiş yine Sincanlı nahiyesinde Mihmâri nam karye ve gayriden on bin akçe tımara mutasarrıf olan İbrahim de tımarına rağbet etmemiş yine de ona ilhak olunması husûsunda ordu-yı hümayûnda cebe defterlerine müracaat edildiğinde tımarların kayıtları bulunmamakla beraber başka birinin kaydı da bulunmamıştır. Zikredilen tımarların Numan Paşa tarafından on bin akçeye İbrahim'e ilhak edilmesi hakkındadır.

S. 78/B. Nr. 126:

Dergah-ı muallam müteferrikalarından Ali arzuhal ederek berbat ile mutasarrıf olduğu zeameti karyelerinden Kastamonu kazasına tâbi Karasu nam karye ile tevâbi karyeleri icmalli zeamet karyelerinden olup ve bu icmalli zeamet karyeleri serbest olması kanun olmakla beraber icmalli zeameti karyelerinin vâki cürm-i cinâyet ve resm-i arusâne gibi vergilerine ve kul ve cariye yaşantılarına mir-i mirân ve mir-liva ve sair ehli örf taifesi taraflarından bir müdahale yapılmaması gerekirken müdahale edildiğı ve reayasına cevri ü teaddi olunduğunu bildirip bu konuda kanun üzere ferman talep etmiş

ve ehli örfün müdahale etmemesi ve bu gibi bir durum nerede olursa olsun uygulanması hakkında gönderilen fermanıdır.

S. 104/B. Nr. 159:

Karahisâr-ı Sâhib sancağında ve nahiyesinde Sis karyesine bağı Çiftlik-i Hayran ve Yahyalar ve diğerlerinden üç yüz elli akçe şahin getiriciliği tımarının boş olması dolayısıyla Şahincibaşı Hacı İbrahim mektup gönderip bu tımarın kendisine verilmesini rica etmiş ve 1742 senesi Ekim ayı sonlarında mutasarrıflığın ona verilmesi hakkındadır.

S. 104/B. Nr. 160:

Karahisâr-ı Sâhib sancağında Şuhud'un merkez karyesinde Kazlı Göl mukataası ve ona bağı kurâları ve toprağında olan çiftlikte has olan mahsulata Buğday pazarında ve Sandıklı kazasında vâki sabunhaneler ve ona bağı mukataası 1743 senesinin başından sonuna kadar bir seneliğine temessük ile İbrahim Ağa'ya yalnız bin dokuz yüz elli gurus bedel ile iltizama verilmiştir.

S. 111/B. Nr. 167:

Anadolu ve Rumeli vilayetlerindeki eyalet ve livalarda bulunan tımar sahiplerinin kanuna göre kılıçlarına rağbet etmedikleri için bu kişilerin yalnızca tımarları elinden alınmayacak elde ettikleri mahsul ve vergileri de tahsil edilecek isim ve vergileriyle beraber bağı bulundukları alaybeylerine bildirilmeleri istenmekte ve bu husûta Karahisâr-ı Sâhib alaybeyi olan Ahmed'in gönderdiği mektupta Kırhisar nahiyesinde tımarı bulunan Süleyman'ın kanuna göre hareket etmediğinden her bir kılıcın başka kişilere verilmesi ve Şehrabad nahiyesinde Aksaz karyesindeki tımarının da Mustafa'ya verilmesini rica etmesi ve bunun uygun görülmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 124/B. Nr. 183:

Karahisâr-ı Sâhib sancağında Kırhisar nahiyesinde otuz beş bin sekiz yüz altmış yedi akçe zeamete mutasarrıf olan Süleyman'ın aynı sancakta Bolvadin ve Barçınlı'da tımar mutasarrıfı olan Halil ile tımarlarını birbirlerine satmasının uygun olduğu ve yine Süleyman'ın Şehrabad'ta bulunan kılıcının kanuna aykırı olduğunun tespitiyle bunun Sandıklı'da kılıç sahibi olan Mustafa'ya verilmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 125/B. Nr. 186:

Kazlı Göl hamamı olarak bilinen İlce adlı mahalde beş ay önce Kütahya tarafından İbikli Oğlu Hacı Mehmed isimli Delibaşı yetmiş seksen miktarı süvari levendat eşkıyasıyla Karahisar kazasına gelip köy köy eziyet eyledikleri ve akşam vakti hamama gelip buraya karakollar koydukları ve bu karakollara rastlayan mürasele ile halkı korumakla görevli Kara Mustafa ile aralarında çekişme olduğu, ayrıca yeniçeri zümresinden Abdurrahman ve tımar sahibi Zaim Mustafa'nın da Kara Mustafa ile birlikte Hacı Mehmed'in bulunduğu mahali basıp eşyalarını gasp ettiği iddiasıyla Kütahya'ya ihzârları istenen şahısların davalarının mahallinde görülmesi hakkında ferman kayıdır.

S. 127/B. Nr. 188:

Kütahya sancağında Şaphane-i Gedüs mukataasının ber-vech-i mâlikâne mutasarrıfı Konurta yahudi divan-ı hümayuna arzuhal gönderip şaphanenden bazı deveçiler ve reaya şap çalarak bazı kazalarda biz eminden aldık diyerek sattıklarını ve bu şekilde mal-ı mirinin eksik olmasına sebep olduklarını bildirmiş, bunun üzerine bu işin araştırılıp eğer doğruysa izin verilmemesi husûsunda Uşak Alaşehir ve Karahisar ve Denizli ve Kula kadılarına hitaben yazılmış ferman kayıdır.

S. 131/B. Nr. 196:

Oynaş nahiyesinde Saraycık karyesinde çiftlik-i Sekder ve gayriden üç bin yüz yetmiş altı akçe mensûh tımara tezkire ile mutasarrıf olan Abdullah yine Sincanlı nahiyesinde Kumarı karyesinden çiftlik-i İshak ve gayriden dört bin altı yüz altmış yedi akçe tımarın iki bin üç yüz otuz üç akçesine tersane tezkiresiyle mutasarrıf Hüseyin'in tımarıyla kendi tımarı mülhakâtından Korsu karyesindeki çiftlik ve gayriden altı yüz altmış yedi akçesiyle mübadele etmiş ancak mensuhat alabeyi bu tımarın Abdullah veled-i Murad'ın babasının malı olduğunu söyleyerek ilhak etmesi üzerine divana başvuran Abdullah'a tımarının verilmesi ve Abdullah veled-i Murad'tan alınması hakkında ferman kayıdır.

S. 135/B. Nr. 202:

Karahisâr-ı Sâhib sancağında Kırhisar nahiyesinde Döğer karyesinde çiftlik-i Hoca ve gayriden üç bin yedi yüz akçe mensûh tımar berâtla mutasarrıf olan Mustafa

sara' marazına müptela olduğundan Salih Veled Eyüb o esnada bunu kandırıp hastalık halindeyken tımarını elinden aldığını söyleyen Mustafa divana başvurmuş ve şahitlerin anlattıklarıyla dediğinin doğru olduğunun anlaşılması üzerine tımarın tekrar Mustafa'ya verilmesi tezkiresinin ihraç edilmesi hakkında ferman kaydıdır.

S. 151/B. Nr. 216:

Salih bin Eyüb arzuhal edip Karahisâr-ı Sâhib sancağında Kırhisar nahiyesinde Döğër karyesinde Çiftlik-i Hoca ve gayriden üç bin yedi yüz akçe mensûh tımara mutasarrıf olan Mustafa elinde olan berâtını verip tımarından kendi rızasıyla vazgeçtiğinin Mahmud Paşa mahkemesinde hücceti olmakla beraber 1741 senesinde kapudan-ı sabık Süleyman Paşa tarafından Eyüb'e tevcih olunduğu ancak Mustafa'nın sara hastası olduğu ve hastalık halindeyken berâtının elinden alığı bunun üzerine tımarın tekrar Mustafa'ya verildiği ancak şahitlerin beyânlarıyla durumun böyle olmadığı ve zikredilen tımarın Salih bin Eyüb' verilmesi hakkında ferman kaydıdır.

S. 157/B. Nr. 224:

Seyyid Rüstem isimli şahıs arzuhalinde Kütahya eyaletinin duhan gümrüğü mukataasının malikane olarak kendi uhdesinde olduğunu duhan gümrüğü vergilerini toplamak için vekillerini gönderdiğinde bazı duhan tüccarlarının hileye başvurarak başka sancaklardan tezkire aldıklarını söylediklerini ve vergilerini vermediklerini bildirmesi üzerine maden mukataası defterlerine bakılarak Kütahya eyaleti, Karahisâr-ı Sâhib , Sultanönü ve Hamid ili sancaklarının duhân mukataası malikane olarak Seyyid Rüstem ve Seyyid Mustafa'nın uhdesinde olduğu ve kanuna aykırı iş yapılmayarak vergilerin ne şekilde verileceğinin açıklandığı ferman kaydıdır.

S. 169/B. Nr. 237:

Karahisar'dan Mevlana Ahmed Antali Gönderdiği arzuhalde maaşı olmadığını belirterek kendisine bir miktar vazife verilmesini istemesine karşılık Kızılca Ulucak mukataasından toplam yirmi akçelik vazife verilmesi hakkında gönderilen berât kaydıdır.

e. Narh ve Ölçüler

S. 46/B. Nr. 85:

1742 senesi Mart ayı başlarında verilen narhı beyân eden kayıttır.

S. 46/B.Nr. 86:

1743 senesi Şubat ayı sonlarında verilen narhı beyân eden kayıttır.

S. 83/B. Nr. 133:

1742 senesi Temmuz ayının sonlarında verilen narh defterini beyân eden kayıttır.

S. 121/B. Nr. 179A:

1743/1744 (1156) senesinde çarşıdaki ekmek ve et fiyatlarının beyânı hakkında kayıttır.

S. 134/B. Nr. 201:

1743 senesi Temmuz ayı ortalarında çarşıda olan fiyatların beyânı hakkında kayıttır.

S. 189/B. Nr. 253:

1742 senesi Ocak ayı başlarında verilen narhı beyân eden kayıttır.

f. Alış-Veriş, Borç-Alacak

S. 2/B. Nr. 3E:

Arton isimli zımmi Ektebe isimli zımmiye zimmetinde olan hakkını tamamen teslim etmesi hakkındadır.

S. 3/B.Nr. 5C:

Ulucak karyesindeki Ahmed ve İbrahim'in yine Ulucakda Mustafa İbrahim ve Ahmed'ten un, peynir hakkı olduğuna dair kayıttır.

S. 29/B.Nr. 58A:

İmaret mahallesindeki Mehmed'in icâreye verilmiş olan malın yarısına ortak olduğuna dair kayıt.

S. 38/B. Nr. 74:

El-Hâc Eyüb isimli şahsın divana yolladığı arzuhalinde Ohan isimli zimmiden alacağı 700 guruşu olduğunu ve bunu talep ettiğinde o vakitte naip bulunan Seyid Halil isimli şahsın mesfura sahip çıkıp kendisini de hapse attırdığını ve şeyhülislamdan fetva

istediğinde ferman-ı âliyyenin dikkate alındığını belirterek Seyyid Halil'in huzura çıkarılması için ferman talep etmesi hakkındadır.

S. 72/B.Nr. 119:

Kara Katib mahallesinde sakin es-Seyyid Ahmed Çelebi ibn-i es-Seyyid İbrahim isimli şahsın daha önce Agop Dildarton zımminin babası mesfûr Arton isimli zımmiden seksen beş guruşa bir bâb tahtani beyt ve iki bâb fevkânî beyt ve yemişli ve yemişsiz ağaçları olan bir miktar bahçeyi satın aldığını ve şimdi seksen altı guruşa mesfur Agop Dildarton'a sattığını ve parasının tamamen aldığını beyân etmesi hakkındaki kayıttır.

S. 149/B. Nr. 213A:

Mütevelli el-Hâc Ali'nin vilâyet zimmetinde olan akçesini gerek el-Hâc Ebu Bekir Beşe'den ve gerek vilayetliden tamamen aldığını belirten kayıttır.

182/B. Nr. 245A:

Deperli Dal Ahmed oğlu Hüseyin'in değirmen toprağının yarısını yüz elli altı buçuk guruşa vermesi hakkında kayıttır.

S. 193/B. Nr. 256B:

Ayvalı karyesinde İbrahim bin Şenek'in Çobanlar karyesinde sakin Mehmed bin topal Şaban'a bir ineği danasıyla satması hakkında kayıttır.

S. 193/B. Nr. 256C:

Üsküdarlı Mustafa çukadarın kasab Hasan'dan pirinç kıymetinden üçyüz yirmi guruşu tamamen aldığını beyân eden kayıttır.

S. 196/B. Nr. 257C:

Müteveffâ Acem Mustafa'nın Kara Mustafa oğluna vereceği 115 guruşun kayıdır.

III. BÖLÜM

TRANSKRİPSİYON

(8 sekizinci sicil bin yüz elli dört tarihinden bin yüz elli altı tarihine kadar el-kadı-yı Karahisâr-ı Sâhib Kıbrısı Mehmed Efendi)

S. 1/Bel: 1

İşbu bin yüz elli altı senesi muharreminde cizye kağıdını beyân.

Asıl boğçalık mühri kat' olundukda sene-i sabıkadan surre-i ehem elli evrak ziyâde zuhûr itmekle bu mahalle kayd.

A'lâ 050

Evsat 200

Ednâ 240

490

S. 1/Bel: 1A

Bin yüz elli beş senesinde mekkâri devesi içün bâ-fermân-ı 'âli ta'yîn olunan dergâh-ı âli ağalarından Mehmed ağa medine-i Karahisâra gelub bâ-fermân-ı 'âli matlûb buyrulan mekkâri devesi sancak kazalarına tevzî' ve nefsi Karahisar sehmi dahi Hacı Musa'ya babası kefâletiyle der-uhde olunub akçesi nâm-merkûm yine Karahisar'a gelub konak mütâlebe idub vilâyet tarafından nüzûl ve altı bârgîr ve altı hademesiyle on yedi gün misafir olub.

Fi evâhir-i Rebi'ü'l-evvel sene 1155.

S. 1/Bel: 1B

Mahalle-i Nasârâ Papası inha olunur ki

Mahalleniz mütemekkinelerinden Marta bint-i Evak nâm zımmiye-i seyyibenin mani'-i şeri'si yoğise âyîn-i bâtilanız üzere akdine kimesne dahl ve taarruz itmeye. Fi 26 Rebi'ü'l-âhir sene 1155.

S. 1/Bel: 1C

Mihail karyesinde Kara Memiş'in kız karındaşı meclis-i şer'de zevcine kırk bir buçuk gurûş iki sümüne akd olunduğu bu mahalle kayd fi 26 Şa'ban sene 1156.

S.1/Bel: 2

İşbu bin yüz elli beş senesinde evrak-ı cizyeyi fermân-ı âlî mücebince beyân ider.

	'aded
Â'lâ cizye evrâkı	040
Evsat cizye evrâkı	250
Ednâ cizye evrâkı	150
	440

S. 1/Bel: 2A

Kavukçuzâde İvaz ağa yetmiş yaşında olduğu kirâren ve mirâren ikrârı kayd şud. Fi 13 Muharrem sene 1154.

S. 1/Bel: 2B

Hancı Seyid Ahmed'in dükkanında mütemekkin olan Haçor kefere firâr eyledikde izn-i şer'le dükkân-ı mezbûr acılıb içinde olan eşyasını beyân eder fi gurre-i Rebi'ü'l-âhir sene 1155. küb 3 tağar 3 bârgîr 10 semeri hasır 3 hark 3 tahta 1

Şuhûdü'l-Hâl_____

‘Abdurrahim Efendi; Serdâr-ı sâbık el-Hâc Hüseyin Ağa; İbrahim Halife; İvaz Beşe; Osman; Terzi Şaban; Boyacı ‘Abdurrahim

S. 1/Bel: 2C

Ot pazarı şeyhi Veli Efendi zâde Molla Mehmed tarih-i kitâb günü barut tabh olunan güherçileden fariğ oldum deyu bu mahalle fi 11 Rebi'ü'l-evvel sene 1155. Ve Köse Ahmed oğlu Mehmed dahi ancak ham tabh itmesine ta'ahhüd idub mükerrer itmesine dahi ta'ahhüd ider ve Hacı Mustafa oğlu İsmail dahi gerek tabhından ve gerek bey' ü şırâsından fariğ oldum dediği bu mahalle kayd şud.

S. 2/Bel: 3

Mübâya'acı kadı zâdenin bir günlük harcı İdris Ağa'ya ikrâm olunacaktır.

Fakih Paşa mahallesinin avârız-ı nukûd vakfına deyni yiğirmi dirhem olan yaycı mezbûr Abdulkerimin zevcesi Fatıma bint-i İvaz nâm meblağ-ı mezbûr yiğirmi gurûşa kefil-i bi'l-mâl olduğu bu mahalle kayd şud. Fi 6 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 2/Bel: 3A

İki köle de Mehmed'e emanet olub mezbûr Mehmed dahi meclis-i şer'de Süleyman Çelebi'nin karındaşı Mustafa'nın oğluna teslim şud. Fi 2 Zî'l-hicce sene 1154.

S. 2/Bel: 3B

Eskici oğlu Mehmed'in Sinan Paşalı Abdurrahman'dan paşa ma'rifetiyle tahsil olunan gurûş 28

Paşaya harç gurûş 4 Mahkemeye harç gurûş 4

Osman Halifeye deyn mukabelesinde teslim olunan gurûş 4 pare 25

El-Hâc Abdurrahman'a evine harçlık için gurûş 3

Toros (silik) el-Hâc Abdurrahman'a gice.

S. 2/Bel: 3C

Arab Mescidi mahallesinde sâkin mürâhık Mahmud bin Kara Bayram nâm kimesne yedi altun bir hakkı içinde buldukda yirmi bir gurûşa (silik) Yalvaç kazasında Hisarardı karyesinde sâkin es-Seyyid nâm kimesne altun-ı mezkûrdan müstehakk çıkub mezbûr es-Seyyid nâm kimesneye kefil olan Nuri oğlu Hacı Ali ve es-Seyyid Ahmed Çelebi hîn-i iktizâda terâfu'a kefil olduğu bu mahalle kayd şud.

Şuhûdü'l-Hâl _____

Sucu oğlu 'Ali Beşe; Molla Hasan ve Cafer oğlu Mehmed; es-Seyyid Abdullah Çelebi kâ'im-makâm-ı Nakibü'l-Eşraf

S. 2/Bel: 3D

Cümle ma'rifetiyle menzil kethüdâsı Hacı Evtal mahallesinde sâkin İsmail nasb ve ta'yîn olunub ve ayda yirmi beş gurûşa kabul eyleyub bu mahalle kayd şud.

S. 2/Bel: 3E

Arton nâm zımmi meclis-i şer’de Egeste bint-i nâm zımmiye zimmetinde olan hakkını bi’t-tamam ve’l-kemâl ahz ve kabz eylediği bu mahalle kayd şud. Fi 24 Şa’ban sene 1154.

S. 2/Bel: 4

Yirmi dört deve kıymeti beher re’si ellişer gurûşdan bundan akdem sârbân başı nasb olunan el-Hâc Musa bin el-Hâc Mehmed’e meclis-i şer’de tamâmen teslim ve deve alub getürdükde bedeliye zuhûr iderse noksân kıymeti vilâyetleri zâmin olunub bu mahalle kayd şud.

Şuhûdü’l-Hâl _____

Fazıl es-Seyyid Halil Efendiler Esad Efendi; ‘izzetlu Abdullah Ağalar; Abdalbaki Ağâ; Damad-ı vilâyet el-Hâc Mehmed ve Vâ’iz-zâde el-Hâc Mustafa; Fazılzâde el-Hâc Hasan; el-Hâc Bayram Beşe; Karaoruçzâde el-Hâc Mehmed; el-Hâc Mehmed Efendiler; Eyüb Efendi; Boyalızâde el-Hâc Hüseyin; Boşnak el-Hâc Mustafa; Uncuzâde el-Hâc İsmail ve Çorcalı-zâde İbrahim Çelebi; Molla Mehmed bin Veli Efendi; Ali Ağalar; el-Hâc İbrahim ‘an-karye-i Osman; Mustafa

S. 2/Bel: 4A

Hayranbalı karyesinde sâkin iken ahâli-i mahalle on beş sene mukaddem Karahisâr-ı Sâhib’e nâzil sâkin ve mütemekkin olduğuna şehadet itmeleriyle Kürt Ali oğlu Süleyman ve sefer-i imâm ve ‘Umran ve İvaz ve Mehmed nâm kimesnelerden avâırız mütâlebe olunduğu bu mahalle kayd şud. Fi gurre-i Muharremi’l-Harâm sene 1155.

S. 2/Bel: 4B

İmaret mahallesinde sâkin Ali Beşe ibn-i İvaz meclis-i şer’de zevcesi ‘Âişe binti nâm hatun mahzarında bir seneden ziyâde gider isem mezbûre Âişe’nin irâdeti elinde olsun didi dedikde. Fi gurre-i Zi’l-hicce sene 1155.

Şuhûdü’l-Hâl _____

İsmail Beşe bin Ebubekir Çavuş; Kel İsmail Bayram ibn-i Musa; Minareci Mehmed Beşe

S. 3/Bel: 5

Kal'acık-ı Sağire mâh-ı Saferü'l-hayrın on dokuzuncu günü hâlâ nâ'ib fazîletlû 'Abdullah Efendi'nin çayıra giden hayvanlarını beyân ider.

Kır igdic bârgîr 1	Yağız doru igdic 1	Doru tay 1	Yağız tay 1
Kızıl kır tay 1	Doru katır 1	Katib	Ahmed
		Efendi'nin kır tay 1	

sene 1155.

S. 3/Bel: 5A

Arab Mescidi mahallesinde sâkin Hüseyin bin Allahverdi nâm kimesne meclis-i şer'de zevcesi Kezban binti Abdullatif nâm hâtun mahzarında ikrâr ider ki üç ay on gündün ziyâde gidersem zevcem mezbûre benden boş olsun deyu cevâbı tahrîr olunmuşdur.

Şuhûdü'l-Hâl _____

Kefeli Mehmed Beşe; el-Hâc İvaz bin Abdulkerim

S. 3/Bel: 5B

Ekeste mahallesinde sâkine Âişe bint-i Mustafa nâm bîkr-i bâliğa nefsinin bin dirhem gümüş üzerine Eyüb bin el-Hâc Sâlih'e tezvîc idub nisf-ı mü'accel ve nisf-ı mu'accel olmak üzere akdi kabul eylediği bu mahalle kayd. Fi 17 Receb sene 1155.

Şuhûdü'l-Hâl _____

Va'izzâde el-Hâc Mustafa; Serdâr el-Hâc İbrahim Ağa; Karaoruczâde el-Hâc Mehmed; Kavukçuzâde İvaz Bey

S. 3/Bel: 5C

Ulucak karyesinde sakin Ahmed ve İbrahim oruç acem on üç gurûşdan ibrâ-yı zimmet un keyl 2,5 peynir-i tulum 100 şahidler Efgan? Beyi Ulucakda sâkin Mustafa İbrahim ve Ahmed.

S. 3/Bel: 5D

Eyret karyesinde sâkin Veli bin Mahmud nâm kimesne meclis-i şer’de zevcesi Aliye binti Ahmed Beşe muvâcehesinde takrir-i kelâm idub doksan bir gün aher diyâra gidub gelmez isem avretim mezbûre Aliye’nin irâdeti elinde olsun didiği bu mahalle kayd. Fi 28 Şaban sene 1155.

Şuhûdü’l-Hâl _____

Veli bin İbrahim; İvaz bin Mehmed

S. 3/Bel: 6

Hâlâ kethüdâyeri Mahmud Bey meclis-i şer’a gelub ‘Ali Bey oğlu Hüseyin nâm kimesne zevcesiyle hüsn-i zindegâne olamayub hüsn-i zindegânesine ve hîn-i murâfa’a-i iktizâ eyledikde murâfa’aya getürmege köle ta’ahhüd ve tekeffül eylediği bu mahalle kayd şud. Fi 25 Şevval sene 1155.

S. 3/Bel: 6A

Mezbûr es-Seyyid Süleyman’ın karındaşı mefkûd İsmail nâm kimesnenin icârâtını ve sâ’ir muhallefâtına taraf-ı şer’den kayyim nasb olundukdan sonra meclis-i şer’de es-Seyyid ‘Abdulhalim’den yirmi gurûş bir rub’ teslimi bu mahalle kayd şud.

Şuhûdü’l-Hâl _____

Vâ’izzâde el-Hâc Mustafa; es-Seyyid Abdullah ka’immakam-ı Nakibül-eşrâf

S. 3/Bel: 6B

Kara Katib mahallesinde sâkin Arton veled-i Kirkor nâm zımmi meclis-i şer’ hâtıru lâzimü’t-tevkîrde oğulları Agop ve Kigork nâm zımmiler mahzarında ikrâr-ı tamm idub bir tarafı Marta zımmiye dükkan ve bir tarafı öz ve taraf-ı tarîk-i ‘amm ile mahdûd ve temurci dükkanımı mesfûrâna yüz yirmi gurûşa iştirâ ve kabz-ı semen eylediği bu mahalle kayd şud. bey’ eyledim dedikde mesfûran dahi.

S. 3/Bel: 6C

Eyret nâm karyede sâkin ‘Âişe binti Hacı Derviş zevci Mehmed bin Mustafa nafaka ‘iddeti ve me’ûnet-i sûknâsını çekmek üzere ve müsâvat üzere taahhüd eylediği bu mahalle kayd şud fi 15 Ramazan sene 1154. Kırk vukıyye kahveye nezre kat’ oldu.

Şuhûdü’l-Hâl _____

el-Hâc Hasan voyvoda-i Deper

S. 4/Bel: 6D

Hacı İsmail mahallesinin Şuhûd'a bir menzil bârgîri deftere derç olunmamak üzere sehv olunmakda mücerreden deftere kayd şud.

S. 4/Bel: 7

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki:

Âsitâne-i Sa'âdet Baruthanesinde tabh olunan barut-ı siyah için öteden beru iktizâ iden güherçile Anadolu canibinden mübâya'a olunageldiğine binâ'en işbu bin yüz elli dört senesinde ma'rifetimiz ile kârhane-i mezbûrede tabhı fermân buyurulan barut-ı siyah için Karahisâr-ı Sâhib sancağında ihrâc olunan ve muhtekîr yedlerinde bulunan güherçilenin mübâya'ası tarafımızdan dârendegân-ı temessük Musa Beye ve karındaşı Ahmed Beye sipariş olunmağla râyici üzere iktizâ iden bahası nakden ashabına edâ olunmak şartıyla livâ-i mezbûrede ihraç olunan güherçileyi Âsitâne-i Sa'âdet baruthanesiçün mübâya'a itmelerine taraf-ı âher ve yine tarafımızdan mübâya'aya me'mûr olanlara ta'arruz eylemiyeler. Tahrîren fî 15 Rebi'ü'l-evvel sene 1154. Mezbûr Musa Bey tarafından dahi el-Hâc İsmail'i vekil eylediği bu mahalle kayd şud.

Süleyman Nâzır Bârûthâne-i Âsitâne

S. 4/Bel: 7A

Anbarcı Mustafanın 45 akçesine kefil olan eskici molla Hasan Hariri Ahmed kefil-i bi'n-nefs olduğu bu mahalle kayd. Fi 20 Rebi'ü'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-Hâl_____

el-Hâc 'Abdurrahman; Mütevellî Hüseyin Çelebi; İbrahim Çelebi Çorcalı-zâde;
Damad-ı velâyet el-Hâc Mehmed

S. 4/Bel: 8

İşbu bin yüz elli dört sene.

İşbu bin yüz elli beş senesi mâh-ı Rebi'ü'l-evvelinde cümle ittifâk ve itthâdlarıyla piyade bölükbaşı nasb ve ta'yîn olunan Kürt Mustafanın beher karyeden tahammülerine göre sekban defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Karye-i İssizce sekban 'aded 4 gurûş 12	Karye-i Çobanlar sekban 'aded 4 gurûş 12	Karye-i Sülümenli sekban 'aded 4 gurûş 12	Karye-i Kal'acık-ı Kebîr sekban 'aded 4 gurûş 12	Karye-i Karaağaç sekban 'aded 2 gurûş 6
Karye-i Mihail sekban 'aded 3 gurûş 9	Karye-i Döğër sekban 'aded 3 gurûş 9	Karye-i 'Osman sekban 'aded 3 gurûş 9	Karye-i Eyret sekban 'aded 3 gurûş 9	Karye-i Has Çakır sekban 'aded 3 gurûş 9
Karye-i Süğlün sekban 'aded 2 gurûş 6	Karye-i Ayvalu sekban 'aded 2 gurûş 6	Karye-i Karacaviran sekban 'aded 2 gurûş 6	Karye-i Deper sekban 'aded 2 gurûş 6	Karye-i Kışlacık sekban 'aded 2 gurûş 6
Karye-i Sarık sekban 'aded 2 gurûş 6	Karye-i Çalışlar sekban 'aded 2 gurûş 6	Karye-i Gebeceler sekban 'aded 2 gurûş 6	Karye-i Tekeler sekban 'aded 2 gurûş 6	Karye-i Harmanlı sekban 'aded 1 gurûş 3
Karye-i Erkman sekban 'aded 2 gurûş 6	Karye-i İsmail sekban 'aded 2 gurûş 6	Karye-i Susuz sekban 'aded 2 gurûş 6	Karye-i İnas sekban 'aded 2 gurûş 6	Karye-i Halimuğurlu sekban 1
Karye-i Çavdarlu sekban 1	Karye-i Göynük ma'a Akçain sekban 1	Karye-i Feleli sekban 1	Karye-i Karaarslan sekban 1	Karye-i Kal'acık-ı Sağır sekban 1
Karye-i Salar sekban 1	Karye-i Işıklar ma'a Kuladalı sekban 1	Karye-i Hacıbeyli sekban 1	Karye-i Gazi Mürsel sekban 1	Karye-i Karaca Ahmed sekban 1

Karye-i Bey ma'a Tandırılar sekban 2	Karye-i Belce ma'a Kunduzlu sekban 1	Karye-i Dinar sekban 1	Karye-i Kayaviran sekban 1	Karye-i Ayasini sekban 1
Karye-i Köprülü ma'a Bostanlı sekban 10	Karye-i Muttalib ma'a Eymür sekban 1	Karye-i Kozluca sekban 1	Karye-i İnaz sekban 1	Karye-i Çorca-i Kebir sekban 1
Karye-i Çorca-i Sağır sekban 1	Karye-i Elpirek sekban 1	Karye-i Çepni sekban 1	Karye-i Bayad sekban 1	Karye-i Kumartaş sekban 1
Karye-i Sis sekban 1	Karye-i Aytemur sekban 1			

S. 5/Bel: 9

Hurrire hazihi-hücec ve'l-sicilât fî zamân-ı a'delü'n-nüvvab ve'l-kemal el-velâyetü'l-Kıbrısı Mehmed el-mevlâ hilâfe bi-medine-i Karahisâr-ı Sâhib 'ufiye 'anhum.

S. 5/Bel: 10

Bismillahi'r-Rahmani'r-Rahim yâ müfettiha'l-ebvâb iftahlenâ hayre'l-bâb Rabbi temmim bi'l-hayr yâ Fettah yâ Rezzak yâ erhame'r-râhîmîn ya mucibe't-sâlihîn 'izzet-me'âb şer'îat-nisâb fahru'l-kuzât Abdussamed Kıbrısı Mehmed Efendi kâm-yâb ba'de't-tahiyyü'l-behiyye inha olunur ki ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğum Karahisâr-ı Sâhib kazası niyâbeti işbu bin yüz elli dört senesi şehr-i Rebi'ü'l-ûlâsı guresinden zabt itmek üzere tarafımdan sana tefviz ve sipariş itmişimdir. Gerekdir ki gurre-i merkûmeden kazâ-i mezbûru zabt idub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye eyleyub muktezâ-yı şer' mutahharıdan ser-i mû inhirâf ve in'itâf eylemeyesin. Ve kazâ-i mezkûrun umûr-ı kısmet-i 'askeriyyesi tarafımıza tefviz ve sipariş olunmağla ol-tarafda vâki' olan mevtâ-yı 'askeriyye muhâleffâtını dahi tarafımdan cenâbınıza tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizati'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm eyleyesiz ve's-selâm.

Mine'l-fakir Boluvizâde es-Seyyid Mehmed Emin el-kadı be-'askeri Anadolu sabıkân.

S. 5/Bel: 11

Buyruldu-i hazret-i Numan Paşa veliyyü'n-ni'am kethüdâsı hazretlerininindir.

Kütahya'dan Karahisara varınca yol üzerinde vâki' kurâ imamları ve sâ'ir ahâlileri inha olunur ki bu def'a Hacı Mustafa nâmında devletlû 'inâyetlû veliyyü'n-ni'am efendimiz hazretlerinin a'zambaşısı bu taraftan ba'zı eşyâ ile firar ve gaybet idub her kangınızın karyesine sırr'en ve 'alenen dâhil olursa mürur ve 'ubûrine kat'an ruhsat ve cevâz göstermeyub kayd u bend ile huzur-ı veliyyü'n-ni'amiye irsâl ve îsâl etmeniz için tezkire tahrîr ve irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere mezbûru bulunduğu mahallden ahz ve kayd u bend ile hâk-i pâ-yi veliyyü'n-ni'amiye irsâl ve îsâl idub mucib-i tezkire ile 'âmil olasız ve's-selâm.

Vasale ileynâ fî 4 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Kethüdâ-yı Anadolu.

S. 5/Bel: 12

Buyruldu hazret-i Numan Paşa Elmalu husûsu.

Şerâyi’-i Şi’âr Elmalu’ya varub gelince yol üzerinde vâki’ kuzât efendiler zîde fazlehum ve mefâhiru’l-emâsil ve’l-akrân voyvoda ağalar ve kethüdâyerleri ve serdârları ve a’yân ve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki ba’zı ru’yet ve temşiyyeti ehem ve elzem umûr-ı mühimme ve müsta’cele için ulağla gönderilmiştir Bi-mennih-i Te’âla kangınızın kazasına varub dâhil olur ise yalnız iki re’s menzil bârgîri verilub ‘avk ve te’hîrden ihtirâz ve müceb-i buyruldu ile ‘âmil olası deyu. Fi 21 Rebi’ü’l-Âhir sene 1154. Vasale ileynâ fi 6 Cemâziye’l-evvel sene 1154.

Çeharşenbe gicesi akşam namâzından bir çeyrek sonra mâh-ı Şa’ban-ı Şerîfi re’yü’l-‘ayn katib Ahmed Efendi ve Hüseyin Çelebi ve muhızır İbrahim ve muhızır Mustafa ve Kara Katib mahallesi imamı.

S. 6/Bel: 13

Buyruldu Hazret-i Numan Paşa Türkman husûsu.

Şerâyi’-i şî’âr Kütahya’dan Türkmen’e varub gelince yol üzerinde vâki’ olan kadılar zîde fazluhum ve mefâhiru’l-emâsil ve’l-akrân voyvodalar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a’yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki umûr-ı mühimme ve husûs-ı musta’cele için ulağlar gönderilmekle işbu buyruldu tahrîr ve isdâr kılınmıştır İnşallahü Te’âlâ vusûlünde gerekdir ki her kangınız taht-ı kaza ve hükümetlerinize varub dâhil olur ise yalnız bir nefer adama yalnız bir re’s menzil bârgîri virilub mehûf ve muhâtara olan mahallerde yanınca yarar kılağuzlar koşub emin ve sâlim birbirlerinize ulaştırub ‘avk ve te’hîrden ihmâl ve müsâmahadan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub müceb-i buyruldu ile ‘âmil olası deyu. Fi 5 Cemâziye’l-evvel sene 1154.

S. 6/Bel: 14

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Sinan Paşa mahallesinde sâkin iken duyûmı terekesinden ez-yed olduğu halde vefat iden Seyyid Ahmed Çelebi’nin bir taraftan Gürcü Ali mülkü ve bir taraftan kavukçu Hacı Satılmış mülkü ve bir taraftan İbrahim mülkü ve bir taraftan tarik-i ‘amm ile mahdud olan bir tahtâni beyt müzâyede için sûk-i sultaniye virilub mezbûr Gürcü Ali dahi Car mülâsıkı hasebiyle li-ecli’ş-şuf’a

taleb-i muvâşebe eylediği işbu bin yüz elli dört senesi mâh-ı Cemaziye'l-ûlâsının yedinci günü kayd olunduğu işbu mahalle şerh virildi.

S. 6/Bel: 15

Kışlacık karyesinin tevliyet berâtıdır

Karahisâr-ı Sâhib müzafatından Kışlacık nâm karyede vâki' Celaleddin Rumi zâviyesinin zâviyedârı evlâd-ı meşrûta meşrûta olub mutasarrıf-ı zâviyedâr olanlar kesir olduğundan hâsıl olan 'aşâr-ı şer'iyye itlâf olunub bir müteveli nasbı lazım ve mühimm olmağla yine evlâd-ı vakıfdan işbu râfi'-i tevki'-i refi'i'ş-şân-ı şehriyari 'Abdullah Halife bin Süleyman her vechle lâyıkk ve muhal ve müstehık olmağın vazife-i mu'ayyene ile tevcih olunub yedine müceddeden berât-ı şerîfim virilmek ricasına nâ'ibi Mevlana Salih zîde ilmühû arz itmeğın mezbûre sadaka idub bu berât-ı hümâyûnu virdim ve BUYURDUM Kİ ba'de'l-yevm mezbûr 'Abdullah Halife ibn-i Süleyman varub zikr olunan zâviyenin mütevellisi olub hidmet-i lazımesin mer'î ve mü'eddi kılındıktan sonra vazife-i mu'ayyenesine mutasarrıf olub vakfın ruhu ve devam-ı 'ömr-i devletim için du'aya müdâvemet göstere şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahrîren fi evasıt-ı Rebi'ü'l-evvel fi-sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi 8 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Kostantiniye el-mahrûsa

S. 6/Bel: 16

Buyruldu-i Hazret-i Numan Paşa

Şerâyi'-i şî'âr Kütahya'dan Teke sancağına varub gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât efendiler zîde fazlehum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân voyvodalar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân ve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki ba'zı umûr-ı mühimme ve müsta'cele için ulağla irsâl olunmuşdur İnşallahü Te'âlâ her kangınızın taht-ı kazasına dâhil olur ise yalnız bir nefere menzil bârgîri virub emin sâlim birbirlerinize irsâl ve îsâle takayyüd-i ihtimâm idub müceb-i buyrulduyla amel olasız deyu. Fi işrin Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 6/Bel: 17

Fermân-ı âli mücebince Çelik Mehmed Paşa hazretlerinin yalnız bir nefer adama bir re's menzil bârgîri kayd şud.

S. 6/Bel: 17A

Âsitane-i Sa'âdetde çavuş Ali Ağa meclis-i şer'a gelub kâgir bezistana mâl-ı mîri olmak üzere vaz' eylediği memhûr ve mûmzâ üç yüz elli kiseli akçeyi yine memhûr ve mûmzâ kemâ-fî'l-evvel ahz ve kabz eyledim deyu ehl-i bezestândan el-Hâc Halil ve el-Hâc Ömer ve Mehterzâde Mustafa Çelebi ve 'Abdurrahman Beşe Mehmed Çelebi mahzarlarında ikrâr ve i'tiraf eylediği bu mahalle kayd şud. Fi 6 Muharrem sene 1154.

Mine'l-fakir el-Hâc Mahmud el-müvellâ-hilâfe be-Karahisâr-ı Sâhib

Şuhûdü'l-Hâl _____

Hark mütevellisi el-Hâc Ali Çelebi; Dizdar Hasan Ağa ve Hacı Mirza

S. 6/Bel: 17B

Karahisâr-ı Sâhib mahkemesinde muhzır başı olmayub muhzırın-ı mezbûrundan Muhzır Mustafa'nın yedinde efendi hazretlerinin i'tâ eylediği mürâsele mûcebince muhzır başı ta'yîn olunduğu bu mahalle kayd şud. Fi 13 Şevval sene 1154.

S. 7/Bel: 18

Anadolu Valisinin Teftiş Buyrulduzu.

Hâlâ ber-vech-i arpalık Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı 'izzetlu ref'etlu paşa hazretleri ve şerâyi'-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki' kazaların kadıları zîde fazlehum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân livâ-i mezbûrede vâki' kazaların kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodalar ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki hâlâ kazalarınız dâhillerinde vâki' yollarda ve bellerde ve tevâbi' kurâlarında sükkân-ı vilâyet ve mürûr u ubûr iden ebnâ'-i sebile ve tüccâr tâ'ifelerine îsâl-i hesârat ve gâret-i emvâl ve katl-i nüfus 'âdet-i müstemmireleri olan eşkıyâ ve haramzâdelerin ahz ve elegetirilmeleri ve şer'an haklarında icâb iden cezâ-yı sezâları tertib ve vücûd-ı habaset-âlûdları sahife-i âlemden hakk ve idam itdirilmek ve te'min-i bilâd ve terfih-i ibâd olunmak ziyâde ehem-i mehâm-ı lazımmü'l-ihtimâmdan olmağla bu misillu fesad ve şekâvete tesaddi ider makûleleri zuhûrunda ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle ve tayin olunan mübâşir ma'rifetiyle ale'l-ittifak üzerlerine varub ahz ve elegetirub meclis-i şer'a ihzâr ve üzerlerine izhâr mevad olundukda mûceb-i şer'leri icrâ itdirilmek içün suret-i sicilâtları ile ta'yîn olunan mübâşire teslim ve divân-ı Anadoluya kayd ve bend ile ihzâr ve bu tarafda şer'an haklarında lazım geleni icrâ ve

sâ'ire dahi mucib-i 'ibret ve sebep-i nasihat olunub te'min-i bilâd ve terfih-i ibâd olunmak için cümleliz dâmen gayreti miyân himmete bend idub fukara ve zu'afânın emin ve rahatları husûsuna hâb ve rahatlarınızı terk eyleyesiz ve bundan ma'adâ mukaddem ve mu'ahhir bi-gayri hakkın katl olunan maktullerin katillerini gereği gibi teftiş ve tafahhus 'alâ-eyyi-hal elegetürmeye ziyâde dikkat-i tamm ve sa'y-i ihtimâm idub ketm ve ihtifâ olunmayub mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle görölüb i'lâmları ile divân-ı Anadolu'ya irsâl ve îsâl eylemeniz bâbında işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağalarımızdan ağa-i zîde kadruhû mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket ve hilâfiyla hareketden tehâşi ve vâki' olan cüz'-i ve külli husûsâtları ketm ve ihtifâ eylemekden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub müceb-i buyruldu ile 'âmil olasız deyu.

Fi 4 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Vasale ileynâ fi 11 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 7/Bel: 19

Şeri'at-ı şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazluhu hazeriyyeden bâki kalan meblâğ-ı mezbûru ahz-ı husûsuyla ol-tarafa me'mûr kapucılar kethüdâmız zîde kadruhûya teslim itdirub muhâlefet itdirmiyesiz deyu. Fi 5 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Devletlu 'âmmeye merhametlu Efendim Sultanım Hazretleri sağ olsun bu kulları Karahisâr-ı Sâhib sancağının imdâd-ı hazeriyyesi gelub Paşa efendimizin kapucılar kethüdâsı yediyle getirub bu kullarının yediyle teslim olunub akçesinin noksanı olub otuz üç gurûş bir rub' Karahisar'dan gönderecek oldular bir iki def'a taleb idub virmede muhâlefet itmeleriyle merâhim-i 'aliyyelerinden mercûdur ki kapucılar kethüdâsı ma'rifetiyle tahsil olunmak bâbında emr u fermân efendim sultanım hazretlerindir.

Bende-i Mehmed Arslanlızâde

S. 7/Bel: 19A

Mâî Hasan'ın Halimuğurlu karyesinde olan on beş gurûş bi-hasebiş-şer' ba'de's-şuhûd zevcesinin olduğu zahir ve nümâyân olmağın mu'amele-i şer' olmamağla zevcesine on bir buçuk gurûş teslim olunduğu bu mahalle kayd şud. Fi 7 Cemâziye'l-âhir sene 1156

Şuhûdü'l-Hâl _____

Şeyh-i Mevlevî es-Seyyid Osman ve Yusuf Beşe

S. 8/Bel: 20

Şerâ'yi-i Şi'âr Kütahya'da Karahisâr-ı Sâhib ve Teke ve Hamid ve Kangırı ve ve varub gelince yol üzerinde vâki kuzât efendiler zîde fazlhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân voyvodolar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki eyâlet-i Anadolu'nun zu'amâ ve erbâb-ı tımarının Erzurum tarafına me'mûriyetlerinde müş'ir bu def'a dahi isti'calleri ve bir gün evvel mahall-i me'mûrlarına erişmelerini hâvî-i şeref-sudûr iden emr-i şerîf-i 'âlî-şânın sureti ve mücebince buyruldu anda ulağla irsâl olunmağla işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr olunmuşdur Bi-mennihi Te'âlâ her kangınızın taht-ı kazasına varub dâhil olur ise bu umûr-ı mu'azzamanın te'hîrlerine bâ'is ve bâdi olmamak için yalnız bir nefere bir re's menzil bârgîri virilub bilâ-meks mahal-i memuresine irsâl ve îsâle cümleliz takayyüd ve ihtimâm ve yanına mu'temed-i 'aliyye kılağuzlar koşub birbirlerinize ulaştırmaya sa'y eyleyub bu umûr-ı mühimmenin ta'tiline bâ'is ve bâdi olmakdan ziyâde ihtirâz ve ictinâb ve müceb-i buyrulduyla 'âmil olasız. Fi 19 Rebi'ü'l-evvel sene 1154.

Anadolu valisi Numan Paşa hazretlerinin çukadarlarına.

S. 8/Bel: 21

Anadolu Valisi Buyruldu-i Menzil

İnşallahu Te'âlâ tarafımızdan hâlâ ber vech-i malikâne Teke sancağı mutasarrıfı 'izzetlû Çelik Mehmed Paşa hazretlerinin bulundukları mahalle varub gelince yol üzerinde vâki olan kuzât efendiler zîde fazluhu ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârları ve voyvoda ve a'yân-ı vilâyet iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki umur-ı mühimme ve müsta'cele husûsiçün ulağla irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde her kangınız zîr-i hükümetlerine dâhil olur ise yalnız bir nefere yalnız bir re's menzil bârgîri virub bir-kademm akdem birbirlerinize ulaştırub ve bir sa'at evvel savb-ı me'mûresine emîn ve sâlim irsâl ve îsâl idub 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâmahadan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub müceb-i buyruldu ile 'âmil olasız deyu. Fi gurre-i Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Vasale ileynâ fi 11 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 8/Bel: 22

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Üsküdar'dan Karahisâr-ı Sâhib 'e varub gelince yol üzerinde vâki olan kadılar zîde fazlehum tevkî'-i refî'-i hümayûn vasıl olacak ma'lûm ola ki ulağla irsâl olunmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazasına varub dâhil olur ise menzil bârgîri bulunan yerlerde hâliyâ bu def'a mücerreden fermânım olduğı vech üzere ücretiyle yalnız bir adama bir re's bârgîr virilub bulunmayan yerlerde yolcu yükü yıkdırılmayub yerlüde yarar ve tûvânâ ulak bârgîri tedârik ve ihzâr idub mehûf-ı muhâtara olan mahallerde yanlarına yarar kulağuzlar koşub emin ve sâlim birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cil mahal-i me'mûre îsâl idub 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâmahadan ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde zulm ve te'addi ve tecâvüzden ve fermân-ı hümayûnumla ta'yîn olunandan ziyâde ücret talebinde be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız. Tahrîren fi evâ'il-i Rebi'ü'l-Âhir fi-sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi 12 Cemâziye'l-evvel sene 1154 Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 9/Bel: 23

Anadolu Valisi Numan Paşa Hazretlerinin Danişmendlu Türkmanı husûsiçün buyruldu

Bi-mennihi Te'âlâ tarafımızdan Danişmendlu Türkmanının oldukları mahalle varub gelince yol üzerinde vâki olan kuzât efendiler zîde fazlehum kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodalar ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki umûr-ı mühimme ve müsta'cel husûsiçün ulağla irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki her kangınızın taht-ı hükûmetine dâhil olur ise yalnız iki nefere yalnız iki re's menzil bârgîri virub bir sa'at evvel savb-ı me'mûresine irsâl ve îsâl idub 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâmahadan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub müceb-i buyruldu ile 'âmil olâsız deyu. Fi 12 Cemâziye'l-evvel sene 1154

Vasale ileynâ fi 14 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 9/Bel: 24

Emr-i 'âli mentûkî gibi yedi emr-i 'âli dahi olub hazineye yük yüklemek için 'aded 7

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'ili ve'l-keîâm Üsküdar'dan Haleb ve İzmir ve Biga ve ve andandahi Seddü'l-bahr ve Midullu kal'alarına varub gelince yol üzerinde vâki olan kadılar zîde fazlehum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl olıcak ma'lûm ola ki ulağla irsâl olunmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle her kangnızın taht-ı kazasına varub dâhil olursa menzil bârgîri bulunan yerlerde ücretleri bu def'a nizâm virildiği üzere ber-vech-i peşin hazine-i 'âmiremden i'tâ olunan on akçe sa'at başına menzircilere edâ olunmak şartıyla yalnız ancak bir nefer adam ve yalnız bir re's menzil bârgîri virilub bulunmayan yerlerde yolda yolcu yükün bakdırılmayub yarar ve tevânâ bârgîri tedârik ve ihzâr idub mehûf ve muhâtara olan mahallerde yanına yarar kulağuzlar koşub emin ve sâlim birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cil mahal-i me'mûra îsâl idub 'avk ve te'hîrden ihmâl ve müsâmahadan ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde zulm ve te'addi ve tecâvüzden ve nizâm-ı cedide mugâyir ziyâde ücret talebinde be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılarsız. Tahrîren fi evâhir-i Muharremü'l-Haram fi-sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi 15 Cemâziye'l-evvel sene 1154 Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 9/Bel: 25

Anadolu Valisi Numan Paşa Hazretlerinden Buyruldu

Şeri'at-i şî'âr Kütahya'dan Teke'ye varub gelince yol üzerinde vâki olan kuzât efendiler zîde fazlehum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân voyvodoları ve kethüdâyerleri ve serdârları ve a'yân ve ihtiyarları zîde kadruhûm ba'zı mühimme ve müsta'cel umûr ve husûsiçün ulağla gönderilmişdir İnşallahu Te'âlâ vusûlünde yalnız iki re's menzil bârgîri virilub 'avk ve te'hîrden ve teksirlerine hâdi olur hareketden ihtirâz ve müceb-i buyruldu ile 'âmil olarsız deyu. Fi 11 Cemâziye'l-evvel sene 1154

Vasale ileynâ fi 15 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 9/Bel: 26

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Üsküdar'dan Adana'ya varub gelince yol üzerinde vâki olan kadılar zîde fazlehu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki ulağla bir re's adama yalnız bir re's menzil bârgîri içün fermân-ı 'âlîdir ve def'a tuğrasız sa'âdetlu 'Ömer Paşa hazretlerinin emriyle bir re's adama bir re's menzil bârgîri.

S. 10/Bel: 27

Anadolu Valisi Numan Paşa Hazretlerinin faziletli şerâfetli es-Seyyid Hasan Efendi ve Mustafa Efendi hazretlerinin haklarında buyruldu.

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'in hâlâ Karahisâr-ı Sâhib nâ'ibi efendi zîde 'ilmühû ve fahrü's-sâdât livâ-i mezbûrda kâ'immakam nakibü'l-eşrâf es-Seyyid Hasan Efendi ve sâbikan kaza-i mezbûr nâ'ibi olub ol-tarafda sakin Mustafa Efendi 'inha-yı nihaye olunur ki sizlerin öteden beru nâ bercâ etvârlarınız ne mertebe mezkûr el-sene-i enâm olduğu kendu ma'lûmunuz iken 'avn-i barî ile Kütahya'ya dühûlümüzden beru ba'zı ibadullahın de'âvi-i şer'îyyeleri icrasîçün iştikâd inhâlârıyla bâ-buyruldu tarafımızdan ta'yîn olunan mübâşirlerimize kat'an i'tibâr itmeyub ve bir muktezâ-yı şer' tahrîr olunan buyrulduğumuzun bir dürlü icrâları kaydında olmayub birbirleriniz ile yek-dil ve kendu valiniz olan 'izzetlu ref'etlu 'Ömer Paşa hazretlerine dahi kat'an itâ'at itmeyub ve bir vechile umûr-ı vilâyete dahi karşıdır med ve 'asinizi gerek mübâşirlerimiz ve gerek mürur ve 'ubûr iden bi-garez-i müslimin haber vormeleriyle ahvâlinizi devlet-i 'aliyyeye i'lâm ve muhkem haklarınızdan gelinmek ve her birinizi nefi ve iclâ ettirmek öteden beru melhuzumuz olub ancak valiniz tarafından gizli ve aşikare ahvâliniz istihbâr ol(ub) sizlerden iştikâde itmeyub hüsn-i hallerinizi haber verdikde ma'ada bu tarafa ve tarafımıza vürud ve bi'l-müşâfaha keyfiyâtınız su'al dahi yine sizleri siyânet ve iyiliğimize şahâdet idub lakin kendu mu'temed-i 'aliyye adamlarınızın vesâ'ir vukuf-ı tâmı olan Müsliminin ihbarları sizler bi'l-küllîye da'ir itâ'atden hurûc ve birbirleriniz ile yek-dil tama'a ve irtişâyâ ittifâkâne sülûk birle gerek Ümmeti Muhammed'in de'âvi-i şer'îyyeleri ve gerek evâmir-i 'aliyye şehriyârı ile mukaddemâ mütesellimimiz buyruldu ile ve husûsen kendu buyrulduğumuz ile iktizâ iden umûr ve husûsların bir vechle tenkid ve icraları ile icrâ-yı ahkâm-ı şer'îyye mümkün olmadığı yakinen ma'lûmumuz olub ahvâllerinizi devlet-i 'aliyyeye i'lâm ve kaza-i mezbûrede olan fukârâ-i zu'afânın emn ve rahatları için nefi ve iclânız rütbe-i vücûbda iken yine vâlinizin sizden adam iştikâ ve afvınızı iltimâs temennası hasebiyle bu def'a dahi te'dib olunmaların terk olunmuşdur eğer bundan sonra işbu pend ve nushumuz ile tenbih ve musahhih olmayub öteden beru mü'ellif olğunuz üzere îsâl-i şeri'at ve ihtilâl-i vilâyete bâ'is ve bâdi olur harekâta tesaddi eylediğünüzü paşa-yı mûmâ-ileyh hazretleri yahud mütesellimimiz tarafından tarafımıza tahrîr olunmak lazım gelur ise avne bâri ile her ne mahallde bulunur ise ahvallerinizi devlet-i 'aliyyeye

tarafımızdan i'lâm olunub ve muhkem haklarınızdan gelineceğinde iştibâhınız olmamak üzere işbu buyruldu-i nasihât olur tahrîr ve ısdâr kılınmıştır İnşallahu Te'âlâ vusûlünde bundan böyle dahi ol-makûle harekâta cesâret iderseniz ve belleriniz boynunuza heman evlad ve 'ıyalleriniz bâri rahm? ve şefâ'at ve bu makûle hareketden ferâgat ve valinizin re'yi üzere evâmîr-i 'aliyye ile iktizâ iden umûr-ı mühimme şehriyarinin ve umur-ı vilâyetin hüsn-i temşiyetlerine sa'y ve dikkat ve nâ merzi hareketin encamın fıkır ve mülâhaza idub müceb-i buyrulduyla 'âmil olasız deyu. Fi 15 Cemâziye'l-evvel sene 1154. Vasale ileynâ fi 17 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 10/Bel: 28

Sincanlı kazasında Sarvanlı İsmail bölükbaşı hakkında buyruldu Numan Paşa

Kıdvetü'n-nüvvabü'l-müteşerrin Karahisâr-ı Sâhib nâ'ibi efendi zîde fazlehu ve kıdvetü'l-a'yân mütesellim Hüseyin Ağa zîde kadruhû ve mefâhirü'l-akran kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a'yân-ı vilâyetin iş erleri zîde kadruhûmsuz inha olunur ki ve sen ki kıdvetü's-sikâtü'l-müstehıfzin Karahisâr-ı Sâhib Kal'ası dizdarı zîde hıfzuhusun hâlâ sancağ-ı mezbûr mutasarrıfı 'izzetlu ref'etlu Ömer Paşa hazretlerinin etbağından Bayram bölükbaşı nâm kimesneyi bi-gayri hakkın katl iden Sarvanlı İsmail Bölükbaşı ile arabi ol-tarafda ahz ve habs olunub lakin katl eylediği maktulün diyeti tahsil olunmak lazım gelmekle imdi mezbûr katilleri muhkem kal'abend eylemek lazım gelmekle işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr olunmuştur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde sen ki dizdar mûmâ-ileyhsin mâdâmki maktulün şer'en lazım gelan diyeti bi't-tamam tahsil ve paşa-yı mûmâ-ileyh hazretleri ma'rifetiyle vârisleri ketblerine irad teslim olunub paşa-yı mûmâ-ileyhin re'y olmadıkça kâmilan mezbûr ati kal'adan ihraç ve itlâkdan be-gâyet ihtirâz eylesin ve sen ki kethüdâyeri zîde kadrehsin merkûm İsmail Bölükbaşı el-yevm habsinde olduğu inha olunmağla merkûmu ve arabi dizdara teslim ve kal'abend itdirdub bu babda hilâfı olur va'z ve hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyub müceb-i buyruldu 'âmil olasız deyu. Fi 15 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 11/Bel: 29

Numan Paşa hazretlerinin buyruldu emr uslûbları

Şerâyi'-i şî'âr Kütahya'dan Haleb'e varub ve İnşallahu Te'âlâ tarafımıza gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât efendiler zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân voyvodolar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde

kadruhûm inha olunur ki ba'zı umur-ı mühimme ve müsta'cele için ulağla irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ her kangınızın taht-ı kazasına varub dâhil olur ise yalnız bir nefere yalnız bir re's menzil bârgîri virub ve yanına mu'temed-i 'aliyye kulağuzlar koşub birbirlerinize emin ve sâlim ulaştırub 'avk ve te'hîr umûr-ı müsta'cele-i mühimmenin ta'tiline bâ'is ve bâdi olmakdan mucânebet idub müceb-i buyruldu ile 'âmil olasız deyu. Fi 17 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 11/Bel: 30

Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı sa'âdetlu Ömer Paşa hazretlerinin mütesellim buyruldu.

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a'yân-ı vilâyet iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki hâlâ oğlumuz Mehmed Sa'id Beye biz gelince değin tarafımızdan mütesellim nasb ve ta'yîn olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ gerekdir ki vech-i meşrûh üzere düşen işlerine her birleriniz sa'y ve ihtimâm idub müceb-i buyruldu ile 'âmil ve hilâfindan be-gâyet ihtirâz idesiz deyu. Fi 14 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 11/Bel: 31

Hâlâ Anadolu Valisi Numan Paşa hazretlerinin imdâd-ı seferiyye fermanıdır.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân dergâh-ı mu'allâm gediklulerinden olub Anadolu eyaletinin imdâd-ı seferiyyesi tahsiline me'mûr olan Ömer zide mecdühû tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ Anadolu valisi olub Erzurum canibi ser'askeri olan düstur-i mükerrerem-i müşîr-i mufahham nizâmü'l-'alem vezirim Numan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ eclalehunun 'icâlete ve müsâra'ata savb-ı me'mûrine vusûlü akdem umur-ı müsta'celeden olduğu cihetinden Anadolu eyaletinin imdâd-ı seferiyyesi tahsiline mutazar iletefviyet dikkat itmeyub tez elden göreceği kapusu halkı medâr-ı müsârahata suhûlet olmak için ba'de eyalet-i mezburenin imdâd-ı seferiyyesinden tahsil ve hazine-i 'amireme teslim olunmak şartıyla ber vech-i karz hazine-i 'amiremden elli bin gurûş virilub vezir-i müşarûn-ileyhe irsâl olunmağın imdi sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin divan-ı hümâyûnum tarafından sadır olan diğer emr-i şerîfim mücebince eyalet-i mezbura varub vezir-i müşarûn-ileyhe ber-vech-i karz gönderilan mârû'z-zikr elli bin gurûş mukabele bir gün akdem der-sa'âdetime irsâl ve hazine-i 'amireme teslim eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle

vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte sudûr olan işbu emr-i celilü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla vaz' ve hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfimle i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' min Cemâziye'l-evveli fi-sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa Vasale ileynâ fi 19 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 11/Bel: 32

Zahire Buyruldusu

Şeri'at-ı şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zide fazlehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kadruhûm inha olunur ki hâlâ da'iremiz içün irsâl olunan defter mücebince ol-mikdâr mühimmâtın tarafımızda ziyâde lüzûmu olmağla zikr olunan mühimmâtı ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifeti ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle akçemiz ile cem' ve tedârik ve hazır ve amade eyleyub bir an evvel ve bir sa'at mukaddem tarafımıza irsâl ve îsâl eylemeniz içün işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket ve zikr olunan mühimmâtları irsâl olunan defter mücebince akçemiz ile bir an evvel ve bir sa'at mukaddem cem' ve tedârik ve hazır ve amade idub mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifeti ve mu'temed-i 'aliyye adamlarınız yedleriyle tarafımıza irsâl ve tarafımızda kabzına me'mûra edâ ve teslim cümleliz mezîd-i dikkat ve sa'y-ı ihtimâm idub 'avk-ı te'hîre ruhsat ve cevâz göstermeyub müceb-i buyruldu ile 'âmil olasız deyu. Fi 17 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Vasale ileynâ fi 20 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 12/Bel: 33

Şeri'at-ı şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zide fazlehu

Ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kadruhûm hâlâ canib-i cihandâriden şeref-bahş-i sudûriden hatt-ı hümayûn şevket-makrûn mücebince Erzurum canibi ser'askerliği tarafımıza 'inâyet ve ihsân buyrulub eşedd-i şitâb ile iki konağı bir iderek savb-ı me'mûremize 'avne hakkıyla hareket ve 'azimetimiz mukarrer olub lakin da'iremizin ba'zı levâzimatının

noksanı olub ol-tarafda bulunmağla İnşallahu Te'âlâ tedârik ve tekmil idince iki üç gün meksimiz muktezâ olmağın İnşallahu Er-Rahman da'iremiz için iktizâ iden üç günlük zâd ve zahiremizi şimdiden ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifeti ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle cem' ve tedârik ve hazır ve amade eylemeniz bâbında tarafımızdan buyruldu tahrîr ve ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur Bi-mennihi Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket ve iktizâ iden üç günlük zâd ve zahiremizi şimdiden ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifeti ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle cem' ve tedârik ve hazır ve amade eyleyub 'avk ve te'hîrden ihmâl ve müsâmahadan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub mûceb-i buyruldu ile 'âmil olasız deyu. Fi 17 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Vasale ileynâ fi 21 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 12/Bel: 34

Hâlâ Anadolu valisi Numan Paşa hazretleri zey-kudret buyruldu

Hâlâ ber vech-i arpalık Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı 'izzetlu ref'etlu paşa hazretleri

Şerâyi'-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kazaların kadıları efendi zide fazlehum ve livâ-i mezburede vâki' kazaların kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodalar ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kadruhûm inha olunur ki bu def'a canib-i cihandâriden şeref-bahş-i sudûriden hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn mûcebince Erzurum canibi ser'askerliği tarafımıza 'inayet ve ihsan buyurulub mezîd-i ta'cîl ile savb-ı me'mûremize kıyam ve hareketimiz gayet karib olmakdan nâşi eyalet-i Anadolu'da vâki' elviye ve kazalardan ba-fermân-ı 'âli tarafımıza ta'yîn olan imdâd-ı seferiyyemizin vakti hulûl idub mezîd-i ta'cîl ile yerlu yerinden cem' ve tahsil olunmak ziyâde ehem-i mühâm lazımu'l-ihimâmından olmağla zikr olunan seferiyyemiz malı bu tarafda Kütahya mahkemesinde ma'rifet-i şer' ve cümle a'yân-ı vilâyet ma'rifetiyle sadır olan emr-i 'âli mûcebince tevzî' ve taksim olunub kabl-ı şer'den virilan memhûr pusula mûcebince sancağınızın sehmine isabet iden seferiyyemiz malını mahâlinde ma'rifeti şer' ve cümle ma'rifeti ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle bir an evvel ve bir sa'at mukaddem tevzî' ve taksim idub ba'zı zey-i kudret kimesnelerden ve yahud yed-i vahidden cem' ve tedârik ve kabzına me'mûra edâ ve teslime cümleiniz ziyâde dikkat ve ihtimâm eylemeniz tarafımızdan buyruldu tahrîr ve ısdâr ve kıdvetü'l-emâsil

ve'l-akrân ağa zide kadruhû mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket ve sancağınızın sehmine isabet iden seferiyyemiz malını kabl-ı şer'den virilan memhûr pusula mücebince bir an evvel ve bir sa'at mukaddem zey-i kudret kimesneler ve yahud yed-i vahidden cem' ve tedârik ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tarafımıza irsâl tarafımızdan kabzına me'mûra edâ ve teslime ziyâde dikkat ve ihtimâm idub 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâmahadan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub müceb-i buyruldu ile 'âmil olası deyu. Fi 14 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 13/Bel: 35

İnşallahu Te'âlâ tarafımızdan hâlâ ber vech-i mâlikâne Teke sancağı mutasarrıfı 'izzetlu Çelik Mehmed Paşa hazretlerinin bulundukları mahale varub gelince yol üzerinde vâki olan kuzât efendiler zide fazlehum ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârları ve voyvodolar ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kadruhûm inha olunur ki umur-ı mühimme ve müsta'cel husûsuiçün ulağla irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ her kangınız zîr-i hükümetlerine dâhil olur ise yalnız bir nefere bir re's menzil bârgîri virub bir kadem-i akdem birbirlerinize ulaştırub ve bir sa'at evvel savb-ı me'mûresine emin ve sâlim irsâl ve îsâl idub 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâmahadan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub müceb-i buyruldu ile 'âmil olası deyu. Fi 'aşer Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Vasale ileynâ fi 21 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 13/Bel: 36

es-Seyyid Abdullah Çelebi'nin Kasab Hasan oğlu 'İvaz'ın hüsn-i tahrîr-i buyruldusu

Hâlâ Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı 'izzetlu ref'etlu paşa hazretleri

Ve şeri'at-ı şî'âr kadısı efendi zide fazlehu ve kıdvetü'l-emâsi ve'l-akran yeniçeri serdârı zide kadruhû inha olunur ki Karahisâr-ı Sâhib sakinlerinden Seyid Abdullah zide şerefehu Divân-ı Hümâyûna 'arz-ı hâl idub bu kendu halinde olub hilâf-ı şer' bir dürlü vaz' ve te'addisi yoğiken yine kasaba-i mezbûre sükkânından Kasab Hasan oğlu 'İvaz nâm yeniçeri hilâf-ı şer' ve bi-gayri hakkın nehâren çarşuda bıçak ile sağ kolu darb ve cerh eylediğinden mâ'ada şütûm ve galîza eylemişdim gadr-ı külli eylediğin bildirub

zâbiti ma'rifetiyle şer'le görölüb icra-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîf-i 'âlişan sadır olmağla mücebince işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ile irsâl olunmuşdur İnşallah Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere merkûm Kasab Hasan oğlu 'İvaz'ı ma'rifetiniz ve ma'rifet-i şer' ve mübâşir mûmâ-ileyh ve zâbiti ma'rifetiyle bulunduğu mahallden 'alâ eyy-i hâl ahz ve meclis-i şer'a ihzâr ve Seyid Abdullah zide şerefehu ve siyadetuh ile şer'le murâfa'a ve ba'de's-sübût merkûm 'İvaz'ın hakkındaki lazım gelan her ne ise icrâsında ihtimâm eylesesiz şöyle ki mahâlinde ba'zı mütégallibenin himâyetleriyle icrâ-yı hak mümkün olmadığı halde bu tarafda şer'le görölüb ber müceb-i emr-i 'âli icrâ-yı şer' ve ihkâk olunmağičün merkûm me'hûzen mübâşir mûmâ-ileyh divân-ı Anadolu'ya ihzâr idub bu bâbda tesâmühden be-gâyet ihtirâz ve müceb-i buyrulduyla 'âmil olasız deyu. Fi 15 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Vasale ileynâ fi 22 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

S. 14/Bel: 37

Sipah terakkilusu Fermânıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'ili ve'l-keîâm Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ kolu yemîn u yesârıyla nihâyete varınca vâki olan kadılar ve nâ'ibler zide fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri zide kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki düstûr-i mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmu'l-'alem hâlâ Anadolu valisi olub Erzurum canibi ser'askeri olan vezir Numan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûnun ma'îyyetinde 'asâkire zafer-i mezâhiremin tevfir ve teksiri muktezâ olmağla vezir-i müşârün-ileyhin re'y-i rezini üzere 'amel ve iktizâ iden muhasa ve muharebe ve'l-hasil-ı her ne hidmete ta'yîn olunurlar ise bilâ-tereddüd kıyâm eylemek şartıyla ikişer akçe terakki ile yedişer yüz ellişer neferden iki ağalık olmak üzere bin beş yüz nefer sipah terakkilusu tahrîri fermânım olmağın sipah neferâtının yarar ve bahadırlarından bin beş yüz nefer sipah terakkilusu tahrîr ve ocağın emekdarlarından yarar ve bahadır ve a'mâl neferâta kadir şeci' ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Handan-zâde Mehmed Ağa zide kadruhû yedi yüz elli nefer üzerlerine terakkilusu ağası nasb ve ta'yîn ve tahrîr ve ihraç olunan terakkilu neferâtlarının defter-i ocak tarafından mübâşir ta'yîn olunan mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Has Çavuş ve Saka Mehmed Çavuş ve Mustafa Halife zide kadruhûm irsâl olunmağla siz ki Mevlana-yı mûmâ-ileyhsiz mübâşir-i merkûmun her kangınızın taht-ı kazasına varub dâhil olur ise

kat'a te'hîr ve tavakkuf olunmağsızın mübâşirden merkûmunun yedlerine virılan defterde mestûrû'l-ism mevcûd olan sipah terakkilularından kaza ve kurâlarımızda sakin ve mütemekkin olan neferâtı evlerinden ve vatanlarından ihrâc ve mahal-i me'mûrlarına tesyîr ve irsâle kemâl-i sa'y ve ihtimâm ve dikkate mübâderet eyleyesiz ki ve siz ki kethüdâyerleri mûmâ-ileyhimsiz bu vakti evkât-ı sa'ireye kıyâs itmeyub ocak tarafından ta'yîn olunan mübâşirler ile kemâl-i ittîfak ve ittihad eyleyerek ber vech-i muharrer kazalarınızda mevcûd olub bu def'a dahi terakkilu ta'yîn olunan sipah neferâtını bilâ-tavakkuf yerlerinden ihrâc ve bir andan akdem savb-ı me'mûrlarına sevk ve tesyîre ziyâde ihtimâm ve dikkat eyleyesiz ve siz ki mübâşir ta'yîn olunan çavuşân ve halifesiz kemâl-i sadakat ve istikâmet eylemenizi gayret-i meyan bend ve yedlerinize virılan defterde mesturû'l-ism sipah terakkilusu neferâtını bulundukları mahallden ihrâc ve bir sa'at mukaddem mahal-i me'mûrlarına tesyîr ve irsâle cedd-i mavfûr eyleyesiz şöyle ki 'ıyâz-ı İbadullahu Te'âlâ bu husûs-ı ehem umur-ı diniyye ve akdem mühâm-ı saltanat-ı seniyyemde olmağla serîmû tehâvûn ve tekâsülünüz yahud bir ferdi sıyânet ve himâyet misullu hareketiniz zuhûr ider ise kat'a gadr ve 'illetiniz isgâ olunmayub eşedd-i 'itâb ile mu'âtab ve muhkem haklarınızdan gelineceğini yakinen ma'lûm idinub ana göre kemâl-i basiret ve intibâh üzere hareket eyleyesiz ve sen ki terakkilu ağası nasb olunan Handan-zâde Mehmed Ağa zide kadruhûsun mahâlinde bayrağın küşâde idub bu def'a tahrîr ve defter olunan yedi yüz elli neferi cem' ve ihtîşâd iderek bulunduğu mahallde hareket ve ma'îyyetine me'mûr olduğun vezir-i müşârûn-ileyhin yanına varub mülhak vezir-i müşârûn-ileyhin re'y-i rezîni üzere cenk ve harb ve muhasara ve'l-hasıl her ne ise ve ne hidmete ta'yîn ider ise bilâ-tereddüd kıyâm eylemek ve esnâ-i tarikde me'kulâtınız olan ta'yînatlarınızı müş'ir i'ta olunan emr-i şerîfim mûcebince ahz ve kabz idub bir ferdi rencide ve remide itdirmekden ziyâde ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz deyu iftîhârû'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il sipahiler ağası olan el-Hâc Mehmed Emin dâme mecdühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrîh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlişanım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan emr-i celilû'l-kadrim ve mûmâ-ileyh tarafından virılan mühürlü mektûb mûcebince 'amel idub hilâfından gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi evâ'ili Cemâziye'l-evveli fi-sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fi 23 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Mûcebince sadr-ı ‘âli mektûbu vardır. Mûcebince sipahiler ağası mühürlü mektûbu vardır.

İkişer akçe terakki ile yedişer yüz ellişer neferden iki ağalık olmak üzere beş yüz silahdar neferâtından bahadırın beş yüz nefer silahdar terakkilusu tahrîr ve ocak emekdarlarından yarar ve a’mâl neferâta kadir şeci’ kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Kütahyalı el-Hâc Salih mefâhirü’l-emâsil ve’l akran Halil Çavuş ve Şatır Hacı Mehmed ve Yahya Çavuş nâm çavuşân ve Küçük Ali Halife.

Mûcebince sadr-ı ‘âli mektûbu dahi var.

S. 15/Bel: 38

Şerâfetli es-Seyyid Halil Efendi ve Mustafa Efendi haklarında Buyruldu emr-i uslûbları ile a’yânlığa.

Hâlâ ber-vech-i arpalık Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı ‘izzetlu ref’etlu paşa hazretleri.

Ve şer’at-i şî’âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zide fazlehu inha olunur ki hâlâ nâhib-i cihândâriden hatt-ı hümayûn şevket-makrûniyle ‘Erzurum canibi ser’askerliği tarafımıza ‘inâyet ve ihsân buyrulduğu bundan akdem mesmû’anız olub ağırlığımız ile gitmekde yollarda meks olunmak ihtimâlinden bir gün evvel avn-i bâriyle ‘acâlete menzil ile gitmemiz bâbında bu def’a dahi devletlu sâhib-i devlet ve kesîr-i Mürüvvet efendimizin rıhtuvânları olub ‘izzetlu İbrahim ile mü’ekkid ve müşedded evâmir-i ‘aliyyeler ve yol ahkâmları vârid olmağla bundan akdem nefsi Karahisâr-ı Sâhib sakinlerinden Seyid Halil Efendi ve Mustafa Efendi nâmun kimesneler haklarında ba’zı nâsın ihbar itmesiyle tarafımızdan nash u pend olmak üzere kendulere buyruldu tahrîr ve irsâl olunmuşdu lakin mûmâ-ileyhuma fimâ ba’d umur-ı vilâyetden ve mesâlih-i fukaradan kifâyed eylemek için olmayub taraf-ı devlet-i ‘aliyyede vârid olan evâmir-i ‘aliyyelerin tenkiz ve vâki’ olan hidemât-ı ‘aliyyelerde sarf-ı makdûr ve eyâlet tarafından ve sancak mutasarrıfları taraflarından cüz’i ve külli vâki’ olan husûslarına gerek gibi i’ânet ve müzâheret ve bundan böyle yine merkûmân kemâ fi’l-evvel umur-ı vilâyete karışub vâki’ olan husûsâtı görüb a’yânlıktan münfekk olmamak için siz ki paşa-yı mûmâ-ileyh hazretleri ve siz ki nâ’ib-i nâ’ib mûmâ-ileyhsiz mezbûrları ma’rifetleriniz ile da’vet ve fimâ ba’d merkûmân umur-ı vilâyetden ve mesâlih-i fukaradan münfekk olmayub ve devlet-i ‘aliyyeden vârid olan evâmir-i ‘aliyyelerin

vüzerâ-yı ‘azâm ve sancak mutasarrıfları taraflarından cüz’i ve külli vâki’ olan husûsâta ced ve sa’y ve ihtimâm eyleyeler ve siz ki mûmâ-ileyhuma efendilersiz bundan böyle kemâ fi’l-evvel kaza-i mezburede a’yân olmak hasebi ihtimâm üzere olub cüz’i ve külli vâki’ olan husûsâtı ma’rifet-i şer’ ve cümle ma’rifetiyle görüb ve mesâlih-i fukaradan münfekk olmayub dâ’ima fukara-yı ra’iyyeti sıyânet mugâyir emr-i ‘âli ve hilâf-ı şer’-i şerîf vaz’ ve hareketden gâyetü’l-gâye hâzer ve mücânebet eylemeniz bâbında tarafımızdan buyruldu tahrîr ve ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te’âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere ‘amel ve hareket ve hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub müceb-i buyruldu ile ‘âmil olasız deyu. Fi 21 Cemâziye’l-evvel sene 1154. Vasl 26.

S. 15/Bel: 39

Livâ-i Karahisâr-ı Sâhib imdâd-ı seferiyye

Gurûş

Asl-ı mal 5682

Harç-ı bab 0569

Mübâşiriye 0569

6820

Ber- müceb-i pusula devlet-i mübâşiriyyesinden mâ’adadır yalnız altı bin sekiz yüz yirmi gurûşdur.

Kaza-i Karahisâr-ı Sâhib

Gurûş

Asl-ı mal-ı miriyye 1393

Harç-ı bab-ı mübâşiriyye 0288

Devlet-i mübâşir 0050

Cem’a yekûn bin yedi yüz otuz bir gurûşdur. 1731

Kaza-i Sandıklı

gurûş

1330

0273

Asl-ı mal-i miriyye

Harç-ı bab-ı mübâşiriyye

Devlet-i mübâşiriyyesinden mâ’ada

1609

Kaza-i Şuhûd

Gurûş

853

175

1308

Kaza-i Sincanlı

Gurûş

620

128

753

Kaza-i Çöleâbad

Gurûş

193

040

233

Meblağ-ı mezbûrun seksan dört gurûşunu kaza ahâlileri virub yüz dokuz gurûşunu Türkman tâ'ifesi vire emirlerin emr-i 'âli varid olub ve bu mahalle kayd olunmuşdur.

Kaza-i Bolvadin

Gurûş

273

056

329

Kaza-i Nevahıbarçınlı

Gurûş

227,5

047

274,5

Kaza-i Han Barçınlı

Gurûş

273

056

329

Kaza-i Çay

Gurûş

318,5

066

384,5

Kaza-i Karamık

Gurûş

193

056

249

Bu salifü’z-zikr olan dokuz kazanın devlet-i mübâşiriyyesine otuz sekiz gurûş aslı eski defterde öyle mestur olup lakin yalnız Karahisar’dan elli gurûş devlet-i mübâşirine i’tâ olunduğu bu mahalle kayd.

S. 16/Bel: 40

İşbu bin yüz elli dört senesi mâh-ı Cemâziye’l-evveli evâsıtında Anadolu valisi vezir rûşen-i zâmir devletlu ‘inayetlu Numan Paşa bâ-hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn mûcebince imdâd-ı seferiyye Karahisâr-ı Sâhib sehmine bin yedi yüz otuz gurûş ve Abdullah Ağa emriyle menzile ve vezir müşarûn-ileyh çukadârına kırk altı buçuk gurûş ve menzilci Abdurrahim Efendi menzilden fekk olup menzilci ta’yîn olunca mâ-beyninde ru’yet olunan menzillere virilan iki yüz yirmi iki buçuk gurûş def’a Kütahya tarafından gelan çukadâra mübâşiriyye yirmi gurûş ve def’a Kütahya tarafından ‘adâlet için buyruldu getüran çavuşa altı gurûş yine Kütahya’dan i’lâm tebdili için gelan çavuşa beş buçuk gurûş sâ’iye üç gurûş emin el-Hâc Mehmed Efendi’ye Kütahya ücreti on gurûş ve selefi Salih Efendi’nin yedinde olan mütevellîye havale olan yüz yirmi iki gurûş çarşuda gezan ‘avreti nefî için üç gurûş ve devletlu vezir-i asâf nazır hazretlerine zahire-i beha altı yüz gurûş bâ-mürâsele mütevellinin el-Hâc Abdalbaki Ağa yediyle elli gurûş ve yine bâ-mürâsele on altı gurûş ve bâ-mürâsele saray ta’miri için yirmi üç buçuk gurûş Kütahya kapucılar kethüdâsına cümle ma’rifetiyle beş vukıyye Yemen kahvesi kıymeti on gurûş def’a Kütahya’ya giden adama beğ efendinin oğlu Ali Bey’in menzil bârgîrlerine ücret on gurûş efendi hazretlerinin çukadârısı el-Hâc Ebu Bekir’e ücret üç gurûş mücerreden menzilci deli Mehmed’de beş yüz gurûş harcı mahkeme yüz gurûş ve harç-ı i’lâm yetmiş gurûş hedâmiyye on gurûş katibiyye on iki gurûş ve emniyye on gurûş ve mahzariyye sekiz gurûş min-hasebü’l-mecmu’ üç bin beş yüz bir gurûşa balığ olup mahallât ve kurâya ‘alâ vechü’t-ta’dîl taksim olunan defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Hurrîre fi’t-tarihü’l- mezbûr.

Mahalle-i İmaret gurûş 270 pare 7	Mahalle-i Sofular gurûş 270	Mahalle-i Nasârâ gurûş 152	Mahalle-i Karaman gurûş 135 pare 5	Mahalle-i Câmi'-i Kebir gurûş 85
Mahalle-i El-Hâc Mahmud gurûş 67 pare 30	Mahalle-i Tac Ahmed gurûş 67 pare 30	Mahalle-i Akmescid gurûş 67 pare 30	Mahalle-i Kahil gurûş 67 pare 30	Mahalle-i Arab Mescidi gurûş 67 pare 30
Mahalle-i El-Hâc Yahya gurûş 67 pare 30	Mahalle-i Burmalı gurûş 67 pare 30	Mahalle-i Ardıç gurûş 59 pare 5	Mahalle-i Doğancı gurûş 59,5	Mahalle-i Fakih Paşa gurûş 50,5
Mahalle-i Efecik gurûş 50,5	Mahalle-i Kubbeli gurûş 50,5	Mahalle-i Çavuşbaşı gurûş 41 pare 13	Mahalle-i Molla Bahşi gurûş 41 pare 13	Mahalle-i Kara Katib gurûş 26 pare 14
Mahalle-i Bedrik gurûş 26 pare 14	Mahalle-i Sinan Paşa gurûş 26 pare 14	Mahalle-i Ekeste gurûş 26 pare 14	Mahalle-i Çavuşoğlu gurûş 26 pare 14	Mahalle-i Yukarı Bazar gurûş 26 pare 14
Mahalle-i Zâviye gurûş 26 pare 14	Mahalle-i El-Hâc Evtal gurûş 26 pare 14	Mahalle-i El-Hâc İsmail gurûş 19 pare 36	Mahalle-i Sinan Halife gurûş 8 pare 23	Mahalle-i Hisarönü gurûş 13 pare 33
Mahalle-i İbik gurûş 5 pare 13				

Cem'an yekûn gurûş _____

Karye-i İssizce gurûş 73 pare 9	Karye-i Sülümenli gurûş 73 pare 9	Karye-i Çobanlar gurûş 73 pare 9	Karye-i Eyret gurûş 55	Karye-i Döğer gurûş 55
Karye-i Osman gurûş 55	Karye-i Mihail gurûş 55	Karye-i Çorca-i Kebir gurûş 37	Karye-i Erkman gurûş 37	Karye-i Ayvalı gurûş 37
Karye-i Karacaviran gurûş 37	Karye-i İnas gurûş 37	Karye-i İsmail gurûş 37	Karye-i Süğlün gurûş 37	Karye-i Salar gurûş 37

Karye-i Harmanlı gurûş 17 Karye-i Kayaviran gurûş 17	Karye-i Halimuğurlu gurûş 17 Karye-i Doğanlar gurûş 6	Karye-i Bostanlı gurûş 12 Karye-i Bey gurûş 17	Karye-i Gebeceler gurûş 22 Karye-i İnaz gurûş 17	Karye-i Bozöyük gurûş 17 Karye-i Aytemur gurûş 12
Karye-i Kunduzlu gurûş 12	Karye-i Çavdarlu gurûş 12	Karye-i Akçain gurûş 12	Karye-i Yukarı Tandır gurûş 12	Karye-i Belce gurûş 12
Karye-i Muttalib gurûş 12	Karye-i Feleli gurûş 12	Karye-i Bayad gurûş 6,5	Karye-i Çepni gurûş 6,5	Karye-i Göynük gurûş 6,5
Karye-i Bağçecik gurûş 6,5	Karye-i Aksaz gurûş 6,5	Karye-i Hayranbalı gurûş 6,5	Karye-i Aşağı Tandır gurûş 6,5	Karye-i Sis gurûş 6,5
Karye-i Köprülü gurûş 6,5	Karye-i Kınık gurûş 6,5	Karye-i Ablak gurûş 6,5	Karye-i Eymür gurûş 6,5	Karye-i Kumartaş gurûş 6,5
Karye-i Ulucak gurûş 4,5	Karye-i Emre Sultan gurûş 4,5	Karye-i Has Çakırlar gurûş 152 pare 10	Karye-i Kuladalı gurûş 6,5	Karye-i Kal'acık-ı Kebir gurûş 38
Karye-i Kal'acık-ı Sağır gurûş 12,5	Karye-i Çukur gurûş 12,5	Karye-i Karaaslan gurûş 12,5	Karye 1	

Mahallâtdan cem'an yekûn gurûş

Kuralardan cem'an yekûn gurûş

Min-haysü'l-mecmu' gurûş

S. 18/Bel: 41

Hamis-zâde Ömer Paşa'nın imdâd-ı seferiyye fermânıdır

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kadılar zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki bu sene-i mübâreke İrân serhadlarında vâki hudûd-ı memâlik-i mahrusemi siz ayda aşub vaktinden muhâfaza için livâ-i mezbûr mutasarrıfı emîrül-ümerâi'l-kirâm Hamis-zâde Ömer Paşa dâmet meâliye me'mûr ve ta'yîn kılınması müsemmem olduğuna bina'en şimdiden teçhiz-i malzeme-i seferiyye ve tatmim-i lazıme lazıme-i mühimme-i müsta'celesi mesârifine avne ve medâr olmak üzere livâ-i mezbûrun müta'yîn olan imdâd-ı seferiyyesi derhal tevzî' ve tahsil ve tarafına def' ve teslim olunmak mühimm ve lazım gelmeğle işbu bin yüz elli dört senesine mahsûben livâ-i merkûmdan ne mikdâr hazeriyye alınmış ise ba'de'l-hesâb seferiyyeye takas ve seferiyyeden aşağı varid kaydın sonra mâ'ada seferiyye-i teknilde iktizâ iden akçenin sene-i mezbûreye mahsûben mesârifeye tahsil ve tarafından kabzına-i me'mûra bi't-tamam eda' ve teslim fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz sene-i mezkûreye mahsûben bu vakte dek hazeriyye nâmıyla ne mikdâr akçe virilmiş ise livâ-i mezbûrun mu'ayyen olan yirmi iki kise akçe imdâd-ı seferiyyesinden aşağı varıldıktan sonra mâ'ada seferiyye-i mezbûre tekniline iktizâ iden akçeyi mu'accilen şurût-ı seferiyye üzere tevzî' ve def'aten tahsil bilâ-tereddüd bir an evvel tarafından kabzına me'mûra bi't-tamam eda' ve teslim idub mikdâr zerre hilâfından ve 'avk ve te'hîrden be-gâyet ittikâd ve mücânebet eylesesiz mir-i mirân mûmâ-ileyhin tanzim-i levâzımâtve teçhiz leven-dâtı seferiyye-i merkûmenin bir an akdem tarafına eda' ve teslimine tavakkuf idub ve bu hilâlde mir-i mirân mûmâ-ileyhin hazır ve muheyâ' bulunması devlet-i 'aliyyemin akdem umûr-ı lazımu'l-ihtimâmından olmağla şöyle ki Mazallahu Te'âlâ seferiyye edasında mikdâr zerre ta'allül ve muhâlefet ve tahsilinde ednâ-i kusûr ve rehâvet eyleyecek olur iseniz cesâret idenlerin bilâ eman muhkem haklarından gelineceği mukarrer ve muhakkaktır ana göre hareket ve serîmû hilâfından be-gâyet tehâşi ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittbâ' ve lazımu'l-ımtisâlin mazmûn-ı itâ'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfında hareketden ziyâde ve gâyetü'l-gâye hâzer ve mücânebet eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi evâhir-i Cemziyye'l-Evveli fi-sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 6 Cemaziyye'l Âhir sene 1154.

Mûcebince sadrazam mektûbu dahi

İmdad-ı seferiyye buyruldu tahsildârı Karahisâr-ı Sâhib

S. 18/Bel: 42

Bâ-ferman-ı 'âli Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı paşa-yı zî-şân hâzerâtı taraf-ı şer'lerine mu'tâd-ı kadim üzere virile gelan imdâd-ı seferiyye ber-vech-i ta'dil sancağ-ı merkûmeden beher kazaya isâbet meblağ-ı mezbûru kaza ahâlileri ittifâk ve ittihâdlar ile tevzî' ve taksim ve sicil-i mahfûza kayd şud

Mukaddem alınan hazeriyye çıkdıktan sonra

Kaza-i Karahisâr-ı Sâhib gurûş 2189 yalnız iki bin yüz seksan dokuz gurûşdur.

Kaza-i Sandıklı gurûş 2279 yalnız iki bin iki yüz yetmiş dokuz gurûşdur.

Kaza-i Şuhûd gurûş 1399 yalnız bin üç yüz doksan dokuz gurûşdur.

Kaza-i Sincanlı gurûş 1025 yalnız bin yirmi beş gurûşdur.

Kaza-i Çöleâbâd gurûş 341 yalnız üç yüz kırk bir gurûşdur.

Kaza-i Karamık gurûş 317 yalnız üç yüz on yedi gurûşdur.

Kaza-i Çay gurûş 520 yalnız beş yüz yirmi gurûşdur.

Kaza-i Han-Barçınlı gurûş 449 yalnız dört yüz kırk dokuz gurûşdur.

Kaza-i Nevâhi-i Barçınlı gurûş 370 yalnız üç yüz yetmiş gurûşdur.

Kaza-i Bolvadin gurûş 449 yalnız dört yüz kırk dokuz gurûşdur.

Yekun gurûş___9337 imdad-ı hazeriyye çıkdıktan sonra baki seferiyye dokuz bin üç yüz otuz yedi gurûşdur.

1666 imdâd-ı hazeriyye bin altı yüz altmış altı gurûşdur.

11003

Bâlâda tahrîr olunan Çöleâbâd kazasının imdâd-ı seferiyyesinden bâ-fermân-ı 'âli yüz altmış altı gurûşunu kaza-i mezbûr ahâlileri virub mâ'adasını Türkman virmek üzere.

S. 19/Bel: 43

Karahisâr-ı Sâhib sancağı murasarıfı Hamis-zâde Ömer Paşa hazretlerinin imdâd-ı seferiyye buyruldu

Şeri’at-i şî’âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı faziletlu efendi zîde fazlehum ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve sâ’ir a’yân-ı vilâyet iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki taraf-ı ‘aliyye-i hüsrevâniden tarafımıza ve taraflarınıza imdâd-ı seferiyyemiz için tevzî’ ve tahsili fermân-ı sudur olunmuşdur tarafımızdan işbu buyruldu tahrîr ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân mübâşir zide ta’yîn ve ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere sadır olan fermân-ı ‘âlişân mûcebince cümle a’yân ve eşraf ve Muhammedîn ihbar ma’rifetiyle ve ma’rifet-i şer’le ve mübâşir mûmâ-ileyh ma’rifetiyle tevzî’ ve pusulaların ihraç ve mübâşir zîde kadrehe teslim tarafımıza irsâl te’hîr-i tehâvün be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub mûceb-i buyruldu ile ‘âmil olası deyu. 5 Cemâziye’l-evvel (11)54

Vasale ileynâ fi 7 Cemâziye’l-âhir sene 1154.

S. 19/Bel: 44

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’âdinü’l-fezâ’il ve’l-keâm Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kadılar zîde fazlehum tevki’-i refi’-i hümayûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki sen ki Karahisâr-ı Sâhib kadısı mevlânâ Seyyid Seyfullah zîde fazlehusun südde-i sa’âdetime mektûb gönderub Karahisâr-ı Sâhib sancağında livâ-i mezbûr mutasarrıflarına imdâd-ı seferiyye vaz’ında cümle ittifakıyla livâ-i mezbûr kazalarının tahammüllerine göre tevzî’ ve taksim oldukda Çöleâbâd kazasına üç yüz yetmiş dört gurûş isâbet idub lakin kaza-i mezbûrun ekser mahallerinde Türkman tâ’ifesi sakın ve tasallut ve istilâlarından kaza-i mezbûr ahâlisinin ahvali diğer gün olduğundan yine cümle ittifakıyla münâsib görüldüğü üzere yüz altmış altı gurûşdan mâ’adasını kaza-i mezbûrda sakın zikr olunan Türkman tâ’ifesi virmek üzere istid’âyı ‘inâyet eylediklerinde hallerine merhameten matlubları üzere yedlerine emr-i ‘âli i’tâ olunmağla öteden beru yüz altmış altı gurûşu kaza-i mezbûr ahâlisinden ve iki yüz sekiz gurûşu Türkman tâ’ifesinden tahsil olunur iken bu sene-i mübarekede Türkman tâ’ifesi hisselerinden isâbet eden meblağ-ı merkûmu edâda kadim-i mugâyir muhâlefet eylemelerinden nâşi meblağ-ı merkûmu imdâd-ı seferiyye tahsiline me’mûr olanlar Karahisâr-ı Sâhib ve sâ’ir kaza ahâlilerinden taleb itmeleriyle livâ-i mezbûr

kazalarından tahammüllerinden ziyâde mütâlebe ile rencide-i gadr-ı müstelzim olmağla meblağ-ı merkûm mukaddemâ cümle ittifakıyla nizâm virildiği vechle yine Türkman tâ'ifesinden tahsil olunub sa'ir kazalara te'addi olunmamak üzere yedlerine fermân mütâ'-i ihsan olunmak için istirhâm eyledikleri 'arz ve i'lâm ve Divân-ı Hümâyûnumda mahfuz olan kuyûd-ı ahkamiyye tenbi' olundukda tahammüllerine göre hisselerine isâbet ideni edâ itmek üzere emr-i şerîf virildiği mestur ve mukayyed bulunmağla zikr-i Çöleâbâd kazasında sakın Türkman tâ'ifesinin mukaddemâ cümle ittifakıyla nizâm virildiği üzere hisselerine isâbet iden imdâd-ı seferiyye bilâ-tereddüd kendulerinden tahsil olunub aher kazalar ahâlilerinden nizâm-ı kadime ve bundan akdem sadır olan emr-i şerîfe muğayir mütâlebe ile bîr vech mikdâr zerre te'addi ve bir ferd rencide ve ta'ciz olunmak üzere merhameten yedlerine emr-i şerîfim virilmek bâbında iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il Re'sü'l-Küttabım olan İsmail dâme mecdühû i'lâm itmeğin mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak emrim olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi zikr olunan Çöleâbâd kazasında sakın Türkman tâ'ifesinin mukaddemâ cümle ittifakıyla nizâm virildiği üzere hisselerine isâbet iden imdâd-ı seferiyye bilâ-tereddüd kendulerden tahsil olunub aher kazalar ahâlilerinden nizâm-ı kadim ve bundan akdem sadır olan emr-i şerîfe muğayir mütâlebeleriyle bî-vech mikdâr zerre te'addi ve bir ferd rencide ve ta'ciz olunmayub mazmûn emr-i şerîfimle 'âmil olası şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi evâhir-i Safer sene erba' ve erba'in ve mi'e ve elf.

S. 20/Bel: 45

İşbu bin yüz elli dört senesine mahsûben Kütahya taksiti fi selh-i Rebi'ü'l-evveli

Gurûş

469,5 Bolvadin ve Çay ve Sandıklı taksiti kiseleri

083,5

025 Kütahya'dan taksit mübâşiri için gelan es-Seyyid Mehmed Efendi'ye ücret

030 Karahisâr-ı Sâhib mutasarrıfı kapucılar kathüdasına ücret

003 Karahisâr-ı Sâhib mutasarrıfı divan efendisine ücret

0611

0451 Karahisâr-ı Sâhib mutasarrıfı sa'âdetlu Ömer Paşa hazretlerinin taksit
0050 Paşa efendinin mübâşirine
1000 Numan Paşa hazretlerinin zahire ve 'adamı için
0025 Yağ için sa'âdetlu Veli Paşa hazretlerinin çukadârına ücret

2137

0242 Katır üstür için gelan ağaya
0056 Kütahya'dan buğday için gelan ağaya ücret
0032 Gavga iden çukadâra virilan
0030 Katır-ı ista'celiçün gelan Musa Ağa'ya ücret
0044 Serdâr-zâde konağı için
0331 Zahire için gelan Kirman Ağa'ya
0100 Anadolu valisi için Karahisâr-ı Sâhib valisine virilan
0010 Fermân götüran ağaya Serdâr-zâde konağında virilan
0055 Zahire için Anadolu valisi tarafından gelan ağaya
000349 Menzilci Molla İsmail konağı için

3004

0700 Anadolu valisi tarafından zahire için gelan ağaya
0041 Karahisâr-ı Sâhib mutasarrıfı hazinedâr sâbık Mustafa Ağa'ya
0064 Kethüdâyeri Hüseyin Ağa konağında 'avarızcı ağaya konak için
0104 'Avarızcı ağaya nukûden virilan
0064 Taksit için gelan ağaya
0003 Kahve kıymeti
0001,5 Kendigelanoğlu konağı

3978,5

0005,5 Def'a kapucılar kethüdâsına
0000 Kurşun ve kahve kıymı

0034,5 Faziletli es-Seyyid Halil Efendi yediyle Kütahya'ya giden adama verdide giden adama vezir ağaya Süleyman Ağa'ya

0046.....

4468,5

0011 Konak için Abdurrahim Efendi'ye

0007,5 Kurban Ağa'ya sarık kıymı

0029,5 Salih Efendi'nin ba'zı kapılara masraf itdiği

0500 Def'a Salih Efendi'den ve Kundakçı Hacı İbrahim'den velayet için karz aldığı

0050 Akçe-i mezbûrenin mütâlebesi

0013 Taksit-i isti'câliçün Kütahya'dan gelan ağaya

4689

0457 Kapılar masrafı

0062 mütevellinin masrafı

5192

0010 Kılağuz için yeniçerilere virilan

0025 İbrahim Ağa'ya konak ahvali

0006 Eminü'l-hac Mehmed Efendi'ye katıvirilan eksik

0150 Harc-ı mahkeme

0050 İ'lâm akçesi

0030 Hedâmiye emniye kâtibe ihzâriye ve celb efendiye

5565

İşbu bin yüz elli dört senesi mâh-ı Rebi'ü'l-evvelinin evâhîrinde tevzî' olunan salyâne yalnız beş bin beş yüz altmış beş gurûşdur kayd oluna.

S. 21/Bel: 46

Mahalle-i İmaret gurûş 372,5	Mahalle-i Sofular gurûş 372,5	Mahalle-i Nasârâ gurûş 120,5	Mahalle-i Karaman gurûş 186 pare 3	Mahalle-i Cami-i Kebir gurûş 117
Mahalle-i El-Hâc Mahmud gurûş 93,5	Mahalle-i Tac Ahmed gurûş 93,5	Mahalle-i Akmescid gurûş 93,5	Mahalle-i Kahil gurûş 93,5	Mahalle-i Arab Mescidi gurûş 93,5
Mahalle-i El-Hâc Yahya gurûş 93,5	Mahalle-i Burmali gurûş 73,5	Mahalle-i Ardiç gurûş 82	Mahalle-i Doğancı gurûş 57	Mahalle-i Fakih Paşa gurûş 71
Mahalle-i Efecik gurûş 71	Mahalle-i Kubbelu gurûş 71	Mahalle-i Çavuşbaşı gurûş 57	Mahalle-i Molla Bahşi gurûş 57	Mahalle-i Kara Katib gurûş 36 pare 16
Mahalle-i Bedrik gurûş 36 pare 16	Mahalle-i Sinan Paşa gurûş 36 pare 16	Mahalle-i Ekeste gurûş 36 pare 16	Mahalle-i Çavuşoğlu gurûş 36	Mahalle-i Yukarı Bazar gurûş 36
Mahalle-i Zâviye gurûş 36 pare 16	Mahalle-i El-Hâc Evtal gurûş 36 pare 16	Mahalle-i El-Hâc İsmail gurûş 36 pare 16	Mahalle-i Sinan Halife gurûş 11 pare 8	Mahalle-i İbik gurûş 7
Mahalle-i Hisarönü gurûş 106 pare 13				

Cem'an yekûn gurûş_____ 2733 yalnız iki bin yedi yüz otuz üç gurûşdur.

Karye-i İssizce gurûş 101	Karye-i Sülümeni gurûş 101	Karye-i Çobanlar gurûş 101	Karye-i Eyret gurûş 76	Karye-i Döğer gurûş 76
Karye-i Osman gurûş 60	Karye-i Mihail gurûş 76	Karye-i Çorca-i Kebir gurûş 51	Karye-i Erkman gurûş 51	Karye-i Ayvalu gurûş 51

Karye-i Karacaviran gurûş 41	Karye-i İnas gurûş 51	Karye-i İsmail gurûş 51	Karye-i Süglün gurûş 51	Karye-i Salar gurûş 31
Karye-i Susuz gurûş 51	Karye-i Çorca-i Sağır gurûş 34	Karye-i Gazi Mürsel gurûş 34	Karye-i Ayasini gurûş 24	Karye-i Çıkrık gurûş 34
Karye-i Dinar gurûş 34	Karye-i Deper gurûş 34	Karye-i Kışlacık gurûş 34	Karye-i Sarık gurûş 36	Karye-i Elpirek gurûş 34
Karye-i Hacıbeyli gurûş 23	Karye-i Harmanlı gurûş 23	Karye-i Halimuğurlu gurûş 21	Karye-i Bostanlı gurûş 17	Karye-i Gebeceler gurûş 34
Karye-i Bozöyük gurûş 23	Karye-i Kayaviran gurûş 23	Karye-i Doğanlar gurûş 8	Karye-i Bey gurûş 23	Karye-i İnaz gurûş 23
Karye-i Aytemur gurûş 17	Karye-i Kunduzlu gurûş 17	Karye-i Çavdarlı gurûş 17	Karye-i Akçain gurûş 17	Karye-i Yukarı Tandır gurûş 17
Karye-i Belce gurûş 17	Karye-i Muttalib gurûş 17	Karye-i Feleli gurûş 17	Karye-i Bayad gurûş 8,5	Karye-i Çepni gurûş 8
Karye-i Göynük gurûş 8,5	Karye-i Bağcecik gurûş 8,5	Karye-i Aksaz gurûş 8,5	Karye-i Hayranbalı gurûş 8,5	Karye-i Aşağı Tandır gurûş 8,5
Karye-i Sis gurûş 8,5	Karye-i Köprülü gurûş 8,5	Karye-i Kınık gurûş 8,5	Karye-i Ablak gurûş 8,5	Karye-i Eymür gurûş 8,5
Karye-i Kumartaş gurûş 8,5	Karye-i Ulucak gurûş 8,5	Karye-i Emre Sultan gurûş 6	Karye-i Has gurûş 210	Karye-i Çobanlıca gurûş 1

Karye-i Kal'acık- ı Kebir gurûş 51	Karye-i Ka'acık- ı Sağır gurûş 17	Karye-i Çukur gurûş 17	Karye-i Karaarslan gurûş 17	Karye-i Kuladalı gurûş 8,5

Cem'an yekûn gurûş_____2120,5 yalnız iki bin yüz yirmi iki buçuk gurûşdur.

Bâlâda tahrîr olunan gerek mahallâtndan ve gerek kurâlardan hasıl olacak dört bin sekiz yüz elli üç buçuk gurûşdur

Bi-hesâb-ı erkâm

Gurûş 4853,5

S. 22/Bel: 47

Karahisâr-ı Sâhib sancağında Kırhisar nahiyesinde Çiftlik Hoca der-karye-i Döğër ve gayriden üç bin yedi yüz akçe mensûh tımara berât ile mutasarrıf olan orta boylu ela gözlü açık kaşlı râfî'-i tevki'-i refî'ü'l-şân-ı hakani Mustafa mukaddemâ tezkiresin berât ile buyruldu dayısı Ömer'e virub ol-dahi berât ve tımar-ı mezbûrun berâtı mezkûr Ömer sanduğında iken oğlu diğër Mustafa sanduğından sarka ve ba'de Salih bin Eyüb nâm kimesneye yüz elli gurûşa kasr-ı yed idub beş ay mikdârı merkûm Mustafa Kütahya ve Karahisâr-ı Sâhib ve Hüdâvendigâr sancaklarında aradub bir vechle ele getüremeyub tımarı kenduye ibkâ olunmak bâbında inâyet-i ricâ ve merkûm Mustafa dayısı mezbûr Ömer ile Kasım Paşa mahkemesi nâ'ibi Mevlana Mustafa zîde 'ilmühû huzurunda mürâfa'a olduklarında mezbûr Ömer Üsküdar'da sakin olduğı menziline sanduğı içinden ihtirâz olunduğda ikrar eyladığı i'lâm olunub kasr-ı yedi hilâf olmağla mezbûr Salih'in ref'inden sâhib-i evvel merkûm Mustafa'ya sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf Cemâziye'l-evveli'nin yirmi sekizinci gününde tersane-i 'amirem tarafından kemakân ibkâ ve tevcih olunub tahdil-i hükmü verilmeğın sancağında sakin olub alaybeyi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla zıkr olunan üç bin yedi yüz akçe mensûh tımara vech-i meşrûh üzere mezbûr Salih'in ref'inden sâhib-i evvel merkûm Mustafa'ya olunub düstûr-i mükerrrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem bi'l-fi'il derya kapudanı vezirim Mustafa Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehunun tezkiresi mûcebince virdumki zıkr olunur ve şerh ve beyân kılunur.

Çiftlik-i Hoca der- karye-i döğër tâbi' Kırhisar hisse 1122

Çiftlik-i Hamid der- karye-i Döğër tâbi' Kırhisar hisse 788

Çiftlik-i Kutlu Bey der-karye-i Döğër tâbi' Kırhisar hisse 711 ma'âdası

Çiftlik-i der-karye-i Çorcaözü tâbi' Kırhisar hisse 888

Çiftlik-i Salih ve çiftlik-i Baba Hasan der-karye-i Aydın tâbi' Kırhisar hisse 200

Cem'an yekûn 3700

BUYURDUM Kİ ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub

Şöyle ki vezâ'if-i hidemât mebrûre-i mevfûre ve sa'y-i şükûre-i mansûre der-i ber-mûceb-i defter-i hakâni bi-kusur mer'î ve mü'eddi kıla ol-babda efrâd-ı efrideden hiç ahz veçhen mine'l-vücûh ve nev'en min'el-envâ' ve sebeben mine'l-esbâb kâ'inin min-kâ'ini mâni' ve dâfi' olmya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Vasale ileynâ fi 22 Muharrem sene 1154

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 23/Bel: 48

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il vel'l-keâm kadıları ve Kütahya nâ'ibi zîde fazlehum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Kütahya mütesellimi zîde mecdühû ve mefâh'rü'l-emâsil ve'l-akrân ol-havâlide bulunan sancak mütesellimleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki Kütahya nâ'ibi Mevlânâ İbrahim zîde 'ilmühûsun südde-i sa'âdetime mektûb gönderub medine-i Kütahya ve kurb ve civarında vâki kurâ ve nevâhi ahâlileri meclis-i şer'a varub leven-dât bölükbaşlarından kılıçlı cerâğî Derviş nâm bölükbaşı düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem hâlâ Anadolu valisi olub Erzurum canibi ser'askeri olan vezirim Numan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehunun ikinci bölükbaşı olub ve Gümrüklî Sarı Hasan dahi baş çavuş ve Deli Ali bölükbaşı hizmetinde olub vezir-i müşârün-ileyh canib-i mezbura me'mûr oldukda mezbûrlar müşârün-ileyhin ma'iiyetinden fîrar ve başlarına üç-dört yüz mikdârı leven-dât eşkıyasını cem' ve beher karyeden kırkar ellişer gurûş çavuş ve konakçı ve bayrak akçesi nâmıyla akçe aldıklarında mâ'adası yemin u yesârlarına 'avnelerini perâkende ve gâret ve emvâl ve kat'u't-tarik ve bunun aşalı zulm ve te'addileri hadden birden ve kıyasdan efsun olmağla sen ki Kütahya mütesellimi mûmâ-ileyhsin üzerlerine varmak üzere ilhah eylediklerinde bilâ-emr-i şerîf bi'n-nefs üzerlerine gitmeden ictinâb eylemeyle zikr olunan şakilerin şerr ve mazarratların def' olunmaz ise cümlesi perâkende ve perişân ve

ahvalleri diğ er gün olduğ unu ihb ar ve fi’l-hakika şaki-i mezbûrların bu güne fes d-ı garet-i müstemmireleri olduğı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin dahi ‘ilm-i muhit olunmağın ol-babda emr-i şerîfim virilmek ricasına vâki hâli bi’l-iltimas arz eylediğı ecilden bu bahane ile ve d yi’-i h lik ’l-ber y  olan re’ y  fukarasından bir akçe ve bir habbe alınmayub ve cevri-i te’addiden gâyetü’l-gâye ittikâ ve m c nebet olunmak şartıyla sen ki Kütahya mütesellimi mûmâ-ileyhsin eşkıya-yı mezkûrenin bulundukları mahallde üzerlerine varılıb tefrik-i cem’iyetleriyle ahz ve ele getürmek ceza-yı sezaları tertib ve icrâ ve te’m n bilâd u tatmin ‘ib de cedd-i evf  olunmak ve siz ki ol-havalide bulunan sancak mütesellimleri mûmâ-ileyhimsiz siz dahi bi’l-ittifak emanet ve mutasarrıf ve peri  n olanların ahz ve eşkıya belasına müzâheret eylemeniz bâbında fermân-ı ‘ li  nım sadır olmuşdur BUYURDUM K  vusûl buldukda bu babda vech-i me r   üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittibâ’ ve lazımu’l-imtisâlimin mazmûn-ı it ’at-makrûniyle ‘ mil olub hilâfından ittikâ eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız. Tahrîren fi evâsıt-ı Cemâziye’l- hir fi-sene erba’ ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 29 Cemâziye’l- hir sene 1154

Mut bık li-aslihi’l-‘ li mine’l-fakir ileyhi2l-b r  İbrahim el-m v ll  hilâfe be-medine-i Kütahya

eşkıya tefti    n fermân-ı ‘ li

M cebince Kütahya mütesellimi tarafından buyruldu ısdâr

S. 23/Bel: 49

Miri levendâtı içün emr-i ‘ li  ndır.

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’ dn ’l-fezâ’il ve’l-keîâm Erzurum canibi ser’askeri vezirim Numan Paşa Ed ma’llahu Te’üç icl leh n n ma’iyyetinde mevcûd bulunmak üzere Aydın havalisinden tahrîri fermânım olan bin nefer miri süvari levendât tahrîri olundukları mahallden ser’asker m    r n-ileyhin ma’iyyetine varınca yol üzerinde vâki olan kadılar z de fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a’yân-ı vilâyet i  erleri z de kadru  m tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki ser’asker m    r n-ileyhin ma’iyyetinde mevcûd bulunmak üzere Aydın havalisinden tahrîri fermânım olan m r ’z-zıkr bin nefer süvari miri levendât İn  allahu Te’üç tahrîr olundukları mahallerden ser’asker m    r n-ileyhin

ma'iyyetine esnâ-yı rahde mürur-ı nüzül eyledikleri menâzilde fukara halde küll-i yevm iktizâ iden zahireleri mübâşir ta'yîn olunan Halil zîde mecdühûnun yedinde olan memhûr ve mümzâ suret-i defterde mestur olan miri fiy'atı üzere lazım gelen behası neferât zabıtânı taraflarından 'an-nakd eshamına virilub kimesnenin bir akçe hakka ketm ve kat' olunmak şartıyla ahâli-i vilâyetden mübâya'a ve tedârik ve levendâta tevzî' olunub miri fiy'atdan ziyâde beha talebiyle ahâli-i vilâyet taraflarından mübâşire ve noksan beha teklifi ile dahi mübâşir tarafından fukara-yı ahâliye cevri eziyet etdirilmeyub leven-dât-ı mezkûrun iktizâ iden zehâyirlerin tedârikinde bir dürlü gadr ve 'illet ile zaruret ve müzâyakalarına bâ'is olacak hareketden be-gâyet tavakki ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan iş bu emri celilü's-şân vâcibü'l-ımtisâl ve lazımu'l-ittibâ'mın mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla vaz' ve hareketden ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Fi'l-yevmi'l-hadi ve'l-ışrin min şehr-i Cemâziye'l-evvel fi-sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fi 5 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

S. 24/Bel: 50

Mûcebince sadr-ı 'âli mektûbu vardır

A'zâmü'l-ümerâi'l-kirâm efâhimü'l-küberâi'l-fihâm ulû'ul-kadr ve'l-ihtirâm ashâbu'l-'ızzı ve'l-ihtişâm el-muhtassun bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-a'lâ Anadolu'nun orta kolu yemîn u yesârıyla nihayetine varub yol üzerinde vâki mîr-i mirân-ı kirâm dame ikbâlehum akzâ kuzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-müvahhidin me'adinü'l-fezâ'il ve'l-yakîn refi'un i'lâmi's-şeri'ati ve'd-din vârisun 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassun bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-mu'in mevlâ-yı 'azâm -zidet fezâ'ilihum ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm kadılar ve nâ'ibler z'ide fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler voyvodolar ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyarları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki muktezâ-yı vakte ve hâle göre merâsim hazinenin ihtiyat ve ri'ayet için hâlâ Erzurum canibi ser'askeri düstûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezirim Numan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû ve ma'iyyetinde olan mir-i mirân-ı kirâm ve mir-livâ ve sâ'ir zabıtân ocak bi'l-cümle akd-i

meclis-i müşâvere idub ittifâkâne ile ‘acem hudûduna semt olan sancaklar ve sâ’ir mahallerden tavâ’if-i ‘askeriyyende cem’ ve ihzârı lazım-ı hâl olunduğuna bina’en Anadolu’nun orta vusûl kollarında nihayetlerine varınca vâki olan kazaların yeniçeri serdârları dahi bayrakların açub taht-ı kazalarında mukim ve müsâferet yeniçerileri ve kul oğulları neferâtıyla bir ferdi geru kalmamak şartıyla ma’iyyetlerine isticlâb olunmaları için ordu-yı nusret-makrûnuma bâ-fermân-ı ‘âli ve ocak mektûbuyla ocağında câ-i mükerrerde birer mübaşir ve ma’iyyetlerine üç nefer çavuş ta’yîn ve zikr olunan kollara irsâl ve bu vechle bezl-i mechul ve sarf-ı meknet nâ-ma’dud eylediklerinde zevi’l-medârım ‘arz ve i’lâm itmeğîn imdi vezir müşârûn-ileyh tarafından bâ-fermân-ı ‘âli ve ocak memhûr mektûb mücebince taht-ı kazalarınızda vâki yeniçeri serdârları mevcûd yeniçeri ve kul oğulları neferâtlarıyla bir ferd geru kalmamak şartıyla ‘icâleten ve sür’aten ihraç ve bir gün ve bir sa’at akdem Erzurum canibinde ordu-yı hümâyûnuma sevk ve tesyir olunmaları için her birlerinin mezid-i takayyüd ve ihtimâm idub şöyle ki bu ehem-i lazıme ser-i mû kusur ve bir dürlü tekâsül olunmamak şartıyla mü’ekkid-i tenbih ve ‘ala eyyi-hâl serdâr bayrakların canib-i mezbûra irsâl ve tesyir halde sende mühimmât ve muhdes eyleyub ol-havalide sâkıt ve muhavveldesin emrinde takviyyet-i umur-ı dîn ve devlet-i ‘aliyyemde olmağla Ma’azallahu Te’âlâ bu tertibyle müsâmaha ve takayyüz gadr ve bahane irâdıyla serdârlar harbe değîn hak neferâtlar harb kararına müsâ’ade ve ta’yîn olunan mübaşirlere savbiyet vuku’una bâdi hareket nâme halinde be-gâyet teharri ve tehâşi eylemeniz bâbında isti’câl-i müş’ir şeref-yafte-i sudûr olan emr-i şerîf-i cihân-mu’cem mücebince ‘amel ve hareket ve icrasına sa’y ve kudret eylemeniz babında irsâl olunmuşdur İnşallahu Te’âlâ vusûlünde sizlerin orta kolda vâki bi’l-cümle kazaların yeniçeri serdârlarına her birleriniz bayrağları açub bi’l-cümle yeniçeri ve kullar oğulları ‘asker-i sebile ta’cîl ‘ale’l-ta’cîl kalkub savb-ı me’mûrenize varub kıyâm eylemenize serîmû ihtimâm ve tekâsül ve gadr ve bahane ve emr-i ‘âlişânım muğayir hareketler zuhûr idecek olur ise yalnız serdârlıktan azl alınmağla iktifâ olunmayub adem-i itâ’at-ı emr-i âlide ve nâ merci hareketiniz sebebiyle ‘ibretü’l-sâ’irîn haklarınızda şer’ ve kânun lazım gelen icrâ olunur canibinde istibâh eylemeyub âna göre amel ve sâ’î olasın ve vech-i meşrûh üzere ‘amel ve bir gün evvel akdem savb-ı me’mûründe mevcûd bulunmak üzere cedd ve ihtimâm eyliyan serdârların ve itâ’at ve inkıyâd eyleyub neferâtın sübût eyleyan hizmetleri zayi’ olmayub me’cûr olmalarında sâ’ir ve bisetimle

olmamağla ana göre bu ehem-i lazımede dâmet gayri der-meyân ve kemâl-i sa'y ve ihtimâm idub bir gün ve bir sa'at evvel varub mevcûd bulunmada sa'y-i mevfûr ve hareket-i mebrûr ve meskûr voyvoda getirilub hilâfindan be-gâyet ihtirâz ve tehâşi eyleyesiz deyu bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası ve düstûr-i mükerrer müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim Hasan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûtarafından mühürlü mektûb virilmeğle vech-i meşrûh üzere 'amle olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olunmuşdur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere sadır olan emrim müşârün-ileyh tarafından virilan mühürlü mektûb mûcebince 'amel idub hıhafında isgâ ve cevaz göstermiyesiz şöyle bilesiz 'aiâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi evâhir-i Receb sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

S. 25/Bel: 51

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlehu ba'de's-selam inha olunur ki zîr-i hükümetinizde serdâr olan ref' olunub yerine uslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân otuz yedi bölüğün Hacı İbrahim Ağa zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yîn olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunub vusûlünde gerekdir ki mezbûru serdârlık umurunda istihdâm idub aheri müdâhale itdirmiyesiz ve ol-tarafda olan yeniçeri ve topçu ve cebeci ve top arabacısı ve kul oğulları ve gulemancî mezbûru üzerlerine zâbıt bilub sözünden dışarı ve re'yinden hariç vaz' ve hareketde bulunmayub ita'at ve inkıyâd üzere olalar ve tavâ'if-i mezbûrundan bilâ-vâris ma'rûf-ı fevt olanların muhallefat-ı metrukâtların mezbûra ahz ve kabz itdirdub ma'rifet-i şer'le sûk-ı sultâniyye fûruht ve hasıl olan nukûdu mümzâ ve mahtûm müfredât defterleriyle taraf-ı beytü'l-mâle irsâl ve îsâl itdirdesiz ve sen ki serdârsın mukim ve misâfir zuhûr iden yaramaz ve eşkıyanın zabt ve rabtlarıyla sükkân vilâyetin emin ve rahatlarına mücerred-i sa'y olub hilâf-ı şer' ve'l-kanun vaz' ve hareketden be-gâyet mücânebet idub mûceb-i mektûb ile 'amel idesiz. Tahrîren fi gurre-i Şa'ban fi-sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Dergah-ı 'âli Hasan Ağa Yeniçeriyân.

Vasale ileynâ fi sulh Şa'ban. sene.

S. 25/Bel: 52

Şerâyi'-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki olan kazaların kadıları efendi zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân livâ-i mezbûrede vâki kazaların kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodolar ve a'yân-ı vilâyet ve kurâ ihtiyarları ve sâ'ir iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki hâlâ livâ-i mezbûrede vâki kasaba ve kurâ dâhilllerinde vâki yollarda ve bellerde mürur u 'ubûr ider tüccâr tâ'ifelerine ve ebnâ-yı sebile îsâl hesârat ve katl-i nüfus ve 'âde-i müstemmireleri olan eşkıya ve haram-zâdelerin ahz ve ele getürmeleri ve şer'an müstehakk oldukları ceza-yı sezarları tertib ve sâ'ire dahi mûceb-i 'ibret ve sebeb-i nasihat itdirilub te'min-i bilâd ve terfiye 'ibâd itdirilmek ziyâde ehem-i mühâm lazımu'l-ihtimâmndan olmağla bu misillu 'İbadullah ve sükkân vilâyete 'isâl-i hasarât ider makûleleri zuhurunda 'ale'l-ittifak ta'yîn olunan mübâşire i'anet birle üzerlerine varub her ne tarîk ile olur ise olsun ahz ve ele getürüb suret-i sicilâtları ile kayd ve bend ile mübâşir-i merkûma teslim ve şer'an haklarında icâb ideni icrâ itdirilmek vücûd-ı habâset alûdları sahife-i 'âlemden hakk ve idam itdirilmek için divân-ı Anadolu'ya ihzâr eyleyesiz ve bundan mâ'ada devletlu 'inayetlu veliyyü'l-ni'am Numan Paşa efendimiz hazretlerinin taraf-ı bâhirü's-şerîflerine 'â'id ve râci' olan demm-i öşrler vuku'unda dahi kat'â ketm ve ihtifâ olunmayub ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle görölüb kat'â ketm ve ihtifâ olunmamak bâbında divân-ı Anandolu'dan işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağalarımızdan ağa zîde kadruhû mübâşir ta'yîn ve ırsâl ve ırsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere 'amel ve harket ve 'ibadullah ve sükkân-ı vilâyet ve mürur-ı 'ubûr ider tüccar tâ'ifelerine ve ebnâ-yı sebile îsâl-i hasarât ider makûleleri zuhurunda her ne tarikle olur ise olsun ahz ve ele getürüb ve cüz'i ve külli vâki olan mevâdı bir dürlü ketm ve ihtifâ olunmayub ve vâki olan demm-i öşrler dahi kat'â ketm olunmayub mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle görölüb ketm ve ihtifâ olunmakdan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub mûceb-i buyruldu ile 'âmil olasız. Fi 20 Ramazan sene 1154.

Vasale ileynâ fi sulh Şa'banü'l-mu'azzam sene 1154.

El-fakir Mehmed mütesellim-i Anadolu hâlâ.

S. 26/Bel: 53

Şerâyi'-i şî'âr fezâ'il-i disâr Anadolu'nun sağ kolu yemîn u yesârlarında vâki kuzât ve nüvvâb efendiler ve kethüdâyerleri beyler ve ocak ihtiyarları ve vilâyetiniz iş erleri zîde fazlehum ba'de't-tahiyet ve't-teslim inha olunan oldur ki bundan akdem Erzurum canibi ser'askeri vezir-i mükerrer devletlu sa'âdetlu Numan Paşa hazretlerinin ma'iiyyetinde müşîrânelerinden mevcûd bulunub bir sene tamamına değîn iktizâ iden hidemât-ı padişâhiyye a'mâl ve istihdâm olunmak şartıyla bundan sipâh neferâtından tahrîr olunan terakkilu neferâtlarının müstehakk olub i'tâ buyrulan bin yüz elli üç bir kıst mevâcibleri irsâl ve yoklamaları husûsu içün sadır olan emr-i 'âli mûcebince yoklamaya me'mûrlar ma'rifeti ve ser'askeri vezir müşârün-ileyh ma'rifetiyle mevâcibleri tevzî' ve taksim olundukdan sonra hilâf-ı emr-i 'âlişân neferâtdan ba'zıları fîrar ve bayrağı altında nâ-mevcûdlardır deyu taraf-ı devlet-i 'aliyyeme ihzâr olunduğu cihetden bu def'a dahi müstehakk olundukları bin yüz elli dört kıstı mevâcibleri hazine-i 'amireden 'an-nakd ihrâc ve i'tâ olunan 'atik ve cedid terakkilu neferâtlarının iki kıst mevâcibleri dahi mahal-i merkûmede yine ser'asker müşârün-ileyh hazretlerinin ma'rifetiyle tevzî' ve taksim olunmak üzere cümlesi ol-tarafa irsâl olunmağın imdi siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhum ve kethüdâyerleri ve a'yân-ı vilâyet iş erleri zîde kadruhûmsuz taht-ı mükerrerminizde sakın sipâh neferâtından olub tahrîr 'atik ve cedid terakki neferâtdan fî'l-vâki vilâyetlerine ve hanelerine gelmiş yoldaş bulunur ise kat'a te'hîr ve tavakkuf itdirmeyub bir an akdem vatanlarından ihraç ve bir sa'at mukaddem mahal-i me'mûrelerine irsâl ve îsâle kemâl-i ihtimâm eylemek bâbında sadır olan emr-i 'âlişân mûcebince isti'câli mutazammın tarafımızdan işbu mektûb tahrîr ve ocak çavuşlarından mukaddem ve kârgüzâr kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hacı Mehmed çavuş zîde kadruhû mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki keyfiyet-i ma'lûmunuz olub bâlâda bast ve tahdid olunduğu üzere sipâh neferâtından olub Erzurum tarafına me'mûr 'atik ve cedid sipâh terakkilularının müstehakk oldukları iki kıst mevâciblerinin cümlesi ser'asker müşârün-ileyh hazretlerinin ma'iiyyetinde tevzî' olunmak üzere irsâl olunmağla 'ıyâz-ı Bi'l-lahi Te'âlâ 'atik ve cedid terakkilu neferâtından olub bu def'a mevâcib tevzî'yi esnasında bayrağı altında mevcûd bulunmıyanların esamileri tamamen hazine-i mânde olunacağı emr-i mukarrer olunduğun kendulere tafahhum ve ifâde iderek ber-kadem-i mukaddem vilâyetlerinden ihraç ve bir ferdin meks ve tavakkuf

olunmaksızın mevâcib-i merkûm varmazdan mukaddem mahal-i me'mûrelerinde bayrağı altına tesyîr ve irsâl eylemekde ihtimâm ve dikkat ve müceb-i mektûb ile 'âmil olasız.

El-fakir el-Hâc Mehmed Sipâhiyân-ı Dergâh-ı 'âli

Vasale ileynâ fi 14 Ramazan-ı mübârek sene 1154.

Mücebince silahdâr ağası mektûbu dahi sadır buyrulub bi-gâyet sicil-i mahfuza kayd şud.

S. 27/Bel: 54

Yâ Fettâh yâ Rezzâk yâ Allah nes'elûke'l-hidâye ilâ akdemü't-tarîk

'izzet-mâb şeri'at-nesâb fahrü'l-kuzât ma'rifetlu Mahmud Efendi kâbeyn-i kamyâb ba'de't-tahıyyetü't-teslim inha olunur ki işbu bin yüz elli dört senesi şehr-i Ramazanü'l-Mübâreği guresinden zabt etmek üzere ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğum Karahisâr-ı Sâhib kazası niyâbeti tarafımızdan sana tefviz ve sipariş itmişimdir gerekdir ki kaza-i mezbûru gurre-i merkûmeden zabt idub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye eyleyub muktezâ-yı şeri'at-ı Muhammediyyeden ser-i mû inhirâf ve'l-'itâf itmiyesiz ve kaza-i mezkûrun umûr-ı kısmet-i 'askeriyyesi tarafımıza tefviz ve sipariş olunmağla ol-tarafda vâk'a olan mevtâ-yı 'askeriyye muhallefâtını dahi tarafımızdan cenâmınız tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizatü's-şer'a tevzî' ve taksim eyleyesiz ve's-selâm.

Be-'asker-i Anadolu Mevlevi-zâde es-Seyyid Mehmed Emin el-kadı

Tıbk aslehu'l-'âli nemakahu'l-fakir ileyhi'l-bârî es-Seyyid Mahmud el-kadı bi-Erzurum ğufira lehu.

vasale ileynâ fi 19 Ramazanü'l-Mübârek sene 1154.

Mücebince ordu-yı hümâyûn yeniçeri zabiti olan İsmail Ağa'nın mühürlü mektûbu vardır.

S. 27/Bel: 55

Mefâhihü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il Anadolu'nun orta kolun yemîn u yesârının ibtidâsından nihayetine varınca yol üzerlerinde vâki olan kadılar ve nayibler zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyarları ve

a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ Erzurum canibinde vâki ordu-yı hümâyûnumdan 'asâkir-i nusret-i me'mûrenin mukteza-yı vakt ve hale göre tevfir ve teksiri mühimm ve mukteza olduğundan bâ-fermân-ı 'âli Anadolu'nun orta kolunun yemîn u yesârının ibtidâsından nihayetine varınca vâki olan kazalarda ve kurâ-i kasabalarda mukim ve misafir sahîhü'l-esâmi ve bilâ-esâmi dergâh-ı 'âli yeniçerileri neferâtları ve kul oğullarını ve darb-ı harbe kadir kul tevânâ ve bahadır olan 'askeri ale'l-'acele serdârları bayrakları altlarına cem' ve oldukları mahallerden bir sa'at akdem hareket ve ihraç ve sür'atle 'Erzurum sahrasında ordu-yı hümâyûnuma yetişüb mülhak ve mülâki ve îsâl ve tesyirlerine ocak tarafından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Haseki Mahmud zîde mecdühû mübâşir ve sürücü ta'yîn olunmağla mübâşir mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazasında varub dâhil oldukda işbu emr-i şerîf-i celilü'l-şânım cümle müvâcehesinde feth ve kıra'at ve mazmûn-ı ita'at makrûni üzere 'amel ve hareket idub kazalarda ve kasaba ve kurâlarda mukim ve misafir tammü's-silah yeniçeri ve kul oğullarını ve darb-ı harbe kadir kul ve bahadır ecnâs-ı 'askeri bir sa'at evvel kazaları serdârları bayrakları altlarına cem' ve oldukları mahallerden ihrac ve 'icâlete gelub ordu-yı hümâyûnuma tesyîri vâcibe-i gayret-i diniyye ve fariza-i zimmet-i hamiiyet-i İslâmiyyeden olmağla siz ki zikr olunan kazaların serdârları mûmâ-ileyhumsuz 'icâlete bayraklarınızı küşâde ve vech-i meşrûh üzere umûmen neferâtlarınızı bayrağınız altına cem' ve hazır ve amâde ve olduklarınız mahallerden hareket iki konağı bir iderek cümle gayret kuşağını meyân câna kuşanub seri'an ve 'âcılan sahra-yı Erzurumda ordu-yı hümâyûnuma mülâki olmağa kemâl-i takayyüd ve mezid-i cehd ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki Haseki mûmâ-ileyhsin bu 'asâkirin kazalardan ihraçlarında mikdâr zerre ihmâl ve müsâmaha tam'-ı tamam ile tekâsülün zuhûr ider ise kat'a gadr ve cevâbın isgâ olunmayub mes'ul ve mu'akıb olacağın yakinen mukarrer bilesiz ve siz ki serdârlarsız 'ıyâz-ı Bi'l-lahi Te'âlâ celb-i mâl sevdasıyla ve ba'zı kimesnelerin şefâ'atlarıyla tavâ'if-i 'askeriyyenin bir ferdini geruye alıkomak ve esnâ-yı rahde müsâmaha ve tehavün ile ayak sürüb giç gelinmek iktizâ ider ise gadr ve cevâbınız isgâ olunmayub haklarınızda lazım gelan ceza-yı ve sezâlarınız icrâ olunacağın muhakkak bilüb ana göre basiret ve intibah üzere hareket ve yollarda fukara ve ra'iiyyete ve bir ferde zulm ve cevri ve te'addi eylemenizden dahi ziyâde mücânebet eylemeniz için sâbıkan kul kethüdâsı olub hâlâ Erzurum canibinde ordu-yı hümâyûnumda yeniçeri zabiti olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân İsmail zîde

mecdühû tarafından mühürlü mektûb virilmeğin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittbâ’ ve mûmâ-ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mûcebince ‘âmil olub hilâfndan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız. Tahrîren fi evâ’il-i şehri Recebû’l-Mürecceb fi-sene erbâ’ ve hamsin ve mi’e ve elf.

Be-yurd-ı sahra-yı Erzurum

S. 28/Bel: 56

Karahisâr-ı Sâhib kazasına bağlı Kal’acık köy nâm karyede vâki cami’-i şerîf evkafının yevmi bir akçe vazife ile nâzırı olan işbu râfî’-i tevki’-i refî’ü’l-şân-ı hâkânî derviş Ebu Bekir bi’l-fi’il mutasarrıf iken yedinde olan berâtı zâyî’ olmağla giru zâyî’den berât-ı şerîf sadaka buyrulmak bâbında inâyet taleb itmek-ğın üzerinde ise sadaka idub bu berât-ı hümâyûnu virdim BUYURDUM Kİ ba’de’l-yevm mezbûr derviş Ebubekir varub zikr olunan evkâfın kemâ-fi’l-evvel nâzırı olub hidmet-i lazimesin mer’i ve mü’eddi kıldıktan sonra yevmi bir akçe vazifesiyle mutasarrıf olub vakfın ruhu ve devam-ı ‘ömr-i devletim için du’aya müdâvemet göstereler şöyle bilub ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılalar. Tahrîren fi evâ’il-i Şabanü’l-Mu’azzam sene ahdi ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 28/Bel: 57

Şehr-i Çöleâbâd

_____der- livâ-i Karahisâr-ı Sâhib 147

Halil İnaz tâbi-i mezbûr 5000

Kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Karahisâr-ı Sâhib sancağında alaybeyisi Süleyman zîde kadruhû Erzurum canibinde vâki ordu-yı hümâyûnuma mektûb gönderub livâ-i mezburda Şehrâbad nahiyesinde İnaz nâm karye ve gayriden beş bin akçe tımara mutasarrıf olan Ahmed tımarına rağbet itmeyub bayrağı altında nâ-mevcûd ve terk-i hidmet idub tımar-ı mezbûr ol-vechle mahlûl olmağla sancak mülazımlarından orta boylu ela gözlü açık kaşlı mezkûr Halil’e virilmek bâbında inâyet-i ricasına ‘arz itmeğin mûcebince tevcih olunmak emr olunub sadır olan emr üzere sancağında sakın

olub alaybeyi bayrağı altında sefer eşmek ve berât itmek şartıyla tevcih olunmak için erba' ve hamsin ve mi'e ve elf Şa'banının on üçüncü gününden düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem hâlâ Anadolu valisi olup Erzurum canibi ser'askeri olan vezir-i mükerrem sa'âdetlu Numan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû tarafından tevcih olunub tahvil hükmü virilmekle tezkiresi ihraç olunmak fermân buyrulmağın bermûceb-i fermân-ı 'âli zikr olunan beş yüz akçe tımar veçhi meşrûh üzere merkûm Halil'e tevcih olunub berât-ı 'âlişân-ı tezkire virildi. Tahrîren fi 16 şehr-i Şa'ban sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Be-yurd-ı sahra-yı Erzurum

vasale ileynâ fi 6 Şevval sene 1154.

S. 29/Bel: 58

Moskov esârası Fermân-ı 'âlişândır ki Tatar Ağası yediyle gelmiştir

Düstûrun mükerremûn müşîr^n mufahhamûn nizâmü'l-'âlem müdebbiru umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimu mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânü'd-devlete ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûfun bi-sunûfi avâtıfû'l-melikü'l-'alâ Anadolu'nun yemîn u yesârıyla sağ kolu nihayetine varınca vâki olan vüzerâ-yı 'azâm Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûm ve 'âzimü'l-ümerâû'l-kirâm afâhimü'l-küberâû'l-fihâm ulû'l-kadr ve'l-ihtirâm ashâbü'l-'izz-i ve'l-ihtişâm el-muhtassûn bi-mezîd-i inâyetü'l-melikü'l-a'lâ mir-i mirân-ı kirâm dâme ikbâlehum ve akzâ kuzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-yakin rafi'un i'lâmi'ş-şeri'ati ve'd-din vârisun u'lûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassûn bi-mezîd-i inâyetü'l-melikü'l-mu'in mevâli-i fihâm zîde fezâ'iluhum ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm kadılar ve nayibler ve müftüler ve 'ulemâ ve e'imme ve hutbâ zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve voyvodolar ve ocak mütevellileri ve malikâne mutasarrıfları ve mültezimleri ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve iskele eminleri ve a'yân-ı vilâyet zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki devlet-i 'aliyyemde Moskov devleti mübeyninde bundan akdem ber-vech-i te'yid 'akd ve tecdîd olunan müsâlaha-i hayrîn encâmın mübâdele olunan ahidnâme ve tasdiknâmesinde tarafeynden ahz olunan esâradan devlet-i 'aliyyemde İslâm'a gelenlerden ve Moskov devletinde tanassur idenlerden ma'âdası bilâ-te'hîr ve bahane ve mübâdele ve istinaden azâd olunalar deyu şart ve takyid kılınmakdan nâşi tarafeynden şart-ı mezkûrun infâz ve icrasına şüru' ve

mübâşeret olunub ba'zan icra ve tenkîd ve ba'zan mevkûf-ı 'akde tesvîk olmağla mevâd-ı mevkûfenin dahi dostluğa lâyıkk vechle hal ve tevfikini devlet-i 'aliyyem murahasları hâlâ der-sa'âdetimde olan Moskovlunun murahas büyük elçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milletü'l-mesihîyye Aleksandıra Bermançon hatamet-i avâkıbuhû bi'l-hayr devleti tarafından olan ruhsat kâmilesi hasebiyle ba'de'l-müzâkere mande-i 'akde-i te'hîr olan kusur-ı su'ûbetler maddeler dâhi tarafına lâyıkk ve dostluğa muvâfık olduğu vech üzere câ-i mübeyyenden bi't-terâzi üç madde ve bir hatme üzerine karar ve nizâm virilub işbu mâh-ı Cemaziye'l-âhirânın yirmi altıncı pencşenbe günü sadr-ı 'azâm ve vekil-i mütlak kaviyyü'l-ehem huzurlarında bi'l-cümle vüzerâ-yı 'azâm ve 'ulemâ-yı fihâm ve ocakların ricâli ve devlet-i 'aliyyem hayır-hahları akdem encümen-i ictimâ' idub cümlelerin tahavvür ve istihbânlarıyla tarafeyden temessükleri mübâdele ahz ve i'tâ olunub mevâd-ı mevkûfe aher vücud biz emr-i hüsn-i encâm olmağla zikr olunan temessükün ikinci maddesi tarafeyn esârasını bilâ 'avk ve te'hîr ve teslim olunmak müsâlaha-i müte'akkidenin yedinci maddesinde karardâde olmuşdur BUYURDUM Kİ emr-i şerîf vusûl buldukda imdi müsâlaha-i mü'eyyidenin madde-i hüsn-i encâm ve şirâze-i mecmu'a-yı hitâm işbu üsrâ maddesinin ber-mûceb-i temessük icra ve tenkîdi devlet-i 'aliyyemin iktizâyü'l-gâye matlûb ve mültezim olunub

Tahrîren fi aşer Receb sene 1154

Fi 19 Şevval sene 1154

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 29/Bel: 58A

İmaret mahallesinde sakine Selver nâm hatun sülbi sağire oğlu Mehmed'in şehir-i karinde olan dört dönüm tarlalarını bir sene tamamına değin el-Hâc Ali'ye on altı gurûşa icâre virub aslından natsına müşterek olan Ulaş oğlu otuz gurûşa icâreyi kabul itmeğle mezbûr Ulaş icâreyi kabul eyledim didi ki bu mahalle kayd şud. Fi 27 Şevval sene 1154.

S. 30/Bel: 59

Moskov fermân-ı 'âlişân mentûkınca Anadolu'dan gelan buyruldu-ı emr-i üslûb

Şerâyi'-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib sancağında kazaların kadıları efendiler zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodolar ve a'yân-ı vilâyet iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki bu def'a devlet-i

‘aliyye ile Moskov devleti mübeyninde mün’akıd olan müsalahada tarafeynden ahz olunan esâra maddesinde şeref-bahşen sudûr olan fermân-ı celilü’ş-şân Kütahya’ya dâhil olduğu mâ’ada Kütahya mahkemesinde cümle a’yân ve eşraf ve ahâli mübeyninde feth ve kıra’at ve mazmûn-ı münîfî cümleye i’lân ve işâ’at ve münâdilerinde itdirildikten sonra defter-i sicile kayd ve mentûk-ı emr-i ‘âli üzere ol-makûle esâranın teftiş ve tafahhus ile bulması murad-ı padişâhi olduğuna binâen şurût-ı ahdnâme-i hümayûn mücebince hükkâm ve a’yân-ı vilâyet ve sâ’ir sükkan memleketin bu husûsda dâmen-i gayreti der-meyân ile sarf-ı makdûr eylemeleri mertebe-i vücûbda olduğu cümleye ma’lûm olan maddelerden olmağla şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı ‘âlişânın sureti aher mübâşir ile gönderilmeğle icra ve tenfiseddende ihtimâm olunmak bâbında divân-ı Anadolu’dan işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te’âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere ‘amel ve hareket ve şeref-bahş-i sudûr iden fermân-ı celilü’l-şânın tenfised ve ve icrasına cümleiniz mezîd-i dikkat ve sa’y-i ihtimâm idub mugâyir-i amr-i ‘âli vaz’ ve hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub müceb-i buyruldu ile ‘âmil olasız.

Fi 23 Şevval sene 1154

Hâlâ Anadolu Kâ’im-makam Mustafa

Vasale ileynâ fi 27 Şevval sene 1154.

S. 30Bel: 60

Nahiye-i Kırhisar der-livâ-i Karahisâr-ı Sâhib 150

‘an-kifâye hâli ve bilâ sâhib

Çiftlik-i Hacı der-karye-i Akviran

Tabi’ mezbur

Akçe 1033

Kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân mensûhât alaybeyisi Mehmed zîde kadruhû tersâne-i ‘amireye mektûb gönderub mensûh Karahisâr-ı Sâhib Sahib sancağında Kırhisar nahiyesinde çiftlik-i Hacı der-karye-i Akviran nâm karye ve gayriden bin otuz üç akçe tımarın üç seneden beru bâ-fermân-ı ‘âli iktizâ iden mal bedeliyesi edâ olunmayub tımar-ı mezbûra dahi kimse rağbet itmeyub kendinden canib-i miriye gadr olmağın

Sefer nâm kimesneye virilmek bâbında ‘arz itmeğin tersane-i ‘amirede mahfuz olan ruznâmçe defterlerine mürâca’at olundukda Karahisâr-ı Sâhib sancağında Kırhisar nahiyesinde Çiftlik-i Hacı der-karye-i Akviran ve gayriden bin otuz üç akçe tımar Ahmed üzerinde bulunduğu mestur ve mukayyed bulunmağın mecebince mâl-ı bedeliyesin edâ itmek şartıyla tevcih olunmak için sene erba’ ve hamsin ve mi’e ve elf Rebi’ü’l-âhîrinin üçüncü gününden düstûr-ı mükerrer ve müşîr-i mufahham nizâmü’l-‘âlem bi’l-fi’il derya kapudanı vezir-i mükerrer Mustafa Paşa Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehû tarafından tevcih olunub tahvil hükmü virilmeğle tezkiresi ihraç olunmak fermân buyrulmağın ber-mûceb-i fermân sancağında sakın olub alaybeyisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla zikr olunan bin otuz üç akçe tımar hâli ve bilâ-sâhib olduğundan merkûm Sefer’e tevcih olunub berât-ı ‘âlişân için tezkire virildi. Tahrîren fi’l-yevmi’s-sâlis min şehr-i Rebi’ü’l-âhîr fi-sene erba’ ve hamsin ve mi’e ve elf.

Tersane-i ‘amire..... buyruldu.

S. 31/Bel: 61

Mefâhirü’l-emâsil ve’l-kuzât me’âdinü’l-fezâ’il ve’l-hükkâm Anadolu’nun orta kolunun yemîn u yesârının ibtidâsından nihayetine varınca yol üzerinde vâki olan kadılar ve nayibler zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyarları ve a’yân-ı vilâyet zîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki hâlâ Erzurum canibinde vâki ordu-yı hümâyûnumda ‘asâkir-i Nusret-mü’esseremin mukteza-yı vakt ve hale göre tevfir ve teksiri mühimm ve mukteza olduğundan bâ-fermân-ı ‘âli Anadolu’nun orta kolunun yemîn u yesârının ibtidâsından nihayetine varınca vâki olan kazalarda ve kasaba ve kurâlarda mukim ve misafir sahîhü’l-esâmi ve bilâ-esâmi ve bi’l-cümle dergâh-ı ‘âli yeniçerileri neferâtı ve kul oğulları ve darb ve harbe kadir tevânâ ve bahadır ‘askeri ‘ale’l-‘acele serdârları bayrakları altına cem’ ve oldukları mahallerden bir sa’at akdem hareket ve ihraç ve sür’at ile Erzurum sahrasında ordu-yı hümâyûnuma yetişüb mülhak ve mülâki ve isâl ve tesyirlerine ocak tarafından kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân Haseki Mahmud zîde mecdühû mübâşir ve sürücü ta’yîn olunmağla mübâşir-i mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazasına varub dâhil oldukda işbu emr-i şerîf emr-i ‘âlişânım cümle müvâcehesinde feth ve kıra’at ve mazmûn-ı ita’at-makrûni üzere ‘amel ve hareket idub kazalarda ve kasaba ve kurâlarda mukim ve misafir tammü’l-silah yeniçeri ve kul oğullarını ve darb ve harbe

kadir tevânâ bahadır ecnâs-ı ‘askeri bir sa’at evvel kazaları serdârları bayrakları altlarına cem’ ve bulundukları mahallerden ihraç ve ‘icâlete gelub ordu-yı hümâyûnuma teşmirleri ve vâcib-i gayret-i diniyye ve farîze-i zimmet-i hamîyyet-i İslâmiyyeden olmağla siz ki zikr olunan kazaların kadıları mûmâ-ileyhumsuz ‘icâlete bayraklarınızı küşâde ve vech-i meşrûh üzere ‘umûmen neferâtlarınızı bayrağınız altına cem’ ve hazır ve amâde olduklarınız mahallerden hareket ve iki konağı bir iderek cümleiniz gayret kuşağını meyân câna kuşanub seri’an ve ‘acelân sahra-yı Erzurumda ordu’yı hümâyûnuma gelub mülâki olmağa kemâl-i takayyüd ve mezîd-i cehd ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki Haseki mûmâ ileyhysin bu ‘askerin kazalardan ihraçlarında mikdâr zerre ihmâl ve tesâmüh ve yahud tâm’-ı hâm ile tekâsülün zuhûr iderler ise kat’a gadr ve cevâbın isgâ olunmayub mes’ul ve mu’akıb olunacağını yakinen bilesin ve siz ki serdârlarsız ‘ıyâz-ı Bi’l-lahi Te’âlâ celb-i mal sevdasıyla ve ba’zı kimesnelerin şefa’atlarıyla tavâ’if-i ‘askeriyyenin bir ferdini geruye alıkomak ve esnâ-yı rahde müsâmaha ve tehâvün ile ayak sürülüb giç gelinmek iktizâ ider ise bir dürlü gadr ve cevabınız isgâ olunmayub haklarınızda lazım gelan cezâ-yı sezâlarınız icra olunacağın muhakkak bilub âna göre basiret ve intibâh üzere hareket ve yollarda fukara ve ra’iyyete ve bir ferde zulm ve cevri ve te’addi eylemenizden dahi ziyâde mücânebet eylemeniz içün sâbıkân kul kethüdâsı olub hâlâ Erzurum canibinde ordu-yı hümâyûnumda

S. 32/Bel: 62

Divân çavuşu ile gelan terakkilu fermânıdır

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’âdinü’l-fezâ’il ve’l-keâm Erzurumdan Sivas’a ve andan Kütahya’ya varınca yol üzerinde ve yemîn u yesârında vâki kadılar zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâcid ve’l-a’yân Sivas mütesellimi vüzerâ-zâdesi ve sâ’ir mütesellimler ve voyvodolar ve kethüdâyerleri zîde mecdühûm tevk’-i refî’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki ebnâ-i sipah ve silahdâr ocakları neferâtı öteden beru vâki olan seferlerde ve muhâfazalarda hidemât-ı mebrûre izhâr ve umûr-ı hümâyûnumda bezl-i iktidâr ide gelmeleri ile bu sene-i ‘umûmiyetü’l-mütenemmiyetde zikr olunan ocaklardan bir mikdâr terakkilu neferât tahrîr ve Erzurum canibinde ordu-yı zafer-makrûne me’mûr ta’yîn olunmalarında savb-ı me’mûrelerine gelub biraz müddet mekslerinden bir kasd-ı mevâcibleri virilub senesi tamamına değin hidmet-i muhâfaza ve kışlada bulunmaları şartıyla terakki ru’usları virilmek üzere iken aralarında ba’zı

müfessirlerin ihtilâl iğvalarıyla neferât-ı merkûmenin bir mikdârı bilâ-mûceb ordudan fîrar'ârîz irtikâb ile hilâf-ı merzâ harekete cesaret ve bu vechle müstehakk-ı 'itâb olmuşlar iken hâlâ Anadolu valisi olup Erzurum canibi ser'askeri olan düstûr-i mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim Numan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû tarafından mezbûrların cürmleri afv olunmak bâbında der-devlet-medârıma 'arz-ı i'lâm olunduğuna binâ'en neferât-ı merkûmenin bu misillu harekete ecidden mücerred ba'zı müfsîdlerin iğvâlarıyla olduğu ser'asker müşârün-ileyhin ilâm ve tahrîrinden âşikâr olmağla bu def'a zuhûr iden cürmleri afv olduğundan mâ'ada hâlâ iki kasd-ı mevâcibleriyle terakki ru'usları dahi ser'asker müşârün-ileyhin iltimasıyla ihsân-ı hümâyûnum olup ve nezâreti ile virilmek üzere Erzuruma irsâl ve îsâl ol-vechle fîrar iden terakkilu neferâtı bulundukları mahallerdem me'mûr oldukları Kars kışlasında mevcûd bulunmaları fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ile irsâl olunmuştur imdi siz ki mûmâ-ileyhumsun sipah ve silahdâr ocaklarında her kangınızın taht-ı kazasında terakkilu tahrîr olunmuş neferât bulunur ise işbu emr-i şerîfimin mazmûn-ı münifi kendulere ifhâm ve işâ'at ve iki kasd-ı mevâcibleriyle terakki ru'usları Erzurumda ser'asker müşârün-ileyhe îsâl emr yerine tafahhum eyledikten sonra zabitler ma'rifetleriyle cümlesini yerlu yerlerinden ve yurtlarından ihraç ve 'icâlete me'mûr oldukları Kars kışlasında mevcûd bulunmaları için kendulere muhkem tenbih ve te'kîd eylesesiz şöyle ki bundan sonra dahi cürmleri afv ve iki kasd-ı mevâcibleri ile ru'usları ihsân-ı hümâyûnum olup haklarında ber-vechle erzânı olan müsa'ade-i 'aliyye-i hüsvânemi tefekkür ve teşekkür ile ez-dil-ü cân hidemât-ı hümâyûnumda bezl-i vücud ve me'mûr oldukları Kars kışlasında mevcûd bulunmaları üzerlerine rütbe-i vücûbdan bir ma'nâ iken bundan sonra bir taksîrâtı zuhûr ve haklarında mebzul olan ni'am-ı celîle-i padişâhânemi bilmeyub küfrân-ı ni'ama ve hilâf-ı rızâ-yı hümâyûnumdan harekete cesârat iderler ise ve belleri boyunlarına yalnız esamileri hazine-i mânda olmağla keyfen olunmayub şer'an ve kanunen müstehakk-ı 'akâb olacakları muğayir ve muhakkak bilub âna göre 'akıbet-i karlarını fikr ile bir gün evvel me'mûr oldukları Kars kışlasında mevcûd bulunmağa bezl-i mechûd ve sa'y-i nâ-mahdûd eyleyub hilâfından be-gâyet tehâşi olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur

BUYURDUM Kİ bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'amel olup hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz şöyle bilub 'alâmet-i şerîfe i'timâd

kılasız. Tahrîren fi evâsıt-ı şehri Ramazanü'l-Mübârek fi-sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf. Sahra-yı Erzurum vasale ileynâ fi 24 Şevval

Mücebince mektûb ağa-yı sipah ve silahdâr.

S. 33/Bel: 63

Şerâyi'-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kazaların kadıları efendiler zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodolar ve a'yân-ı vialyet iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki müddet-i vâfireden beru vüzerâ-yı a'zâm efendimiz hazretlerinin sefer-i hümâyûna me'mûriyetleri hasebiyle ba'zı eşkıya gürûhu fırsatyâb oldukça ehl-i 'arza mağlûb olduğundan nizâm-ı memleket muhtel ve müşevveş ve emn ve rahat bi'l-küllîye mürtafi' olmuş diyecek miriyyeye vardığı rütbe-i tahakkuka reşide olmağla bu güne ihtilal-i sebeble zîr-i hükümetlerinizde vâki kuzât ve kurâlarda olan da'vâların ihkâk-ı hak olunması mümkün olmayub 'âli hâle kaldığı ve bundan mâ'ada ba'zı adamlar bi-gayri hakkın katl ve katlleri ma'lûm iken vârisleri eşirrâ havfdan da'vâya cesaret idemeyub hakları ibtâl ve katlleri ma'lûm olunan maktullerin dahi valiler tarafına 'âid olan 'öşr-i diyetleri alınmayub hasılı zamandan beru kaldığı ma'lûm ve devletlu 'inâyetlu veli-ni'am efendimiz hazretlerinin dahi teşrifleri karîb olmağla bâlâda zikr olunan maktul ve gerek aher da'vâlar bi-eyy-i hâl görülüb 'öşr-i diyetleri tahsil olunmak için icrâ-yı hak olunması için divân-ı Anadolu'dan işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki bugüne zuhûr iden da'vâ ve nizâ' gereği gibi teftiş ve tafahhus ve şer'le ve mübâşir ma'rifetiyle görülüb ol-makûle maktûllerin katilleri bi-eyy-i hâl bulunub vârisleriyle mürâfi' ve şer'le diyet lazım gelenlerin diyetleri ve kısâs idenleri suret-i sicilâtlarıyla mübâşire koşub bu tarafa ihzâr ve irsâl ve hasılı her maddeye mukteza-yı şer'-i kadîm üzere fasıl virub mübâşiri 'avdet itdirmeğe dikkat ve ihtimâm ve eğerce ba'zı kazalarınız dâhilinde adem-i ita'at üzere olub bugüne da'vâların ibtâline bâ'is olanları ism ve resmleri ve şöhetleriyle yazub 'ale'l-'acele gönderesiz İnşallahu Te'âlâ devletlu 'inâyetlu efendimiz hazretleri hudûd başına gelmezden mukaddem tedârikleri görülmek için karşı gönderilub icrâ olunacağı cümleye ifâde ve vech-i meşrûh bir sa'at evvel her maddeye fasıl virub fasl-ı husumet ve icrâ olanların i'lâmlarını başka ve icrâ olmayanların i'lâmlarını başka yazub

mübâşire teslim itmekde dikkat ve müceb-i buyruldu ile ‘amel ve hilâfindan be-gâyet ictinâb ve ihtirâz eyleyesiz deyu.

Anadolu valisi düstûr-ı asaf nazır Ali Paşa hazretlerinin buyruldu emr-i uslûblarıdır.

Fi 25 Şevval sene 1154. El-fakir el-Hâc Mustafa ka'im-makam-ı Anadolu hâlâ vasale ileynâ fi 29 Şevval sene 1154.

S. 33/Bel: 64

Şerâyi'-i şî'âr Adana'dan Kütahya'ya varınca yol üzerinde olan kuzât efendiler zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve voyvodolar ve a'yân-ı vilâyet iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki bundan akdem terkim olunan konan defterinde dâhil olan iğvâtdan bu def'a eyyâm-ı şitâ hasebiyle ebnâ-yı tarîkde zihâm olmamak için ağalarımızdan dârende-i buyruldu Ahmed Ağa ile ma'a gönderilen iğvâte yerlerinde olan konak defteri mücebince iktizâ iden konakları virilub savb-ı me'mûrelerine ulaştırmaları bâbında işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Ağa zîde kadruhû cümlesinin üzerine baş ta'yîn ve irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde mûmâ-ileyh Ahmed Ağa ma'rifetiyle memhûr defter mücebince konakları virilub müceb-i buyruldu birle 'amel olasız deyu.

Hükm Pâşâ-zâde Ali Paşa hazretlerininidir. Fi 16 Şevval sene 1154

Vasale ileynâ fi 7 Rebi'ü'l-evvel sene 1154.

S. 34/Bel: 65

Karahisâr-ı Sâhib kazasının el-Hâc İbrahim Ağa'nın serdârlık mektûbudur fi 9 Zi'l-K'ade

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlehu ba'de's-salam inha olunur ki zîr-i hükümetlerinizde serdâr olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân altmış cemâ'atinin el-Hâc İbrahim Ağa zîde kadruhûya serdârlığı kemakân ibka ve mukarrer olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olundu vusûlünde gerekdir ki mezbûru serdârlık hizmetinde istihdâm idub aheri müdâhale itdirmiyesiz ve ol-tafarda olan yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kul oğulları ve gulemâncı mezbûru üzerlerine serdâr ve zâbit bilub sözünden dışarı ve re'ydin hariç vaz' ve hareketde bulunmayub ita'at ve

inkıyâd üzere olalar ve tavâ'if-i mezbûrundan bilâ-varis ma'ruf-ı fevt olanların muhallefat-ı metrûkâtların mezbûra ahz ve kabz itdirdub ma'rifet-i şer'le sûk-ı sultâniyyede fûruht ve hasıl olan nukûdun mûmzâ ve mahtûm müfredât defteriyle taraf-ı beytû'l-mâle irsâl ve îsâl itdirdesiz ve sen ki serdârsın mukim ve misâfir zuhûr iden erâzil ve eşkiyânın zabt ve rabtlarıyla sükkân-ı vilâyetin ahire ve re'yelerine mücerred-i sa'y olub hlaf-ı şer' ve'l-kanûn vaz' ve hareketden be-gâyet mücânebet idub müceb-i mektûbla 'âmil olasız. Tahrîren fi evvel Zi'l-ka'deti's-Şerîfe fi-sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

vasale ileynâ fi 9 Zi'l-ka'de sene 1154 Hasan Ağa yeniçeriyân serdâr-ı 'âli

S. 34/Bel: 66

Düstûr-i mûkerrem ve mu'azzam müşîr-i mufahham ve muhterem nizâmü'l-'âlem müdebbir-i umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mûmehhid-i bünyânü'd-devlete ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sâ'adete ve'l-iclâl el-mahfûfun bi-sunûf-i avâtıfu'l-melikü'l-a'lâ sâbikan vezir-i a'zâm olub hâlâ Anadolu valisi olan vezirim Ali Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû ve kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müşerri'in Karahisâr-ı Sâhib ve Kütahya nâ'ibleri zîde 'ilmühûmâ tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki Karahisâr-ı Sâhib nâ'ibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhum Kıbrısı Mehmed zîde 'ilmühûsun südde-i sa'âdetime mektûb gönderub Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı emir-ü'l-ümerâi'l-kirâm Hamis Paşa-zâde Ömer dâme ikbâlehu bâ-fermân-ı 'âli süvari leven-dât tâ'ifesiyle Sarık ve Türkman ve Ekrad tâ'ifelerinden ehl-i arzın emvâl ve eşyalarını tahassun idemeyub bi'z-zarûri buyruldu ile piyade levendâtı cem' ve bölükbaşı nasb ve ta'yîn eylediği Karahisâr-ı Sâhib kazası sükkânından Bektaş ve 'alemdârı Veyisoğlu ve odabaşısı Çobanoğlu Hüseyin ve sâ'ir sekbanlar ile Karahisâr-ı Sâhib müzâfâtından Dinar nâm karyeye nüzûl idub Hacı Halil nâm kimesne dahi bölükbaşı ve mezbûr Bektaş'dan mukaddem 'alâ- tarikü'l-müsâferet karye-i mezbûrede sakin iken mezbûr Bektaş ve 'alemdârı ve odabaşısı ve sâ'ir bin yüz elli dört senesinde mezbûr Hacı Halil'in bâ-defter dokuz yüz gurûşa baliğ emvâl ve eşya ve emti'asını cebren ahz ve gasb ve gadr-ı külli itmeleriyle mezbûr Hacı Halil meclis-i şer'a varub mezbûr Bektaş bölükbaşısı huzur-ı şer'a ihzâr ve mahzarında üzerine da'vâ idub 'âlâ'l-infirâd hasebi hasebine iddi'a eylediği emval ve eşya ve emti'ası mezbûr Bektaş defter mücebince aldığı ba'de'l-ikrâr virmekte hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve

icra-yı hak olunmamağla gerek Bektaş bölükbaşı ve gerek refikaları ‘alemdâr ve odabaşı’dan ve sâ’ir sekbanlardan eşya ve emti’ası istirdâd tamâmen kenduye aliverilmek bâbında vâki hâli i’lâm idiverdeyu ilhâh itmeğin vâki hâli hükm-i hümâyûnum virilmek ricasına ‘arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda sadır olan fermân-ı celilü’l-kadrim mücebince ‘amel idub dahi ihzâr hassen kılub mukaddemâ bir def’a şer’le görölub fasl olunmayan husûsların tamam-ı hak üzere mukayyed olub göresin i’lâm olunduğu üzere ise ol-babda muktezâ-yı şer’-i kadimle ‘amel idub dahi vech-i meşrûh üzere hilâf-ı şer’-i şerîf ve bi-gayri hakkın ahz ve gasb eyledikleri emvâl ve eşya ve emti’ası her ne ise ba’de’s-sübût hükm idub tamamen tahsil ve aliverub icra-yı şer’ ve ihkâk-ı hak eyleyesin min-ba’d şer’-i şerîf ve emr-i hümâyûnunma muhalif kimesneye iş itdirmeyub husûs-ı mezbûr içün bir dahi emrim varmalar eylemeyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasın. Tahrîren fi evâsıt-ı Ramazanü’l-Mübarek fi-sene erba’ ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fi 11 Zi’l-ka’de sene 1154.

S. 35/Bel: 67

Şeri’at-i şî’âr Karahisâr-ı Sâhib kazasında hâkimü’ş-şer’ faziletlu efendi hazretleri zîde fazlehu ve nakîbü’l-eşrâf kâ’im-makâm şerâfetlu Halil Efendi zîde şerefehu ve sâ’ir a’yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki Hacı Halil nâm kimesne Divân-ı Hümâyûnuma ‘arz-ı hâl-i birle teşekki mezbûr kendu hâlinde Karahisâr-ı Sâhib kurâlarından Dinar nâm karyeye müsâferet tarikiyle nüzûl ve ol-vakte kurâları muhâfaza içün vilâyet tarafından tutulan sekbanlar merkûm Hacı Halil’in nüzûl eylediği mahale gelub nehâren merkûmu ahz ve yanında mevcûd bâ-defter-i müfredât dokuz yüz gurûşluk emvâl ve eşyası ahz ve zabt ve gadr-ı külli itmeleriyle zikr olunan sekbanlar ahâli-i vilâyet tarafından tutulmuş ma’lûmu’l-esâmi adamlardan olduğu cümleye ‘ayân olduğundan nâşi emvâl-i merkûm her kimin zimmetlerinde kalmış ise yerlu yerinden tahsil ve teslim ittirmek içün şeref-yafte-i sudûr olan emr-i ‘âlişân mücebince işbu buyruldu tahrîr ve devletlu ‘inâyetlu veli-ni’am efendimiz hazretlerinin gediklu ağası vekili Hasan Ağa mübâşir ta’yîn ve irsâl olunmuştur İnşallahu Te’âlâ vusûlünde gerekdir ki sadır olan emr-i celilü’l-kadr mücebince merkûm Hacı Halil’in gâret olunan ol-mikdâr emvâl ve eşyâsını ma’rifet-i şer’le ve cümle ma’rifeti ve mübâşir mûmâ-ileyh

ma'rifetiyle buldurulub merkûma teslim ve eğer zikr olunan sekbanlar zimmetlerinde zuhûr iden eşyaları virmekde muhâlefet ve inad idenleri ma'rifet-i şer'le ahz ve mübâşir-i merkûma teslim ve bu tarafa ihzâr ve irsâl ve müceb-i buyruldu ile 'âmil olasız. Fi 4 Zi'l-ka'de sene 1154.

El-fakir Mustafa ka'im-makam-ı Anadolu hâlâ.

S. 35/Bel: 68

Devletlu hâlâ Anadolu valisi vezir-i mükerrem hakim paşa-zâde Ali Paşa buyruldu-ı şerîfleridir.

Emirü'l-ümerâi'l-kirâm hâlâ Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı 'izzetlu Paşa

Ve şeri'at-i şî'âr Karahisar kadısı efendi zîde fazlehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a'yân-ı vilâyet iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki İnşallahu Te'âlâ Kütahya tarafından 'azîmet ve Karahisar'a nüzûlümüzde kapımız halkının bir gicelik yem ve yiyecekleri pusula defteri mücebince kaza-yı mezbûra ma'rifet-i şer' ve ve cümle ma'rifetiyle tevzî' ve bir gün evvel cem' ve tahsil ve ve kabzına me'mûra teslim eylemek bâbında işbu buyruldu tahrîr ve irsâl ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kapucılar kethüdâmız 'izzetlu Mehmed Ağa zîde kadruhû ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere da'iremiz halkının pusula defteri mücebince bir gicelik yem ve yiyeceklerini ma'rifet-i şer'le ve cümle ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetleriyle bir an akdemce hazır ve amâde ve bilâ-kusur ve kabzına me'mûra teslim eyleyub müceb-i buyruldu ile 'âmil olasız deyu fi 11 Şevval sene 1154

Vasale ileynâ fi 14 Zi'l-ka'de sene 1154.

Bi-re'y-i sâhib

Ta'yînât-ı da'ire üzere veli-ni'amiye ve ecnas 1154.

Nan-ı 'aziz kıyye 1500	Revân-ı sade kıyye 200	Lahm-ı ganem kıyye 800	Pirinç kıyye 300	Bulgur kıyye 300
şeker kıyye 15	'asel kıyye 30	Nohud kıyye 80	Soğan kıyye 100	Tavuk kıyye 50
Nemek kıyye 15	Dakik kıyye 100	Yumurta kıyye 200	Şem'-ı asel kıyye 10	Şem'-ı revgan kıyye 30
.....	Hatab yük 200	Saman yük 200	Yoğurt topda 'aded 5	Şa'ır kil 150

Vech-i meşrûh üzere bâlâda ecnâs-ı zehâyiri kethüdâ bu Emin ağa ma'rifetiyle bir gün evvel cem' ve tahsil ve bir mahall-i mü'emmineye vaz' ve hıfz eylemenüz için işbu mühürlü mektûb virildi. Fi 14 Zi'l-ka'de sene 1154.

el-Fakir Mehmed kethüdâ-yı Anadolu hâlâ.

S. 36/Bel: 69

Kurâların yerlu yerinden sakın olmak buyruldu

Emirü'l-ümerâü'l-kirâm hâlâ Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı 'izzetlu Paşa

Ve kıdvetü'n-nüvvabü'l-müteşerri'in Karahisâr-ı Sâhib nâ'ibi efendi zîde ilmühû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a'yân-ı vilayte ve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki bundan akdem ol-tarafda ba'zı leven-dât tâ'ifesinin zulm ve te'addilerinden kurâlarınızda sakın olan re'âyâ fukarası kadim yerlerini terk ve aher mahallerde sakın oldukların ihzâr olunmağla bu vechle zulm ve te'addiye rızamız olmadığı kendulere tafahhum ve kadimi yerlerine nakl ve iskân itdirilmek bâbında işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kapucılar kethüdâmız Mehmed Ağa mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket eyleyesiz deyu. Fi 12 Zi'l-hicce sene 1154

Vasale ileynâ fi 14 Zi'l-ka'de sene 1154.

S. 36/Bel: 70

Mekkâri bârgîri için buyruldu-i şerîfleridir

Emirü'l-ümerâü'l-kirâm hâlâ Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı 'izzetlü Paşa

Ve şeri'at-i şî'âr Karahisar kadısı efendi zîde fazlehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki İnşallahu Te'âlâ Kütahya'ya 'azimetimizde da'iremiz için Kütahya'ya varınca yalnız iki yüz elli re's katır ve bârgîr ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle Karahisar kazasında cem' ve tedârik ve tarafımızdan kabzına me'mûra teslim eylemeniz bâbında işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kapucılar kethüdâmız 'izzetlu Mehmed Ağa ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere kaza-yı mezbûrdan ol-mikdâr katır ve bârgîri bir an evvel cem' ve hazır

ve kabzına me'mûra teslim idub husûs-ı mezbûrda gereği gibi takayyüd ve ihtimâm olunub müceb-i buyruldu ile 'âmil olasız deyu. Fi 11 Zi'l-ka'de sene 1154.

S. 36/Bel: 71

Vezir-i 'âlişânın mekkâri bârgîri defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur.

Mahalle-i İmaret bârgîr 'aded 35	Mahalle-i Sofular bârgîr 'aded 35	Mahalle-i Nasârâ bârgîr 'aded 20	Mahalle-i Karaman bârgîr 'aded 17	Mahalle-i Cami-i Kebir bârgîr 'aded 10
Mahalle-i El-Hâc Mahmud bârgîr 8	Mahalle-i Tac Ahmed bârgîr 8	Mahalle-i Akmescid bârgîr 'aded 8	Mahalle-i Kahil bârgîr 'aded 8	Mahalle-i Arab Mescidi bârgîr 'aded 8
Mahalle-i El-Hâc Yahya bârgîr 'aded 8	Mahalle-i Burmalı bârgîr 'aded 7	Mahalle-i Ardiç bârgîr 'aded 7	Mahalle-i Fakih Paşa bârgîr 'aded 7	Mahalle-i Efecik bârgîr 'aded 7
Mahalle-i Kubbeli bârgîr 'aded 7	Mahalle-i Doğancı bârgîr 'aded 5	Mahalle-i Çavuşbaşı bârgîr 'aded 5	Mahalle-i Molla Bahşi bârgîr 'aded 5	Mahalle-i Kara Katib bârgîr 'aded 3
Mahalle-i Bedrik bârgîr 'aded 3	Mahalle-i Sinan Paşa bârgîr 'aded 3	Mahalle-i Ekeste bârgîr 'aded 3	Mahalle-i Çavuşoğlu bârgîr 'aded 3	Mahalle-i Yukarı Bazar bârgîr 'aded 3
Mahalle-i Zâviye bârgîr 'aded 3	Mahalle-i Hacı Evtal bârgîr 'aded 3	Mahalle-i El-Hâc İsmail bârgîr 'aded 2	Mahalle-i Sinan Halife bârgîr 'aded 1	Mahallatân İbik ve Hisarönü bârgîr 'aded 2

Cem'an yekûn bârgîr 'aded 244 yalnız iki yüz kırk dört bârgîrdir defterde mestûr olan altı bârgîr dahi vilâyetden virilmesi gerekdir.

S. 37/Bel: 72

Düsturun mükerreremun müşîrun mufahhamun nizâmü'l-'âlem müdebbirû umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimmun mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mûmehhidun bünyânü'd-devlete ve'l-ikbâl müşeyyidun erkânü's-sa'âde ve'l-iclâl el-mahfûfun bi-sunûf-i 'avâtıfı'l-melikü'l-'alâ Anadolu'nun sağ kolu yemîn u yesârıyla nihayetine varınca vâki vüzerâ-yı 'azâm Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûm a'zâmü'l-ümerâi'l-kirâm afâhimü'l-küberâi'l-fihâm ulû'l-kadr ve'l-ihtirâm ashabü'l-'izzî ve'l-

iẖtişâm el-muhtassun bi-mezîd-i ‘inâyetü’l-melikü’l-a’lâ mir-i mirân-ı kirâm dâme
ikbâlehum ve akzâ-yı kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l-muvahhadîn me’adinü’l-fezâ’il
ve’l-yakîn râfi’u’l-i’lâmü’ş-şeri’ati ve’d-din vârisu ulûmü’l-enbiyâ ve’l-mürselin el-
muhtassun bi-mezîd-i ‘inâyetü’l-melikü’l-mu’in mevâli-i fihâm zidet fezâ’ililhum ve
nefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keîâm kuzât ve nüvvâb zîde
fazlehum tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki memâlik-i mahrusemde
eyâdi-i nâsda bulunan hitân olmamış ve nasrâniyetde bâki Moskov esârası kaza be kaza
ve kurâ be kurâ ve ser’en ve ‘alenen teftiş ve tafahhus olunarak ‘alâ-eyyi-hâl ol-vechle
bulunan esirler ahz ve esirin ve sahibinin ismini deftere kayd ve behası olmak üzere
va’ad olunan yüz gurûş ashâbına virilmek üzere birkaç nefer olur ise sebt-i defter
olduktan sonra bulunan Rum ve Ermeni mütre belîdelerine ve yahud papas ve cema’at
başlarına ma’rifet-i şer’le ve cümle ma’rifetiyle bi-tarikü’l-emâne vaz’ ve mübâşir
ta’yîn içün defter-i merkûm mu’accelan bu tarafa ‘arz olunmak üzere mufassal ve
meşrûh-ı tenbiye ekîdi hâvi bundan akdem Anadolu ve Rumeli’nin üçer kollarına
evâmir-i şerîfem ısdâr ve irsâl olunmuşdu ol-canıbdan beru dört ay müddetden ziyâde
dikkat-i güzerân eyleyub esâra-yı merkûmeden bu dikkate dek ahz ve sebt-i defter
olunan esirler ne-mikdâra balığ olduğu inha ve i’lâm olunmamağla te’kid ve
isti’calen bi’l-ümerâ’il-mühâm mahsûsen işbu emr-i şerîfim dahi ısdâr ve ile
irsâl olunmuşdur imdi işbu emr-i şerîfim vürudu tarihine dek esâra-yı merkûmiden
nemikdâr esir ahz ve cem’ ve hıfz olunmuşdur akçeleri gönderülmek içün hakikatini
bilinmek matlub olamağla ber-vech-i muharrer şimdiye dek inzimâm-ı sa’y ve
ihtimâmınız ile ahz ve cem’ olunan esirlerin ve ashâbının isim ve şöretleri ma’rifet-i
şer’le kaza be kaza ve sebt-i defter ve defterini ‘acâlete der-‘aliyyeme irsâl ve bundan
sonra aher asârı mezbûrunda kemâl-i dikkat ve seri ile teftişe tafahhus olunarak
elegidenleri ve keزالık başka defter ve ‘acilen der-‘aliyyeme i’lâma müsâra’at birle
mukaddemâ sadır olan emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfi infâz ve icraya mübâdelet ve
hilâfına hareketde mikdâr zerre tekâsül ve rehâvetden gâyetü’l-gâye hâzer ve mücânebet
eylemeniz bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ
vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı
vâcibü’l-ittibâ’ ve lazımu’l-ımtisâlimin mazmûn-ı ita’at-makrûniyle ‘âmil olub
hilâfından ziyâde hırz ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd
kilasız. Tahrîren fî evâhri-i Şevvel fi-sene erba’ ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fi 14 Zi'l-ka'de. sene 1154.

S. 37/Bel: 72A

Burmali mahallesinde sakin el-Hâc Abdi nâm kimesnenin zevcesi Kezban binti Derviş nâm hatun tarafından vekil olub vekâleti zât-ı mezbûre-yi bi'l-ma'rifetü'l-şer'iyye 'arifân Mehmed bin Süleyman ve Osman bin Ahmed nâm kimesneler şehadetleriyle sâbitü'l-vekâle Hüseyin Bey ibn-i Ali Bey müteveffâ-yı mezbûrdan bi'l-irsü'l-şer' isâbet ve intikâl iden meblağı da'vaya ahz ve kabza ve kendiye isâl vekil eylediği bu mahalle kayd.

Fi 6 Zi'l-hicce sene 1154.

S. 38/Bel: 73

Kıdvetü's-sadâtü'l-kirâm es-Seyyid Bayram-zâde es-Seyyid Abdullah Çelebi dâme müşerref

Ba'de't-tahiyetü'l-vâfiye inha olunur ki Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve Nevâhi Barçınlı ve Bolvadin ve Çay ve Çöleve Banaz ve Sincanlı kazalarında olan sâdât-ı kirâm zevi'l-ihtirâm üzerlerine tarafımızdan seni ka'im-makam nasb ve ta'yîn itmişizdir gerekidir ki sahîhatü'l-ensâblarına tevkîr ve ihtirâm idub teseyyüdü zâhîr olub kuzât hüccetleri ve ka'im-makamlar temessükleriyle dâhil olub izhâr-ı seyyiât ve arân-i 'alâmet-i hudrâ idenleri müfide ihtimâm idub kendin dahi kat'a bir kimesneye alâmet vaz'ına izin vermeyub iddi'a-yı saht-ı neseb idenleri tarafımıza havale idesiz ve şer'an lazım gelan te'dib ve ta'zirlerini ve hukuk-ı şer'iyye-i sâbite tahsili iktizâ itdikde siz idub sâdât-ı kirâmı sa'ir hükkâma rencide itdirmeyesiz hûlâsa-i kelâm budur bâ-i 'azimi ve emânet-i küberâda kemâl-i 'iffet ve istikâmet idub sâdât-ı kiramdan tevcih ve 'arûsiye ve sâ'ir bahane ile bir akçelerin almayub siyânet ve mallarında bezl-i maddûr ve sa'y-i mevfûr eylemeniz ile dünyada makbul-ı has du'am ve 'ukbâda mazhar-ı şefâ'at-i Hazret-i Seyyidü'l-Enâm-ı 'aliyye efdâlü't-tahiyetü's-selâm olasız ve's-selâm. Fi gurre Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe fi-sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Mine'l-fakir es-Seyyid Mahmud En-Nakib hâlâ Vasale ileynâ fi 17 Zi'l-ka'de

S. 38/Bel: 73A

Karahisar mutasarrıfı ‘izzetlu ref’etlu Ömer Paşa hazretleri kaza-yı mezbûr kadısı efendi ta’yîn olunan mübâşir ma’rifetiyle sadır olan fermân-ı ‘âli mücebince müdâfî’-i şer’ olmalarıçün merkûmu ihzâr itdirdesiz deyu. Fi 13 sene 1154

Vasale ileynâ fi 17 Zi’l-ka’de sene 1154.

S. 38/Bel: 74

Devletlu ve merhametlu efendim sultanım hazretleri sağ olsun arzuhal-i kulları Karahisar’dan olub bu kulunuzun Karahisar’da sakın Ohan nâm zimmi zimmetinde yedi yüz gurûş alacak hakkım olub taleb itdiğimde şer’a varub mezbûrun üzerine şer’an sâbite ve tahsili içün haber virilmiş iken Karahisar’da sakın zulme ve tağlibe yerluden nâ’ib Yahya damadı Seyid Halil nâm kimesne ol-vaktde nâ’ib bulunub zimmi mesfûra sâhib çıkub bu kulunuza bir mikdârını ahz eyledim kusûrunu dahi yirmi güne dek teslim iderim mal benim zimmetimedir zımmiden taleb ide deyu avk ve te’hîr idub ba’de bu kulunuz hakkımı taleb eyledikde zulme nâs idub hakkım var iken bi-gayri hakkın bu kullarını habse kaldırub günâgün cevri-i te’addi ve hakkım alamayub devlet-i ‘aliyyeye ahvâlim ifade eylediğimde şeyhü’l-İslam efendiden fetvâ-yı şerîfe virilmede olan fermân-ı ‘aliyye nazar olunub merâhim-i ‘aliyyelerinden mercûdur ki mübâşir ma’rifetiyle mezbûr Seyid Halil’i bi’n-nefs huzur-ı ‘aliyyelerine ihzâr ve huzurunuzda (.....silik) olunmak bâbında bâki emri-i fermân devletlu ve himmetlu efendim sultanım hazretlerininindir.

Bende-i el-Hâc Eyüb

S. 39/Bel: 75

Hâlâ ber-vech-i arpalık Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı ‘izzetlu ref’etlu Ömer Paşa hazretleri ve şerâyi’-i şî’âr livâ-i merkûmda olan kadıların (kazaların) kadıları efendiler ve nevâhi nâ’ibleri zîde fazlehum ve zîde ‘ilmühûm ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân voyvodolar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve kurâ subaşlıları ve a’yân-ı vilâyet iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki ba’zı baş-ı boş kapusuz leven-dât ve sâ’irleri vakitsiz kazalarınızda olan nüzûl ve meft ve meccânen yem ve yiyecek aldıklarından ma’ada konakçı ve kurban ve çavuş akçesi nâmıyla ve gayri vechle re’âyâ fukarasına envâi’ te’addi ve rencide eylediklerinden ba’zı kurâ ahâlileri evtân-ı

kadimlerin terk ve aher karyelerde tavtin itmeleriyle fukara ve ra'yyete bir dürlü cevır ve te'addi olduğuna bina'en kat'a rızamız olmayub ve bu makûlelerde men' ve def' ve perâkende olan kurâların ahâlileri her nerde bulunursa mübâşir ma'rifetiyle kadimi evtânlarına nakl ve iskan ve ba'de'l-yevm ol-vechle rencide olacaklarını tefhim ve işbu buyruldu her bir kazada sicilâta kayd ve emniyet fukara ve ra'yyete gereği gibi ihtimâm eylemeniz bâbında işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve irsâl olunmuştur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere bu husûsda her birleriniz takayyüd ve ihtimâm ve perâkende olan re'âyâyı mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle kadimi vatanlarına nakl ve iskan ve bundan böyle ol-misillu kapusuz başı boş leven-dât tâ'ifesi ve sâ'irlerinin re'âyâ fukarasına bir vechle te'addi ve rencide etdirilmeyub ve ider olur ise men' ve def' ve işbu buyruldu her bir kazada sicilâta kayd ve ve emniyet-i fukara-i ra'yyete gereği gibi eylemeniz bâbında işbu buyruldu ısdâr ve irsâl olunmuştur İnşallahu Te'âlâ vusulünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere bu husûsda her birleriniz takayyüd ve ihtimâm ve perakende olan re'âyâyı mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle kadimi evtanlarına nakl ve iskân ve bundan böyle ol-misillu kapusuz başı boş leven-dât tâ'ifesi ve sâ'irlerinin re'âyâ fukarasına bir vechle te'addi ve rencide itdirilmeyub ve ider olur ise men' ve def' ve işbu buyruldu her bir kazada sicilâta kayd ve suretleri kurâ subaşılarının yedlerinde ibkâ ve mûceb-i buyruldu ile 'âmil olasız. Fi 15 Zi'l-ka'de sene 1154

Vasale ileynâ fi 21 Zi'l-ka'de.

S. 39/Bel: 76

Hâlâ ber-vechi arpalık Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı 'izzetlu ref'etlu Ömer Paşa hazretleri

Ve şerâyi'-i şî'âr livâ-i merkûmda olan kazaların kadıları efendiler zîde fazlehum ve nevâhi nâ'ibleri zîde 'ilmühûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân voyvodolar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve kurâ subaşıları ve a'yân-ı vilâyetiş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki ba'zı başı boş kapusuz leven-dât ve sâ'irleri vakitsiz kazalarınızdan olan karyelere nüzül ve neft ve meccanen yem ve yiyecek aldıklarından ma'ada konakçı ve kurban ve çavuş akçesi nâmiyla ve gayri vechle re'âyâ fukarasına envâi te'addi ve rencide eylediklerinden ba'zı kurâ ahâlileri evtân-ı kadimelerin terk ve aher karyelerde tavtin etmeleriyle fukara-i ra'yyete bir dürlü cevır ve te'addi

olunduguna kat'a rızamız olmayub ve bu makûlelerin men' ve def'i ve perakende olan kurâların ahâlileri her nerde bulunur ise mübâşir ma'rifetiyle kadimi evtanlarına nakl ve iskân ve ba'de'l-yevm ol-vechle rencide olunmayacaklarını tafahhum ve işbu buyruldu her bir kazada sicilâta kayd ve emniyyet fukara ve ra'yyete gerek gibi ihtimâm eylemeniz bâbında işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere bu husûslara her birleriniz takayyüd ve ihtimâm ve perakende olan re'âyâyı mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle kadimi vatanlarına nakl ve iskan ve bundan böyle ol-misullu kapusuz başı boş leven-dât tâ'ifesi ve sâ'irlerinin re'âyâ fukarasına bir vechle te'addi ve rencide itdirilmeyub ve ider olur ise men' ve def' ve muhâlefet iderler ise ahz ve habs ve kayd-ı bend ile divân-ı Anadolu'ya ihzâr eğer ta'nid idub muharebeye tesaddi iderler ise sizler dahi muharebe ile men' ve mazarratlarını def' eyleyub mûceb-i buyruldu ile 'âmil olasız deyu. Fi 17 Zi'l-hicce sene 1154.

S. 40/Bel: 77

Yâ Allah Yâ Rahim Yâ Rahman

Emirü'l-ümerâ'i'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-'izz-i ve'l-ihtişâm el-muhtassun bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-a'la sabıkan Amasya sancağına mutasarrıf olan Hamis dâme ikbalehu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki mûmâ-ileyhsin mir-i mirân kiramımın yarar ve emekdâr ve kargüzârlarından her vechle müstehakk-ı inâyet olduğun ecilden hâlâ hakkında mezîd-i inâyet 'aliyye-i şahane ve mezîd-i re'fet seniyye-i şahanem zuhura getirülüb bin yüz elli beş senesi Muharremü'l-Haramı gurrelerinden ve 'avatıf-ı 'aliyye-i hüsvânemden şeref-yafte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mûcebince ber-vech-i arpalık Karahisâr-ı Sabib sancağında sana revcih ve inâyet i'lâmı içün ta'yîn olunmuşdur BUYURDUM Kİ hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mûcebince gurre-i merkûmeden zikr olunan Karahisâr-ı Sâhib sancağına ber-vech-i arpalık sen mutasarrıf olub zabt ve rabtında ve re'âyâ ve berâyânın himayet ve sıyânetinde ve sâ'ir fermânım olan hidemât-ı 'aliyyenin edâ' ve temşiyet ve tekmilinde bezl-i makdur ve sa'y-i mahsur eylemeyub min-ba'd fukara-yı ra'yyet ve sükkân-ı vilâyet ve kuttân-ı memlekete bir vechle zulm ve te'addi ve tecâvüzden be-gâyet ihtirâz

eyleyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasın. Tahrîren fi gurre Zi’l-hicce fi-sene erba’ ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fi 28 Zi’l-hicce sene 1154.

Tıbk aslehu’l-hatır nemakahu’l-fakir Hüseyin Şakir en-nâ’ib mahkeme-i Mahmud Paşa be- medine-i Konstantiniyye el-mahrûsa ‘ufiye ‘anhu

S. 40/Bel: 78

Şerâyi’-i şî’âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı faziletlu efendi zîdet-fazlehu ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân mir-alay ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a’yân-ı vilâyet ve sâ’ir iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki ‘avâtıf-ı ‘aliyye-i hüsrevâniden bin yüz elli beş senesi mâh-ı Muharremü’l-Haramının guresinden Karahisâr-ı Sâhib sancağı ber-vech-i arpalık tarafımıza tevcih olunub kendimiz varıncaya değin tarafımıza ‘â’idât cüz’i ve külli her ne ise ahz ve kabzı için bir mütesellim ehem ve elzem olmağla işbu buyruldu tahrîr ve ağalarımızdan kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân zîdet kadruhû mütesellim nasb ve ta’yîn olunmuşdur İnşallahu Te’âlâ vusûlünde mûmâ-ileyhi mütesellim bilub tarafımıza ‘â’idât cüz’i ve külli her ne ise mûmâ-ileyh ahz ve kabz itdirub umûr-ı husûsuna bir kimesne dahl ve ta’arruz itdirmiyesiz sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin tamm’-ı canib sebebiyle gerek re’âyâ fukarasına ve gerek sükkân-ı memlekete bir dürlü cevri ve rencide zulm ve te’addiden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb üzere olub müceb-i buyruldu ile ‘âmil hiafından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb oluna deyu.

Fi 22 Zi’l-hicce sene 1154.

S. 41/Bel: 79

Emirü’l-ümerâ’i’l-kirâm kebirü’l-küberâi’l-fihâm zü’l-kadr ve’l-ihtirâm sahibü’l-‘izz-i ve’l-ihtişâm el-muhtassun bi-mezid-i ‘inayeti’l-meliki’l-a’la Karahisâr-ı Sâhib sancağına mutasarrıf olan dâme ikbalehu ve mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fez’â’il Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki olan kadılar zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâcid ve’l-a’yân der-sa’âdetimden bu husûs için mübâşir ta’yîn olan Mehmed zîde mecdühû ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a’yân-ı vilâyetiş erleri zîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü’l-‘âlem hâlâ Erzurum

valisi ve ser'askeri olan vezirim Numan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclalenin ma'iiyetinde mevcûd bulunub ve zehâyir ve mühimmât naklinde ve sâ'ir hidemât-ı mühimmede a'mâl ve istihdâm olunmak için bu esnada memâlik-i Anadolu'da kadar kifaye mekkâri devaleri tedârik ve ihracında lâbüdd olduğuna binâ'en ibtidâ-i emirde doğru Sivas'a getirilub eyâlet-i Sivas mübâya'asından nefsi-i Sivas'da ve Zara karyesinde ve Merzifonabâd ve Gelengiras ve Mezidözü (Mecidözü)ve Zünnünâbâd kazalarında mevcûd ve amade olan mîri zehâyir ve tekmillerden tahammülleri mezidede zehâyir ve teknil-i tahmil ve Erzurum nakl ve tesyîr olunduktan sonra ser'asker müşârün-ileyhin re'y ve ma'rifeti iktizâsıyla yine zehâyir ve tekmillerin ve keزالik Trabzon iskelesinde mevcûd olan ecnâs-ı zehâyir ve mühimmâtın iktizâ-yı vakt ve hâle göre nakl ve tesyîrleri hizmetlerinde ve sâ'ir lüzumu olan hidemât-ı mühimmede a'mâl ve istihdam ve ibtidâ-i Sivas'dan zahire nakli hizmetine girdikleri gündün hitâm-ı maslahata dek beher mehârinin 'alâ vechü'l-ma'a ve iktizâ iden yirmi beşer sağ akçe ücret yevmiyeleri ordu defterdârı yedinden bir vech nakd edâ-i teslim olunmak ve cümlesi tevânâ ve yük tahmiline cesbân ve sezâ olub beher bir mehârinin ikişer çift çuvalları ve urgan ve havat ve sâ'ir olan pusatları ve her mekkârinin birer nefer sârbânları tam ve mevcûd olmak üzere Karahisâr-ı Sâhib sancağından yüz mehâri ve mekkâri devaleri ihraç olunması fermânım olmgla imdi sen ki mir-i mirân mûmâ-ileyhsin mübâşir ta'yîn olunan Mehmed zîde mecdühû ile işbu emr-i şerîf-i 'âlişân vusûlünde kat'a tavakkuf ve te'hîre ruhsat ve cevâz gösterilmeksizin ber-vech-i meşrûh içlerinde bir mehâri za'yıf ve tevânân olmayub cümlesi kavi ve tevânâ ve yük tahmiline cesbân ve sezâ ve her bir mehârinin ikişer çift çuvalları ve ve keزالik havât ve urgan ve sâ'ir alât ve pusatları tam ve müheyyâ olmak ve hitâm-ı maslahata dek yanlarında münfekk olmayub ve bilâ-izn firar ve avdet eylemeyub leylen ve nehâren devaleri gereği gibi görüb ve gözetmeleri için ahâli-i vilâyet taraflarından her bir mekkâriye kefillu ve boyunlu birer nefer kargûzar sârbânlar ta'yîn ve üzerlerine ahâli-i vilâyetin ma'rifet ve ittifakıyla mu'temed-i 'aliyye bir kimesne sârbân başı nasb ve kavi kefilî ahz olunmak şartıyla ol-mikdâr devaleri livâ-i mezbûrdan bir gün akdem ve bir sa'at mukaddem tamamen tahsil ve ihraç ve mübâşir mûmâ-ileyhe teslim ve 'ale'l-acele Sivas'a irsâl eylemekde mezîd-i akdem ve müsara'at eylesun ve sen ki sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin şütrân-ı mezkûreyi bu tavr ve üslûb üzere mir-i mirân mûmâ-ileyh ma'rifetiyle livâ-i mezbûrdan yüz deve ihraç sârbânları ve sârbân başısı ile ma'a yanına

istishâb ve doğru Sivas'a götürüb Sivas mübâya'acısı Zaralı-zâde Mehmed zîde mecdühû ma'rifetiyle nakl Sivas'da ve Zara karyesinde cem' ve iddihâr itdirilen zehâyir ve tekmilleriden ve Merzifon ve Merzifonâbâd ve Gelengiras ve Mecidözü ve Zünnünâbâd kazalarında aher mütevellileri ma'rifetleriyle amade olan zehâyirden her kangı mahâlin zahiresi tahmil ve naklinde suhûlet-i derkâr ise ol-mahallden develerin cümlesin iktizâsına göre zehâyir tahmil idub eğer Sivas ve Zara karyesinde tahmil ider isen ecnâs ve mikdârları tasrihle mübâya'acısı mûmâ-ileyh Zaralı -zâdeye ve eğer kaza-i mezbûrlardan tahmil ider isen kezalik mütevellileri yedlerine memhûr temessükât verdikden sonra der-'akab yola 'azimet ve her kangı günde 'azimet olunur ise develerin verilecekleri ol-günden şartıyla tarihiyle iki kıt'a hüccet-i şer'iyye itdirilub bir kıt'ası mahâline kayd olunmak üzere der-sa'âdetime irsâl ve bir kıt'ası dahi.....ile ordu defterdarına îsal içün yerinde hıfz ve esnâ-yı rahde bir vech zahire ve bir dane tekmi ve zâyî' ve telef olmamak üzere gereği gibi muhâfaza ve muharasa iderek kemâl-i sür'at ve şitâb ile Erzurum da nakl ve teslim ev İnşallahu Te'âlâ mashûb bi'l-selam ba'de'l-vusûl ser'asker müşârün-ileyh ma'rifetiyle gerek zehâyir ve tekmilleri ve gerek develeri ve kezalik zahire ile yola 'azimet olunduğu günün tarihini müş'ir aldığın hüccet-i şer'iyyeyi ordu defterdârı Mustafa zîde mecdühûya tamamen teslim eyledikden sonra edâ-i hidmet eylediği müş'ir ser'asker müşâr ve defterdâr mûmâ-ileyhumadan senedât alub der-sa'âdetime avdet ve ric'at eylesun ve siz ki kadılar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet iş erlerisiz bu develer zahire nakli hizmetinde ve sâ'ir hidemât-ı mühimmede müft ve meccânen istihdam olunacak olmayub Sivas mübâya'asından zahire tahmil olunduğu günden ser'asker müşârün-ileyhin ma'iyetine ba'de'l-vusûl hitâm-ı maslahata dek zahire nakli ile sa'ir hizmât-ı mühimmeden her ne hizmetde istihdam olunur ise yevmiyeler mehârinin yirmi beşer sağ akçe ücretleri ordu defterdârı yedinden ber-vech-i nakd ashabına teslim olunmak üzere olduğuna binâ'en ashab-ı şütrân ve sârbânlara bir dürlü zarar ve te'addiyi mûceb-i hâlet olmadığından kat'-ı nazar sinîn-i sabıkada İran ve Rumeli seferleri içün livâ-i mezbûrdan ihraç olunan develere kıyâsen bu develerimizin eflude olmağla 'icâlete tedârik ve aher ecilden ta'allül ve muhâlefet ve tekâsül ve betâ'it iktizâ eylemeyub 'ale'l-husûs yola umur-ı si'riye ve levâzım-ı mühimmenin teşmiyyet ve tesviyelerine ihtimâm ve dikkat cümlelerin üzerlerine ve 'acebe-i uhde-i diyanet ve levâzım-ı zimmet-i 'ubûdiyyet olmağla zinhar ve zinhar bir dürlü 'inâd ve muhâlefet ve bir güne tesâhül ve betâ'it

eylemeyub zıkr olunan yüz mehâri develeri bâlâda mestur şurût-ı ekideye ri'ayet olunarak bir gün akdem ve bir sa'at mukaddem ihraç ve sarba ve sârbân başı ile ma'a mübâşir mûmâ-ileyhe teslim ve 'icâlete sarb-ı maksuda irsâl ve tesyir eylemekde her birinizindi ve sa'y ve kuvvet eyleyesiz lakin bu mikdâr deveyi tamamen ve yahud tedârik idemeyub ve bu beyhude irad ve gadr ve 'illet ve emr-i şerîfimin muğayiri hareket ile zahire naklinin te'hîrine sebep olmak ihtimaliniz olur ise mazhar-ı 'itâb ve 'akab padişâhânem olacaklarınızı mukarrerdir keyfiyyet-i ma'lûmlarınız olub ana göre basiret üzere hareket ve hilâf-ı emr-i 'âli vaz' ve hilâfından be-gâyet ihtirâz ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişân sadır olunmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda veçhi meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emer-i şerîf celilü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-ımtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla vaz' ve hareketden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlisi aşer min Zî'l-hicce sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi 6 Muharrem sene 1155.

S. 43/Bel: 79A

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Fakih Paşa mahallesi sükkânından Musa bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne bâ-fermân-ı 'âli deve mekkârisi üzere bâ-emr-i 'âli şurût üzere ta'ahhüd ve iltizâm idub ve cümle ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le Karahisâr-ı Sâhib sehmine isâbet iden yirmi dört aded mekkâri deveye beher re'sine elli altışar gurûşa kıymet takdir olunub minvâl-i muharrer üzere elli altışar gurûşa iltizâm ve ta'ahhüd eyledikten sonra mezbûr el-Hâc Musa'nın Bedri el-Hâc Mehmed nâm kimesneler edâ-i hizmet ve tekmil-i maslahat itmeğe mezbûrân kefil bi'l-mâldır ve beher deveye üçer gurûş mübâşiriyye virilmeğe cümle vilâyet ve kadimi üzere cevab virildikleri bu mahalle kayd şud. Fi 9 Muharrem sene 1155.

S. 43/Bel: 80

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîlâ Anadolu'nun orta kolu yemîn u yesârıyla nihayetine varınca vâki olan kazaların kadıları ve nevâhi nâ'ibleri zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyarları ve mütekâ'id serdengeçdi ağaları ve 'alemdarları ve a'yân-ı vilâyet iş erleri ve kulâ' dizdarları zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola

ki memleket-i devlet-i ‘aliyye ebedü’l-istimrâr mazarrat fikr-i fesadıyla kendü halinde olmayub tahrib ve ictimâ’ üzere olan tâ’ifelerinin gûşmâllerile mücerred kuvvet-i kâhıra celbe ve sûtûra bâhire-i saltanat-ı seniyye-i Osmaniyye için hâlâ Erzurum canibi ser’askeri ma’iyyetine me’mûr tavâ’if-i ‘askeriyyenin teksir ve tevfirî ehem-i mühâmdan olduğu ecilden Anadolu’nun kolları kazalarında bulunan bi’l-cümle mütekâ’id serdengeçdi ağaları ve mütekâ’id ‘alemdar ağaları ve sahibü’l-esâmi ve esâmisi halîk ve yeniçeri cebeci ve topçu ve top arabacılarından kul oğullarından bir ferd geruye kalmamak şartıyla ‘ale’l-‘umûm cümleleri evlerinden ve yerlerinden ihraç ve serdaları bayraklarıyla ‘alâ-cenâhü’l-isti’câl varub ser’asker ma’iyyetine erişub ordu-yı hümâyûnumda zabitleri ma’rifetiyle ve serdârları bayraklarıyla hidemât-ı ‘aliyyemde bezli makdûr ve umûr-ı dîn-i mübinde sarf-ı meksde mahsur eylemeleri için şeref-bahş-i sudûr olan emr-i cihân-mutâ’m ile ocağın bi-hasebi ta’yîn etmiş zabitanından sürücüler ta’yîn olunub beş on güne değin varmak üzere olduğundan cümle habîr ve âgâh olub ‘ale’t-ta’cîl hazır ve amade olmalarınız için de’b-i kadim ve tavr-ı müstedim üzere ocakdan haberci çavuşlar gönderilmesin fermânım olmağın kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân beşinci bölükbaşı Ali Çavuş haberci mübâşir ta’yîn ve irsâl olunub İnşallahu Te’âlâ vusûlünde siz ki kadılar mübâşir-i mezbûr kazalarınıza dâhil olduğu sa’atde serdâr ile ocak ihtiyarları ve mütekâ’id serdengeçdi ağası ve ‘alemdarları ‘ale’l-fevr meclis-i şer’a da’vet ve minvâl-i meşrûh üzere me’mûriyetlerin cümleye i’lân ve işâ’at ve der-‘akab serdârın bayrağın küşâd mütekâ’id ağa ve ‘alemdarlar ve bi’l-cümle yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kul oğulları sürücü vardığı sa’at yerlerinden çıkmak şartıyla hazır ve müheyyâ bulunmaları için gereğı gibi tenbih ve kasabât ve kurâ ve mecm’û’n-nâs olan mahallerde münâdiler nidâ etduresuz ve siz ki ve siz ki serdârlar ve mütekâ’id ağa ve ‘alemdarsız bâlâda tahrîr ve beyân olduğu üzere bu sâl meymenet-i iştîmâlin ol-bahar hüccet-i? asârında varub ma’iyyetde ser’askeride mevcûd bulunmak üzere ‘ale’l-‘umûm cümleleriniz me’mûr olduğunuz ma’lûmunuz olduğu sa’atde serdârlar bayrakları küşâd ve kazalarınızda bulunan bi’l-cümle neferâtı hazır ve müheyyâ idub ta’yîn olunan sürücü vardığı an kazalarınız neferâtını bayrağınız altına alub bilâ-te’hîr evlerinizden ve yerlerinizden çıkub me’mûr olduğunuz mahalle ‘âzim ve râhi olmağla müterakıb olası bir vakti sa’ir evkâta kıyas ile rehâvet üzere hareket idub bundan sonra sürücü vardığı sa’atde kalkmayub geruye kalmak sevdasında olan serdâr ve ‘alemdar ve ağa ve neferâtdan her kim olursa olsun ahz ve kal’asız ile iktifâ olunmayub ita’at-i emr-i

‘âli eylemedikleri için haklarında lazım gelen ceza icra olunacağı mukarrer ve muhakkak bilub âna göre basiret ve intibah üzere hareket ve ‘ale’l-‘umûm cümleliz sürücü varmasına müterâkıb ve intizâr birle hazır ve amade olasız ve sen ki mübâşir çavuş zîde kadruhûsun me’mûr olduğun kollar kazalarında ve bir kazayı geruye komayub cümlesini geşt ü güzâr iderek şeref-sudûr iden emr-i ‘âlişânımı huzur-ı şer’-i enverde cümle muvâcehesinde kıra’at ve mazmûn-ı münifinden cümleyi âgâh itmeğin bezl-i kudret idub emr-i şerîfimi kıra’at itdirduğun kazaların cümlesinde edâ-yı hidmet itduğı müş’ir-i i’lâm birle edâ-yı hidmet eylemeğe mücerred sâ’i olub hilâf-ı emr-i ‘âli vaz’ ve hareketden cümleliz tehâşi ve mücânebet eyleyesiz deyu hâlâ dergâh-ı mu’allâm yeniçeri ağası olan düstûr-ı mükerrerem nüşîr-i mufahham niz^mü’l-‘âlem vezirim Numan Paşa Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle ber-vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında emrim olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda sadır olan emrim ve müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince ‘amel idub hilâfına rıza ve cevaz göstermeyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fî evâhir-i Zi’l-hicce fi-sene erba’ ve hamsin ve mi’e ve elf vasale ileynâ fî 12 Muharrem sene 1155.

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 44/Bel: 81

Şerâyi’-i şî’âr Anadolu’nun orta kolu nihayetine varınca vâki kuzât ve Nüvvab efendiler zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân serdârlar ve ocak ihtiyarları ve a’yân-ı vilâyet iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki zikr olunan orta kolun yemîn u yesârıyla nihayetine varınca vâki kazaların yeniçeri serdârları ‘umûmen kazalarında mevcûd yeniçeri ve topçu ve cebeci ve top arabacısı ve sahih kul oğulları neferâtıyla Erzurum canibi ser’askeri ma’iyyetine bâ-fermân-ı ‘âlişân me’mûr olduklarına bina’en şöyle ki kazalarınız dâhilinde lafz-ı serdâr olduktan sonra bir dürlü gadr ve bahane îrâdına düşmeyub bizim serdârımız gitmişdi ben vekilim yollar ve sâlifü’z-zikr neferâtdan dahi bir takrîb birden beşden geru kalub gerek kalîl ve gerek kesîr dirlik-i ashabdan sâhib-i esâmi ve bilâ esâmi bir ferd kalmayub ve serdârlık iddi’ası el-hâletü hâzihi her kim mevcûd bulunur ise zinhar ve zinhar ‘avk ve te’hîr itmeyub ve kimesneye müsâ’ade ile geru kalub karîben sürücü mübâşirler vardıkda kangı kazada mevcûd ve serdârlardan ve neferâtdan bulunurlar ise îrâd idecekleri gadr ve cevabları

isgâ olunmayub şer'an ve kânûnen tertib-i cezalarında ihtimâm idecekleri cümleye ma'lûm için tarafımızdan işbu mektûb tahrîr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân beşinci bölükbaşı Ali Çavuş irsâl olundu vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere kazalarınızda serdârlık ile mevcûd her kim bulunursa ve neferâtından bir ferdini geru komayub hasılı me'mûr oldukları canibe 'ale'l-isti'câl râhi olmaları için cümleiniz ittifak takyîd-i tam ve sa'y-i ihtimâm idub eğer bundan sonra kazalarınızda serdâr ve serdârlık iddi'asıyla mevcûd bulunan ve gerek bâlâda zikr olunduğu üzere neferât zümresinden gitmemiş bulunur ise ita'at-i emr-i 'âli eylemedikleri için muhkem haklarından gelineceği ezher min el-şems idüğünü tafahhum iderek bu babda tekâsül iden hükkâm ve zâbitân ve a'yân-ı vilâyetin kim olursa olsun şâ'en-i? 'azimesin çıkub mes'ul ve mu'âtib olunacaklarında iştibâh olmamak üzere mûceb-i mektûb 'âmil olasız tahrîren fi evâhiri-i Zi'l-hicce fi-sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vusûlü'l-nihaye fi 12 Muharrem sene 1155

el-Hâc Hasan Ağa dergâh-ı 'âli yençeriyân

S. 45/Bel: 82

'İzzet-mâb şeri'at-nisâb eşrefü'l-kuzât Sarâç-zâde ma'rifetlu Abdullah Efendi kâmyâb

Ba'de't-tahiyyetü't-teslîm inha olunur ki işbu bin yüz elli beş senesi mâh-ı Muharremü'l-Haramı guresinden zabt itmek üzere ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğum Karahisâr-ı Sâhib kazası niyâbetini tarafımızdan sana tefviz ve sipariş itmişimdir gerekdir ki kaza-i merkûmu gurre-i mezbûreden zabt ve beyne'l-ahâli icra-yı ahkam-ı şer'iyye eyleyub şeri'at-i garrâdan inhirâf itmiyesiz ve kaza-i mezbûrun umûr-ı kısmat-i 'askeriyyesi tarafımıza tefviz olunmağla ol-tarafda vâki olan mevtâ-yı 'askeriyye muhallefâtını dahi cenabınıza tarafımızdan tahrîr ve beyne'l-verâse bi'l-farizatü's-şer'iyye tevzî' ve taksim eyleyesiz ve's-selâm.

Mine'l-fakîr Boluvi-zâde es-Seyyid Mehmed Emin el-kadı be-asker-i Anadolu Sâbikan.

S. 45/Bel: 83

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki

Berât-ı ‘âlişânla mutasarrıf olduğum Karahisâr-ı Sâhib ’de vâki ihtisâb ve tevâbi’ mukata’ası ve da’ire-i şehir ve altı bin akçe mal ile zam ve ilhak olunan da’ire-i şehirde öşr ve çayır mahsulatların iltizâmı bin yüz elli beş senesi martı ibtidasından şubatı gayetine gelince işbu hâfızu’t-temessük hâlâ enderûn-ı hümayûn hazinesi ağalarından İbrahim Ağa’ya der-uhde ve iltizâm olunub bedel-i iltizâm olan meblağ ma’dudu bi’t-tamam yedinden ahz ve kabz olmağla gerekdir ki hasıl olan a’şâr-ı şer’iyye ve rüsümât-ı örfiyye ve tapu-yı zemin ve cürm-i cinayet ve bâd-ı hava ve beytü’l-mâl ve büve ve kaçkun ve müzdegâne ve ‘arûsâne ve sâ’ir külli ve cüz’i her ne ise ma’a ve kadim üzere ahz ve kabz idub tarafımızdan ve taraf-ı aherden kimesne mâni’ ve müzahim olmayub mukaddem ve ma’ahhar temessüküm zuhûr ider ise ‘amel olunmuya deyu yedine işbu memhur zabt-ı tahvil virilmiştir

Mine’l-fakîr Ahmed.....Ağa-yı.....hassa hâlâ vasale ileynâ fi 16 Muharrem sene 1155.

S. 45/Bel: 84

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki

Ber-vech-i mâlikâne berât-ı ‘âlişân ile mutasarrıf olduğum Karahisâr-ı Sâhib sancağında Çorak Kazlı Göl mukata’ası ve mülhakatından nefsi Karahisâr-ı Sâhib ’de vâki olan resm-i kiyel-i bazaratı ve çayır ve sabunhaneler ve tevâbi’ ve çiftlik ve içinde olan defter mücebince hayvânât ve tohumluk hinta ve şa’ir işbu bin yüz elli beş senesi martı ibtidasından zabt eylemek üzere bundan akdem Osman Beşe nâm kimesneye tarafımızdan yalnız bazarları için iltizâm temessükü virilmişdi lakin Osman Beşe’nin su-i hâli ve zulm ve te’addisinden ahâli-i vilâyetin teşekkisi olub Osman’ın ref’i mukteza olmağla bâ’is-i tastîr-i temessük Mehmed zîde kadruhûya işbu bin yüz elli beş senesi martı ibtidasından şubatı gayetine gelince tefviz olunmuştur gerekdir ki hasıl olan çorağı kârhanesinde tabh olunub ve nizamı virilmek minvâl üzere Kütahya fincancılarına tevzî’ idub zabt ve rabt eylemek üzere min küllü’l-vücûh der-uhde ve iltizâm ve merkûm dahi kabul itmekle mûmâ-ileyh Mehmed zîde kadruhû sene-i sabık üzere zabt ve rabt idub mezkûr Osman Beşe’nin yedinde olan temessûke ‘amel

olunmayub işbu temessük ma'mûl bihâ mûmâ-ileyh Mehmed'e memhuren teslim olunmuşdur sene 1155.

Mine'l-fakîr Ahmed Bey ağa-yı şehr-i yâr hâlâ Vasale ileynâ fi 16
Muharrem sene 1155

S. 46/Bel: 85

İşbu bin yüz elli beş senesinde mâh-ı Muharremü'l-Haramı gurrende ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifetiyle verilen narh beyân eder

Vukıyye seksen dirhemdir--80

Lahm-ı ganem kıyye akçe 24	Lahm-ı kıyye akçe 2	Öküz lahm ve camus kıyye akçe 8	Çarşuda tabh olunan nân-ı aziz dirhem 110 akçe 1	'alât dirhem akçe 10
Has dakik kıyye 1 akçe 8	Çavdarlı dakik kıyye 1 akçe 7	Çörek dirhem 35 akçe 1	Kâhi dirhem 25 akçe 1	Mum kıyye 1 akçe 44
Pirinç mısırı kıyye 1 akçe 22	Beybazarı kıyye 1 akçe 20	Kuru üzüm... kıyye 1 akçe 8	Ağda kıyye akçe 9	Revgan-ı sade kıyye 1 akçe 54
Şergun kıyye 1 akçe 54	Asel-i kıyye 1 akçe 28	Asel-i safî kıyye 1 akçe 45	Sabun-ı trabulus kıyye 1 akçe 22	Sabun-ı İzmir kıyye 1 akçe 44
Sabun-ı küt Kıyye 1 akçe 50	Bekmez kıyye 1 akçe 8	Tahin kıyye akçe 43	Kızıl üzüm kıyye 1 akçe 12	Leblebi kıyye 1 akçe 13
Tel helva kıyye 1 akçe 42	Kaba helva kıyye 1 akçe 32	Nohud kıyye 1 akçe 10	Tahin helvası kıyye 1 akçe 46	Lob incir kıyye 1 akçe 20
Sarı incir kıyye 1 akçe	Kuru kayısı kıyye 1 akçe 24	Zerdali kurusu kıyye 1 akçe 12	Erik kurusu kıyye 1 akçe 8	Hacı hınna.kıyye 1 akçe 20
Kum hınna kıyye 1 akçe 12	Fındık kıyye 1 akçe 24	kıyye 1 akçe 12	Kil kıyye 1 akçe 3	Duz kıyye akçe 2
Kuru soğan kıyye 1 akçe 4	Nişasta kıyye 1 akçe 24	Kuru sarımsak kıyye 1 akçe 12	Kuru kızılıçık kıyye 1 akçe 8	Pestil kıyye 1 akçe 16
....eslah kıyye akçe 2				

S. 46/Bel: 86

İşbu bin yüz elli beş senesinin selhinde mücerreden virilan narhı beyân ider

Lahm-ı ganem kıyye 1 akçe 18	Lahm-ı mağaz kıyye 1 akçe 16	Lahm-ı bakar kıyye 1 akçe 8	Revgan-ı sade kıyye 1 akçe 48	Revgan-ı şergun kıyye 1 akçe 54
Pirinç kıyye 1 akçe 20	Çiğ peynir kıyye 1 akçe 12	Yörük peynir kıyye 1 akçe 10	Tuluk peynir kıyye 1 akçe 16	Kil kıyye 1 akçe 3
Üzüm kıyye 1 akçe 7				

Fi evahir-i Rebi'ü'l-Âhir sene 1155 mücerreden

Lahm-ı ganem kıyye akçe 10	Lahm-ı koç kıyye 1 akçe 12	Sığır lahm kıyye 1 akçe 7	Tok yağı kıyye 1 akçe 3	Mum kıyye 1 akçe 4

S. 47/Bel: 87

Sa'âdetlu Hamis Paşa hazretlerinin imdâd-ı seferiyye fermânıdır

Emirü'l-ümerâ'i'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-
'izz-i ve'l-ihtişâm el-muhtassun bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-a'la ber-vech-i arpalık
Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Hamis dâme ikbalehu mefâhirü'l-kuzât ve'l-
hükkâm me'adinü'l-faza'il ve'l-keâm livâ-i mezbûrede vâki, kadılar zîde fazlehum ve
mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyetzîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn
vasıl olucak ma'lûm ola ki serhadât-ı İran'ın sene-i cedidede 'asâkir ve zehâyir ile
takviyyet ve istihkâmlarına ibtidâr olunmakdan nâşi bi'l-cümle memâlik-i mahrusemde
vâki eyalet ve elviyeden bin yüz elli beş senesine mahsûben imdâd-ı seferiyye tahsili
fermânım olmağla livâ-i mezbûreden dahi sene-i mezbûreye mahsûben on bir bin gurûş
imdâd-ı seferiyyesi şurût-ı seferiyye üzere def'aten tahsil ve beş bin gurûş hazeriyyesi
mir-i mirân mûmâ-ileyhuma teslim ve bâki altı bin gurûşu cümle ma'rifeti ve ma'rifeti
şer'le bir mü'emmin ve mahfuz mahallde mevkûfen vaz' ve hıfz olunub bundan böyle

mir-i mirân mûmâ-ileyh sefere me'mûr olur ise meblağ-ı merkûm âna teslim olunmak üzere ve olmadığı suretde aher vechle hasılı mikdâr emr-i şerîfim var ve oluncaya dek bir akçe telef ve izâ'at olunmayub muhâfazasına sa'y ve dikkat olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde sene-i mezbûreye mahsûben livâ-i mezbûrun mu'ayyen olan ol-mikdâr gurûş imdâd-ı seferiyyesini şurût-ı seferiyye üzere ve def'aten ve 'icâleten cem' ve tahsil ve hazeriyyesi mir-i miram mûmâ-ileyhuma virildikten sonra ma'ada altı bin gurûşu vech-i meşrûh üzere hâl-i iktizâda ya mir-i mirân mûmâ-ileyhuma virilmek üzere veyahut aher vechle hasılı mikdâr emr-i şerîfim vüruduna dek cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le mü'emmin ve mahfuz bir mahallde mevkûfen hıfz ve muhâfazasına cümle nezarret ve dikkat ve bir akçe itlaf ve iza'at olunmakdan be-gâyet mübâ'idde idub avk ve te'hîrden ve mikdâr zerre ihtimal ve tekâsülden ve seferiyye-i merkûm akçesinden ziyâde fukaradan bir akçe ve bir habbe tahsilinden gâyetü'l-gâye ittika ve mücanebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından gâyetü'l-gâye ittka ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi evâ'il-i Muharremü'l-Haram fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 15 Muharrem sene 1155.

Mûcebince sadr-ı 'âli mektûbu dahi vardır

S. 47/Bel: 88

Şerâyi'-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kazaların kadıları efendiler zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki hâlâ kazalarınız dâhilinde vâki yollarda ve bellerde mürur ve 'ubur iden ticaret bekalarına ve ebna-i îsal-i hesârat ider makûleleri zuhrunda 'ale'l-ittifak ma'rifet-i şer'le ve cümle vechle ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle ahz ve ele getirüb mahaller şeri'a ihzâr ve şer'an haklarında icab iden icra ve sâ'ir dahi mucibi 'ibret itdirilub zemin bilâ.....hâl itdirilmek ehem-i müham lazımu'l-ihtimâmdan olmağla bunlardan ma'ada kazalarınızda ve tevâbi' kurâlarında vâki olandan öşr ketm ve ihtifâ olunmayub mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle görölub ta'cil-i ilâmlarıyla divân-ı Anadolu'ya irsâl ve îsal idub ketm ve

ihlifâ edilmemek bâbında buyruldu tahrîr ve ısdâr ile irsâl olunmuşdur bi-mennihi Teâla vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere ‘amel ve hareket ve vâki olan husûsat bir dürlü ihtifâ olunmayub ve bir mu’tâd-ı kadim olandan öşrû dahi ketm olunmayub mübâşir mûmâ-ileyh ma’rifetiyle görûlûb teslim ve ilâmlarıyla divân-ı Anadolu’ya irsâl etdirilub hilâfından mücânebet idub müceb-i buyruldu ile ‘âmil olasız deyu.

Fi 11 Muharrem sene 1155.

S. 48/Bel: 89

Hâlâ Kütahya valisi sa’âdetlu Ali Paşa hazretlerinin imdâd-ı seferiyye fermânıdır.

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-faza’il ve’l-keîâm Anadolu eyâletinde vâki kadılar zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân a’yân-ı vilâyetzîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümâyûn vasil olıcak ma’lûm ola ki düstûr-ı mûkerrem-i mu’azzam müş’ir-i mufahham ve muhterem nizâmü’l-‘âlem sâbıkan vezir-i a’zam olub hâlâ Anadolu valisi olan aslan vezirim Ali Paşa Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehûnun sene-i cedide muhâfaza-i serhad-ı İran’da me’mûr ve ta’yîn olan Musa musammem olduğuna bina’en techiz-i malzeme-i seferiyyesi için mesârif keşidesi olmakdan nâşi levâzım ve avne ve kadar olmak üzere ahâli-i mezbûrenin mu’ayyen olan imdâd-ı seferiyyesinin cem’ ve tahsil ve derhal müşârûn-ileyh tarafına teslimi lazım gelmeyle yüz elli beş senesine mahsûben ahâli-i mezbûrenin mu’ayyen olan imdâd-ı seferiyyesi mesârif cem’ ve tahsil ve vezir-i müşârûn-ileyh tarafına tamamen edâ ve teslim olunmak fermân olmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi siz ki mûmâ-ileyhsiz sene-i mezbûreye mahsûben ahâli-i mezbûrenin mu’ayyen olan imdâd-ı seferiyyesini kat’a avk ve te’hîr itmeksizin mu’accelen tevzî’ ve tahsil ve bilâ ta’allül bir an evvel tarafında kabza me’mûra bi’t-tamam edâ ve teslim idub mikdâr zerre hilâfında avk ve te’hîrinde be-gâyet ittifa ve tehâşi olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım olmuşdur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittibâ’ ve lazımu’l-imtisâlimin mazmûn-ı ita’at-makrûniyle ‘âmil olub hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fi evâ’il-i Muharrem sene hams ve hamsin ve mi’e ve elf.

İsta’câli için buyruldu emr-i uslûbları ısdâr ve bu mahalle kayd olundu.

Fi 22 Muharrem sene 1155.

S. 49/Bel: 90

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-faza'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki olan kadılar zîde fazlehum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki hazine-i 'amirem defterleri mücebince Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kazaların altı yüz yetmiş sekiz ve iki sülûs ve iki rub' 'avarız hanesiyle seksen iki bin dokuz yüz akçe bedel-i 'avarız mütekâ'idin halleri olub bin yüz elli beş senesine mahsub olmak üzere cem' ve tahsili lazım gelmekle der-uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti verilmeğın imdi mücebince cem' ve tahsil itdirilmek fermânım BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle mübâşir-i mezbûr vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idub dahi sene-i mezbûre dâhil olmak üzere livâ-i mezbûrede vâki kazaların ol-mikdâr 'avarız hanesinde beş yüz akçe 'avarızların ve ol-mikdâr bedel-i 'avarız mütekâ'idin akçelerin irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti mücebince cem' ve tahsil ve dâhil-i hazine-i 'amirem itdirub hilâf-ı emr dahi kimesneye ta'allül ve 'inad ve muhâlefet itdirmiyessin ve bundan ma'ada mübâşir-i mezbûrun cihet ma'ası için her bir 'avarız hanesinden altışar akçe dahi aldırub ve 'avarız için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedi gurûş tahsil itdirdub ve hîn-i tahsilde mîri için alınan akçeyi hazine-i 'amirime alındığı vech üzere aldırub bundan ziyâde ve noksan alınmıya ve aldırımıyasın kesr-i defterden ve noksan-ı hazineden ve fermânımdan ziyâde talebiyle zulm ve te'addiden ihtirâz eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasun tahrîren fi'l-yevmü't-tâsi'-i ısrın min Şevval el-Mükerrrem sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi 13 Muharrem sene 1155 Konstantıniyye el-mahrûsa

.....

Hane.....

Kaza-i Karahisâr-ı Sâhib

.....

255,5 rub' buçuk

S. 49/Bel: 91

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-faza'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki olan kadılar zîde fazlehum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm

ola ki hazine-i ‘amirem defterleri mûcebince Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kazaların altı yüz yetmiş yedi buçuk ve buçuk sülûs bedel-i nüzûl haneleri olub bin yüz elli beş senesine mahsub olmak üzere bedel-i nüzûlleri mâlî cem’ ve tahsil olunmak lazım gelmeğın der-uhde olunub yedinde mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti verilmeğın mûcebince cem’ ve tahsil olunmak emrim olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle mübâşir-i mezbûr vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere ‘amel idub dahi sene-i mezbûre dâhil olmak üzere livâ-i mezbûrede vâki kazaların ol-mikdâr nüzûl hanelerinin ve tahrîr hanelerinin her bir hanelerinde altışar yüz akçe bedel-i nüzûllerin irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti mûcebince cem’ ve tahsil ve dâhil-i hazine-i ‘amirem itdirub hilâf-ı emr ve defter kimesneye ta’allül ve muhâlefet itdirmiyesiz ve bundan ma’ada mübâşir-i mezbûrun cihet ma’âşî için her bir bedel-i nüzûl hanesinden otuzar akçe dahi aldırub bedel-i nüzûl için alınan akçenin her yüz..on akçesinden bir esedi gurûş tahsil itdirub ve hîn-i tahsilde mîri için alınan akçeyi hazine-i ‘amireme alındığı vech üzere aldırub bundan ziyâde ve noksan alınmıya ve aldırımıyasız kesr-i defterden ve noksan-ı hazineden ve fermânımdan ziyâde talebiyle zulm ve te’addi itdirmiyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fil-yevmü’t-tâsi’ ısrın min Şevvalü’l-Mükerrrem fi-sene erba’ ve hamsin ve mi’e ve elf.

El-Mahruse-i Konsatantiniyye

vuslû’l-nihaye fi 23 Muharrem Sen 1155

S. 50/Bel: 92

Akzâ-yı kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtî’-muvahhidîn ma’denü’l-fezâili ve’l-yakîn râfîûn i’lâmü’ş-şerî’ati ve’l-dîn vârisûn ‘ulûmu’l-enbiyâi ve’l-mürselîn el-muhtassûn bi-mezîdi ‘inâyetü’l-melikü’l-mu’în Anadolu’nun orta kolu yemîn u yesârıyla nihayetine varınca vâki olan mevâli-i a’zam zidet-fezâ’ilihum ve mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ2il ve’l-keâm kadılar ve nâ’ibler zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân yeniçeri sedarları ve ocak ihtiyarları ve mütekâ’id serdengeçdi ağaları ve ‘alemdarları ve a’yân-ı vilâyetiş erleri ve kulâ’ dizdarları zîde kadruhûm tevki’-i refî’-i hümayûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki memâlik-i mahruseme îsal-i mezerret fikr-i fesadıyla kendu halinde olmayub ve ictima’ üzere olan tâ’ifelerinin gûşmallarıyla mücerred kuvvet-i kâhıra ve saltanat-ı seniyyem için hâlâ Erzurum canibi ser’askeri ma’iyyetine me’mûr tavâ’if-i ‘askeriyyenin teksir ve tevîri ehem-i mühâmdan olduğu ecilden Anadolu’nun orta vusûl kolları kazalarında bulunan bi’l-cümle mütekâ’id

serdengeçdi ağaları ve mütekâ'id 'alemdar ağaları ve sahibü'l-esâmi ve esâmisi halîk yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacılarından ve kul oğullarından bir ferd geruye kalmamak şartıyla evlerinden ve yerlerinden ihraç ve serdaları bayraklarıyla 'alâ-cenâhü'l-isti'câl varub ser'asker ma'iiyetine ordu-yı hümâyûnumda zabitleri ma'fifetleriyle ve serdâr bayraklarıyla hidemât-ı 'aliyyemde bezl-i makdur ve umûr-ı dîn-i mübînde sarf-ı meks nâ-ma'zur eylemeleri için şeref-bahş-i sudûr olan emr-i cihan....ile ocağının kesb-i ta'yîn itmiş zabitanından sürücüler varub ta'yîn ve bir kaç güne dahi varmak üzereolduğun cümlesinin haberi ve âgah olub 'ale't-ta'cil hazır ve amade olmaları için ve...kadim üzere ocakdan bundan akdem çavuşlar yediyle sadır olan emr-i şerîf ve memhur mektûb kazaya kaza' varub cümlenizin ma'lûmu olduğundan ma'ada hâlâ bu sene-i mübareke nur-ı diniyye değin bir ferdin geru kalmayub serdârları bayraklarıyla me'mûr oldukları ile me'mûr oldukları Erzurum canibine 'ale'l-cenâhü'l-isti'cal 'azim olub bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem savb-ı me'mûrelerinde mevcûd bulunmaları matlûb-ı hümâyûnum ve nur-ı vüzuğı karîb olduğuna bina'en 'icâleten sürücü mübâşirlerin dahi ihraç ve irsâllerleriyle 'asakir-i merkûmenin henüz çıkmamışlarını ve geru kalanlarını bilâ-te'hîr yerlerinden ihraç ve sürüb götürmek üzere ta'yîn olmaları iktizâ itmekle ocağın emekdar ve kargûzar zabitanından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Turnacıbaşı el-Hâc Ahmed zîde mecdühû orta kolun nihayetine varınca sürücülük ile me'mûr ve irsâl olmağın İnşallahu Te'âlâ her kangınız kazasına dâhil ve kaza-i mezbûrun yeniçeri serdârı henüz 'azimet itmemiş bulunub ve bundan böyle 'icâleten bayrağı altına cem' eylediği bi'l-cümle ol-kazanın sâhibü'l-esami ve bilâ-esami yeniçerisinin ve tavâ'if-i sa'irden ve mütekâ'id ağa ve 'alemdardan bir ferdi geru kalmamak şartıyla 'ale'l-'umum ihraç olunmalarında avk ve te'hîr idenleriniz gadr ve cevabları isgâ olunmayub ahz ve muhkem kal'abend ve ism ve resmleriyle der-'aliyyeme 'arz ve ilâm ve ba'de ita'at-i şer'-i şerîf ve emrim eylemedikleri için 'ukûbet-i meşrû'adan haklarında lazım gelan icra ve sâ'ir müceb-i 'ibret olunmalarında iştibâh olunmamak üzere kendune mü'ekkid ve bu vechle icrasına mübaderet ideceği ma'lûmunuz olub âna göre sa'y ve ikdâm eyleyesiz ve sen ki sürücü mûmâ-ileyhsin emekdar ve kargûzar ve hidemât-ı lazıme uhdesinden gelmeğın sâhib-i iktidar olduğun ecilden bu umur-ı mühimmenin tekmili senin uhde-i ihtimâmına tefviz olunmuşdur imdi Anadolu'nun orta kolunda olan bi'l-cümle serdârları bayrakları ile kazalarında mevcûd yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kul oğullarını ve

mütakâ'id ağa ve 'alemdarları bir ferdi kalmamak şartıyla yerlerinden hareket ve bir sa'at mukaddem ser-'asker müşârün-ileyhin ma'iiyetine erişmelerinde bi'n-nefssin ma'iiyetine ta'yîn olunan çavuşan ve adamların ile bu emr-i lazımede ser-i mû tekâsül olmamak üzere hâb-ı rahatı terk ve me'mûr olduğun orta kolun yemîn u yesârıyla nihayetine varınca tavâ'if-i 'askeriyyeden bir ferd kalmamak üzere ihraç ve irsâllerine ve geru kalanları bırakmayub sürüb götürüb hizmet-i meskûre vücuda getirmeye mücerred sâ'i olub ve bu babda adem-i ita'at ve tekâsül üzere olanları ve sana mu'avenet itmeyen olursa her kim olur ise ahz ve kal'abenb ve keyfiyyetlerin dersa'âdetime 'icâleten 'arz ve ilâm eyleyesiz ve siz ki serdârlar ve mütakâ'id ağa ve 'alemdar ve neferâtsiz sürücü mübâşir vardıkda hazır ve amade olunmayub mikdâr zerre gadr ve bahane irâdiyla ve gitmemek sadâdiyla her kimin hareketi zâhir ve avk ve te'hîr nümâyân olur ise muhkem habs ve kal'abend ve ba'de ita'at-ı emr-i 'âli eylemedikleri içün 'ukûbet-i meşrû'anız icra olunub ferd-i vâhidiniz kalmamak ve yola çıkdınız ayak sürtmeyub 'ale'l-'umum neferâtınız ile ser'asker müşârün -ileyhin ma'iiyetine varub iktizâ iden hidemâtı bezl-i makdur eyleyesiz ve siz ki dizdarlarsız sürücü mûmâ-ileyh tarafından kal'abend olunmak üzere varanları muhkem habs ve kal'abend eyleyub itlâklarından be-gâyet hâzer eyleyesiz deyu düstûr-ı mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem hâlâ yeniçeri ağası olan vezirim Hasan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermânım 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh şeref-yafte-i sadır olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-ımtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından hâzer eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi evâ'il-i şehr-i Muharremü'l-Haram fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi 22 Muharrem sene 1155 Konstantıniyye el-mahrûsa

S. 51/Bel: 93

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Üsküdar'dan Anadolu'nun orta kolu yemîn u yesârıyla ve Erzurum'a varub gelince yol üzerinde vâki kuzât ve Nüvvab zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyetzîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki canib-i mezbûrdan Erzurum ser'askeri ma'iiyetine me'mûr olan dergâh-ı mu'allam yeniçerilerine sürücü

ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Turnacıbaşı el-Hâc Ahmed zîde mecdühû ve ma'îyyete me'mûr beş nefer çavuş ve bir nefer yazıcının rûkûbları içün mücerreden virilan şurût-ı nizâm mücebince ahâli-i kaza taraflarından yirmi altı re's menzil bârgîri tedârik ve ihzâr olunmak fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazasına vasıl olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfim sicil-i mahfuza kayd ve sebt ve mücerreden virilan şurût-ı nizâm mücebince yalnız yirmi altı re's bârgîri ahâli-i vilâyet bilâ-tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildiğın müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında suret-i sicilât ve ma'muliye senedât âsitâne-i sa'âdetime hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hâzer ve mücânebet olunmuya bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımlu'l-ımtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâ'il-i Muharremü'l-Haram fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fî 22 Muharrem sene 1155 Konstantınıyye el-mahrûsa

Mücebince beş bârgîr-i menzil dahi emr-i 'âli sadır buyrulmuş

S. 52/Bel: 94

Çöleâbâd kazasının Anadolu valileri imdâd-ı seferiyye fermânıdır

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki Mevlana Çöleâbâd kadısı zîde fazlehu tevki'-i refî'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki Çöleâbâd kazası ahâlisi südde-i sa'âdetime arzuhal idub Anadolu valilerine imdâd-ı seferiyye vuz'unda cümle ittifakıyla her kazanın tahammüllerine göre tevzî' ve taksim olundukda kazalarına yüz doksan üç gurûş isâbet lakin kazalarının ekser mahallerinde Türkman tâ'ifesi sakın ve tasallut ve istilâlarından kaza-i mezbur ahâlisinin ahvalleri diğer gün olduğundan yine cümle ittifakıyla münasib görüldüğü üzere meblağ-ı mezbûrun seksan dört gurûşunu kaza ahâlisi ve yüz dokuz gurûşunu Türkman tâ'ifesi virmek üzere nizâm verilub Türkman tâ'ifesi hisselerinde isabet iden meblağ-ı mezbûru edâ idegelmişler iken nizâm-ı kadime muğayir virmekde muhâlefet ve hisselerine isabet iden meblağ-ı mezbûru ahâliden mutalebe ile ta'cir ve rencide olunduklarından ahvalleri diğer gün olmağla hallerine merhameten nizâm virildiği üzere Türkman tâ'ifesinin hisselerine isabet iden meblağ-ı merkûm kendulardan bilâ-tereddüd

tahsil olunmak için emr-i şerîfim sudurunu istirham itmeleriyle Divân-ı Hümâyûnumda mahfuz olan imdâd-ı seferiyye defterler tetebbü' olundukda Anadolu eyaletinde vâki kazalardan Anadolu valileri için üç otuz kise akçe imdâd-ı seferiyye tobdan tesviye ve tertib kılındığından seferiyye-i merkûmeden kaza-i mezbûrun hissesi bu tarafda ma'lûm olmayub sicilinden ma'lûm olmağın bu makûle hazeriyye ve seferiyyede kaza ahâlisi hisselerine düşeni edâ itmek iktizâ idub beynlerinde cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le teveccühle tevzî' ve cem' olunagelmış ise bir ferde gadr ve himaye olmaksızın o vech üzere tevzî' ve tahsil ve şurûtları mahâline teslim olunmak bâbında emr-i şerîfim suduru için iftiharu'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il reisü'l-küttabım olan Mehmed Ragıb dâme ikbalehu itmeğin mûmâ-ileyhin ilâmı mûcebince 'amel olunmak emrim olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda sadır olan emrim ve mûmâ-ileyhin ilâmı mûcebince 'amel idub her bir makûle hazeriyye ve seferiyyede kaza ahâlisi hisselerine düşeni edâ itmek iktizâ iden mübeyyenlerinde cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevcihle tevzî' ve cem' olunagelmış ise bir ferde gadr ve himaye olmaksızın o vech üzere tevzî' ve tahsil ve şurûtları üzere mahâline teslim olunub mazmûn-ı emr-i şerîfimle 'âmil olası şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi evâsıt-ı Muharrem sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

vasale ileynâ fi 22 Muharrem sene 1155

S. 53/Bel: 95

İşbu bin yüz elli beş senesine mahsub olmak üzere Karahisâr-ı Sâhib kazası ahâlileri üzerlerine edâsı lazım gelan ikiyüz elli beş buçuk hane ve nısf-ı rub' 'avarız ve nüzûl hanelerinin ber-mûceb-i defter-i mevkûfat beher hanesinden beşer akçe mâl-ı miriyyi ve ellişer akçe cihet-i ma'aş 'avarız için altışar yüz akçe mâl-ı miriyyi ve otuzar akçe cihet-i ma'aş nüzûl için ve otuz bin akçe bedel-i mükâ'idin malları olub beher gurûş hîn-i tahsilde yüz on bir akçeyi bir gurûş hesabdan olmak üzere cümle a'yân-ı vilâyetve ahâli ma'rifetleriyle hesab olundukda râyivc-i fi'l-fevt olan akçe hesabdan üç bin yedi gurûşa balığ olduktan sonra tahsildar olan fahru'l-akran el-Hâc Mustafa Ağa'ya ekber-i ümmiye seksen gurûş ve mûmâ-ileyhin üç günlük masraf yirmi beş gurûş ve han kirası on gurûş ve harç-ı mahkeme ve hidâmiyye ve kalemiyye ve mahzariyye seksen beş gurûş cem'an üç bin iki yüz yedi gurûşa balığ olub ve bedel-i mütekâ'idin malından iki yüz kırk yedi buçuk gurûş defterde mevcûd iki yüz yirmi beş nefer için ifrâz ve

beher nefer kırk dörder pare isabet idub baki kalan iki bin dokuz yüz elli dokuz buçuk gurûşdan dahi defterde mestur hane kayd olmayub imdâd-ı tahrîr olunan kurâlar tahtında mukayyed olan elli iki gurûş ifrâz baki kalan iki bin dokuz yüz yedi buçuk gurûş kaza-i mezbûrede mevcûd olan yüz altmış iki hane ve bir buçuk rub' hanelerinin beher hanesine on yedişer gurûş on birer tümen isabet eyleyub derûn-i defterde mestur ve mukayyed olan piyadelerin dahi her dörderi bir hane hesabıyla bâlâda mestur olan yüz altmış iki ve bir buçuk rub' hanede dâhil olmağla kaza-i mezbûrda mevcûd olan hane ve nefer defteridir ki zikr olunur.

Mahalle-i İmaret hane 8 nefer 4,5	Mahalle-i Sofular hane 8 nefer 5	Mahalle-i El-Hâc Yahya hane 3 nefer 2	Mahalle-i Sinan Paşa hane 1,5 nefer 0,5	Mahalle-i Arab Mescidi hane 3 nefer 1,5
Mahalle-i Cami'-i Kebir hane 1 nefer 3,5	Mahalle-i Burmali hane 1 nefer 1	Mahalle-i El-Hâc Evtal hane 1 nefer 0,5	Mahalle-i Tac Ahmed hane 2 nefer 1,5	Mahalle-i Fakih Paşa hane 2,5
Mahalle-i Molla Bahşi hane 1	Mahalle-i Bedrik hane 1 nefer 0,5	Mahalle-i Ardıç hane 2	Mahalle-i Efecik hane 1 nefer 3,5	Mahalle-i İbik hane 0,5 nefer 1
Mahalle-i Ekeste hane 1 nefer 3	Mahalle-i Karaman hane 2 nefer 3,5 Mahalle-i Doğancı hane 0,5 nefer 2,5	Mahalle-i Kubbelu hane 1 nefer 2	Mahalle-i Çavuşoğlu hane 0,5 nefer 1	Mahalle-i Yukarı Bazar hane rub' 3
Mahalle-i Sinan Halife hane 0,5 nefer 3	Mahalle-i El-Hâc Mahmud hane 2 nefer 3	Mahalle-i El-Hâc İsmail hane 1	Mahalle-i Zâviye hane 0,5	Mahalle-i Kahil hane 2
Mahalle-i Akmescid hane 1,5 nefer 1,5	Mahalle-i Kara Katib hane 0,5 nefer 3,5	Mahalle-i Nasara hane 2	Mahalle-i Yahudi hane 0,5	

Yekun_____

Hane 56 3 rub' yalnız elli altı hane üç rub'dur. Nefer aded 51 yalnız elli bir neferdir.

Karye-i İssizce hane 5 nefer 5 piyade 7	Karye-i Çıkırık hane 2 nefer 7	Karye-i Mihail hane 1,5 nefer 4,5 piyade 3	Karye-i Göçer hane 0,5	Karye-i Muttalib hane 1 nefer 3
Karye-i Erkman hane 2 nefer 2,5 piyade 1	Karye-i Harmanlı hane 1 rub' 1	Karye-i Çavdarlu hane 1,5	Karye-i Sülümeni hane 3	Karye-i Habeşli hane 3 rub'
Karye-i Kışlacık hane 1 piyade 1	Karye-i Süğlün hane 1,5 piyade 1	Karye-i Bulhallı hane 1 piyade 1,5	Karye-i Susuz hane 0,5 nefer 1,5 piyade 1	Karye-i Kınık hane 1 nefer 1 piyade 1
Karye-i hane 0,5 nefer 2	Karye-i Köprülü hane 0,5 nefer 0,5	Karye-i Kozluca Çıkırık hane 1 nefer 0,5	Karye-i Has Çakırlar hane 4,5 piyade 1	Karye-i Akçain hane 0,5 nefer 4

Karye-i Karaarslan hane 1 piyade 0,5 nısf-ı hane karye-i İnegazinin sonradan Karaarslan üzerine kayd olundu.

Karye-i Çepni hane 0,5 nefer 5 piyade 1	Karye-i Bayad hane 0,5 nefer 2	Karye-i İsmail hane 1,5 nefer 2	Karye-i Elpirek hane 1,5 nefer 1 piyade 2,5	Karye-i Ömer hane 0,5 İsmail ve Elpirek ve İnaz karyelerinden yoklana
Karye-i Göynük hane rub' 2,5	Karye-i Yukarı Tandır hane 0,5	Karye-i Kurşu Hane 0,5 Göynükden yoklana	Karye-i Çorca-i Kebir hane 1,5 nefer 1,5	Karye-i Çobanlıca hane rub' 1

Karye-i Kumartaş hane 1 nefer 7,5 piyade 1	Karye-i Çorça-i Sağır hane 0,5 piyade 1	Karye-i Karacaviran hane 1,5	Karye-i Halimuğurlu hane 1,5 nefer 0,5 piyade 0,5	Karye-i Sank hane1 nefer 5 piyade 2
Karye-i Arablı hane 1	Karye-i Çukur hane 3	Karye-i Tekeler hane 1 rub' 1 nefer 1	Karye-i Güreler hane 1	Karye-i Karaağaç hane 1 nefer 4 piyade 2
Karye-i Bey hane 1,5 nefer 6,5 piyade 1	Karye-i Aksaz hane 0,5	Karye-i Ayasini hane 1 nefer 1,5 piyade 1	Karye-i Bostanlı hane 0,5 nefer 5,5	Karye-i Ahiler hane 0,5
Karye-i Çalışlar hane 1,5 rub' 1 nefer 1	Karye-i Üçağıl hane 0,5	Karye-i Hacı Beyli hane 1 nefer 3 piyade 0,5	Karye-i Kürt hane 0,5 Osman karyesinden yoklana	Karye-i Bozöyük hane 1,5 nefer 2
Karye-i Kunduzlu hane rub' 1 piyade 1	Karye-i Doğanlar hane 1	Karye-i Eyret hane 1,5 nefer 8 piyade 3	Karye-i Aşağı Tandır hane 1 nefer 4 piyade 1	Karye-i Ortaklar hane 0,5 Göynük karyesinden yoklana
Karye-i İldoğan hane 0,5 Karaca Ahned'den yoklana	Karye-i Gazi Mürsel hane 0,5 nefer 1,5	Karye-i Belce hane 1	Karye-i Ulu Murad hane 1 nefer 1,5	Karye-i Ayvalı hane 1,5 nefer 1,5 piyade 3
Karye-i İnas hane 1,5 nefer 2	Karye-i Sis hane rub' 3 nefer 2	Karye-i Aytemur hane 1 piyade 1	Karye-i Çobanlar hane 4 nefer 3	Karye-i İnaz hane 1 rub' 1 nefer 2

Karye-i Dinar hane 1,5 rub' 1 nefer 8

Karye-i Kayaviran hane 0,5 piyade 0,5

Bu iki karyenin 'avâızları Kazlı Göl mukâta'ası mallarıyla virilmek üzere fermân kayd olundu.

Karye-i Tatlar hane 1	Karye-i Deper hane 1 piyade 1,5	Karye-i Gebeceler hane 1,5 rub' 1 nefer 1	Karye-i Gerenbe hane rub' 1 Döğer'den yoklana	Karye-i Kızıl Kilise hane rub' 1 Abdullah Ağa'dan yoklana
Karye-i Köşenüş hane 0,5 Hayranbalı'dan yoklana.	Karye-i Taylık hane rub' 1 Sibsin'den yoklana	Karye-i Cenkçi hane 0,5	Karye-i Turfullu hane rub' 3	Karye-i Göbel hane rub' 1
Karye-i Ablak hane 0,5	Karye-i Sarı Kavak hane 0,5 Kütahya kazasından yoklana	Karye-i İlce Arablı hane rub' 1 Ahmed Ağa'dan yoklana	Karye-i Kopuzca hane 0,5 piyade 0,5 Osman karyesinden yoklana	Karye-i Döğer piyade 3
Karye-i Kozluca Mikail hane 0,5	Karye-i Öyük hane 0,5 şehrliden yoklana	Karye-i Çapak hane 1 şehrliden yoklana	Karye-i Kurtbaşı hane 1	Karye-i Yarımcı hane rub' 1 Osman Ağa'dan yoklana
Karye-i Eziler hane 0,5 Çalışlar ve İssizce'den bir kılıma	Karye-i Ulucak hane 0,5			

Yekun _____

Hane 105,5 yalnız yüz beş buçuk hanedir. Rub' 0,5 nefer aded 225 yalnız iki yüz yirmi beş neferdir. Piyade 5

Hayranbalı nefer 5 Emre Sultan nefer 7 Arab Ali nefer 2 Kiçi Murad nefer 6 Karye-i kaplan nefer 11

Karye-i imdadiyye virilen kurâlardır.

Karye-i Osman gurûş 20	Karye-i Eymür gurûş 10	Karye-i Feleli gurûş 5	Karye-i Çavuşbaşı gurûş 11	Karye-i Hisarönü gurûş 3	Karye-i Kuladalı gurûş 3

Karye-i Dinar ve Kayaviran'ın bir buçuk hane ve bir buçuk rub' ve sekiz nefer fermân-ı 'âli ile ref' ma'adası kesre kalmışdır cem'an yekûn altı hane ve on altı nefer bi-hesab gurûş yüz yirmi beş gurûş dört pareyi 'avarızcı ağaya edâ ve teslime tenbih olduğu bu mahalle kayd şud. Ba'de't-tevzî'ü't-taksim fermân-ı âli sudur-ı zuhûr eylemiştir.

S. 55/Bel: 96

Karahisâr-ı Sâhib sancağı Hamis Paşa hazretlerinin seferiyye fermânıdır

Emirü'l-ümerâ'i'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihirâm sahibü'l-'izz-i ve'l-ihirâm el-muhtassun bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-a'la ber-vech-i arpalık Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Hamis dâme ikbalehu tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki bin yüz elli beş senesine mahsûben livâ-i mezbûrun mu'ayyen olan imdâd-ı seferiyyesi şurût-ı seferiyye üzere def'aten tahsil ve hazeriyyesi tarafına teslim ve fazlası hîn-i me'mûriyetinde sana virilmek üzere cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le bir mahfuz mahallde mevkûfen vaz' ve hıfz olunmak üzere bundan mukaddemce emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdu el-haletü hazihi iktizâ-i dikkat ve hâle göre li-aceli'l-ihiyat serhadât-ı İran'ın muhâfaza ve takviyetleri için Erzurum canibi ser'askeri ma'iiyyetine ictima' ve ihtisâd eyleyecek 'asâkirin teksir ve tevfiiri mühimm ve mukteza olmağla sen ki mir-i mirân mûmâ-ileyhsin ber-vech-i muharrer livâ-i mezbûrun seferiyyesi tamamen tahsil olunmuş ise bi't-tamam sana virilmek ve eğer tamamı tahsil olunmayub ahâli zimmetunde ise ahâleden tahsil ve tefviz eylemek üzere livâ-i mezbûrun a'yânı seferiyyesi kendu mallarından bi't-tamam sana teslim itmek üzere başka emr-i şerîfim ile kendulere tenbih olunmağın yüz elli nefer kapun halkı pak ve müntehib olmak vechle acâleten ve sür'aten tertib ve tanzim-i hümayûn birkaç gün içinde mansıbından hareket ve Erzurum ser'askeri ma'iiyyetine vusûla müsâra'at eylemek fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve dergâh-ı mu'allam gediklulerinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hasan zîde mecdühû ile irsâl olunmuşdur imdi senki ol-mikdâr kapun halkı ve levendâtın ile mu'accilen ser'asker müşârün-ileyhin yanına vusûlün akdem-i mühamdan iduğı ma'lûmun oldukda kat'a imrâr-ı vakt ve eyyâm eylemeyub heman yüz elli nefer kapun halkı ve levendâtın pak ve müntehib olmak üzere techîr ve tertib mu'accilen bir gün hareket ve esna-yı rahde fukaraya cevri ve eziyetden meft ve mecânen yem ve yemek mütâlebesinden mucânebet ve ittibâ' ve

levâhıkını zabt ve rabta dikkat doğru yoldan seyr-i sülûk ile seri'an ve acilen Erzurum ser'askeri ma'iyetine vusûl ve ba'de'l-vusûl emr ve re'y üzere 'amel ve hareket ve hidemât-ı mebrûre ibrazına bezl-i tâb ve tâkat eylesin sen ki ber-vech-i muharrer bu hilâlde mu'accilen savb-ı me'mûre erişmek matlub olmağla şöyle ki ba'zı güne i'zâr ve illet irâdıyla mikdâr zerre rehâvet ve batâ'et ve hilâf-ı ferma'n hareketin mesmu' olmak lazım gelur ise gadr ve illetin kat'a mesmu'a olmayub mazhar-ı 'akab ve 'itâb olacağın mukarrer ve müstehakk bilüb 'ana göre hareket seyr ü seri' ile savb-ı me'mûre vusûle bezl-i makdûr idub ser-i mû tekâsül ve bata'etden gâyetü'l-gâye hâzer ve mücânebet eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından begâyet ihtirâz ve ictinâb eylesin ve şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfime i'timâd kılasın tahrîren fi evâsıt-ı Mûharremü'l-Haram fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ evâ'il-i Muharremü'l-Haram sene 1155.

S. 56/Bel: 97

Devenin isti'câl fermanıdır.

Emirü'l-ümerâ'i'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-'izz-i ve'l-ihtişâm el-muhtassun bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-a'la Karahisâr-ı Sâhib ve Aksaray sancakları mutasarrıfları dâme ikbâlehum ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib ve Aksaray sancaklarında vâki olan kadılar zîde fazlehum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân dergâh-ı mu'allam gediklulerinden olub bu husûsa mübâşir ta'yîn Mehmed zîde mecdühû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetiş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refi'-i hümâyûn vasıl olucak ma'lûm ola ki düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem Erzurum valisi ve ser'askeri olan vezirim Numan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûnun ma'iyetinde mevcûd bulunub zehâyir ve mühimmât naklinde ve sâ'ir hidemât-ı mühimmede a'mal ve istihdam olunmak için ibtida-yı emrde doğru Sivas'a götürülüb eyalet-i Sivas mübâya'asından nakl Sivas'da ve Zara karyesinde ve Merzifon ve Merzifanâbâd ve Gelengirâs ve Mecedözü ve Zünnünâbâd kazalarında mevcûd olan mîri zehâyir peksimâd tahammülleri medinede zehâyir ve peksimâd tahmil ve Erzurum'a nakl ve tesyîr olundukdan sonra ser'asker müşârün-

ileyhin re'y ve ma'rifeti inzımamıyla ba'zı zehâyir ve peksimâd ve keزالık Trabozan iskelesinde mevcûd olan ecnas-ı zehâyir ve mühimmâtın iktizâ-yı dikkat ve hâle göre nakl ve tesyirlerin hizmetinde ve sâ'ir lüzumu olan hidemâtda istihdam olunmaları şartıyla sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle Karahisâr-ı Sâhib sancağından ihracı fermânım olan yüz mehâr ve Aksaray sancağından ihracı fermânım olan yetmiş beş mehârı mekkâri develerin bir sa'at akdem ihraç etdirilmesi müham ve mukteza olup ve bu davarlara esna-yı rahde nefsi-i Sivas'da ve Zara karyesi semt ve münasib olmağla ba'de'l-ihrac cümlesinin doğru Sivas ve Zara karyesine sevk ve îsallerine ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında işbu emr-i şerîf-i 'âlişânım ısdâr ve geduklü Hasan ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde mukaddem me'mûr olduğun vech üzere zikrolunan şütrânı kat'a te'hîr ve tevkife ruhsat ve cevaz göstermeksizin bir an akdem yerlu yerinden ihraç ve tekml ve 'an vechi't-ta'cîl Sivas'a sevk ve tesyîr ve nefsi-i Zara karyesinde mevcûd olan zehâyir ve peksimâddan cümlesine zahire ve peksimâd tahmil ve sür'at ve şitâb ile Erzurum'a nakl ve ordu defterdarına teslim eylemekde mezîd-i ihtimâm ve dikkat eylesesin ve siz ki mir-i mirân mûmâ-ileyhumasız şütraân-ı mezbûrenin bir kadem-i mukaddem ihraç ve Sivas'da zehâyir tahmili ve Erzurum'a tesyir itdirilmesi ehem-i müham lazımlı'l-ihtimâmdan olmağla mukaddem ve hâlâ fermânım olduğu ol-mikdâr şütrânı mûmâ-ileyhe mu'aciilen ihraç ve tekml itdirmekde bezl ve sa'y ve dikkat ve siz ki kadılar ve sâ'irleri mûmâ-ileyhumsuz tevzî' defteri mûcebince şütrân-ı mezkûreden kazalarının hisselerine isabet iden develerin bir an akdem ve bir sa'at mukaddem mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tekmlen ihraç itdirilmesine sizler dahi sarf-ı tâb ve tâkat eylesesiz şöyle ki iktizâ-yı dikkat ve hâle göre bu develerin 'icâleten ihracı mühimm ve mukteza olduğu beyânında mu'ayyen iken Mazallahu Te'âlâ mikdâr zerre tekâsül ve müsâmahaya cevaz göstermek ihtimaliniz olur ise sonra bir dürlü cevaba kâdir olamayub siz ki kadılarsız isimleriniz ceride-i hükümetden hakk olunacağı ve siz ki kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetin iş erlerisiz sizlerin dahi hükm-i haklarınızdan gelineceği muhakkak olmağla keyfiyyetden habr ve âgah olup âna göre kemâl-i basiret ve intibah üzere hareket ve tekâsül ve müsâmahadan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur

BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda sadır olan şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i 'âlişânımın mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olup hilâfıyla vaz' ve hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz şöyle bilesiz

‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fi’l-yevmü’t-tâsi min Muharremü’l-Haram -fi-sene hams ve hamsin ve mise ve elf.

Vasale ileynâ fi evahir-i Muharrem sene 1155 Konstantinye el-mahrûsa

S. 57/Bel: 98

Şerâyi’-i şî’âr Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kazaların kadılar zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodolar ve a’yân-ı vilâyetve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki bâ-hatt-ı hüâyûn şevket-makrûn Anadolu eyaleti çavuşlar kethüdâsı nasb ve ta’yîn buyrulan kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Ahmed Ağa zîde kadruhûnun mu’tâd-ı kadim üzere kazalarınızdan senevi çavuşlar kethüdâsı tarafına ‘avâid mu’ayyenesi olup bin yüz elli dört senesi üzerlerinize edâsı lazım iken ağa-yı m’umâ-ileyh Erzurum canibi seferine me’mûriyyeti hasebiyle tahsil olunub kazalarınız zimmetlerinde bâki kalmağla gerek bin yüz elli dört senesi ve elli beş senelerine mahsûben ‘avâid mu’ayyenesi olan yalnız on bir gurûş beher kazadan yerlû yerinden cem’ ve tahsil ve ta’yîn olunan mübâşire teslm ve irsâl eylemeniz için işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Teâlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere ber-mu’tad-ı kadim sancağınız kazalarınızdan çavuşlar kethüdâsı tarafına virile gelan yalnız on bir gurûş sene-i mezbûra mahsub olmak üzere bir kadem-i akdem yerlû yerinden cem’ ve tahsil ve ta’yîn olunan mübâşire teslim ve ağa-yı merkûm tarafına irsâl olunmada ziyâde cidd ve sa’y ve ihtimâm eyleyub tesâmüh olunmakdan be-gâyet ihtirâz ve müceb-i buyrulduyla ‘âmil olasız deyu.

Abdurrahman Çavuş yediyle irsâl olunmuşdur fi 14 Muharrem sene 1155

Vasale ileynâ fi 10 Safer sene 1155.

S. 57/Bel: 99

Hâlâ Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı ‘izzetlu ref’etlu Paşa hazretleri

Ve kadı efendi zîde fazlehu ve a’yân-ı vilâyetve iş erleri inha olunur ki bundan akdem ma’rifetleriniz ile da’iremiz için otuz re’s bârgîr mübâya’a ve bir gün evvel tarafımıza irsâl ve kabzına me’mûra teslim eyleyesiz deyu buyruldu tahrîr ve irsâl olunmuşdu zikr olunan bârgîri bu tarafda mübâya’a olunub ol-tarafda mübâya’ası iktizâ itmemekle heman sancağınızın sehmine isabet iden seferiyye malını bir sa’at evvel mezîd-i ta’cil ile ma’rifetleriniz ve cümle ma’rifeti ve ta’yîn olunan mübâşir

ma'rifetiyle yerlü yerinden b-ikusûr tamamen cem' ve tahsil ve divân-ı Anadolu'da kabzına me'mûra teslim ziyâde dikkat ve ihtimâm eylemeniz bâbında işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve _____ ile irsâl olunmuşdur Bi-mennihi Te'âlâ vusûlünde gerekidir ki vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket ve zikr olunan bârgîrlar mübâya'a olunmayub heman mal-ı seferiyye mezîd-i ta'cil ile bir sa'at evvel yerlü yerinden bi-kusûr tamamen cem' ve tahsil ve bu tarafda kabzına me'mûra teslim ziyâde dikkat ve ihtimâm idub müceb-i buyruldu ile 'âmil olası deyu.

Fi 15 Safer sene 1155 vasale ileynâ fi 17 Safer sene 1155

S. 58/Bel: 100

Kurâû'l-asl Şuhûd kasabası müzâfâtından Balçıkhisar karyesinde sakine iken müteveffiye olan Nur kadın bint-i Bayezid nâm hatun verâsını sülbiye kebîre kızı Zülfiye bint-i Hasan ile bundan akdem vefat iden sülbi oğlu İsmail'in oğulları Ömer ve Ebu Bekir ve Mehmed ve Veli ve İsmail'e münhasıra oldukdan sonra müteveffiye-i mezbûrenin Çavuşbaşı mahallesinde el-Hâc Hüseyin bin Nasuh nâm kimesne emanet-i vaz' eylediği eşyayı meclis-i şer'le mezbûre Zülfiye ve oğlu oğullarına teslim eylediği eşyayı beyân ve a'yân eyledikden sonra mezbûr el-Hâc Hüseyin'den zimmeti ibrâ' eyledikleri bu mahalle ba'de'l-kayd eşya-yı mezbûrunun 'ale'l-infirâd esâmisi defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur Fi 17 Safer sene 1155.

Şuhudü'l-Hâl _____

İvaz bey bin Mehmed; Ali bin Dunkar oğlu İbrahim; el-Hâc Ali bin Mehmed; Hüseyin bin Abdullah ilâm yazıcı; Hüseyin bin Halil Pazvan; el-Hâc Hamza bin 'İvaz dede.

Hoş âb tası 1 gurûş 0,5 pare 10	Hamam tası pare 30	Kebir sahan pare 40	Kalaycı Tablası gurûş 4	Cedid bugasi kırmuzi kaftan gurûş 2,5
Zinciryâb kaftan gurûş 5	Sim kuşak 1 gurûş 3	Gömlek bez gurûş 1	Dokuma peşkir 1 ma'a yasdık 1 pare 10	Çarşab 1 gurûş 1
Cedid kilim gurûş 2	Köhne sadır kalıncası pare 15	Köhne kilim pare 20	pare 40	

Cem'an yekûn gurûş 23 pare 5 yalnız yirmi üç gurûş beş paredir.

S. 59/Bel: 101

Hüve'l-fettâhü'l-'aliyyü'l-a'lâ

İşbu bin yüz elli beş senesi Erzurum canibi ser'askeri Numan Paşa tarafına Zara ve Sivas'dan nakl olunacak zehâyir ve mühimmât için Karahisar sancağından bâ-fermân-ı 'âli matlub boz re's mehâr ve mekkâri deveden nefis-i Karahisar kazasına isabet iden yirmi dört re's bârgîri devesi behâsı cümle ma'rifetleriyle hesab ve vilâyet mesârifleri cümle ma'rifetleriyle tevzî' ve esamileri defterdir ki ber-vech-i âti zikr olunur fi ısrin Muharremü'l-Haram.

	Gurûş
Yirmi dört re's deve kıymeti ve mübâşiriyyesi	1440
Bâ-mürâsele iki aylık sekban ulufesini	0120,5
Bâ-mürâsele 'an-yed mütevellî mesârif-i müteferrika cümle ma'rifetiyle hesâb olunub yekûn 0649	
Bâ-mürâsele doğancı mahallesinden paşanın elviyede virmediği	0016,5
Bâ-mürâsele acem oğlunun Ali paşa kirası	0150
Bâ-mürâsele tatar ağasına menzil ücreti	0011
Bâ-mürâsele el-Hâc Halil mübâşirine emr-i ihsanına teftiş için	0241
Bâ-mürâsele Kütahya mütesellimi Arslan-zâde'ye	0297 rub' 1
Bâ-mürâsele yük mübâya'asına gelan mübâşire	0022
Bâ-mürâsele sekban bölükbaşına ramazan ulufesi ve yûs mesârif	0062,5
Bâ-mürâsele Kütahya tarafından baka gelan virilen	0191
Bâ-mürâsele ramazan-ı şerîfde düşkün adamlara	0049
Bâ-mürâsele bölükbaşların emr-i 'âli	0006
Bâ-mürâsele kal'acık kesri	0067
Bâ-mürâsele mesârif-i müteferrika ve kurâ kesri	0041,5
Bâ-mürâsele Bektaş bölükbaşına	0028
Bâ-mürâsele kurâlar kesri	0092

Bâ-mürâsele Veli bölükbaşıya sekban aylığı	0056	
Bâ-mürâsele Receb aylığı ve mesârif	0077	
Bâ-mürâsele sekban ulufesi	0056	
Selefimiz Mahmud Efendi ma'rifetiyle hark mütevellisi Hüseyin Çelebi yediyle vilayet mesârifi mûmzâ defter	1441,5	
cümle ma'rifetiyle hesap olunub yekûn_____	5114,5	
Ali Paşa tüfekçi başına virilan bârgîr demektir	0022	
Serdâr ağanın üç günlük şa'îr ta'yînât	0185	
Def'a serdâr ağa ma'rifetiyle menzil bârgîri aded 24	0139	
Serdâr ağa ma'rifetiyle Çobanlar ve Süleymani karyelerine	0288	0,5
İsmail ve Elpirek karyelerine şa'îr behası 'an-yed Osman	0120	4
Eyret karyesine imdâd olan yetmiş beş kil arpa kıymeti	0150	
Osman karyesine imdâd olan arpa kil otuz	0060	
Kapan hancısı İsmail Beşe'nin mesârifi	0169	
Ebu Bekir Paşa kethüdâsı ve Ali paşa hirmendeleri kirası	0013,5	
Kavukçu oğlu bey hane ve iki paşa adamlarına mesârif	0026,5	
Mustafa Ağa'nın hancı Hasan'da mesârifi	005	
Kasab Hüseyin'in İsmail ve Elpirek karyelerine lahm kıymeti	0036	nim
Hancı Ramazan oğlu İbrahime iki paşa da	0060	4
Sebed Ahmed ve Hacı Mehmed hanlarına	0020	
Şam Ali Beşe'nin Mekri 'Ali Efendi'nin harem masrafı	0060	
Yirmi bârgîr ücreti 'an-yed mütevellî ve Hacı Bekir buçuk gurûş yekûn	0101,5	
Menzilci Halil Beşe'ye	1000	
Doğancı mahallesinin kesri	0021	
Çavuşoğlu mahallesinin iki bârgîri baş ağaya virilmiştir	0010	
Harç-ı mahkeme	0320	
Hedâmiye ve katibiye ve ihzâriye ta'yîn için şa'îr behası	0048	
Hamis Paşa'nın üç günlüğü	0050	
	8069	

S. 60/Bel: 102

Mahalle-i İmaret gurûş 622 sümün 10	Mahalle-i Sofular gurûş 622 sümün 10	Mahalle-i Nasara gurûş 351 sümün 1	Mahalle-i Karaman gurûş 312	Mahalle-i Cami'-i Kebir gurûş 195 sümün 1
Mahalle-i Tac Ahmed gurûş 156	Mahalle-i El-Hâc Mahmud gurûş 156	Mahalle-i Akmescid gurûş 156	Mahalle-i Kahil gurûş 156	Mahalle-i Arab Mescidi gurûş 156
Mahalle-i El-Hâc Yahya gurûş 156	Mahalle-i Burmalı gurûş 122 sümün 81	Mahalle-i Ardıç gurûş 136 sümün 10	Mahalle-i Doğancı gurûş 95 sümün 4	Mahalle-i Fakih Paşa gurûş 118 sümün 6,5
Mahalle-i Efecik gurûş 118 sümün 6,5	Mahalle-i Kubbelu gurûş 118 sümün 6,5	Mahalle-i Çavuşbaşı gurûş 95 sümün 4	Mahalle-i Molla Bahşi gurûş 77	Mahalle-i Kara Katib gurûş 60 sümün 10
Mahalle-i Bedrik gurûş 61 sümün 2	Mahalle-i Sinan Paşa gutuş 61 sümün 2	Mahalle-i Ekeste gurûş 61 sümün 2	Mahalle-i Çavuşoğlu gurûş 61 sümün 2	Mahalle-i Yukarı Bazar gurûş 61 sümün 2

Mahalle-i El-Hâc Evtal gurûş 61 sümün 2	Mahalle-i El-Hâc İsmail gurûş 45 sümün 8	Mahalle-i Sinan Halife gurûş 19,5	Mahalle-i İbik gurûş 10 sümün 1	Mahalle-i Hisarönü gurûş 26 sümün 3

kurâ

Karye-i İssizce gurûş 164 sümün 10	Karye-i Sülümenli gurûş 164 sümün 10	Karye-i Çobanlar gurûş 164 sümün 10	Karye-i Eyret gurûş 127 sümün 2,5	Karye-i Döğer gurûş 127 sümün 2,5
Karye-i Osman gurûş 127 sümün 2,5	Karye-i Mihail gurûş 127 sümün 2,5	Karye-i Çorca-i Kebir gurûş 76 sümün 7	Karye-i Erkman gurûş 84 sümün 1,5	Karye-i Ayvalı gurûş 84 sümün 1,5
Karye-i Karacaviran gurûş	Karye-i İnas gurûş	Karye-i İsmail gurûş 84 sümün	Karye-i Süğlün	Karye-i Salar

84 sümün 1,5	84 sümün 1,5	1,5	gurûş 82 sümün 1	gurûş 66
Karye-i Susuz gurûş 84 sümün 1,5	Karye-i Çorca-i Sağır gurûş 56	Karye-i Gazi Mürsel gurûş 56	Karye-i Ayasini gurûş 56	Karye-i Çıkırık gurûş 56
Karye-i Dinar gurûş 56	Karye-i Deper gurûş 56	Karye-i Kışlacık gurûş 56	Karye-i Sarık gurûş 56	Karye-i Elpirek gurûş 56
Karye-i Hacıbeyli gurûş 20	Karye-i Harmanlı gurûş 38 sümün 6,5	Karye-i Halimuğurlu gurûş 38 sümün 6,5	Karye-i Bostanlı gurûş 38 sümün 6,5	Karye-i Gebeceler gurûş 51 sümün 7
Karye-i Bozöyük gurûş 38 sümün 6,5	Karye-i Kayaviran gurûş 38 sümün 6,5	Karye-i Bey gurûş 38 sümün 6,5	Karye-i İnaz gurûş 38 sümün 6,5	Karye-i Aytemur gurûş 28
Karye-i Kunduzlu gurûş 28	Karye-i Çavdarlu gurûş 28	Karye-i Akçaviran gurûş 28	Karye-i Yukarı Tandır gurûş 28	Karye-i Belce gurûş 28
Karye-i Muttalib gurûş 28	Karye-i Feleli gurûş 28	Karye-i Bayad gurûş 28	Karye-i Çepni gurûş 28	Karye-i Göynük gurûş 14
Karye-i Hayranbalı gurûş 14	Karye-i Aşağı Tandır gurûş 11	Karye-i Sis gurûş 14	Karye-i Köprülü gurûş 14	Karye-i Eymür gurûş 14
Karye-i Kumartaş gurûş 11	Karye-i Ulucak gurûş 14	Karye-i Emre Sultan gurûş 10	Karye-i Kal'acık-ı Kebir gurûş 88	Karye-i Kal'acık-ı Sağır gurûş 30 sümün 9
Karye-i gurûş 30 sümün 9	Karye-i Karaarslan gurûş 30 sümün 9	Karye-i Kuladalı gurûş 13	Karye-i Işıklar gurûş 10	Karye-i Leğen gurûş 10
Karye-i Çakır gurûş 129,5	Karye-i Karaağaç gurûş 38 sümün 1,5	Karye-i Tekeler gurûş 55 sümün 10	Karye-i Çalışlar gurûş 55 sümün 10	Karye-i Kozluca gurûş 55 sümün 10

Cem'an yekûn gurûş 8081 yalnız sekiz bin seksen bir gurûşdur.

Bu defterde ba'zı kurâların kimi menzil olundu bu defter ile 'amel oluna

S. 61/Bel: 103

İşbu bin yüz elli beş senesi mâh-ı Saferü'l-gurresinde hâlâ Anadolu valisi Ali Paşa hazretlerinin Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Hamis Paşa hazretlerinin bâ-fermân-ı 'âli imdâd-ı seferiyye ve mesârif sa'ire defterleridir ki cümle ma'rifetiyle hesap ve tevzî' olduğu defteridir ki ber-vech-i âti zıkr olunur.

Gurûş	
Anadolu valisi Ali Paşa hazretlerinin imdâd-ı seferiyye ve harcve mübâşiriyye 1832	
0026	
Yalnız beş bin iki yüz elli altı gurûşdur	
Hamis Paşa hazretlerinin imdâd-ı seferiyyesi	2640
Hamis Paşa'nın harç-ı bâlî ve mübâşiriyyesi ba'de elli gurûş dahi virildi	0130
Anadolu'nun teftiş buyrulduyuyla gelan Bilal Ağa'ya	0140
Hamis Paşa'nın teşrifatda üç günlük yalnız zahire behası ve mübâşiriyyesi 'an-yed müteveli	0066,5
Deve mübâşiri konağı 'an-yed müteveli	0033,5
Kütahya imdâd-ı seferiyye mübâşiri konak mutasarrıfı 'an-yed müteveli	0020
4862	
Menzilcinin kolundan ziyâde mez-nzil bârgîri ücreti	0028
İsmail Beşe'nin han kirası	0012
Ali Paşa'nın hekim başısı konak mutasarrıfı	0020
'Avarız tahsildarı Mustafa Ağa'ya elden virilen	0070
Harc-ı mahkeme	0238
Heddamiyye emniyye ihzâriyye	5256

Mahalle-i İmaret gurûş 403,5 akçe 5	Mahalle-i Sofular gurûş 403,5 akçe 5	Mahalle-i Nasara gurûş 228	Mahalle-i Karaman gurûş 201,5 pare 2	Mahalle-i Cami'-i Kebir gurûş 126,5 pare 10
Mahalle-i El-Hâc Mahmud gurûş 101 akçe 5	Mahalle-i Tac Ahmed gurûş 101 akçe 5	Mahalle-i Akmescid gurûş 101 akçe 5	Mahalle-i Arab Mescidi gurûş 101 akçe 5	Mahalle-i Kahil gurûş 101 akçe 5
Mahalle-i El-Hâc	Mahalle-i Burmalı	Mahalle-i Ardıç	Mahalle-i Doğancı	Mahalle-i Fakih

Yahya gurûş 101 akçe 5	gurûş 79,5 pare 12	gurûş 88 sümün 10	gurûş 61,5 pare 10	Paşa gurûş 77
Mahalle-i Efecik gurûş 77	Mahalle-i Kubbeli gurûş 77	Mahalle-i Çavuşbaşı gurûş 61,5 pare 10	Mahalle-i Molla Bahşi gurûş 61,5 pare 10	Mahalle-i Kara Katib gurûş 39 sümün 5,5
Mahalle-i Bedrik gurûş 39 sümün 5,5	Mahalle-i Sinan Paşa gurûş 39 sümün 5,5	Mahalle-i Ekeste gurûş 39 sümün 5,5	Mahalle-i Zâviye gurûş 39 sümün 5,5	Mahalle-i El-Hâc Evtal gurûş 39 sümün 5,5
Mahalle-i Çavuşoğlu gurûş 39	Mahalle-i Yukarı Bazar gurûş 39	Mahalle-i El-Hâc İsmail gurûş 39,5 sümün 2	Mahalle-i Sinan Halife gurûş 13 sümün 1	Mahalle-i Hisarönü gurûş 17,5 sümün 2
Mahalle-i İbik gurûş 7 sümün 1	Karye-i İssizce gurûş 112 sümün 3	Karye-i Sülümeni gurûş 112 sümün 3	Karye-i Çobanlar gurûş 112 sümün 3	Karye-i Kal'acık-ı Kebir gurûş 112 sümün 3
Karye-i Eyret gurûş 711,5 sümün 2,5	Karye-i Döğer gurûş 84 sümün 4,5	Karye-i Osman gurûş 84 sümün 4,5	Karye-i Mihail gurûş 84 sümün 4,5	Karye-i Çakır gurûş 84 sümün 4,5
Karye-i Erkman gurûş 56,5 sümün 1,5	Karye-i Ayvalı gurûş 56,5 sümün 1,5	Karye-i Karacaviran gurûş 56,5 sümün 1,5	Karye-i İnas gurûş 56,5 sümün 1,5	Karye-i İsmail gurûş 56,5 sümün 1,5
Karye-i Karaağaç gurûş 56,5 sümün 1,5	Karye-i Süğlün gurûş 56,5 sümün 1,5	Karye-i Susuz gurûş 56,5 sümün 1,5	Karye-i Salar gurûş 34,5 sümün 1	Karye-i Çorca-i Kebir gurûş 34,5 sümün 1
Karye-i Çora-i Sağır gurûş 37,5 sümün 4	Karye-i Gazi Mürsel gurûş 32,5 sümün 4	Karye-i Çıkrık gurûş 32,5 sümün 4	Karye-i Dinar gurûş 37,5 sümün 4	Karye-i Karaarslan gurûş 37,5 sümün 4
Karye-i Deper gurûş 38	Karye-i Kışlacık gurûş 37,5 sümün 4	Karye-i Sarık gurûş 37,5 sümün 4	Karye-i Elpirek gurûş 37,5 sümün 4	Karye-i Ayasini gurûş 27,5 sümün 4
Karye-i Çalışlar gurûş 37,5 sümün 4	Karye-i Tekeler gurûş 37,5 sümün 4	Karye-i Kozluca gurûş 37,5 sümün 4	Karye-i Harmanlı gurûş 26,5 sümün 3	Karye-i Halimuğurlu gurûş 23,5 sümün 2
Karye-i Gebeceler	Karye-i Bozöyük	Karye-i Kayaviran	Karye-i Bey gurûş	Karye-i İnaz gurûş

gurûş 37,5 sümün 4	gurûş 25,5 sümün 2	gurûş 25,5 sümün 2	25,5 sümün 2	25,5 sümün 2
Karye-i Aytemur gurûş 19	Karye-i Kunduzlu gurûş 19	Karye-i Hacı Beyli gurûş 19	Karye-i Bostanlı gurûş 19	Karye-i Çavdarlu gurûş 19
Karye-i Kal'acık-ı Sağır gurûş 19	Karye-i Akçain gurûş 19	Karye-i Yukarı Tandır gurûş 19	Karye-i Belce gurûş 19	Karye-i Muttalib gurûş 19
Karye-i Feleli gurûş 19	Karye-i Bayad gurûş 9,5	Karye-i Çepni gurûş 9,5	Karye-i Göynük gurûş 9,5	Karye-i Aşağı Tandır gurûş 9,5
Karye-i Sis gurûş 9,5	Karye-i Köprülü gurûş 9,5	Karye-i Eymür gurûş 9,5	Karye-i Kumartaş gurûş 9,5	Karye-i Ulucak gurûş 9,5
Karye-i Çukur gurûş 9,5	Karye-i Işıklar gurûş 8	Karye-i Kuladalı gurûş 7	Karye-i Emre Sultan gurûş 7	

Cem'an yekûn gurûş 5037,5 yalnız beş bin otuz yedi buçuk gurûşdur.

S. 62/Bel: 104

Bu defter bâlâda mesârifimizden ziyâde olduğuna şübhe olunmayub zira kal'acıklar ve Karaarslan karyeleri bâ-buyruldu tahammüllerine göre raddeye vaz' olunub bu defter bu miktara baliğ oldu ancak bu def'a kabzımız iki bin iki yüz elli altı gurûşdur bu defter cümle ma'rifetiyle tashih olmağla ba'de zaman tevzi' olunacak tekâlifler bu defter üzerine tevzi'a 'amel olunmak üzere bu mahalle kayd olundu gaflet olunmayub kabzına şübhe olunmıya,

Fi 27 Saferü'l-hayr sene 1155 mine'l-fakîr Abdullah en-nâ'ib-i Karahisâr-ı Sâhib

S. 63/Bel: 105

Hisse-i Kiçi Sincanlı der-livâ-i Karahisâr-ı Sâhib gurûş 2

İbrahim sehm mehâri tâbi' 10000

İlhâk bata'eddin Şaban sehm Candar tâbi'-i hisar 3000

15000

Kıdvetu'l-emâsil ve'l-akrân Karahisâr-ı Sâhib sancağı Alaybeyisi Süleyman zîde kadruhû Erzurum canibinde vâki ordu-yı hümâyûnuma mektûb gönderub livâ-i

mezbûrede Kırhisar nahiyesinde Candar nâm karye ve gayriden beş bin akçe tımar bilâ-sahib olduğundan bundan akdem Şaban'a ilhak arz olunub tımar-ı mezbûr çorak ve bi-hasıl olduğundan mezbûr Şaban üç beş seneden beru rağbet etmeyub tımar-ı mezbûr mahlûl ve cümle mahlûl olmağla yine livâ-i mezbûrede Kiçi Sincanlu nahiyesinde Mihmâri nâm karye ve gayriden on bin akçe tımara mutasarrıf olan orta boylu ela gözlü açık kaşlı mezbûr İbrahim'in tımarı çorak ve bi-hasıl olub mesârif-i seferiyyesine vefa itmemekle ber-vech-i ilhak virilmek bâbında inâyet ricasına arz itmekle ordu-yı hümayûnumda mahfuz cebe defterlerine müraca'at olundukda tımar-ı mezbûrların kaydları bulunmamağla gadiklu ve ta'yîn olan şerhlü ve aherin kayd-ı berâtına dâhil değil ise şartı mücebince ilhak-ı tevcih olunmak üzere emr olunub sadır olan emr üzere sancağında sakın alaybeyisi bayrağı altında sefere eşmek ve berât itmek şartıyla ber-vech-i ilhak tevcih olunmak için sene-i erba' ve hamsin ve mi'e ve elf Şa'ban'ının on üçüncü gününden düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem hâlâ Anadolu valisi olub bi'l-fi'il Erzurum canibi ser'askeri olan vezir-i mükerrem sa'âdetlu Numan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû tarafından tevcih olunub tahvil-i hüküm virilmeğle tezkiresi ihraç olunmak üzere fermân buyrulmağın ber-müceb-i fermân-ı 'âli zıkr olunan beş bin akçe tımar vech-i meşrûh üzere tezkire virilub cümle tımarı on bin akçe olmak üzere merkûm İbrahime ber-vech-i ilhak tevcih olunub berât-ı 'âlişân için tezkire virildi tahrîren fi şehr-i Şa'ban sene erba' ve hamsin ve mi'e ve elf.

Be-yurd-ı sahra-yı Erzurum

S. 63/Bel: 106

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlehu inha olunur ki kaza-i mezbûra bağlı Ayvalı nâm karye sakinelerinden nâm hatun karye-i mezbûr ahâlilerinden birkaç nefer eşkıya bi-gayri hakkın sağ ayağın kat' ve ziyâde gadr-ı külli eylediklerinden ma'ada yerleri valiye şikayet ile akçeden çıkarır isen sonra seni katl ederiz deyu hayf eyledikleri sahk üzere divân-ı Anadolu'ya ihbar olunmağla bu misillu te'addi ve tecâvûze tasaddi idenler her kimler ise mahâlinde ma'rifet-i şer' ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle ahz ve ele götürüb huzur-i şer'a ihzâr ve mezbûre hatun ile mürafa'a ve bi-hasbî's-şer' haklarında icab edeni icra ve sâ'ire dahi müceb-i gayret itdirilmek bâbında buyruldu tahrîr ve ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur Bi-mennihi Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere mezbûrları ahz ve ele götürüb şer'an

haklarında icab ideni icra ve ihkâk-ı hak eyleyesiz mahâlinde icrası mümkün olmaz ise divân-ı Anadolu'ya ihzâr ve bu tarafda ihkâk-ı hak itdirilub âna göre hareket olunub mûceb-i buyruldu ile 'âmil olasız deyu.

Fi 25 Safer

Mine'l-fakîr Mustafa mütesellim-i Anadolu hâlâ

S. 64/Bel: 107

'Arzuhalleri mûcebince fukara ve ıyazullahı siyânet ve şer'an üzerlerine bir şey sâbit olmadıkça hilâf-ı inha kimesne rencide olunmayub bi-vech-i tahrir olunmakdan mücânebet ve himayet olunalar deyu fi 27 Zi'l-ka'de sene 1154.

Devletlu merhametlu sultanım hazretleri sağ olsun 'arzuhal-i kulları Karahisâr-ı Sâhib kazasında vâki kurâ ahâlilerinin birkaç seneden uğrayub mecânen yiyub içdiklerinden gayri beher karyeden kırkar ve altışar gurûşların alub ve hayvânatlarımızı sürüb götürüb ve bu makûle zulm ve te'addi idenleri men' ve itdiğimizde sizler bizi karyelerinize kondurmadınız deyu efendilerimizden mübâşir ta'yîn itdirub bizim karyenizde anamız ördüğüz? ve esvâbım kaldı deyu kimi mer'i ve kimi şahid olub ve kazamızda vâki Elpirek karyesi fukarasıyla delibaşılar bizim anamız örüldü? deyu hilâf-ı inha isbad idub bu az bahaneler ile ümmet-i Muhammediyye tahrir ve ta'zim olunmağla merâhim-i 'aliyyelerinden mercûdur ki gerek delibaşılar ve gerek yörükân ve Türkman ve kapusuz leven-dât makûlesinin da'vaları şer'a havale buyrulub şer'an sabit ve zahir olmadıkça mübâşiriyye nâmıyla bir nesne alınmayub ber-asl da'valarına iltifat buyrulmamak bâbında fermân devletlu sultanım hazretlerininindir.

Bende-i ahâli-i Karahisâr-ı Sâhib

S. 64/Bel: 108

Karahisâr-ı Sâhib mutasarrıfı 'izzetlu ref'etlu Paşa hazretleri

Fukaraya te'addi olunmamak üzere reaya ve berayanın emniyyet ve muhâfazaları içün piyade ve bölükbaşı nasb ve ta'yîn eyleyub husûs-ı mezkûra mezîd-i dikkat ve ihtimâm eyleyesiz deyu. Fi 27 Zi'i-Ka'de sene 1154.

Devletlu merhametlu sultanım hazretleri sağ olsun 'arz-ı hâl-i kullarıdır ki eyyâm-ı baharda Aydın savâhilinde olan Türkman ve yörükân tâ'ifeleri devâb ve mevâşileri ile kasabamıza gelub leylan ve nehâren kurâlarımızı basub emvâllerin yağma ve hayvanların sürüb götürüb ve mevrû'atlarımızı yedurub ve çekindub Ümmet-i

Muhammede gadr ve hayf idub rahmetimiz bi'l-küllîye mündefî' olduğundan bu makûle eşkıyadan Ümmet-i Muhammedi tahassun içün cümle ma'arifeti ve ittifakıyla ve hâlâ Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Ömer Paşa hazretleri tarafından piyade bölüşkbaşı nasb olunub Ümmet-i Muhammed şimdilik zaman-ı devletlerinde rahat olmağla yine kemâ-fi'l-evvel piyade bölükbaşı ta'yîn yedimize buyruldu-yı şerîfleri ihsan buyrulamak bâbında fermân devletlu efendim sultanım hazretlerindir.

Bende-i ahali-i Karahisâr-ı Sâhib

S. 65/Bel: 109

Mekkâri deve isti'câli içün fermân-ı 'âlişân

Emîri'l-ümerâi'l-kirâm kebiri'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-'izz-i ve'l-ihtişâm el-muhtassun bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-a'la Karahisâr-ı Sâhib ve Aksaray sancakları mutasarrıfları dâme ikbalehuma ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîlâm Karahisâr-ı Sâhib ve Aksaray sancaklarında vâki olan kadılar zîde fazlehum ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân dergâh-ı mu'allam gediklulerinden olub bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan Mehmed zîde mecdühû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetiş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refî'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki mübâşir mûmâ-ileysin Karahisâr-ı Sâhib ve Aksaray sancaklarında ihracına me'mûr olduğundan yüz yetmiş beş mehâri develerini ve doğru nefsi Sivas'a ve Zara karyesine tesyir ve cümlesine zehâyir ve peksimâd-ı tahmil ve Erzurum canibine tesyir eylemek içün bundan akdem müş'ir ve arâm-ı 'aliyyem ile tenbih ve te'kid olunmuş iken henüz haber ve eseri zuhur eylemeyub zikr olunan develerin bir an akdem ihraç ve savb-ı me'mûrelerine tesyir etdirilmesi ehem ve mühâm lazımu'l-ihtimâmdan olmağla te'kid ve isti'câl içün işbu emri-i şerîfi 'âlişânım dahi ısdâr ve ile irsâl kılınmıştır vusûlünde vurûd-ı emri-i şerîfime dek ol-mikdâr develeri tekmiyan ihraç eylemiş isen ne güzel ve eğer henüz ihraç eylemek üzere isen zinhar ve zinhar bir dürlü te'hîr ve tevkife ruhsat ve cevaz göstermeksiniz cümlesini ihraç ve doğru nefsi Sivas'a ve Zara karyesine götürüb zahire ve peksimâd-ı tahmil ve 'icâleten Erzurum'a tesyir eylemekde bezl ve sa'y ve kudret eylesun ve siz ki mir-i mirân mûmâ-ileyhumasız şütrân-ı mezbûrenin 'icâleten yerlu yerinden ihraç etdirilmesine sizler dahi ihtimâm ve dikkat eylesiniz ve siz ki kadılar ve sâ'irleri mûmâ-ileyhumsuz tevzî' defteri mücebince

şütrân-ı mezbûreden kazalarının hissellerine isabet iden develerin mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle 'icâleten ve sür'aten ihraç ve teknil itdirilmesine sarf-ı tâb ve tâkat eyleyesiz şöyle ki Ma'azallahu Te'âlâ bundan sonra dahi ihmâl ve müsâmaha hareket birle te'hîr maslahata sebep olmak ihtimaliniz olur ise sonra bir dürlü gadr ve cevabınıza havale-i sem'-i kabul olunmayub mazhar-ı gazab-ı padişâhânem olacaklarınız mukarrerdir keyfiyyetden habir olub âna göre basiret ve intibah-ı hareket eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celilü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla vaz' ve hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ısrin min Saferü'l-Hayr fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi'l-yevmi'r-râbi' min Rebi'ü'l-evveli sene 1155.

Mücebince sadr-ı 'âli mektûbu sadır

S. 66/Bel: 110

Mekkâri deve isti'câliçün fermân-ı 'âlişân

Emîri'l-ümerâi'l-kirâm kebiri'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-'izz-i ve'l-ihtişâm el-muhtassun bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-a'la Karahisâr-ı Sâhib ve Aksaray sancakları mutasarrıfları dâme ikbalehuma ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib ve Aksaray sancaklarında vâki olan kadılar zîde fazlehum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân dergâh-ı mu'allam gediklulerinden olub bu husûsa me'mûr ta'yîn olunan Mehmed zîde mecdühû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetiş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki mübâşir mûmâ-ileysin Karahisâr-ı Sâhib ve Aksaray sancaklarından ihracına me'mûr olduğun yüz yetmiş beş mehâr-i mekkâri develerinin bir an akdem ihraç itdirilmesi emr-i ehem olduğu bundan mukaddem aher emr-i şerîf-i 'âlişânım dahi ısdâr ve ile irsâl kılınmıştır imdi vusûlünde vürûd-ı emr-i şerîfime dek zikr olunan develeri teknilan ihraç etmiş isen fihâ ve eğer henüz ihraç eylemek üzere isen zinhar ve zinhar bir dürlü te'hîr ve tevkife ruhsat ve cevaz göstermeksizin cümlesini 'icâleten ihraç ve doğru nefsi Sivas ve Zara karyesine

isâl ve cümlesine zehâyir ve peksimâd-ı tahmil ve kemâl-i sür'at ve şitâb ile Erzurum'a tesyir eylemekde bezl ve sa'y ve mecâl eylesin ve siz ki mir-i mirân mûmâ-ileyhumasız şütrân-ı mezbûrenin 'icâleten ihraç müham ve mukteza olmağla kimesneye 'inad ve muhâlefet itdirmeyub yerlu yerinden bir an akdem ihraç itdirilmesine mezîd-i ihtimâm ve dikkat eylesiz ve siz ki kadılar ve sâ'irleri mûmâ-ileyhumsuz tevzî' defteri mücebince kazalarının hissesine isabet iden develerin 'icâleten ve sür'aten mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ihraç ve tekml itdirilmesine sizler dahi sarf-ı tâb ve tâkat eylesiz şöyle ki Erzurum'a zehâyir nakli bu develerin ihracına mevkûf olduğu bundan akdem dahi ifade-i amade ve tenbih olunmuşidin Ma'azallahu Te'âlâ tekâsül ve tesâmüh üzere hareket birle te'hîre ve tekâsüle sebep olmak ihtimaliniz olur ise sonra bir dürlü cevaba kâdir olamayub mazhar-ı 'azab-ı padişâhânem olacağınızı muhakkak âna göre kemâl-i basiret ve intibah üzere hareket ve hilâf-ı fermân vaz' ve hâlinden tavakki ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celilü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lazımlu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından vaz' ve hareketden ziyâde ihtirâz ve ictinâb eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'tmad kılasız tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' min Saferü'l-Hayr fi-sene hamış hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 15 Rebi'ü'l-Evvel sene 1155.

Mücebince sadr-ı 'âli mektûbu sadır buyrulmuştur.

S. 67/Bel: 111

Kütahya'nın imdâd-ı seferiyyesin beyân ider fi 16 Rebi'ü'l-Evvel sene 1155

Kaza-i Karahisâr-ı Sâhib

Gurûş

1393 asl-ı mâl

0277 harc-ı bâb vürud-ı mübâşiriyyesi

1651

Kaza-i Sanduklu

Kaza-i Şuhud

Gurûş

Gurûş

1335

853

0274

175

1609

1028

Kaza-i Sincanlı

Gurûş

625

127

753

Kaza-i Çöleâbâd (nısf ahâlıden ve nısf aheri Türkman'dan tahsil olunmak üzere emr-i 'âli ısdâr)

Gurûş

193

040

233

Kaza-i Bolvadin

Kaza-i Han Barçınlı

Gurûş

Gurûş

273

273

056

056

329

329

Kaza-i Nevâhi Barçınlı

Kaza-i Çay

Gurûş

Gurûş

227,5

318,5

047

066

274,5

384,5

Kaza-i Karamık

Gurûş

193

040

233

S. 67/Bel: 112

İşbu bin yüz elli beş senesine mahsub olmak üzere Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı olan sa'âdetlu Hamis Paşa hazretlerine bâ-fermân-ı 'âli ta'yîn ve tahsis buyrulan on bir bin gurûş imdâd-ı seferiyyelerinin sancağı mezbûrede vâki kazalarının sehmine sinîn-i sabıka mukayesesı üzere cümle ahâli ve a'yân-ı vilâyetma'rifetiyle tevzî' ve taksim olunub beher kazanın sehmine 'alâ vechü't-ta'dil isabet iden akçedir ki ber-vech-i âti zıkr olunur fî 16 Rebi'ü'l-Evvel sene 1155.

Kaza-i Karahisâr-ı Sâhib

Kaza-i Sandıklı

Gurûş

Gurûş

2640

2640

0160

0160

Kaza-i Şuhud

Kaza-i Sincanlı

Gurûş

Gurûş

1650

1210

0099

0076

Kaza-i Şuhud tekrardır.

Kaza-i Sincanlı tekrardır

Gurûş

Gurûş

1650

1210

0099

0076

Kaza-i Çöleâbâd (nısf ahâlıden nısf aheri Türkman'dan tahsil olunmak üzere dir)

Gurûş

374

022

Kaza-i Çay

Gurûş

616

039

Kaza-i Bolvadin

Gurûş

528

033

Kaza-i Nevâhi Barçınlı

Gurûş

440

026,5

Kaza-i Karamık

Gurûş

374

022

Kaza-i Han Barçınlı

Gurûş

528

033

Cem'an yekûn gurûş 11000 yalnız on bir bin gurûşdur.

Mübâşiriyye ve harç-ı bâb

Gurûş 670,5 yalnız altı yüz yetmiş buçuk gurûşdur.

S. 68/Bel: 112A

Hâlâ Karahisâr-ı Sâhib kazasında piyade bölükbaşı Kürt Mustafa inha olunur ki cümle ma'rifetleriyle seni sekban nasb eylediklerine binâen yedinde olan ilâm ve mürâsele mücebince 'aşâ'ir ve kabâ'ilden kapusuz levendin hıfz ve kendi halinde gezine bir dürlü te'addi ve rencide olunmamak bâbında tarafımızdan dahi izn ve işbu buyruldu tahrîr ve yedine virilmiştir İnşallahu Te'âlâ vusûlünde biz hoşça hareket idub müceb-i buyruldu ile 'âmil olub hilâfına vaz' ve hareketden be-gâyet tehâşi ve mücânebet eyleyesiz deyu fi 19 Rebi'ü'l-Evvel sene 1155.

Hamis Paşa hazretlerinin buyrulduşudur.

S. 68/Bel: 113

Ma'rûz-ı dâ'ileri budur ki

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib ahâlileri bâ-cem'ahum meclis-i şer'a gelub takrir-i kelâm ve ta'bir-i harâmü'l-merâm iderler ki taşrada kapusuz leven-dât ve Türkman tâ'ifeleri cevri-i te'addi eyleyub kadimü'l-eyyâmdan biri sekban ta'tin oluna gelmekle medine-i mezbûrede sakin Kürt Mustafa nâm kimesnenin cümle ahâli hüsn-i hâlini ve kârgüzâr olduğunu ihbar itmeleriyle mezbûr ser-bölük nasb ve ta'yîn olunmak üzere buyruldu ricasına ahâli iltimaslarıyla ilâm olundu bâki siyânet fukaradır tahrîren fi'l-vevmü'l-ışrin min Rebi'ü'l-evveli fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

ed-dâ'i-i Abdullah en-nâib be-Karahisâr-ı Sâhib

S. 69/Bel: 114

Serdâr ve yeniçeriler sefer gittikten sonra gelan emri 'âlidir fi 16 Rebi'ü'l-Evvel sene 1155

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Anadolu'nun orta kolu yemîn u yesârıyla nihayetine varub gelince vâki olan kuzât ve nüvvab zîde fazlehum ve kıdvatü'l-emâcid ve'l-a'yân sürücü Turnacıbaşı el-Hâc Ahmed zîde mecdühû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdârları ve 'atik ve mütekâ'id serdengeçdi ağaları ve 'alemdarları ve ocak ihtiyarları ve a'yân-ı vilâyetve iş erleri ve kulâ' dizdarları zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki sarhadât-ı İslâmiyyeden Kars ve Van ve Erzurum ve ol-havalinin sirâyet-i fitne ve ihtilâlden nâşi muhâfazası ehem-i müham devlet-i 'aliyye dânem-i levâzımât saltanat-ı seniyyemden olduğuna bina'en hâlâ Erzurum canibi ser'askeri ma'iiyetine bâ-fermân-ı 'âli Anadolu'nun orta vusûl kollarından serdâr bayrakları ve bi'l-cümle mütekâ'idin ağa ve 'alemdar tavâ'if-i 'askeriyyenin bir vakte kalmayub cümlesi ser'asker müşârün-ileyh ma'iiyetinde mevcûd oldukları haberi der-diniyye-i müterakıb iken henüz 'asâkir-i mezbûrunun tesyirlerinden bir haber ve mübâşir zuhûr itmedikden gayrı ba'zı serdâr bayrakları altında 'askerinin kalîlolduğu ve ba'zı ağadât ve 'alemdar zümresinde umur ve husûsları bahanesiyle beyhude gadr ve vâhiye irâdıyla kazalarında vakt geçurub me'mûr oldukları Erzurum canibine 'azim-i rah-ı te'hîr ve direngi eylemelerinde muğayir emri 'âli ve nâ merzâ hareketleri mesmu' olmağla imdi mikdâr zerre kimesnenin gadr ve 'illetine i'tibar ve kat'a isgâ olunmayub savb-ı me'mûrelerine irsâl

ve bir gün ve bir sa'at mukaddem vusûlleri haberi gelmek üzere cümlesinin sevk ve tesyirleri emrinde gayet takayyüd-i tâm ve sa'y ve ihtimâm olunub şöyle ki bu def'a isti'callerini mütesammim sadır olan emr-i şerîf ve memhur mektûb ile ta'yîn olunan mübâşir zikr olunan orta kolun nihayetine varınca dâhil ve fermân-ı 'âlişânın mazmûni cümlelerin ma'lûmu olduktan sonra kangı kazanın serdâr bayrağı henüz kazasında bulunub ve tavâ'if-i askeriyeden gerek 'atik ağa ve 'alemdar ve bi'l-cümle neferâtından mukaddema fermânım olduğu üzere bir ferd giru kalmak ve gitmemek sadediyle ve tevcihle olur ise olsun 'avk ve te'hîr eyledikleri ve mikdâr zerre adam ita't-i emr-i 'âli eyledikleri zahir ve nümâyân olanlar bundan böyle ahz ve sürücü mübâşir ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle ol-havalide olan ka'alara vaz' ve kal'abend ve ism ve resmleriyle der-sa'âdetime 'arz ve ilâm eyleyesiz ki sa'ire müceb-i 'ibret şer'an ve kanunen müstehakk oldukları cezaları icra olunmak üzere keyfiyyetleri ilâmına sa'y ve takayyüd eyleyesiz ve sizler ki dahî taht-ı kazalarınızdan sefere me'mûr tavâ'if-i 'askeriyenin ihraç ve irsâlleri emrinde ve gerek ita't-i emr-i 'âli eylemiyenlerin ahz ve kal'abend ve 'arz ve ilâm olunmaları maddesinde tekâsül ve bir ferde himaye ve gitmemesine müsa'ade ve 'avk ve te'hîrlere bâ'is-i rehâvet ve kusûr-ı zuhuru ihtimaliyle adam takayyüd ve ihtimâmınız haberi alındıkda eşedd-i 'itâb ile müstehakk 'akab-ı ve'l-emr şedâ'ide giriftâr olmanızda iştibâh itmeyub ve sizler ki sefere me'mûr orta kolun nihayetine varınca kazaların yeniçeri serdârları ve 'atik ağalar ve 'alemdarlar ve tavâ'if-i 'askeriyeden neferâtsiz bir ferdiniz geru kalmamak şartıyla me'mûr olduğunuz ser'asker müşârün-ileyh ma'iyetine serdârınız bayrağı ile bundan böyle ki ve bulunanlarınız 'alâ-cenâhü'l-isti'cal iki konağı bir iderek bir gün ve bir sa'at akdem irsâl ve îsâlde kangınızın tarafından kusûr ve gadr ve bahane irâdıyla ve mürur-ı eyyâm ile vakt geçürüb evâmir-i 'aliyeye ve sürücü Turnacıbaşı mûmâ-ileyh tarafından mübâşirlere muhâlefet ve bir dürlü mu'avenet-i vukû'ata ma'âzen-bi'llahi Te'âlâ mücerred gitmemek sadedinde olanlar yalnız ahz ve kal'abend olunmağla iktifa olunmayub şer'le cezanız tertib ve yalnız mîr için girift olub ahvaliniz perişan olacağın mülahaza ve emr-i muhakkak bilüb âna göre dâmen-i gayreti der-meyân ve yollarda dahi ayak sürtmeyub bir sa'at mukaddem varub cümleiniz mevcûd bulunduğunuz 'arz ve ilâm olunmak üzere cedd-i tâm ve sa'y bi'l-aklâm eyleyesiz ve sen ki orta kol sürücüsü Turnacıbaşı el-Hâc Ahmed zîde mecdühûsun sen dahi irsâl olunduğun günden bu âna gelince ihracına me'mûr olduğun serdâr bayraklarını ve gerek 'atik ağa ve 'alemdar

tavâ'if-i 'askeriyyeden bir ferd giru kalmamak üzere şimdiye değin savb-ı me'mûrelerine erişub cümlesinin vusûlleri haberi gelmek üzere takayyüd ve ihtimâm eylemek melhuz iken henüz tavâ'if-i mezbûrunun mahall-i me'mûrelerine reşide ve mütecemmi' olundukları der-sa'âdetime ilâm olunmaduğundan sen dahi adam-ı takayyüd ve serseri geşt ve gûzar eyledin ihtimal olunmağla imdi gerek serdârlardan ve gerek 'askeriyyede giru kalanları 'alâ-eyy-i hâl bir iki güne dek ihraç ve sürüb sürüb götürüb mahâline tesyir ve ita'at-ı emr-i 'âli eylemiyanları ahz ve kal'abend ve ism ve resmleriyle der-sa'âdetime keyfiyyetleri 'arz ve ilâm itdirub bir gün ve bir sa'at akdem 'ale't-ta'cil edâ-yı hizmet eylemekde mikdâr zerre kusûrun zuhur iderse cevaba kadir olamayub ziyâdesiyle mes'ul ve mu'attab ve mu'akıb olacağın muhakkak bilüb ve sizler ki dizdarlarsız vech-i meşrûh üzere mübâşir-i merkûm tarafından ahz ve kal'abend olunmak üzere dizdarı olduğunuz kulâ'dan gönderilan mahbusları muhkem kal'abend ve tekrar tevcihle emr-i şerîfim sadır olur ise âna göre 'amel ve hareket eylemeniz fermânım olmağın irsâl olundu vusûlünde müceb-i emr-i 'âli üzere 'amel ve hareket ve hilâfindan be-gâyet hâzer ve mucânebet eyleyesiz deyu bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allam yeniçerileri ağası düstûr-ı mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim Hasan Paşa Emamallahu Te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak emr olunmuşdur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda sadır olan emrim ve vezirim müşârün-ileyh tarafından virilan mühürlü mektûb mücebince 'amel idub hilâfına rıza ve cevaz göstermiyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâ'il-i Rebi'ü'l-evveli fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Emr-i 'âli mücebince sadr-ı 'âli ve yeniçeri ağası hazretlerinin mektûbları ısdâr buyrulmuş.

S. 70/Bel: 115

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Anadolu eyaletinde vâki kadılar zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân Kütahya mütesellimi Mustafa ve seferiyye tahsiline mübâşir ta'yîn olunan zîde mecdühûma ve kıdetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyetzîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olacak ma'lûm ola ki Anadolu eyaleti düstûr-ı mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem nâzım-ı münzimü'l-ehem vezir-i a'zamım asîfâm şîm ve vekil-i mutlak sadakat-ı

‘alemim Ali Paşa Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehû ve za’af-ı bi’t-te’yid iktidara ve ikbalehunun bundan akdem meşmu-i bi-gah-ı hükümetleri olduğu hizmetde işbu bin yüz elli beş senesi eyalet-i mezkûrenin mu’ayyen olan üç yüz otuz kise akçe imdâd-ı seferiyyesi ‘icâleten ve sür’aten tevzî’ ve tahsil ve bir an akdem vezir-i a’zam müşârûn-ileyhin taraflarından kabzına me’mûra edâ ve teslim olunmak bâbında şeref-sudûr bulan fermân-ı ‘âlişânım taraflarına ve asl oldukda buyruldu ile mübâşir irsâl ve tahsiline taraf be taraf sür’at ve isti’cal olunmuşdu el-hâlet-i hazihi seferiyye-i merkûme akçesinin şimdiye değin tahsil olunan kalîl olmağla kusûr kalan bakâyâsı sen ki mûmâ-ileyhimsiz cümleniz bi’l-ittifak hareket ve mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve terk-i arâm ve rahat birle işbu emr-i şerîfim vardıği anda yerlu yerinden tahsil ‘ale’l-isti’cal bir lahza mukaddem ne tarikle ve ne vechle olur ise ‘alâ-eyy-i hâl elbette ve elbette tez elden tahsil ve tekmil ve Kütahya’ya îsâl ve tesyir ve bu vechle seferiyye-i merkûme akçesinde müsâra’ata’tekmiline cedd-i vech-i ekîd eyleyub ve sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin seferiyye-i merkûme akçesini bi’t-tâmm tahsil ve tekmlan tarafına teslim olundukda mübâliğ-i merkûmu mu’accilen hazine-i nâ-galib ve bilâ ‘avk ve te’hîr tarafından yanına kadar kifâye adamlar ta’yîn ve bu canibden Erzurum ser’askeri tarafına irsâl olunmak üzere bir kadem evvel ‘alâ-cenâhü’l-isti’câl asitane-i sa’âdetime irsâl ve tesyir idub ihmâl ve taksir misillu onu tekâsülden cümleniz be-gâyet hâzer eylesesiz seferiyye-i merkûme bakâyâsının seri’an tahsil ve tekmil ve acılan bi’t-tamam ve’l-kemâl bu tarafa kemâl-i muradın matlub şöyle ki ‘ıyâzen Bi’llahi Te’âlâ bakâyâyı merkûme tez elden tahsil olunmayub mikdâr zerre imrâr-ı vakt ve eyyâm vâki olacak olur ise sonra rehâveti zuhur idenlerin bilâ eman haklarından gelunur âna göre işin ne mertebe mühimm ve isti’câl olduğun cümleniz be-‘adlû’l-mülâhaza seri’an ve acılan ve tekmlan ve teslimine müsâra’aten isâline bezl-i mâ-hasl meks ve karara ve zinhar ve zinhar serimu hilâfından gâyetü’l-gâye ihtirâz ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere fermân-ı vâcibü’l-ittibâ’ ve lazımu’l-imtisâlimin mazmûn-ı ita’at-makrûniyle ‘âmil olub hilâfından hâzer ve mücanebet eylesesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılâsız tahrîren fi evâ’il-i Rebi’ü’l-evvel fi-sene hams ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

vasl fi 17 Rebi’ü’l-Evvel sene 1155

S. 71/Bel: 116

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Anadolu eyaletinde vâki kadılar zîde fazlehum tevk'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki Anadolu eyaleti 'avârif-i seniyye-i mülûkânemden ber-vech-i mâlikâne Rakka eyaleti mutasarrıfı ve Erzurum canibi ser'askeri olan düstûr-ı mükerrer müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim Ahmed Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûya ilhak-ı tevcih ve ihsanım olub yedine zabt ve rabt bir mütesellim nasbından lazım-ı velayet ve sabıkan mütesellim olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mustafa zîde mecdehu re'âyâperver ve mücerrebü'l-etvâr ve zabt ve rabt-ı memlekete sâhib-i iktidar olub müşârün-ileyh tarafından mütesellim nasb olunmuş müşârün-ileyhin kapu kethüdâsı olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Emin dâme mecdühû 'arzuhalıyle istid'â itmekle istid'âsı üzere mütesellimlik mezbûr mûmâ-ileyhe zabt itdirilmek fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi ber-vech-i muharrer mûmâ-ileyh mütesellimlik kurâları zabt ve rabta ve mu'ayyen olan vâridatı kenduye ahz ve kabz itdirub mütesellimlik umuruna bir ferdi müdahale ve mu'araza itdirilmemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından hâzer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî evâsıt-ı Saferü'l-Hayr fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fî 17 Rebi'ü'l-Evvel sene 1155
mahrûsa

Konstantiniyye el-

S. 71/Bel: 117

Şerâyi'-işî'âr Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kazaların kadılar efendiler zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodolar ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki cihandariden şeref-sudûriden hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn mücebince bâ-fermân-ı 'âli ber-vech-i mâlikâne Rakka eyaleti mutasarrıfı devletlu 'inâyetlu veliyyü'n-ni'am Ahmed Paşa hazretlerine 'atabe-i 'aliyye-i hüsrevâniden tevcih ve Erzurum canibi ser'askerliği dahi ihsan-ı hümâyûn olmağla vezir müşârün-ileyh efendimiz hazretlerinin taraf-ı 'âlîlerinden bâ-fermân-ı 'âli eyalet-i merkûmeye mütesellim nasb ve ta'yîn olduğumuz cümleye i'lan ve işâ'at idilmeğın Mühimm ve mukteza olub fimâ-ba'd divân-ı

Anadolu'dan bâ-buyruldu ta'yîn olunan mübâşirlerimizin me'mûr oldukları husûslarına ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle temşiyet ve icra-yı şer' olunub ihkâk-ı hak olunmasına mezîd-i dikkat hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' ve hareket olunmamak bâbında divân-ı Anadolu'dan işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlde gerekdir ki sadır olan fermân-ı celilü's-şânın şurûtu cümlelerin ma'lûmu oldukda sicil-i mahfuza kayd ve bundan böyle vâki olan husûsatın tarafımızdan ta'yîn ve irsâl olunan mübâşirlerin ve fukara-i ra'iiyyetin umur-ı husûslarına gereği gibi temşiyet ve hilâfiyla hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub müceb-i buyruldu ile 'âmil olsız deyu.

Fi 9 Rebi'ü'l-Evvel sene 1155

El-fakir Mustafa mütesellim-i Anadolu hâlâ

S. 72/Bel: 118

Şerâyi'-işî'âr Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kazaların kadıları efendi zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodolar ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki bâ-fermân-ı 'âli livâ-i mezbûrun kabl-ı şer'den memhur pusula mücebince sehmine isabet iden seferiyye mâlî tamamen tahsil olunmayub noksan tahsil olunmağla üç kaza ahâlileri zimmetinde bâki kalmışsır deyu ihbar olunmağla zikr olunan kazaların zimmetlerinde tevcihle bâki kalmışdır veçhi nedir henüz ma'lûmumuz olmamağla her kangı kaza ise sahtı tahrîr ve afviyyetlerini şî'r-i senedâtlarıyla divân-ı Anadolu'ya irsâl ve isâl eylesiz veyahut senedatları olmadığı suretde sehmlerine isabet iden mâl-ı seferiyyeleri bir an evvel ve bir sa'at akdem bi-kusûr tamamen yerlu yerinden cem' ve tahsil ve ilâmları ile divân-ı Anadolu'ya irsâl ve kabzına me'mûra teslim idub 'avk ve te'hîre cevaz göstermemeleri içün işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket ve hilâfından be-gâyet ihtirâz idub müceb-i buyruldu ile 'âmil olsız deyu.

Fi 15 Rebi'ü'l-Evvel sene 1155

El-fakir Mustafa ka'im-makam-ı Anadolu hâlâ vasale ileynâ fi 17 Rebi'ü'l-Evvel sene 1155

S. 72/Bel: 119

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kara Katib mahallesinde sakin es-Seyyid Ahmed Çelebi ibn-i es-Seyyid İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lazımlı'ı-tevfirde hazihi işbu sahibü'l-mülk Agop Dildarton nâm zimmi müvâcehesinde ikrar-ı tâm ve takrir-i kelâm idub bundan akdem mesfûr Agop nâm zimminin babası mesfûr Arton nâm zimmiden mahalle-i mezbûrede seksen beş gurûşa iştirâ eylediğim bir bâb tahtani beyt ve iki bâb fevkânî beyt ve bir mikdâr bağçe eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresiyle bir tarafı temurci Halil mülkü ve bir tarafı total Boğus zimmi mülkü ve bir tarafı Murad mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'amm ile mahdud mülk-i mandaliyemi tarafeynden icab ve kabul hâvi şurût müfessireden nakd-ı rayiç fi'l-vakt seksan altı gurûşa bey'-bât sahîh şer'an ile bilâ tağrîr mesfûr Agop Dildarton nâm zimmiye bey' ve temlik ve teslim idub semen olan meblağ-ı mezbûr seksen altı gurûşu müşteri mesfûr Agop Dildarton yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mahdud mezkûr mesfûr Agop Dildartonun mülk müşterâ olup kefye mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdikü's-şerî' el-mukayyed mâ-hüve'l-vâki bi't-taleb ketb olundu. Hurrire zalik hurrire fi'l-yevmi's-sâni ve'l-ışrin min Rebi'ü'l-evveli fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Şuhudü'l-Hâl _____

el-Hâc İsmail bin el-Hâc Mehmed; Boşnak el-Hâc Mustafa bin el-Hâc Mehmed; el-Hâc Yunus bin el-Hâc Halid; Mütevellî Halid Çelebi ibn-i el-Hâc Abdi; Hasan Halife bin uğuru; Berber Ali bin Mehmed; İbrahim bin Mehmed; es-Seyyid Mustafa bin es-Seyyid Ahmed; Katırcı Hasan

Ve gayrhum min el-hâzırin

S. 73/Bel: 120

Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Hamis Paşa hazretlerinin mütesellimlik buyruldu

Şeri'at-ı şî'âr Karahisâr-ı Sâhib sancağı kadısı efendi zîde fazlehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a'yân-ı vilâyetiş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki işbu bin yüz elli beş senesinde taraf-ı devlet-i 'aliyyeden Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıflığında tevcih ve 'inayet buyrulub sene-i

mezbûrede bâ-fermân-ı ‘âlişân Erzurum canibi seferine me’mûriyetimiz hasebiyle yerimize bir mütesellim nasb ve ta’yîn olunması lazım ve mukteza olmağla işbu mâh-ı Rebi’ü’l-âhir guresinden zabt ve rabt olmak üzere tarafımızdan kethüdâmız olan es-Seyyid Mustafa ve oğlumuz mîr-i muhterem Halil Bey ile ma’a mütesellim nasb ve ta’yîn olunub tarafımıza ‘â’idan cüz’i ve külli ahz ve kabz idub aherden bir ferdi dahl ve ta’arruz itdirilmemek üzere işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve irsâl kılınmış İnşallahu Te’âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere ağa-yı müşârün-ileyhumalar mütesellimimiz olmak üzere tarafımıza ‘â’id ve râci’ olan mevâdı ketm-i ihtifa itdirilmeyub cümleniz birlik idub mütesellimimiz tarafına ahz ve kabz itdiridesiz ve mütesellim olan ağa-yı müşârün-ileyhumasın sen ki cümle ile hüsn-i zindegân hareket idub re’âyâ fukarasına zulm ve te’addiden be-gâyet ihtirâz idub cadde-i şer’den dışarı hareket itmeyub müceb-i buyruldu ile ‘âmil olub hilâfıyla vaz’ ve hareketden tehâşi ve mücânebet eylesiz deyu.

Fi 2 Rebi’ü’l-Âhir sene 1155

S. 73/Bel: 121

Erzurum canibi ser’askeri hala Anadolu valisi devletlu ‘inâyetlu Ahmed Paşa hazretleri tarafından mütesellim ta’yîn buyrulan mühürdâr Mustafa Ağa tarafından teftiş buyrulduzu mâh-ı Cemâziye’l-âhirin dördüncü günü Karahisar’a gelub sicil-i mahfuza kayd.

S. 73/ Bel: 121A

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keâm Anadolu canibinden Erzurum’a varınca yol üzerinde vâki olan kadılar zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a’yân-ı vilâyetve iş erleri zîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki düstûr-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmü’l-âlem hâlâ Anadolu ve Rakka valisi olub Erzurum canibi ser’askeri olan vezirim Ahmed Paşa Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehûnun ma’iyyetinde mevcûd bulunmak üzere sabıkan Aksaray sancağı mutasarrıfı olub başbuğ ta’yîn olunan Timur Süleyman dâme ikbalehu ma’rifetiyle Anadolu canibinden tahrîr-i fermânım olan bin nefer süvari levendâtın savb-ı me’mûrelerine varınca esnâ-yı rahde rûzukda ta’yînâtları virilmek mukteza olmağın imdi işbu emr-i şerîf-i ‘âlişânımla leven-dât-ı mezbûrun nüzûl eyledikleri menazilde rûzukda iktizâ iden zahireleri suret-i defterde mestur mîri

fiy'atı üzere icab iden behâlârı mübâşir ta'yîn olunan zîde mecdühûnun yedinde olan mîri akçeden ber-vech-i nakd virilmek şartıyla kaza ahâlisi taraflarından mübâya'a ve levendâta tevzî' olunub mîri fiy'atdan ziyâde akçe talebiyle ahâli-i kaza taraflarından ve mîri fiy'atdan noksan tekalif ile mübâşir tarafından ahâli-i kazayı rencide ve remtide itdirilmeyub leven-dât-ı merkûmun ta'yînâtı husûsuna zaruret ve müzâyakalarına bâ'is olmakdan ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celilü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lazımlu' imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla vaz' ve hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timad kılasın tahrîren fi evâ'il-i Rebi'ü'l- Evvel fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi'l-yevmü'l-hamis min Rebi'ü'l-âhir Konstantıniyye el-mahrûsa

Temur Süleyman Paşa'nın bin nefer süvari tahrîri fermân-ı 'âlişândır.

Berât-ı zehâyir lâzıme-i yevmiyesi

Bir gün Yevm

Nân-ı hak kıyye 2 kıyyesi fi 12 Erz kıyye fi 10

1000 250 2000

2000 2000 2000

Revgan-ı sade kıyye 20

Kıyye

64,5

1875

Şa'îr keyl

250

015 kıyye 3

265

Yevm

17.325

Esam 90

1559250

Gurûş 12992,5 pare 10

El-emr cismen hurrire kayd

Mehmed en-nâ'ib-i Lazkiye 'ufiye 'anhu

S. 74/Bel: 122

Fi'l-asl medine-i Karahisâr-ı Sâhib sakinelerinden fahru'l-muhaddât 'Âlime Hanım bint-i Mehmed Ağa ve Fatıma Hanım ve Halime Hanım bint-i Halil Ağa taraflarından zatlarını ma'rifet-i şer'le 'ârifân olan Ahmed Bey ibn-i İvaz Ağa ve Yusuf Bey Süleyman nâm kimesneler şهادetleriyle vekaleti ber-vech-i şer' sabit ve sübût ve vekaletine hükm-i şer' lahık olan işbu râfi' elkâb İbrahim Efendi ibn-i Hacı İsa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i hatîr-i lazımu't-tevkîrde takrir-i kelâm ve ta'bir-i 'ane'l-merâm idub müvekkilelerimin cedd-i a'lâsı ve zîr-i sâbık merhûm ve mağfurla Gedik Ahmed Paşa hazretlerinin izniyye-i lazıkiyede olan evlad-ı evlad ve evladlarına vakf ve şart eylediği saray nâm karyeyi bin yüz kırk yedi senesini karye-i mezbûre sükkanından Hacı Halil ve Küçük Hacı Mehmed ve Zeynel Beşe'ye berât-ı şerîfle mütevelliyesi olan müvekkilelerimin vâlideleri Emine Hanım bint-i Abdullah Ağa karye-i merkûmeyi rayiç-i fi'l-vakt üç yüz gurûşa iltizam idub ve bedel-i iltizamdan iki yüz otuz gurûşunu ahz ve bâki yetmiş gurûşu memhûr temessükleriyle üzerlerinde kalmışdır meblağ-ı mezbûru merkûmlardan Hacı Halil ve Küçük Hacı Mehmed fevt olub mezbûr Zeynel Beşe'den taleb eylediğimizde mezbûr Zeynel Beşe edâdan imtinâ' ider su'al olunub alıvrilmesi bi'l-vekaleten matlubumdur didikde gıbbe's-su'al mezbûr Zeynel Beşe cevabında fi'l-hakika sene-i merkûmeyi iltizam ve bedel-i iltizamdan iki yüz otuz gurûşunu mütevelliyeye-i merkûma Emine Hanım'a teslim ve yetmiş gurûşu memhûr deyn-i temessükü virdik anlar dahi kırk yedi senesi yine Saray karyesinden Mehmed Efendi'ye iltizam eylediler ve bedel-i iltizamı Mehmed üzerinde kaldı ahz eylemedik didikde meblağ-ı mezbûr yetmiş gurûşun edâsı için mezbûr Zeynel Beşe'ye tenbih birle mâ-hüve'l-vâki' bi't-tamam taleb ketb olunub yed talebine vaz' olundu tahrîren fi evâsıt-ı şehr-i Rebi'ü'l-âhir fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Sabıkan Subaşı Ali Ağa ibn-i İbrahim; Ahmed Beşe ibn-i Mustafa; Seyyid Hacı Bayram Hoca Bey; Salih Çelebi ibn-i İvaz Ağa; Ahmed Ağa ibn-i Mehmed sâkin İstanbul 'an-mahalle-i Aksaray; Yusuf bin Süleyman

Ve gayrıhum min el-hâzirin

S. 75/Bel: 123

Ömer Paşa oğlu Ali Bey'in mütesellimlik emridir.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki olan kadılar zîde fazlehum tevki'-i refî'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc Mehmed Emin dâme mecdühû südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idub mûmâ-ileyhin kapu kethüdâsı olduğu livâ-i mezbûr mutasarrıfı emirü'l-ümerai'l-kirâm Hamis dâme ikbalehu emr-i şerîfim ile me'mûr olduğu Erzurum canibi ser'askeri ma'iyetine 'âzim oldukda livâ-i mezbûre zabt ve rabt-ı memlekete kâdir bir kimesne mütesellim nasb olunmak lazıme-i hâlden olub ve bu esnâda göçebe tâ'ifesi ve sâ'ir eşkıya makûlesi ol-havaliye isâl-i mazarratdan hâli olmadıkları ilâm olunmağın kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ömer Paşa-zâde Ali zîde kadruhûnun eşkıya-i merkûmenin ahzında ve icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyyede ve imzâ-yı mer-i siyâsetede sa'y ideceğın kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm Karahisâr-ı Sâhib kadısı Mevlana Abdullah ilâm eylediğine binâ'en fukara-yı ra'iyetin refah-ı hâl ve emn-i istirahatları için mütesellimlik mezbûr yüz elli beş senesi Cemâziye'l-evveli guresinden zabt olunmak üzere mûmâ-ileyh Ali zîde kadruhû livâ-i mezbûr mütesellimi nasb olunub ve vâki olan mahsûlât ve rûsûmât'â'idesin ahz ve kabz itdirilmek üzere hükm-i hümayûnum rica itmeğın vech-i meşrûh üzere itdirilmek emrim olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere sadır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel dahi siz ki mûmâ-ileyhumsuz ber-vech-i muharrer mütesellimin mezbûru tarih-i merkûmdan mütesellim mûmâ-ileyh zabt ve rabt ve tarafına a'id ve râci' olanı ahz ve kabz itdirdub mütesellimliği umuruna bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyub mazmûn-ı emr-i şerîfimle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir sen hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Be-makam-ı Konstantiniyye El-Mahruse.

S. 76/Bel: 124

Cemâziye'l-evvelisi guresinden inayetlu efendimiz hazretlerine arpalık tevcih fermânıdır.

A'lemü'l-ulema'i'l-mütebahhirin efdâlü'l-füdelâi'l-müteverri'in yenbu'u'l-fazl ve'l-yakîn keşşâfû'l-müşkilâtü'd-diniyye hallâlü'l-mu'azzilati'l-yakîniye miftâh-ı künûzi'l-hakâyık misbâh-ı rumûzidl-dakâyık el-mahfûfu bi-sunûf-i 'avâtıfû'l-melikü'l-a'lâ Anadolu kadı'askeri olan Mevlana Abdullah Edâma'llahu Te'âlâ fezâ'ilehu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki sen ehl-i 'ilm ve sâhib-i fazilet olub her vechle müstehakk-ı 'inayet ve şâyeste-i 'atıfet olduğun ecilden hâliyâ hakkında mezîd-i 'inayet-i 'aliyye-i şahane ve mezîd-i re'fet-i seniyye-i pâdişâhanem zuhura getirilub işbu bin yüz elli beş senesi mâh-ı Cemâziye'l-evvelisi guresinden zabt itmek üzere Karahisâr-ı Sâhib ve Karasu-Yenice'si ve Kudüs kazaların 'avatıf-ı 'aliyye-i mülûkânemden ber-vech-i arpalık sana tevcih ve 'inayet idub ilâmı içün ta'yîn olunmuşdur BUYURDUM Kİ sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince mâh-ı merkûme guresinden zıkr olunan Karahisâr-ı Sâhib ve Karasu-Yenice'si ve Kudüs kazalarına ber-vech-i arpalık sen mutasarrıf olub te'iblerin? gönderub ahâlileri mübeyninde icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye itdiresin şöyle bilesin 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi evâ'il-i Cemzaiyye'l-Evveli fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa Vasale ileynâ fi 11 Cemâziye'l-evvel sene 1155.

Sâlik-i şer' Mehmed hıfzî

Tıbk aslehu'l-hatır harrarehu'l-fakir Mehmed hıfzı el-müvellâ hilâfe-i mahkeme-i Mahmud Paşa be-medine-i Konstantiniyye el-Mahruse ğufira lehu.

S. 76/Bel: 124A

'izzetmâb şeri'at-i nesâb Mevlana Saraç-zâde Abdullah Efendi kâmyâb

Ba'de't-tahıyyetü'l-vâfiye inha olunur ki işbu sene-i hams ve hamsin ve mi'e ve elf Cemâziye'l-evvelisi guresinden ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğumuz Karahisâr-ı Sâhib kazasının niyâbeti tarafımızdan kemakân sana ibkâ ve tefviz olunmuşdur kaza-i mezbûru gurre-i merkûmeden zabt idub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i 'âli ve kaza-i merkûmda vâkı'a mevtâ-yı 'askeriyye muhallefâtı tahrîr ve terkim ve beyne'l-verese

berzah-i şer' tevzî' ve taksim husûsunda takayyüd-i tâm ve sa'y-i ihtimâm eyleyub câde-i şeri'at-ı mazharadan 'udvân ve'l-hirâf itmiyesin ve's-selâm.

El-fakîr Abdullah El-kadı be-'askeri Anadolu sâbıkan.

S. 77/Bel: 125

İftihâru'l-e'âlem ve'l-e'âzım müstecem'-i cemi'ü'l-me'âli ve'l-mefâhim zevi'ld-devletü'l-rasihte ve'l-'izzetü'l-bâzihatü'l-muhtas bi-mezîd-i 'inayetü'l-melikü'l-a'lâ Kangırı sancağına mutasarrıf olan Selim Paşa dâmet-me'âliye ve 'âzimu'l-ümerai'l-kirâm efâhimü'l-küberai'l-fihâm zu'l-kadr ve'l-ihiram ashabü'l-'izz-i ve'l-ihtişam el-muhtass bi-mezîd-i 'inayetü'l-melik Ankara ve Karahisâr-ı Sâhib ve Sultanönü sancakları mutasarrıfları dâme ikbalehum ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ve me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîlâm zikr olunan sancaklarda vâki kazaların kadıları zîde fazlehum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki müddet-i vâfireden beru bi-emri'l-lahi Te'âlâ Anadolu ve Rumeli taraflarından mütemâdi olan seferler takribi ile hazine-i 'amireme 'ârız ve hâdis olan müzâyeka sebebi ile mesârif-i guzât-ı muvahhidine medâr olmak için memâlik-i mahrusemde mâlikâne virilan mukâta'at-ı miriyyenin mu'accilelerinde her bin gurûş üç nefer cebelu ve beher neferi için altışar gurûş bedeliye alınub ve bu sene-i mübarekede dahi Erzurum ve Bağdad taraflarında mütecemmi' tahrib idecek cünûd İslamiyyenin mesârif-i lazimesi için sâbıklarda olduğu vechle memâlik-i mahrusemde malikâne-i mukâta'anın mu'accilen bedeliyesi tahsil olunmak mukreza olduğuna bina'en Kangırı ve Ankara ve Karahisâr-ı Sâhib ve Sultanönü sancaklarında vâki malikâne mukata'at ve maktû'at ve kurâ ve mezârî'n hesab-ı mezkûre üzere iktizâ iden altı yüz kırk sekiz buçuk gurûş on pare cebelu bedeliyeleri tahsil itdirilmek fermânım olmağla imdi siz ki müşârün-iley ve mir-i mirân ve Mevlana-yı mûmâ-ileyhumsuz işbu emr-i şerîf-i 'âlişânım ile der-sa'âdetimden mübâşir ta'yîn olunan Mustafa zîde mecdühû vardıkda irsâl olunan memhur ve mûmzâ defter mücebince ol-mikdâr cebelu bedeliyeleri mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ashâbı mahâlinde olanların ashâbından olmayanların mültezimlerinden pâ-yı hâl seri'an ve 'acılan tahsil der-sa'âdetime irsâl ve teslim hazine-i 'amirem itdirilmekte mezîd-i ihtimâm itmeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i 'âlişânımın mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla vaz' ve

hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fi’l-yevmü’t-tâsi’ ısrin min Saferü’l-Hayr fi-sene hams ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 25 Cemâziye’l-evvel sene 1155

Livâ-i der-Karahisâr-ı Sâhib _____

Mukata’a-i Tahmis kahve Karahisâr-ı Sâhib der-uhde-i Abdullah Ağa malikâne

Mu’accilan gurûş 500 bedel-i gurûş 75

Mukata’a-i Hasha-i Kızılca Ulucak der-uhde-i Mustafa Ağa malikâne

Mu’aciilan gurûş 200 bedel-i gurûş 30

Mukata’a-i Çiftlik-i Ömer Bayezid der-uhde-i Seyyid Ali ber-vech-i malikâne

Mu’accilan gurûş 130 bedel-i gurûş 19,5

Mukata’a-i 115 ‘adede-i ağnâm Karahisâr-ı Sâhib der-uhde-i Abdulbaki Ağa nısf hisse

Mu’accilan gurûş 1000 bedel-i gurûş 150

Mukata’a-i karye-i Kürd der-uhde-i Ali ber-vech

Mu’accilan gurûş 100 bedel-i gurûş 15

Yekun mu’accilan gurûş 1930 bedel-i gurûş 289,5

S. 78/Bel: 126

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keâm Kastamonu ve ve kadılar zide fezâ’ililhum tevki’-i refi’-i hümayûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki nişân-ı hümayûnum virilan dergâh-ı mu’allam müteferrikalarından kıdvetü’l-emâcid ve’l-ekârim Ali zide mecdühû südde-i sa’âdete ‘arz-ı hâl idub berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze’ameti karyelerinden Kastamonu kazasına tâbi’ Karasu nâm karye ile tevâbi karyeleri icmallu ze’amet karyelerinden olub ve bu makûle icmallu ze’amet karyeleri serbest olmak kanun-ı mukarrer olmağla icmallu ze’ameti karyelerinin vâki cürm-i cinâyet ve resm-i ‘arusâne ve kul ve cariye müzdegânesi ve sâ’ire bâd-ı havalarına mir-i mirân ve mir-liva ve sâ’ir ehl-i ‘örf tâ’ifesi taraflarından bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken ehl-i ‘örf tâ’ifesi taraflarından hilâf-ı kanun icmallu ze’ameti karyelerinin

vâki olan cürm-i cinâyet ve resm-i arusâne ve kul ve cariye müzdegânesi ve sâ'ir bâd-ı havalarına müdahale ve re'âyâsına cevri te'addi olunduğun bildirub ol-babda kanun üzere hükm-i hümayûnum rica eylediği ecilden imdi icmallu ze'amet karyeleri serbest olmak kanun-ı mukarrerdir haricden dahl olunmak kat'a hâ'iz değildir BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda husûs-ı mezbûra tamam-ı mukayyed ve berâtına nazar idub göresin hisselerden birikdirilmiş olmiyan icmallu ze'ameti karyelerinin vâki olan cürm-i cinâyet ve resm-i 'arusâne ve kul ve cariye müzdegânesi ve sâ'ir bâd-ı havalarına mir-i mir-i mirân ve mir-liva ve mütesellim ve voyvoda ve alaybeyi ve zu'amâ ve erbâb-ı tımar ve çeribaşı ve çeri sürücüler ve emnâ' ve a'mâl ve nazır ve nüzzâre ve muhassılın emvâl ve sâ'ir iş erlerinden hiçbir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyub cümlesin mûmâ-ileyhin tarafından subaşısına ahz ve kabz itdirdesiz ânın gibi yazılı re'âyâsının yedinden cürm-i galat sadır olup kesbü's-şer'-i şerîf salb ve siyâset veyahut kat'-ı 'uzva müstehakk ola olduklarında dahi hükm-i kadî lâhık olup hüccet-i şer'iyeye virildikten sonra mücerrime günah sadır olduğu mahallde siyâseten me'mûr olanlara hakkında lazım geleni ma'rifet-i şer'le ve mûmâ-ileyhin subaşısı ma'rifetiyle icra itdirdub hariç tobrağa alub gitmeğe komayub ve bedel-i siyaset deyu bir akçe ve bir habbelerin almıyalar ve aldırmayub men' ve def' eyleyesiz ve dahl olunub berâtı mücebince tahvil tarihine düşen rûsum-ı serbestiden fuzuli senesi altmış ise ba'de's-sübut hükm idub bi-kusur alıverdikten sonra bu hükm-i hümayûnumuz sicil-i mahfuza ba'de'l-kayd mûmâ-ileyhin subaşısı yedinde ibkâ idub min ba'd hilâf-ı kanun ve muğayir-i emr-i hümayûn kimesneye iş itdirmeyub husûs-ı mezbûr için bir dahi emr-i şerîfim irsâline muhtaç eylemiyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi evâsıt-ı Muharremü'l-Haram fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi Cemâziye'l-evvel sene.

Her Kim Ola.

S. 79/Bel: 127

Dinar ve Kayaviran karyelerinin haneleri fermân suretidir.

Kıdvetü'l-kuzâtı ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Mevlana-yı Karahisâr-ı Sâhib kadısı zîde mecdühû tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki Karahisâr-ı Sâhib kazasında vâki Dinar ve Kayaviran nâm karye-yi ahâlileri divân-ı hümayûma 'arz-ı hâl idub livâ-i mezbûre ahâlileri üzerlerine hafır

hane-i mahv-ı erze ve bedel-i nüzüllerini emr ve defter mûcebince edâya razılar iken a'yândan ba'zıları zîr-i himayelerinde olan kurânın tekâlifata girifte nâmıyla bunlara tabh ve tahmil idub perişanlıklarına sebep ve 'illet olmalarıyla fimâ-ba'd 'avâriz ve bedel-i nüzülhaneleri maktû'an edâ olunması içün emr-i şerîfim rica itmeleriyle kaza-i mezbûrda vâki Dinar karyesinin bir buçuk ve bir rub' ve Kayaviran karyesinin nisf-i 'avâriz nüzül haneleri olduğu mukayyed bulunmağın mîri ve ma'aş ve ve bedel-i mütেকâ'idleri maktû'an üzerine hesap olundukda yirmi yedi gurûş kırk beş akçeye bâliğ olunduğu mevkûfatda hesab-ı derkâr olunmağın hesap olunduğu üzere meblağ-ı mezbûr yirmi yedi gurûş kırk beş akçe beher sene-i Kazlı Göl mukata'ası emini tarafından ber-vech-i nakd hazine-i 'amireme teslim olunmak şartıyla karye-i mezbûrenin hane-i 'avarız ve nüzülleri elli dört senesi Muharrem ibtidâsından meftu' kayd olunub kondurub emr-i şerîfim virilmek telhis olundukda telhis mûcebince mahâline kayd olunduğuna bin yüz elli dört senesi Rebi'ü'l-evvelinin ikinci gününden hazine-i 'amiremnden mühürlü nişanlı mevkûfat defteri sureti virilmeğle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişân sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda hazine-i 'amiremnden ihraç olunub kurâ-i mezkûre ahâlilerinin yedlerine virilen mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti mûcebince 'amel idub dahi karyenin mezbûrinin ahâlileri fimâ-ba'd 'avarız ve nüzülleri mâl olan meblağ-ı mezkûr yirmi yedi gurûş sene-i mezbûr Muharrem ibtidâsından maktû'yet üzere beher sene Kazlı Göl mukta'ası emini tarafından ber-vech-i nakd teslim hazine-i 'amirem itdirub hilâf-ı emri-i defter-i maktu'adına muğayir te'addi ve rencide itdirmiyessin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi'l-yevmü't-tâsi min Rebi'ü'l-evvel sene 1154.

Ve ba'de'n-nazar bu hükm-i hümâyûnumu elleriyle ibkâ idub

El-Mahruse-i Konstaniniyye

Hane_____

Karye-i Dinar 1,5 rub'

Karye-i Kayaviran 0,5 1

Gurûş 27 akçe 45

S. 80/Bel: 128

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlehu ba'de's-selâm inha olunur ki zîr-i hükümetinizde serdâr olan ref' olunub yerine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-a'yân elli dört cemâ'atinin Ali Ağa zîde kadruhû nasb ve ta'yîn olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olundu vusûlünde gerekdir ki mezbûru serdârlık umurunda istihdâm idub aheri müdahale etdirmiyesiz ve ol-tarafda olan yeniçeri ve tcebeci ve topçu ve top arabacısı ve kul oğulları ve gulemâncı mezbûru üzerlerine serdâr ve zâbit bilub sözünden dışarı ve re'yinden hariç vaz' ve hareketde bulunmayub ita'at ve inkıyâd üzere olalar ve tavâ'if mezbûrundan bilâ-varis ma'ruf-ı fevt olanların muhallefat-ı metrûkâtların mezbûra ahz ve kabz itdirdub ma'rifet-i şer'le sûk-ı sultaniyyede fûruht ve hasıl olan nukûdun mümzâ ve muhterem müfredât defteri ile taraf-ı beytû'l-mâle irsâl ve isâl itdirdesiz ve sen ki serdârsın sahih ve misafir zuhur iden erâzil ve eşkıyanın zabt ve rabtlarıyla sükkan-ı vilâyetin emn ve rahatlarına mücerred-i sa'i olub hilâf-ı şer' ve'l-kanun vaz' ve hareketden be-gâyet mücânebet idub müceb-i buyrulduyla 'amel idesiz ve's-selâm.

Tahrîren fi gurre-i Cemaziye'l-âhir fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Dergâh-ı 'âli Minel-fakir Hasan Ağa yeniçeriyân

Vasale ileynâ fi 29 Cemâziye'l-evvel sene 1155.

S. 80/Bel: 129

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kadılar ve nayibler zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Karahisâr-ı Sâhib sancağı mütesellimi ve voyvodalar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve sâ'ir zâbitan ve a'yân-ı vilâyet ve 'askeri tâ'ifesi ve 'umumen darb ve harbe kadarıyla erleri zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki memâlik-i mahrusemde eşkıya nâminin külliya mahv ve izâlesiyle bilâd u 'ibâdın ve ebnâ-i sebilin rahat ve emniyetleri matlûb-ı şahanem olmakdan nâşi bu husûs için bi'l-defa'at evâmîr-i 'aliyyemle cümleye tenbih ve te'kid olunmuş iken yine etraf ve civarından ba'zı yaramaz ve haram-zâdelerin zuhuru ve ebnâ-yı sebile isâlde mazarratları peyder pey sâmiye-i hümâyûnuma vasıl olub ve hatta bu hilalde Anadolu canibinden mevsûku'l-kelem kimesnelerin tağrirleri üzere diyar-ı Anadolu'da kuttâ'-i tarikin kesreti olub ebnâ-yı sebile isâl mazarratdan hâli olmadıkları ve başıboş

levedâtından Kılıncı Cerağı nâm bölükbaşı yetmiş mikdârı eşkıya ile geşt ü güzâr ve yem ve yiyecek mütâlebesiyle re'âyâyı rencide eyledikleri Seyyid Gazi nâm mahallde müşahade olunduğu ve Hüsrev Paşa ile Bolvadin beyinde yörük eşkıyaları bir nefer sürücüyü katl eyledikleri 'aziz ile köprüsü beyinde Ser'askeri Paşa'nın ve Haleb valisinin ve sabıkan sipahiler ağası Mehmed Emin dâme mecdühûnun çukadarları gelur iken soyuldukları ve sâ'ir etrâf ve bâlâda bunun gibi eşkıya zuhur itdiği ve ebnâ-yı sebinin yollarına inub emvâl ve eşyaların nehb ve gâret ve ba'zıların katl ve re'âyâ ve berâya dahi envâ'i hasaratdan hâli olmadıkları sahihen ma'lûm-ı mülûkânem olmuştur ber-vech-i meşrûh eşkıya makûlesine meydan ve aman ve zaman virilmeyub i'dam ve izâleleriyle te'min-ı bilâd husûsu için tenbihât-ı ekide ve inzârât-ı şedideyi müştemil evâmîr-i şerîfem ısdâr ve irsâl olunmakdan hâli değil iken ahz ve elegetürülmelerinde ihmâl ve rehâvet olunmakdan nâşi yine şerr ve mazarratları mündefi' olmayub memâlik-i mahrusemin hüsn-i nizâm-ı kadimine ircâ'i lazıme-i zimmet ve'l-e'n-himmet padişahanem olmağla bu emr-i vücûbla olan emr-i mühimmede hilâf-ı şer'-i şerîf ve muğayir-i emr-i münif zahir olan rehâvet için lazım gelan 'ukûbeti tertib olunmak üzere istisevâb âra ile nizam virilub düstûr-ı l-'amel olmak üzere mücerreden mahalline kayd olunmağın işbu emr-i şerîfim dergâh-ı mu'allam gediklulerinden kıdevtü'l-emâcid ve'l-a'yân İbrahim zîde mecdühû ile vusûlünde siz ki Mevlana-yı mûmâ-ileyhumsuz bir sureti mahkemelerinizde sicilâta kayd ve siz ki mûmâ-ileyhumsuz her biriniz havza-i hükümet ve taht-ı kazalarınızda olan mahalleri hıfz ve hirâset ve eşkıya-i merkûmenin tecessüs ve tafahhusundan bir an hâli olmayub bu makûle leven-dât ve Türkman ve Ekrad makûlesinden ve gayriden kat'-ı tarik ve nehb-i emvâl ile 'İbadullaha isâl-i hasarat 'âdde-i müstemmirelub üzere şekâvet pişeler kalil ve kesir her ne mahallde zuhur ider at ve pusat ve emvâl ve eşyaları ahz idenlerin ve ser maktû'anları rikâb-ı hümâyûnuma irsâl olunmak üzere iktizâsına göre hareket ve sürüb üzerlerine varub hudûdunuz dâhilinde ahz iderseniz fihâ ve ilâ aherin hudûduna girerler ise mücerred hudûdumuzu tecâvüz itmiştir deyu ardlarından ayrılmayub takib ve dühul itdiği sancak ve toprak mutasarrıfı ve zabitlerine muhabere ve ittifak iderek 'alâ eyy-i hâl ahz ve ele getürüb ma'rifet-i şer'le cezâ-yı sezaların tertib ve maktû'aların der-devler-medâra irsâl ve tesyir ve şerr-i mazarratlarını def' ve ref' ile havza-i hükümetlerinizi hüsn-i nizam-ı kadimine irca' ve tenzil eylemekde bezl-i tâb ve tevân eyleyub ser-i mû ihmâl ve müsâmahadan ziyâde ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle ki bundan sonra her kangınızın

taht-ı hükümetinde eşkıyadan bir ferde zarar ve hasarat ider ise ittifâk-ı âra ile düstûr-ı l-‘amel kılınan nizam-ı müstehsün üzere vâki olan zarar müstehakk mutasarrıfına ve ol-
kazanın zabitan ve a’yânına tazmin itdirildikten ma’ada hilâf-ı şer’-i şerîf ve muğayir-i
emr-i münif def’ ve ref’-i eşkıyada zahir olan rehâvetin mucâzâtı tertib olunacağı
muhakkak ve müsammem olmağın âna göre basiret üzere hareket ve lakin bu husûsu
celb-i menfa’ata vesile ithazıyla re’âyâ ve berâyanın bi-gayri hakkın bir akçe ve bir
habbelerini almayub ve etbâ’anızdan dahi bir ferdin almasına rıza ve cevaz göstermeyub
ve şekavetde alakası olmayub kendu halinde olanlara ta’arruzdan ve ba’zı mesâlih ‘ibâd
ve umûr-ı mühimme temşiyetine vülat taraflarından buyrulduklar ta’yîn olunan
mübâşirlere müdahaleden ziyâde tavakki eyleyub ve l-hasıl maksud-ı aslı kahr ve tedbir
eşkıya ile te’mîn bilâd ü terfîyye-i ibâd olmağla bu husûsda cidd-i ekid ve sa’y-i hamid
eyleyub mikdâr zerre hilâfindan gâyetü’l-gâye tehâşi mucânebet eylemeniz bâbında
fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i
meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı celilü’ş-şân vâcibü’l-ittibâ’ ve lazımu’l-
imtisâlimin mazmûn-ı ita’at-makrûniyle ‘âmil olub hilâfindan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb
eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılâsız tahrîren fî evâsıt-ı şehri Rebi’ü’l-
âhir fi-sene hams ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fî 12 Cemâziye’l-âhir sene 1155.

Mûcebince mektûb-ı sadr-ı ‘âli vardır.

S. 82/Bel: 130

Kıdvetü’l-kuzât ve l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve l-keîlâm kadısı zîde fazlehu
ve mefâhirü’l-emâcid ve l-a’yân ‘Uşak voyvodası Hasan zîde mecdühû ve kıdvetü’s-
sikâtü’l-müstehıfzı Karahisâr-ı Sâhib kal’ası dizdarı zîde hıfzuhu tevki’-i refi’-i
hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki sen ki voyvoda mûmâ-ileyhsin südde-i sa’âdetime
‘arz-ı hâl gönderub düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü’l-‘âlem hâlâ Özi
valisi vezirim Ebu Bekir Paşa Edâma’llahu Te’âlâ iclalaehunun ber-vech-i mâlikâne
uhdesinde mukata’ası sen ki voyvoda mûmâ-ileyh Hasan zîde mecdühûsun uhde ve
iltizâmında olub mukata’a-i mezbûrun umûr ve husûsunun nizamına halli ve mâl-ı
mîrinin kesr ve noksanına bâdi olan kaza-i mezbûr sükkânından Acemoğlu dimeğle
ma’ruf Mehmed nâm kimesne müfsid ve muzıru’n-nâs olduğundan ma’ada Acemi el-asl
olmağla dâ’ima ehl-i İslâmiyye ihanet üzere olduğundan gayri bir dürlü zabtı

hüddâmğânda olmadığından mukata'a-i merkûme mâlının kesr ve noksan tertibe bâ'is ve bâdi oldukda bildirub mezkûrun ol-vechle olanı te'addisinin fukara üzerlerine men' ve def'i için kal'abend olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrini istirhâm eylediğin ecilden sen ki voyvoda mûmâ-ileyhsin vech-i meşrûh üzere ma'rifetinle ahz ve Karahisâr-ı Sâhib kal'asında kal'abend olunmak emrim emrim olmuştur BUYURDUM Kİ
vusûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi sen ki voyvoda mûmâ-ileyhsin ber-vech-i muharrer ma'rifetinle mezkûr Mehmed'i ahz ve kal'a-yı mezbûreye irsâl ve sen ki dizdar merkûmsun mezkûr vusûlünde kal'a-yı merkûmede habs ve kal'abend eyleyub mâdâmki itlâk için tekrar emr-i şerîfim vârid olmadıkça itlâk ve bir tarikde firar ve gayetden ihtirâz ve ictinâb eylesesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâ'il-i şehri Cemaziye'l-âhir fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 14 Cemaziye'l-âhir sene 1155.

S. 83/Bel: 131

Rabbi yessir ve te'sir Rabbi temmim bi'l-hayr

Yâ Fettâh Yâ Rezzâk Yâ Gaffûr Yâ Müyesser el-hayr ve'l murâdât ve bi'l'avni vel-'inâye

'İzzetmâb şeri'at-nesâb fahru'l-kuzât Mevlana Fazlı-zâde Ahmed Efendi Kâmyâb ba'de't-tahiyyetü'l-behiyye inha olunur ki ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğumuz Karahisâr-ı Sâhib kazasının niyâbeti ve umûr-ı şer'iyyesi sene-i hams ve hamsin ve mi'e ve elf şehri Cemaziye'l-âhire gurrelerinden sana tefviz ve sipariş olunmuştur gerekdir ki gurre-i merkûmeden kaza-i mezbûra varub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i 'âli ve kaza-i merkûmede vâkı'a mevtâ-yı 'askeriyye muhallefâtını beyne'l-verese 'âla mâ-farzullah-i tevzî' ve taksim eyleyub câde-i şeri'at-ı mutahharadan serimevan tecâvüz eylemiesin Ve's-selâm hurrîre fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evveli fi-sene el-merkûme.

Mine'l-fakîr Abdullah el-kadı be-'askeri Anadolu sabıkân

S. 83/Bel: 132

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib 'de vâki Cami'-i Kebir mahallesinde hocanın bina eylediği cami'-i şerîfin yevmi iki buçuk akçe vazife ile mütevellisi olan erbâb-ı

inhikâkdan râfî’-i tevki’-i refî’ olunan İvaz bin Abdulkadir nâm kimesne bi’l-fi’ il berât-ı şerîfle mutasarrıf olub ber-vechle hidmetinde kusuru ve ‘azl icab ider hâli yoğiken aherden Eyüb nâm kimesne hilâf-ı anhâ bir tarikiyle kendi üzerine berât itdirdub külli-gadr itmeğle ref’ olunub gir-i sâhib-i evvel mekûma kemakân ibkâ ve mukarrer kılınmak ricasına kadısı nâ’ibi Mevlana Salih zîde ‘ilmühû ‘arz itmeğle mûcebince sadaka idub bu berât-ı hümayunu virdim ve BUYURDUM Kİ ba’del-yevm merkûm varub zikr olunan cami’-i şerîf vakfının ref’ olunan mezbûrun yerine mütevellisi olub hidmet-i lazimesin mer’i ve mü’eddi kıldıktan sonra yevmi iki buçuk akçe vazifesiyle mutasarrıf olub vakfın ruhu ve devâm-ı ‘ömr-i devletim içün du’aya müdavemet göstere ol-babada ref’ olunan mezbûr Eyüb ve taraf-ı aherden ferd mâni’-i müzâhim olmayub bir vechle dahl ve ta’arruz itmiyeler şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılalar tahrîren fi evâsıt-ı Cemâziye’l-evveli fi-sene hams ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 12 Cemaziye’l-âhir sene 1155.

S. 83/Bel: 133

İşbu bin yüz elli beş senesi mâh-ı Cemâziye’l-evvelin on sekizinci günü m’rifet-i şer’ ve cümle a’yân ve eşraf ve ahâli-i memleketin ittifak ve ittihadlarıyla sûk-ı sultaniyyede olan me’kûlatın narhı defteridir ki ber-vech-i âti ‘ale’l-esâmi muhtesib ağa yedine i’ta olunub zikr olunur.

Lahm-ı ganem kıyye 1 akçe 15 kıyye 14	Lahm-ı mağaz kıyye 1 akçe 12 kıyye 14	Lahm-ı bakarının kıyye 1 akçe 6 kıyye 8	Lahm-ı Camus ve öküz kıyye 1 akçe 6	Çarşuda tabh olunan nan-ı ‘aziz dirhem 60 akçe 1 def’a dirhem 80
Mahâllatda tabh olunan nan-ı ‘aziz dirhem 75 akçe 1 def’a dirhem 90	Has dakik kıyye 1 akçe 8	Çavdarlu dakik kıyye 1 akçe 7	Çörek dirhem 30 akçe 1	Kâhi dirhem 25 akçe 1
Mum kıyye 1 akçe 36	Pirinç mısırî kıyye 1 akçe 18	Pirinç Beypazarı kıyye 1 akçe 25	Bak?-ı kuru üzüm kıyye 1 akçe 7	Ağda kıyye 1 akçe 8 def’a 9
Sade revgan kıyye 1 akçe 50	Şergun yağı kıyye 1 akçe 53	Asel-i sahil kıyye 1 akçe 40	Asel-i safi kıyye 1	Sabun-ı Trabulus kıyye 1 akçe 66

Sabun-ı İzmir kıyye 1 akçe 44	Sabun-ı Girit kıyye 1 akçe 50	Pekmez kıyye 1 akçe 7	Tahin kıyye 1 akçe 43	Kızıl üzüm kıyye 1 akçe 12
Leblebi kıyye 1 akçe 12	Tel helva kıyye 1 akçe	Kaba helva kıyye 1, akçe	Tahin helvası kıyye 1, akçe	Nohud kıyye 1 akçe 10
Lob incir kıyye 1 akçe 12	Sarı incir kıyye 1 akçe 8	Kuru kayısı kıyye 1 akçe	Zerdali kurusu kıyye 1 akçe	Erik kurusu kıyye 1, akçe
Has hınna kıyye 1 akçe 20	Kum hınna kıyye 1 akçe 10	Fındık kıyye 1 akçe	Hınnab iğdesi kıyye 1 akçe	Kil kıyye 1 akçe 2
Tuz kıyye 1 akçe 2	Kuru soğan kıyye 1 akçe 2	Nişasta kıyye 1 akçe 24	Kuru sarımsak kıyye 1 akçe 8	Kuru kızılçık kıyye 1 akçe 6
Pestil kıyye 1 akçe 12	Elma kıyye 1, akçe	Tok? yağı kıyye 1 akçe 33	Çiğ peynir kıyye 1 akçe 24	Tuluk peyniri kıyye 1 akçe 10

Taze üzüm kıyye 1 akçe 4	Kabak kıyye 1,5 akçe 1	Hıyar ‘aded 4 akçe 1	Bazıcan ‘aded 7 akçe 1	Kavun dirhem 30 akçe 1	Karpuz kıyye 1 akçe 1

Mumcuya virmek üzere iç yağı yedi vukıyyesi bir gurûşadır.

S. 84/Bel: 134

Şeri’at-ı şî’âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlehu ve a’yân-ı vilâyetve iş erleri inha olunur ki sâhib-i arzuhalin iddi’âsı vâki ise derûn-i ‘arzuhalde mestur karye ahâlilerini ta’yîn olunan mübâşir ma’rifetiyle mahallinde meclis-i şer’a ihzâr mürâfî’-i şer’ ve ba’de’s-sübût şer’an tevcih iden hakkı tahsil ve ihkâk-ı hak idub vuku’u üzere ilâm eyleyesiz mahallinde sübut bulan hakkı icrâ olunmaz ise mübâşir mûmâ-ileyh ma’rifetiyle divân-ı Anadolu’ya ihzâr ve bu tarafda Kütahya nâ’ibi efendi huzurunda mürâfî’-i şer’ ve ihkâk-ı hak olunmak deyu. Fi gurre Ceöaziye’l-âhir sene 1155.

.....mütesellim

Devletlu merhametlu efendim sultanım hazretleri sağ olsun ‘arzuhal-i kullarıdır ki Karahisar kazasına tâbi Ayasini nâm karyeye gelub misafir olduğumda karye-i mezbûr ahâlileri bir atımı darben urub öldürdüler ve konak dahi virmediler her birlerimizi kaçub

perakendeye düşürdüler ve bu du'acıların sulh idelim didiler sulh olmadım külli gadr olmuşdur efendimizin merâhim-i 'aliyyelerindenmercûdur ki mübâşir kulları ta'yîn buyrulub karye-i mezbûr ahâlilerin huzûr-ı 'âlilerine ihzâr ve hakkımız şer'an ihkâk-ı hak ve icrâ olunmak bâbında bâki emr u fermân devletlu merhametlu sultanım hazretindir.

Bend-i Hüseyin

S. 85/Bel: 135

Kıdvetü'l-kuzât

Kıdvetü'l-nüvvabü'l-müteşerri'in Karahisâr-ı Sâhib kazasında nâ'ibü's-şer' olan Mevlana zîde 'ilmühû ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Kütahya mütesellimi zîde mecdühû tevki'-i refi'-i hümâyûn vasil olıcak ma'lûm ola ki bu sene-i mübarekeden Karahisâr-ı Sâhib sancağından dergâh-ı 'âli gediklulerinden Mehmed zîde kadruhû mübâşiriyle ihracı fermânım olan yüz mehâr-ı mekkâri develerinden Çay kazası sehmine isabet iden altı mehâr-ı mekkâri develerini kaza-i mezbûr ahâlisi mükemmel alât ve pusatlarıyla Karahisâr-ı Sâhib mekanından Şüca'oğlu Ali nâm kimesneye teslim ve Sivas'dan zehâyır tahmil ve Erzurum'a nakl ve hidmetde olmak üzere ta'ahhüd ve mezbûr Ali'ye Karahisar sükkânından es-Seyyid Halil Efendi ve Aydın Hamid'den katır ve bârgîr mekkârisine me'mûr Karahisar sükkânından gediklu Ali Ağa dimeğle ma'ruf kimesneler meclis-i şer'de kefil oldukların sen ki Karahisâr-ı Sâhib nâ'ibi mûmâ-ileyhsin 'arz idub lakin Merkûm Şüca'oğlu Ali develeri Sivas'da fûruht ve kendusi firar ve hilâf-ı emr-i şerîf harekete cesaret itmeğle bu def'a mübâşir ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde kadruhû mübaşeretiyle zikr olunan altı mehâr develerin behâları olan altı yüz gurûş mîri için mezbûr Ali'den veyahut kefilleri olan merkûman Seyid Halil ve gediklu Ali'den tamamen tahsil ve ordu hazinesine mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle teslim olunub eğer irâdi ta'allül iderler ise mezbûr Ali ve kefilleri mezbûrlar ahz olunub Kütahya kal'asında kal'abend ve meblağ-ı merkûm tamamen tahsil olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuşdur **BUYURDUM Kİ** hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve laimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle

bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fi’l-yevmü’sâbi’ Min Cemaziye’l-âhiri fi-sene hams ve hamsin ve mi’e ve elf.

Vasale ileynâ fi 23 cumade’l-ula

Be-yurd-ı sahra-yı Erzurum

S. 85/Bel: 136

Şeri’at-i şî’âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlehu ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a’yân-ı vilâyetve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki bundan akdem bâ-fermân-ı ‘âli Karahisâr-ı Sâhib sancağından ihracı fermân buyrulan yüz mehâr-ı mekkâri develerinden Çay kazası sehmine isabet iden altı mehâr-ı mekkâri develerini mükemmel pusatlarıyla Karahisâr-ı Sâhib sükkânından Şücâ’oğlu Ali nâm kimesneye teslim ve Sivas’dan zehâyir tahmil ve Erzurum’a nakl ve hidmetde istihdam olunmak üzere ta’ahhüd ve mezbûr Ali’ye dahi Karahisar sakinlerinden Seyid Halil Efendi ve dergâh-ı ‘âli gediklulerinden Mustafa Ağa-zâde gediklu Ali Ağa kefil oldukları bundan akdem Erzurum canibi ser’askeri vezir-i Ruşen-i hamid devletlu ‘inayetlu Ahmed Paşa efendimiz hazretleri tarafına i’lâm olunub lakin merkûm Şücâ’oğlu Ali zikr olunan altı re’s develeri Sivas’da fûruht ve kendusi fîrar idub hâlâ ser’asker müşârün-ileyh hazretleri tarafından bir kıt’a emr-i şerîf-i ‘âlişân ısdâr ve çukadarları mübaşeretiyle tarafımıza vürûd bulmağla müceb-i emr-i ‘âli merkûm Şücâ’oğlu Ali ol-tarafda ise sadır olan emr-i ‘âli mücebince altı mehâr-ı mekkâri develeri behâları altı yüz gurûş mîri için tahsil veyahut kefilleri olan Seyid Halil Efendi ve gediklu Ali Ağa’dan tamamen tahsil ve ordu hazinesine teslim olunub edâda ta’allül iderler ise mezbûr Ali ve kefillerini Kütahya kal’asına kal’abend ve meblağ-ı merkûm tamamen tahsil olunmak bâbında Erzurum canibinden fermân-ı ‘âli sadır olmağla sadır olan fermân-ı ‘âli mücebince divan-ı Anadolu’dan işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te’âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere ‘amel ve hareket ve sadır olan fermân-ı ‘âli mücebince zikr olunan altı yüz gurûş mezbûr Ali’dan veyahut kefillerinden tamamen ma’rifet-i şer’ ve cümle ma’rifeti ve mübâşir-i merkûm ma’rifeti tahsil ve vezir müşârün-ileyh tarafından bâ’is olunan mübâşiri yediyle ordu hazinesine irsâl ve edâda ta’allül olur ise Kütahya kal’asına kal’abend olunacaklaların kendulere gereği gibi taktim ve beyân idub

muğayir-i emr-i ‘âli hareketden be-gâyet ihtirâz idub mûceb-i buyruldu ile ‘âmil olasız deyu.

Mine’l-fakîr Mehmed mütesellim-i Anadolu vasale ileynâ fi 24 Cemâziye’l-âhir sene 1155.

S. 86/Bel: 137

Anadolu’nun sağ kolu canib-i yesârıyla nihayetine varınca vâki olan veziria’zam Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehûm ve a’zimü’l-ümerâi’l-kirâm afâhimü’l-küberâi’l-fihâm ulû’l-kadr ve’l-ihtirâm ashâbü’l-‘izzî ve’l-ihtişâm el-mutahhassun bi-mezîd-i ‘inâyetü’l-meikü’l-a’lâ mir-i mirân düsturun mûkerremûn müşîrûn mufahhamûn nizâmü’l-‘âlem müdebbiru’l-umûru’l-cumhûr bi’l-fikri’s-sâkıb mütemmimu mehâmü’l-enâm bi’r-re’yi’s-sâ’ib-i kirâm mümehhidu bünyânü’d-devlete ve’l-ikbâl müşeyyidü erkânü’s-sa’âdet ve’l-iclâl el-mahfûfun bi-sunûf ‘avâtıfu’l-melikü’l-a’lâ dâme ikbâlehum ve akzâ-yı kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l-muvahhidîn me’adinü’l-fezâ’il ve’l-yakin râfî’un i’lâmü’ş-şeri’ati ve’l-din vârisun ‘ulûmu’l-enbiyâ’ ve’l-mürselin el-muhtassûn bi-mezîd-i ‘inâyetü’l-melikü’l-mu’in mevâli-i a’zâm zidet-fezâ’ililum ve mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keâm kuzât ve nüvvab zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân mütesellimler ve voyvodolar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve zabıtân ve a’yân-ı vilâyet ve ahâli-i memleket zîde kadruhûm tevkî’-i refî’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki yemin ve tevfik hazret-i Rabbü’l-‘izzet ve dabbeh ve hüsn-i himmet cenâb-ı hilâfet-i müstakim ile ‘umumen memâlik-i mahrûsemden mezâlim ve te’addiyât-ı mürtefi’ ve husûsen başı boş leven-dât haşeratının şerr ve mazarratları mündefî’ olub bilâd ü ‘ibâd vücut-ı cevri ve azardan masun ve taraf ve mesâlik-i hizzâr eşkıyadan eğerçe me’mundur ve lakin her bir eyalet ve elviye dâhillerinde bulunan kasabât ve kurâda nevbet zuhur iden de’âvi-i şer’iyye için eyalet ve sancak mutasarrıflarına ve yahut mütesellimlerine mür’iler varub iştikâ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında istid’a eylediklerinde mahallinde hasmını huzur-ı şer’a ihzâr ve terâfî’ itdirmek vülata müfevviz olan umurdan olduğuna bina’en buyruldu ile hafîfü’l-mü’enne bir iki nefer mübâşir ta’yîn eyledikleri suretde a’yân ve ahâli-i vilâyet mübâşir-i merkûmun temşîyyet-i maslahata emanet itmek lazıme-i müttekileri iken anlar mu’avenet itmeyub eğman ve ta’ahhur eylediklerinde mübâşir dahi bir iki adam ile mer’i ‘aleyhâ ahz ve mahallinde huzur-ı şer’a ihzâr idemeyub bilâ-maslahata avdet

eylediklerinden nâşi bi'z-zarur kılana dek bu misillu de'avi vuku'unda ashab-ı cumhurun nizamlarına bina'en yirmişer otuzar ve iktizâsına göre dahi ziyâde adamlarıyla mübâşirler ta'yîn itmeğe muhtâc olub bu takdirdeomikdâr adamlar iletayın olunan mübâşirler mahal-i me'mûra varub ba'de itmâm maslahat ric'at edinceye değin konup göçdükleri mahaller ki ve vârid-i defter-i mevzi'in ahâli ve re'âyâsı beyhude mesârif-i kesîreye mübtelâ ve ba'zı mahallerde dahi tarafeyn sert ve huşuyetlerinden nâşi muhârebe ve katl misillu şenâ'at-ı vuku'a-yı ihbâr ve inha olunmağla bu mefâsidin zuhûr ve hudûsuna sebep ve 'illet için varan mübâşirin temşiyet umurunda ahâlinin adem-i ita'at ve i'ânetleri olduğu zâhir ve aşikâr olmak hasebiyle bu güne müfside-i vuku'un def' ve ref' esbabına teşebbüs olunarak madde-i merkûm dahi taht-ı zabıtaya idhâl olunmak vâcib olunmağın imdi fîmâ-ba'd bu mâkule da'va-yı şer'iyye için vülat ve mütesellimler taraflarından buyruldu ile mübâşir ta'yîn olunmak lazım geldikde hafifü'l-mü'enne bir veya iki veyahut beş nefer adam ile bir mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmak ve mübâşir-i merkûmun temşiyet-i maslahatda dahi vardığı kazanın zabıtân ve a'yân ve ahâlisi üzerinde i'ânet ve husûl-ı maslahatı ile 'avdet itdirmek ve eğer mübâşir adem-i i'ânet ile me'mûr olduğu madde-i ihkâk-ı hak olunmaksızın ric'at itdirmek gibi zabıtân ve a'yân ve ahâli taraflarından kusur ve rehâvet sudûriderse ol-mâkulelerin nefî ve kal'abend ve beyli tertib-i cezâ ile sa'ire müceb-i 'ibret olmaların vülat ve mütesellimler der-sa'âdetime 'arz ve ilâm itmek ve ekid idenlerin i'ânet ve mezâhirinde kusur itmeyecekleri ve hafifü'l-mü'enne mübâşir ta'yîni ile işin husûle geleceği melhuz iken mücerred ahali-i memleket ve fukara-yı ra'iiyyete irsâl hasarat için vülat ve mütesellimler taraflarından ziyâde adam ve bayrak ile mübâşirler ta'yîn olunacak olursa ol-vakt onların dahi haklarından gelinmek üzere keyfiyyet-i ahâli taraflarından 'alâ-vechü's-sahiha 'arz ve mahzar birle i'lâm olunmak şartıyla mübâşirler husûsuna nizam virilub kalemine kayd ve bu re'y hüsn-i sabık-ı meşrûh üzere karardâde olmağın keyfiyyet cümleye i'lân olunmak için mahsusen işbu emr-i şerîfim ısdâr ile irsâl olunmuşdur imdi her kangınızın taht-ı hükümet ve kazasına varid ise emr-i şerîfim sicil-i mahfuza kayd ve tesbit ve mazmûn-ı münifin dellallar ve vüsatıyla herkese i'lan ve işa'at ve fîmâ-ba'd düstûr'l-'amel tutulub hilâfına hareketden mücânebet oluna şöyle ki nizam-ı merkûmun hilâfına hareket olunduğu haber olunursa her kimin taraflarından zuhur itmiş ise bilâ-tereddüd sebkât iden ve 'ayidat-ı şer'iyye-i şahaneme mazhar olacakları iştibahdır âna göre 'amel ve hareket olunmak bâbında

fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittibâ’ ve lazîmü’l-ımtisâlimin mazmûn-ı ita’at-makrûniyle ‘âmil olub hilâfından ittikâ ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılâsız tehiren fî evasıt-ı Cemaziye’l-âhir fi-sene hams ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa Vasale ileynâ fi 13 Receb sene 1155.

Mûcebince mektûb-ı sadr-ı ‘âli ısdâr

S. 87/Bel: 138

Düsturun mükerremûn müşirûn mufahhamûn nizâmü’l-‘âlem mezîd-i ımu’l-memhur bi’l-fifezâ’ilkri’s-sâkıb mütemmimin mehâmü’l-enâm bi’r-re’yi’s-sâ’ib mümehtidun bünyânü’d-devlete ve’l-ikbâl müşirun erkânüs’s-sa’ade ve’l-iclal el-mahfûfun bi-sunûf-i ‘avatıfı’l-melikü’l-a’la Üsküdar’dan Anadolu’nun canib-i yesârıyla sağ kolu nihayetine varınca vâki olan vüzerâ-yı a’zam Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehûm ve a’zimü’l-ümerâi’l-kiram afâhimü’l-küberâi’l-fiham ulû’l-kadr ve’l-ihtiram ahabü’l-‘izz-i ve’l-ihtişam el-muhtassun bi-mezîd-i ‘inâyetü’l-melikü’l-a’lâm mir-i öirân-ı kiram dâme ikbalehum ve mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ve me’adinü’l-fezâ’il ve’l-kelem kuzât ve nüvvab zîde fazlehum vemefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân mütesellimler ve voyvodolar ve havvâs ve evkâf-ı zâbitân ve mütevellileri ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a’yân-ı vilâyetve ahâli-i memleket zîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki memâlik-i mahrusenden eşkıya tâ’ifesinin külliye mahv ve izâlesiyle bilâd u ‘ibâdın ve ebnâ-i sebinin rahat ve emniyetleri matlub-ı şahanem olmakdan nâşi bu husûs için bi’d-defa’at evâmîr-i ‘aliyyemle cümleye tenbih ve te’kid olunmuş iken yine etraf ve cevabında yaramaz harami-zâdelerin zuhuru ve ebnâ-i sebili isâl-i mazarratları buyruldu-ı samiye-i hümâyûn vasıl olmağla eyalet ve elviye-i mutasarrıflardan her kimin dâhil-i da’ire-i hükümetlerinde eşkıyadan bir ferde zarar ve hesârat erişur ise vâki olan zarar hudûdunda olan vali ve zabıtana tazmin itdirilmekle iktifa olunmayub bu güne merteb-i vücûbda olan emr-i mühimmden muğayir-i münife zahir olan rehâveti için lazım gelen ‘ukûbeti dahi tertib olunmak üzere istisevâb-ı ârâ ile bundan akdem nizam virilub düstûrü’l-‘amel olmak üzere mücerreden mahalline kayd ve keyfiyyet her bir vali ve hükkâm ve zabıtân ve a’yân başka başka evâmîr-i ‘aliyyeyle tenbih ve te’kid ve tehdid

ve şedid olunmuş iken şimdiye Anadolu caniblerinden gelenlerin takrirlerine göre yer yer eşkıya ve haram-zâde makûleleri ve kutta’-i tarik güruhu zuhur idub bilad u ‘ibâd ve ebna-i sebile isal mazarratdan hâli olmadıkları mesâdır olan evâmir-i ‘aliyyemin mezâmin-i münifeyi ve nizam-ı merkûmun devam ve ibkâsı icrâ ve imzâ olunmak vûlat ve hükkâm ve zabıtân ve a’yân ağmâz ve tekâsül eyledikleri ma’lûm-ı hümâyûnum olmuşdur lakin zikr olunan nizâm-ı merkûb bi’l-ittifak karar dâde olduktan sonra devam ve istikrarı murad-ı şahanem olduğuna bina’en mahalline dahi kayd ve sebt olunub bu nizam mahal ve harekete hiçbir vakt ve anda mikdâr zerre ruhsat gösterilmemek ve hilâfı hareket idenlerin haklarında sebkât iden ve ‘aydat-ı mülûkânem bilâ-tereddüd icrâ olunmak hatîrû’l-hâm mezâhir-i padişâhanemde müsemmin ve mukarrer iduğı tekrar herkesin ma’lûmu olmak ba’de’l-izin bir ferd içün irâd-i a’zâr ve ‘alâ bir dürlü civâr ve müsâğ kalmamak maslahatı içün mahsusen işbu fermân-ı ‘âlişânım dahi ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki kadıarsız mukaddema virilan nizam-ı müstehasnı bâ-fermân-ı ‘âli eğerçe sicilâta kayd ve sebt itmişidiniz ancak bu def’a olan tenbihât-ı mülûkânemden dahi herkes agâh olmak ve ba’de’l-yevm gadr ve ‘illet irâd itmemek içün tekrar işbu emr-i şerîfimin dahi bir suretini mahkemelrinizde sicilâta kayd ve sebt ve mazmûn-ı münifi cümleye i’lan ve işa’at eyledikden sonra siz ki vüzerâ-yı müşârûn ve sâ’ire mûmâ-ileyhumsuz her biriniz havza-i hükûmet ve taht-ı kazalarınızda olan mahalleri hıfz ve hirâset ve hudûdunuz dâhilinde eşkıya tâ’ifesi tecessüs-i tafahhusdan bir an hâli olamyub leven-dât ve Türkman ve Ekrad makûlesinden ve gayriden kat’-ı tarîk ve nehb-i emvâl ile İbadullaha isâl hasarât ‘âdde-i müstemmireleri olan şekavet pişeler kalil ve kesir her ne mahallde zuhur iderse at ve pusat ve emval ve eşyaları ahz idenlerin ve ser-maktu’aları rikâb-ı hümâyûnuma isâl olunmak üzere iktizâsına göre hareket birle sürüb üzerlerine varub hudûdunuz dâhilinde ahz iderseniz fihâ ve ilâ-aherin hudûduna giderler ise mücerred hudûdumuzu tecâvüz itmişdir deyu ardlarından ayrılmayub ta’kib ve dühul etduğı sancak ve toprak mutasarrıfı ve zabıtlarıyla muhabere ve ittifak iderek ‘âlâ eyy-i hâl ahz ve ele getirüb ma’rifet-i şer’le cezâ-yı sezâların tertib ve ser-maktu’aların der-devlet-medârıma irsâl ve tesyir ve şerr ve mazarratların def’ ve ref’ ile habta-i hükûmetleri hüsn-i nizâma ircâ’ ve tenzil eylemekde bezl-i tâb ve tevân eyleyub serimu ihmâl müsâhaleden ziyâde ihtirâz ve victinâb eyleyesiz şöyle ki bundan sonra her kangınız havza-i hükûmetinde eşkıyadan bir ferde zarar ve hesârat isabet ider ise ittifak-ı ârâ ile düstûrû’l-‘amel kılınan nizam müstehüsni üzere vâki olan zarar sancak

mutasarrıfına ve ol-kazanın zabıtân ve a'yânına zecrû'l-hem tazmin ve katl-i nefis vâki olur ise diyeti tahsil olduğundan gayrı hükkâm ve zabıtân makûleleri katl ve a'yân-ı vilâyet güruhu kula'-i ba'idede habs ve kal'abend olunacakları muhakkak ve müsammem olmağla âna göre basiret üzere hareket ve lakin bu husûsu celb-i müttetik vesile ittihadıyla re'âyâ ve berayanın bi-gayri hakkın bir akçe ve bir habbelerin almayub ve da'irenizde bulunanların dahi almalarına rıza göstermeyub ve şekâvetde alakası olmayub kendi hallerinde olanlara ta'arruzdan ve ba'zı mesâlih-i 'ibad ve umur-ı mühimme temşiyetine vûlat taraflarından buyrulduklar ile ta'yîn olunan mübâşirlere müdahaleden ziyâde tavakki eyleyub ve'l-hasıl maksud-ı aslı kahr ve tedmir-i eşkıya ve te'min-i bilad ve terfiye-i ibad olmağla bu husûsda cidd-i ekid ve sa'y-ı hamid eyleyub mikdâr zerre hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel idub srimu'en hilâfından gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi evâsıt-ı Cemaziye'l-âhir fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa Vasale ileynâ fi 13 Receb sene 1155.

Mücebince mektûb-ı sadr-ı 'âli ısdâr.

S. 89/Bel: 139

'İzzetlu ve ref'etlu ve faziletlu efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine dürer-i da'vât-ı sâfiyât ve gurer-i teslimât-ı afiyât ithâfiyla inha olunur ki hâlâ taht-ı hükümet-i şî'ârlarınızda vâki olan Karahisâr-ı Sâhib ve Sincanlu ve Çöle ve Barçın ve Nevahi Barçınlu ve Karamık ve Şudud ve Sandıklı ve tevâbi' nevâhilerinde sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarının üzerlerine zabıt ve kethüdâyeri nasb ve ta'yîn olunmak mu'tâd-ı kadim olmağın sipâhiyândan yirmi üçüncü bölükde yevmi doksan dokuz akçe ulufeye mutasarrıf olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mahmud be-tam zîde kadruhû ocağın kadimi emekdarlarından olup mahall ve müstehakk olmağla mücerreden zabıt ve kethüdâyeri nasb ve ta'yîn olunub işbu mektûb muhallifât tahrîr ve irsâl olunmuştur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki merkûmu kemâ-fi'l-evvel hidmet-i lazimesinde istihdam eyleyesiz ve sizler ki ol-havalide sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarısız merkûmu kethüdâyeri bilub ruşen-i da'va ve nizâ'ların merkûmun ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le görüb şeri'at-ı garrâya kemâl-i ita'at ve inkıyâd üzere 'amel ve hareket

eyleyesiz ve sen ki kethüdâyeri zîde kadruhûsun bundan akdem şeref-sudûrbulan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub ol- caniblerde olan altı bölük yoldaşlarından olub sahihü'l-esâmi olanları sipah ve sipahi-zâde ve tekâ'üdleri bundan akdem şeref-yafte-i sudûrbulan fermân-ı celilü's-şân mücebince hükkâm eline virmeyub behem-i şer'iyye ile münhem olanları zabiti ma'rifetiyle cezâ-yı şer'iyyelerin tertib üzere sipah ve sipahi-zâde olub re'âyâ makûlesi olanlara çıkılmayub hilâf-ı enr-i 'âlişân vaz' ve hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub müceb-i mektûb ile 'âmil olasız. Bâki hemişe der-'il-i şeri'at da'im-ba'dü'l-ibâd tahrîren fi evâ'il Receb fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf. Vasale ileynâ fi 12 Receb sene 1155

Ahmed Ağa Hisar dergâh-ı 'âli hâlâ

Mustafa Ağa 'âmil dergâh-ı 'âli hâlâ

Ahmed Ağa dergâh-ı 'âli ulûfiyan hâlâ

Mustafa Ağa dergâh-ı 'âli ulûfiyan hâlâ

el-Hâc Mehmed Ağa sipâhiyân-ı dergâh-ı 'âli hâlâ

Hisar dergâh-ı 'âli sipâhiyân el-Hâc Mustafa

S. 89/Bel: 140

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kazaların kadıları zîde fazlehum kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân livâ-i mezbûr mütesellimi zîde kadruhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodolar ve a'yân-ı vilâyetiş erleri ve kurâ ihtiyarları zîde kadruhûm inha olunur ki hâlâ kazalarınız dâhilinde vâki yollarda ve bellerde ebnâ-i sebile ve mürur ve 'ubur ider tüccar tâ'ifelerine ve sükkan-ı vilâyete isâl ve hesârat ve garet-i emvâl idub ve katl-i nüfus 'âddet-i müstemmireleri olan eşkıya ve haram-zâdelerin ahz ve ele götürülmeleri ve şer'an haklarında icab iden cezâ-yı sezaları tertibe ve sâ'ire dahi müceb-i 'ibret ve sebep-i nasihat itdirilub te'min bilad u terfihe ibad itdirilmek ziyâde ehem-i müham lazımu'l-ihtimâmdan olmağla bu misillu şekavet pişelerin bulundukları mahallerde cümle ittifakıyla üzerlerine varub mübâşir-i merkûma imdâd ve i'anet birle ahz ve ele götürüb şer'an haklarında lazım geleni icrâ ve suret-i sicilâtları ile divan-ı Anadolu'ya ihzâr eyleyesiz ve bundan ma'ada hâlâ Anadolu valisi ve Erzurum canibi ser'askeri vezir-i ruşen-zamir devletlu 'inayetlu veli-ni'am Ahmed Paşa efendimiz hazretlerinin

taraf-ı bâhirü'l-şerîflerine 'â'id ve râci' olan dem-i öşrler dahi ketm ve ihtifâ olunmayub ilâmlarıyla ta'yîn olunan mübâşire teslim ve divan-ı Anadolu'ya irsâl ve isâl eylemeniz bâbında divan-ı Anadolu'dan işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere 'amel ve harekete ve cüz'ü ve külli vâki olan husûsât mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle görölüb ketm ve ihtifâ olunmakdan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb olunub müceb-i buyruldu ile 'âmil olasız deyu.

Fi 5 Şa'ban sene 1155 el-fakir Mehmed ka'im vali-i Anadolu sabıkân

Vasale ileynâ fi 11 Şa'ban sene 1155.

S. 90/Bel: 141

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlehu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi zîde kadruhû ve sâ'ir iş erleri inha olunur ki kaza-i mezbûra tâbi' Karaca Ahmed nâm karye sakinlerinden Bayram oğlu Abdullah nâm kimesne ile bu tarafda Boşnak Mehmed nâm kimesnenin hukuka da'ir da'vası olub husûs-ı mezbûr şer'le görölüb icrâ-yı hak itdirilmek bâbında tarafımıza hitâben ve Karahisâr-ı Sâhib ve Kütahya kazaları nâ'iblerine hitâben emr-i şerîf-i 'âlişân ısdâr ve tarafımıza vürûd bulmağla binâ-i 'alâ-zelik mezbûr Bayram oğlu Abdullah nâm kimesne bulunduğu ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifeti ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle ahz ve ele getirölüb kayd ve bend ile divan-ı Anadolu'ya ihzâr ve bu tarafda Kütahya nâ'ibi efendi huzurunda mürâfî-i şer' ve sadır olan fermân-ı 'âli mücebince ihkak-ı hak ve şer'le hakkında lazım geleni icrâ itdirilmek bâbında divan-ı Anadolu'dan işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mezbûr Bayram oğlu Abdullah'ı divan-ı Anadolu'ya ihzâr ve irsâl idub hilâfiyla hareketden be-gâyet ihtirâz idub müceb-i buyruldu ile 'âmil olasız deyu. Fi 9 Şa'ban sene 1155.

El-fakir Mehmed ka'im-makam vali-i Anadolu sabıkân

S. 90/Bel: 142

Hukûku'l-lahda sebk-i da'va şart olmadığına binâ'en işbu bin yüz elli beş senesi mâh-ı Şa'ban-ı Şerîfin gurresi cum'a ertesi günü olub mâh-ı mezbûri cum'a ertesi gurûba karib ra'ye'l-'ayn gördüm deyu şehadet iden mütevelli esbek Hüseyin Çelebi

ibn-i el-Hâc Abdi ve ‘imâret hamamı hüddâmı Biberçi Mehmed ibn-i Ahmed nâm şehadetleriyle mâh-ı mezbûrun gurreci cum’a ertesi günü olduğu bu mahalle kayd. Fi 25 Şa’ban sene 1155.

S. 90/Bel: 142A

İşbu bin yüz elli altı senesi mâh-ı Şevvalü’l-Mükerremi gurreciyle Karahisâr-ı Sâhib sükkanından Sarac Mahmud Bey yedinde kethüdâlık mektûbu ibkâ ve meclis-i şer’a mektûb-ı mezbûru getirub ibraz itmeğle sicil-i mahfuza tarih-i mezkûr ile kayd şud. Fi 8 Zi’l-ka’de sene 1156.

S. 91/Bel: 143

Emirü’l-ümerâ’i’l-kirâm kebirü’l-küberâi’l-fihâm zü’l-kadr ve’l-ihtirâm sahibü’l-‘izz-i ve’l-ihtişâm el-muhtassun bi-mezid-i ‘inayeti’l-meliki’l-a’la sabıkan Kayseriye sancağına mutasarrıf olan Seyyid Mehmed dâme ikbalehu tevk’-i refi’-i hümayûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki sen yarar ve emekdar olub her vechle mahall ve müstehakk olduğun ecilden hâliyâ hakkında mezîd-i ‘inayet ‘âliyye-i şahanem ve mezîd-i re’fet-i padişâhane zuhura getürölüb işbu bin yüz elli beş senesi mâh-ı Şa’banü’l-Mu’azzamanın yirmi ikinci gününden Karahisâr-ı Sâhib sancağı ‘avatıf-ı ‘aliyye-i mülûkânemden ber-vech-i arpalık sana tevcih ve ‘inayet idub ilâm için ta’yîn olunmuşdur BUYURDUM Kİ sadır olan fermân-ı celilü’l-kadrim mücebince te’hîr ve tavakkuf itmeyub Karahisâr-ı Sâhib sancağına ber-vech-i arpalık sen mutasarrıf olub zabt ve rabtında ve re’âyâ ve ber’ayanın himayet ve siyânetinde ve sâ’ir fermânım olan hidemât-ı ‘aliyyemin edâ ve temşiyet ve tekmilinde bezl-i iktidar ve tes’ir-i bi-şimâr eyleyub min ba’d fukara-yı ra’iyyet ve sükkan-ı vilâyet ve kıtân-ı memlekete bir vechle zulm ve te’addi ve tecâvüzden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb üzere olasın şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasın tahrîren fi evâhir-i Şa’ban fi-sene hams ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi’l-yemü’t-tâsi min şehr-i Ramazan.

Tıbk aslehu’l-hatır nemakahu’l-fakir ileyhi ‘azze şânühû

Mehmed hıfzı el-müvellâ hilâfe-i mahkeme-i Mahmud Paşa be-Konstantiniyye el-mahmiye ğufira lehu.

S. 91/Bel: 144

Şeri'at-i şî'âr fazilet-disâr Karahisar kadısı efendi ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdârı ve kethüdâyeri ve a'yân-ı vilâyet ve sâ'ir iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki hâlâ işbu bin yüz elli beş senesi mâh-ı Şa'banü'l-Mu'azzamın yirmi ikinci günü 'avatıf-ı 'aliyye-i hüsrevâniden Karahisâr-ı Sâhib sancağı tarafımıza tevcih-i 'inayet ve ihsan olunmağla lakin kendumuzu bu tarafda birkaç gün meksimiz iktizâ itmeğle İnşallahu Te'âlâ ol-tarafa varınca değin medine-i mezbûre sükkânından bundan akdem mütesellim olan kıdvetü'l-emâsil ve'l akran Ömer Paşa-zâde Ali Bey zîde kadrehe mütesellimlik tarafımızdan tevfiiz olunub işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr olmuştur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin mukaddemâ zabt idegeldiğın vech üzere zabt idub re'âyâ ve berâyaya himayet ve sıyânet eyleyub ve sizler ki mûmâ-ileyhsiz mütesellim mîr-i mûmâ-ileyhin şer'-i şerîf ve muvafık-ı kanun olan umûr-ı husûslarına 'inayet eyleyub ber-mûceb-i buyruldu ile 'âmil olasız deyu.

Mine'l-fakîr es-Seyyid Mehmed Paşa buyruldu suretidir.

S. 92/Bel: 145

Kıdvetü'n-nüvvabü'l-müteşerri'in Karahisâr-ı Sâhib kazasına nâ'ibü'ş-şer' olan Mevlana zîde ilmühû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Karahisâr-ı Sâhib sancağı mütesellimi ve derbend zâbitleri zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyun vasıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ Sayda valisi vezirim Yakub Paşa'nın çukadarı Hacı Abdullah ve Trablusşam valisi vezirim Mustafa Paşa'nın çukadarı Osman ve hâlâ Mısır valisi Yahya Paşa'nın tatarları Ali ve Yusuf nâm kimesneler asitâne-i sa'âdetime gelirler iken Bolavadinden süvar ve Hüsrev Paşa beyinde Yaka nâm mahallde beyne's-salateyn on üç nefer süvari kuttâ'-i tarik eşkıyası önlerine erişub kendulerin mecruh ve emval ve eşyaların gasb ü garet eylediklerin Barçınlı'da meclis-i şer'a ihzâr eyledikleri hinde Barçınlı kazası ahâlilerinin yetmiş seksan kadar süvari piyadeleriyle mahal-i mezbûrdan atlarının eyerlerin kat' ve sevk Turgud kazasında Toklucak nâm mahallde Musâcalı cema'atinden Tanburacılar mahallesine idhâl ve cema'at-i mezbûriyle mukavemet kâbil olmayub ancak Yozgat karyesinden Mahmud bin Ali ve Mehmed bin Ahmed ve 'İsa bin Mehmed nâm kimesneler cevablarında mahalle-i mezbûre ahâlileri iki sene karyemizde kışlamışlar idi bizler Hüsrev Paşa'ya gider iken mahal-i mezbûrda cema'at-i mezkûreden Cerid oğlu İbrahim ve Usta Halil ve Ağzieğri 'İsa ve gerek Gökoğulları ve

dokuz nefer cema'at-i mezbûr eşkıyaları bizleri ahz ve kayd ve bend idub ol-esnada çukadar mezbûrlar gelub ve anlar ile 'azim-i muharebeden sonra kendulerin mecruh ve emval ve eşyaların ahz itmeleriyle ve Çay kazasından Musâcalı cema'atinden Himmet oğlu Yusuf nâm kimesneli bizi sen haber virmişsin deyu bârgîre süvar idub ma'a götürdüler deyu meclis-i şerîfe 'alâ-tarikü's-şahade haber virduklerindensonra çukadar-ı mezbûr Osman mecruhen Hüsrev Paşa karyesinden kalkub ve merkûmdan Hacı Abdullah ve Ali Yusuf asitane-i sa'âdetime râhı varıldıkıyla vâki hâli Barçınlı nâ'ibi Ahmed zîde 'ilmehe arz eylediği ecilden siz ki Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi ve derbend zabitanları mûmâ-ileyhumsuz eşkıya-yı merkûm pây-i hâl ahz ve garet eyledikleri eşya istirdâd ve kendulerin habsde ibkâ ve keyfiyyetlerin ahz ve inha olmak emrim olmuşdur BUYURDUM Kİ mübaşir ta'yîn olunan sadr-ı a'zam ağalarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ebu Bekir zîde kadruhû vusûl buldukda bu bada sadır olan emrim üzere 'amel dahi siz ki mûmâ-ileyhumsuz ma'rifetiniz ile eşkıya-yı merkûm ve mübaşir ma'rifetiyle pây-i hâl ahz ve garet eyledikleri eşya tahsil ve istirdâd ve kendulerin habsde ibkâ ve keyfiyyetlerin ahz ve inha eyleyub mazmûn-ı eşr-i şerîfle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi evâ'il Şa'banü'l-Mu'azzam fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi 17 Şa'ban

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 93/Bel: 146

Yâ Fettah Yâ Rezzak Yâ Muhavvilü'l-havli ve'l-ahvâl havvi'l-hâlena'ilâ ahseni'l-hâl

'İzzetmâb şeri'at-nesâb fahru'l-kuzât Mevlana Mehmed Sadık Efendi kâmyâb

Ba'de't-tahiyetü'l-behiyye inha olunur ki ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğumuz Karahisâr-ı Sâhib kazasının niyâbeti ve umûr-ı şer'iyyesi işbu sene-i hams ve hamsin ve mi'e ve elf şehr-i Ramazanü'l-Mübarek guresinden sana tefviz ve sipariş olmuşdur gerekdir ki gurre-i merkûmeden kaza-i mezbûra varub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i 'âli ve kaza-i merkûmede vâki mevtâ-yı 'askeriyye muhallelâtı beyne'l-verese 'aleyha Farzullah tevzî' ve taksim eyleyub câde-i şeri'at-ı mutahharadan ser-i mû el-câvir eylemeyesin ve's-selâm hurrîre fi evâsıt-ı şehr-i Şa'banü'l-Mu'azzam fi-sene el-mezbûre.

Mine'l-fakîr Abdullah el-Kadı be-'askeri Anadolu sabıkân

S. 93/Bel: 147

Kıdvetü'n-nüvvabü'l-müteşerri'in Karahisâr-ı Sâhib kazasında nâ'ibü's-şer' olan Mevlana Ahmed Fazlı-zâde zîde 'ilmühû südde-i sa'âdetime mektûb gönderub Karahisâr-ı Sâhib sancağında Mihail nâm karyede vâki aher İsmail zâviyesinin evladiyet ve meşrutiyet üzere yevmi bir buçuk akçe vazife ile divan-ı hümâyûnum tarafından berâtıyla mütevellî ve zâviyedarı olan evlad-ı vakıfdan Mehmed fevt olub yeri hâli ve hidmeti mu'atıl kalmağla zâviye-i mezbûrenin bir akçe vazife ile tevliyyeti ve nim akçe vazife ile zâviyedarlığı cem'an yevmi bir buçuk akçe vazife ile sülbi oğlu işbu râfî-i tevki'-i refî'ü's-şân-ı hakani kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân diğer Mehmed zîde kadruhûya babası mahlûlünden ber-vech-i şüruh tevcih olunub berât-ı şerîfîm virilmek bâbında 'inayet-i ricasına arz itmeğin mücebince tevcih idub bu berât-ı sa'âdet-i âyât bu behçet-i gâyatı virdim ve BUYURDUM Kİ ba'de'l-yevm merkûm diğer Mehmed zîde kadruhû varub babası mezkûr Mehmed'in yerine zâviye-i mezbûre evkafının bir akçe vazife ile mütevellisi ve zâviye-i mezkûrenin nim akçe ile zâviyedarı olub edâ-yı hidmet eyledikten sonra yevmi bir akçe vazifesine mutasarrıf ola ol-babda efrad-ı efrîdeden hiç ahz ve dâfî' olmayub dahl ve ta'arruz kılmiya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmü'l-hamsin şehr-i Ramazanü'l-Mübarek fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konsatantiniyye el-mahrûsa

S. 93/Bel: 148

Şeri'at-i şî'âr fazilet-disâr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve iş erleri inha olunur ki mu'tad-ı kadim üzere üç günlük zahire virilmek de'b-i kadim olduğuna bina'en da'iremize kifayet mikdârı irsâl olunan mûmzâ defter mücebince kabzına me'mûr olana tamamen teslim eylemeniz için işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde kadrehe irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde ma'rifet-i şer'le ve a'yân-ı vilâyet ma'rifetiyle minvâl-i muharrer üzere kabzına me'mûr olana teslim eyleyub müceb-i buyruldu ile 'âmil olası deyu. Fi 23 Şevval sene 1155.

Vasale ileynâ fi't-tarihü'l-mezbûr

S. 94/Bel: 149

es-Seyyid Paşa'ya virilan zehâyir beyân ider.

Şa'îr keyl Karahisar 40	Pirinç kıyye 80	Lahm-ı ganem kıyye 80	Sade revgan kıyye 30	Nan-ı aziz çift 300
'Asel kıyye 20	Nohud kıyye 20	Soğan kıyye 30	Tavuk 'aded 10	Yumurta 'aded 100
Peynir kıyye 0,5	Hatab araba 10	Saman araba 10	Bal mumu kıyye 2	Yağ mumu kıyye 6
Kişniş kıyye 2	Üzüm kıyye 20	Darçın dirhem 50	Kahve Yemen kıyye 6	

S. 94/Bel: 150

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib kadıları zîde fazlehumâ ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Kütahya mütesellimi zîde mecdühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki Şerîfe Rabia nâm hatun rikâb-ı hümâyûnuma 'arz-ı hâl idub bu Karahisâr-ı Sâhib kazası sakinlerinden zevci zümre-i sipâhiyândan Mahmud nâm kimesne ile bundan akdem bin yüz elli senesinde muhâla'a oldukda zevci merkûmdan icab iden beş yüz gurûş nikahı hakkında buna ancak elli gurûş virub 'ikâ'a kadir olduğundan cebren ve kerhen zimmeti ibra itdirdüğünden gayri bunun babasından muntekil ma'lûmatü'l-hudûd beş yüz gurûşluk mülk-i menzilin nısfını dahi fuzuli zabt ve ancak otuz gurûş virub ve mutasarrıfa olduğu bir bab mülk dükkana dahi kezalik hilâf-ı şer'-i şerîfe tağliben zabt ve gadr ve zevci mezbûr hâlâ kaza-i mezburda kethüdâyeri olmağla ber-vechle icrâ-yı hak mümkün olmadığını bildirub zabiti ma'rifetiyle şer'le görülüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim rica itmeğın sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin ma'rifetinler şer'le görülüb ihkâk-ı hak ve ilâm olunmak emrim olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin mezbûru zabiti ma'rifetiyle meclis-i şer'a ihzâr ve mukaddema bir def'a şer'le görülüb fasl olunmıyan husûsların tamam-ı hak ve adl üzere mukayyed olub göresin ilâmolunduğu üzere ise ol-babda mukteza-yı şer'-i kadime 'amel idub dahi bu an-rah-ı

mu'tebereyi vech-i şer' üzere isbât eyledikden sonra zevci sabık mezbûrun zimmetinde şer'le sabit ve mütevcih olan nikah hakkı ile fuzuli zabt eylediği mülk-i menzil ve mülk-i dükkanda ba'de's-sübût hükm idub buna aliverub ihkâk-ı hak ve ilâm eyleyub min ba'd şer'-i şerîfe ve emr-i hümâyûnuma muhalif kimesneye iş itdirmeyub ve kazıyyede medhali olmayanları bunun da'vasına karışdırmayub eslimyanları asitane-i sa'âdetime arz idub husûs-ı mezbur için bir dahi emr-i şerîfim varmağa muhtaç eylemiyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi evâhir-i şehr-i Recebü'l-Ferd fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi evâhir-i Şevval.

S. 95/Bel: 151

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı faziletlu efendi zîde fazlehu ve a'yân ve zabitan ve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki Karahisar sakinelerinden Rabia Hatun yine Karahisâr-ı Sâhib sakinlerinden zümre-i sipâhiyândan Mahmud nâm kimesne ile bundan akdem bin yüz elli senesinde muhâla'a olundukda zevc-i merkûmdan icab iden beş yüz gurûş nikah hakkından buna anack elli gurûş virub ikâ'a kadr olduğundan cebren ve kerhen zimmeti ibrâ itdirdikden gayri bunun babasından müntekil ma'lûmatü'l-hudûd beş yüz gurûşluk mülkü menziline nısfını dahi fuzuli zabt ve ancak otuz gurûş virub ve mutasarrıf olduğu bir bab mülk-i dükkânın dahi keزالik hilâf-ı şer' tağliben zabt ve gadr-ı külli eylediğin Kütahya'da görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında taraf-ı devlet-i 'aliyyeden yedine ferm'an-ı 'âlişân sadaka ve ihsan buyrulmağa mücebince divan-ı Anadolu'dan işbu buyruldu tahrîr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağa zîde kadruhû mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki ma'rifet-i şer' ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzere Mahmud Sipahi nâm kimesne sadır olan fermân-ı 'âlişân mücebince pâ-yi hâlin ahz ve ta'yîn olunan mübâşire teslim ve divan-ı Anadolu'ya ihzâr ve irsâl idesiz ki bu tarafda da'vacı Rabia nâm hatun ile faziletlu nâ'ib efendi huzurunda mürâfî'-i şer' ve ihkak-ı hak olunub bu husûsda tenekkür ve yahut siyanetiniz ittibâ' ve muğayir-i emr-i 'âli iktizâ ider ise sonra cevap vireceğiniz fikru mûlahaza idub hilâfindan ictinâb ve müceb-i buyruldu ile 'âmil olası deyu. Şevval sene 1155,

Mine'l-fakîr Hüseyin ka'im-makam-ı Anadolu hâlâ

S. 96/Bel: 152

Yâ meftahü'l-ebvâb eftah lenâ hayrû'l-bâb

‘İzzetmâb şeri’at-nesâb fahru’l-kuzât Mevlana es-Seyyid Mahmud Efendi kâmyâb ba’de’t-tahiyyetü’l-vâfiye inha olunur ki ber-vech-i arpalık mutasarıf olduğumuz Karahisâr-ı Sâhib kazasının niyâbeti işbu sene-i hams ve hamsin ve mi’e ve elf Zi’l-ka’detü’l-Şerîfesi guresinden zabt itmek üzere sana tevîz ve sipariş olunmuştur gerekdir ki kaza-i mezbûru gurre-i merkûmeden zabt idub beyne’l-ahâli icrâ-yı ahkam-ı şer’-i ‘âli ve kaza-i merkûmda mevtâ-yı ‘askeriyye muhallefâtını tahrîr ve terkim ve beyne’l-verese şer’-i kadim tevzî’ ve taksim eyleyub câde-i şeri’at-ı garrâdan ‘udûl ve inhıraf eylemisesiz ve’s-selâm.

El-fakir Abullah el-kadı be-asker-i Anadolu sabıkân

Abdullah ve ya tevkifi ve ittisâmi el-ibadullah.

S. 96/Bel: 153

Mûcebince ‘amel oluna suret-i hatt-ı hümâyûndur.

Düsturun mükerremun müşîrun mufahhamun nizâmü’l-‘âlem müdebbirü umûru’l-cumhûr bi’l-fikri’s-sâkıb mütemmimmu mehâmü’l-enâm bi’r-re’yi’s-sâ’ib mümehhidu bünyânü’d-devlete ve’l-ikbâl müşeyyidu erkânü’s-sa’âde ve’l-iclâl el-mahfûfun bi-sunûf-i ‘avâtıfu’l-melikü’l-‘alâ Anadolu’nun sağ koluna vâki vüzerâyı a’zam Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehûm ve a’zamü’l-ümerâi’l-kiram afâhimü’l-küberâi’l-fiham ulû’l-kadr ve’l-ihtiram ashabü’l-‘izz-i ve’l-ihtişam el-muhtassun bi-mezîd-i ‘inâyetü’l-melikü’l-a’lâ mir-i mirân-ı kirâm dâme ikbâlehum ve akzâ-yı kuzâtü’l-müslimîn evlâ vülâtü’l-muvahhadîn me’adinü’l-fezâ’il ve’l-yakîn râfî’u’l-i’lâmü’ş-şeri’ati ve’d-din vârisu ul^mü’l-enbiyâ ve’l-mürselin el-muhtassun bi-mezîd-i ‘inâyetü’l-melikü’l-mu’in mevâli-i zeviü’l-ihtirâm zidet fezâ’ililum ve mefâhirü’l-ümerâi’l-kiram merâci’ü’l-küberâmü’l-fiham ulû’l-kadr ve’l-ihtiram el-muhtassun bi-mezîd-i inâyetü’l-melikü’l-a’lam sancak beyleri dâme ‘izzuhum ve mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-kelâm kadılar ve nâ’ibler zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil mütesellimler ve voyvodolar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve zü’amâ ve erbâb-ı tımar ve mîri mukata’at mültezimleri ve havâss ve evkaf zâbitânı ve mütevelliler ve habibler ve a’yân-ı vlayet zîde kadrahum tevki’-i refî’-i hümâyûn vasil olıcak ma’lûm ola ki

e'abdlü ehvyı garîb-i mülteku-yı fehvâ-yı ita'at ihtivâsı üzere memâlik-i mahrusemde sakin ve mütemekkin olan fukara ü zu'afa ve bi'l-cümle ahâli ve re'âyâ fukarasının neşr-i âsar 'adâlet ve ifâze-i envâr-ı rafte ile cemi' mezâlim ve fikriyât ve umum-ı şer' muhteredden himayet ve sıyânetleri akdem kafi umurdan olmağla ma'ruzatdan akdem bilad ve imsârdan münteşir olan mezâlim ve mefâsidin izâlesi ve tanzim-i umur-ı memleketde ahval-i 'illiyet vesile ve medâr olmak iradesiyle eyalet ve elviye mutasarrıflarına imdâd-ı seferiyye ve hazeriyye sebt ve takdir olundukda vûlat ve eyalet ancak ta'yîn olunan seferiyye ve hazeriyyesine ve havâssları mahsulatına kana'at ve da'irelerini anınla tesviye ve tanzime mübaderet idub bu mukabelede mukaddema vûlat taraflarından fakr üzerlerine tahmil olunan devrnâmı kaftan beha ve zehâyire ve ba'd-ı beha ve ôşr-i diyet ve sâ'ir bahane ve 'illet ile bir akçe ve bir habbe alınmamak ve müsvedde ile mübâşir gönderilmemek ve bi-gayri hakkın tecrim ve tefrim olunmamak üzere ve vûlatın ahvali rabîta-i nizam-bend olunmak ve kuzât ve Nüvvab dahi hademe-i şer'-i kadim olmalarıyla anlar dahi fâ-hükm-i beyne'n-nas bi'l-adl emr-i şerîfine imtisâl ile hücec-i şer'iyeden ve virdikleri 'aruzdan ve sicilâta sebt olunan kazayâdan ve sâ'ir umur-ı cümleye da'ir mevaddan harç-ı kitabet nâmıyla kanun üzere ta'yîn olunan şeyden ziyâde bir nesne mütâlebe ve ehl-i 'örfe tab'iiyyet ile re'âyâ fukarasını bir dürlü rencide itmeyub ve mukata'at ve voyvodoları ve mîri ve havâss ve evkaf zabitanı ve mütevellileri ve câbileri ve zü'amâ ve erbâb-ı tımar makûleleri dahi yedlerine virilen berevât ve suret-i defter-i hakani ve evamir-i 'aliyyede tahsil ve tahsis kılınanı bermûceb-i kanun ve emr u defter ahz idub yazıcı akçesi ve serâfına ve akçe başı ve meft ve meccânâyım ve yemek mütâlebesi sa'ir vech ile re'âyâ ve ahâli-i memleketden bir akçe ve bir habbe alınmayub a'sâr ve rûsumatı kanun ve defterden ziyâde taleb itmeyub ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârlarıdahi harç-ı makul nâmıyla ve sâ'ir mezâlim ile bir ferdi ta'ciz itmeyub ve a'yân-ı vilâyet nâmında olanlar dahi evâmir-i 'aliyye vâride olan teklif tevzî'nde ve te'addi ve tesviyye merasimine ri'ayet ve herkesin tahammülüne göre ma'rifet-i şer'le tevzî'ye dikkat idub tahammüllerinden ziyâde bir ferde bir akçe ve keزالik bilâ-emr-i şerîf-i tekâlif şukka nâmıyla bir nesne tahmil itmeyub ve kuzât ve nüvvab makûleleri içün tevzî' defterine ziyâde bir şey tahrîr olunmayub bu sibâk üzere 'umumen memâlik-i mahruse-i hüsrevanemde vâki bilad u emsârda mukim ve mütavtin olan ahâli ve fukaranın min-küllü'l-vücuha mezâlim ve te'addiyâtıdan masûnû'l-mesâhâ olmaları bâbında bundan akdem hutût-ı 'inayet mütevassıtlarla ma'niyun-ı adaletnâme-

i hümâyûnum ısdâr ve taraf be-taraf neşr ve ırsâl olunmuş idi lakin bu tenbihât-ı şahanemden yine ağmâz ve tağafül olunub vüzerâ-yı a'zam ve mir-i mirân-ı kiram da'irelerini ta'zim ve techizde vech 'inde'l-ilâ tecâvüz itmeleriyle irâdları masraflarına vefa eylemediklerinden bayrakları kurâ be-kurâ gezub mesûdât ve aher bahane ile fukarayı bi-gayri hak tecrim ve ta'zime mübaderet ve sâ'irleri dahi bu dalalet evvelkinden ziyâde didikleri gibi cevri ve iğtisâr hirâset eyledikleri ve bu takarrüb ile taşra memleketlerde fukara-yı ra'yyet kesret-i mezâlim ve te'addiyât dan nâşi umrân-ı memleketden 'ibaret olan zira'at hiraseti ve evtan karyelerini terk idub herbiri birer mahallde perakende ve perişan oldukları ve kusurlarının dahi yerlerinden ve yurdlarından durub oturacak halleri kalmadığı yakineb ma'lûm-ı hümâyûnum olmağla şeref ve efzâ-yı sudûr olan tenbihât-ı hümâyûnuma muğayir bu misillu memnu' ve merfu' olan tecâvüz ve te'addiyat dahi ve herkes havza-i hükûmet dâhil hudûd-ı eyaletinde olan kasabat ve kurâdan kalkub aher mahallde perakende ve perişan olan re'âyâ tâ'ifesini her nerde iseler mü'eddileri kadimlerine celb ve iskan ve yerlerinden ve yurdlarından emn-bâd ve ferağ-bâd ile tefrir ve itân itdirilmek ve vûlat ve hükkâm dahi da'irelerini hadden-ibtidâle üzere tesviye ve tanzim etmek fermânım olub ve bundan sonra yine bir ferd ta'yîn ve tahsis olunan 'â'idatdan fazla bir kimesne kendusi için bir akçe ve bir habbe aldığı ve bilâ-emr-i şerîf salyâne tevzî'i ve müsvedde ile bahane-i aher ile fukara-yı ra'yyeti tecrim ve ta'zim olunduğu bu menhiyât ve merfu'ata cesaret idenleri hükkâm ve zabitân men' ve zecr ve ism-i resmleriyle keyfiyyetlerini dersa'âdetime arz eylemediği mesmu'-ı hümâyûnum olur ise vüzerâ-yı a'zamdan iseler azl ve tenkil ve mir-i mirândan iseler mir-i mirânlıkları ref' ve kenduleri tağrir ve tenzil ve kuzât makûlelerinden iseler ceride-i kazadan isimleri hakk ve kula' -i menfiyede habs ve tescîn ve mütesellimler ve voyvodolar ve mukata'at ve evkaf-ı zabitân ve mütevellileri ve câbileri ve zu'ama ve erbâb-ı tımar ve sâ'ir zabitân zümresinden ve a'yân-ı vilâyet gürûhundan iseler bilâ-tereddüd eşedd-i 'ukûbât ile cezâları tertib olunacağı ve bu tehdidâtın 'ibkâ'ıyla iktifâ olunmayub irtikâb-ı zulm ve te'addi edenlerin ibretü'l-ğayr malları dahi mîriden girift olunacağı vâ'ibe-i zimmet-i saltanât ve fariza-i uhde-i hilâfetim olmak üzere cürmgirde şahanem olmağın fîmâ-ba'd bunun hilâfına hareket idenlerin cürmleri karîn-i kabul ve ba'd eziyet keyfiyyetden habir ve âgah hareket idek deyu bir ferdin irâd eyleyeceği gadr ve 'illet makbul olmayacağı cümlelerin ma'lûmu olmak için mahsusen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve hatime

şilahşörlerimden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Abbas zîde mecdühû ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mir-i mirân ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz emr-i şerîfimin mefhum-ı 'adalet mersumu mücemmi' nas olan mahallerde nidâ ile cümleye i'lan ve işa'at ve birer suretde mûhâkemedde sicilâta kayd ve sebt ve mazmûn-ı Münif ile 'amel ve hareket idub ve kesret-i mezâlim ve te'addiyâtıdan perişan olan her re'âyâ tâ'ifesini evtân-ı kadimlerine celb ve iskân ve istimâletler virelik ferağ-ı bi'l-sebt ve refah hallerine bezl-i tâb ve tavân eylesesiz her semte teftiş için adamlar ta'yîn olunmağla ba'd-ı eziyet bu emrin hilâfı yedinizden mikdâr zerre te'addi ve tecâvüz suduru ve kezalik cesaret idenlerin men'-i zecrlerinden tekâsülünüz ve bu tarafa bildirmedi ağmâz ve tebahusunuz zuhuru haber alınacağı olur ise vebali boyunlarınıza ecdâd-ı a'zamım enârallah bi-rahimim hâzerâtının ervâh-ı tayyibeleri için ibret li'l-gayr her kim olur ise olsun kat'a terddüd ve ihmâl olunmayub bu def'a sebkât iden ve 'ğaydat-ı şedide ve müdhişe-i şeh-i şahanemin icrâ ve imzasına dikkat ve malları mîriden girift ve zabt olunacağı ve bu babda kâ'in-i emn-i kân bâ-münic-i ferdin irad itdireceği 'illet ve i'tizâr-ı vâhide bir dürlü isgâ ve istimâ' olunmıyacağı cümleliz bir hoşnice te'emmül ve tezid Mazmûn-ı muhabbet-nemun-ı kerime 'inna i'tedna li'z-zâlimin nâren ve ihâtehim birad fihâ mâ-saddakı olan ahval-i kıyamet dahi mûlahaza ve tefekkür idub âna göre hareket-i müşîd ve hatemü'l-âkıbeden gâyetü'l-gâye hâzer ve mûcânebet ve bâlâda tafsil olunduğu üzere bed-i mezâlimi fukara-yı ra'ıyyeti siyânet ile umrân-ı vilâyet ve hüsn-i nizâm-ı memlekete ihtimâm ve dikkat ve emr-i şerîfimde mazmûn-ı münife muhalif ve hakkı mezâlim ile zulm ve te'addiye cesaret ider olur ise ol-makûlelerden ahz ve habs lazım gelenleri ahz ve habs ve ism ve resmleriyle keyfiyyetleriyşe sathı ve hakikatı üzere der-devlet-medârıma 'arz ve ilâma mübâderet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-tafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfindan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi evâhir-i şeh-i Rebi'ü'l-evvel fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fi 4 Rebi'ü'l-Evvel sene 1155.

S. 99/Bel: 154

Musâcalı emridir.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib ve Bolvadin ve Barçın ve Nevâhi Barçınlı kazalarının kadıları ve nâ'ibleri zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân mukaddema mübâşir ta'yîn olunan Ebu Bekir ve Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi zîde mecdühûma ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân derbend zabitanları zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki bundan akdem Bolvadin menzîlinden süvar ve Yaka Ağıl nâm mahallde emvâl ve eşyaları gasb olunub kenduleri mecruh olan çukadar ve tatarların emvâl ve eşyalarını gâret Musâcalı cema'atinde Ceridoğlu İbrahim ve Usta Halil ve Gazieğeri 'İsa ve gerek oğulları ve sâ'ir cema'at-i mezbûreden dokuz nefer refikaları cema'at-i merkûme ahâlilerinden tafahhus ve ahz ve habs ve emvâl ba'de't-tâhsil keyfiyyet ilâm olunmak bâbında mübâşir mûmâ-ileyh ile bundan akdem ısdâr ve ırsâl kılınan emr-i şerîfime imtisâlen mütesellim ve mübâşir mûmâ-ileyhuma ve derbend ahâlileri cema'at-i mezbûrinin sakın oldukları kazaya varub ahâli-i cema'ata bi'l-defa'at mürâsele ile şer'-i şerîfe da'vet olunduklarında bi'l-küllîye ita'at-ı şer'-i şerîf ve inkıyâd-ı emr-i münif itdiklerinden gayrı pür-silah tecemmü' ve muharebe ve mukâteleye tesaddi eyledikleri bu def'a mübâşir ve mütesellim mûmâ-ileyhuma ile kadılar taraflarından 'arz ve ilâm olunmağla bu güne hareketleri te'dib ve tenkillerini eğerçi iktizâ itmişdir ancak işbu emr-i şerîfim ile vasıl olduğu anda siz ki mûmâ-ileyhumsuz cümleliz bi'l-ittifak hareket iderek cema'at-i mezkûrenin söz sahiblerine ve zabıt ve ihtiyarlarına haber gönderub eğer içlerinden zıkr olunan şakileri tutub bilâ-nizâ sizlere teslim iderler ise febihâ? valla yine virmekde ta'allül ve muhâlefet suretini gösterirler ise üzerlerine varıub eşkıyaları ahz ve malları Rakka mukata'atına zamm ve kenduleri ehl ve 'ıyalleriyle Rakka'ya nefî ve iskan olacakları ve baş muhasebeden malları dahi ihraç olunmağla adem-i ita'atları ilâm olunduğu anda bilâ-te'fir Rakka iskanına mallarıyla bi-hak kılınmak üzere emr-i şerîfim sadır olduğunu 'aklen bir hoşça ifhâm ve sonra griftâr olacakları nedâmet ve pişmanşlığın fa'idesi'olmıyacağını dahi gereği gibi ilâm idub bu sibâk üzere eşkıya-i merkûmunu kendulerden tergîb ve terhîb ve hamiyetlerinde taleb ve teslim itdikleri suretde mukaddema sadır olan emr-i şerîfimin mazmûnu üzere 'amel ve hareket ve lakin bu def'a dahi eşkıya-yı merkûmunu virmeyub muharebeye tesaddi iderler ise haklarında sebkât iden ve 'aydat-ı şedide-i padişâhanem

icrâ olunmak kinimi der-sa'âdetime inha ve nâ-mülâyim bir nesne hüdûsetden gâyetü'l-gâye ittika olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-tafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi evâhir-i Şevvalü'l-Mükerrerem fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 6 Zi'l-ka'de sene 1155.

S. 100/Bel: 155

El-Fettâhü'l-Mu'in

İşbu bin yüz elli beş senesi mâh-ı Zi'l-ka'deti's-Şerîfenin on ikinci günü hark-ı kebirin vilâyet üzerinde bâ mürâsele cem' olunan akçeleri ve hâlâ Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı 'izzetlu es-Seyyid Mehmed Paşa hazretleri teşriflerinde giden mesârîfî ve mahallâta cümle ittifakıyla tevzî' olunan menzil bârgîrleri ücreti ve sâ'ir vilâyet mesârîfleri defterleridir ki ber-vech-i âti zikr olunur.

Hark-ı mütevellî hîn-i hali tevliyetden 'azl olundukda yedinde olan müfredât-ı mürâseleleri derûnunda zikr olunan akçeler cümlesi ber-mürâsele olub mütevellî-i cedid el-Hâc Ali'ye teslim olunan mürâsele derûnunda olan akçeler

Gurûş

1888,5

0036---Bâ-mürâsele harç-ı muhasebe

0070---Bâ-mürâsele Kütahya teftişi

0079,5--Bâ-mürâsele Karahisâr-ı Sâhib sancak mutasarrıfları sakin oldukları saraya ta'mir-i termîm

0040--Bâ-mürâsele Kasab Hasan Beşe'ye virilan

0008--Bâ-mürâsele es-Seyyid Gazi Mehmed Paşa'ya misafir tâ Karahisâr-ı Sâhib 'e nâzil ve adamlarına lahm ve sâ'ir ecnâs-ı zehâyir

0016--Bâ-mürâsele Kütahya'dan Salar karyesine mübâşir ücreti

2138--Yalnız iki bin yüz otuz sekiz gurûşdur

0014--Bâ-mürâsele Kütahya'dan teftiş için gelen ağaya

0130--Bâ-mürâsele Kütahya mütesellimi me'mûren Sincanlı nahiyesine
nüzûlünde kazamıza nâzil olmamak üzere

0031--Bâ-mürâsele sekbanbaşı Kürt Mustafa'ya mâh-ı Recebû'l-ferd aylığı

0032,5--Bâ-mürâsele sekbanbaşı Kürt Mustafa'ya mâh-ı Şa'ban-ı şerîf aylığı

0032,5--Bâ-mürâsele sekbanbaşı Kürt Mustafa'ya mâh-ı Ramazan-ı Şerîf

2378---Yalnız iki bin üç yüz yetmiş sekiz gurûşdur.

0032,5--Bâ-mürâsele sekbanbaşı Kürt Mustafa'ya mâh-ı Şevvalü'l-Mükerrem
aylığı

0055--Bâ-mürâsele sekbanbaşı Kürt Mustafa'nın bölükbaşılıktan'azlolunmak
husûsiçün

0015--Paşa'nın zahire buyrulduzu getüran başçavuş Mahmud Ağa'ya virilan
ikrâmiye

0082--Hatt-ı hümayûn şevket-makrûn getiran silahşör Iyaz Ağa'ya virilan
ikrâmiye

0004--Menzilci İsmail'e

0039--pare 5-----İzzetlu Karahisâr-ı Sâhib sancağ es-Seyyid Mehmed Paşa
hazretlerine ecnâs-ı zehâyir kıymeti

2605,5--yalnız iki bin altı yüz beş buçuk gurûş beş paredir.

0113,5--Mütevelli-i sabık Hüseyin Çelebi'nin Kıbrısı mal husûsu içün bakiyesi

2719--Bu defterden mütevelli-i cedid el-Hâc Ali'ye teslim olunacak

Karahisâr-ı Sâhib sancağ mutasarrıfı izzetlu paşa hazretlerine virilan

Revgan-ı sade vukıyye 30 fi akçe 18	0013,5
Paşa-yı mûmâ-ileyhe virilen pirinç vukıyye 8 fi pare 18	0010
Paşa-yı mûmâ-ileyhe virilen nan-ı 'aziz kıymı	0010
Paşa-yı mûmâ-ileyhe İmaret mahallesinden alınan saman araba 5	0012,5
Paşa-yı mûmâ-ileyhe Sofular mahallesinden alınan saman araba 5	0012,5
Yalnız iki bin yedi yüz yetmiş beş gurûşdur	2775

Paşa-yı mûmâ-ileyh hazretlerine lahm kıyye 8 fi akçe 12	0008
Paşa-yı mûmâ-ileyh hazretlerine Asel kıyye 8 fi akçe 30	0005

0200--Bin süvariye baş buğ olunan Temur Süleyman Paşa Karahisâr-ı Sâhib 'e nüzülünde Süleyman Efendi'den alınan arpa keyl yüz keyldir

0100--Karahisâr-ı Sâhib sancağına izzetlu Mustafa Ağa hazretlerinden alınan arpa kel elli keyldir

3091--Yalnız üç bin doksan bir gurûşdur

0012--Temür Süleyman Paşa geldikde etmekçilerden alınan nan-ı 'aziz kıymeti

0150--Efendi hazretlerine harç-ı defter

0020--Hedâmiyye

0010--Katibiyye ve ihzâriyye

3283--Yalnız üç bin iki yüz seksen üç gurûşdur

0147,5--Mahallâta tevzî' olunan menzil bârgîrleri ücreti

0010--Menzilci İsmail'e ücret

0006--Paşa-yı mûmâ-ileyh hazretlerinin levendâtı için üç hane

0005--Kütahya'ya giden ilâm akçesi Ahmed Ağa'dan alınıb deftere idhâl olunub

0007--Tekrar mazharlar kurâlara yafte? Getürmek için ücret

3458,5--Yalnız üç bin dört yüz elli sekiz buçuk gurûşa balığ olmuştur

S. 101/Bel: 156

Meblağ-ı mezbûr üç bin dört yüz elli sekiz buçuk gurûş 'alâ-vechü't-ta'dil ve't-tesviye mahallâta ve kurâyâ tevzî' olundukda mahallât-ı mezbûrun sehmine isabet iden yalnız bin dokuz yüz elli üç buçuk gurûşa balığ olub ve kurâ-i mezbûrun sehmlerine isabet iden bin beş yüz beş gurûşa balığ olub min-haysü'l-mecmû' üç bin dört yüz elli sekiz buçuk gurûşdur ber-vech-i âti zikr olunur tahrîren fi'l-yevmü's-sâni aşer min Zi'l-ka'deti's-Şerîfe fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Mahalle-i İmaret gurûş 266 pare 4	Mahalle-i Sofular gurûş 266 pare 4	Mahalle-i Nasara gurûş 150 pare 11	Mahalle-i Karaman gurûş 132 pare 36	Mahalle-i Cami-i Kebir gurûş 83 pare 28
Mahalle-i El-Hâc Mahmud gurûş 66 pare 30 akçe 5	Mahalle-i Tac Ahmed gurûş 66 pare 30 akçe 5	Mahalle-i Arab mescidi gurûş 66 pare 30 akçe 5	Mahalle-i Kahil gurûş 66 pare 30 akçe 5	Mahalle-i El-Hâc Yahya gurûş 66 pare 30 akçe 5
Mahalle-i Burmalu gurûş 53,5	Mahalle-i Ardiç gurûş 58,5			

Mahalle-i Doğancı gurûş 58,5 (cümle vilâyet iltimaslarıyla mahalle-i mezbûrenin on sekiz gurûşu müterakib olmuştur)

Mahalle-i Fakih Paşa gurûş 50 Pare 30	Mahalle-i Efecik gurûş 50 pare 30	Mahalle-i Kubbeli gurûş 50 pare 30	Mahalle-i Çavuşbaşı gurûş 40	Mahalle-i Molla Bahşi gurûş 32 pare 31
Mahalle-i Kara Katib gurûş 26 pare 1	Mahalle-i Bedrik gurûş 26 pare 1	Mahalle-i Sinan Paşa gurûş 26 pare 1	Mahalle-i Ekeste gurûş 26 pare 1	Mahalle-i Zâviye gurûş 26 pare 1
Mahalle-i El-Hâc Evtal gurûş 26 pare 1	Mahalle-i Çavuşoğlu gurûş 26 pare 1	Mahalle-i Yukarı Pazar gurûş 26 pare 1	Mahalle-i El-Hâc İsmail gurûş 19,5	Mahalle-i Sinan Halife gurûş 8 pare 13
Mahalle-i Hisarönü gurûş 11 pare 11	Mahalle-i İbik gurûş 5 pare 7			

Cem'an yekûn mahallâta tevzî' olunan gurûş bin dokuz yüz kırk yedi gurûşa balığ olub altı gurûşu elden virilecektir gaflet olunmıya.

Kurâlara tevzî' olunanı beyân ider ki yalnız bin beş yüz beş gurûşdur.

Karye-i İssizce gurûş 72	Karye-i Sülümenli Gurûş 72	Karye-i Çobanlı gurûş 72	Karye-i Kal'acık-ı Kebir gurûş 72	Dört karye bir raddedir

Karye-i Eyret gurûş 54	Karye-i Mihail gurûş 54	Karye-i Erkman gurûş 54	Karye-i Süğlün gurûş 54	Karye-i Has Çakır gurûş 54	Beş karye bir raddedir

Karye-i Ayvalu gurûş 35	Karye-i Karacaviran gurûş 35	Karye-i İnas gurûş 35	Karye-i Döğer gurûş 35	Karye-i İsmail gurûş 35	
Karye-i Susuz gurûş 35	Karye-i Çorca-i Sağır gurûş 35	Yalnız otuz beş gurûşdur	Karye-i Osman gurûş 35	Sekiz karye bir raddedir	

Karye-i Karaağaç gurûş 24	Karye-i Salar gurûş 24	Karye-i Çorca-i Kebir gurûş 24	Karye-i Dinar gurûş 24	Karye-i Karaarslan gurûş 24	
Karye-i Deper gurûş 24	Karye-i Sarık gurûş 24	Karye-i Elpirek gurûş 24	Karye-i Ayasini gurûş 24	Karye-i Gebeceler gurûş 24	
Karye-i Bozöyük gurûş 24	Karye-i İnaz gurûş 24	On iki karye bir raddede itdikleri bu mahalle kayd şud			

Karye-i Kışlacık gurûş 20	Karye-i Tekeler gurûş 20	Karye-i Çalışlar gurûş 20	Karye-i Kozluca gurûş 20	
Karye-i Harmanlı gurûş 20	Karye-i Halimuğurlu gurûş 20	Altı karyeyi bir raddede itdikleri bu mahalle kayd şud		

Karye-i Kayaviran gurûş 15	Karye-i Bey gurûş 15	Karye-i Aytemur gurûş 15	Karye-i Kal'acık-ı Sağır gurûş 15	Karye-i Akçain gurûş 15	Beş karyeyi bir raddede itikleri bu mahalle kayd şud

Karye-i Kunduzlu gurûş 9	Karye-i Hacibeyli gurûş 9	Karye-i Bostanlı gurûş 9	Karye-i Çavdarlı gurûş 9	Karye-i Yukarı Tandır gurûş 9
Karye-i Belce gurûş 9	Karye-i Muttalib gurûş 9	Karye-i Kumartaş gurûş 9	Karye-i Kınık gurûş 9	Dokuz karye bir raddede itdikleri kayd şud

Karye-i Bayad gurûş 7	Karye-i Feleli gurûş 7	Karye-i Çepni gurûş 7	Karye-i Aşağı Tandır gurûş 7	Karye-i Sis gurûş 7	Karye-i Köprülü gurûş 7
Karye-i Eymür gurûş 7	Karye-i Ulucak gurûş 7	Karye-i Çukur gurûş 7	Karye-i Işıklar gurûş 7	Karye-i Emre Sultan gurûş 7	On bir karyeyi bir raddede itdikleri bu mahalle kayd şud

Karye-i Kuladalı gurûş 4,5	Karye-i Leğen gurûş 4,5	Karye-i Ulu Murad gurûş 4,5	Karye-i Doğanlar gurûş 4,5	Karye-i Göynük gurûş 4,5	Beşi bir raddede itdikleri bu mahalle kayd şud

Karye-i Aksaz gurûş 1
Karye-i Çobanlıca gurûş 1
Cem'an yekûn kurâlara tevzî' olunan yalnız bin beş yüz beş gurûşdur.

S. 103/Bel: 157

Serdâr mektûbu el-Hâc İbrahim Ağa'nındır

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlehu ba'de's-selâm inha olunur ki zîr-i hükümetinizde serdâr olan ref' olunub yerine üslûb-ı sabık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Altmış cema'atin el-Hâc İbrahim Ağa zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yîn olunub işbu mektûb tahrîr ve irsâl olundu vusûlünde gerekdir ki mezbûru serdârlık umurunda istihdam idub aheri müdahale itdirmiyesiz ve ol-tarafda olan yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kul oğulları ve gulemancı mezbûru üzerlerine serdâr ve zabıt bilub sözünden dışarı ve re'yinden hariç vaz' ve hareketde bulunmayub ita'at ve inkıyad üzere olalar ve tavâ'if-i mezbûrunun bilâ-vâris ma'ruf-ı fevt olanların muhallefât-ı metrûkâtların mezbûra ahz ve kabz itdirdub ma'rifet-i şer'le sevk sultaniyyede fûruht ve hasıl olan mümzâ ve mahtum müfredât defterleriyle taraf-ı beytü'l-mâle irsâl ve isâl itdirsesiz ve sen ki serdârsın mukim ve misafir zuhur iden erâzil ve eşkıyanın zabt u rabtda sükkân-ı vilâyet emin ve rahatların mücerred-i sa'i olub hilâfû's-şer' ve'l-kanun vaz' ve hareketden sıyânet ve mücânebet idub müceb-i mektûb ile 'âmil olasız tahrîren fi gurre-i Zi'l-hicce fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi 20 Zi'l-ka'de sene 1155

El-fakir Hasan Ağa dergâh-ı 'âli yeniçeriyân

S. 103/Bel: 158

Karahisâr-ı Sâhib mutasarrıfı 'izzetlu ref'etlu Ömer Paşa hazretleri fukaraya te'addi olmamak üzere re'âyâ ve berâyanın emniyyet ve muhâfaza için tarafınızdan piyade bölükbaşı nasb ve ta'yîn eyleyub husûs-ı mezkûra dikkat ve ihtimâm eyleyesiz deyu.

Fi 27 Zi'l-ka'de sene 1154.

Devletlu merhametlu sultanım hazretleri sağ olsun 'arzuhal-i kullarıdır ki eyyâm-ı baharda Aydın savâhilinde olan Türkman tâ'ifeleri devâb ve mevâşileri ile kazalarımıza gelub leylen ve nehâren kurâlarımızı basub emvâlleride yağma ve hayvanatların sürüb götürüb demiz revganlarımızı yedirub ve çekindub Ümmet-i Muhammed'e gadr ve hayf idub rahatımız bi'l-külliye mündefi' olduğundan ma'ada bu makûle gird eşkıyadan

Ümmet-i Muhammed'i tahassun için cümle ma'rifeti ittifakıyla hâlâ Karahisâr-ı Sâhib sancağ mutasarrıfı Ömer Paşa hazretleri tarafından piyade bölükbaşı nasb olunub Ümmet-i Muhammed şimdilik zaman-ı devletlerinde rahat olmağla yine kemâ-fi'l-evvel piyade bölükbaşı ta'yîn olunub yedimize buyruldu-ı şerîfleri ihsan buyrulmak bâbında fermân devletlu efendim sultanım hazretlerिनindir.

Bende-i ahali-i Karahisâr-ı Sâhib

Mûcebince hâlâ Karahisâr-ı Sâhib sancağ mutasarrıfı sa'âdetlu es-Seyyid Mehmed Paşa hazretleri bin yüz elli beş senesinin mâh-ı Zi'l-ka'dede Kürt Mustafa'yı piyade bölükbaşı nasb itmek üzere buyruldu i'ta eyledi bezistândadır.

S. 104/Bel: 159

İftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim hassa Şahincibaşı Hacı İbrahim dâme mecdühû südde-i sa'âdetime mektûb gönderub Karahisâr-ı Sâhib sancağında ve nahiyesinde Çiftlik Hayran ve Yahyalar karye-i Sis ve gayriden üç yüz elli akçe şahin götürücülüğe tımarına mutasarrıf Hacı Mehmed bin Hacı Veli tımarı mezbûra râğbet itmeyub ol-vechle mahlûl olmağla râfi'-i tevfi'-i refi'ü's-şân-ı 'âli için ehl ve istâd ve mahal ve müstahkadr virilmek bâbında inâyet-i ricasına 'arz itmeğın hidmet-i lazımesin edâ itmek şartıyla tevcih olunmak için sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf Şa'banü'l-Mu'azzamın yirmi altıncı günü tarihiyle hükm-i şerîfim virildikten sonra tezkiresi ihraç olunmak fermânım olmağın zıkr olunan üç yüz elli akçe tımarıyla şahin götürücülü vech-i meşrûh üzere merkûm Ali'ye tevcih olunub virdum ki zıkr olunur ve şerh ve 'ayan ve tafsıl ve beyân kılınur.

Çiftlik-i Hayran ve Yahya der-karye -i Sis tabi'-i mezbûr 350

BUYURDUM Kİ ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyle ki veza'if-i hidemât şahin götürücülüğü bi-kusur mer'i ve mü'eddi kıla obabda efrâd-ı aferideden hiç ferd-i vâhid ve cihânü'l-vücuğ mâni' ve dâfi' ve mehârim ve mu'arıs olmayub bir vechle dahl ve ta'arruz kılınmıya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Konstantiniyye el-mahrûsa

vasale ileynâ fi 17 Zi'l-hicce sene 1155

S. 104/Bel: 160

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki

Ber-vech-i iltizam uhdemizde olan Karahisâr-ı Sâhib sancağında nefis-i Şuhud karyesinde Kazlı Göl mukata'ası ve tevâbi' kurâları ve toprağında olan çiftlik ve nefis-i Karahisar'da vâki Buğday pazarı ve Sandıklı kazasında vâki sabunhaneler ve tevâbi' mukata'ası işbu bin yüz elli altı senesi Martı ibtidasından Şubatı gayetine gelince bir sene tamamına değin zabt ve rabt eylemek üzere işbu hafizü't-temessük kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrahim Ağa zîde kadruhûya yalnız bin dokuz yüz elli gurûş bedel ile tarafımızdan der-uhde ve iltizam olunub ve ol-dahi iltizamı kabul eyleyub mukata'a-i mezbûr kurâlarında vâki a'sâr-ı şer'iyye ve rûsûmât-ı örfiyye ve bâd-ı hava ve cürm-i cinâyet ve resm-i 'arûsane ve resm-i gevâre ve tapu-yı zemin ve resm-i zemin ve beytü'l-mâl 'âid ve hassa ve mâl-ı gâ'ib ve mâl-ı mefkûd ve yava ve kaçkun ve kul ve carîye muradgânesi ve müteveccihât sa'ire ve çiftlik-i merkûmede has olan mahsulata buğday pazarında ve sabunhanede vâki olan rûsumat ve sa'ir tarafımıza 'â'it râci olan cüz'i ve külli her ne ise kadimden zabt olunageldiği minvâl üzere mûmâ-ileyh dahi zabt u rabt eyleye ve mukata'a-i mezbûr mefrûzü'l-kalem ve maktû'ü'l-kadem min-küllü'l-vücuha serbest olmağla serbest üzere senesi tamamına değin zabt u rabt idub ber-akdem-i akdem tahrîr olunan temessûke 'amel olunmayub hukuk ve rûsumatın ahz ve kabzına taraf-ı aherden vechen mine'l-vücuha müdahale olunmamak için yedine işbu zabt temessûkü virildi.

Mûcebince ihtisâb Karahisâr-ı Sâhib mukata'ası bu güne olduğu gaflet olunmıya.

Ahmed ser-bazergân hassa hâlâ

S. 105/Bel: 161

El-emr cismen hurrîre kayd. Zîde el-Fakir ileyhi.....es-Seyyid el-Hâc Mahmud el-müvellâ hilâfe be-medine-i Karahisâr-ı Sâhib

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib müzâfatından Has Çakır nâm karyede sakine bâ'isetü hazihi'l-kitab Aişe bint-i İbrahim nâm hatun tarafından vekil olub vekâleti zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifetü's-şer' 'ârifân veliyyün Mustafa ve Abdullah bin el-Hâc Davud nâm kimesneler şehadetleriyle sâbitü'l-vekâlete Mehmed bin Hüseyin meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezbûre sükkânından Osman Beşe ve karındaşları Ömer ve

Nuhbâli ve Ebu Bekir mahzarlarında bi'l-vekâlete da'vî ve tasvir-i mer'î mer'î ider ki bundan akdem müvekkilemin li-ebeveyn er karındaşları Ali ve Mehmed nâm kimesneler vefât idub karye-i mezbûre hudûd-ı sınırlarında vâki ledâü'l-ahâli Ve'l-cirân on beş dönüm tarlanın hak tapusu müvekkileme isabet idub lakin tarla-yı mezbûrunun hak tapusu bizlere ferâgat ve kasr-ı yed itdi deyu müvekkilem mezbûre Aişe karye-i mezbûr sipâhisi mültezimi Mehmed Ağa'ya hak tapumu feragat eyledim deyu bi'l-muvâcehe cevab vermeksizin mültezim-i mezbûr Mehmed Ağa merkûmun cevablarına i'timâden fuzuli temessük virmiş su'al olunub takrirleri tahrîr ve tarla-yı mezbûrunu zira'atdan kasr-ı yedlerine tenbih olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-su'al merkûmdan Osman Beşe ve Ömer ve Nuhbâli ve Ebu Bekir cevaplarında mezbûre Aişe hak tapusunu feragat eyledi ba'de karye-i mezbûre mültezimi bizlere temessük i'ta eyledi deyu dimeğle mukabele idecek feragat eylediği anda mezbûre Aişe ve karye-i mezbûre mültezimi Mehmed Ağa ve mezbûrdan Osman Beşe ve Ömer ve Nuhbâli ve Ebu Bekir ve cümlesi hazır bi'l-meclis olduklarına mezbûrdan Ömer ve Osman Beşe ve Ebu Bekir Osman Beşe'den def'-i meşrûhatına beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı 'aciz külli eyledikde ba'de'l-'aciz mezbûrdan Osman Beşe ve Ömer ve Nuhbâli ve Ebu Bekir karye-i mezbûre mültezimi Mehmed Ağa'dan mezbûr Aişe hazır bi'l-meclis-i vekil iken temessük aldıklarını huzur-ı şer'de ikrâr ve i'tiraf itmeğin bi-hasbi's-şer' ve'l-kanun mezbûruna i'ta eylediği temessük evvel lağv olub hak tapu mezbûre Aişe hatunun olduğu şer'an zahir ve nümâyân olmağın mültezim mezbûr Mehmed Ağa karındaşları müteveffâ-yı mezbûrların mahlûllerinden mücerreden temessük vermek üzere canib-i şer'-i şerîfden izn ve tarla-yı mezbûru karındaşları mahûlünden zabt ve zira'atine tenbih birle mâ-hüve'l-vâki bi't-taleb ketb olundu. Cerâ zalik. Hurrire fi'l-yemi's-sâbi' ve'l-ışrin min-şehr-i Zi'l-hicce fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Şuhudü'l-hâl _____

Ahmed Efendi bin Abdullah Efendi -zâde Ahmed Efendi; İvaz bin Mustafa; Köse Veliyyün Mustafa; Adullah bin el-Hâc Davud; Bayram tevâbi'; İhtisâb Halil bin Mahmud; Ser mahzar Köse Mustafa ve gayrihum,,,,,,,,,; Mehmed Efendi

Mehmed Efendi.

S. 105/Bel: 162

Kıdvetü'n-nüvvabü'l-müteşerri'in Karahisâr-ı Sâhib kazasında nâ'ibü's-şer' olan Mevlana zîde 'ilmühû tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki dârendegân-ı fermân-ı hümayûn medine-i Karahisâr-ı Sâhib 'de debbağ esnafı südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idub ba'zı kimesnelerin debbağlıkda alakaları olmayub bunların san'atlarına istinâden varub hizmet idub kethüdâ denen başıları ma'rifetiyle.... çıkub teknil-i san'at itmeyub ham-dest iken medine-i mezbûrede vâki Gön bazarına varub bunlara mahsus olan gön ve deri alub bunlara müzâyika virdiklerinden ma'ada bunların san'atlarına karışub beynlerinde ihtilale bâ'is oldukların bildirub ol-makûleler men' olunub bunların san'atlarına karışmamak bâbında hükm-i hümayûnum rica eyledikleri ecilden BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıklarında husûs-ı mezbûra mukayyed olub göresin ilâm olduğu üzere ise ol-makûlelere muhkem tenbih ve te'kid eylesin bunların san'atlarına istinaden hizmet idub kethüdâ ve yiğit başıları ma'rifetiyle çıkub teknil-i san'at itmedin ham-dest iken bunların san'atlarına karışmayub beynlerinde ihtilale bâ'is olmaları ba'de't-tenbih uslanmayub vech-i meşrûh üzere umurlarına karışurlar ise ism ve resmleriyle vuku'u üzere yazub asitâne-i sa'âdetime 'arz eyleyub hilâf-ı şer'-i şerîf ve muğayir-i emr-i münif kimesneye iş itdirmeyub husûs-ı mezbûr için bir dahi şikayet olunub tekrar emrim varmağa muhtaç eylemiyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi evâsıt-ı şehr-i Rebi'ü'l-evvel fi-sene seb'i ve selasin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 27 Muharrem sene 1156.

Tıbk aslehu'l-hatır harrarehu'l-fakir ileyhi 'azze şânühu Mehmed hıfzi el-müvellâ hilâfe-i mahkeme-i Mahmud Paşa be-Konstantiniyye el-mahruse

S. 106/Bel: 163

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem müdebbiru umûrû'l-cumhur bi-fikri's-sâkıb mütemmimu mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyanü'd-devlete ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânü's-sa'âdet-i ve'l-iclâl el-mahfûfun bi-sunûfi avâtüfû'l-melikü'l-'âla Erzurum canibi ser'askeri Anadolu valisi vezirim Paşa Edâma'llahu Te'âlâ tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki eyalet-i 'askeri devlet-i 'aliyyemin mukayyediyye-i 'askerinden olub nizâm-ı ahvallerine takayyüd ve ihtimâm olunmak emr-i lazım ve mütemmim olmağa bundan akdem alaybeyliği ve

tevcihat husûslarına ‘arazisine sevk ve’l-kâide mücerreden ba’zı ma’rut kabul zamlâ sureten nizam virilmiş iken ba’zı mevâdında ziyâde ‘usret ve mahruzât zuhur itmeğle hüsn-i nizâma ufak ve enseb olanları intihâb ve ib’âd ve mâ’adası ref’ olunmak bâbında hatt-ı hümayûn şevket-makrûniyle fermân-ı ‘âlişânım sadır olmağın imdi eyâlât ve elviye alaybeyilerinin her biri sancaklarının zu’ama ve erbab-ı tımarından sâhib ve mâ kaviyyü’l-iktidar ve mazarât ve kahr ve hüsn-i hâl ile ma’ruf ve sadakat yanında mevsûf (silik.....) şî’ârı ve bi’l-ittfak cümlesinin muhtarı olan kimesneye virilub sû-i hâl ve teşevvüş-i ahvâl ve arz ve tama’ ile ma’ruf ve mütehhem olan evâfî makûlesine min-ba’d alaybeyliğin virilmeyub ve alaybeyi olan kimesnenin mâdâmki hizmet-i lazimesine nihaven ta’assuru ve kimesneye gadr ve te’addi ve kabahati müte’ayyin ve mütehakkık olmadıkça ‘azl olunmıya ve alaybeyi olanlar tevcihat husûsunda câde-i makamında ve istikâmetinde sâbit-i kadem ve râsih-i demm olub mahlûl olan ze’amet ve tımarları hîn-i iktizâda darbe ve harbe ve’s-sekene ‘imâline kadir yarâr ve tevânâ Keşr-zâde Beğinde ‘arz idub min-ba’d re’âyâ ve çingane makûlesi fer ve mâyelere ‘arz eyleyub inhilâl-i nizam ‘askere bâ’is olub keyfiyyet ve halât-ı irtikânında ziyâde zarar ideler ve alaybeyi olanlar gerek fevt ve kasr-ı yed ve gerek ihbârla her ne makûle ‘arz virurlar ise mesâriflerine medâr için ‘arzını virdikleri ze’amet ve tımarın senevi hasılatın ‘öşrü mikdârı ‘arz akçesi alub ziyâde taleb eylemiyeler ve şimdiye değin ağmâz-ı ‘ayn-ı sebile ba’zı kimesnelerin me’kil eyledikleri sebep-i tımarlarını ketb ve isgâ eylemeyub talebine ‘arz idub müsâmahaya cevaz göstermiyeler ve alaybeyi olanların İbadullahâ gadr ve te’addisi ve min hareket..... zuhur ider ise sancaklar olmayub ittifak-ı arâ ile vâki hâli mahzar eylediklerine ve yahud ma’dud olan kimesnen izhar-ı tatlim ve teşekkî eylediklerinde alaybeyilikden ‘azl virudesiz te’dib olunub bir müstehakk alaybeyi nasb ve ta’yîn oluna ve tevcihat husûsuna dahi ve ‘inadından mukaddemâ bir ferdin eşbâh-ı Sultan Süleyman Han es’elükeallahu Te’âlâ fî garetü’l-menân ve salla ‘aleyhi şâhidu rahmetu ve’l-gufrânu vaz’ ve tertib buyrulub şimdiye değin mer’i ve muğir olan kanun-ı kadim ve tavr-ı müteda’ileri kemâ fi’l-evvel mer’i ve muğir tutulub gediksiz za’im oğullarının birine dört ve birine beş bin ve erbâb-ı tımarın ancak bir oğluna üç bin akçe simâd bildikleri ecilden tevcih olunub merhameten tamamıyla virilmek ha’iz ola ve mütekâ’idin tımarından oğluna kadimden (...silik) olmayub müstehakk ve (silik....) mikdârı ve (silik...) tamamıyla virilmek ha’iz ola imdi gerek

alaybeyliğı ve gerek tevcihat husûsuna vech-i meşrûh üzere bast ve tahdid olunan şurût ve kabul ve kanun-ı kadim ve nizam-ı cedidin müstehüs olub intihab ve ibkâ kılındıkda şurût ve kabul fimâ-ba'd mer'i ve mu'teber ve düstûrî'l-'amel tartılub mâ'adası metruk ve metruk olmak üzere mücerreden hatt-ı hümayûn şevket-makrûnum sadır ve hâlâ Karahisâr-ı Sâhib sancağının zu'ama ve erbab-ı tımarı südde-i sa'âdetime ma'ruz gönderub hâlâ alaybeyleri olan Süleyman bu sene-i mübâreke Erzurum seferine ba'zı ashab-ı ağmâzın tahriki ile sancaklarında üçer beşer adam ile sefer ve birer oğulları mütekâ'idliğe nâ-müstehakklar iken müstehakklar olmak üzere 'arzlarıyla mütekâ'id itdirub sancaklarının nizam-ı ihtilaline bâ'is olduğundan gayri.....tarafına alaybeyi beyliğim için şu kadar akçe bana virdun deyu.....zulm ve te'addiden hâli olmayub ve 'arz ve tesviyesi ümerâ için on beş gurûş hasılı olmiyan kılıçların başka başka sefer virmeğe tahmili bu iken sebt-i tımarı olmağla üzere arz ve tevcih ider deyu mukayyed eyleduğı kimesnelere virub ve dürlü dürlü hilelere ile re'fet vimeyub gadr-ı külli idub ve yine livâ-i mezbûrda Şuhud nahiyesinde Karamaka gediğı nâm karye ve gayriden on sekiz bin doksan dokuz akçe tımara mutasarrıf olan dârende-i fermân-ı vacibü'l-.....kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed zîde kadruhûdan cümlesi hoşnut ve her birinin muhtar ve müstakim ve ocak-zâdelerimiz olmağla livâ-i mezbûre alaybeyliğı merkûm Süleyman'ın ref'inden mûmâ-ileyh Ahmed'e tevcih olunmak bâbında 'inayet ve ricasına mahzar birle ilâm itmeleriyle bundan akdem ber-mûceb-i hatt-ı hümayûn vech-i meşrûh üzere mücerreden virilan nizam-ı müstehsine şurûtunu icra itmek üzere mahfûzları mûcebince tevcih ve hidmet-i mezbûrda istihdam olunmak emrim olmuşdur BUYURDUM Kİ sadır olan emrim üzere mûmâ-ileyh Ahmed zîde kadruhûyu livâ-i mezbûr alaybeyliğı hizmetinde eyleyub min ba'd emr-i şerige muğayir ref' olunan mezbûr Süleyman'ı ve aherden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmiyesin ve mîri alay mûmâ-ileyhe virdum ki arzlarını tastir tarihi tahrîr itmek üzere tenbih eylesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrin min Zi'l-hicce fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye

S. 107/Bel: 164

Yâ Fettah Yâ Rezzak Yâ Mucibü'l-Hayr ve'l-da'vât Yâ müsirü'l-hayr ve'l-murâdât Bismillahi'r-Rahmani'r-Rahim gurre-i gazâ mâh-ı zibâ ber'et fî yevm Salı min Muharremü'l-Haram Allahım.....tamam hayr.....

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki olan kadılar zîde fazlehum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki hazine-i 'âmirem defterleri mücebince Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kazaların altı yüz yetmiş sekiz ve iki sülûs iki râbî' avarız haneleri ile seksen iki bin dokuz yüz akçe bedel-i avarız-ı mütekâ'idin akçeleri olub bin yüz elli altı senesine mahsub olmak üzere avarızları malı ve ol-mikdâr mütekâ'idin akçeleri cem' ve tahsil olunmak gelmeğın der-uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti virilmeğın imdi mücebince ve tahsil itdirilmek fermânım olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle mübâşir merkûm vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idub dahi sene-i mezbura mahsub olmak livâ-i mezburda vâki kazaların ol-mikdâr avarız hanelerinin her bir hanelerinden beşer yüz akçe avarızlarını ol-mikdâr bedel-i avarız mütekâ'idin akçelerini irsâl olunan nişanlı mevkûfat defteri sureti mücebince cem' ve tahsil hazine-i 'âmirem itdirilub hilâf-ı emr u defter kimesneye ta'allül ve niza' ve 'inad ve muhâlefet itdirmiyesiz ve bundan ma'ada mübaşir-i merkûmun cihet ma'aşı için her bir avarız hanelerinden ellişer akçe dahi aldirdub ve hîn-i tahsilde avarız için alınan akçenin her yüz ekçesinden bir esedi gurûş bundan ziyâde ve noksan alınmıya ve aldirmıyasız kesr-i defterden ve nekâ'is haneden ve fermânımdan ziyâde taleble zulm ve te'addi olunmakdan ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî'l-yevmi's-sâmi ve'l-ışrin min şehr-i Ramazanü'l-Mübarek fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantınıyye el-mahrûsa

vasale ileynâ fî 9 Safer sene 1156.

Kaza-i Karahisâr-ı Sâhib avarız hane 255,5 rub' 0,5

S. 107/Bel: 165

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki olan kadılar zîde fazlehum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki hazine-i 'âmirem defterleri mücebince Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kazaların altıyüz yetmiş yedi buçuk ve buçuk sülûs bedel-i nüzül haneleri olub bin yüz

elli altı senesine mahsub olmak üzere bedel-i nüzülleri malı cem' ve tahsil olunmak lazım gelmeğin der-uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti virilmeğin imdi mûcebince cem' ve tahsil itdirilmek fermânım olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle mübâşir-i merkûm vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idub dahi sene-i mazbûra mahsub olmak üzere livâ-i mezbûrda vâki kazaların ol-mikdâr bedel-i nüzül hanelerinin her bir hanelerinde altışar yüz akçe bedel-i nüzüllerin irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti mûcebince cem' ve tahsil ve dahl-i hazine-i 'amirem itdirub hilâf-ı emr ve defter kimesneye ta'allül ve nizâ' ve 'inad ve muhâlefet itdirmiyesiz ve bundan ma'ada mübâşir-i merkûmun cihet ma'aşı için her bir bedel-i nüzül hanelerinden otuzar akçe dahi aldırub hîn-i tahsilde bedel-i nüzül için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedi gurûş tahsil itdirdub ve mîri için alınan akçeyi hazine-i 'amirem alındığı vech üzere aldırub bundan ziyâde ve noksan alınmıya ve aldirmıyasız kesr-i defterden ve noksan-ı haneden ve fermânımdan ziyâde taleble zulm ve te'addi olunmakdan ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâmi ve'l-ışrin min şehr-i Ramazanü'l-Mübarek fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi 9 Safer sene 1155

Konstantiniyye el-mahrûsa

Kaza-i Karahisâr-ı Sâhib bedel-i nüzül bedel bedel 255,5 rub' 0,5

S. 108/Bel: 166

Yâ miftahü'l-ebvâb iftah lenâ hayra'l-bâb

İşbu bin yüz elli altı senesine mahsub olmak üzere Karahisâr-ı Sâhib kazası ahâlileri üzerlerine edâsı lazım gelan bâ-defter ve emr-i'âli üzere iki yüz elli beş buçuk hane ve nısf rub' avarız ve nüzül hanelerinin ber-mûceb-i defter-i mevkûfat beher hanesinden beşer yüz akçe mâl-ı mîri ve altışar akçe cihet-i ma'aş-ı avarız için ve altışar yüz akçe mâl-ı mîri ve otuzar akçe cihet-i ma'aş-ı nüzüll için ve otuz bin akçe dahi bedel-i mütekâ'idin malları olub beher gurûş hîn-i tahsilde yüz onar akçe bir gurûş hesabından olmak üzere el-haletü hazihi mevcûd bulunan yüz altmış buçuk haneden tevzî' olunub beher haneye on sekiz gurûşdan asl-ı mâl-ı avarız ma'îşet iki bin dokuz yüz yirmi üç buçuk gurûş dört sümüne baliğ oldukdan sonra bedel-i mütekâ'idin mâlî iki yüz altmış iki buçuk gurûşa baliğ olub ânın dahi nâ-mevcûdu mevcûduna zam oldukdan sonra harç-ı mahkeme ve kalemiyye ve hedâmiyye ve ihzâriyye seksen beş

gurûş ve avarızcı ağaya ikrâmiye yetmiş gurûş ve ağa-yı mûmâ-ileyhe üç günlük mesârif ve han kirası kırk üç buçuk gurûş olub min-haysü'l-mecmu' üç bin yüz seksen altı buçuk gurûşa balığ olub içinden mahallât ve kurâdan elli iki gurûş imdadiyye iden meblağ mezbûruna takas olunub sahhü'l-bâki üç bin yüz dört buçuk gurûş olub bu hesabdan beher haneye on sekizer gurûş ve beher nefere ellişer pare isabet idub kadimü'l-eyyâmdan biri asl-ı sicil-i mahfuzda olan defterlerde olan piyade hanelerinin beher dört piyade hanesi bir hane 'add olundukdan sonra ağa-yı mûmâ-ileyhe teslim olunacak kesr-i on dört gurûş olmağla elden dört gurûş virilmek iktizâ itmeğle cümle a'yân-ı vilâyetve ahâli-i memleket ittifaklarıyla ağa-yı mûmâ-ileyhe virilen avarız ve nüzül defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur.

Mahalle-i İmaret hane 8 nefer 4,5	Mahalle-i Sofular hane 8 nefer 5	Mahalle-i Hacı Yahya hane 3 nefer 2	Mahalle-i Sinan Paşa hane 1,5 nefer 0,5	Mahalle-i Cami'-i Kebir hane 1 nefer 2,5
Mahalle-i Cami'-i Kebir hane 1 nefer 2,5	Mahalle-i Burmalu hane 1 nefer 1	Mahalle-i Hacı Evtal hane 1 nefer 0,5	Mahalle-i Tac Ahmed hane 2 nefer 1,5	Mahalle-i Fakih Paşa hane 2,5
Mahalle-i Molla Bahşi hane 1	Mahalle-i Bedrik hane 1 nefer 0,5	Mahalle-i Efecik hane 1 nefer 4,5	Mahalle-i İbik hane 0,5 nefer 1	Mahalle-i Ekeste hane1 nefer 3
Mahalle-i Karaman hane 2 nefer 4,5	Mahalle-i Doğançı hane 0,5 nefer 2,5	Mahalle-i Kubbelu hane 1 nefer 2	Mahalle-i Çavuşoğlu hane 0,5 nefer 1	Mahalle-i Yukarı Bazar hane rub' 3
Mahalle-i Sinan Halife hane 0,5 nefer 3	Mahalle-i Hacı Mahmud hane 2 nefer 4	Mahalle-i Hacı İsmail hane 1	Mahalle-i Zâviye hane 0,5	Mahalle-i Kahil hane 2
Mahalle-i Akmescid hane 1,5 nefer 1,5	Mahalle-i Kara Katib hane 0,5 nefer 3,5	Mahalle-i Nasara hane 6	Mahalle-i Yahudi hane 0,5	

Karye-i İssizce hane 5 nefer 5 piyade 7	Karye-i Mihail hane 1,5 nefer 4,5 piyade 3	Karye-i Göçer hane 0,5	Karye-i Muttalib hane 1 nefer 3	Karye-i Erkman hane 2 nefer 2,5 piyade 1
Karye-i Harmanlı hane 1 rub' 1	Karye-i Çavdarlu hane 1,5	Karye-i Sülümenli hane 3	Karye-i Habeşli rub' 3	Karye-i Kışlacık hane 1 piyade 1
Karye-i Süğlün hane 1,5 piyade 1	Karye-i Bulhallı hane 1 piyade 1,5	Karye-i Salar hane 1,5 nefer 4 piyade 1	Karye-i Susuz hane 0,5 nefer 1,5 piyade 1	Karye-i Kınık hane 1 nefer 1 piyade 1
Karye-i Manastır hane 0,5 nefer 2	Karye-i Köprülü hane 0,5 piyade 0,5	Karye-i Kozluca Çıkrık hane 1 nefer 0,5	Karye-i Has Çakırlar hane 4,5 piyade 1	Karye-i Akçain hane 0,5 nefer 4
Karye-i Karaarslan hane 1 piyade 0,5	Karye-i Çepni hane 0,5 nefer 5 piyade 1	Karye-i Bayad hane 0,5 nefer 2	Karye-i İsmail hane 1,5 nefer 2	Karye-i Elpirek hane 1,5 nefer 1 piyade 2
Karye-i Ömer hane 0,5 İsmail ve Elpirek ve Köprülü ve İnaz'dan yoklana	Karye-i Göynük rub' 2,5	Karye-i Yukarı Tandır hane 0,5	Karye-i Kurşu hane 0,5 Göynük'den yoklana	Karye-i Çorca-i Kebir hane 1,5 nefer 1,5
Karye-i Çobanlıca hane rub' 1	Karye-i Kumartaş hane 1 nefer 2,5 piyade 1	Karye-i Çorca-i Sağır hane 0,5 piyade 1	Karye-i Karacaviran hane 1,5 nefer 0,5 piyade 0,5	Karye-i Sarık hane 1 nefer 5 piyade 2
Karye-i Arablı hane 1	Karye-i Çukur hane 1	Karye-i Tekeler hane 1 rub' 1 nefer 1	Karye-i Göreler hane 1	Karye-i Karaağaç hane 1 nefer 4 piyade 2
Karye-i Bey hane 1,5 nefer 6,5 piyade 1	Karye-i Aksaz hane 0,5	Karye-i Ayasini hane 1 nefer 12 piyade 1	Karye-i Bostanlı hane 0,5 nefer 5,5	Karye-i Ahiler hane 0,5
Karye-i Çalışlar hane 1,5 rub'1 nefer 1,5	Karye-i Üç Ağıl hane 0,5	Karye-i Hacıbeyli hane 1,5 nefer 3 piyade 0,5	Karye-i Kürt hane 0,5 Osman karyesinden yoklana	Karye-i Bozöyük hane 1,5 nefer 2

Karye-i Kunduzlu hane rub' 1 piyade 1	Karye-i Doğanlar hane 1,5 nefer 5	Karye-i Eyret hane 1,5 nefer 8 piyade 3	Karye-i Aşağı Tandır hane 1 nefer 4 piyade 1	Karye-i Ortaklar hane 0,5 Göynük'den yoklana
Karye-i İldoğan hane 0,5 Karaca Ahmed'den yoklana	Karye-i Gazi Mürsel hane 0,5 nefer 12	Karye-i Belce hane 1	Karye-i Ulu Murad hane 1 nefer 1,5	Karye-i Ayvalı hane 1,5 nefer 1,5 piyade 3
Karye-i İnas hane 1,5 nefer 2	Karye-i Sıbsın hane rub' 3	Karye-i Aytemur hane 1 piyade 1	Karye-i Çobanlar hane 4 nefer 3	Karye-i İnaz hane 1 rub' 1 nefer 2
Karye-i Dinar hane 1,5 rub' 1 nefer 8	Karye-i Kayaviran hane 0,5 piyade 0,5	Karye-i Tatlar hane 1	Karye-i Deper hane 1 piyade 1,5	Karye-i Gebeceler hane 1,5 nefer 1 rub' 1
Karye-i Gerenbe rub' 1	Karye-i Kızıl Kilise hane rub' 1 Abdullah Ağa'dan yoklana	Karye-i Köşenüş hane 0,5 Hayranbalı'dan yoklana	Karye-i Taylık hane rub' 1 Sis'den yoklana	Karye-i Cenkçi hane 0,5
Karye-i Toruklu hane rub' 3	Karye-i Göbel hane rub' 1 Ali Efendi -zâdeden yoklana	Karye-i Sarı Kavak hane 0,5 Kütahya kazasından yoklana	Karye-i İlce Arablısı rub' 1 Ahmed Ağa'dan yoklana	Karye-i Kuburca hane 0,5 piyade 0,5 Osman karyesinden yoklana
Karye-i Döğer piyade 2	Karye-i Kozluca Mikail hane 0,5	Karye-i Öyük hane 0,5	Karye-i hane 1 şehirlerden yoklana	Karye-i Kurdbaşı hane 1
Karye-i Alaca rub' 1 Halil Efendi'den yoklana lakin ref' olundu	Karye-i Yarımca rub' 1	Karye-i Eziler hane 0,5	Karye-i Ulucak hane 0,5	Karye-i Ablak hane 0,5

Hanesiz yalnız nefer olan kurâlardır.

Karye-i Hayranbalı nefer 5	Karye-i Emir Sultan nefer 7	Karye-i Kaplan nefer 11	Karye-i Bağçecik nefer 5	Karye-i Arab Ali nefer 2	Karye-i Kiçi Murad nefer 2
Bağçecik ve Arab Ali ve Kiçi Murad'ın neferleri rub'					

Hanesiz ve nefersiz olan kurâlardır.

Karye-i Osman gurûş 20	Karye-i Aytemur gurûş 10	Karye-i Feleli gurûş 5	Mahalle-i Çavuşbaşı gurûş 11	Mahalle-i Hisarönü gurûş 3	Karye-i Kuladalı gurûş 3

Cem'an yekûn_____

Hane 160 rub' 14 nefer 209

Kesr-i hane olunan

Hane	Doğancı	Nefer 5
0,5	Hacı Beğli	3
0,5	Ulu Murad	1,5
0	Leğen	piyade 1
0	Aşağı Tandırı	3
0,5	Kürt	
0,5	Ortaklar	
0	Kaplan	11
2		24,5

Gurûş rub'

26 1

30 5 78

77,5

hane-i noksan 'aded 15

cem'an yekûn defterde elden kesr kalmış virilecek

10

78

88 yalnız seksan sekiz gurûşdur.

Çukur karyesinin avarızı virilmeyub ehl-i karyeden mahâlinde almak üzere virilan gurûş 15.

S. 111/Bel: 167

Düstûr-i mükerrer müşîr-i mufahham nizâmu'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimu mehâmi'l-enâm bi'r-re'yis-sâ'ib mümeahhidu bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sunûfî 'avâtifî'l-meliki'l-a'lâ Anadolu valisi vezirim Paşa Edâma'llahu Te'âlâ tevki'-i refî'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki vilayet-i Rumili ve Anadolu'da vâki eyalet ve elviye zu'ama-i erbâb-ı tımarlarının ze'amet ve tımarlarında mükerrer kılıç cem' oldukda kanun üzere rağbet itmedikleri kılıçlarını ba'zı kimesneler 'arz ve 'arz-ı hâl ile tefrik ve mahsul idrâkında hasıl olan mahsul ve rûsumları ahz eylediklerinden sonra sancakları 'askerleriyle alaybeyileri bayrakları altında iktizâ iden hidemât-i 'aliyyeye varmayub cihet-i 'askeriye mevkûf olan bu makûle tımarların mahsulât ve rûsumâtını beyhude ekili ve balığ ve nizam-ı 'askerin ihtilaline bâ'is olur halde olmağla imdi ba'de'l-yevm bu makûle 'arz ve 'arz-ı hâl ile ze'amet ve tımarlardan tefrik olunan kılıç tımarların ashâb-ı tımarın mahsûl ve rûsumunu ahz ve kabz eylediklerinden sonra sancağı 'askeriyle alaybeyisi bayrağı altında mevcûd bulunmıyanların yalnız tımarları ref' ve ahire tevcih ile iktifâ olunmayub bulundukları mahallde ahz ve aldıkları mahsul ve rûsuma mîri için ba'de't-tahsil cezaları tertib ve icra olunmak için ism ve resmleri ve tımarlarının nahiye ve baş kalemleri ve yazularıyla Rumili ve Anadolu'da vâki eyalet ve elviye alaybeyileri 'arz ve ilâm ve hilâfından tavakki-i tam ismleri için virilan tahvilatda derç ve tastir ve mücebince 'amel ve hareket olunmak üzere sadır olan fermân-ı 'âli mücebince bu şurût-ı ahkâm defterine kayd olunmağın kıdvetu'l-emâsil ve'l-akrân Karahisâr-ı Sâhib sancağı alaybeyisi Ahmed zîde kadruhû südde-i sa'âdetime mektûb gönderub livâ-i mezburda Kırhisar nahiyesinde nâm karye ve

gayriden otuz beş bin sekiz yüz altmış yedi akçe ze'amete mutasarrıf Süleyman'ın ze'ametinde mükerrer kılıç cem' ve tasarrufu hilâf-ı kanun olduğundan her bir kılıç ile başka başka birer adam sefer virmek tahmili olmağla Şehrâbâd nahiyesinde Aksaz nâm karye ve gayriden rağbet itmediği beş akçe bir kılıç orta boylu ela gözlü açık kaşlı dârende-i fermân-ı hümayûn Mustafa'ya virilmek bâbında inayet ve ricasına 'arz itmeğin 'arzi ve vech-i meşrûh üzere virilen nizam-ı şurûtu mücebince tefrik ve tevcih olunmak emrim olmuştur BUYURDUM Kİ göresin mezkûrun ze'ametinden sonra kılıç cem' olub tasarrufu hilâf-ı kanun olmağla sancağında sakın olub alaybayisi bayrağı altında sefere eşmek ve berât itmek şartıyla salifu'z-zikr Şehrâbâd nahiyesinde Aksaz nâm karye ve gayriden beş bin akçeye rağbet itmediği bir kılıçdan şurût-ı mezkûre üzere tefrik ve mezkûr Mustafa'ya tevcih idub tezkiresin viresiz şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi'l-yevmi's-sâni aşer min Muharrem fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 15 Safer sene 1156

Nahiye-i Şehrâbâd der-livâ-i Karahisâr-ı Sâhib ma'â Süleyman kılıç cem' hilâf-ı kanundur ki

Mustafa Aksaz tabi' Şehrâbâd 2000

Arpa Çukur nâm-ı diğer üzere viridiği hariç ez-defter tabi' Barçınlu 2000

Kılıç tabi' Ulu Sincanlu 3900-1600

İsmail tabi' Şehrâbâd 7000-1000

Bağcecik tabi' Kırhisar 5090-1400

Cem' 8000

Kılıç 5000

112/Bel: 168

Emirü'l-ümerâ'i'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-'izz-i ve'l-ihtişâm el-muhtassun bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-a'la ber-vech-i arpalık Karahisâr-ı Sâhib sancağ mutasarrıfı Seyid Mehmed dâme ikbalehu tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki Te'âlâ bu sene-i sinîn-i maziden ziyâde İran serhadlarına li-acilü'l-ihtiyât takviyyet ve mukavemet virilmek ve husûsen hâlâ Erzurum ser'askeri olan düstur-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem

vezirim Ahmed Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûnun hey'et-i icmâ'yesine tevfir-i 'asker ve teksir-i leşker ile kuvvet ve miknet virilmek emr-i lazım ve hatab-ı mütehattim olmakdan nâşi vilâyet-i Anadolu'da vaki bi'l-cümle eyalet ve elviye mutasarrıfları me'mûr olub ve sen ki mir-i mirân mûmâ-ileyhsin sen dahi sene-i sabıkada olduğu misillu yüz elli nefer mükemmel ve müstevfi kapun halkı ve 'askerinle İnşallahu Te'âlâ ruz-ı hâzerde ser'asker müşârûn-ileyhin yanında bulunmak üzere mücerreden Erzurum'a me'mûr ve ta'yîn kılınmanla levâzım-ı seferiyye ki avne ve medâr olmak içün işbu bin yüz elli altı senesine mahsûben livâ-i mezbûrdan imdâd-ı seferiyyen tahsili emr-i şartı ısdâr ve irsâl olunmuştur imdi işbu emr-i şerîfim ile vardıkda aslen meks ve arâm ve kat'a imrâr-ı eyyâm itmeyub derhal levâzım-ı seferiyyeni ru'yet ve ol-mikdâr kapun halkı ve 'askerinle güzîde ve tûvânâ olmak üzere teçhiz ve tevfir-i vakt ve heman bir gün akdem yola çıkub iki konağı bir iderek ve kemâl-i sür'at ve şitâb ile giderek ruz-ı hâzerde varub Erzurum sahrasında mevcûd bulunmak üzere 'alâ-cenâhü'l-isti'cal savb-ı maksuda vusûle bezl ü sa'y ve dikkat eylesesin şöyle ki El-Iyazû Billah-i Te'âlâ ednâ rehâvet ve tekâsülün zuhuruyla vakt-ı merkûmda ol-mikdâr güzîde ve tûvânâ kapun halkı ve 'askerinle sahra-yı Erzurum'da bulunmayacak olur isen sonra gadr ve cevabın mesmu' olmayub muhkem hakkından gelineceği muhakkaktır âna göre hareket ve zinhar ve zinhar mikdâr zerre hilâfindan gâyetü'l-gâye hâzer ve mücânebet eylemek bâbında fermân-ı 'âli-şânım ısdâr olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfindan be-gâyet hâzer eylesesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâhir-i Muharremü'l-Haram fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

vasale ileynâ fî 19 Safer sene 1156.

Mûcebince sadr-ı a'zam mektûbu dahi vârid olmuştur.

S. 112/Bel: 169

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki olan kadılar zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyetzîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki serhadât-ı İran'ın bu sene-i mübâreke de dahi sinîn-i mâziye misillu li-acilü'l-ihtiyât 'asker ve zehâyir ve mühimmât ile metânet ve istihkâmları lazım gelmekden nâşi memâlik-i mahrusemde

vâki eyalât ve elviyeden bin yüz elli altı senesine mahsûben seferiyye tahsili fermânım olup ve hâlâ ber-vech-i arpalık Karahisâr-ı Sâhib mutasarrıfı emirü'l-ümerâi'l-kirâm Seyid Mehmed dâme ikbalehu mükemmel ve müstevfi kapusu halkıyla 'icâleten varmak üzere Erzurum ser'askeri ma'iiyyetine me'mûr olmakdan nâşi mesârifine avne ve medâr olmak için sene-i mezbûreye mahsûben livâ-i mezbûrdan mu'ayyen olan yirmi iki kise akçe imdâd-ı seferiyyesi şurût-ı seferiyye üzere def'aten tahsil ve tarafına bi't-tamam edâ ve teslim olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde sene-i mezbûreye mahsûben livâ-i mezbûrun mu'ayyen olan ol-mikdârın akçe seferiyyesini 'icâleten tevzî' ve def'aten tahsil ve mir-i mirân mûmâ-ileyh tarafına edâ ve teslim eyleyub mikdâr zerre 'avk ve te'hîrden ve mikdâr-ı mu'ayyeneden ziyâde fukaradan bir akçe tahsil olunmakdan be-gâyet hazre ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olup hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

S. 114/Bel: 169A

Burmalu mahallesinde sakin menzilci İsmail bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'a gelub bin yüz elli altı senesinin mâh-ı Safer-ü'l-Hayrın yirminci günü menzili bir kise akçeye iltizamını altı ay on güne ta'ahhüd itdirdikden sonra mahal-i mezbûre vâki mülk-i menzili yarım kise akçeye vilâyet ahâlisine bey' ve teslim eyleyub müddeti tamam oluncaya değin menzil-i mezbûr râyicinde sakin olmağla vilâyet.

S. 114/Bel: 170

Düsturun mükerrerun müşîrun mufahhamun nizâmü'l-'âlem müdebbirü umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimmu mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânü'd-devlete ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânü's-sa'âde ve'l-iclâl el-mahfûfun bi-sunûf-i 'avâtıfu'l-melikü'l-'alâ Anadolu'nun yemîn u yesârıyla orta kolu nihayetine varınca vâki vüzerâ-yı a'zam Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûm ve a'zimü'l-ümerai'l-kirâm afâhimü'l-küberâi'l-fihâm ulû'l-kadr ve'l-ihtirâm ashabü'l-'izzi ve'l-itîşâm el-muhtassun bi-mezîdi-i 'inayetü'l-melikü'l-'alâ mir-i mirân-ı kiram dâme ikbalehum ve akzâ-yı kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidin me'adinü'l-fezâ'il ve'l-yakin râfi'ün i'lâmi's-şeri'ati ve'd-din vârisun 'ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassun bi-

mezid-i ‘inayetü’l-melikü’l-mu’in mevâli-i a’zam zîdet fezâ’ililum ve mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keîâm kadılar ve na’ibler zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân mütesellimler ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve malikâne mutasarrıfları ve voyvodolar ve havâs ve evkaf zabıtları ve darb ve harbe kadar il erleri ve a’yân-ı vilâyetve iş erleri zîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olacak ma’lûm ola ki memâlik-i mahrusemde eşkıya nâmının bi’l-küllîye mahv ve ezâsıyla bilâd u ibâdın ve ebnâ-i sebin emn ve rahatları metlûb-ı hümâyûnum olmakdan nâşi mukaddema herkes havza-i hükümetlerinde olan mahalleri hıfz ve hirâset ve eşkıyayı da’imen tafahhusa dikkat iderek leven-dât ve Türkman ve ekrâd makûlelerinden ve gayr-ı tavâ’ifden kat’ ve nehb-i emvâllerin İbadullaha isâl-i hasarat ‘âdet-i müstemmireleri olan şekavet pişeler kalil ve kesr her ne mahalde zuhur ider ise at ve pusat ve emval ve eşyaları ahz idenlerin olmak üzere ancak ser-maktu’aları rikab-ı hümâyûnuma irsâl kılınmak üzere iktizâsına göre bulundukları mahallerin hükkâm ve zabıtân ve a’yân ve darb ve harbe kadar ricali bi’l-ittifak sürüb üzerlerine varub hudûdları dâhilinde tutarlar ise fihâ ve ilâ kaçub aherin hudûdu dâhiline girerler ise mücerred hudûdumuzu tecâvüz itmişdir deyu ardlarından ayrılmayub ta’kib ve dühûl eyledikleri sancak ve bayrak mutasarrıfları ve zabıtları ile haberleşerek ‘alâ eyy-i hâl ahz ve elegetürüb ma’rifet-i şer’le cezâ-yı sezâları tertib ve ser-maktu’aları dersa’âdetime irsâl ve tesyir olunub ve eğer fimâ-ba’d birinin hudûdu dâhilinde eşkıyadan bir ferde zarar ve hasarât erişmek ve bi-gayri hakkın katl-i nüfus vâki olmak iktizâ ider ise hüdûs iden zarar ve maktulün demm-i diyeti sancak mutasarrıfına ve ol-kazanın zabıtân ve a’yânına tazmin ve zahir olan kusur ve rehâvetlerinin mecâz-ı âti dahi bilâ-emhâl icrâ ve tertib olunmak üzere bundan akdem nizam virilub mahâline kayd ve nizam-ı merkûm ile İnşallahu Te’âlâ düstûrû’l-‘amel tutulmak için Anadolu ve Rumili’nde olan bi’l-cümle vülat ve hükkâm başka başka şeref-yafte-i sudûr olan evâmîr-i ‘aliyyem muhkemde sicilâta sebt ve müzâmin-i münifesi işa’at olundukdan sonra devam ve istikrar ve kıvâm-ı ismtimrarına nezaret ve hilâf-ı nizam hareket zuhur iden mahallerde şurût-ı merkûmenin bilâ-tereddüd teneffüsüne ve icrasına mübaderet olunub lakin el-hâletü hazihi ol-bahar-ı hacsete asâr-ı karib olmak cihetle dağlarda ağaçlar bırakılub eşkıya ve haram-zâde basdınacak zamanlar olmağla böyle hengâmda ‘aşayır ve kaba’ilden ve yerlûden kutta’-i tarik eşkıyası ve başıboş leven-dât güruhu ve sâ’ir haram-zâdeler gûşe-i hifâdan zuhur birle ebna-i sebile ve sükkân-ı memlekete isâl-i

mazarrata cesaret idegeldikleri öteden beru mücerreb olmağın herkes havza-i hükümetini eşkıyadan muhâfaza ve zuhur iden eşkıyayı tedmir ve izâle itmek üzere bu mevsimlerde Anadolu ve Rumili caniblerine evâmir-i şerîfem sebt ve neşr olunmak eğerçe de'b-i kadim salatanat-ı seniyyemdendir ancak müdahale eşkıyaya bâlâda tafsil tafsil olunan vechle nizam virilmekten nâşi sinîn-i sabıkadan sadır olan evâmir-i 'aliyyem müzâ-ı münife kıyas olunmayub akd ve tesviye kılınan nizam müstehsni-merkûm her vakt ve anda mer'i ve mu'teber ve devam ve istikrarı nasb 'ayn-ı şahanem iduğı muhakkak ve mukarrer olmağla tekraren agâh ve bâ'is teyakkuz ve intibah içün bu def'a şurûr-ı maksuda mezkûreyi mütezammın mahsusen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sadr-ı a'zam ağalarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân el-Hâc Hüseyin zîde kadruhû ile irsâl olunmuşdur imdi eşkıya ve haram-zâde makûlelerinin külliye def' ve ref'leriyle memâlik emn ve emân mültezim-i mülûkânem iduğı yakinen ma'lûmunuz oldukda siz ki vüzerâ-yı müşâr ve sâ'ir mûmâ-ileyhumsuz her biriniz havza-i hükümet ve taht-ı kazalarınızda olan mahalleri hıfz ve hirâset ve hudûdunuz dâhilinde eşkıya tâ'ifesini tecessüs ve tağfahusa mübaderet iderek leven-dât ve Türkman ve ekrad makûlelerinden ve aher sınıftan kat-ı tarik ve nehb-i emvâl ile isâl-i hasarâta cesaret idenler kalil ve kesir bir mahalde zuhur iderler ise mukaddema virilen nizam-ı merkûm üzere et ve pusat ve emval ve eşyaları tutanların olmak ve ancak ser-maktu'aları rikab-ı müstetâbıma irsâl kılınmak üzere bi'l-ittifak sürüb üzerlerine varub hudûdunuz dâhilinde ahzi dersiniz fihâ ve ilâ kaçub aherin hudûduna girdukleri suretde mücerred hudûdumuzu tecâvüz itmişdir deyu zinhar ve zinhar ardlarından ayrılmayub kemal-i keremiyet ve akdem birle ta'kib ve girdukleri sancak ve toprak mutasarrıfları ve zabitleriyle haberleşerek 'alâ eyy-i hâl elbette ve elbette ahz ve ele götürüb ma'rifet-i şer'le cezâ-yı sezâları icrâ ve tertib ve ser-maktu'aları er-sa'âdetime irsâl ve tesyir eyleyesiz şöyle ki her kangınızın hudûdu dâhilinde eşkıya guruhundan bir ferde zarar isabet itmek ve bi-gayri hakkın katl-i nüfus vâki olmak lazım gelur ise akd olunan niza-ı merkûm şurûtu üzere vâki olan zarar ve demm-i diyet ol-sancak mutasarrıfına ve ol-kazanın zabitân ve a'yânına bilâ-emhâl tazmin itdireleceğinden gayri haklarında sebkât iden tehdidât dahi bilâ-emhâl icrâ ve tertib olunacağı müsemmimdir âna göre cümleiniz basiret üzere hareket ve nizam-ı mezkûrun istimrarına bezl-i tâb ve takat ve lakin bu bahane ile re'âyâ ve berâyanın bir akçeleri alınmakdan ve şekavetde alakası olmıyan bi-günahlara ber-vech-i mine'l-vücûh ta'arruz ve te'addiden ve ba'zı mesâlih-i ibad ve

umur-ı mühimme temşiyetine vülat taraflarından buyrulduklar ile ta'yîn olunan mübâşirlere müdahaleden ve hilâf-ı şer'-i şerîf hareketden dahi gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımları'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından gâyetü'l-gâye ittika ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi evâsıt-ı Zi'l-hicce fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 26 Safer sene 1156

S. 115/Bel: 171

Bâ-fermân-ı 'âli Karahisâr-ı Sâhib sancağından matlub virilan yüz aded mehari-i mekkâri develere cümle ma'rifetiyle serbân başı nasb ve ta'yîn olan Çavuşbaşı mahallesinde sakin Halil bin Süleyman elli ikişer gurûşa ta'ahhüd ve iltizam eyledikten sonra mezbûr Halil'in edâ-yı hizmet ve tekmil-i maslahat idince mükemmel alât ve pusatlarıyla hizmet itmeğe kefil bi'l-mallar olan İmaret mahallesinde sakin Mahmud Efendi ibn-i Abdullah ve diğer Mahmud tevâbi'-i Mustafa Ağa hazretleri ta'ahhüd ve iltizam itdiği bu mahalle kayd olundu. Fi 2 Rebi'ü'l-Evvel sene 1156.

Mezbûr Halil'in serbân başı nasb olduğuna mübâşir olunan dergâh-ı 'âli gediklulerinden Ali Ağa ibn-i Mustafa dahi makbul eylediği bu mahalle kayd.

Sayfa 116 boş bırakılmış, herhangi bir kayıt yoktur.

S. 117/Bel: 172

Suret-i hatt-ı hümayûn şevket-makrûndur mücebince 'amel oluna

Suret-i fermân-ı 'âli

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîlâm Kütahya ve ve kadıları ve nayibleri zîde fazlehum mefâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân Kütahya mütesellimi zîde mecdühü tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki iftihârü'l-havâss ve'l-mukarribin mu'temedü'l-mülûki ve's-selâtin dârü's-sa'âdetim ağası olub Haremeyn-i Şerîfeyn evkafı nazırı el-Hâc Beşir Ağa dâme 'uluvvuhu divan-ı hümayûnuma 'arz gönderub taht-ı nezaretinde olan evkafdan Kütahya'da vâki Germiyan-zâde Yakub Çelebi evkafı mukata'ayı re'âyâları hatt-ı hümayûn şevket-makrûnumla mefrûzü'l-kalem ve maktû'u'l-kadem serbest olub

üzerlerine edâsını lazım gelen mâl-ı Haremeynlerin vakf zabıtine ve bâ-fermân-ı ‘âli hisselerine isabet iden tekaliflerin cem’ine me’mûr olanlara edâ eylediklerinden sonra valiler ve mir-i mirân ve mir-liva ve mütesellimler ve adamları ve subaşları ve voyvodolar ve sâ’ir ehl-i örf tâ’ifesi taraflarından vechen mine’l-vücuha nesne mütâlebesiyle rencide ve remide olunmak iktizâ itmez iken bir serbestnâme-i hümayûn Kütahya mütesellimi tarafından buyruldu ile mürur ve ‘ubur iden bölükbaşılar neferât-ı mahsusa ile vakfın karyelerine nüzûl ve cebren ve kahren me’kulât ve meşrubat ve bayrak akçesi nâmıyla ve ‘avâyid nâmıyla gel geç akçe mütâlebe ve aldıklarından sonra valiler ve mütesellimler tarafından bilâ-fermân kurâ-i vakfa zahire tevzî’ ve tahsiline gelen adamları kolculuk nâmıyla fukaradan akçe alub vakf re’âyâsı bu vechle mütezerrir olmuşlar iken nahiye nâ’ibleri bilâ-şer’ maktu’ misillu hilâf-ı şer’-i şerîf her karyeden aylık nâmıyla şehriye üçer dörder gurûş alub bunun emsali zulm ve te’addileri hadden bîrun olduğundan fukaranın perakende ve perişanlıklarına ve nizam-ı vakfın ihtilaline bâ’is ve bâdi oldukların ‘arz ve ilâm ve fukara taraflarından istidâ’-yı inayet olmağla vakf-ı mezbûr mukata’aları re’âyâları serbest olmağla üzerlerine edâsı lazım gelen mâl-ı Haremeynlerin vakf zabıtine ve bâ-fermân-ı ‘âli vârid olan tekaliflerin hisselerine göre cem’ine me’mûr olanlara edâ eylediklerinden sonra muğayir-i serbestnâme valiler ve mütesellimler ve sâ’ir ehl-i örf taraflarından zikr olunan mezâlim ve bil’a-emr-i ‘âlişân zahire tevzî’i ve buyruldu ile bölükbaşılar mürur ve ‘ubur eyledikte me’kulât ve bayrak akçesi ve nahiye nâ’ibleri taraflarından muğayir-i kadim şehr-i akçe talebi ve sâ’ir bu makûle mezâlim ve mütâlebesiyle vakf-ı Şerîf karyeleri re’âyâları vechen mine’l-vücuha rencide ve remide olunmayub zikr olunan te’addileri men’ ve def’ ve min-ba’d bu makûle bahane ile fukara-yı ra’iyyet bi-gayir olmayub her vechle himayet ve sıyanet ve serbest üzere zabit-i vakf yediyle zabt ve ru’yet olunmak bâbında emr-i ‘âlişân sadır olmuş iken zikr olunan emr-i ‘âli bir takrib ile zayi’ olub ba’zı mütegallice taraflarından hilâf-ı serbestnâme-i hümayûn harekete şurû’ ve re’âyâ fukaraların ber-minvâl-i muharrer rencide ve ta’cize tesaddi eylediklerini müteveli-i vakfa inha itmeğle bermûceb-i serbestnâme-i hümayûn ‘amel ve hareket olunub re’âyâ-yı vakf-ı Şerîf fukara-yı dest-i tasallut zulmeden tahlis ve her vechle hıfz ve himayet olmağın zabit-i vakf yediyle zabt ve ru’yet ve hilâf-ı şer’-i şerîf ve muğayir-i serbestnâme-i hümayûn fukaradan bir akçe ve bir habbe taleb olunmamak ve serbestnâmeleri şurûtuma mürâ’at olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek ricasına ilâm itmeğın imdi vech-i meşrûh

üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere ‘amel ideub dahi vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i celilü’l-kadri’ş-şân vâcibü’l-ittibâ’ ve lazımlü’l-ımtisâlimin ita’at-makrûniyle ‘âmil olub hilâfıyla vaz’ ve hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fi’l- yevmi’t-tâsi ısrin min Zi’l-ka’de sene hams ve hamsin ve mi’e ve elf.

Be-makam-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

Tıbk aslehu’l-hatır harrarehu’l-fakir ileyhi ‘azze şânühu Mehmed hıfzi el-müvellâ hilâfe-i mahkeme-i Mahmud Paşa be-Konstantiniyye el-mahmiye.

Mütâlık li-aslehu el-memasi el-mahdum hurrîre el-fakir ileyhi ‘azze şânühu es-Seyyid el-Hâc Mahmud el-müvellâ hilâfe-i be-medine-i Karahisâr-ı Sâhib

Germiyan’ın hatt-ı şerîf suretidir.

S. 118/Bel: 173

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keâm eyalet-i Anadolu^da vâki olan kuzât efendiler zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân a’yân-ı vilâyetzîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümayûn vâsıl olıcak ma’lûm ola ki serhâdât-ı İran’ın işbu sene-i mübarekede a’vâm-ı mâzi misillu ‘asâkir ve zehâyir ile takviyyet ve istihkamlarına ibtidar olunmakdan nâşi memâlik-i mahrusemde vâki eyalet ve elviyelerden bin yüz elli altı senesine mahsûben imdâd-ı seferiyye tahsili fermânım olub ve hâlâ Anadolu valisi ve Erzurum canibi ser’askeri olan düstûr-ı mükerrrem müşir-i mufahham nizamü’l-‘âlem vezirim Ahmed Paşa Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehûnun tevfir-i ‘asker ve teçhiz-i malzeme-i seferiyye için mesârif-i kesire sa’y olmakdan nâşi levazım avne ve medâr olmak üzere eyalet-i mezbûrenin sene-i mezbûreye mahsûben mu’ayyen olan üç yüz otuz kise akçe imdâd-ı seferiyyesi şurût-ı seferiyye üzere tahsil ve derhal müşârün-ileyhin tarafına bi’t-tamam edâ ve teslim olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân sabıkan Kıbrıs muhassılı Ömer zîde mecdühû ile irsâl olunmuştur imdi siz ki mûmâ-ileyhumsuz sene-i mezbûreye mahsûben eyalet-i mezbûrenin mu’ayyen olan imdâd-ı seferiyyesini kat’a avk ve te’hîr ve hasılan meks ve taksir itmeksizin mu’accilen tevzî’ ve tahsil ve bir an evvel tarafından kabzına me’mûra edâ ve teslim idub mikdâr zerre hilâfından ve ‘avk ve te’hîrden be-gâyet hâzer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır

olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda
vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımlı-
imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfindan gâyetü'l-gâye ihtirâz ve
ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi evâhir-i
Muharremü'l-Haram fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 18 Rebi'ü'l-Evvel sene
1156

Tıbk aslehu'l-hatır harrarehu'l-fakir ileyhi 'azze şânühu el-Hâc Ali el-müvellâ
hilâfe-i be-Kütahya ğufira lehu.

livâ-i Karahisâr-ı Sâhib der-eyalet-i Anadolu

5706 mâl-ı seferiyye (yalnız beş bin yedi yüz altı gurûşdur)

0571 harc-ı bâb

0571 mübâşiriyye,

6848 (bâ-fermân-ı 'âli yirmi gurûş zam olunmuştur)

Kadimden ber-minvâl muharrer taraf-ı şer'den pusula virile gelmeğle mu'tad-ı
kadim üzere tahrîr olundu hurrîre fi 10 Rebi'ü'l-evvel sene 1156.

S. 118/Bel: 174

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki olan kazaların kadıları efendiler
zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân livâ-i mezbûrede vâki kazaların
kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodolar ve subaşıları ve a'yân-ı vilâyetve iş
erleri zîde kadruhûm inha olunur ki işbu bin yüz elli altı senesine mahsûben hâlâ
Anadolu valisi ve Erzurum canibi ser'askeri düstûr-ı 'ubur ve pakize-i zamir devletlu
inayetlu veli-ni'am kesirü'l-kerem Ahmed Paşa efendimiz hazretlerinin eyalet-i
Anadolu'da bâ-fermân-ı 'âli mu'ayyen olan üç yüz kise akçe medar-ı seferiyyesi şeref-
zîre sudûriden fermân-ı cihanmetâ' mücebince Kütahya mahkemesinde sicil-i mahfuza
kayd ve sadır olan fermân-ı celilü's-şân mücebince kabl-ı şer'den virilen mûmzâ ve
mahtum pusula müntevfi üzere sancağınızda vâki kazaların sehmlerine isabet iden
seferiyye mallarını mu'accilen tevzî' ve vezir-i müşârün-ileyh hazretlerinin taraf-ı
devletlerine tamamen irsâl ve kabzına me'mûra edâ ve teslim etdirdesiz deyu
buyrulmağın bina-i 'aliyye-i şeref-bahş-i sudûriden fermân-ı celilü's-şân sureti ihraç ve
taraf-ı şer'den imza itdirlub cümleye i'lan ve işa'at olunmak müceb-i emr-i 'âli divan-ı

Anadolu'dan dahi işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağalarımızdan ağa zîde kadruhû ile ırsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket ve sadır olan fermân-ı celilü'l-i'tibâr mûcebince ve canib-i şer'den dahi mûmzâ ve mahtum pusula mûcebince ber-gayride vâki kazaların sehmlerine isabet iden seferiyye mallarını mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle bir an evvel yerlü yerunden tamamen bi-kusur cem' ve tahsil ve mu'temed-i 'aliyye adamlarınız yediyle hazine bağlayub Divan-ı Anadolu'ya mu'accilen ırsâl ve tarafımızdan kabzına me'mûra edâ ve teslim itmeğe mezîd-i dikkat ve ihtimâm idub 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâmahadan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb idub mûceb-i buyrulduyla 'âmil olasız deyu fi 11 Rebi'ü'l-Evvel sene 1156. Vasale ileynâ fi 18 Rebi'ü'l-evvel sene 1156.

El-fakir 'Ömer Ağa ka'a-im-makam-ı Anadolu hâlâ.

S. 119/Bel: 175

Kaza-i Karahisâr-ı Sâhib Gurûş 1398 asl-ı mal-ı serefiyye zammıyla ma'a rub'1 0288 mübâşiriyye ve harç-ı bâb 1686 rub' 1	Kaza-i Sandıklı Gurûş 1340 asl-ı mal-ı seferiyye zammıyla ma'an rub' 1 0274 mübâşiriyye ve harç-ı bâb 1614 rub' 1	Kaza-i Şuhûd Gurûş 1856 asl-ı mal-ı seferiyye zammıyla ma'a rub' 1 175 harç-ı bâb mübâşiriyye 1031	Kaza-i Sincanlı Gurûş 627 Pare 15 128 725 pare 15	Kaza-i Çöleâbâd Gurûş 193 Pare 30 041 234
Kaza-i Barçınlı Gurûş 274 056 330	Kaza-i Nevahi Barçınlı Gurûş 228 Pare 10 47 275	Kaza-i Bolvadin Gurûş 274 Pare 30 056 330 pare 30	Kaza-i Çay Gurûş 320 066 386	Kaza-i Karamık Gurûş 193 Pare 30 040 233 pare 30

Yekun asl-ı mal-ı seferiyye zamlıya ma'a gurûş 5707 pare 5 yalnız beş bin yedi yüz yedi gurûşdur.

Yekun mübâşiriyye ve harç-ı bâb gurûş 1142 yalnız bin yüz kırk iki gurûşdur.

S. 120/Bel: 176

Emirü'l-ümerâ'i'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-'izz-i ve'l-ihtişâm el-muhtassun bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-a'la Karahisâr-ı Sâhib ve Akşehir sancakları mutasarrıfları dâme ikbalehuma ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib ve Akşehir sancaklarında vâki olan kazaların kadıları zîde fazlehum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân dergâh-ı mu'allam gediklulerinden bu husûsa me'mûr olan Ali zîde mecdühû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetiş erleri zîde kadruhûm tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin Karahisâr-ı Sâhib ve Akşehir sancaklarından ihracına me'mûr olduğun yüz elli mehâr-i mekkâri develerinin bir an akdem ihraç itdirilmesi mühimm ve muktezâ olduğuna binâ'en te'kid ve isti'cal içün işbu emr-i şerîf-i 'âlişânım ısdâr ve çukadar Mehmed zîde kadruhû ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde zinhar ve zinhar bir dürlü te'hîr ve tevkife ruhsat ve cevaz göstermeyub muktezâ-yı me'mûriyetin üzere zikr olunan develeri bir an akdem yerlu yerinden ihraç ve doğru Sivas'a tesyir ve mecmû'ada Sivas mübâya'asından zahire tahmil ve ber-kadem-i mukaddem Erzurum'a sevk ve isâl eylemekde bezl-i sa'y ve kudret ve müceb-i avk ve te'hîr olur vaz' ve hareketden be-gâyet hâzer ve mücânebet eyleyesin ve siz ki mir-i mirân ve kadılar ve sâ'irleri mûmâ-ileyhumsuz mârû'z-zikr develerin ihracı bir an akdem matlub-ı hümâyûnum iken ihracında 'inad ve muhâlefet ve yahud ihmâl ve tekâsül misillu hareket idenlerin haklarından gelineceği mukarrer olduğun tefhim iderek bir sa'at mukaddem mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle yerlu yerinden ihraç itdirilmesine 'ale'l-ittifak mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve hilâf-ı emr-i şerîfim vaz' ve hâletden mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i celilü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla vaz' ve hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe

i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi'l-salis min Rebi'ü'l-evveli sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 22 Rebi'ü'l-Evvel sene 1156.

Mûcebince sadr-ı a'zam mektûbu dahi sadır buyrulmuşdur.

S. 120/Bel: 177

Kıdvetü'n-nüvvabü'l-müteşerri'in Kütahya kazasında nâ'ibü's-şer' olan Mevlana zîde 'ilmühû tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân el-Hâc Mehmed zîde kadruhû sūdde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idub mûmâ-ileyh bundan akdem Kütahya mütesellimi tarafından ba'zı husûsiçün mübâşir ta'yîn olundukda bin yüz elli senesinde Karahisâr-ı Sâhib kazasına müsaferet varub hane-i nüzül.....kaza-i mezbûr sükkanından Hacı Abdurrahman ve Veli Za'im ve Kara Mustafa nâm şakiler hevâlarına tabi' yetmiş nefer piyade ile hanı basub üç adamını dört re's atı ile bin gurûşluk eşyasını cebren kendu malından ahz ve vecle ziyâde gadr-ı külli olduğun bildirub husûs-ı mezbûr mübâşir ma'rifetiyle tafahhus ve sen ki Kütahya nâ'ibi Mevlana-yı mûmâ-ileyhsiz huzurunda terâfi'-i şer' ve 'alâ eyy-i hâl icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak olunmak bâbında sana hitaben hükm-i hümâyûnum rica itmeğin sen ki Kütahya nâ'ibi Mevlana-yı mûmâ-ileyhsin huzurunda şer'le görölüb ihkak-ı hak olunmak emrim olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi sen ki Mevlana-yı mûmâ-ileyhsin mezkûrları mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle huzuruna ihzâr ve hasmlarıyla terâfi'-i şer' ve mukaddema bir def'a şer'le görölüb fasl olınmıyan husûslarına tamam-ı tamam hak ve adl üzere mukayyed olub göresin ilâm olunduğu üzere ise ol-babda muktezâ-yı şer'-i kadimle 'amel idub dahi vech-i meşrûh üzere mezkûrların hilâf-ı şer'-i şerîf gasb ve garet eyledikleri at ve eşyasını ba'de's-sübût hükm idub mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tamamen tahsil ve bi-kusur aliverub hilâf-ı şer'-i şerîf bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyub icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak eyleyesin min-ba'd şer'-i şerîfe ve emr-i hümâyûnuma muhâlefet kimesneye iş itdirmeyub isimleyub geru inad ve muhâlefet üzere olanları ism ve resmleriyle vuku'u ve sahtı üzere der-sa'âdetime arz ve ilâm eyleyub husûs-ı mezbûr içün bir dahi emrim varmalar eylemiyesin şöyle bilesin 'alâmeti şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi evâ'il-i şehri Rebi'ü'l-evvel fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 21 Rebi'ü'l-Evvel sene 1156.

S. 121/Bel: 178

Aher kazaya tahrîr olunan mürâseledir.

Karahisâr-ı Sahb kazasında nâ'ibü's-şer' olan faziletli efendi ve hâlâ Kütahya mütesellimi sa'âdetli ağa-yı zî-şân hazretleri ba'de's-selâm hülâsa-i merâm oldur ki bâdi-i mürâsele el-Hâc Mehmed nâm kimesnenin yine kaza-i mezbûr sükkânından el-Hâc Abdurrahman ve Veli Za'im ve Kara Mustafa nâm kimesneler ile emr-i şerîfde 'ayân ve beyân olduğu üzere bâ-ferman-ı 'âli bu fakire havale buyrulub şeref-bahş-i sudûr olan fermân-ı cihanmetâ' manzurları olub ma'lûmları oldukda mentûk-ı emr-i 'âli üzere mezbûrdan el-Hâc Abdurrahman ve Veli Za'im ve Kara Mustafa'yı zabitleri ve mübâşir ma'rifetiyle Kütahya'ya ihzâr-ı şer' itdirdesiz gelub mürâfa'a-i şer' olub hasbü's-şer' da'valarına fasıl virilub emr-i 'âli'ye ihtimâm buyrulmaları me'muldur ve's-selâm. Hurrire fi 20 min Rebi'ü'l-evveli sene 1156.

el-fakir el-Hâc Ali en-nâ'ib medine-i Kütahya

S. 121/Bel: 179

Şeri'at-mâb Kütahya na'bi efendi zîde 'ilmühû ba'de's-selâm inha olunur ki el-Hâc Mehmed Ağa bundan akdem Kütahya mütesellimi tarafından ba'zı husûs için mübâşir ta'yîn olunmakdan nâşi Karahisâr-ı Sâhib kazasına varub hane-i nüzûlünde kaza-i mezbûr sükkânından Hacı Adurrahman ve Veli Za'im ve Kara Mustafa nâm şakiler hevâlarına tabi' yetmiş nefer piyade ile hanı basub üç adamını katl dört re's atı ile bin gurûşluk eşyasını cebren gasb eyledikleri ihbar olunduğuna binâ'en huzurunda şer'le görülüb ihkak-ı hak olunmak bâbında bir kıt'a fermân-ı 'âlişân sadır olmağla tarafımızdan dahi mektûb tahrîr ve emr-i şerîf-i mezkûr ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde mazmûn-ı emr-i 'âli ma'lûmun oldukda iktizâsı üzere hareket eyleyesin ve's-selâm.

Mine'l-Fakir Ali

S. 121/Bel: 179A

İşbu bin yüz elli altı senesinde sükda etmeği ve lahmı beyân ider.

Mahallâtda tabh olunan nan-ı ‘aziz Dirhem 75 Akçe 1	Sûk-i sultaniyyede tabh olunan Dirhem 75 Akçe 1	Lahm-ı ganem kıyye 1 pare 6	Lahm-ı m’az kıyye 1 pare 5
Lahm-ı bakar kıyye pare 3	Peynir-i tulum kıyye 1 akçe 16	Peynir-i çiğ kıyye bir akçe 12	Revgan-ı sade kıyye 1 pare 16

S. 122/Bel: 180

Kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân Kütahya mütesellimi zîde mecdühû ve mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keâm eyalet-i Anadolu’da vâki bi’l-cümle kadılar ve nâ’ibler zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân a’yân-ı vilâyetzîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü’l-âlem Anadolu valisi olup hâlâ Erzurum canibi ser’askeri olan vezirim Ahmed Paşa Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehûnun uhdesine havale olunan umûr-ı ser’askeriyye idaresinde mesârif kesiresi olup i’ânete muhtaç olduğundan işbu bin yüz elli altı senesine mahsûben eyalet-i Anadolu’dan mu’ayyen olunan üç yüz otuz kise akçe imdâdiyyenin ‘icâleten ve sür’aten tahsil ve bi’t-tamam tarafına edâ ve teslimi bâbında seferiyye emr-i şerîfi bundan mukaddem ısdâr ve irsâl olunmuşdu el-hâletü hazihi rûz-ı hâzerde hülûl idub bu vakt ser’asker müşârün-ileyh tenmim-i levâzım-ı seferiyye ve tanzim-i umûr-ı ‘askeriyye kıyam ve mübadereti hengâmı olmak hasebiyle mesârif-i kesireye sebtlen ve umûr-ı lazimesinin tesviyesi akçesinin kenduye vusûlüne mevkûf iduği zahirdir yarar olmağla evkât-ı aheriye kıyasen seferiyye-i merkûmenin tahsil ve tesyirinde mikdâr zerre ihmâl ve tevfik olunmayub kemâl-i keremiyyet ve ihtimâm mezîd-i sür’at-i ikdam ile yerlerinden mu’accilen cem’ ve tahsil ve ahz olunanı sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin ser’asker müşârün-ileyhin tarafına irsâl ve tesyir eylemek içün te’kiden ve isti’calen mahsusen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunuşdur imdi vusûlünde seferiyye-i merkûm akçesinden bu âna dek cem’ olunanı eklendirmeyub mu’accilen ser’asker müşârün-

ileyhin tarafına irsâl ve tesyir ve tarafından kalan bekâyâyı heman bilâ-avk ve te'hîr derhal yerlu yerinden cem' ve tahsil ve cem' olunanı tarafına isâl ve bu sibâk üzere vaktine levâzım-ı seferiyyesinin tesviye tanzimine medâr olacak meblağ-ı merkûmun tamamen vusûl-i vürûdine sa'y ve eyleyub ve siz ki kuzât ve nüvvab ve a'yân-ı vilayer mûmâ-ileyhumsuz zikr olunan seferiyye akçesinin bu esnada tamamen ser'asker müşârün-ileyhe vasıl olıcak tesviye umuruna bâ'is ve halde olub binâ-i 'aliyye seferiyye bekâyâsının yerlu yerinden bilâ-ihmâl ve te'hîr kemâl-i 'acele ve şitâb ile cem' ve tahsil ve tarafına irsâl ve tesyiri mühimm ve muktezâ olunduğu beyândan müstağni iken şöyle ki 'Iyaz-ı Bi'l-lahi Te'âlâ bir mahallde seferiyye-i merkûme bekâyâsı kaldı tahsil olundu deyu haber gelecek olur ise ol-mahâlin hükkâm ve a'yân bilâ-emân mübtelâ-yı kahr-ı gazab olacakları iştibahdır âna göre hareket ve zinhar ve zinhar ihmâl-i kusurdan her biriniz gâyetü'l-gâye hâzer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at makrûniyle 'âmil olub hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi evâ'il-i Rebi'ü'l-evvel fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi 24 Rebi'ü'l-Evvel sene 1156 Konstantîniyye el-mahrûsa

Mûcebince divan-ı Anadolu'dan buyruldu ısdâr olunmuştur.

S. 123/Bel: 181

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a'ayan-ı vilâyet ve iş erleri ve derbend bölükbaşılırsız inha olunur ki bundan akdem Bolu ve Kastamonu sancaklarında hilâf-ı şer'-i şerîf ve muğayir-i emr-i münif geşt ü güzâr ile fukara-yı ra'iiyyetden celb-i mâl sevdasıyla İbadullaha zulm ve te'addi ve perakende ve perişan iden eşkıyalardan Topal İbrahim bölükbaşı bu havalilere vürûd idub sadır olan fermân-ı 'âlişân mûcebince ita'at ve inkıyad itmeyub divan-ı Anadolu'da mürâfî'-i şer' ve İbadullahın hakkı icrâ olunmayub adem-i inkıyad ile huşunet ve firar eylemek sevdasına şurû' itmeğle bulunduğu mahallerden cümle ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le 'alâ eyy-i hâl ahz eylemeniz bâbında divan-ı Anadolu'dan işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ile irsâl olunmuştur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere şaki-i mezbûr

Topal İbrahim livâ-i mezbûr dâhilinde her kangı mahallde bulunur ise ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifetiyle ahz ve kayd u bend ile divan-ı Anadolu'ya ihzâr eylesesiz hîn-i ahzda muhârebeye tesaddi iderler ise sizler dahi 'alâ eyy-i hâl muharebe ile habben ve mübten ahz ve elegetürmelerine ziyâde ihtimâm idub sancağınız dâhilinde vâki derbend bölükbaşlarına tenbih eyleyub bir tarikle kazalarınızdan firar itmesine ruhsat vormeyub mûceb-i buyrulduyla 'âmil hilâfından tavakki ve mücânebet eylesesiz deyu. Fi 3 Rebi'ü'l-Evvel sene 1156.

Vasale ileynâ fi 4 Rebi'ü'l-Evvel sene 1156.

El-fakir 'Ömer ka'im-makam-ı Anadolu hâlâ.

S. 124/Bel: 182

Düstur-ı mükerrer müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem müdebbirü umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimmu mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânü'd-devlete ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânü's-sa'âde ve'l-iclâl el-mahfûfun bi-sunûf-i 'avâtıfu'l-melikü'l-'alâ Anadolu valisi ve Erzurum canibi ser'askeri olan vezirim Ahmed Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki Karahisâr-ı Sâhib sancağının zu'ama ve erbab-ı tımarı südde-i sa'âdetime mahzar gönderub bundan akdem alaybeyileri olub livâ-i mezbûrede Kırhisar nahiyesinde nâm karye ve gayriden otuz yedi bin altı yüz altmış sekiz akçe ze'amete mutasarrıf olan darende-i fermân-ı vâcibü'l-iz'ân kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Süleyman zîde kadruhûnun evzâ' ve etvârından her biri hoşnud ve razılar olub ve vâki olan umûr ve husûsların ru'yet-i dahl hâl ile ma'ruf ve dindar ve a'mâl neferâta kadir ve cümlelerin muhtarı ve mukaddema Şark ve Moskov seferlerinde bezl-i makdûr ve birkaç def'a yararlığı zahir ve nümâyân olub ve her biri ile hüsn-i zindegânisi var iken yine livâ-i mezbûr sakinlerinden Çaylıoğlu dimeğle ma'ruf Ahmed nâm kimesne sancaklarının kesr-zâdelerinden olmayub aslından esnâf tâ'ifesinden olub alaybeylge müstehakk değil iken sahte mahzar ile mûmâ-ileyh Süleyman'ın ref'inden bir takrib ile alaybeyliği alub gadr itmeğle üzerlerinden men' ve livâ-i mezbûrun alaybeyliği mûmâ-ileyhuya ibkâ olunmak başka başka iki kıt'a mahzar ile ilâm ve mûmâ-ileyh Süleyman'ın hüsn-i hâlini ve Ahmed'in kaç fa'âlini ve mahzarları mûcebince Süleyman'ın ibkasını zikr olunan zu'ama ve erbab-ı tımarın meclis-i şer'de Karahisâr-ıSahib kadısı nâ'ibi Mevlana es-Seyyid el-Hâc Mahmud zîde 'ilmühû

ile emriü'l-ümerâi'l-kirâm hâlâ ber-vech-i arpalık Karahisâr-ı Sâhib sancağının mutasarrıf Seyid Mehmed dâme ikbâlehu dahi vech-i meşrûh üzere başka başka arz eyledikleri ecilden bundan akdem eyalet ve elviye alaybeyillerinin ve zu'ama ve erbab-ı tımarının tevcihatları için bir müceb-i hatt-ı hümayûn şevket-makrûn mücerreden virilen nizam-ı müstehüsün şurûtunu havi yedine i'ta olunan alaybeylik emr-i şerîfinin mazmûn-ı münifi ve icrâ itmek üzere livâ-i mezbûr alaybeyliği zikr olunan mahzarlar ve arzlar müceblerince mezbûr Ahmed'in ref'inden mûmâ-ileyh Süleyman zîde kadruhûya tevcih ve hidmet-i mebrûrede istihdam olunması emrim olmuştur BUYURDUM Kİ sadır olan emrim üzere mûmâ-ileyh Süleyman zîde kadruhûyu livâ-i mezbûr alaybeyliği hizmetinde istihdam eyleyub min-ba'd er-i şerîfime muğayir ref' olunan mezbûr Ahmed'i ve aher dahl ve ta'arruz itdirmiyessin ve mir-alay mûmâ-ileyh arzlarında satr tarihi tahrîr eylemek üzere tenbih eylesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi'l-yevmi'l-hamis ve'l-ışrin min-şehr-i Rebi'ü'l-evvel fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 5 Ra. sene 1156.

S. 124/Bel: 183

Çün-i ri'ayet ve ikrâm zümre-i zu'ama ve sipah ve himayet ve ihtiram hırka-i ashâb 'an ve câh-i şeyme-i kerime havâfi-i sa'âdet destgâhdır orta boylu ela gözlü açık kaşlu râfi'-i tevki'-i refi'ü's-şân-ı hakani kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Süleyman zîde kadruhû südde-i sa'âdetime gelub Karahisâr-ı Sâhib sancağında Kırhisar nahiyesinde nâm karye ve gayriden otuz beş bin sekiz yüz altmış yedi akçe ze'amete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'ameti mülhakatından yine livâ-i mezbûrede Barçınlı nahiyesinde Yarımca nâm karye ve gayriden iki bin dokuz yüz doksan dokuz akçe hissesiyle yine livâ-i mezbûrede Bolvadin nahiyesinde Yassi Karkı nâm karye ve gayriden altı bin sekiz yüz akçe tımara berâtıyla mutasarrıf olan Halil'in tımarı birbirlerinin satmaların münasib olmağla yedlerinde olan senedlerin virub tımarlarında hüsn-i rızalarıyla mübadele murad itmeleriyle livâ-i mezbûr alaybeyisi Süleyman zîde kadruhû ilâmıyla bin yüz elli beş senesi Cemaziye'l-âhiresinin on üçüncü gününden düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizamü'l-âlem Erzurum canibi ser'askeri vezirim Ahmed Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû tarafından ber-vech-i mübadele kenduye tevcih olunub mühürlü tezkire virilmeğle inâyet-i ricâ itmeğın divan-ı

hümâyûnumda mahfuz olan ahkam kaydına müraca'at olundukda mezkûr Süleyman'ın mükerrer kılıç cem'i hilâf-ı kanun olduğundan Şehrâbâd nahiyesinde Aksaz nâm karyeden beş bin akçe bir kılıcı tefrikân Mustafa'ya tevcih ve tahvil olub gelen kılıç-ı mezbûr mezkûr Süleyman'ın râğbet eylediği kılıç olmağla râğbet itmeduği Sandıklı nahiyesinde Gödeyiz nâm karyeden iki iki bin akçe bir kılıcı mezkûr Mustafa'ya virilmek üzere Aksaz kılıcı ref'inden üzerinde olan ze'ametne ilhak elli altı senesi Safer'inin on dördncü günü ibka ve tevcih olunduğu mukayyed bulunmağın tımar-ı mezbûr vezir müşârûn-ileyhin tezkiresi ve tahvili kaydı mûcebince ber-vech-i mübadele tevcih için iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il re'sû'l-küttabım olan Mehmed Ragıb dâme mecdühû dahi ilâm itmeğle sancağında sakın olub alaybeyisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tarih-i merkûmeden ber-vech-i mübadele tevcih olunmak için sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf Saferû'l-Hayrının yirmi ikinci günü tarihiyle hükm-i şerîfim virildikten sonra tezkiresi ihraç olunmağla zıkr olunan altı bin sekiz yüz akçe tımar ber-vech-i mübadele elinde olanla bir gedirilub cümle ze'ameti otuz yedi bin altı yüz altmış sekiz akçelik üzere mûmâ-ileyh Süleyman zîde kadruhûya tevcih olunub sütte-i sa'âdetimden lâyıkk ve evla ve seza var aheri görüb ve BUYURDUM Kİ zıkr olunur ve şerh ve 'ayân.

.....tabi'-i mezbûr 2200

Aksaz tabi'-i Şehrâbâd 2000

Ve BUYURDUM Kİ ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub

Şöyle ki vazife-i hidemât mebrûre-i mevfûre ve sây-i meskûre 'asâkir-i mansûrede ber-mûceb-i defter-i hâkânî bi-kusur mer'i ve mü'eddi kıla ve ze'ameti halkı mûmâ-ileyhi üzerlerine subaşı bilub subaşılığa mûte'allık umurda müraca'atı mûmâ-ileyhe ideler ol-babda efrâd-ı efrideden hiç ahz mâni' ve dâfi' ve râfi' ve mezâhim olmayub bir vechle dahl ve ta'arruz kılmiya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd ve inkıyâd üzere olalar.

Konstantiniyye el-mahrûsa
1156.

vasale ileynâ fi 6 Rebi'ü'l-Âhir sene

184 numaralı belge 183 numaralı belgenin devamıdır. Ancak numaralandırma yapılırken farklı bir belge zannedilip numara verilmiştir.

S. 125/Bel: 185

Sucu-zâde'nin serdârlık mektûbu

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlehu ba'de's-selâm inha olunur ki zîr-i hükümetinizde serdâr olan ref' olunub yerine üslûb-ı sabık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân elli dört cema'atinin Sucu-zâde Ali Ağa zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yîn olmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olundu vusûlünde gerekdir ki mezbûru serdârlık umurunda istihdam idub aheri müdahale itdirmiyersiz ve ol-tarafda olan yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kul oğulları ve gulemancî mezbûru üzerlerine serdâr bilub sözünden dışarı ve re'yinden hariç vaz' ve hareketde bulunmayub ita'at ve inkıyad üzere olalar tavâ'if-i mezbûrundan bilâ-vâris ma'ruf-ı fevt olanların muhallefât-ı metrûkatların mezbûr ahz ve kabz itdirdub ma'rifet-i şer'le sûk-i sultanıyyede fûruht hasıl olan nukûdun mümzâ ve mahtum müfredât defterleriyle taraf-ı beytü'l-mâle irsâl ve isâl itdirdesiz ve sen ki serdârsın mukim ve misafir zuhur iden erâzil ve eşkıyanın zabt u rabt birle sükkan-ı vilâyetin emn ve rahatlarına mücerred-i sa'y olub hilâfû 'ş-şer' ve'l-kanun vaz' ve hareketden be-gâyet mücânebet idub müceb-i mektûbla 'âmil olasız tahrîren fi-evâ'il-i şehr-i Rebi'ü'l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi 11 Rebi'ü'l-âhir sene 1156.

Mine'l-fakir Hasan yeniçeriyân dergâh-ı 'âli

S. 125/Bel: 186

Kıdvetü'n-nüvvabü'l-müteşerri'in Karahisâr-ı Sâhib kazasında nâ'ibü'ş-şer' olan zîde 'ilmühû tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki Karahisâr-ı Sâhib nâ'ibi Mevlana es-Seyyid el-Hâc Mahmud zîde 'ilmühûsun sūdde-i sa'âdetime mektûb gönderub madine-i Karahisâr-ı Sâhib ahâlisi bâ-.....meclis-i şer'a varub medine-i mezbûreye üç sa'at karib kurâ beyninde olub kurâ-i mezbûrdan ahâlisinin nisvânlarına mahsus Kazlı Göl hamamı dimeğle ma'ruf İlce nâm mahallde beş ay mukaddem Kütahya tarafından İbikli Oğlu Hacı Mehmed nâm Delibaşı yetmiş seksen mikdârı süvari leven-dât eşkıyasıyla kaza-i mezbûra nüzûl ve karye be karye meft ve mücânâyim yiyecek ve nice dürlü cevri ve eziyet eylediklerinden sonra vakt-i gurûbda hamam-i mezbûra nüzûl ve etraf-ı eknâfa karavüller koyub kaza-i mezbûrda fukara-yı zu'afayı hıfz ve hiraset içün taraf-ı şer'den mürasele ile ta'yîn olunan Kara Mustafa nâm

kimesne dahi mahal-i mezbûrdan mürur ider iken merkûm Hacı Mehmed'in karavüllerine müsadife eyleyub birbirleriyle niza' ve merkûm Hacı Mehmed'in yanına varub beynlerinde olan niza'a binaen siz bizi basub emval ve eşyamızı nehb ve garet eylediniz deyu ba'zı anın iftiralarıyla da'va sadedinde olub mezbûr Mustafa'yı adamlarıyla mezclis-i şer'a ihzâr ve mürâfî'-i şer' olduklarında üzerlerine bir şer sabit olmadığı şî'r yedine hüccet-i şer'iyye virilmiş iken merkûm kâni' olmayub mücerred kaza-i mezbûr fukarasını izrâr ve nicelerinden ahz intikam kasdıyla kasaba-i mezbûr sükkanından yeniçeri zümresinden el-Hâc Abdurrahman Elpirek karyesinden kendu halinde erbab-ı tımardan Za'im Mustafa dimeğle ma'ruf kimesneler hakkınlarında siz dahi mezkûr Kara Mustafa ile beraber gelub hamam-ı mezbûrda nice garet eylediniz deyu Kütahya'ya bilâ-emr-i şerîf ihzâr teklifi ile rencide ve Kütahya ihzârdan muradı ancak yanında mevcûd bulunan leven-dât tâ'ifesinin kimi müdde'i kimi şahid bir def'a şer'le görölub fasl-ı husumet ve hükm ve hüccet-i şer'iyye olunmuş iken mücerred gazez kasdını icrâ sevdasında olub ve mezburların dahi iki nefer yeniçeri ihtiyârlarından ve birisi sipahi tekâ'üdlerinden olub leven-dât tâ'ifesinin ahâli-i kazaya ve gerek mezbûrlara 'adâvetleri olub yollarda ba'zı leven-dât birbirleriyle yekdil ve bunların yolların gözedub ahz-ı intikam sevdasında oldukları nümâyân olmağın mahâlde şer'le görölub aher mahallere ihzâr teklifi ile rencide itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum virilmek ricasına vâki hâli bi'l-iltimas arz eylediğın ecilden vech-i meşrûh üzere mahâlde şer'le görölub mahal-i ahire ihzâr teklifi ile rencide itdirilmemek emrim olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi sen ki Mevlana-yı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûru vech-i meşrûh üzere mahâlde şer'le görub mahal-i ahire ihzâr teklifi ile merkûmlara te'addi ve rencide itdirmeyub mazmûn-ı emr-i şerîfimle 'âmil olasın şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâ'il-i Rebi'ü'l-âhir sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 126/Bel: 187

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Kütahya kadısı ve Karahisâr-ı Sâhib kadısı nâ'ibi zîde fazlehuma ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Kütahya mütesellimi zîde mecdühû tevki'-i refî'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki kıdvetü'n-nüvvabü'l-müteşerri'in Konya kazası nâ'ibi Mevlana Abdullah zîde

‘ilmühûsun südde-i sa’âdetime mektûb gönderub Musâcalı cema’atinden ma’lûmü’l-esâmi kimesneler birbirleriyle müttefik ve Haremeyn-i Şerîfeyn re’âyâlarından Boynuboğunlu cema’atinin bin yüz elli senesinde altmış kiselik malların gasb ve garet ve Haremeyn re’âyâsının göçleri önüne çıkub şart virub hetk-i ırz ve cevır ve zulm eylediklerinde re’âyâyı merkûmunun ahvalleri mükerrer ve evlad-ı ‘ıyalleriyle perişan olacakları mukarrer olmağla eşkıya-yı merkûmun ahz ve hak-ı fukara kendulerinden istirdad ve yine sâlifü’z-zıkr Musâcalı aşiretinden Deli Yusuf nâm kimesne başka eşkıyayı cem’ ve Boynuboğunlu cema’atinden Barçın kazasında sakın Osman nâm kimesnenin ma’lûmü’l-mikdâr eşya ve hayvanatın gasb ve garet ve hetk-i ‘ırz ile katline tesaddi itmeğle gasb ve garet olunan eşya ve hayvanatların alıvirilub ihkak-ı hak olunmak bâbında bundan akdem Kütahya ve Konya mütesellimlerine hitâben sadır olan iki kıt’a emr-i şerîfim ile mübâşir ta’yîn olunan kethüdâ-yı sadr-ı a’zamı müfride Çelebi el-Hâc Süleyman zîde kadruhû medine-i Konya’ya ba’de’l-vusûl emr-i ‘âli mücebince Konya mütesellimi olan Hacı Mehmed zîde mecdühû Larende sükkânından olub iffet ve sadakat ile me’luf ve beyne’l-ahâli ve’l-a’yân hüsn-i sülûk ile mevsuf olduğundan cümle ittifakıyla kenduye baş ağa nasb etduğı Kürd Mustafa tarafından mübâşir ta’yîni bu bahane ile yol üzerinde olan kurâ ahâlisine bâr olmasun deyu harç-ı rahını dahi i’ta ve irsâl ve merkûm Mustafa dahi husûs-ı mezbûra temşiyet hâşiyyeyle Karahisar sancağında Esilce Karahisar nâm karyeye nüzûl ve ânda gicelemek üzere iken ve karye-i mezbur ahâlisi kaza-i Karahisar sekbanları beyne’l.....olduğı menzili basub merkûm Mustafa’yı ve etba’ından on nefer kimesneleri bi-gayri hakkın katl ve ma’lûmü’l-mikdâr emval ve eşya ve at ve pusatların yağma ve garet eyledikleri ihbar olunmağla mütesellim mûmâ-ileyh meclis-i şer’de vâki hâl der-devlet-medarama ilâm olunmasını iltimas ve maktulden merkûmunun vereseleri dahi ahâli-i mezkûrenin mevrilerimizi katl idub yağma ve garet eyledikleri emval ve eşya ve at ve pusatları mezbûrundan istirdad ve ihkak-ı hak ve şer’an icab iden diyetleri alıvirmek bâbında mübâşir ta’yîn ile emr-i şerîfim virilmek ricasına vâki hâli bi’l-iltimas arz eylediğı ecilden ilâmı mücebince ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere ‘amel dahi ta’yîn olunan mübâşir mûmâ-ileyh ma’rifetiyle ihzâr-ı hakkı kılub mukaddema bir def’a şer’le görölub fasl olunmıyan ahvallerin tamam-ı mukayyed olub göresin ilâm olunduğı üzere ise ol-babda muktezâ-yı şer’-i kadimle ‘amel idub dahi gasb-ı garet eyledikleri at ve

pusat ve sâ'ir emval ve eşyaları ile maktullerin şer'an icab iden diyetlerin ba'de's-sübût tahsil ve ihkak-ı hak eyleyub mazmûn mer-i şerîfîmle 'âmil olasın şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâhir-i şehri Rebi'ü'l-evveli fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fî 22 Rebi'ü'l-Âhir sene 1156.

S. 127/Bel: 188

Düstur-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem müdebbirü umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimmu mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânü'd-devlete ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânü's-sa'âde ve'l-iclâl el-mahfûfun bi-sunûf-i 'avâtıfu'l-melikü'l-'alâ Anadolu eyaletine mutasarrıf olan vezirim Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Uşak ve Alaşehir ve Karahisar ve Denizli ve Kula ve kadıları zîde fazlehum tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki Kütahya sancağında Şaphane-i Gedüs mukata'asının ber-vech-i mâlikâne mutasarrıfı Konurta yahudi divan-ı hümayûnuma arzuhal idub Şaphane-i mezkûreden ba'zı deveciler ve re'âyâ şap sârîka idub varub ba'zı kazalarda biz eminden aldık deyu fûruht idub mâl-ı mîriye ve şart-ı iltizama noksan tertib itmeğde ol-makûle şaphane-i mezkûrdan şap sarfa idub ba'zı kazalarda biz eminden aldık deyu fûruht idenlerin yedlerinde eminden memhur ve ma'mul bir tezkireleri olmadıkça fûruht itdirilmeyub fûruht iderler ise mîri için girift olunmak bâbında emr-i şerîfîm rica eylediği ecilden hazine-i 'amiremde mahfuz olan Haremeyn-i Şerîfeyn mukata'ası defterlerine nazar olundukda Kütahya sancağında vâki Şaphane-i Gedüs(gediz) mukata'asının şap işçileri ve devecileri sârîka idub varub ba'zı kazalarda biz eminden aldık deyu fûruht eyleyub mâl-ı miriye gadr itmeleriyle şap işçileri ve devecileri yedlerinde eminden memhur ve ma'mul bir tezkireleri olmıyanlara şap fûruht itdirmeyub fûruht iderler ise zecrenle şapları mîri için girift olunmak üzere bundan akdem emr-i şerîf virildiği der-kenar olunub 'arz olundukda imdi der-kenarı mûcebince 'amel olunmak bâbında fermânım olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfîm vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idub dahi ol-makûle şap işçileri ve devecileri ve re'âyâ şaphane-i mezkûreden şap sârîka idub varub ba'zı kazalarda eminden aldık deyu fûruht idenlere yedlerinde eminden memhur ve ma'mul bir

tezkireleri olmıyanlara şap fûruht itdirmiyesiz fûruht iderleri ise ma'rifet-i şer'le şapları mîri için girift itdirdesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi'l-hamis aşer min şehr-i Şa'banü'l-Mu'azzam sene hamis ve sülûs ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 127/Bel: 188A

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki

İşbu bin yüz elli altı senesinde şaphane-i emin olduğumuz hasebiyle yedimizde olan fermân-ı 'âlişân üzere deveci ve re'âyâ yedinde bilâ-tezkire bulunan şapı mîri için girift olunmak üzere Karahisar pazarında şap fûruhtuna ve deveci ve re'âyâ yedinde bilâ-tezkire bulunan şapı mîri için zabt u rabt itmesine fermân-ı 'âlişân mücebinece tarafımızdan şaphaneliği Bayrakdar Bali Beşe ve Halil Beşe'yi vekil-i nasb idub tarafımızdan ve taraf-ı aherden kimesne mâni' ve müdahale olunmıya. Fi sene 1156.

Hâlis.....Ali Şaphaneci emin hâliyâ

S. 128/Bel: 189

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîlâm Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ vusûl ve orta kollarının yemîn u yesârlarıyla nihayetlerine varınca yol üzerlerinde vâki kuzât ve nüvvab zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ Anadolu valisi olub Erzurum canibi ser'askeri olan düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim Ahmed Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûnun ma'iiyetinde 'asakir-i nusret-i mezâhirin tevfir ve teksiri mühimm ve muktezâ olub ve ocağ-ı mezbûr neferâtı devlet-i 'aliyyenin mu'temed-i 'aliyye ve mu'teber-i rical ve harb-i kıtalinden olduğuna binaen bu def'a şeref-sudûrbulan fermân-ı 'âli mücebinece sipah ocağı neferâtından beş yüz nefer terakki tahrîr fermânım olmağın imdi ser'asker müşârün-ileyhin ma'iiyetine vardıkları günden bir sene tamamına değin iktizâ iden cenk ve harbde ve muhâfaza ve muhasarada ve sâ'ir hidemât-ı 'aliyyemde ser'asker müşârün-ileyhin re'y izinleri üzere 'amel ve hareket ve seneleri tamamında tezkereleri virilmek ve tezkereleri tarihinden işleyecek ulufelerine müstehakk olmak şartıyla bâd ve ihtiyar olmayub cenk ve harbe kadir ve yarar ve bahadır ve müntehib ve tevânâ beyilerinden olmak üzere münasib olan mahallerden beşer akçe terakki ile ebna-i

sipâhiyandan beş yüz nefer terakki tahrîr ve bir gün evvel savb-ı me'mûrlarında mevcûd itdirilmek üzere mü'ekkid ve şiddet-i emr-i şerîfim ısdâr ve ocağın emekdar ve kargüzâr çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân çavuş ve halife zîde kadruhûma ta'yîn ve irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûllerinde ber-mûceb-i emr-i 'âlişânım matlub olan beş yüz nefer sipah terkilisun bir gün evvel tahrîr ve teknil ve ber-vech-i müsâra'at ağaları bayrağı altına cem' ve mahal-i me'mûrlarına tesyirde takayyüd-i tam ve sa'y-i ihtimâm eylesiz ve sizler ki ocak tarafından beş yüz nefer sipah terakkilisü tahrîrine me'mûr mûmâ-ileyhumasız siz ocağın emekdarı ve kargüzârı olduğunuz ecilden bu umur-ı mühimme-i müsta'cele sizlerin gayret-i ihtimâmınıza ihale ve tefviz olunmağla bu husûs akdem umur-ı diniyye ve elzem-i müham-ı saltanat-ı seniyyeden olmağın gerekdir ki şeb ve ruz hâb ve rahatı terk ve kemer-i gayreti meyân-ı canebend idub fermânım olan beş yüz nefer sipah terakkisunu ve ihtiyar olunmayub yarar ve bahadır ve tevânâ ve tamme's-silah beğınlerden bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem tahrîr ve teknil ve terakki tahrîr olunub esâmisini deftere idhâl olanları bilâ-tavakkufyerlerinden hareket ve ağaları bayrağı altına cem' ve ihtişâra takayyüd ve ihtimâm eylesiz ve bu husûsda hidmet-i sefer istihdam sezâ ve tahrîri murad olunan neferâtı kethüdâyerleri ve gayriler tama' ma'iiyet ile sabit hatır sebebiyle sâhib çıkub ta'tis-i maslahata bâ'is olurlar ise bu misillulerin iktizâ iden cezaları tertibine ilâm itmenize mûrahhas kılımışsıdır bu husûsda gayret ve hamiiyet birle bir an akdem fermânım olduğu üzere ol-mikdâr neferatın tahrîr ve teknilinde mertebesi sa'y ve ihtimâm eylesiz ve sen ki terakkilu ağası ta'yîn olunan zîde kadruhû ocağın emekdar ve a'mal neferâta mücerrebü'l-etvâr olman ile her vechle senden hidemât-ı mebrure melhuz olmağla sen intihab olunub beş yüz nefer sipah terakkilusuna ağa nasb olunmuşsundur sen dahi gayret ve hamiiyet birle tahrîr ve teknil-i fukaraya sa'y ve bayrağın küşâde ve terakki defterine idhâl ve olan neferâtı mübâşirler ma'rifeti ve ma'rifetin ile yerlerinden bilâ-tavakkufihraç ve bayrağın altına cem' itdirek memâlik-i sür'at ile me'mûr olduğun ser'askeri müşârün-ileyhin ma'iiyetine varub ve senâ-yı rahde dahi me'kulat ve meşrubatınız için yedinize virilan emr-i şerîfe muğayir zahire talebi ve vech-i aher ile mikdâr zerre re'âyâyı rencideden be-gâyet ihtirâz ve.....Te'âlâ hidmet-i me'mûrunda ihmâl ve dikkat zamanıyla erişdirmekde adem-i ihtmamınız ve ta'tiline mesâlih bâdi hareket her kangınızdan zuhur idecek olur ise veçhen mine'l-vücuha gadr ve 'illetlerini kat'a isgâ olunmayub muhkem haklarınızdan

iki ve zahmet ve nan pareleriniz haya olunduğun muhakkak bilub âna göre encâmı kârî mûlahaza ve kemâl-i sadakat ve istikamet birle birle etmâm-ı hidmete dikkat ve sa'y-i bâlâ kelâm ve hilâfından ihtirâz-ı tam eyleyesiz deyu iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim hâlâ sipahiler ağası olan el-Hâc Halil dâme mecdühû tarafından mühürlü mektûb virilmeğle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak üzere fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşruf üzere şeref-yafta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımlu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından gâyetü'l-gâye hâzer eyleyesin şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî evâ'il-i Rebi'ü'l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 129/Bel: 190

Kıdvetu'n-nüvvabü'l-müteşerri'in medine-i Karahisâr-ı Sâhib 'de nâ'ibü's-şer' olan Mevlana zîde 'ilmühû tevki'-i refi'-i hümayûb vasıl olıcak ma'lûm ola ki medine-i mezbûrede Tac Ahmed mahallesinde ve karine-i karib yerde cami'-i şerîf olmayub mesafe ba'yed olmağla eyyam-i şitâda külli 'usret çekilub Müslümanlar sevab-ı cum'adan mahrum olmalarıyla mahalle-i mezbûrede vâki mescid-i şerîfin dahi vüs'ati olub minber nebe' ve cami'-i şerîf olmağla her vechle mahal ve münasib olmağla ashab-ı hayrâtdan işbu darendegân-ı fermân-ı hümayûn mahalle-i mezbûre ahâlileri kendi atıb mallarıyla mescid-i şerîf-i mezbûre mücerreden minber vaz' itmeleri için izn-i hümayûn ricasına eyledik ecilden izn-i hümayûnum erzâni kılub BUYURDUM Kİ hükm-i şerîf-i vâcibü'l-ittibâ'mla vardıklarında göresin mescid-i mezbûr hayfe Rizvanallahu Te'âlâ 'aleyhim ecma'in tecviz gördükleri yerde ise kendi atıb mallarıyla mücerreden vaz'-ı minber idub berât-ı şerîfimle hatib nasb ve ta'yîn olundukdan sonra imâmet-i talkda? cum'a ve 'ıydeyn olunub devam-ı ömr-i devletim için du'aya müdavemet göstereler ol-babda taraf-ı aherden kimesne mûrahim olmayub şöyle bilub 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 129/Bel: 191

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib 'de Tac Ahmed mahallesinde vâki mücerreden minber-i nebe' olunan cami'-i şerîfe hatib nasb ve ta'yîn olunmak lazım ve mühimm olmağla erbab-ı istihkakdan işbu râfi'-i tevki'-i refi'ü's-şân-ı hâkâni Salih Halife ibn-i Ahmed her vechle lâykk ve mahall ve müstehakk olmağın ber-vech-i hasebi tevcih olunub yedine mücerreden berât-ı şerîf-i 'âlişân virilmek bâbında nâ'ibi Mevlana es-Seyyid el-Hâc Mahmud zîde 'ilmühû 'arz itmeğın sadaka idub bu berât-ı hümâyûn sa'âdet-makrûn virdim ve BUYURDUM Kİ ba'de'l-yevm mezbûr Salih Halife ibn-i Ahmed varub zikr olunan cami'-i şerîfde hatib olub hidmet-i lazımesin mer'i ve mü'eddi kıldıktan sonra ber-vech-i hasebi mutasarrıf olub vakfin hayrâtı ve devam-ı ömr-i devletim için du'aya müdavemet göstere şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantıniyye el-mahrûsa

S. 129/Bel: 192

Karahisâr-ı Sâhib müzâfatından Şehr nahiyesine tâbi' Manastır nâm karyede vâki A'ma Süleyman vakfı olan bir çiftlik yer evlad-ı evlada şurut olmağla iştirâken zâviyedarları olan Ali ve Hüseyin fevt olub hisseleri mahlûl olmağla 'ulemadan işbu râfi'-i tevki'-i refi'ü's-şân-ı hakâni Mevlana Ahmed zîde 'ilmühû her vechle lâykk ve mahall ve müstehakk olmağın mahlûlünden zâviyedarlığı mezbûra tevcih olunub yedine berât-ı şerîf-i 'âlişân virilmek bâbında nâ'ibi Mevlana Seyid el-Hâc Mahmud zîde 'ilmühû 'arz itmeğın sadaka idub bu berât-ı hümâyûn sa'âdet-makrûnu virdim ve BUYURDUM Kİ ba'de'l-yevm mezbûre Ahmed Halife varub zikr olunan vakf bir çiftlik yerin zâviyedarlığıyla mutasarrıf olub vakfin ruhu ve devam-ı ömr-i devletim için du'aya müdavemet göstere ol-babda taraf-ı aherden kimesne mâni'-i mürâhim olmayub ta'arruz itmiyeler şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantıniyye el-mahrûsa

S. 130/Bel: 193

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib 'de vâki Çavuşoğlu mahallesi 'avarızına mevkûfe-i nukûdun nazırı olmayub bir nazır nasb ve ta'yîn olunmak lazım ve mühimm olmağla

erbâb-ı istihkakdan işbu râfi’-i tevki’-i refi’ü’ş-şân-ı hâkânî Abdullah nâm kimesne her vechle lâyıkk ve müstehakk olmağın vakf-ı mezbûrun nezâreti yevmi iki akçe vazife ile tevcih olunub yedine mücerreden berât-ı şerîf-i ‘âlişân virilmek bâbında nâ’ibi Mevlana es-Seyyid el-Hâc Mahmud zîde ‘ilmühû ‘arz itmeğın vech-i meşrûh üzere sadaka idub bu berât-ı hümayûn sa’âdet-makrûnu virdim ve BUYURDUM Kİ ba’de’l-yevm mezbûr Abdullah varub zikr olunan nukûd-ı mevkûfenin nazırı olub hidmet-i lazimesin mer’i ve mü’eddi kıldıktan sonra yevmi iki akçe vazife ile mutasarrıf olub vakfın ruhu ve devam-ı ömr-i devletim için du’aya müdâvemet göstere şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i’tiad kılalar tahrîren fî evâsıt-ı Rebi’ü’l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 130/Bel: 194

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keâm Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kadılar ve nâ’ibler zîde fazlehum tevki’-i refi’-i hümayûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki ber-vech-i arpalık Karahisâr-ı Sâhib sancağına mutasarrıf olan emirü’l-ümerai’l-kiram es-Seyyid Mehmed dâme ikbalehunun kapu kethüdâsı olan kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân zîde mecdühû südde-i sa’âdetime arzuhal idub livâ-i mezbûru zabt u rabt ve mir-i mirân mûmâ-ileyh tarafına ‘a’id ve râci’ olanı ahz ve kabz için kıdvetü’l-emâsi’l-ve’l-akrân Osman Ağa zîde kadruhû mütesellim nasb ve ta’yîn olunduğun bildirub mütesellimlik mezbûr mûmâ-ileyhe zabt u rabt ve livâ-i mezbûrdan mir-i mirân mûmâ-ileyh tarafına ‘a’id ve râci’ olan her ne ise cüz’i ve külli kanun ve defter mûcebince ahz ve kabz itdirilub aheri müdahale ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum rica eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak emrim olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere ‘amel dahi siz ki mûmâ-ileyhumsuz livâ-i mezbûr mütesellimliği mûmâ-ileyh zabt ve livâ-i mezbûrdan mir-i mirân mûmâ-ileyh tarafından ‘a’id ve râci’ olanı cüz’i ve külli her ne ise kanun ve defter mûcebince ahz ve kabz itdirdub aheri müdahale etdirmeyub mazmûn-ı emr-i şerîfimle ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fî Evâ’il-i şehri Rebi’ü’l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fi’l-yevmi’s-sâni’ aşer min Cemâziyye’l-Evveli.

S. 131/Bel: 195

Yâ Fettah Yâ Rezzak Yâ Gaffur

Rabb-i yesir ve sehl Rabb-i temmim bi’’l-hayr

‘İzzet-mâb şeri’at-nesâb Mevlana Mehmed Şenci Efendi kâmyâb

Ba’de’t-tahiyyetü’l-vâfiye inha olunur ki ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğumuz Karahisâr-ı Sâhib kazasının niyâbeti işbu sene-i sitte ve hamsin ve mi’e ve elf Cemâziye’l-evvelisi gurrelerinden zabt itmek üzere tarafımızdan sana tefviz ve sipariş olunmuştur gerekdir ki kaza-i mezbûru gurre-i merkûmeden zabt idub beyne’l-ahâli icra-yı ahkam-ı şer’-i ‘âli ve vâki’a olan mevtâ-yı ‘askeriyye muhallefatını tahrîr ve terkim ve beyne’l-verese şer’ tevzî’ ve taksim husûsunda takayyüd ve ihtimâm idub câde-i şeri’at-ı garrâdan ser-i mû inhıraf eylemiyesin ve’s-selâm.

Mine’l-fakir Abdullah el-kadı be-‘asker-i Anadolu.

S. 131/Bel: 196

Orta boylu ela gözlü açık kaşlı râfi’-i tevki’-i refi’ü’s-şân-ı hâkânî Abdullah südde-i sa’âdetime gelub Karahisâr-ı Sâhib sancağında Oynaş nahiyesinde çiftlik-i Sekder der-karye-i Saraycık ve gayriden üç bin yüz yetmiş altı akçe mensûh tımara tezkire ile mutasarrıf iken yine livâ-i mezbûrede Sincanlı nahiyesinde çiftlik-i İshak der-karye-i Kumarı ve gayriden dört bin altı yüz altmış yedi akçe tımarın iki bin üç yüz otuz üç akçesine tersane tezkiresiyle mutasarrıf Hüseyin’in tımarıyla tımarı mülhakâtından çiftlik der-karye-i Korsu ve gayriden altı yüz altmış yedi akçesiyle mübadele ve berât ile üzerinde ve dahl itmez iken iki kılıç cem’i hilâf-ı kanundur deyu çiftlik-i Sekder ve gayriden bin altı yüz altmış altı akçe kılıcı mensûhât alaybeyisi Mehmed Hüseyin’e arz ve tezkire ve mübadeleden aldığı tımarını dahi Abdullah Veled-i Murad’ın babası tımarıdır deyu ilhaken arz ve gadr itmeğle rağbet eylediği çiftlik-i Sekder kılıcıyla çiftlik-i İshak’dan isabet iden hissesi ibkâ olunmak istid’â eyledikde çiftlik-i İshak ve gayriden dört bin altmış yedi akçe tımar Murad Veled-i Mustafa’nın üzerinde iken fevtinden yüz elli bir senesinde oğlu Abdullah’a tevcih ve ba’de Murad’ın küçük oğlu Ali saferü’l-yed olmağla iştirâken tevcih ve berât olundukdan sonra Ali’nin dahi fevtinden hissesi Hüseyin’e tevcih olundukda bunun tımarı ol-emnden çiftlikler ve su ve gayriden altı yüz altmış yedi akçesiyle mübadele ve tersane tarafından tezkire ve

berât ile üzerinde olub ancak mükerrer kılıç tasarrufu hilâf-ı kanun olduğunda çiftlik-i Sekder ve gayriden bin altı yüz altmış altı akçe bir kılıcı virilan nizam ve mir-alay arzı mûcebince Hüseyin'e tevcih ve tezkire ancak tımar-ı mezbûr mezkûr Abdullah Veled-i Murad'ın babası nan paresi olmağla dilediği çiftlik-i İshak ve gayriden bunun kaydına dâhil bin beş yüz akçesi ref'inden mezbûr Abdullah Veled-i Murad'ın üzerinde kalan hissesine ilhak üç bin akçelik üzere tersane-i 'amirem tarafından tevcih ve üzerinde olub bu suretde tımar-ı mezbûr yüz elli bir senesinde Murad'ın fevtinden oğlu Abdullah'a tevcih olundukda merhameten kanunlarından ziyâdesiyle tevcih olunmuş iken karındaşı Ali tımarının nisfini aldıktan sonra fevtinden hissesi ahire virilmeğle mezbûr Abdullah beş seneden sonra babası tımarından dileduğu icmâlden kanun üzere üç bin akçesin yüz elli altı senesinde tekraren alması hilâf ve ka'ide-i tevcihâta muğayir olmağla çiftlik-i İshak ve gayriden bin beş yüz akçesi diğer Abdullah Veled-i Murad'ın ref'inden bunun üzerinde olan hissesine ilhaken tevcih için iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il re'isü'l-küttabım Mehmed Ragıb dâme mecdühû ilâm ve mûcebince sene-i sitte ve hamsin ve mi'e ve elf Rebi'ü'l-âhîrinin yirmi ikinci gününde 'asitane-i sa'âdetimden kenduye tevcih olunub derya kapudanı düstûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim Mustafa Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü tezkire virilmeğle inâyet-i rica ve menâzi' kayd olan bin beş yüz akçe tımar vezir müşârün-ileyh tarafından virilan tezkire mûcebince bi-hasbi'l-kanun sâhib-i tezkire mezkûr Abdullah'a tevcih iktizâ eylediği re'sü'l-küttabım mûmâ-ileyh tekrar ilâm itmeğın sancağında sakin olub mensûhat alaybeyisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla salifü'z-zikr çiftlik-i İshak ve gayriden bin beş yüz akçe tımarı mezkûr diğer Abdullah Veled Murad'ın ref'inden mezkûr Abdullah'ın üzerinde olan tımarına ilhâken tarih-i merkûmdan tevcih olunmak için sene-i sitte ve hamsin ve mi'e ve elf Rebi'ü'l-âhîrinin yirmi sekizinci günü tarihiyle hükm-i şerîfim virildikten sonra tezkiresi ihraç olunmak fermânım olmağın zikr olunan iki bin üç yüz otuz üç akçe tımar vech-i meşrûh üzere merkûm Abdullah'a tarih-i merkûmdan tevcih olunub virdim ki zikr olunur.

Ve BUYURDUM Kİ

Çiftlik-i hatab der-karye-i ayrı ma'a çiftlik der-karye-i mezbur hisse babası sabıkan tabi' Kırhisar 20.

Çiftlik baba 'Ali der-karye-i.....tabi' Kırhisar 105.

Çiftlik ahire der-kaye-i Süğlün tabi' Kırhisar 124.

Ba'de'l-yevm yedinde olub tasarruf kılub şöyle ki vazife-i hidemât mebrûre-i mevfûre ve müsa'i ve meskûr-i 'asakir mrzûradan ber-mûceb-i defter-i hâkânî bi-kusur-i mer'i ve mü'eddi kıla ol-babda efrâd-ı efrideden hiç ehad veçhen .mine'l-vücuha mine'l-esbab mani' ve dâfi' ve mürâhim ve râfi' olmayub dahl ve ta'arruz kılmiya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd ve inkıyâd kılalar.

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 132/Bel: 197

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib ve Akşehir sancaklarında vâki kazaların kadıları zîde fazlehum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'ayan dergâh-ı mu'allam gediklulerinden olub elviye-i mezbûreden mekkâri develeri ihracına me'mûr olan Ali zîde mecdühü tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ Erzurum canibi ser'askeri vezirim Ahmed Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûnun ma'iiyetinde hidemât-ı mühimmede a'mal ve istihdam olunmak üzere Karahisâr-ı Sâhib sancağında ihracına me'mûr olduğun yüz mehâri ve Akşehir sancağından elli mehâr-i mekkâri develerinin mukaddema fermânım olduğu üzere ihraç olunub savb-ı me'mûrelerine gönderilenden el-yevm yanında ne-mikdârı hazır olduğu ma'lûm-ı hümayûnum olmak mukteza olmağın imdi işbu emr-i şerîf-i 'âlişânım vusûlünde kat'a te'hîr ve tavakkuf eylemeyub livâye-i mezburiye kazalarından ihracına me'mûr olduğunun ol-mikdâr mehâr-ı mekkâri develerinden şimdiye dek ne-mikdârca ihraç idub mahale irsâl olunandan ma'ada el-yevm yanında ne-mikdârı ihraç olunur hazır ve mevcûd eylemişsindir sathı üzere der-devlet-medâr 'arz ve ilâm eyleyub ba'de ne-vechle fermânım olur ise âna göre 'amel ve hareket idub muğayir-i emr-i 'âlişân vaz' ve hareketden be-gâyet ittîka ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîfe-i 'âlişânımın mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfindan gâyetü'l-gâye mücânebet eyleyesiz.

Konstantiniyye el-mahrûsa

kayd vasale ileynâ fi 20 sene 1156.

Tekrar meksi için Tatar Osman Ağa yediyle bin yüz elli altı senesinin mâh-ı Cemaziye'l-âhirin sekizinci günü tarihiyle müverrah emr-i 'âli sadır ve mâh-ı mezbûrun on yedinci Cum'a günü Karahisâr-ı Sâhib 'e vasıl olduğu bu mahalle kayd şud.

Mûcebince sadr-ı ‘âli mektûbu vardır.

S. 133/Bel: 198

Aydın valisinin Aydın valisinin zahire buyruldu.

Şeri’at-i şî’âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı zîde fazlehu ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân mütesellimi ağa ve a’yân-ı vilâyetve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki işbu sâl-ı ferhunde-i fâlde bâ-emr-i celilü’l-i’tibâr Diyarbekir canibine sefere me’mûriyetimiz hasebiyle işbu mâh-ı Cemâziye’l-evvelinin on sekizinci günü taht-ı kazanıza vusûl ve nüzûlümüzde da’iremiz halkı ve ma’iyyetimizde olan ‘asakirin rûz-ı müdde iktizâ iden zehâyirler içün ber-mûceb-i defter kazalarınızdan matlub olunan zehâyir-i mütenevvi’a bir an akdem ve bir sa’at mukaddem bizler varmazdan mukaddem cem’ ve tedârik ve hazır-ı amade eyleyub tarafımızdan kabzına me’mûr nakl ve teslim olunmakda her birleriniz mezîd-i dikkat ve ihtimâm eylemniz bâbında işbu buyruldu tahrîr ve ısdâr ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te’âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere da’iremiz halkı ve ma’iyyetimizde olan ‘asakirin bir günlük iktizâ iden zehâyirlerin gönderilan defter mûcebince kazadan tekmil ve tedârik ve hazır-ı amade tarafımızdan kabzına me’mûra edâ ve teslim eylemekde her birleriniz bezl-i nakdine kudret eyleyesiz valla bir ferdin tarafından bir dürlü i’ maz ve rehâvet ile meks ve te’hîre bâdi hareketiniz zuhur itmek ihtimali olur ise her birleriniz mes’ul ve muâttab ve mu’akab olacağı aşâkar bilub ‘ana göre bir hoşça fikr ve mülâhaza iderek zehâyir-i mezkûrun cem’ ve tedârik ve tekmil ve teslim husûsunda sarf-ı meknetde hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb ve mûceb-i buyruldu ile ‘âmil olası deyu.

Fi 17 Cemâziye’l-evvel sene 1156.

S. 133/Bel: 199

Aydın valisinin zahire defteridir.

‘İnayetlu veliyyü’n-ni’am efendimiz hazretlerinin da’ire-i ‘aliyyelerine rûz-ı müdde iktizâ iden zehâyir mütenevvi’a defteridir.

Nan-ı ‘aziz kıyye 1200	Lahm-ı ganem kıyye 600	Lahm-ı kuzu kıyye 25	Pirinç kıyye 600
Revgan-ı sade kıyye 200	Dakik-i has kıyye 20	Nişasta kıyye 15	Şeker kıyye 10

Asel kıyye 50	Nohud kıyye 15	Soğan kıyye 50	Yumurta ‘aded 200
Limon ‘aded 100	Rezâki kıyye 5	Şem’-i asel kıyye 5	Şem’-i revgan kıyye 20
Revgan-ı zeyt kıyye 6	Sirke kıyye 10	Tavuk ‘aded 20	Piliç ‘aded 10
Kahve yemeni kıyye 60	Hatab yük ‘aded 500	Cıra yük ‘aded 20	Sığır keyl 500
Saman kıyye 20.000	Sebze ve et mikdâr-ı kifâye		

Bâlâda tahrîr olunduğu vech üzere ol-mikdâr zehâyir-i mütenevvi’a Karahisar kazasından cem’ ve tedârik ve hazır ve amade olunmak için işbu mahalle şerh olundu fi 17 Cemâziye’l-evvel sene 1156.

S. 134/Bel: 200

Cemâleddin evkafının tevliyet berâtıdır.

Karahisâr-ı Sâhib ’de vâki Cemâleddin evkafının evladiyet ve şurûtiyet üzere mütevellisi olan evlâd-ı vakıfdan işbu râfi’-i tevki’-i refi’ü’ş-şân-ı hâkânî es-Seyyid Mehmed Halife bi’l-fi’il mutasarrıf iken aherden Satı nâm hatun hilâf-ı şart-ı vakıf kendi üzerine berât itdirub külli gadr itmeğle ref’ olunub giru es-Seyyid Mehmed Halife’ye kemakân ibkâ ve mukarrer kılınmak nâ’ibi Mevlana es-Seyyid Mahmud zîde ‘ilmühû ‘arz itmeğin vâki ise sadaka idub bu berât-ı hümâyûnu virdim ve BUYURDUM Kİ ba’de’l-yevm mezbûr es-Seyyid Mehmed Halife varub ref’ olunan mezbûrenin yerine kemâ-fî’l-evvel mütevellisi olub hidmet-i lazimesin mer’i ve mü’eddi kıldıktan sonra yevmi nim akçe vazifesiyle mutasarrıf olub vakfın ruhu ve devam-ı ömr-i devletim için du’aya müdavemet göstereler şöyle bilub ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılalar tahrîren fi evâhir-i Rebi’ü’l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa
sene 1156.

vasale ileynâ fi 26 Cemâziye’l-evvel

S. 134/Bel: 201

İşbu bin yüz elli altı senesi mâh-ı Cemâziye’l-evvelinin yirmi yedinci günü çarşuda olan es’âra cümle ma’rifetleri ve ma’rifet-i şer’le ‘alâ-vechü’t-ta’dil kıymetlerini beyân ider.

Çarşuda pak olmak üzere tabh olunan nan-ı ‘aziz dirhem 90 akçe 1	Minvâl-i muharrer üzere tabh olunan mahallâtda nan-ı ‘aziz dirhem 100 akçe 1	Dakik-i has kıyye 1 akçe 8	Dakik-i hariç kıyye 1 akçe 5	Pirinç mısırı kıyye 1 akçe 14
Revgan-ı sade kıyye 1 akçe 48	Revgan-ı şergun kıyye 1 akçe 40	Revgan-ı haşhaş kıyye 1 akçe 28	Ağda kıyye 1 akçe 10	Sabun-ı Trablus kıyye 1 akçe 60
Sabun-ı İzmir kıyye 1 akçe 44	Kuru soğan kıyye 1 akçe 1	Sarımsak kıyye 1 akçe 6	Lahm-ı ganem kıyye 1 akçe 15	Lahm-ı ma’z kıyye 1 akçe 12
Lahm-ı bakar kıyye 1 akçe 8	Kebâb yağı kıyye 1 akçe 32	Tok yağı kıyye 1 akçe 30	İç yağı kıyye 1 akçe 18	Mum kıyye 1 akçe 32
Yağlı kâhi dirhem 40 akçe 1	Yağlı çörek dirhem 50 akçe 1			

Ba’de bin yüz elli altı senesinin mâh-ı Zi’l-ka’denin es’âra nizam virildiği

Lahm-ı ganem kıyye 1 akçe 16	Lahm-ı ma’z kıyye akçe 14	Lahm-ı bakar ıslah kıyye 1 akçe 9	Sade revgan kıyye 1 akçe 58	Pirinç kıyye 1 akçe 16

S. 135/Bel: 202

Orta boylu ela gözlü açık kaşlı râfi’-i tevki’-i refi’ü’ş-şân-ı hâkânî Mustafa südde-i sa’âdetime gelub Karahisâr-ı Sâhib ’in sancağında Kırhisar nahiyesinde çiftlik-i Hoca der-karye-i Döğer ve gayriden üç bin yedi yüz akçe mensûh tımar berât-ı şerîfimle üzerinde iken Bi-emri’l-lahi Te’âlâ sar’a marazına mübtela olduğundan aherden Salih Veled Eyüb ol-esnada bunu iğfâl ve marazı halinde tımarını kasr-ı yed eyledi deyu bin yüz elli üç Rebi’ü’l-evveli gurrasinde üzerine tevcih ve berât itdirub ba’dehu elli dört senesinde yine buna ibkâ ve berât ba’de yine sene-i mezbûrede mezkûr Salih ibn-i Eyüb berât ve gadr ve merkûm keyfiyeti bu def’a sadır olan fermân-ı ‘âli mücebince su’al olundukda mensûhât-ı erbab-ı tımarında Mustafa ve Mehmed ve Hüseyin bin Yusuf ve Ali Sipahi bin Cuma ve Ömer Sipahi ve sâ’ir mevsûkû’l-kilem kimesneler mezbûr

Mustafa sar'a marazına mübtela olduğu esnada merkûm Salih bin Eyüb mezkûru iğfâl ve marazı halinde kasr-ı yed idub mezbûr Mustafa'nın mağduriyeti olduğunu 'alâ-tarikü's-şahade haber virdikleri düstûr-i mükerrerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem derya kapudanı olan vezirim Mustafa Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû tarafından ilâm ve ilâmı mücebince bin yüz elli altı senesi şehr-i Rebi'ü'l-evvelinin altıncı gününden mezkûr Salih bin Eyüb ref'inden sâhib-i evvel merkûm Mustafa'ya tevcih olunub vezir-i müşârün-ileyh tarafından mühürlü tezkire virilmeğle inayet-i rica itmeğin sancağında sakın olub alaybeyisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tımar-ı mezbûr mezkûr Salih bin Eyüb'ün ref'inden sâhib-i evvel merkûm Mustafa'ya tarih-i merkûmdan tevcih olunmak için sene-i sitte ve hamsin ve mi'e ve elf Rebi'ü'l-evvelinin on altıncı günü tarihiyle hükm-i şerîfim virildikten sonra tezkiresi ihraç olunmak fermânım olmağın ikr olunub üç bin yedi yüz akçe tımar vech-i meşrûh üzere merkûm Mustafa'ya tevcih olunub virdim ki zikr olunur ve BUYURDUM Kİ ba'del-yevm

Çiftlik-i (silik) der-karye-i Döğeri tabi'-i Kırhisar çiftlik 1122

Çiftlik-i Hamid der-karye-i Döğeri tabi'-i Kırhisar çiftlik 788

Çiftlik-i Kutlubey der-karye-i Döğeri tabi'-i Kırhisar 710

Çiftlik-i Umur der-karye-i özü tabi'-i Kırhisar 888

Çiftlik-i Salih ve çiftlik-i Baba Hasan der-karye-i Eyret tâbi'-i Kırhisar 200

yekûn_____

3700

Taht-ı yedinde olub mutasarrıf kılâb şöyle ki hidemât-ı mebrûre-i mevfûre ve sa'y-i meskûre 'asakir-i mansuredir ber-mûceb-i defter-i hâkânî bi-kusur mer'i ve mü'eddi kıla ol-babda efrâd-ı efrideden hiç ehad mani'-i mürâhim olmıya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Konstantiniyye el-mahrûsa
sene 1156

vasale ileynâ 29 Cemâziye'l-evvel

S. 136/Bel: 203

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib ve Barçın ve Seferihisar kazalarının kadıları zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân

kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetiş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki sal-ı meymenet-i iştimalde İran tarafına sefer-i nusret isr vuku'u mütehakkık olmakdan nâşi vakt-i hareketde ordu-yı zafer-makrumun ile gidecek şâhi topların ve sâ'ir mühimmât arabalarının mürur-ı ubûr idecek mahalleri tevsi' ve tethir olunub ve çukur ve bataklık olan yerleri gereği gibi doldurulub ve ormanlar kırdırılıb ve ta'miri iktizâ iden çeperler ber-vech-i istihkam yapıdırılıb hazır ve amade itdirilmesi için Eskişehir'den ortaya varınca diğer emr-i şerîfimler dersa'âdetimden Hüseyin zîde mecdühû mübâşir ta'yîn olunmuşdu lakin Seyyidgazi'den Bolvadin'e varınca yirmi iki sa'at mesafe olub mâbeyninde Hüsrev Paşa hanı dimeğle ma'ruf mahâlin şenliği ezâ olub ba'zı ta'mirât ve tethirât husûsunda mahal-i mezbûra karib olan mârû'z-zikr kazalar ahâlileri imdâd-ı i'ânet eylemelerine muhtaç olduğun mübâşir mûmâ-ileyh haber virmeğle sâlifü'z-zikr kazalar ahâlileri dahi mahal-i merkûmelerde vech-i meşrûh üzere bedenlen imdâd ve i'ânet eylemeleri için işbu emr-i şerîf-i 'âlişânım ısdâr ve irsâl kılınmıştır siz ki kadılar zîde fazlehum ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetiş erlerisiz işbu emr-i şerîf-i 'âlişânım vusûlünde zikr olunan mahalleri ahâli-i kazanın bedenlen i'ânetleriyle 'alâ-eyy-i hâl düzeldub ve ormanlıkların kırdırub mu'accilen itmâm ve tekmil ve sa'y ve kudret eyleyub ordu-yı zafer-makrûnumun vusulünden mukaddem hazır ve amade olunmasına cümleiniz 'ale'l-ittifak ve ittihad idub bezl-i makdur ve sa'y-i eyleyub hilâfindan be-gâyet ittikâ ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celilü's-şân vâcibü'l-ittba' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla vaz' ve hareketden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Vasale ileynâ fi 7 Cemâziye'l-âhir sene 1156.

S. 137/Bel: 204

İsmail Bey mütesellimlik emridir.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kadılar zîde fazlehum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki emriü'l-ümerâi'l-kiram hâlâ ber-vech-i arpalık Karahisâr-ı Sâhib sancağına mutasarrıf olan Seyid Mehmed dâme ikbalehu südde-i sa'âdetime mektûb gönderub

mir-i mirân-ileyh bâ-fermân-ı ‘âli Erzurum canibine me’ mûr olduğu esnada livâ-i mezbûr mütesellimliği a’yândan sabıkan Rîşvan voyvodası Mustafa zîde mecdühûnun yeğeni kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân İsmail zîde kadruhûya tarafından tefviz ve üç aylık mahsul peşin ahz olunmuş iken sabıkan kapu kethüdâsı olan Süleyman Ağa dimeğle ma’ruf kimesne tama’-ı hâmandan nâşi mir-i mirân mûmâ-ileyh kapu kethüdâlığı iddi’asıyla livâ-i merkûme tarafından nâm kimesneyi mütesellim nasb ve zabtiçün emr-i ‘âli ısdâr itdirub mûmâ-ileyh İsmail zîde kadruhûya gadr itmeğle mezbûr Süleyman tarafından nasb olunan mütesellim-i merkûm ‘azl ve ma’rifet-i şer’le hesabı görölüb livâ-i mezkûr mütesellimliği kemâ-fi’l-evvel mûmâ-ileyh İsmail zîde kadruhûya zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim virilmek ricasına mir-i mirân mûmâ-ileyh ‘arz ve keyfiyyet minvâl-i muharrer üzere olduğun Karahisâr-ı Sâhib kazası nâ’ibi Mevlana Mehmed Şenci zîde ‘ilmühû ilâm itmeğın vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda sadır olan emr-i celilü’l-kadrim mûcebince ‘amel dahi siz ki Mevlana-yı mûmâ-ileyhumsuz ber-vech-i muharrer kapu kethüdâsı sabıkan mezkûr Süleyman’ı nasb eylediği mütesellim-i merkûm ‘azl olunmağla livâ-i mezbûr mütesellimliği kemâ-fi’l-evvel mütesellim mûmâ-ileyh İsmail zîde kadruhûya zabt u rabt ve mir-i mirân mûmâ-ileyh tarafına ‘â’id olanı ahz itdirub ref’ olunan mezbûru ve aheri bir dürlü dahl ve ta’arruz itdirmeyub mazmûn-ı emr-i şerîfimle ‘âmil olası şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fi evâhir-i Cemâziye’l-evveli fi-sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 8 Cemaziye’l-âhir sene 1156.

S. 137/Bel: 205

Mübâya’a emridir.

Kıdvetü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keâm Mevlana Karahisâr-ı Sâhib kadısı zîde fazlehu ve kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân der-sa’âdetimden mübâşir ta’yîn olunan Mehmed zîde mecdühû ve mefâhirü’l-emâsi’l ve’l-akrân kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a’yân-ı vilâyetiş erleri zîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olacak ma’lûm ola ki işbu sene-i mübarekede İran tarafına sefer-i hümâyûn nusret-makrûnum vuku’u mütehakkık olmakdan nâşi Te’âlâ Üsküdar’dan Haleb’e mürur ve nüzûl olunacak menâzilde sadr-ı a’zam da’iresine ve ahâli-i divan ve ocaklarım

halkına rûz-ı müdde virilecek ta'yînât için iktizâ iden zehâyirin 'icâlete tedârik ve ihzâr ve menzillerde cem' ve icbârı mühimm ve mukteza olmağla Bolvadin menziline bir gün meksiyle iki günlük olmak üzere iktizâ iden zehâyirden üç bin dört yüz kile şa'îr ve dört yüz altmış kile dakik ve elli kile dakik-i has ve sekiz yüz kantar saman ve yüz on araba hatab ve altmış araba kiyah ve yüz elli vukiyye kömür Karahisâr-ı Sâhib kazasından mübâya'a ve bilâ-kusur menzil-i mezbûra nakl ve hazır ve mevcûd itdirilmek fermânım olmağın imdi siz ki kadı ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve a'yân-ı vilâyetîş erlerisiz işbu emr-i şerîf 'âlişân ile mübâşir mûmâ-ileyh vardıkda mevkûfâtıdan ihraç olunub yedine yedine virilen memhur ve mûmzâ suret-i defter mûcebince ol-mikdâr kil şa'îrın beher İstanbuli kilesi ma'-nakliye otuzar akçeye ve harcı dakik beher İstanbuli kilesi ma'-nakliye ve çuval beha ellişer akçeye ve dakik-i hasın beher İstanbuli kilesi ma'-nakliye ve çuval beha seksener akçeye ve samanın beher kantarı ma'-nakliye otuzar akçeye ve hatabın beher arabası altmışar akçeye ve kiyahın? beher arabası yüz seksener akçeye ve kömürün beher vukiyyesi birer akçeye olmak üzere icab iden behâlârı mübâşir mûmâ-ileyh yedinden alacakları memhur temessük mûcebince ahâli-i kazanın tekaliflerinden takas olunmak üzere ol-mikdâr ecnas-ı zehâyiri kazanızdan mu'acilen tedârik ve ordu-yı hümâyûnum varmazdan mukaddem ahâli-i kazanın kendulerine menzil-i mezbûra nakl ve isâl ve mübâşir mûmâ-ileyhe teslim ve makbuzu olduğun müş'ir yedinden memhur temessük ahz ve hıfz itdirilmrkde bezl-i vüs' ve kudret ve bu husûs-ı akdem umûr-ı seferiyyeden olub mu'af ve gayri mu'af bi'l-cümle dâhil olmalarıyla bir ferde 'inad ve muhâlefet itdirmeksizin bir gün mukaddem hazır ve amade itdirilmekde cümleliz 'ale'l-ittifak sarf-ı tâb ve takat eyleyesiz lakin Ma'azallahu Te'âlâ ba'zı a'zâr-ı vahiyye irâdıyla ordu-yı hümâyûnum varmazdan mukaddem tedârik ve naklinde 'inad ve muhâlefet veyahut mikdâr zerre tekâsül ve rehâvet sebebiyle zaruret ve müzâyakaya bâ'is olmak ihtimâliniz olur ise sonra bir dürlü gadr ve cevablarınıza havale-i sem' kabul olunmayub eşedd-i 'itâb ile mu'akıb olacaklarınız mukarrer olmağla âna göre kemâl-i basiret ve intibah üzere hareket eyleyesiz ve sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin mahâline vardığın sa'at tedârik-i kâra mübâşeret ve zehâyir-i mezbûreyi bir an akdem ve bir sa'at mukaddem kaza-i mezbûr ahâlisinden mübâya'a ve menzil-i mezbûra nakl itdirmekde sarf-ı tâb ve takat ve mûceb-i 'avk ve te'hîr olur vaz' ve hâletden gâyetü'l-gâye tavakki ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i

meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emrû's-şân vâcibü'l-ımtisâl ve lazımu'l-ittibâ'mın mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla bir dürlü vaz' ve hareketden her biriniz gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevm.....min Cemâziye'l-evveli fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 8 C. sene 1156.

Kaza-i Karahisâr-ı Sâhib menzil-i Bolvadin

Şa'îr keyl 3400 akçe 30	Dakik keyl 460 akçe 50	Dakik-i has keyl 50 akçe 80	Saman kantar 800 akçe 30
Hatab araba 110 akçe 60	 araba 60 akçe 180	Kömür kıyye 150 akçe 1 akçe	

S. 138/Bel: 206

İşbu bin yüz elli altı senesinde İran canibine sefer-i hümâyûn nusret-makrûn mutehakkık olduğuna bina'en Karahisâr-ı Sâhib kazasından bâ-fermân-ı 'âli sene-i mezbûrun mâh-ı Cemaziye'l-âhirin dokuzuncu günü matlub ve Bolvadin menziline nakl olunmak üzere mübâşir ta'yîn olunan sadr-ı a'zam ağalarından Kadı-zâde Mehmed Ağa mübaşeretiyle üç bin dört yüz keyl İslamboli şa'îr beher keyl Karahisari on altışar buçuk tümen olmak üzere dört yüz altmış keyl İslamboli dakik harcı ve elli keyl İslamboli dakik-i has beher keyl Karahisari ikişer gurûş olmak üzere sekiz yüz kantar saman ve yüz on araba hatab ve altmış araba kiyâh ve yüz elli vukiyye kömür mübâya'ası için sadır olan emr-i 'âli cümle ahâli (silik) feth ve kıra'at olundukda sem'en ve deyub 'alâ-vechü't-ta'dilü't-tesviye beynlerinde dakik-i mezbûran kıymeti beş yüz on gurûş ve arpa kıymeti iki bin üç yüz otuz yedi buçuk gurûş ve otlak ve saman ve odun ve odun ve çuval kıymetleri iki yüz altmış beş gurûş el-hâletü hazihi tahmin olunub taraf-ı devlet-i 'aliyyeden mübâya'a emri getüran Kadı-zâde Mehmed Ağa'ya mübaşiriyye iki yüz gurûş ve mübâya'a-i mezkûrunu Karahisâr-ı Sâhib kazasından kaldırub Bolvadin'de mübâşir merkûma teslime Öncü-zâde el-Hâc İsmail'e ücret yüz gurûş ve ma'iyyetinde hizmet iden adamlara yirmi beş gurûş ve hâlâ Karahisâr-ı Sâhib sancağ mütesellimi İsmail Bey sâlifü'z-zikr mübâya'ayı tahsil ve mezbûr Öncü-zâde el-Hâc İsmail'e bilâ-kusur teslime cümle ittifak ve ittihad idub ücret-i mübaşiriyye yüz gurûş

ve bâ-mürâsele müfredât-ı hark-ı kebirin bin altı yüz on dokuz buçuk gurûş ve Menzilci İsmail'in vilâyet zimmetinde baki olan yüz altı gurûş ve def'a Menzilci İsmail'e ahâli-i vilâyet merhameten yüz gurûş imdâd-ı i'ânet eyleyub ve Aydın muhassılı vezir-i asaf Nâzır Paşa hazretleri Karahisâr-ı Sâhib 'e nüzûlünde bir günlük zehâyir ve at ve çadır ve çerge ve matbah ve sâ'ir levazımına mesârif-i kesire dokuz yüz beş buçuk gurûşa balığ olub ve yol emri getüran ağaya on beş gurûş ve mübâya'acı konağı kahvesiyle ma'a yirmi altı gurûş ve harç-ı mahkeme üç yüz gurûş ve hüdamiyye otuz gurûş ve katibiyye on gurûş ve ihzâriyye on gurûş min-haysü'l-mücemmu' ve cem'an yekûn altı bin altı yüz elli dokuz buçuk gurûşa balığ olub meblağ-ı mezbûr altı bin altı yüz elli dokuz buçuk gurûşun nısfını ahâli-i mahalle ve nısf-ı aherini ahâli-i kurâ virmek üzere ahd misâk eyledikleri defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Tahrîren fi't-tarihü'l-mezbûr. Fi 9 Cemâziye'l-evvel.

Mahalle-i İmaret gurûş 472 pare 6	Mahalle-i Sofular gurûş 472 pare 6 (ihtisaba havale gurûş ile 131)	Mahalle-i Nasara gurûş 213	Mahalle-i Karaman gurûş 217 pare 18	Mahalle-i Cami'-i Kebir gurûş 142 pare 21 (ihtisâba havale gurûş 92 pare 21)
Mahalle-i El-Hâc Mahmud gurûş 115,5 pare 3	Mahalle-i Tac Ahmed gurûş 115,5 pare 3	Mahalle-i Akmescid gurûş 115,5 pare 3	Mahalle-i Arab Mescidi gurûş 115,5 pare 3	Mahalle-i Kahil gurûş 115,5 pare 3
Mahalle-i El-Hâc Yahya gurûş 115,5 pare 3	Mahalle-i Burmalı gurûş 91,5 pare 3	Mahalle-i Ardıç gurûş 104 pare 11	Mahalle-i Doğancı gurûş 68 pare 18	Mahalle-i Fakih Paşa gurûş 90 pare 5
Mahalle-i Efecik gurûş 90 pare 5	Mahalle-i Kubbeli gurûş 90 pare 5	Mahalle-i Çavuşbaşı gurûş 70 pare 7	Mahalle-i Molla Bahşi gurûş 61 pare 33	Mahalle-i Kara Katib gurûş 47 pare 13
Mahalle-i Bedrik gurûş 47 pare 13	Mahalle-i Sinan Paşa gurûş 47 pare 13	Mahalle-i Ekeste gurûş 47 pare 13	Mahalle-i Zâviye gurûş 47 pare 13	Mahalle-i El-Hâc Evtal gurûş 47 pare 13
Mahalle-i Çavuşoğlu gurûş 47 pare 13	Mahalle-i Yukarı Bazar gurûş 47 pare 13	Mahalle-i El-Hâc İsmail gurûş 33 pare 32	Mahalle-i Sinan Halife gurûş 14 pare 33	Mahalle-i Hisarönü gurûş 17 pare 33

Mahalle-i İbik gurûş 9

Cem'an yekûn cümle mahallâtıdan cem' akçe gurûş 3331

Karye-i İssizce gurûş 140 mukabelesinde dakik keyl 15 şa'ır keyl 80	Karye-i Sülümenli gurûş 140 mukabelesinde dakik keyl 15 şa'ır keyl 80	Karye-i Çobanlar gurûş 140 mukabelesinde dakik keyl 15 şa'ır keyl 80	Karye-i Kal'acık-ı kebir (ancak akçe alınmak üzere) gurûş 140 (Hacı Hasan'a havale olmuştur)	Karye-i Eyret gurûş 120 dakik keyl 5 şa'ır keyl 80
Karye-i Döğər gurûş 120 mukabelesinde dakik keyl 5 şa'ır keyl 80	Karye-i Mihail gurûş 120 mukabelesinde dakik keyl 5 şa'ır keyl 80	Karye-i Has çakır gurûş 120 mukabelesinde dakik keyl 5 şa'ır keyl 80	Karye-i Erkman gurûş 100 mukabelesinde dakik keyl 22,5 şa'ır keyl 40	Karye-i Ayvalı gurûş 100 mukabelesinde dakik keyl 22,5 şa'ır keyl 40
Karye-i Karacaviran (Öncü-zâde El-Hâc İsmail'e ma'aşdır) gurûş 100 mukabelesinde (ancak akçe alınmak üzere)	Karye-i İsmail gurûş 100 mukabelesinde dakik keyl 6 şa'ır keyl 64	Karye-i Süğlün gurûş 100 mukabelesinde dakik keyl 6 şa'ır 64	Karye-i Osman (Öncü-zâde El-Hâc İsmail'e teslim) gurûş 100 mukabelesinde dakik keyl (ancak akçe alınacaktır)	Karye-i İnas gurûş 70 mukabelesinde dakik keyl 7,5 şa'ır keyl 40
Karye-i Karaca Ağaç gurûş 70 mukabelesinde dakik keyl 7,5 şa'ır keyl 40	Karye-i Susuz gurûş 70 mukabelesinde dakik keyl 7,5 şa'ır keyl 40	Karye-i Salar gurûş 70 mukabelesinde dakik keyl 7,5 şa'ır keyl 40	Karye-i Çorca-i Kebir gurûş 70 mukabelesinde dakik keyl 7,5 şa'ır keyl 40	Karye-i Çorca-i Sağır gurûş 70 mukabelesinde dakik keyl 7,5 şa'ır keyl 40
Karye-i Karaarslan gurûş 50 mukabelesinde dakik keyl 3 şa'ır keyl 32	Karye-i Deper (ancak akçe alınacaktır) gurûş 50 mukabelesinde dakik keyl	Karye-i Kışlacık gurûş 50 mukabelesinde dakik keyl 3 şa'ır keyl 32	Karye-i Sarık gurûş 50 mukabelesinde dakik keyl 3 şa'ır keyl 32	Karye-i Elpirek gurûş 50 mukabelesinde dakik keyl 3 şa'ır keyl 32
Karye-i Gebeceler gurûş 50 mukabelesinde dakik keyl 3 şa'ır keyl 32	Karye-i Ayasini gurûş 50 mukabelesinde dakik keyl 3 şa'ır keyl 32	Karye-i Bey gurûş 50 mukabelesinde dakik keyl 3 şa'ır keyl 32	Karye-i İnaz gurûş 50 mukabelesinde dakik keyl 3 şa'ır keyl 32	Karye-i Çalışlar gurûş 35 mukabelesinde dakik keyl 3.5 ölçek 2 şa'ır keyl 20

Karye-i Harmanlı gurûş 35 mukabelesinde dakik keyl 3,5 ölçek 2 şa'ır keyl 20	Karye-i Halimuğurlu gurûş 35 mukabelesinde dakik keyl 3,5 ölçek.2 şa'ır keyl 20	Karye-i Bozöyük gurûş 35 mukabelesinde dakik keyl 3,5 ölçek 2 şa'ır keyl 20	Karye-i Dinar gurûş 35 mukabelesinde dakik keyl 3,5 ölçek 2 şa'ır keyl 20	Karye-i Aytemur gurûş 35 mukabelesinde dakik keyl 3,5 ölçek 2 şa'ır keyl 20
Karye-i Bostanlı gurûş 35 mukabelesinde dakik keyl 3,5 ölçek 2 şa'ır keyl 20	Karye-i Kayaviran gurûş 25 mukabelesinde dakik keyl 1,5 şa'ır keyl 16	Karye-i Kunduzlu gurûş 25 mukabelesinde dakik keyl 1,5 şa'ır keyl 16	Karye-i Kal'acık-ı Sagır gurûş 25 Hacı Hasan'a	Karye-i Akçain gurûş 25 mukabelesinde dakik keyl 1,5 şa'ır keyl 16

Karye-i Sis gurûş 25 mukabelesinde dakik keyl 1,5 şa'ır keyl 16	Karye-i Yukarı Tandır gurûş 25 mukabelesinde dakik keyl 1,5 şa'ır keyl 16	Karye-i Belce gurûş 25 mukabelesinde dakik keyl 1,5 şa'ır keyl 16	Karye-i Muttalib gurûş 25 mukabelesinde dakik keyl 1,5 şa'ır keyl 16	Karye-i Köprülü gurûş 25 mukabelesinde dakik keyl 1,5 şa'ır keyl 16
Karye-i Eymür gurûş 25 mukabelesinde dakik keyl 1,5 şa'ır keyl 16	Karye-i Ulucak gurûş 25	Karye-i Emre Sultan gurûş 25 mukabelesinde dakik keyl 1,5 şa'ır keyl 16	Karye-i Tekeler gurûş 18 mukabelesinde dakik keyl 3,5 şa'ır keyl 8	Karye-i Kozluca gurûş 18 mukabelesinde dakik keyl 3,5 şa'ır keyl 8
Karye-i Hacı Beyli gurûş 18 mukabelesinde dakik keyl 3,5 şa'ır keyl 8	Karye-i Bayad gurûş 18 mukabelesinde dakik keyl 3,5 şa'ır keyl 8	Karye-i Çavdarlı gurûş 18 mukabelesinde dakik keyl 3,5 şa'ır keyl 8	Karye-i Feleli gurûş 18 mukabelesinde dakik keyl 3,5 şa'ır keyl 8	Karye-i Çepni gurûş 18 mukabelesinde dakik keyl 3,5 şa'ır keyl 8 ölçek 2
Karye-i Aşağı Tandır gurûş 18 mukabelesinde dakik keyl 3,5 şa'ır keyl 13 ölçek 1	Karye-i Kumartaş gurûş 18 mukabelesinde şa'ır keyl 13 ölçek 1	Karye-i Kınık gurûş 18 mukabelesinde şa'ır keyl 13 ölçek 1	Karye-i Işıklar gurûş 18 mukabelesinde şa'ır keyl 13 ölçek 1	Karye-i Hayranbalı gurûş 10
Karye-i Kuladalı gurûş 18 mukabelesinde şa'ır keyl 7,5	Karye-i Leğen gurûş 10	Karye-i (silik) gurûş 10	Karye-i Göynük gurûş 10 mukabelesinde şa'ır keyl 7,5	Karye-i Çukur gurûş 10

Karye-i Çobanlıca gurûş 10 mukabelesinde şa'îr keyl 7,5	Karye-i Aksaz gurûş 10 mukabelesinde şa'îr keyl 7,5	Karye-i Doğanlar gurûş 10	

Cem'an yekûn gurûş 3330 (yalnız üç bin üç yüz otuz gurûşdur)

Meblağ-ı mezbûr üç bin üç yüz otuz gurûş mukabelesinde ahâli-i kurâlardan bin altı yüz yirmi keyl Karahisari şa'îr ve iki yüz kırk sekiz keyl Karahisari dakik ahal-i kurâya infa' olduğuna bina'en kurâ virmek üzeredir.

S. 142/Bel: 207

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından El-Hâc Yahya mahallesinde sakin iken vefat iden el-Hâc Ömer bin Süleyman nâm müteveffanın verâseti zevce-i menkuha-i metrukesi Fatıma bint-i Ömer ile sülbi sağır oğlu Ömer'e ve cemel-i mevkûfa münhasır olduğu ledâü'ş-şer'ü'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrun 'ale'l-infirâd muhallefat defeteridir ber-vech-i âti zikr olunur. Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâdi aşer min-Cemaziye'l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Şuhudü'l-Hâl _____

el-Hâc Abdurrahman bin el-Hâc Mehmed Efendi; el-Hâc Mehmed Efendi ibn-i Eyüb Efendi ; 'İsa efendi bin 'Abdu'llatif; Gümüşân-zâde el-Hâc Yusuf; Yörük Hasan

Mahalle-i mezbûrede vâki mülk-i menzil gurûş 400
Debbağlar hamamı karinde Kôr Ahmed debbağhanesinde kiracılık 'aded 2 gurûş 050
Dere-i debbağhanesinde sebile aded 1 gurûş 40
İki lüleli olan debbağhanede sebile aded 3 gurûş 50
Van nühâsiye kıyye 30 gurûş 30
Debbağat olunmuş Camus gönü 'aded 39 gurûş 312
Ham gön 25 ma'a-tane 31 gurûş 36
Beyaz sağır kösele 'aded 62 gurûş 62

Kırmız kösele ‘aded 11 gurûş 16
Def’a beyaz kösele ‘aded 282 gurûş 415
.....sonra Camus gönü ‘aded 10 gurûş 60
.....sonra sağır gönü ‘aded 48 gurûş 100
Köhne kebir kalıbca 2 gurûş 10
Döşek ‘aded 2 yasdık ‘aded 5 yorgan ‘aded 2 gurûş 12
Köhne kilim ‘aded 5 kürk kabıyla 1 gurûş 15
Köhne çuka 2 kavuk 1 kaftan 1 gurûş 4
Zerde.....1 tılsım 1 gurûş 18
Nukûden gurûş 135
Hırdavat hane gurûş 20
Cem’an yekûn gurûş 1935 (yalnız bin dokuz yüz otuz beş gurûşdur)
Ve ihracat _____
Teçhiz tekfini gurûş 25
Resm-i kıymet-i ‘âdi gurûş 50
Hüdamiyye emniyye çukadariyye gurûş 7
Katibiyye ihzâriyye gurûş 2 sümün 9
Mühr-i mü’ehhil.....gurûş 80
Deyn-i müsbet hark-i kebir gurûş 22

Cem’an yekûn ihracat gurûş_____ 107

Sahhu’l-bâki li’t-taksim-i beyne’l-verese _____gurûş 1748,5

Hissetü’z-zevcetü’l-mezbûre mine’l-sümün gurûş 218

Hissetü’l-ibn-i Ömer gurûş 765 rub’ 1

Hhissetü’l-haml’l-mevkûf gurûş 765 rub’ 1

Hurrire e’d-defter bi-ma’rifetü’l-verese Mehmed Yahya el-müvellâ hilâfe be-medine-i Karahisar Sâhib ğafere ‘anhu.

S. 142/Bel: 208

Kütahyalı Kara Süleyman'ın serdengeçdi emridir.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Anadolu'nun sağ vusûl ve orta kolları ve yemîn u yesârında Erzurum'a varınca yol üzerinde vakı'a kazaların kadıları zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refî'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ Erzurum canibi ser'askeri vezirim Ahmed Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûnun ma'yyetinde mevcûd bulunmak üzere vilâyet-i Anadolu'dan Kütahyalı Kara Süleyman zîde kadruhû ma'rifetiyle mücerreden tahrîri fermânım olan beş yüz nefer silahdar serdengeçdi neferâtlarının tahrîr olundukları mahallerden eyyâm-ı meksleriyle Erzurum'a varınca nüzûl idecekleri menâzilde rûz-ı müdde ta'yînatları kazalar ahâlisi taraflarından virilmek üzere fermânım olmağın imdi siz ki kadılar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetiş erlerisiz işbu emr-i celilü'l-kadrim vusûlünde neferât-ı merkûenin tahrîr olundukları mahallerden Erzurum'a varınca nüzûl idecekleri menâzilde her kangınızın taht-ı kazasına varub dâhil olur ise mevcûdlarına göre her neferine yevmiye birer çift nan ve beher beş neferine birer vukıyye guşt ve beş neferine bir kile şa'îr ve kethüdâ ve başçavuş ve 'alemdar ve zabitanın her neferine yevmiye ikişer çift nan ve bir vukıyye guşt ve yarımşar kile şa'îr ve ağasına yevmi beş çift nan ve iki vukıyye guşt ve bir kile şa'îr ve on bir re's saka ve sabane bârgîrleri için dahi yevmiye iki kile yarım şa'îr ta'yînatların kazalar ahâlisi taraflarından virilub lazım gelen behası tekaliflerine takas olunmak için virilan ta'yînatın mikdârları ve menzillerinin resm ve şöhretleri tasrihi ile kabzına me'mûr zabitanından memhûr temessükât ahz ve hıfz olunub beyhude gadr ve 'illet iradıyla ta'yînatları husûsunda müzâyakalarına bâ'is olmakdan ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celilü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla vaz' ve hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevm fi'l-yemi's-sâni min Rebi'ü'l-ahir fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi 13 Cemaziye'l-âhir sene 1156.

S. 143/Bel: 209

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Mevlana Teke kadısı zîde fazlehu ve kîdvetü's-sikât ve'l-müstehîfzî Karahisâr-ı Sâhib kal'ası dizdarı olan zîde hîfzîhu tevki'-i refî'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki seyyidetü'l-mücerreden sana el-muhassat ta'cû'l-mestûrât haline min Hadice Sultan dâmet 'azimuhânın haslarından Teke sancağında vâki 'Arabtân tan haslarının re'âyâsı Kıbtî tâ'ifesinden olub bu ana gelince içlerinden yeniçerilik iddi'asında oldukları yoğ iken 'Arablar karyesinden Şerioğlu Ali ve Bağçeli karyesinden Köçekoğlu Ahmed nâm kimesneler bundan akdem sadır olan fermân-ı 'âli'ye ita'at itmeyub bizler yeniçeriyüz deyu ba'zı eşirra yekdil ve re'âyânın beynlerini ihtilal ve has mâlının kesrine bâdi olmalarıyla şerr ve mazarratları re'âyâ üzerinden def' için Karahisâr-ı Sâhib kal'asında kal'abend olunmaları bâbında Sultan müşârün-ileyhanın kethüdâsı kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Yusuf zîde mecdühû tarafından inha ve iltimas olunub has-ı merkûmeden re'âyâsının ol-vechle beynlerine ihtilal virub kendu hallerinde olmıyan merkûmân Şerioğlu Ali ve Bağçeli karyesinden Köçekoğlu Ahmed nâm yaramazlar bulundukları mahallde ahz ve kal'a-i merkûmede habs ve kal'abend olunmaları fermân olmağın sâlifü'z-zıkr iki nefer mezbûrlar bulundukları mahallde ahz ve ıslah-ı nefis idince kal'a-i merkûmede habs ve kal'abend olunmaları için takayyüd ve ihtimâm eyleyub ve sen ki dizdarsın mezbûranı dizdarı olduğun kal'a-i merkûmede habs ve kal'abend idub tekrar itlâkları için emr-i 'âli sadır olmadıkça itlâk eylemiyesin deyu düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem bi'l-fî'il dergâh-ı mu'allam yeniçerileri ağası olan vezirim Hasan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmeğle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim ve vezir müşârün-ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince 'amel idub hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyub mazmûn emr-i şerîfimle 'âmil olasız 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi evâhir-i Cemâziye'l-evvel fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa
1156.

vasale ileynâ fi 17 Cemaziyyel-Âhir sene

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sipah ocağı kethüdâsı zîde mecdühû
tevk'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki bundan akdem sadır olan emr-i
şerîfim mücebince vilâyet-i Anadolu'dan mücerreden tahrîr olunacak bin nefer sipah
serdengeçdi ve bin nefer dahi 'atik neferâtdan tahrîr olunacak terakkiler bir an akdem
tahrîr ve tekmil ve bi-'avnihi Te'âlâ bir sa'at mukaddem Erzurum canibi ser'asker ve
düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim Ahmed Paşa
Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûnun ma'iiyetlerinde bulunub sene tamamına değin müşârün-
ileyhin izinleri ile hidemât-ı 'aliyyede a'mâl ve istihdâm olunmaları için sen ki
kethüdâ-yı mûmâ-ileyhsin bundan akdem sadır olan emr-i şerîfim mücebince neferât-ı
mezkûrunun üzerlerine başbuğ nasb ve ta'yîn olunmuşdun lakin el-haletü hazihi
memâlik-i İran Nadir Şahın Hemedan ve Bağdad taraflarına ve seferimde ve
ol-havaliye reside-i vest nizâvel-i isâl müzadd-ı 'iyâd ve efkâr fesidesinde olduğu zâhir
ve bedidâr olmakdan nâşi hâlâ Diyarbekir valisi ve ser'askeri olan düstûr-ı mükerrerem
müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirin Ali Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûnun
ma'iiyetlerinde 'asakir-i nusret-mü'essirin tevfir ve teksiri mühimm ve mukteza
olmağla imdi neferât-ı mezkûrunun dahi Erzurum tarafından tahvil ve Diyarbekir
tarafında ser'asker müşârün-ileyhin ma'iiyetlerinde bulunub re'y-i zerîn isabet
rehinleriyle vâki olan hidemât-ı mebrûrede kıyam ve sarf ve sa'y ihtimâm idub
mukaddema ve hâlâ şeref-sudûr olan evâmir-i 'aliyyem mücebince sen ki kethüdâ
mûmâ-ileyhsin bi'l-fi'il neferât-ı mezkûrun üzerlerine başbuğ nasb ve ta'yîn olunmakla
me'mûriyetini te'kid ve sarf-ı nakdine mâ-hasılını tenbih için ocak çavuşlarından
Osman çavuş zîde kadruhû ile irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde gerekdir ki
me'mûriyetin hasebiyle neferât-ı mezkûrun ocaklardan teçhiz ve tekniline me'mûr olan
çavuşân ve terakkilu ve serdengeçdi ağalarına ifhâm ve ikaz olunmalarıyla sen dahi bu
husûsda kemâl-i dikkat ve ihtimâm ve senden her vechle gayret ve hamiiyet me'mul ve
melhuz olmağın neferât-ı mezkûrunu bir an mukaddem ve bir sa'at akdem yanında cem'
ve tertib ve önlerine düşüb fermân olduğu üzere Diyarbekir valisi ve ser'askeri
müşârün-ileyhin ma'iiyetlerinde bulunmak üzere mahal-i mezkûra varub vâli olan
hidemât-ı 'aliyyede müşârün-ileyhin re'y ve zerinleri üzere neferât-ı mezkûrunu a'mâl
ve istihdam ve hidemât-ı mebrûreyi vücuda geturmeye bezl-i tâb ve tevân eyleyub
ve.....evkat sa'ireye kıyas ile Ma'azallahu Te'âlâ mikdâr zerre nihaven ve taksirin

zuhur ider ise bir vechile gadr ve ‘illetin isgâ olunmayub mes’ul ve mu’atab olacağını emr-i muhakkak bilub ziyâde basiret ve intibah üzere hareket ve bir an akden ve bir sa’at mukaddem neferât-ı mezkûrun ile savb-ı me’mûrenize ‘azimet ve hilâfına vaz’ ve hareketden gâyetü’l-gâye hâzer ve mücânebet eyleyesun deyu iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim hâlâ sipahiler ağası olan el-Hâc Halil dâme mecdühû tarafından mühürlü mektûb virilmeğle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişân sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan emr-i celilü’l-kadrim ve mûmâ-ileyh tarafından virilan mektûb-ı memhur mücebince ‘âmil olub hilâfından gâyetü’l-gâye hâzer ve mücânebet eyleyesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fi Evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa
1156.

vasale ileynâ fi 23 Cemâziye’l-âhir sene

S. 145/Bel: 211

Tavâ’if-i ‘askeriyyenin bâ-fermân-ı ‘âli sürücü ta’yîn buyrulan hassa silahşör Halil Ağa’nın emridir.

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keîlâm Üsküdar’dan Anadolu’nun sağ kolu yemîn u yesârıyla nihayetine varınca vâki olan kuzât ve nüvvab zîde fazlehum ve iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim Hassa silahşörlerinden olub dergâh-ı mu’allam kapucı başlarından bu def’a dahi sürücü ta’yîn olunan Halil dâme mecdühû ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân mütesellimler ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârlar vekilleri ve sâ’ir zabitan ve a’yân-ı vilâyetzîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki Diyarbekir ser’askeri ma’iyyetine tertib olunan’askeriyyenin yerlerinden ve yurdlarından mu’accilen ihraç ve sürüb görürerek savb-ı me’mûrelerine îsalleri için rical-i devlet-i ‘aliyyemden sipahiler ağası olan iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim Mustafa dâme mecdühû zıkr olunan sağ kola mukaddema sürücü ta’yîn ve irsâl olunmuşdu el-hâletü hazihi Bağdad ve Kerkük ve Musul taraflarından bu def’a vârid olan tahrîratda sipah-i gümrâh su-i kasd fikr u fesadıyla memâlik-i mahruseme dühûl eylediği ihbar olunmakdan nâşi hâlâ Diyarbekir canibi ser’askeri düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü’l-‘âlem vezirim Ali Paşa Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehû ta’yînat mecmu’asıyla Diyarbekir’den mu’accilen hareket

ve bi-.....Te'âlâ 'aduvvi mefhûrun üzerine varub def'.....mübaderet ve hudûdda olunan İbadullaha imdâd ve i'anet eylemek üzere mücerreden hareket ve 'azimete me'mûr olmağla âsker-i me'mûreden henüz yerlerinden kalkmayub geruye kalmışları var ise 'alâ-eyy-i hâl kaza-i be-kaza teftiş ve tafahhus olunarak ve bir ferdi yerinden ve yurdundan kalmak(kalmamak olmalıydı) üzere mücerreden cümlesi ihraç ve bu def'a ta'yîn olunan sürücü mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mahal-i me'mûra irsâl olunmak fermânım ve bu emr-i ehem ve 'âzamın itmâm ve teftişinizden matlub-ı hümâyûnum olmakda ikdâmen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîf dahi ısdâr ve sürücü mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur husûs-ı mezbûr mukaddema size ifhâm olunduğu üzere din ve mezheb sevdası olub bu babda mâlen ve bedenen imdâd ve i'anet iktifa iden umurun itmâm ve temşiyetlere takayyüd ve müzâheret cümlelizin üzerine fariza-i zimmet olmağla bu emr-i ehemde Ma'azallahu Te'âlâ tekâsül ve tevakki idenler dünya ve 'ukbâda mazhar-ı şâmet-i ruhsâr olacaklarından gayri her kimin kusuru haber alınur ise ecdâd-ı a'zamım ervâh-ı tayyibeleri için bilâ-eman haklarından gelineceği cümlelizin ma'lûmunuz oldukda sürücü mûmâ-ileyh ma'rifetiyle 'alâ-eyy-i hâl ihraç ve kaza-i be-kaza sürüb Diyarbekir ser'askeri ma'iyetine isâl eyleyub ve siz ki bu def'a sürücü ta'yîn olunan mûmâ-ileyhsin sürücü ta'yîn olunmağla Üskûdar'dan sağ kol üzerinden Diyarbekir'e varınca henüz gitmeyen sunûf-ı 'askeriyyeyi kaza-i be-kaza teftiş ve tafahhus iderek yerlerinden ve yurdlarından ihraç ve gitmede ta'annüd ve ta'allül idenleri olduğu kazanın hükkâm ve zabitanı ma'rifetiyle ahz ve habs ve kazası taraflarından keyfiyyetleri ism ve resmleriyle ilâm olunub bu sibâk üzere cümlesini öne katub sürüb götürerek ve bir mahalle meks ve arâm eylemiyerek bir sa'at akdem ve bir kadem mukaddem itmâm-ı hidmet-i me'mûre ki ikdam-ı tâm eyleyesin bu husûsda Ma'azallahu Te'âlâ bir ferd mikdâr zerre tekâsül ve rehâvet eylediği ve 'asker-i me'mûrdan bir neferi himaye veyahut ağmâz ve tevakki ile yerlerinden ihraç ve irsâlde kusur itduğı zahir olur ise her kim olur ise olsun kendu için tahlis giryân-ı siyanet mansur olmadığı cümleliz ma'lûmu oldukda âna göre cümleliz bu hidmetin rüyet ve temşiyetinde hâb ve rahatı terk iderek mazmûn emr-i şerîfimi infaz ve icraya ikdam ve mikdâr zerre hilâfından gâyetü'l-gâye hâzer ve ittikâ-i tam eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz

‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılâsîz tahrîren fî evâsıt-ı Cemaziye’l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fî’l-yevmi’s-sâbi ve’l-ışrin min Cemaziye’l-âhir sene 1156.

Tıbk aslehu’l-‘âli nemakahu’l-fakir ileyhi el-mu’allâ Mustafa eş-şehr-i Ali Efendi-zâde el-müvellâ-hilâfe’ufiye ‘anhu.

S. 146/Bel: 212

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keâm Anadolu’nun sağ kolu yemîn u yesârıyla nihayetine varınca vâki olan kazaların kadıları ve nâ’ibleri zîde fazlehum ve kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân ocakda hâlâ başçavuş olup sağ koldan ‘asker ihracına ve bayraklar keşidesine me’mûr Musa zîde mecdühû ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân husûs-ı mezbûr için sağ kol canibinden mürur-ı ‘ubur üzere olan çavuşân ve sâ’ir zabitan ve serdengeçdi ağaları ve ‘alemdarları ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyarları ve a’yân-ı vilâyetve iş erleri ve kulâ dizdarları zîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki bu sene-i mübâreke de sağ kol canibinden hâlâ Diyarbekir ser’askeri ma’iyyetine me’mûr olan serdengeçdi bayrakları ve yeniçeri serdârları ve bi’l-cümle ‘atik-i serdengeçdi ağaları ve ‘alemdarları ve yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kul oğulları neferâtından emr u fermân olundukları vech üzere bir ferd bu vakte kalmayub ‘umumen ser’askeri müşârûn-ileyh ma’iyyetlerinde mevcûd bulunmak üzere te’kiden bir iki def’a isti’cal-i evâmîr-i ‘aliyyeleriyle cümleye kirâren tenbih ve Ma’azallahu Te’âlâ gitmekden nükûl ve fütur veyahud ziyâde rehâvet ve tekâsül eyleyub mübâşerâta sûvbet meşakkata bâ’is olup bir gün ve bir sa’at mukaddem savb-ı me’mûresinde bulunmağa adem-i takayyüd ve ihtimâmları nümâyân olanların dahi haklarında lazım gelen ‘ukubât-ı meşru’alarının icrası için ol-makûlelerin ahz ve kal’abend olunub keyfiyyet-i ahvalleri der-sa’âdetime ‘arz ve ilâm olunmak için emr ve tenbih olundukları dahi cümlelerin ma’lûmları olmuş iken el-hâletü hazihi mahallinde cümlelerin vusûlleri gelmek üzere gûşdâr iken zikr olunan sağ kol kazalarının serdârlarından ve sedengeçdi ağa ve ‘alemdar ve tavâ’if-i ‘askeriyyesinden yollarda ve bellerde meks ve te’hîr ve birbirlerine bahane ve ba’zı i’zar-ı vahiyte iradiyle tekâsül idub ekseri gerude bulunub meks ve te’hîr ile bu vakte dek kaldıklarından ve mücerred gitmemek da’iyyesiyle henüz hareket ve ‘azimet eylemiyenler bir vechle ‘avk ve te’hîr

ve rehâvet ve tekâsülleri zahir olmuş ise ve her kimler olur ise olsun mutlak dahi kazalarından çıkmıyanları ve çıkub kurb ve civar kazalarında meks ve ayak sürdüb seyr ü sür'at ve şitab eylemiyenleri bulundukları mahallde bilâ-te'hîr ahz ve ita'at-ı emr-i 'âli eylemedikleri için şer'an haklarında lazım gelen 'ukûbât-ı meşru'alarının icrası için 'alâ-eyy-i hâlin ism ve resmleri ve şöhretleriyle defter ve 'arz ve ilâm ve 'icâleten dersa'âdetime irsâl ve ba'de haklarında ne-vechle emr-i 'âli sadır olur ise âna göre icra olunmak için akreb ve münasib olunan kangı kal'a olur ise olsun muhkem habs ve kal'abend olunmaları için ittifak bu husûsda ihtimâm-ı tâm eyleyub ve'l-hasıl hîn-i evkâtde a'danın mükerrer ve hilesinden me'mun olmayub memâlik-i mahrusem hudûd ve sınırının sirayet katına düşüb ihtimalinden sıyanet ve himayeti cümlemin vâcibe-i zimmeti olub uğur-ı dîn-i mübeyyene can ve baş ile hidmet ve hareket ve tahsini rıza-yı hümayûnuma sarf-ı kudret idecek vakitler olmağla tavâ'if-i 'askeriyyenin umum savb-ı me'mûrelerinde bulunmak üzere evvel be-evvel ve iki konak bir iderek dahi bundan akdem seyr-i sür'at eylemeleri üzerlerine lazım iken hâlâ bu vakitlerde dahi giru bulunub ve ba'zı hâzer bahane idenler tertib ceza olunmaları lazım halden olduğu ecilden ba'de'l-yevm icrasına mübaderet ve bundan böyle mübâşir ve hükkâm ve zabitan ve a'yân-ı vilâyetve iş erleri siz ki zikr olunan sağ kolun me'mûr olan 'askerinin seri'an 'acilen bir sa'at mukaddem kemal-i sür'at ve şitab ile bulundukları mahallde sürüb savb-ı me'mûra tesyir eylememek lazım gelur ise kimesnenin hakkında bundan sonra merhamet ve mikdâr zerre gadr ve cevaplarına i'tibar olunmayub eşedd-i 'ukubat ile teşdid olunacakları muhakkak olmağla âna göre basiret ve intibah üzere hareket ve husûs-ı mezbûrede gâyetü'l-gâye ikdam ve ihtimâm olunub gerek giru bulunub gitmemelerinin bâlâda zikr olunduğu üzere ahz ve kal'abendlerinde ve gerek seri'an isâl ve tesyir olunmak üzere mücerred-i ihtimâmdan serimuankusur olunmamak dermanım olmağın irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ vusûlünde vech-i meşrûh üzere 'amel ve icrasında mühimm ve ziyâde mukayyed olasız siz ki dizdarlarsız husûs-ı mezbûr için gönderilan kimesneleri dizdarları olduğunuz kal'alarda muhkem habs ve kal'abend idub haklarında tevcihle emr-i 'âli sadır olur ise âna göre icrasında olmanız için itlâklarında be-gâyet ihtirâz ve mücânebet eyleyesiz deyu bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allam yeniçerileri ağası olan düstûr-ı mükerrer müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim Hasan Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmeğle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ

vusûl buldukda bu babda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim ve müşârün-ileyhin tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince 'amel idub hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi evâsıt-ı Cemaziye'l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 29 Cemaziye'l-âhir sene 1156.

Mücebince yeniçeri ağası ağa paşanın mektûbu dahi vardır.

S. 149/Bel: 213

Karahisari Ali Ağa'nın devenin tahvili emridir.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân dergâh-ı mu'allam gediklulerinden olub Karahisâr-ı Sâhib ve Akşehir sancaklarından mekkârî deve ihracına me'mûr olan Ali zîde mecdühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki işbu sene-i mübarekede Erzurum ser'askeri ma'yyetinde zehâyir ve mühimmât nakli hidmetinde a'mal ve istihdam olunmak üzere sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle Karahisâr-ı Sâhib sancağından ihraç fermânım olan yüz mehâr ve Akşehir sancağından ihracı fermânım olan elli mehâr develeri ihraç ve hazır ve amade olunduğuna der-sa'âdetime ilâm eyledikten sonra ne-vechle fermânım olur ise mücebi ile 'amel ve hareket itmek için bundan akdem emr-i şerîf-i 'âlişânım ısdâr ve irsâl olunmuşdu el-hâletü hazâh muktezayı vakt ve hâle göre şütrân-ı mezbûrenin düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem hâlâ Diyarbekir valisi ve ser'askeri olan vezirim Ali Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûnun ma'yyetine sevk ve tesyir itdirilmesi mukteza olduğuna bina'en zikr olunan develeri mukaddema me'mûr olduğun üzere doğru Sivas'a sevk ve mecmu'ana mütehammil olduğu mikdâr şa'îr tahmil ve Diyarbekir canibine tesyir eylemek fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîf-i 'âlişânım vusûlünde şütran-ı mezbûre ber-vech-i muharrer ser'asker müşârün-ileyh ma'yyetinde hidemât-ı mühimmede a'mal ve istihdam olunmak şartıyla istishâb ve doğru Sivas'a sevk ve Sivas'da mevcûd olan yeri zahireden mecmu'ana mütehammil olduğu mikdâr şa'îr tahmil ve 'icâleten Diyarbekir'e nakl ve isâl eylemekde bezl u kudret ve sarf-ı tâb ve takat ve hilâf-ı fermân vazı'a ve hâlinden gâyetü'l-gâye hâzer ve mücânebet eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfim vardıkda bu babda sadır olan işbu emr-i şerîf-i celilü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-

makrûniyle ‘âmil olub ihlâfiyla vaz’ ve harketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız fi’l-yevmi’s-sâlis ve’l-ışrin min Cemaziye’l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fi’l-yevmi’s-sabi ve’l-ışrin min Cemaziye’l-âhir sene 1156.

S. 149/Bel: 213A

Mütevelli el-Hâc Ali’nin vilâyet zimmetinde olan akçesi mübâya’a zimmetine gelince gerek el-Hâc Ebu Bekir Beşe’dan ve gerek vilâyetli yedinden bi’t-tamam ve’l-kemâl ahz ve kabz eyledim dediği bu mahalle kayd fi 6 Receb sene 1156.

S. 150/Bel: 214

Yâ Fettah Yâ Rezzak Bismi’l-lahi Rahmani’r-Rahim Yâ bedi’ü’l-semâvât ve’l-arz

Allahümme iftahlenâ bi’l-emn ve selâmete ve ehtam ve’l-sa’âdete vahfazna min cemil vela ve derku’s-şifa ve’l-sevâ’il-kazâ ve’ş-şemâtü’l-a’dâ bi-‘azmetike ve kibriyâ’ike yâ bedi’ü’s-semâvâti ve’l-‘ard yâzi’l-celâli ve’l-ikrâm ‘azizün emânâtina fi yevm-i çehar sene 1156.

S. 150/Bel: 215

Sucuzâde’nin ibkâ mektûbudur.

Şeri’at-i şî’âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi ba’d’e’s-selâm inha olunur ki

Zîr-i hükümetinizde serdâr olan kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân elli dört cema’atinin Sucu-zâde Ali Ağa zîde kadruhûya serdârlığı kemakân ibka ve mukarrer olmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olundu vusûlünde gerekdir ki mezbûru serdârlık umurunda istihdam idub aheri müdahale etdirmiyesiz ve ol-tarafda olan yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kul oğulları ve gulemancî mezbûru üzerlerine serdâr ve zabıt bilüb sözünden dışarı ve re’yinden hariç vaz’ ve harketde bulunmayub ita’at ve inkıyad üzere olalar ve tavâ’if-i mezbûrundan bilâ-varis ma’ruf-ı fevt olanların muhallelat ve metrukatların mezbûra ahz ve kabz itdirdub ma’rifet-i şer’le sûk-i sultaniyyede müzayede ve fûruht ve hasıl olan nukûdun mümzâ ve mahtum müfredat defteriyle taraf-ı beytû’l-mâle irsâl ve isâl itdirdesiz ve sen ki serdârsın mukim ve misafir zuhur iden erâzil ve eşkıyanın zabt u rabtlarıyla sükkan-ı vilâyetin emn ve rahatlarına mücerred-i

sa'y olub hilâf-ı şer' ve'l-kanun vaz' ve hareketden be-gâyet mücânebet idub müceb-i mektûbla 'âmil olasız tahrîren fî evâhir-i Recebû'l-Ferd fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

El-fakir Hasan Ağa dergâh-ı 'âli yeniçeriyân

S. 151/Bel: 216

Orta boylu ela gözlü açık kaşlı râfi'-i tevki'-i refi'ü's-şân-ı hâkânî Salih bin Eyüb süsse-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idub Karahisâr-ı Sâhib sancağında Kırhisar nahiyesinde Çiftlik-i Hoca ve karye-i Döğër ve gayriden üç bin yedi yüz akçe mensûh tımara mutasarrıf olan Mustafa yedinde olan berâtın virub tımarını hüsn-i rızasıyla kasr-ı yed-i Mahmud Paşa mahkemesinde hüccet-i şer'iyye olunmağla kasr-ı yedinden bin yüz elli üç Zi'l-ka'desinde kapudan-ı sabık Süleyman Paşa tarafından buna tevcih devirilen tezkire mücebince asitâne-i sa'âdetimden berât olunmuş iken mezkûr Mustafa'nın babası Kara Ömer merkûm Mustafa'nın dayısı olmak üzere yeğenim Mustafa'nın tezkiresin berât itdirdikden sonra oğlum diğër Mustafa sanduğumu sarka ve mezbûr Salih'e yüz elli gurûşa kasr-ı yed ve berât ve mezbûr Mustafa dayısı Ömer ile Kasım Paşa mahkemesinde mürâfa'a olunduklarında vech-i meşrûh üzere olduğu ikrar ve ilâm ve kasr-ı yedi hilâfdır deyu bunun ref'inden tersane-i 'amirem tarafından 'arz-ı hâl ile elli dört senesinde Mustafa ismine ibka ve mücebince asitâne-i sa'âdetimden berât ve sadır olan fermân-ı 'âli mücebince mezkûr Ömer'in oğlu tımar-ı mezbûra mutasarrıf ve vâki olan hidemât-ı 'aliyyede mevcûd ve sâhib-i tımar olduğu Karahisâr-ı Sâhib 'de sakin gediklu dergâh-ı 'âli müteferrikalarından tevzi Mustafa ve Karahisari el-Hâc Abdullah ve Mustafa-zâde Ali ve eyalet-i Cezayir'den Mehmed sipahi ve sabıkan tersane-i 'amire defter emini Lütfü Mehmed ve Katib Hüsameddin ve mensûh sancağı erbab-ı tımarından Abdullah bin Derviş ve gayriler tımar-ı mezbûrun yeğeni Mustafa'nın kat'a alakası olmadığı 'alâ-tarikü's-şahâdet haber virdikleri ilâm olundukda mezkûr Mustafa'nın ref'inden ba'de'l-ilâm tımar-ı mezbûr asitâne-i sa'âdetimden ibkası fermân ve kapudan-ı sabık Mustafa Paşa tarafından virilen tezkire mücebince berâtıyla üzerinde olub dahl olunmak icab itmez iken mezkûr Mustafa'nın babası Ömer tekrar zuhur ve şirrete sülûk ve tımar-ı mezbûr gah yeğenim ve gah oğlum Mustafa'nın olub ve oğlum mezbûr sara' marâzına mübtela olduğundan sara'i halinde mezbûr Salih iğfâl ve tımarı kasr-ı yed eyledi deyu alub vehibde ibka olunmuş iken

tekrar alub gadr ve mezkûr Mustafa'nın keyfiyeti bâ-fermân-ı 'âli su'al olundukda vech-i meşrûh üzere sara'î halinde iğfâl ve kasr-ı yed itdirdub mağdurdur deyu mensûhat erbab-ı tımarından beş nefer kimesneler hilâf-ı inha şahadetleriyle yine kapudan-ı sabık Mustafa Paşa'nın ilâmı mûcebince ibka devirilan tezkire mûcebince tekrar işbu bin yüz elli altı Rebi'ü'l-evvelinde ibka ve berât ve buna gadr ve mezbûr Mustafa'nın mukaddema kasr-ı yedi hüccet-i şer'îyye ve rızasıyla olduğu şuhud haberleriyle sabit ve zahir iken merkûm Mustafa'nın babası celbe salik ve tımar-ı mezbûr gah oğlum Mustafa'nın ve gah yeğenim Mustafa'nındır deyu hilâf-ı inha ve iddi'a ve mezbûrların ve gerek yeğeni Mustafa'nın tımar-ı mezbûrda alakası olmayub ve oğlu Mustafa sara' marazına mübtela olub sara'î halinde kasr-ı yed eyledi deyu ibkası hilâf ve gadr olmağla tımar-ı mezbûr mezkûr Mustafa'nın ref'inden kemâ-fî'l-evvel kenduye olunmak bâbında inayet rica ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olub tımar-ı mezbûr mezkûr Salih Veled-i Eyüb'ün hak-ı sarihi olduğun Kütahya nayibi Mevlana Ali ve Karahisâr-ı Sâhib nayibi Mevlana Mahmud zîde 'ilmühû başka başka arz ve mensuhât sancağının zu'ama ve erbab-ı tımarı mahzar etmeleriyle sancağında sakın olub alaybeyisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tımar-ı mezbûr Mustafa'nın ref'inden merkûm Salih bin Eyüb'e tevcih olunmak içün sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf Cemaziye'l-âhîrinin altıncı gününden hükm-i şerîfim virildikden sonra tezkiresi ihraç olunmağla zikr olunan üç bin yedi yüz akçe tımar vech-i meşrûh üzere mezkûr Mustafa'nın ref'inden merkûm Salih Veled-i Eyüb'e tevcih olunub virdum ki zikr olunur.

Çiftlik-i Hoca der-karye-i Döğeri tabi' Kırhisar 1122

Çiftlik-i Mehmed der-karye-i Döğeri tabi' 7881

Çiftlik-i.....der-karye-i Döğeri tabi' Kırhisar 710

Çiftlik-i Umur der-karye-i tabi' Kırhisar 888

Ve BUYURDUM Kİ ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyle ki veza'if-i hidemât mebrûre-i mevfûre ve müşâ'i-i meskûre 'asakir-i mansureden bermûceb-i defter-i hâkânî bi-kusur mer'i ve mü'eddi kıla ol-babda hiç ferd mani' olmiya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Vasale ileynâ fi 1 Recebû'l-Ferd sene 1156

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 152/Bel: 217

‘Asakir-i İslâm’a sefer emr olunduğu ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîf üzere sadır buyurulan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn.

Şah İsmail evladından Acem şahı olan Tahmast Şahı katl ve yerine şah olan Nadir Şah ehl-i İran’dan bin sebb ve rızâ ref’ ve İslâmiye kabul itdirdub ânların beyninde muhtarları olan mezheb-i Ca’feri hak ve sahihdir deyu tasdik ve mezâhib-i erba’a ki Hanefi ve Malik ve Şafi’i ve Hanbeli mezâhibine bu dahi hams olmak üzere ‘add ve ilhak olunub ve Beytüllahü’l-Haram’ın rûknlerinden bir rûkn mezheb-i Ca’feri erbabına ta’yîn olunmasını benden iltimas ben dahi sahra-yı şah olduğum vakit ânlar ile bu emrin husûlünü ta’ahhüd itmiş idim deyu muktedâ-yı e’imme-i dîn-i mübîn Numan bin Sabit Radiyallahu Te’âlâ ‘anhü mezâhibi üzere olub hükkâm-ı şer’ esbah-ı ikvâl e’imme-i hanefiyye ile hükm ve tenbih iderek takallub-ı kazâ eyliyen sultan-ı ed-din ve’l-bahreyn Hadımü’l-Haremeyn eş-şerîfeyn sultanü’l-İslâm ve’l-müslimin Edâma’llahu Te’âlâ ilâ yevmi’d-din hazretlerine birkaç def’a elçiler ile nâmeler gönderub bu mezheb-i Ca’feri hakdır deyu tasdik ve kabul ve mezheb-i erba’aya hams olmak üzere add idek deyu teklif itdikleri mezhebi şî’a mezhebi olduğu kenduye bâ’is olunan sevâ-i a’zam ve ‘ulemâ-yı ilâm ma’lûm olduktan sonra i’tikad gibi ‘ilmde dahi ‘İndallahu Te’âlâ hak-ı vahid olub mu’tad olmamağla muktedâmız olan İmâm-ı A’zâm mezhebinde mü’ellif ketb-i fıkhiyyede e’imme-i ehl-i sünnet katında mer’i ve mu’teber Ca’feri unvanıyla ma’ruf mezheb tahrîr olunmayub ve tashih-i mezheb-i e’immemizin re’y ve tahrîrlerine ve ânlardan nakl-i sarih mevkûfdur deyu ‘özü-i şer’ tahrîrinden mâ’adan lediyyü’l-hâce-i bast mezâhib ile mahzur-ı şer’ inhâ olunur deyu ittifak-ı ‘ulemâ-yı a’zam ile cevap-ı şer’si testir ve Harem-i Şerîf’de vâki mezâhib-i erba’aya mahsus erkân-ı mezâhib-i erba’ada evkât-ı hamisede ‘akd-ı cema’at ile salavat-ı mektûbeyi edâya kıyam idilse imamların yerine iktida ile edâ-i salavat itmeleri dahi tahrîr olundukdan sonra ba’d-e’l-vusûl yine şah-ı mezbûrun nâme gönderub mezheb-i Ca’feri hakdır deyu tasdik ve kabul ve mezâhib-i erba’aya hamis olmak üzere ‘add idek ve el-I’rak-ı ‘Arab ve ba’zı âfil-i izn-i ticâresi memleketlerinden tasarruflarında olan Timur Han’ın istila itdikleri memleketlere dahi istila ‘ilavesiyle mezâhib-i erba’aya mezheb-i Ca’feri olmak üzere tasdik ve kabul teklifinde sabr ve ahrâr ve kasd-ı ihzâr izhar itmeğin mezheb-i mesfûr ise i’tikad ve ‘ilmde ve usûl ve fûru’da fırka-i naciye-i ehl-i sünnet ve cema’ate muhalif olub Ashab-ı Kiram

Ridvanullahu Te'âlâ aleyhim ecma'in hâzeratına ta'an kadîh ve ba'zı 'adâvete mebni olan mezahib-i şî'adan İmamiyye isna-yı 'aşeriyye fırka-i sünnete mahsus mezheb olduğu yedlerinde olub hâlâ ânınla 'amel itdikleri kitab-lem'a ve şerhi Ravzatü'l-Behiyye ve sâ'ir ketb-i şî'adan müstefad ve bi'l-müşahade hâl ve şanlarına vakıf 'adâl-i müslimîn ihbarlarından ma'lûm olduğundan gayri Ca'feriye ismiyle ta'kib olunan mezheb ketb-i kelâmdan melûl değildi fark-ı mezâhib-i şî'adan ma'dud ve hâl ve şânı ber-vech-i tafsîl ânda serd ve dine mu'teberât ketb olunan Alaaddin Semerkandi'nin mizan usul-ı tam kütüb-i mütezânide ve İbn-i Hemam'ın tahrîrinde ve şurûhunda kal-kadem mine'r-râfîzü'l-kubu bi'l Ca'feriyye deyu tasrih ve tahrîr olunub böyle mezâhib-i şî'i hakdır deyu tasdik ve kabul ve mezheb-i hamis itdirdum deyu 'inad ve ısrar ve sa'y-i bi'l-fesad ile ve nâ-müslimini istihlal ve emval ve 'ıyallerini garet kasdıyla 'asker çeküb asâr-ı rafz ve şî'ayı diyar-ı ehl-i sünnet ve cema'atde 'alenen icra ve Dârü'l-İslâmiyyeye hücum eyleseler şerr ve fesadlarını def' için sultanü'l-müslimin Zıllu'llahu Te'âlâ fi'l-arzın hazretleriyle 'âmme-i müslimine mezbûrlar ile kıtâl-i şerr ve 'acilen beyân buyrula.

Meşru'dur.

Bu suretde müsliminden mezbûrları katl idenler gaziler olub müsliminden katl olunanlar şehid olurlar mı Beyân.

Olurlar.

Bu suretde padişah-ı İslam Müde'ddullahu Te'âlâ Zıl-ı devlete 'aliyyü'l-enâm hazretleri şah-ı gümrahın bu vechle mektûbu varid olub mazmûnu ma'lûm-ı hümayûnları oldukda memâlik-i mahruseyi hücum a'dâdan himayet ve na'vezü İslamiyyeyi sıyanet için hudûd ve sinure 'asakir-i mevfûre bâ'is ve irsâl ve ser'asker nasb ve ta'yîn buyurub muhâfaza ve müdâfa'alarına kıyam üzere iken şah-ı icâmın serhad-ı İslamiye karib mevâzi'-ı müt'e'addideye hasibe-i hasene 'asakir-i menhusesi gelub mütecemmi' olduklarından sonra ba'zı mevâzi'da mütecemmi' olan 'asker-i menhusesi memâlik-i mahruseye hücum ve anda olan ehl ile mukâtele ve muharebe itdikleri ve ba'zı mevâzi'da mütecemmi' olan 'asker-i menhuse memâlik-i mahruseye hücum ve ifham için mütecemmi' oldukları mukarrer oldukda ta'yîn buyrulan 'asakir-i

mansure ol-mevâzi’-i mübeyyidede mütecemmi’e olub ehl-i İslam ile kıtale şurû’ ve memâlik-i mahruseye hücum için tehiyy iden ‘asakir-i menhusesi ile mukâtele ve şah-ı merkûma tefrika ve şevket kuvvetlerini kesr ve tahdim ve cema’atlerini kahr u tedbir itmek için min-küllü’l-vücuha kıyam ve her ne mahalde bilâd-ı İslamiyyeye hücum için olan cema’atlerini bulundukları mevzi’den def’lerine müsa’ade ve ihtimâm olunmak müslimin üzrelerine vâcib olur mu Beyân.

Olur.

Tıbk eslahu’l-hatır harrarehu’l-fakir ileyhi ‘azze şânühu ‘an Abdullah el-müvellâ hilâfe-i be-medine-i Berusa ‘ufiye ‘anhu.

Mücebince emr-i ‘âli dahi vardır.

S. 153/Bel: 217A

Şeyh Abdurrahim Mısırı kuddise sırruhu’l-‘aziz evkâfından hilâf-ı şart-ı vakf bir (silik) berât itdirmeğe memnu’ olduğu bu mahalle kayd.

Şuhudü’l-hâl _____

Yusuf Efendi ibn-i Süleyman Efendi; İbrahim Efendi ibn-i el-Hâc ‘İsa; Abdullah Efendi ibn-i Mehmed Efendi; Receb Efendi leh Yusuf Efendi; Fazl-zâde el-Hâc Hasan ve ‘abd.....

S. 153/Bel: 218

Gurre-i garra mutalli’-i zibâ mâh-ı ra’nâ işbu bin yüz elli altı senesi mâh-ı Şa’banü’l-Muazzam yevm Cum’adan olmak itibarıyla

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keâm vilâyet-i Anadolu’nun sağ kolundan dergâh-ı mu’allam yeniçerileri tahrîr olundukları mahallerden Diyarbekir’e varınca yol üzerinde vâki kazaların kadıları zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a’yân-ı vilâyetve iş erleri zîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümayûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki bu def’a Diyarbekir canibi ser’askeri ma’iyyeti için Anadolu’nun sağ kolundan mücerreden tahrîr ve küşâdi fermânım olan yirmi bayrak degah-ı mu’allam yeniçerileri neferâtlarının tahrîrlerine mübaşeret olduğu mahallerden Diyarbekir’e varınca esnâ-yı

râhde nüzûl eyledikleri menâzilde mevcûdlarına göre beher neferine yevmi birer çift nan ve beher beş neferine bir vukıyye guşt ta'yînatları ile eşyaları tahmil için her on neferine birer re's mekkâri bârgîri kazalar ahâlileri taraflarından virilmek fermânım olmağın imdi siz ki kadılar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet iş erlerisiz işbu emr-i celilü'l-kadrim vusûlünde ser'asker müşârün-ileyhin ma'îyyeti için mücerreden tahrîr ve küşâdi fermânım olan yirmi bayrak dergâh-ı mu'allam yeniçeri serdengeçdi neferâtı tahrîr olundukları mahallerden savb-ı me'mûrelerine varınca mevcûdlarına göre esnâ-yı râhde nüzûl eyledikleri menzillerde beher neferine yevmi birer çift nan-ı 'aziz ve beher beş neferine bir vukıyye guşt ta'yînatlarıyla eşyaları tahmil için dahi her on neferine birer re's mekkâri bârgîrleri kazalar ahâlileri taraflarından virilub icab iden behâ ve ücretleri için virilan ta'yînatın eyyam ve mikdârı ve kaza ve menzillerinin ism ve şöhretleri tasrihine zabitanadan memhur temessûkatı ahz ve kabz olunub neferât-ı mezbûrenin ta'yînatları husûsunda zaruret ve müzâyaka çekdirilmemek bâbında fermân-ı 'âli-şânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i celilü's-şân vâcibü'l-ittba' ve lazımlı'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at makrûniyle 'âmil olub hilâfınla vaz've harektden ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâsıt-ı şehri-i Receb-i şerîf fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fî 4 Şa'banü'l-Mu'azzam sene 1156

Tıbk aslehu'l-'âli harrarehu'l-fakir ileyhi 'azze şânühu Evliya-zâde Ahmed el-müvellâ hilâfe-i be-medine-i Balıkesri 'ufiye 'anhu.

S. 154/Bel: 219

Vech-i meşrûh üzere el-şöhret Hacı İbrahim Ağa yediyle bir kıt'a ta'yînat emri vusûl şod fî 6 Şa'ban sene 1156.

Vech-i meşrûh üzere ez-miri calik Ömer Ağa yediyle bir kıt'a ta'yînat emri vusûl şod fî 11 Şa'ban sene 1156. (fî neferat 'aded 1100)

Vech-i meşrûh üzere ez-miri Ali Odabaşı Ağa yediyle bir kıt'a ta'yînat emri vusûl şod fî 11 Şa'ban. sene 1156. (fî neferât 'aded 0100)

Vech-i meşrûh üzere Seferhisar Hoşbe el-Hâc Mehmed Ağa yediyle bir kıt'a ta'yînat emri vusûl şod fi 13 Şa'ban sene 1156.

Vech-i meşrûh üzere Seferhisar Hoşbe İbrahim Ağa yediyle bir kıt'a ta'yînat emri vusûl şod fi 13 Şa'ban sene 1156. (fi neferat 'aded 100)

Vech-i meşrûh üzere Tire'den Cevvaloğlu el-Hâc Ahmed Ağa bayrak nefer bir kıt'a ta'yînat emri vusûl şod fi 26 Şa'ban sene 1156. (401)

Yine Tire sakinlerden el-Hâc Hüseyin Ağa nefer 30 bir kıt'a ta'yînat emri vusûl fi 26 Şa'ban sene 1156.

Nefs-i Sire'den el-Hâc Mehmed Ağa yediyle bir kıt'a ta'yînat emri vusûl şod fi 27 Şa'ban sene 1156.

Vech-i meşrûh üzere Bergiden el-Hâc Hasan ağa yediyle bir kıt'a ta'yînat emri vusûl şod fi 27 Şa'ban sene 1156.

Vech-i meşrûh üzere Gerdli-zâde es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa yediyle

Vech-i meşrûh üzere Balıkesir'den Ali Ağa hazinedarı Süleyman Ağa yediyle

Vech-i meşrûh üzere Bigadic kazasından Tosunoğlu Mehmed Ağa yediyle fi 7 Ramazan sene 1156.

İbrahim ve Bâli yedleriyle dört bayrağa mesârif gurûş 32.

S. 154/Bel: 220

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib 'de vâki Hacı Abdi nâm sahibü'l-hayrın bina eylediği mekteb-i şerîfin tevliyeti evlada meşrut iken ecânibden Mehmed nâm kimesne hilâf-ı şart-ı vakıf kendi üzerine berât itdirdub erbâb-ı istihkakdan ve evlad-ı vakıfdan her vechle lâyıkk ve müstehakk olan işbu râfî'-i tevki'-i refi'ü's-şân-ı hâkânî Hüseyin Halife'ye gadr-ı külli olmağla merkûm Mehmed'in ref'inden tevcih olunub yedine berât-ı 'âlişân virilmek bâbında nâ'ibi Mevlana es-Seyyid Mahmud zîde 'ilmühû 'arz itmeğe sadaka idub bu berât-ı hümayûn sa'âdet-makrûnu virdim ve BUYURDUM Kİ ba'de'l-yevm mezbûr Hüseyin Halife 'an-evlâd varub zikr olunan mekteb-i vakfın Mehmed ref'inden mütevellisi olub hidmet-i lazimesin mer'i ve mü'eddi kıldıktan sonra vazife-i mu'ayyenesiyle mutasarrıf olub vakfın ruhu ve devam-ı ömr-i devletim için du'aya müdavemet göstere ol-babda ref' olunan mezbûr Mehmed ve taraf-ı aherden

kimesne merâhim olmya şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılalar tahrîren fî evâhir-i Cemaziye’l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fî 5 Şa’banü’l-Mu’azzam sene 1156

S. 154/Bel: 221

Keçe bazarı tevliyeti berâtıdır.

Karahisâr-ı Sâhib ’de vâki Keçe bazarı cami’-i şerîfinde hitabet ve ve cum’a mü’eddini ve nezaret ve ashab-ı hayrdan Şişman Mehmed Ağa nâm sahibü’l-hayrın vakf eylediği nukûd-ı mevkûfe ve bağçe ve değirman ve sâ’ir tevliyeti evvela kendi nefesine ba’d vefaten ‘atikasının evlad-ı ıslahına ba’d vefaten ‘ulemaya şart ve ta’yîn itmeğle ‘atikasının evlad-ı ıslahından ber-mûceb-i şart vakıf yevmi dört akçe vazife ile mütevellî olan Mustafa nâm kimesne fevt olub evlad-ı ıslah ‘atika bulunmayub ol-vechle tevliyet-i merkûm hâlî ve mahlûl olmağla erbab-ı istihkakdan ve ‘ulemadan işbu râfi’-i tevki’-i refi’ü’ş-şân-ı hâkânî Mevlana Ahmed zîde ‘ilmühû her vechle lâyıkk ve mahall ve müstehakk olmağın evkaf-ı mezkûrun tevliyeti vazife-i mezkûresiyle tevcih olunub yedine berât-ı şerîf-i ‘âlişân virilmek bâbında nâ’ibi Mevlana es-Seyyid Mahmud ‘ilmühû ‘arz itmeğle ber-vech-i meşrûh sadaka idub bu berât-ı hümayûnu virdim ve BUYURDUM Kİ ba’de’l-yevm merkûm Ahmed Halife varub zikr olunan evkafın ber-mûceb-i şart vâkıf ve ber-vech-i meşrut mütevellisi olub hidmet-i lazimesin mer’i ve mü’eddi kıldıktan sonra yevmi dört akçe vazife ile mutasarrıf olub vakfın ruhu ve devam-ı ömr-i devletim için du’aya müdavemet göstere ol-babda taraf-ı aherden kimesne mani’ olmayub ta’arruz itmiyeler şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılalar tahrîren fî evâ’il-i Cemaziye’l-âhir fi-sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fî 14 Şa’banü’l-Mu’azzam

S. 155/Bel: 222

Turnacıbaşı el-Hâc Ahmed Ağa’nın tâ’ife-i ‘askeri sefere sürücü emridir.

Vasale ileynâ fî 22 Şa’ban

Kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân Turnacıbaşı Ahmed zîde mecdühû tevki’-i refi’-i hümayûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki Anadolu’nun sağ ve orta kolundan sefere me’mûr olan serdengeçdi ağalarından ve ‘alemdarlarından ve yeniçeri serdârlarından ve bâ-

fermân-ı ‘âli zey-i kudret ta’yîn olunan ağaların te’kid ve isti’calleri için def’atle sadır olan evâmîr-i ‘aliyye mûceblerince bir ferd geru bulunmayub savb-ı me’mûrelerinde mevcûd bulunmak vâcibe-i zimmetleri olmağla mübâden bunun hilâfı hâlâ bu vakitte geru kalmış bulunur ise anın dahi bir dürlü şer’an ve kanunen cevaplarına müsağ olmayub mücerred ita’at-i emr-i ‘âli eylemediklerinde ıstibah olmamağla her kim olur ise olsun bu vakitte geru bulunanların bilâ-te’hîr ahzlarıyla bilâ-eman cezaları tertib ve i’dam ve izâlerine ve ba’zı muhkem kal’abendi iktizâ iderlerini habs ve kal’abend ile keyfiyyet-i ahvallerini der-‘aliyyeye ‘arz ve ilâm için ocak tarafından ceri’ ve cesur bir zabitin me’mûriyeti mukteza olmağla sen ki Turnacıbaşı mûmâ-ileyhsin senden vech-i meşrûh üzere ‘amel ve hareker ve icrasına dikkat ve takayyüd melhuz olmağla bâ-fermân-ı ‘âli me’mûr ve müstakeyl mübâşir ta’yîn olunmağla gererkdir ki Anadolu’nun sağ ve orta kolundan sefere me’mûr olunub hâlâ bu vakitte dahi geru bulunduğu serdengeçdi ağalarından ve ‘alemdarlarından ve serdârlarından ve gerek bâ-fermân-ı ‘âli zey-i kudret ta’yîn olunan ağalardan her kim olur ise olsun ita’at itmedikleri için bilâ-te’hîr ahz ve cezaların tertib ve i’dam ve izâleleri için ve muhkem kal’abendi iktizâ iderleri muhkem habs ve kal’abend ve emvallerini ‘arz ve ilâm için husûs-ı mezbûr senin takayyüd ve ihtimâmını amade olmağla bir gün evvel ve bir sa’at mukaddem vech-i meşrûh üzere me’mûr olduğun sağ ve orta koldan sefere me’mûr tavâ’if-i ‘askernden her kim geru bulduğun halde bilâ-te’hîr ahz ve ita’at-i emr-i ‘âli eylemedikleri için cezaları tertib ve i’dam ve kal’abendi iktizâ iderleri kal’abend eylesin Mihâliç kazasında sakın Hacı Macar oğlu Hacı Mehmed nâm kimesne bâ-fermân-ı ‘âli sefer ta’yîn zey-i kudret ağalardan olmağla dahi kaza-i mezbûrda bulunduğu ihbar olunduğuna bina’en merkûm Hacı Macar oğlu Hacı Mehmed’in ol-vechle hilâf-ı emr-i ‘âli ve adem-i ita’ati sebebi merkûmundahi bilâ-te’hîr ahzıyla cezasın tertib idub ilâm itdirdub ve’l-hasıl bu emr-i lazımda harekât-ı meskûre zuhura getirub umurunda zinhar tekâsül ve bir dürlü kusur eylemek ihtimaliyle encam-ı kâri fikr ve mûlahaza ile sen dahi müttesirâne hareket ve hilâfından hâzer ve mücânebet eylesin deyu düstûr-ı mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü’l-‘âlem bi’l-fi’il dergâh-ı mu’allam yeniçerileri ağası olan vezirim Hasan Paşa Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmeğle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda sadır olan fermân-ı celilü’l-kadrim ve yeniçeri ağası vezir-i müşârn-ileyh

tarafından virilen mühürlü mektûb mûcebince ‘amel idub hilâfından hâzer ve mûcânebet eyleyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasın tahrîren fî evâhir-i şehri Receb sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Diğer emr-i şerîf ve mûcebince ağa mektûbu vardır.

Diğer emr-i şerîf ağa-yı mûmâ-ileyh yirmi beş bârgîre menzil için.

S. 156/Bel: 223

Kıdvetü’l-eâcid ve’l-a’yân Turnacıbaşı el-Hâc Ahmed zîde mecdühû tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki bu sene-i mübâreke Diyarbekir ser’askeri olan düstur-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmü’l-‘âlem vezirim Ali Paşa Edâma’llahu Te’âlâ iclalaehunun ma’iyyetine Anadolu’nun sağ ve orta kolu yemin u yesârıyla nihayetine varınca vâki olan kazalardan bâ-fermân-ı ‘âli bayrakları küşâd olunan serdengeçdi ağalarının ve ‘atik ağa ve ‘alemdarların ve sahibü’l-esâmi yeniçerileri ve kul oğullarının vsa’ir tavâ’if-i ‘askerinin ferd-i vâhid kalmamak üzere ibtidâ-yı me’mûriyetlerinden bu âna gelinceye değin birkaç def’a dahi mücerred gitmek üzere emr ve te’kid ve ita’at-i emr-i ‘âli eylemiyanların dahi cezaları tertib ve i’dam olunacaklarından cümleyi âgah ve tenbih olduğu hasebiyle ve cümleden gayret ve hamîyyet ve uğur-ı dîn-i mübînîde bezl-i tâb ve takat-ı me’mûriyle hâlâ ser’asker müşârûn-ileyhin ma’iyyetinde mevcûd oldukları melhuz olmağla ve lakin al-hâletü hazîhi tavâ’if-i ‘askeriden her kim olur ise olsun geru bulunanlar dahi ita’at-i şer’ ve inkıyad-ı emr-i ‘âli eylemedikleri için cezaları tertib ve icra ve kal’abendi mûceb olanlar dahi muhkem habs ve kal’abend olunmak üzere bu hilalde ocakdan ceri’ ve cesur kârgüzâr ve sadakat-kâr ve zabitanın birinin teftiş ve tafahhus ve ‘alâ-eyy-i hâl geru bulunanların vech-i meşrûh üzere gelmek için me’mûriyeti mukteza olmağla sen ki Turnacıbaşı mûmâ-ileyhsin sen emekdar ve kârgüzâr olub ve öteden beru me’mûr olduğun umur-ı husûsda bezl-i memhur idub sarf-ı meknetde nâ-ma’dud eylediğün ecilden bâ-fermân-ı ‘âli (silik) ocakdan müstakeyl ve murahhas mübâşir ta’yîn olunmağla İnşallahu Te’âlâ bir gün akdem kalkub dilden karşı mürur ve İznîk’den ve Karam ve Akşehir ve Adana ve Kilis ve Ayıntab ve Haleb ve Rakka ve sâ’ir orta kolun tâ nihayetine vasıl olunca bi’l-cümle yemin u yesârıyla kaza ve kurâlarından teftiş ve tafahhus ve keyfîyetlerine tahsil itlâ’ ve mücerred geru bulduğün serdengeçdi ağalarından ve ‘alemdar ve serdârlarından ve sâ’ir tavâ’if-i ‘askeriden her kim olur ise

olsun bulundukları mahallden ‘alâ-eyy-i hâl ahz ve elegetürülüb ve bu makûlelerden cezaları tertib olunmak lazım gelenlerinin şer’an ve kanunen cezaları tertib ve i’dam ve ahz ve habs ve kal’abendleri iktizâ idenleri dahi kangı kal’a olur ise olsun dizdarına teslim ve muhkem kal’abend ve kabl-i şer’den ilâmlarını alub ber-minvâl-i muharrer husûs-ı mezbûr için müstakil mübâşir olub sen ki uhde-i ihtimâmına tefviz ve sadakat ve istikâmetine havâle olmağla ana göre dahi dâmen-i der-meyan eyleyub bu emrin temişyyet ve icrasına ma’rifet-i şer’le sen me’mûr olub ve bu husûs için hükkâm ve a’yân-ı vilâyetden ve sâ’irden bu âna gelince kazalarından sefere me’mûr tavâ’if-i ‘askerinin irsâl ve tesyirlerinde adem-i takayyüdlerinden gayri el-hâletü hazihi giru kalanlara müsa’ade gune hareketleri sebebi müstehakk-ı ‘itab ve ‘akab bulunduklarından gayri el-an geru bulunan ita’at-i emr-i ‘âli itmiyan yaramazların şer’an ve kanunen ceza ve sezarları ve kal’abendleri husûsunda i’ânnet ve müzâheret itmeyub ‘illet ve muhâlefet idenlerin dahi ism ve resmleriyle keyfiyyet-i ahvallerini şî’r-i ‘arz ve ilâm eyleyub sen dahi mikdâr zerre himaye ve müsa’ade güne vaz’ ve hareket ve umur ve husûsa tenâkus virecek hilâf-ı merzi hareketin ve gerek bu bahane ile hilâf-ı şer’ ve bi-gayri hakkın bi-vech kimesnelere dahi ve ta’arruz veyahut umur ve husûsunda tekâsül üzere olduğun mesmu’ ve ma’lûm oldukda sen dahi teşdid ve tahdid ile te’dib olunmak muhakkak olduğu mülâhazasıyla ve avne hak ile bir gün akdem ve bir sa’at mukaddem orta kolun yemin u yesârıyla nihayetine varınca giru bulduğun ‘askerinin bâlâda zikr olunduğu üzere cezaları tertib olunmak lazım gelenlerinin cezaların tertib ve kal’abend olumaları iktizâ iderleri dahi ana göre kal’alara irsâl ve dizdarlarına teslim ve muhkem kal’abend ve ilâmlarının der-sa’âdetime irsâl ve ba’de edâ-yı hidmet-i me’mûre ile Diyarbekir ordusunda hâlâ Zağırcıbaşı ‘Ali zîde mecdühûnun yanına varub meks eylesin ve sen ki tarafından kal’abend olunmak üzere gönderduğun kisâni her kangı kal’aya irsâl idersen dizdarlar dahi muhkem habs ve kal’abend eyleyub bilâ-emr-i ‘âli itlâklarından ihtirâz eylemeleri için tenbih ve tafahhum ve hilâfından ihtirâz ve mücânebet eylesiz bu dergâh-ı mu’allam yeniçeri ağası olan düstûr-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmü’l-‘âlem vezirim Hasan Paşa Edamallahu tarafından mühürlü mektûb virilmeğle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda

Fi evâhir-i Cemaziye’l-âhir sene 1156.

S. 157/Bel: 224

Duhân gümrüğü emridir.

Kıdvetü'n-nüvvabü'l-müteşerri'in Kütahya kazasında nâ'ibü's-şer' olan Mevlana zîde 'ilmühû ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Kütahya mütesellimi zîde mecdühû tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seyid Rüstem kadruhû der-sa'âdetime 'arz-ı hâl idub Kütahya eyaletinin duhân gümrüğü mukata'ası ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olub eyalet-i mezbûreye duhân tüccarının fûruht için getürdükleri duhânlarının lazım gelen rûsum gümrükleri tahsili için tarafından ta'yîn eylediği vekilleri yedinde olan berât-ı 'âlişânım şurutu mücebince cem' ve tahsil eylemek murad eylediklerinde duhân tüccarının ba'zıları hileye salık ve mücerred-i rûsum gümrüklerin vermek için aher sancaklardan birer takrib ile aldıkları tezkirelerin ibraz ve bizim yedlerimizde tezkiremiz vardır deyu lazım gelen rûsum gümrüklerin edâda ta'allül ve mümâna'at eyledikleri bildirub eyalet-i mezbûre duhân tüccarının fûruht için getürdükleri duhânlarının berât-ı 'âlişân şurutu üzere lazım gelen rûsum gümrükleri tarafından ta'yîn eyledikleri vekillerine cem' ve tahsil hilâf-ı şurût berât-ı 'âlişân kimesneye ta'allül ve mümâna'at itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim rica eylediği ecilden hazine-i mahfuz olan ma'den mukata'ası defterlerine nazar olundukda eyalet-i Kütahya ve Karahisâr-ı Sâhib ve Sultanönü ve Hamid ili sancaklarının rûsum dönem ve gümrük duhân mukata'ası ber-vech-i mâlikâne Seyid Rüstem Seyid Mustafa zîde kadruhûmanın uhdelinde olub zikr olunan eyalet ve sancaklarında tüccar tâ'ifesinin getürdükleri yenice varidler yenicesi ta'bir olunur duhânın vukıyyesinden yarımşar gurûş ve vukıyyesinden kırkar ve kaba duhânın vukıyyesinden yirmişer sağ akçe rûsum gümrüklerin cem' ve tahsil itdirilub ve kiraz cibilliye ve 'imadiyye ve milas ta'bir olunur duhânın a'lâsının vukıyyesinden yarımşar gurûş ve evsatının vukıyyesinden kırk ve ednâsının vukıyyesinden yirmişer sağ akçe rûsum gümrükleri cem' ve tahsil itdirile deyu duhân gümrüğü hâdis olub beride hasıl-ı kayd olunmuş olmamağla min-küllü'l-vücuuh serbest olub selâtini a'zam ve vüzerâ-yı kiram ve sâ'ir evkâf mütevellileri ve kurâ zabitleri ve havass-ı hümayûn ve vüzerâ ve mir-i mirân ve mir-iliva ve voyvodoları ve mütesellimleri ve su başları ve zu'ama ve erbab-ı tımar ve çavuş ve müteferrika ve sipah ve yeniçeri ve cebeci ve topçu ve mizâncılar ve sâ'ir 'askeri ve ehl-i 'örf tâ'ifesi bir tarik ile kat'a müdahale ve ma'a rıza eylemiyeler deyuberâtları şurutunda mukayyed olduğu der-kenar olunmağla imdi der-kenarı şurutu

mûcebince ‘amel olunmak fermânım olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfim vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere ‘amel olunub dahi zıkr olunan Kütahya eyaleti ve Karahisarı Sahib ve Sultanönü ve Hamid ili sancaklarının rüsum-ı dönem ve gümrük-i duhân mukata’ası mûmâ-ileyhuma Seyyid Rüstem ve Seyyid Mustafa zîde kadruhûmanın mâlikâne uhdelerinde olmağla zıkr olunan eyalet ve sancaklara tüccar tâ’ifesinin götürüb fûruht eyledikleri duhânlarından berât-ı ‘âlişânım şurutu mûcebince icab iden rüsum gümrüklerini tahsil ve edâ itdirdub hilâf-ı şurut-ı berât-ı ‘âlişân kimesneye ta’allül ve mûmâna’at ile canib-i mîriye gadr itdirmiyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fi’l-yevmü’s-sâni min ‘aşer min Rebi’ü’l-âhir fi-sene hams ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

vasale ileynâ fi 15 Şevval sene 1156.

S. 158/Bel: 224A

Sincablı Mehmed Beşe ve es-Seyyid Receb Beşe ve el-Hâc Yusuf Beşe ve Hasan Beşe nâm kimesnelerin kal’adan itlâkları için tekfil iden el-Hâc Ebu Bekir Beşe ve Fazl-zâde Hasan ve Hoba-zâde el-Hâc Mustafa ve Kasab Halil Beşe ve el-Hâc İbrahim Beşe ve Çakıcı-zâde Mehmed Beşe ve el-Hâc Ömer Beşe nâm kimesneler meclis-i şer’de tekfiller oldukları bu mahalle kayd şud.

S. 158/Bel: 225

Mücerreden menzil nasb ve Acemoğlu ta’yîn olunduğu bu mahalle kayd.

S. 158/Bel: 225A

El-Hâc İsmail mahallesinde sakin Salih Beşe ibn-i Ahmed nâm kimesne meclis-i şer’a gelub bin yüz elli altı senesinin mâh-ı Ramazan-ı Şerîf gurrelidir ki bu sene tamamına değin Karahisâr-ı Sâhib ’de vâki mürur-ı ‘ubur iden bâ-fermân ulakları müzâyaka vermeyub firar ve gayb itmemek ahâli-i vilâyet ile yüz seksan günde yirmi re’s bârgîr ile ücretleri alınmak üzere yedi yüz gurûşa icâre-i sahiha ile icâr ve der-uhde ve iltizam itmeğın mahalle-i mezbûrede vâki bir taraftan mü’ezzin menzili ve bir taraftan kalgırhânesi ve bir tarafından hamra menzili sakin olduğu mülk-i menzil ve mahalle-i mezbûrede vâki odası bir taraftan Mehmed mülkü ve bir tarafından Küçük Ali ve bir taraftan makaber-i müslimine olan mülk-i menzillerini mukabelesinde rehn vaz’ eyleyub şöyle ki firar ve gayb ider ise ma’rifet-i şer’le sûk-i sultaniyyede

müzayede olunub bey' olunmak üzere tarafından medine mezbûre mahallâtından Arab Mescidi mahallesinde sakin serdengeçdi ağalardan el-Hâc Ebu Bekir Ağa'yı vekalet-i devriye ile vekil ve bey'ine izin şud. Fi 28 Şa'ban sene 1156.

Şuhudü'l-Hal_____

Şerafetlu es-Seyyid Halil Efendi; Mefâhirü'l-kuzât Mustafa Efendiler Ali Efendi; Fahru'l-a'yân Ahmed Ağalar el-Hâc Abdalbaki Ağa; Mütessellim İsmail Bey İdris Ağa; Voyvoda-zâde el-Hâc Mehmed; Boyalı-zâde el-Hâc Hüseyin; Hami el-Hâc Mustafa; el-Hâc Mürsel; Kara Oruç-zâde el-Hâc Mehmed; Kasab Halil Beşe; el-Hâc Ebu Bekir Beşe

S. 158/Bel: 226

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-müstehfızın Karahisâr-ı Sâhib dizdârı zîde hıfzıhu tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm Antalya kadısı Mevlana es-Seyyid Abdulfettah zîde fazlehu südde-i sa'âdetime mektûb gönderub merhûme ve mağfur-lehâ Hadice Sultan tâbet serâhunun Teke sancağında 'Arabtân Garbtân hası karyelerinden Arablar karyesi sükkânından Ali ve Bağçe karyesinden Köçekoglu Ahmed nâm kimesnelerin hilâf-ı kanun dirlik iddi'asıyla kendu olmadıklarının sultan müşârün-ileyhanın kethüdâsı Yusuf zîde mecdühû bundan akdem memhur arzuhaliyle ilâm itmeğle ıslah-ı nefsleri için Karahisâr-ı Sâhib kal'asına kal'abendleri bâbında ocak tarafından virilan mühürlü mektûb mücebince sadır olub merkûm Ali kal'abend olmağın hâli diğer gün ve salahı zahir olduğu Mevlana-yı mûmâ-ileyh 'arz ve sadır olan fermân-ı 'âliye imtisâlen mezbûranın fimâ-ba'd hilâf-ı kanun dirlik iddi'asıyla kendu hallerinde olmazlar ise cezaları tertib olunmak üzere itlâkları için iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allam yeniçerileri ağası olan el-Hâc brahim Ağa dâme 'uluvvuhu ilâm itmeğın ilâmı mücebince itlâk olunmaları bâbında fermân-ı 'âilşânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu babda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel dahi sen ki dizdar-ı merkûmsun fimâ-ba'd hilâf-ı kanun dirlik iddi'asıyla kendu hallerinde olmazlar ise cezaları tertib olunmk üzere mezbûran Ali ve Göçen oğlu Ahmed'i kal'a-yı mezbûreden itlâk ve sebillerin tahliye eyleyub mazmûn-ı emr-işerîfimle 'âmil olsun şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi evâhir-i Şa'banü'l-Mu'azzam sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

S. 159/Bel: 227

Mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Ankara'da nakkaş Seydioğlu ve Halide 'İsaoğlu ve Karahisar'da Mustafa Bey ve yine Karahisar'da Ömer Paşaoğlu Ali Bey ve Sandıklıda Tatoğlu Ali Ağa zîde kadruhûm tevki'-i refî'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki bundan akdem cümleye hitaben şeref-efza-yı sudûr olan fermân-ı 'âlişânımda zıkr ve beyân olunduğu vechle mezâhib-i erba'a hakkadan hariç batıl mezheb kolunu teklif da'iyyesi ve bu takrib ile 'Iyazen Bi'l-lahi te'âlâ efdal-i ümem olan 'adet-i Memduh-ı Muhammediyye 'asabe-i Muhammed'de Ahmediyyenin pak i'tikadlarına hâlel virmek efkâr-ı fâsidesini hudûd-ı memâlik-i mahrûse bilâ-mûceb tecâvûz ve te'addi iden Nadir Şah'ın virilen Fetvâ-yı şerîfe mûcebince mukâtele ve muharebesine kıyam ehl-i sünnetde ve cema'at-i i'tikada olan ashab-ı diyânet ve cemiyetin üzerlerine farz ve vâcib olmakdan nâşi bu babda zey-i kudret olanlar din ve mezâhibimizin ikâmet ve ibkasına mâlen ve bedenen i'ânet ve bi'n-nefs bu sefer-i meymenetinde eserde bulunmağa sa'y ve dikkat eylemek mahza-hayr ve bereket olduğun kaza-yâr-ı müslimeden olmağa memâlik-i Anadolu'da vâki zey-i kudret olan a'yân makûlelerin hallerine göre mikdâr-ı mu'ayyen etba'ları ile fi Sebilallahu bu sefer bereket-i serde bulunmaları için taraf-ı taraf evâmîr-i 'aliyyem ile sefer-i hümayûnuma da'vet olunduklarında herkes bilâ-tereddüd icabet ve kesb-i ile ucûrdârına müsara'at itmişlerdir (silik) 'aliyye siz ki mûmâ-ileyhumsuz sizin dahi her biriniz bunca müddetdir da'ire-i hudûd-ı devlet-i 'aliyyemde iktisâb-ı refâhiyet (silik) ve emn ve rahat olub bulunduğunuz kazalarda fukara-yı ra'iyyeti sıyanet ve vâki olan umur-ı mühimmenin temşiyetinde izhâr-ı gayret eylediğunuz sem'-i hümayûnuma vasıl olmağa bundan böyle dahi sizlerden uğur-ı din ve devlet-i 'aliyyemde hulûs niyet ve safa-yı 'ukudet ile hizmet ve ibraz-ı diyânet ve hamiyet me'mul ve müntezir olduğundan gayrı bu misillu batıl mezheb kabulü teklif ile ehl ve cema'atin pak i'tikadlarına hâlel virmek zu'm ile batılında olan şahısın müdafa'a ve muharebesinde ibraz delilleri ve gayret idenlerin da'irinde ha'iz olan olacakları uçura-yı hesap bâhere delâ'il kat'a ile sâbit ve müberhen olmağa siz ki mûmâ-ileyhum Ankara'da nakkaş Seyidoğlusun yüz nefer ve Halide 'İsaoğlusun sen dahi üç yüz nefer ve Karahisar'da Mustafa Bey'sin sen dahi yüz elli nefer ve yine Karahisar'da Ömer Paşaoğlu'sun sen dahi yüz elli nefer ve Sandıklı'da Tatoğlu Ali Ağa'sın sen dahi yüz nefer güzide ve tevânâ adamları tarafınızdan olmak üzere teşhiz

ve tekmil idub mu'accilen varmak üzere mücerreden düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem Diyarbekir canibi ser'askeri vezirim Ali Paşa Edâma'llahu Te'âlâ iclâlehûnun yanına me'mûr ve ta'yîn kılınmışsızdır imdi ser'askeri müşârün-ileyhin yanına lâyıkk olduğunuz günden neferâtınıza göre iktizâ iden ta'yînât rûz-ı müddelerinin ordu defterdarı yedinden virilmek üzere maliye tarafından ahkam-ı şerîfim ısdâr ve irsâl olunmağla işbu emr-i şerîfimle dergâh-ı 'âli gediklulerinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed zîde mecdühû ile vasıl oldukda heman her biriniz bilâ-tereddüd kemer gayreti meyan diyanetinize bend ve fermân-ı hümâyûnum olunduğu mikdârı adamları etbâ' ve levâhıkınızdan ve sâ'ir erbab-ı diyanet-i rahmetin ibtal rical-i cenk ve harbinden olmak veçhi ile teşhiz ve tekmile dikkat ve üç dört gün içinde levâzım-ı seferiyyeninizi tatmim ve ru'yet idub derhal mübâşir mûmâ-ileyh ile yola 'azimet ve esnâ-yı rahde ayak sütmeyub ve bir yerde kat'a tavakkuf ve arâm itmeyub kemâl-i 'acele ve sür'at ve mezîd-i şitâb hareket birle iki konağı bir iderek ve seyr u seri'a ile giderek Te'âlâ bir gün akdem ve bir kadem mukaddem ta'cil 'ale'l-ta'cil ser'askeri müşârün-ileyhin yanına vusûle müsâra'at ve ba'de'l-vusûl re'y ve emrine mütâbi'at hidemât-ı mebrûre vücuda getürmeye sarf-ı tâb ve takat eyleyesiz saltanat-ı seniyyenin mefâsıl ve erzânı hizmet-i iden erbab-ı şecâ'at ve celâdde için amade olunmağla gayret ve zahmetler zuhurunda bir dürlü zayi' olmayub ve şanınıza göre ikram ve ihtiram mazhar olacağınız müsammem ve mukarrer ve Ma'azallahu Te'âlâ fermân (silik) mülûkânem adem-i ita'at ve ve rehâvet üzere hareket idenler dahi 'İndallah ve 'İnde'n-nâs (silik) olacaklarında bilâ-eman giriftar-ı şedâyed kahr u gazabet şahaneme olacakları dahi zahir ve muhakkak olmağla ana göre iki canibi bir hoşça fikr ve mûlahaza iderek bilâ-ihmâl fermân-ı hümâyûnum mücebince 'amel ve hareket ve zinhar ve zinhar mikdâr zerre hilâfından gâyetü'l-gâye hâzer ve mücanebet eyleyesiz ve sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyhumu fermân-ı hümâyûnum olduğu mikdâr güzide ve tevânâ adamlar ile heman üç dört gün içinde yerlu yerinden kaldırub kemâl-i 'acele ve şitâb ile ser'asker müşârün-ileyhin yanına isâl ve itmam hizmet-i me'mûre ki sa'y eyleyub eğer sen dahi bir ferdi himaye ve kusur ve rehâvetin zahir olur ise bilâ-emân cezanız tertib olunur encâm-ı kârın te'emmül birle fermân-ı hümâyûnum mücebince 'amel ve hareket olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittbâ' ve lazımu'l-imtisâlin mazmûn itâ'at-

makrûniyle ‘âmil olub hilâfından be-gâyet hâzer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fî evâhir-i şerhr-i Recebû’l-Ferd sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fî’l-yevmü’l-hamis şehr-i Şa’ban yevm-i sâni

S. 160/Bel: 228

Karahisari el-Hâc Ahmed Paşa-zâde el-Hâc Mustafa Bey’in seferden afv ve Kıbrıs muhassılı olduğuna tasrih.

Kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân Karahisar’da sakin Mustafa Bey ve mûmâ-ileyhuma ihraç ve Diyarbekir ser’askeri ma’iyyetine sevk ve tesyire mukaddema mübâşir ta’yîn olunan zîde mecdühûma tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki sen ki mûmâ-ileyhsin bu sene-i mübarekede canib-i mezbûra yüz elli nefer kendu etba’ğla mu’accilen varmak üzere sana hitaben emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olmuştur lakin bu def’a Kıbrıs muhassıllığı sana tefviz olunmakdan nâşi canib-i mezbûra olan me’mûriyetinden afv ki şamil emr-i şerîfim sudurunu istid’â itmeğle iltimasın üzere mahal-i mezbûra gelmekden afv olunmuşsundur imdi sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyh ber-vech-i muharrer muhasıllık-ı mezkûr tefviz olunmağla mahal-i mezbûra me’mûrsun deyu rencide ve r mide olunmamak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda bu babda vec-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittbâ’ ve lazımu’l-ımtisâlin mazmûn itâ’at-makrûniyle ‘âmil olasız şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fî evâ’il-i şehr-i Ramazanü’l-Mübarek sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fî’l-yevmü’l-hâdi aşer min Ramazanü’l-Mübarek

S. 161/Bel: 229

Sadr-ı a’zam çukadarı İbrahim Ağa yediyle vürûd bulan ‘adâletnâmedir.

İftihârü’l-kuzâtü’l-müslimin evlâ vülâtü’l-muvahhidin me’adinü’l-fezâ’il ve’l-yakin râfiûn ilâmi’ş-şeri’ati ve’d-din vârisun ulumü’l-enbiyâ ve’l-mürselin el-muhtassun bi-mezîd-i ‘inâyetü’l-melikü’l-mu’in Anadolu’nun sağ kolu nihâyetine

varınca vâki olan mevâli-i a'zam zîde fazlehum ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-kelem ve sâ'ir kuzât ve nüvvab zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve voyvodolar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve vekilleri ve sâ'ir zabitan ve a'yân-ı vilâyet zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki memâlik-i mahrusemden eşkıya nâmının külliye mücerred izâlesiyle bilâd u ibadın ve ebnâ-i sebin rahat ve emniyetleri matlub-ı şahanem olmakdan nâşi bu husûs için bi'l-defa'at evâmir-i 'aliyyemle cümleye tenbih ve te'kid olunmuş iken yine etraf ve cevabından ba'zı yaramaz ve haram-zâdelerin zuhuru ve ebna-i sebile isâl-i mazarratı bi-yed bilâ-müsâma'a-i hümâyûnuma vasıl olub hatta bu hilalde Anadolu canibinden gelen mevsûkü'l-kelem kimesnelerin takrirleri üzere diyar-ı Anadolu'da kutta'-i tarikin kesreti olub ebna-i sebile isâl-i mazarratdan hâli olmadıkları ve Sivas taraflarında umur-ı mühimme ile giden ba'zı çukadarlar ve ulaklar soyulduğu mütehakkık olmağla mukaddema virilan nizam mücebince herkes havza-i hükümet ve taht-ı kazasını eşkıya ve haram-zâdeden muhâfaza itmek ve eğer birinin dâhil-i hudûdunda eşkıya zuhur ider ise kat'a eman u zaman ve asla meydan u cevelân vormeyub heman bi'l-ittifak sürüb üzerine varub hudûdu dâhilinde tutarlar ise fihâ ve ilâ aherin hudûduna firar iderler ise mücerred hudûdumuzdan çıkmışdır deyu ardlarından ayrılmayub ta'kib ve gıtdikleri hudûdun hükkâm ve zabitan ve a'yân ile bi'l-ittifak tutmak ve Ma'azallahu Te'âlâ adem-i ihtimâmlarından nâşi bizude zarar ve rehâvet ve katl-i nefis vâki olmak lazım gelur ise kimin hudûdu dâhilinde ise vâki olan zarar ve maktulün demm-i diyeti ol-mahâlin hükkâm ve zabitan ve a'yân ve ahâlisinden zecr.....tazmin itdirilmek bâbında mücerreden fermân-ı 'âlişânım sadır olmağın ilâm-ı hâl için mahsusen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki mûmâ-ileyhumsuz herbririniz havza-i hükümet ve taht-ı kazalarınızda olan mahalleri hıfz ve hirasat ve eşkıya ve haram-zâde makûlesini tecessüs ve tafahhusundan bir an hâli olmayub dâhil-i hudûdunuzda leven-dât ve Türkman ve Ekrad makûlesinden ve gayriden kat'ı tarik ve nehb-i emval ile İbadullaha isâl-i haasarat idenler haber alındığı sa'at kalil ve kesir her ne mahallde zuhur ideler ise mukaddema virilan nizam üzere iktizâsına göre hareket ve sürüb ve üzerlerine varub hudûdunuz dâhilinde ahz iderseniz fihâ ve ilâ aherin hudûduna girerler ise mücerred hudûdumuzu tecâvüz itmişdir deyu ardlarından ayrılmayub ta'kib ve dühûl itduğu sancak ve toprak mutasarrıfı ve zabitleri ile muhabere ve ittifak iderek 'alâ-eyy-i hâl ahz ve elegetürüb ma'rifet-i şer'le ceza-yı

sezâların tertib ve şerr u mazarratların def’ u ref’ ile habta-i hükümetleri hüsn-i nizama ırcâ’ ve tenzil eyleyub serimu ihmâl ve müsâheleden ziyâde ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle ki her kangınızın havza-i hükümetinde eşkıyadan bir ferde zarar ve haşarat erişecek ve katl-i nefis vâki olacak olur ise ittifak-ı arâ ile mukaddema düstûrû’l-‘amel tutlan nizam-ı müstehüsni üzere vâki olan zarar ve maktulün demm-i diyeti ol-kazanın hükkâm ve zabitan ve a’yân ve ahâlisine tazmin itdirildikten ma’ada hilâf-ı şer’-i şerîf ve muğayir-i emr-i münif def’ ve ref’ eşkıyada zahir olan rehâvetin mücâzâtı tertib ve icra olunacağı muhakkak ve müsammem olmağın ana göre basiret üzere hareket ve lakin husûsu celb-i menfa’ate vesile ittihaziyla re’âyâ ve berâyanın bi-gayri hakkın bir akçe ve bir habbelerini almayub ve şekâvetde ‘alakası olmayub kendu halinde olanlara ta’arruzdan ve ba’zı mesâlih-i ‘ibad ve umur-ı mühimme temşiyetine buyruldular ile ta’yîn olunan mübâşirlere müdahaleden ziyâde tavakki eyleyub ve’l-hasıl maksûd-ı aslı kahr u tedbir-i eşkıya ile te’mîn-i bilâd terfih-i ‘ibad olmağla bu husûsda cedd-i ekid ve sa’y hamîd eyleyub mikdâr zerre hilâfindan gâyetü’l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittbâ’ ve lazımlı’l-ımtisâlin mazmûn itâ’at-makrûniyle ‘âmil olub hilâfindan gâyetü’l-gâye tehâşi ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren fi evâsıt-ı Şa’banü’l-Mu’azzam sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

El-Mahruse-i Konstantinye

vasale ileynâ fi 17 Ramazan sene 1156.

Mûcebince sadr-ı a’zam mektûbu sadır olmuştur.

S. 162/Bel: 230

Şerâyi’-i şî’âr İzmir’den İçil’e varub gelince yol üzerinde vâki kuzât ve nüvvab efendiler zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâcid ve’l-a’yân mütesellimler ve voyvodolar ve yeniçeri serdârları ve kethüdâyerleri ve a’yân-ı vilâyetve iş erleri ve köy subaşlıları zîde kadruhûm inha olunur ki bu sene-i mübârekede sefer-i hümâyûna me’mûr olub henüz gitmeyen tavâ’if-i ‘askeriyyenin ma’iyyetimize me’mûr olan ‘asakir-i muvahhidinin bir an akdem ve bir sa’at mukaddem hazır ve amade olmaları emrinde kendulerini habir ve ikâz için tarafımızdan ağa ta’yîn ve ırsâl olunmağla kangınızın taht-ı kaza ve kurâsına dâhil olur ise bir an meks ve tavakkuf itdirilmeyub iktizâ iden re’s menzil bârgîrleri tedârik ve yarar kılağuzlar ile ‘icâleten birbirlerinize

irsâl ve isâle dikkat ve mübâderet eylemeniz için işbu buyruldu tahrîri ve ile irsâl imdi siz ki mûmâ-ileyhumsuz ber-vech-i muharrer ulağ-ı mezbûr kangınızın kaza ve kurâsına dâhil olur ise bir an ve bir sa'at meks ve tavakkuf itdirmkesizin tevâna ve güzide re's menzil bârgîrleri ihzâr ve yarar kılağuzlar ile birbirlerinize seri'an ve 'acilen irsâl ve isâle dikkat ve mübâderet eyleyesiz me'mûr olduğu hizmet-i umur-ı müsta'cile devlet-i 'aliyyeden olmağla bir an meks ve tavakkuf kangınız bâ'is ve bâdi olur ise bir dürlü cevaba kadir olamayub 'itâb-ı şedid ile mes'ul ve mu'ttab olacağınızı yakinen ma'lûmunuz oldukda meks ve te'hîrine cevaz ve ruhsat göstermeksiniz 'icâleten ve sür'aten yarar ve tevânâ bârgîr ve kılağuzlar ile birbirlerinize emin ve sâlim ulaştırub savb-ı me'mûruna bir sa'at akdem isâle mübâderet eyleyub mûceb-i buyruldu ile 'amel ve hareket ve hilâfından be-gâyet tavakki ve mücânebet eyleyesiz.

Fi 23 Ramazan sene 1156

vasale ileynâ fi 3 Şevval.

S. 163/Bel: 231

Menzilci Salih Beşe'nin

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından El-Hâc İsmail mahallesi sükkanından Salih Beşe ibn-i Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lazımu'ş-şerîfde bâ'isun haze'l-kitâb medine-i mezbûre mahallâtından İmaret mahallesi sükkanından imami el-Hâc Mustafa ve İbrahim Çelebi ve Sofular mahallesi sükkanından Arab el-Hâc Ahmed ve Voyvoda-zâde el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Eyüb Fakih Paşa mahallesi sükkanından Boyalılı el-Hâc Hüseyin ve Arab Mescidi mahallesi sükkanından el-Hâc Ebu Bekir Beşe ve Efecik mahallesi sükkanından Vaiz-zâde el-Hâc Mustafa ve sâ'ir ma'lûmü'l-esâmi ve mahsurü'l-eshâs kimesneler mahzarlarında ikrar-ı tâm ve takrir-i kelâm idub işbu bin yüz elli altı senesinin mâh-ı Ramazan-ı Şerîf gurreşidir ki yevmü's-seniyyeden yüz seksen gün tamamına değin yirmi re's bârgîr ile bâ-fermân-ı 'âli Karahisâr-ı Sâhib 'e nüzûl idecek menzilleri ücretleriyle ru'yet ve ücretsiz ve bâ-buyruldu gelan menzilleri ahâli-i vilâyet tarafından sa'at başına yüz sümün virilmek üzere ta'ahhüd ve bir dürlü ahâliye müzâyaka ve firar ve gıybet itmemek üzere yedi yüz gurûşa ücret kavliyle bana der-uhde ve iltizam itmeleriyle ben dahi minvâl-i muharrer üzere kabul ve hizmet-i lazıme ru'yete ta'ahhüd eyledikten sonra mahalle-i mezbûrede vâki 'inde'l-ahâli ve 'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd mülk-i menzilimi ve odamı sâlifü'z-zikr balığ-i mezbûr yedi yüz gurûşa rehn-i vaz' eyleyub şöyle ki firar ve gıybet ider idem ma'rifet-i

şer'le sûk-i sultaniyyede müzayede olunub ba'd rağbâtü'n-nas ecr-i misliyle bey' olunmak üzere medine-i mezbûre mahallâtından Arab mahallesinde sakin serdengeçdi ağalarından el-Hâc Ebu Bekir Ağa tarafımdan vekalet ve (silik) ile vekil idub hîn-i iktizâda menzilleri bey' idub semeni ahâliye edâ ve teslim itmek üzere mâ-vâki' bi't-taleb hıfz li'l-makâl işbu vesika..... 'alâ mâhirü'l-hakika ketb ve imlâ olundu hurrire zelik hurrire fi gurre Ramazanü'l-Mübarek fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Şuhudü'l-hâl _____

Mefâhirü'l-müderrisin el-kiram faziletlu Müftü Ahmed Efendi; Mefâhirü'ş-şerefâ-i şerâfetlu es-Seyyid Halil Efendi; Mefâhirü'l-kuzâtü'l-mükrimin 'izzetlu Müftü-zâde Mustafa Efendi; Mefâhirü's-sâlikin şeyh-i Mevlevi es-Seyyid Osman Efendi; Mefâhirü'l-a'yân 'izzetlu Ahmed Ağa; Mefâhirü'l-eşbah mütesellim İsmail Bey; Everes Ağalı Salih Ağa; Kasab Halil Beşe; Çavuş Ali Beşe

S. 164/Bel: 232

Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Abdullah Paşa'nın emridir.

Emirü'l-ümerai'l-kiram kebirü'l-küberai'l-fiham zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-'izz-i ve'l-ihtişâm el-muhtassun bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-a'la sabıkan Zaruşad sancağına mutasarrıf olub rütbe-i mir-i mirân ihsan olunan Susan-zâde Abdullah dâme ikbalehu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki sen yarar ve emekdar olub her vechle mahall ve müstehakk olduğun ecilden hâliyâ hakkında mezîd-i 'inayet-i 'aliyye-i şahane ve mezîd-i re'fet-i padişahanem zuhura getürülüb işbu bin yüz elli altı senesi Şevval'in dördüncü gününden 'avatıf-ı 'aliyye-i mülükânemden Karahisâr-ı Sâhib sancağı ber-vech-i arpalık sana tevcih ve 'inayet idulub ilâmiçün ta'yîn olunmuşdur BUYURDUM Kİ sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince te'hîr ve tavakkuf itmeyub zıkr olunan Karahisâr-ı Sâhib sancağına ber-vech-i arpalık sen mutasarrıf olub zabt u rabtına ve re'âyâ ve berâyânın himayet ve sıyanetinde ve sâ'ir fermânım olan hidmet-ı 'aliyyemin edâ ve temşiiyetinde ve teknilinde bezl-i iktidar ve sa'y-ı beyşumâr eyleyub min-ba'd fukara-i ra'iiyet ve sükkân-ı vilâyet ve kuttân-ı memlekete bir vechle zulm ve te'addi ve tecâvüzden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb üzere olasin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi evâ'il-i Şevval sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

vasale ileynâ fi 12 Şevval sene 1156.

Tıbk aslehu'l-hatır nemakahu'l-fakir ileyhi 'azze şânühu Mehmed hıfzi el-müvellâ hilâfe-i be- mahkeme-i Mahmud Paşa be-Konstantıniyye 'ufiye 'anhu.

Emr-i 'âli mücebince mütesellimlik mâh-ı Şevval-i Şerîfin on üçüncü günü buyruldu cümle muvacehesinde.

S. 164/Bel: 233

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'kelâm ve ve kadılar zîde fazlehum tevki'-i refî'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki asitâne sa'âdetim baruthanesi nazırı olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân el-Hâc İbrahim zîde mecdühû der-sa'âdetime 'arz-ı hâl idub asitâne-i sa'âdetim baruthanesinde tabhı fermânım olan barut-ı siyahın cüz ü a'zamı olan güherçile Anadolu canibinde vâki Karahisar ve havalisinde ba'zı kaza ve kurası topraklarından hasıl ve ihraç ve cem' ve tedârikine nazırlar tarafından iktizâ iden behası ashabına 'an-nakd tamamen virilmek üzere tahsildar irsâl ve hasıl olan güherçile bir vechle ahire fûruht ve bir mahalde ihtifa olunmayub baruthane-i 'amireme nakl olunmak üzere olmağla bu sene-i mübarekede zıkr olunan mahallerde muhtekir tâ'ifesinden Karahisar sakinlerinden Veli ve Abdulkadir oğlu Hüseyin ve Barıtcı Osman ve Köseoğlu Ahmed ve oğlu Mehmed ve ve Kürekçi Halil ve karındaşı Salih ve ve Bolvadin'den Sarık ve Şuhûd sakinlerinden Begi Osman nâm kimesneler tama' hâmilllerinden nâşi baruthane-i 'amireme mahsus güherçileyi hafite-i mübâya'a ve barut tabh ve ziyâde beha ile harbî kefereye ve mahal-i ahire fûruht ve bu vechle baruthane-i 'amiremin ta'tiline bâ'is oldukların bildirub zıkr olunan mahallerden ihraç olunan güherçile bir dürlü mahal-i ahire fûruht olunmayub tarafından ta'yîn olunan tahsildar ma'rifetiyle mübâya'a ve bir sa'at evvel baruthane-i 'amireme nakl ve irsâl ve muhtekir tâ'ifesi mezbûrlar bir vechle güherçile umuruna karışmayub yedlerinde mevcûd bulunan güherçileleri baruthane-i 'amireme nakl ve tesyir ve tenbih olmazlar ise haklarından gelinmek üzere 'arz ve ilâm olunmak bâbında mukaddema emr-i şerîfim virilmiş iken astâne-i sa'âdetim baruthanesinde tabhı fermânım olan barut-ı siyahın cüz ü a'zamı olan güherçile Anadolu canibinde Karahisar ve Akşehir ve Konya ve Seferihisar taraflarından ihraç ve muhtekir tâ'ifesine fûruht ve anlar dahi İzmir'e ve Aydın sancaklarında karhâne peyda ve barut-ı siyah tabh ve harbî kefereye fûruht idub ol-vechle baruthane-i mezkûrenin güherçilesi kılletine bâ'is olduklarından başka harbî kefereye fûruht olunmasına rıza-yı

hümâyûnum yoğiken harbî kefereye fûruht itmeleriyle fimâ-ba'd ol-havalide ihraç olunan güherçile kefereye fûruht ziyâde beha ile talib olan muhtekir tâ'ifesine fûruht olunmayub baruthane-i 'amirem için icab iden behası 'an-nakd ashabına virilmek üzere mübâya'ası için emr-i şerîfim rica eylediği ecilden ve vech-i meşrûh üzere mukaddema bin yüz elli bir senesi Şevval'inde emr-i şerîfim virildiği maliye ahkamı kuyudatından der-kenar olunmağla imdi der-kenarı mücebince 'amel olunmak fermânım olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfim vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idub dahi baruthane-i 'amiremin cüz ve a'zamı olan güherçile zikr olunan kazalarda her ne mahallde bulunur ise muhtekir tâ'ifesine fûruht itdirmeyub rayiç olunan behası mübaşeretinden ashabına virilmek üzere bulunan güherçileyi baruthane-i 'amirem için mübâya'a ve asitâne-i sa'âdetim baruthanesine nakl tesyir itdirub muğayir-i emr-i hümâyûn kimesneye bir dürlü vaz' ve hareket itdirmiyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe kılasız tahrîren fi'l-yevmi''l-hamis min Recebü'l-Ferd fi-sene hams ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fi 24 Şevval sene 1156.

Güherçilenin muhtekir yedinde bulunanın adam bey'ine ve muhtekir olunan haklarında sudûr olan emrdir.

S. 165/Bel: 233A

Asitâne-i baruthane nazırı tarafından temessük-i şer' el-Hâc Yusuf'un es-Seyyid Hüseyin'den meclis-i şer'de ahz eylediği güherçilenin 'ale't-ta'dâd ba'del-vezn teslim olunan güherçile yüklerini beyân ider.

	Kise
Evvel	058
İkinci	060
Üçüncü	054
Dördüncü	052
Beşinci	059

Altıncı	060
Yedinci	060
Sekizinci	060
	463

.....ma'a olub sâfidir.....olmak üzere teslim olundu. Fi 24 Şevval sene 1156.

S. 165/Bel: 234

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Diyarbekir canibi ser'askeri ma'iyeti için Rumili'nin sol kolundan küşâdi fermânım olan degah-ı mu'allam yeniçeri serdengeçdi bayraklarının tahrîrine mübâşeret olunduğu mahallerden Gelibolu'ya ve Anadolu caninine yemîn u yesârıyla ba'de'l-mürûr Diyarbekir'e varınca yol üzerinde vâki olan kazalar kadıları zîde fazlehum ve mefâhirü'l-eâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetiş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyun vasıl olıcak ma'lûm ola ki bu def'a Diyarbekir canibi ser'askeri ma'iyeti için Rumili'nin sol kolundan mücerreden küşâd ve tahrîri fermânım olan on beş ferd dergâh-ı mu'allam yeniçerileri serdârı ve serdengeçdi bayrakları neferâtının tahrîratına mübâşeret olunduğu mahallinden Gelibolu'ya ve andan Anadolu canibine yemîn u yesârıyla ba'del-mürûr savb-ı me'mûrelerine varınca esnâ-yı râhde nüzül idecekleri menâziller mevcûdlarına beher nefere yevmi birer çift nân ve beher neferine yevmi birer vukıyye guşt ve beher beş neferine bir kil şa'îr ta'yînatları ahâli-i kaza taraflarından virilmek fermânım olmağın imdi siz ki kadılar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetiş erleri işbu emr-i şerîf-i 'âlişânım vusûlünden neferât-ı mezbûrenin tahrîrine mübâşeret olunduğu mahallerden Gelibolu'ya ve andan Anadolu canibine yemin-i yesârıyla ba'del-mürûr savb-ı me'mûrlarına varınca esnâ-yı râhde mürur-ı nüzül idecekleri menâzilde mevcûdlarına göre beher neferine yevmi bir çift nân ve beher beş neferine bir vukıyye guşt ve beher beş neferine birer kil şa'îr ta'yînatları kazalar ahâlileri taraflarından virilub icab iden behâlârı tekâliflerinden takas olmak şartıyla virilen.....ve mikdârı tasrihiyle memhur temessukat.....olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır oldu BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan emr-i celilü's-şânım vâcibü'l-ımtisâl ve lazımu'l-ittibâ'mın mazmûn-ı ita'at makrûniyle 'âmil olub hilâfiyla hareketden ihtirâz

eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız tahrîren evâsıt-ı Şa’banü’l-Mu’azzam fi-sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fi’l-yemi’l-hâdi aşer min Zi’l-ka’de sene 1156.

S. 166/Bel: 235

Kıdvetü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adinü’l-fezâ’il ve’l-keîâm İlğın ve kadıları zîde fazlehumâ ve kıdvetü’l-kuzât ve’l-müstehîfzin Karahisâr-ı Sâhib kal’ası dizdarı zîde hıfzıfu tevkî’-i refî’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki sen ki İlğın kadısı Mevlana Feyzullah zîde fazlehusun südde-i sa’âdetime mektûb gönderub kaza-i mezbûrede sakın ‘ulemâ ve sulehâ ve e’imme ve hutbâ ve sadat-ı kirâm ve re’âyâ meclis-i şer’a varub kadın hanı muhallefatından İltaş nâm karyede sakın Mahmud bin Abdurrahman ve Çavuşcu karyesinde sakın Süleyman bin Ebu Bekir nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub sahte ‘arz ve hüccetler peyda idub ve zalime tâ’ifesiyle yekdil ve gammâz ve müsvedde ile İbadullahın emval ve erzakını nehb ve garet idub ve yenice ehl-i ‘arzın ‘ırzını hetk ve müzzıru’n-nas bi’l-fesad ve mevkız fitne adamlarıyla vilâyetin nizamına halel ve umur-ı menzilin ta’tiline bâ’is ve bâdi olmalarıyla mezbûrlar ıslah-ı nefis idinceye değin Konya mütesellimi ma’rifetiyle Karahisâr-ı Sâhib kal’asında kalâbend olunmaları için hükm-i hümâyûnum virilmek ricasına vâki hâli ilhâhlarıyla bundan akdem ‘arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virilmiş iken mezbûrlar mâldâr olmalarıyla mütesellim-i merkûm ağmâz ‘ayn ile kal’a-i merkûmeye irsâl itmediğinden fukara kendülerden emin ve sâlim olmamağla hâlâ kadın hanı zabiti olan Eyüb zîde kadruhû mübaşeretiyle merkûman Mahmud ve Süleyman Karahisâr-ı Sâhib kal’asında kal’abend olunmaları için Mevlana-yı mûmâ-ileyhsin mücerreden emr-i şerîfim virilmek ricasına vâki hâli bi’l-iltimas ‘arz eylediğin ecilden divan-ı hümâyûnumda mahfuz olan kuyûd-ı ahkama müraca’at olunduklarında vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddema sadır olan emr-i şerîfim mücebince ‘amel olunmak meri olmuşdur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vusûl buldukda mukaddema ve hâlâ sadır olan emrim üzere ‘amel dahi sen ki İlğın kadısı Mevlana-yı mûmâ-ileyhsin kadın hanı zabiti ma’rifetiyle mezbûran Mahmud ve Süleyman kal’a-i merkûmeye irsâl ve sen ki dizdarsın vusûlünde mezbûrları kal’a-i merkûmede muhkem kal’abend eyleyub tekrar

emr-i şerîfim sadır olmadıkça itlâklarından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb olunub mazmûn emr-i şerîfimle ‘âmil olasın şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılasın. Tahrîren fi evâ’il-i Şa’ban sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fi’l-yevm sâni aşer min Zi’l-ka’de sene 1156.

S. 167/Bel: 236

Haberci Ahmed Çavuş ağanın getürdüğü sefer emridir.

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm me’adiü’l-fezâ’il ve’l-keâm Anadolu’nun orta kolu yemîn u yesârıyla nihayetine varub gelince vâki olan kuzât ve nüvvab zîde fazlehum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân yeniçeri serdârları ve ‘atik serdengeçdi ağaları ve ‘alemdarlar ve ocak ihtiyarları ve a’ayan-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm tevki’-i refi’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lûm ola ki İran şahı Nadir Şah mezâhib-i erba’a-i hakkadan hariç Ca’feri nâmında izhar ve payidar eyledüğü mezheb-i batıla mezâhib-i erba’asına hamis olmak üzere tasdik ve kabul idek deyu hâşâ sümme hâşâ ehl-i sünnet ve cema’atin pak i’tikadlarına halel vermek dâ’iyyesinde birkaç seneden beru nâ-ber-câyi ‘inad ve ısrar ve bilâ-mûceb hudûd-ı memâlik-i mahruseme tecâvüz ve te’addiye ibtidar ve zu’m ve fâsid ve re’y-i kasıdı üzere serhadât-ı mansûreden Musul kal’asının muhasarası kasdıyla ol-havalilere itâle-i ikdam ictisâr idub devirilen fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer’an mukâtelesi Ümmet-i merhûm üzerine vâcib olmağla takarrub-ı eyyam-ı şitâ ve itikâb-ı mütâ’ib sermaya bakılmayub bi-tevfik Allahü’l-mülkü’l-‘alâm tertib esbâb-ı ve harekete kıyam ve ‘umumen vüzerâ-yı a’zâm ve mir-i mirân-ı kiram ve ümerâ-i zevi’l-ihdiram ve bi’l-cümle dergâh-ımu’allam yeniçerileri ve cebecileri ve topçuları ve top arabacıları ve sipah ve silahdar ocakları ve gediklu ve ‘ulufelu müteferrikagân ve çavuşân ve memâlik-i Rumili ve Anadolu’da vâki eyalet ve elviye zu’ama ve erbab-ı tımarı sefer-i nusret eser ve vuku’u bundan akdemce evâ’il-i Şa’ban-ü’l-Mu’azzamda huzur-ı kâbızu’n-nûr-ı şahanemde akd olunan encümen-i suzada karar dâde ittifak-ı arâ ve.....ibâdi du’a olunmağla de’b ve yerin saltanat-ı ebed-i karin üzere mühr-i hümâyûn ve ordu’yı zafer-makrûnum ve harekete tedârikini tertib ve tanzim ve ber-vech-i muharrer sefer-i nusret eser vuku’unu cümleye tenbih ve tafahhum olunması için düstûr-ı ikrâm müşir-i ifhâm nazım-ı menâzımü’l-ümem sûtûre-i şiyem vezir-i a’zamım Hasan Paşa Edâma’llahu Te’âlâ iclâlehû ve za’af-

ı tebe'kid-i iktidarehu ikbalehuya emr-i hümâyûn şeref-sudûrolub el-haletü hazihi te'yid-i mu'asarat Rabbü'l-'izzet ile Musul kal'ası deruninde mevcûd-ı cünûd-ı zafer-mevhudun müdafa'a-i dildâne ve müşahade-i guyûrânelerine şah-ı merkûm tâb or-mukavemet olamayub kemal-i hezimet ve perişan ile 'avdet ve rücû' kah-karin itmeğle eğerçi ber-minvâl-i muharrer bu kış tarafında mücerred kal'a-i merkûmenin tahliyesi iradesiyle bî-dikkat ve hengam-ı tasmin olunan harket-i zaruriyeyi müstevcib halde kalmayub ancak şah-ı merkûm ile her ne mahallde mukarrer.....mukabele ve muharebe için 'avne ve 'inayet hazret-i perverdigâr ile ol-bahar-ı hüceste asârda tasmin sabık-ı mezkûr üzere mühr-i hümâyûn ve ordu-yı zafer makrûnum ol-nevruz-ı firuzda sahra-yı Üsküdar'dan hareket ve canib-i düşmana tevcih râyât-ı celâdat eylemesi emr-i meczum ve mukarrer olmağla ve bu babda meczumü'l-ham mersum-ı hüsvânem olan irade-i hümâyûnumu cezm ve tahkik ve de'b-i kadim ve 'adet-i müstedim üzere dahi selamlık tertib olunub mecmu'u ishaklık da'vet ve kuvvet-i merkûm hülûlünde 'alâ-eyy-i hâl ordu-yı hümâyûnumun ve hareketi meczumve mütehakkık olduğuna i'lan ve işâ'at ve kuvvet-i.....müterakkiben hazır ve amade bulunmaları tenbih ve işâret olunmağla imdi Rumili ve Anadolu'nun üçer caniblerinde vâki kaza ve nevâhi ve kurâda mevcûd olan sahibü'l-esâmi ve bilâ-esâmi yeniçeri ve kul oğulları ve müteka'id serdengeçdi ağaları ve 'alemdarları ve cebeci ve topçu ve top arabacıları 'umumen serdârlar bayraklarıyla sefer-i hümâyûn için hazır ve amade olub sürücü mübâşirler ihraç ve irsâl olunduklarında bilâ-te'hîr dârende-i serdârları bayraklarıyla kalkub ordı hümâyûnuma mülâki ve mülhak olmaları için ber-vech-i ma'nen ve kadim haberci çavuşlarıyla cümleyi agâh ve tenbih olunmaları fermânım olmağın kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân beşinci bölüğün Ahmed Çavuş zîde kadruhû ile irsâl olundu İnşallahu Te'âlâ kangınızın kazasına dâhil ve yedine i'tâ olunan fermân-ı 'alışânım huzu-ı şer'de feth ve kırâ'atda ve mazmûn cümleye i'lân ve işâ'at ve cümle 'askerinin bundan sonra sürücü mübâşirler vürûdünde serdârları bayrakları ile bilâ-te'hîr bir ferd geru kalmamak şartıyla ihraç ve irsâllerinde kemal-i takayyüd ve ihtimâm olunub bu emr-i lazımlı' ihtimâmı ferd-i vâhidin tekâsül ve tesâmühası olmamak ve izhar-ı geyret ve dikkat hilâfından dahi hâzer ve mücânebet ve siz ki serdârlar ve 'atik ağa ve 'alemdarlar ve bi'l-cümle yeniçeri ve sâ'ir tavâ'if-i 'askerisiz gerekdir ki İnşallahu Te'âlâ şimdiden hazır ve amade olub ve dikkat-i mezbûrda ve sürücü mübâşirler vardıkda bilâ-gadr ve 'illet yerlerinizden bilâ-te'hîr hareket ve

‘azimet ve ordu-yı hümâyûnuma mülâki ve mülhak olmağa ziyâde ikdam ve ihtimâmda kusur ve bri vechle tekâsül olunmamak üzere gayret ve uğur-ı dîn-i mübîn için mâ-hasl can be baş ile müsâ’i-i cemîl olunub dünya ve ahiret sa’âdeti olan du’a-yı hayr-ı padişâhânem i’tam ve istishale kudret ve hilâfından dahi be-gâyet taharri ve mücânebet eyleyesiz ve sen ki haberci çavuşsun sen dahi me’mûr olduğun orta kolun nihayetine varınca bir kazayı tecâvüz eylemeksizin sadır olan emr-i ‘âliyi cümle muvacehesinde huzur-ı şer’de feth ve kıra’at ve mazmûn üzere ‘amel ve hareket eylemeleri için mü’ekkid-i tenbih ve bu vechle itmam ve hizmet-i me’mûre eylediğin kazalardan ‘arz ve ilâmınız ile ‘avdet eyleyub hilâfından ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz deyu bi’l-fi’il dergâh-ı mu’allam yeniçeri ağası olan iftiharü’l-ümerâ ve’l-ekâbirim el-Hâc İbrahim Ağa dâme ‘uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmeğle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlişânım sadır olmuştur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda sadır olan fermân-ı celilü’l-kadrim ve ağa-yı mûmâ-ileyh tarafından virilan mektûb mücebince ‘amel ve hareket eyleyub hilâfından geytü’l-gaye hâzer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘almet-i şerîfe i’timâd kılarsınız. Tahrîren fi evâ’il-i Zi’l-ka’deti’ş-şerîfe fi-sene sitte ve hamsin ve mise ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ fi’l-yevmi’s-sâlis ve işrin min Zi’l-hicce sene 1156.

Mücebince sadr-ı a’zam ve yeniçeri ağası mektûbu ısdâr olunduğu

Diğer haberci Ahmed Ağa yediyle vürud bulunan emr-i ‘âli (silik)

Ağası mektûbu ve sadr-ı a’zam mektûbu dahi bin yüz elli (silik) senesi Muharremü’l-Haramın evâhirinde zümre-yi ‘asakir-i Kars canibine ta’yîn olunduğu fermân-ı celilü’l-kadrim cümle ‘askeri muvacehesinde feth ve kıra’at ve i’lan ve işâ’at olunduğu kayd şud.

S. 169/Bel: 237

Kızılca Ulucak mukata’ası emin olanlar yedinden almak üzere yevmi yirmi akçe vazife mutasarrıf me’zun bi’l-iffet faziletlu Ahmed Antali Efendi hazretlerinin berât-ı ‘âlişânıdır.

Karahisâr-ı Sâhib ’de me’zun bi’l-iffet olan işbu r’afi’-i tevki’-i refi’ü’ş-şân-ı hâkânî Mevlana Ahmed Antali zîde ‘ilmühû divan-ı hümâyûnuma ‘arz-ı hâl idub

mezkûr ‘ulemadan olub mahal ve merhamet ve şayeste-i ‘inayet olmağla bir yerden medar ma’ası olmamağla bakıyye mahlûlünden kenduye bir mikdâr vazife virilmek bâbında ‘inayet-i rica itmeğin mezbûr sulehâ-yı Ümmetden vâcibü’l-ikram ve şayeste-i ihtiram olmağla dergâh-ı mu’allam cebecilerinden on sekizinci bölümde yevmi dokuz akçeye mutasarrıf Hasan Mustafa tevfir-i mahlûlden bâki altı ve dördüncü bölümde yevmi on mutasarrıf Hüseyin Ali Erzincan mahlûlünden baki altı ve top arabacılarından üçüncü bölümde yevmi yedi akçeye mutasarrıf Salih orta mahlûlden baki iki ve yine bölüm-i mezbûrede yevmi yedi akçeye mutasarrıf İbrahim İsmail orta mahlûlünden bâki iki ve yine bölüm-i mezbûrede yevmi yedi akçeye mutasarrıf Süleyman Mehmed orta mahlûlünden iki ve yine bölüm-i mezbûrede yevmi yedi akçeye mutasarrıf Ahmed Hüseyin Bazarcık mahlûlünden baki iki akçe ki cem’an bakıyye mahlûl-ı mezbûrlardan yirmi akçe Kızılca Ulucak mukata’asından almak üzere tevcih olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i ‘inayet-i padişâhânem zuhura getürüb kendu ‘arzuhalı ve piyade mukabelesi der-kenarı ve bin yüz elli üç senesi Cemâziye’l-evvelinin yirmi beşinci günü tarihiyle müverrah virilen (silik) hümâyununm mücebince bu berât-ı hümâyûnu virdim ve BUYURDUM Kİ mûmâ-ileyh Mevlana Ahmed Antali me’zun bi’l-iffet Karahisâr-ı Sâhib zîde ‘ilmühû varub ta’yîn olunan yevmi yirmi akçe vazifesinde Kızılca Ulucak mukata’ası malından emin olanlar yedindedn alub mutasarrıf ola şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılalar. Tahrîren fi’l-yevmi’s-sâbi’ ısrin Cemâziye’l-evvel sene sitte ve hamsin ve mi’e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 170/Bel: 238

İşbu bin yüz elli beş senesi mâh-ı Zi’l-ka’deti’s-Şerîfe guresinde medine-i Karahisâr-ı Sâhib nâ’ibi faziletlu es-Seyyid el-Hâc Mahmud Efendi zamanında medine-i mezbûr ahâlisinin ibtidâ-i tevcih eyledikleri defterdir ki ber-vech-i âti zikr olunur.

Gurûş
1888,5 _____ müteveli-i sabık Hüseyin Çelebi’nin müfredât-ı mürâselesi cümle ma’rifetiyle mütevell-i cedid el-Hâc Abdullah’a teslim olunan mür’aseledir ve meblağ.
0036 _____ bâ-mürâsele harc-ı muhasebe
0070 _____ bâ-mürâsele Kütahya teftişi için

0079,5_____	Karahisâr-ı Sâhib 'de paşalara mahsus saray ta'mir-i termiminde bâ-mürâsele
0040_____	bâ-mürâsele Kasab Hasan Beşe'ye virilan
0008_____	bâ-mürâsele es-Seyyid Gazi Mehmed Paşa Karahisâr-ı Sâhib 'e nüzülünde lahm ve sâ'ir ecnas-ı zehâyir kıymı
0016_____	bâ-mürâsele Kütahya tarafından Salar karyesi için mübâşire virilan
2138	
0016_____	Kütahya tarafından gelan ağaya mesârif
0130_____	Kütahya müetsellimine teftiş ve kazamıza nüzül itmemek üzere
0031_____	bâ-mürâsele Sekbanbaşı 'ulufesi mâh-ı Recebû'l-Ferd
0032,5_____	bâ-mürâsele Sekbanbaşı 'ulufesi mâh-ı Şa'banû'l-Şerif
0032,5_____	bâ-mürâsele Sekbanbaşı 'ulufesi mâh-ı Ramazanû'l-übarek
2388	
0032,5_____	bâ-mürâsele Sekbanbaşı 'ulufesi Şevvalû'l-Mükerrerem
0055_____	bâ-mürâsele piyade bölükbaşı husûsu için virilan
0015_____	paşanın zahire buyrulduzu getüren adamına ücret
0082_____	hatt-ı hümayûn şevket-makrûn getüren Abbas Ağa'ya virilan ücret
0004_____	menzilci İsmail'e
0039_____	pare 5 paşa hazretlerine zehâyir kıymeti
2405,5	
0113,5_____	mütevelli-i sabık Hüseyin Çelebi'nin bakıyesi
2719_____	pare 5 yalnız mütevelli el-Hâc 'aliyye hark malı olmak üzere iki bin yedi yüz on dokuz gurûşdur.
0013,5_____	paşaya virilan revgan-ı sade kıyye 30 fi kıymet pare 18
0010_____	pare 27 paşa-yı mutasarrıf es-Seyyid Mehmed Paşa hazretlerine virilan pirinç kıyye 80 fi kıymet akçe 16
0010_____	paşaya virilan nan-ı 'aziz
0012,5_____	paşaya heman 5 araba 'an-mahalle İmaret
0012,5_____	paşaya heman 5 araba 'an-mahalle Sofular
2778	

0008_____paşaya lahm kıyye 80 fi kıymet akçe 12
0005__(akçe 40)____paşaya asel kıyye 20 fi kıymet 20
0200____Binbaşı Temur Süleyman Paşa geldikde Süleyman Efendi'den alınan şa'îr kil
0100____Karahisâr-ı Sâhib mutasarrıfı es-Seyyid Mehmed Paşa'ya dergâh-ı 'âli gediklulerinden Mustafa Ağa'dan alınan şa'îr kil 50.
3091
0012_____Temur Süleyman Paşa geldikde nan-ı 'aziz
0150_____harc-ı defter
0020_____hedâmiyye
0010_____kâtibiyye ihzâriyye
0147,5_____menzil bârgîrleri kıymeti
0010_____menzilci İsmail'e
0006_____paşanın levendâtı için üç hane ücret
0005_____Kütahya'ya giden ilâm için Ahmed Ağa'nın virduği
0007_____sonradan mahzarlara virilen
3458,5 yalnız üç bin dört yüz elli sekiz buçuk gurûşdur.
Gurûş
1953,5 _mahallâta tevzî' ve taksim
1505 _kurâlara tevzî' ve taksim
3458,5 _____yalnız üç bin dört yüz elli sekiz buçuk gurûşdur.

Mahalle-i İmaret gurûş 266 pare 4	Mahalle-i Sofular gurûş 266 pare 4	Mahalle-i Nasara gurûş 150 pare 11	Mahalle-i Karaman gurûş 132 pare 36	Mahalle-i Cami'-i Kebir gurûş 83 pare 28
Mahalle-i El-Hâc Mahmud gurûş 66 pare 32	Mahalle-i Tac Ahmed gurûş 66 pare 32	Mahalle-i Akmescid gurûş 66 pare 32	Mahalle-i Arab Mescidi gurûş 66 pare 32	Mahalle-i Kahil gurûş 66 pare 32

Mahalle-i El-Hâc Yahya gurûş 66 pare 32	Mahalle-i Burmalı gurûş 52,5	Mahalle-i Ardıç gurûş 58,5	Mahalle-i Doğancı gurûş 40	

Bu defterde elli sekiz buçuk gurûş olur on sekiz gurûşu ahâli-i vilâyet itmam etmiştir.

Mahalle-i Fakih Paşa gurûş 50 pare 30	Mahalle-i Efecik gurûş 50 pare 30	Mahalle-i Kubbelu gurûş 50 pare 30	Mahalle-i Çavuşbaşı gurûş 40 pare 39	Mahalle-i Molla Bahşi gurûş 32 pare 31
Mahalle-i Kara Katib gurûş 26 pare 1	Mahalle-i Bedrik gurûş 26 pare 1	Mahalle-i Sinan Paşa gurûş 26 pare 1	Mahalle-i Ekeste gurûş 26 pare 1	Mahalle-i Zâviye gurûş 26 pare 1
Mahalle-i El-Hâc Evtal gurûş 26 pare 1	Mahalle-i Çavuşoğlu gurûş 26 pare 1	Mahalle-i Yukarı Bazar gurûş 26 pare 1	Mahalle-i El-Hâc İsmail gurûş 19,5	Mahalle-i Sinan Halife gurûş 8 pare 13
Mahalle-i Hisarönü gurûş 11 pare 11	Mahalle-i İbik gurûş 5 pare 5			

Cem'an yekûn gurûş 1953,5 yalnız bin dokuz yüz elli üç buçuk gurûşdur.

Bu defter iki defterden olmağla Doğancı mahallesinin on sekiz gurûşu aşağı vardıkda

Karye-i İssizce gurûş 72	Karye-i Sülümenli gurûş 72	Karye-i Çobanlar gurûş 72	Karye-i Kal'acık-ı Kebir gurûş 72	Karye-i Eyret gurûş 54

Karye-i Mihail gurûş 54	Karye-i Erkman gurûş 54	Karye-i Süğlün gurûş 54	Karye-i Has Çakır gurûş 54	Karye-i Ayvalı gurûş 35

Karye-i Karacaviran gurûş 35	Karye-i İnas gurûş 35	Karye-i Döğer gurûş 35	Karye-i İsmail gurûş 35	Karye-i Susuz gurûş 35
Karye-i Çorca-i Sağır gurûş 35	Karye-i Osman gurûş 35	Karye-i Karaağaç gurûş 24	Karye-i Salar gurûş 24	Karye-i Çorca-i Kebir gurûş 24
Karye-i Dinar gurûş 24	Karye-i Karaarslan 24	Karye-i Deper gurûş 24	Karye-i Sarık gurûş 24	Karye-i Elpirek gurûş 24
Karye-i Ayasini gurûş 24	Karye-i Gebeceler gurûş 24	Karye-i Bozöyük gurûş 24	Karye-i İnaz gurûş 24	Karye-i Kışlacık gurûş 24
Karye-i Tekeler gurûş 20	Karye-i Çalışlar gurûş 20	Karye-i Kozluca gurûş 20	Karye-i Harmanlı gurûş 20	Karye-i Halimuğurlu gurûş 20
Karye-i Kayaviran gurûş 15	Karye-i Bey gurûş 15	Karye-i Aytemur gurûş 15	Karye-i Kal'acık-ı Sağır gurûş 15	Karye-i Akçain gurûş 15
Karye-i kunduzlu gurûş 9	Karye-i Hacı Beyli gurûş 9	Karye-i Bostanlı gurûş 9	Karye-i Çavdarlı gurûş 9	Karye-i Yukarı Tandır gurûş 9
Karye-i Belce gurûş 9	Karye-i Muttalib gurûş 9	Karye-i Kumartaş gurûş 9	Karye-i Kınık gurûş 9	Karye-i Bayad gurûş 7
Karye-i Feleli gurûş 7	Karye-i Çepni gurûş 7	Karye-i Aşağı Tandır gurûş 7	Karye-i Sis gurûş 7	Karye-i Köprülü gurûş 7
Karye-i Eymür gurûş 7	Karye-i Ulucak gurûş 7	Karye-i Çukur gurûş 7	Karye-i Işıklar gurûş 7	Karye-i Emre Sultan gurûş 7
Karye-i Kuladalı gurûş 4,5	Karye-i Leğen gurûş 4,5	Karye-i Ulu Murad gurûş 4,5	Karye-i Doğanlar gurûş 4,5	Karye-i Göynük gurûş 4,5
Karye-i Aksaz gurûş 1	Karye-i Çobanlıca gurûş 1			

Cem'an yekûn gurûş 1505 yalnız bin beş yüz beş gurûşdur.

S. 172/Bel: 239

Gurûş
2640_____Karahisâr-ı Sâhib sancağ mutasarrıfı es-Seyyid Mehmed Paşa'nın imdâd-ı seferiyyesi
0200_____paş-yı müşârün-ileyhin adamlarına mübâşiriyye
0325_____mütevelli-i Ehac Ali'nin menzile virduği
1248_____bâ-fermân-ı 'âli kıymat-i deve
0120_____deve mübâşiriyye
0119,5_____mahallâtdan menzil bârgîri ücretleri
4652,5
0300_____harc-ı mahkeme
0010_____hedâmiyye
0010_____mahzariyye
0005_____katibiyye
4982,5

5000_____tevcih-i sâni yalnız beş binden olub bu defter ki katibi faziletlu es-Seyyid Halil Efendi kalemiyle tahrîr olunmuşdur.

Mahalle-i İmaret gurûş 344 pare 32	Mahalle-i Sofular gurûş 344 pare 32	Mahalle-i Nasara gurûş 157 pare 15	Mahalle-i Karaman gurûş 172 pare 17	Mahalle-i Cami'-i Kebir gurûş 108 pare 17
Mahalle-i El-Hâc Mahmud gurûş 86,5	Mahalle-i Tac Ahmed gurûş 86,5	Mahalle-i Akmescid gurûş 86,5	Mahalle-i Arab Mescidi gurûş 86,5	Mahalle-i Kahil gurûş 86,5
Mahalle-i El-Hâc Yahya gurûş 86,5	Mahalle-i Burmalu gurûş 68 akçe 5	Mahalle-i Ardıç gurûş 57,5 pare 10	Mahalle-i Doğancı gurûş 51 pare 34	Mahalle-i Fakih Paşa gurûş 65,5 pare 12
Mahalle-i Efecik gurûş 65,5 pare 12	Mahalle-i Kubbelu gurûş 65,5 pare 12	Mahalle-i Çavuşbaşı gurûş 51 pare 34	Mahalle-i Molla Bahşi gurûş 42 pare 18	Mahalle-i Kara Katin gurûş 34 pare 10

Mahalle-i Bedrik gurûş 34 pare 10	Mahalle-i Sinan Paşa gurûş 34 pare 10	Mahalle-i Ekeste gurûş 34 pare 10	Mahalle-i Zâviye gurûş 34 pare 10	Mahalle-i El-Hâc Evtal gurûş 34 pare 10
Mahalle-i Çavuşoğlu gruruş 34 pare 10	Mahalle-i Yukarı Bazar gurûş 34 pare 10	Mahalle-i El-Hâc İsmail gurûş 25 pare 12	Mahalle-i Sinan Halife gurûş 10,5 pare 2	Mahalle-i Hisarönü gurûş 14,5 pare 5
Mahalle-i İbik gurûş 4 pare 3				

Cem'an yekûn gurûş 2500 _____ yalnız iki bin beş yüz gurûşdur mahallâta tevzî'

Karye-i İssizce gurûş 120	Karye-i Sülümeni gurûş 120	Karye-i Çobanlar gurûş 120	Karye-i Kal'acık-ı Kebir gurûş 120	Karye-i Eyret gurûş 90
Karye-i Erkman gurûş 90	Karye-i Süğlün gurûş 90	Karye-i Has Çakır gurûş 90	Karye-i Ayvalı gurûş 57	Karye-i Karacaviran gurûş 57
Karye-i İnas gurûş 50	Karye-i Döğer gurûş 57	Karye-i İsmail gurûş 57	Karye-i Susuz gurûş 57	Karye-i Çorca-i Sağır gurûş 53
Karye-i Osman gurûş 57	Karye-i Karaağaç gurûş 40	Karye-i Salar gurûş 40	Karye-i Çorca-i Kebir gurûş 40	Karye-i Dinar gurûş 40
Karye-i Karaarslan gurûş 40	Karye-i Deper gurûş 40	Karye-i Sarık gurûş 40	Karye-i Elpirek gurûş 40	Karye-i Ayasini gurûş 40
Karye-i Gebeceler gurûş 40	Karye-i Bozöyük gurûş 40	Karye-i İnaz gurûş 40	Karye-i Kışlacık gurûş 33	Karye-i Tekeler gurûş 33
Karye-i Çalışlar gurûş 33	Karye-i Kozluca gurûş 33	Karye-i Harmanlı gurûş 33	Karye-i Kayaviran gurûş 12,5	Karye-i Hayranbalı gurûş 12,5
Karye-i Bey gurûş 25	Karye-i Aytemur gurûş 25	Karye-i Kal'acık-ı Sağır gurûş 25	Karye-i Akçain gurûş 25	Karye-i Kunduzlu 15
Karye-i Hacı	Karye-i Bostanlı	Karye-i Çavdarlu	Karye-i Yukarı	Karye-i Belce

Beyli gurûş 15	gurûş 15	gurûş 15	Tandır gurûş 15	gurûş 15
Karye-i Muttalib gurûş 15	Karye-i Kumartaş gurûş 15	Karye-i Kınık gurûş 7,5	Karye-i Bayad gurûş 11	Karye-i Feleli gurûş 11
Karye-i Çepni gurûş 11	Karye-i Aşağı Tandır gurûş 11	Karye-i Sis gurûş 11	Karye-i Köprülü gurûş 11	Karye-i Eymür gurûş 11
Karye-i Ulucak gurûş 11	Karye-i Çukur gurûş 7,5	Karye-i Işıklar gurûş 11	Karye-i Emre Sultan gurûş 11	Karye-i Kuladalı gurûş 7,5
Karye-i Leğen gurûş 7,5	Karye-i Ulu Murad gurûş 7,5	Karye-i Doğanlar gurûş 7,5	Karye-i Göynük gurûş 7,5	Karye-i Aksaz gurûş 7,5
Karye-i Çobanlıca gurûş 2,5				

Cem'an yekûn gurûş ____2500____yalnız iki bin beş yüz gurûş kurâlara tevzî' olunmuştur.

S. 173/Bel: 240

Deve emridir. Fi 18 Zi'l-ka'de sene 1156.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki olan kadılar zîde fazlehum ve mfâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi ve sadr-ı a'zam ağalarından olup bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan Mehmed zîde mecdühû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetiş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki 'avne ve 'inayet hazret-i perverdigâr mühr-i hümâyûn ve ordu-yı zafer-makrûnumun nevrûz-ı fîrûzda Üskûdar sahrasında hareket ve canib-i düşmana tevcih ve 'azimeti meczum ve muhakkak olmağla de'b-i kadim üzere sadr-ı a'zam da'iresine va ahâli-i divan ve ocaklarım halkına iktizâ idub Rumili canibinde ihracı fermânım olan mekkâri deve bârgîrlerinden ma'ada beher hâl memâlik-i Anadolu'dan dahi müstevfi mekkâri deve ihracına ve ihzârına muhtaç olduğuna bina'en nevrûz-ı fîrûz vusûlünde bilâ-kusur Üskûdar sahrasında mevcûd bulunmak ve buna girdukleri günden hizmetde

olduklarınca ber-vech-i mu'tad icab iden ücretleri ordu-yı hümâyûnum sârbân başısı yedinde ber-vech-i nakd virilmek ve cümlesi yüke alıvırev tûvânâ ve ikişer çift çuvalları ve keزالık urgan ve yular ve havât ve sâ'ir âlât ve pusat ve takımları mükemmel ve tam olmak şartıyla yüz elli yedi senesine mahsûben Karahisâr-ı Sâhib sancağından yüz mehâri-i mekkâri develeri ihraç itdirilmesi fermânım olmağın imdi siz ki kuzât ve mütesellim ve sâ'irleriz der-sa'âdetimden mübâşir ta'yîn olunan mûmâ-ileyh zîde mecdühû ile işbu emr-i şerîf-i 'âlişân vusûlünde kat'a te'hîr ve tavakkufa ruhsat ve cevaz göstermeksizin irsâl olunan memhur ve mûmza defter mûcebince livâ-i mezbûrdan matlub olan yüz mehâr-i mekkâri develerinin ihraçlarına mübâşeret idub zinhar ve zinhar bir mehâri-i za'yif ve nâ-tevân olmayub cümlesi kavî ve tevânâ ve bâlâda zikr olunduğu vech üzere her birinin ikişer çift çuval ve urgan ve sâ'ir âlât ve pusatları mükemmel ve tam olmak ve leylen ve nehâren yanlarından münfekk olmayub hitâm-ı maslahata dek gereği gibi görüb ve gözedüb bilâ-izn firar ve gıybet ve 'avdet eylememeleri üzere ahâli-i vilâyet taraflarından her bir katarına kefillu ve boyunlu birer nefer kârgüzâr sârbânlar ta'yîn ve üzerlerine yine ahâli-i vilâyetin ma'rîfet ve ittifaklarıyla a'yân-ı vilâyetden mu'temed-i 'aliyye bir nefer sârbân başı nasb ve ta'yîn olunmak şartıyla ol-mikdâr develeri bir gün akdem tedârik ve ihraç ve mübâşir mûmâ-ileyhe teslim ve nevrüz-ı firûzda Üskûdar sahrasında mevcûd bulunmasına cümleiniz bezl ve sa'y ve dikkat eyleyesiz şöyle ki mikdâr-ı mekkâri develeri tamamen tedârik ve ihraç ve nevrüz-ı firûzda ve Üskûdar sahrasında hazır ve mevcûd idemeyuz deyu beyhude gadr ve 'illet eylemekden ve sârbân başısı mu'temed-i 'aliyye kimesnelerden eyleyub acânibden müflis makûlesi adamlar ta'yîn itmekden nâşi esnâ-yı râhde davarların ba'zısı fûruht idub murd ve helak oldu deyu sahra-yı Üskûdar'da noksan getürmeğe sebep olmak ihtimaliniz olur ise sonra bir dürlü cevaba kadir olamayub her biriniz hakkında 'ukubât şedide-i hüsrevânem zuhura geleceği mukarrer olmağla ana göre kemal-i basiret ve intibah üzere 'amel ve hareket eyleyesiz ve sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin sen dahi tâm-ı hâme tabi'at veyahud hatıra ri'ayet ile za'yif ve nâ-tevân deve ihraç eylemek veyahut nevrüz-ı firûz dühûlüne dek tamamen Üskûdar sahrasına erışdirmemek ihtimalin olur ise muhkem hakkından gelineceği muhakkaktır keyfiyyet ma'lûmun olub eğer sana selamet hal matlub ise bâlâda bast ve temhid olunan şurûr üzere livâ-i mezbûreden matlub olan yüz mehâr develeri 'icâleten ihraç ve mükemmel takımları ve sârbânları ve kefillu ve boyunlu sârbân başısıyla ma'yyetine istishâb idub

nevrüz-ı firûz dühûlüne dek Üsküdar sahrasına isâl ve hazır ve mevcûd eylemekde bezl ve sa'y ve mecal eylemek bâbında fermân-ı 'âlişân sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celilü's-şân vâcibü'l-ımtisâl lazımu'l-ittibâ'mın mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla hareketden ihtirâz eylesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Tahrîren fî evâ'il-i Zi'l-ka'de fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa vasale ileynâ fî 29 Zi'l-ka'de sene 1156.

Mûcebince sadr-ı 'âli mektûbu vârid

S. 174/Bel: 241

Livâ-i Karahisâr-ı Sâhib 100 mehâr şütrân	Kaza-i Karahisâr-ı Sâhib mehâr deve 'aded 24	Kaza-i Sandıklı mehâr deve 'aded 23	Kaza-i Şuhûd mehâr deve 'aded 14	Kaza-i Sincanlı mehâr deve 'aded 10
Kaza-i Bolvadin mehâr deve 'aded 5	Kaza-i Han Barçınlu mehâr deve 'aded 5	Kaza-i Nevahi Barçınlu mehâr deve 'aded 5	Kaza-i Karamık mehâr deve 'aded 4	Kaza-i Çöleâbâd mehâr deve 'aded 4 bâ-fermân-ı 'âli nisf-ı ahâlden ve nisf-ı aheri Türkman'dan
Kaza-i Çay mehâr deve 'aded 6				

Cem'an yekûn 'aded-i şütrân 100 yalnız yüz devedir.

S. 175/Bel: 241A

İftihârü'l-kuzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin me'adinü'l-fezâ'il ve'l-yakin râfî'un ilâmi's-şeri'ati ve'd-din vârisun 'ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassun bi-mezîd-i 'inâyetü'l-melikü'l-mu'in Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ kolu yemin u yesârıyla nihayetlerine varınca yol üzerlerinde vâki olan mevâli-i a'zam zîde fazlehu ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinül fezâ'il ve'l-kelma kuzât ve nüvvab zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve a'yân ve iş erleri zîde

kadruhûm tevki'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki İran şahı Nadir Şah mezâhib-i erba'a-i hakkadan hariç Ca'feri nâmında peydâ itduğı mezheb-i bâtıla mezâbib mezâhib-i erba'a ve ehl-i sünnete hamis olamk üzere tasdik ve kabul idek deyu hâşâ sümme hâşâ ehl-i sünnete ve cema'atin i'tikadlarına halel virmek da'yyesinde birkaç seneden beru bâ-ber-cây-i 'inad ve ısrar ve bilâ-mûceb memâlik-i mahrûseme tecâvüz ve hatta Musul kal'asını muhasaraya ictisâr itduğıne bina'en şer'an mukâtele vâcib olduğunu müş'ir virilan fetvâ-yı şerîfe mûcebince eyyâmı şitâya kalmayub bi-tetkik vüzerâ-yı a'zam ve sâ'ir bi'l-cümle ihyâ ve zafer-i encâm ile şah-ı merkûmun mukâtele ve mürâfî' için sefer-i nusret ezâ vuku'u bundan akdem kabızu'n-nûr-ı şahanemde akd olunan ancak şûrada karar dâde ittifak-ı arâ ve bu niyet haber-i hâtime ref'-i ibâdi ve du'a olunduğı el-haletü hazihi 'inayet-i Rabbi'l-'izzet birle Musul kal'ası deruninde olan cünud-i zafer-mev'udunn müşâhade-i guyûrânelerine şah-ı merkûm tâb-ı or.....'alâ ileyhi Te'âlâ mühr-i hümayûnum ve umumen ordu-yı zafer-makrûnumun evvel nevrûz-ı firûz üzere Üsküdar sahrasına ve canib-i düşmana tevcih husûsuna (silik.....).mücerreden emr-i 'âli şeref-bahşâ-yı sudûr olmağın bu husûs-ı nâ-gir ve bâyidi muhtassun şeref-bahşi sudûr olan fermân-ı 'âli ocak tarafından mukaddem ve kârgüzâr çavuşlardan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân silahdar çavuşlarından Mehmed Çavuş zîde kadruhû irsâl olunmuşdur İnşallahu Te'âlâ merkûm Mehmed kazalarınıza varub dâhil oldukda şerf-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûnumca mecmu'u'n-nâs olan mahallerde silahdar ve sipah ocakları neferâtlarına ifhâm ve cümleye ikâ ve tenbih olunub ve mûceb-i emr-i 'âli sefer-i hümayunuma hazır ve amade olunmalarını i'lan ve işa'at eyleyesiz ve siz ki ve mûmâ-ileyhumsuz taht-ı kazalarınızda sakın ve mütemekkin silahdar ve sipah neferâtımı habir ve agâh olunduğı vakt-i merkûre müterakkiben hazır ve amade olmalarında dikkat-i tam ve sa'y-i ihtimâm eyleyesiz ve sen ki çavuş merkûmsun bu emr-i vâcibü'l-imtisâlimin ve icrasında ziyâde basiret ve intibah ile hareket iderek bir mahalde arâm me'mûr olduğun silahdar ve sipahi neferâtını ber-mûceb-i emr-i 'âli nevrûz-ı firûza değin mükemmel âlât ve seferiyyeleriyle hazır ve amade bulunmaları için ikâz ve tenbih ile tenbih idub hilâfından ziyâde ihtirâz ve ictinâb ve tavakki ve mücânebet eyleyesiz deyu iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il silahdar ağası olan el-Hâc Salih dâme mecdühû tarafından mühürlü mektûb virilmeğle vech-i meşrûhüzere olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuşdur

BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından gâyetü'l-gâye hâzer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

S. 176/Bel: 242

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Karahisâr-ı Sâhib sancağı alaybeyisi zîde kadruhû tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki fethiyyetü'l-mesâlik-i padişâhânemden serhadât-ı mansurem hidmet-i muhâfazasına me'mûr olub kışla virilen eyalet-i 'askeriyyenin vilâyetlerinden harçlıkları ve malzemelerini getürmek için zu'ama ve erbab-ı tımdan mikdâr-ı kifaye harçlıkları tertib ve ihraç olunmak kanun-ı kadim ve ka'ide-i müstedim olduğuna bina'en eyalet-i 'askeriyye işbu sene-i Çıldır nevâhisi kışla ta'yîn ve kanunları ve kadimden olageldiği üzere kifayet mikdârı harçlıkları ihraç olunmak iktizâ eyleyub sinîn-i sabıkada beş nefere harçlıkçı ta'yîn olunagelub bu sene-i mübârekede muhâfazalarda 'askerin ziyâde lüzumu olmağla ancak on nefere bir nefer harçlıkçı ta'yîn ile sinîn-i sabıkanın nısfı mikdârı harçlıkları tertib ve defter ve ihraç-defterin bir sureti defterhanede hıfz olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Karahisâr-ı Sâhib sancağı alaybeyisi mûmâ-ileyhsin Kars şitasına gönderdiğin memhur defter mücebince livâ-i mezûr zu'ama ve erbab-ı tımarından on beş nefer zu'ama ve erbâb-ı tımar harçlıkçı olmak üzere ihraç ve ta'yîn amma mezbûrlara tenbih ve te'kid eyleyesin ki işbu sene vûlatlarına gidub İnşallahu Te'âlâ sene-i ibtidâ rûz-ı hazarında gelub kışla ve muhâfazalarda olan zu'ama ve erbab-ı tımarın harçlık ve malzemelerin getürüb eriştirmeye dikkat eyleyub emr-i (silik) hâzer eyleyeler Ma'azallahu Te'âlâ dikkat ve zamanıyla gelmeyub te'hîr ve terâhi ve müddet-i merkûmeden bilâ-tavakkuf itmeğleri ahire tevcih olunmak ile iktifa olunmayub eşedd-i 'ukubat ile haklarından gelineceği mukarrer deyu ana göre encâm-ı kârların bir hoşça mükerrer bilâ-hata idub muğayir-i emr-i 'âli vaz' ve hareketden ihtirâz ve ictinâb olumak bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuşdur BUYURDUM Kİ vusûl buldukda bu babda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel idub hilâfından gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın Tahrîren fi evâ'il-i Zi'l-ka'deti's-Şerîfe fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Vasale ileynâ fi'l-yevmü's-sâni 'aşer min Zi'l-hicce sene 1156.

Sahra-yı Kars.

S. 177/Bel: 242A

Kahil mahallesinde sakin Kundakçı el-Hâc İbrahim bin Ahmed Ağa cümle muvâcehesinde bâ-fermân-ı ‘âli Karahisâr-ı Sâhib ’in yirmi dört hudûdda elli yedi gurûşa sârbân başı nasb ve ta’yîn olunub mübâşir-i merkûm muvâcehesinde mezbûr el-Hâc İbrahim dahi iltizam kabul eylediği bu mahalle kayd. Fi aşer Zi’l-hicce sene 1156.

Şuhudü’l-Hal _____

Musa Efendi; es-Seyyid Halil Efendi; İdris Ağa; Ahmed Ağa bin Abdullah; Sucu-zâde Ali Ağa; el-Hâc İbrahim Ağa ibn-i el-Hâc Ahmed; Va’iz-zâde el-Hâc Mustafa

Mezbur el-Hâc İbrahim diğer el-Hâc İbrahim bin Ahmed’e kefil bi’l-mâl olduğu bu mahalle kayd. Fi 30 Zi’l-hicce sene 1156.

S. 177/Bel: 243

Vech-i meşrûh üzere

İşbu bin yüz elli altı senesinde Çıldır eyaletinde vâki Ardahan sancağının kur’alarına livâ-i mezbûrun zu’ama ve erbab-ı tımarına harçlıkçı ta’yîn olunmak devletlu ser’asker müşârün-ileyh tarafından sadır olan bir kıt’a emr-i ‘âli virilub livâ-i mezbûrun harçlıkçı ta’yîn olunan zu’ama ve erbab-ı tımarların umur-ı husûslarına temşiyet husûslarına bir za’im iktizâ itmeğle sadır olan fermân-ı ‘âli mûcebince livâ-i mezbûrede Şuhûd nahiyesinde Kantara nâm karye ve gayriden yirmi dört bin akçe ze’amete mutasarrıf Mehmed Ağa mahal-i müstehakk olmağla harçlıkçı başı ta’yîn olunmak. Fi 14 Zi’l-ka’deti’ş-Şerîfe sene 1156.

Halis Süleyman miralay-ı Karahisar

S. 178/Bel: 244

İşbu bin yüz elli altı senesinin mâh-ı Zi’l-hiccenin bâ-fermân-ı ‘âli senesine mahsûben deve mübâya’ası ve ba’zı vilâyet mesârif bâ-mürâseledir ki ber-vech-i âti zikr olunur.

Gurûş
400 _____ bâ-mürâsele menzilci Salih Beşe'ye def'a evlada
133 _____ bâ-mürâsele binbaşî Kütahyalı Kara Süleyman'a
036 _____ bâ-mürâsele menzilci Salih'e virilan bârgîrler ücreti
013 _____ bâ-mürâsele silahşör İsmail Ağa'ya konağı için İdris Ağa'ya virilan
025 _____ bâ-mürâsele Aydın serdengeçdilerinden konak mesârîfî
Rob' 1
407 _____ Kaç-zâde
030 _____ bâ-mürâsele ba'de'l-defter mübâya'a ağasına virilan
037 _____ bâ-mürâsele Çavdarlu ve Hayranbalı karyelerinin kesri
036 _____ bâ-mürâsele mübâya'ası ağası kadı-zâdeye def'a-yı sanineyinde konak mesârîfî
015,5 _____ bâ-mürâsele defterden bâki
725,5
047 _____ bâ-mürâsele mübâya'a ağası kadı-zâdeye kahve kıymeti ve konak mesârîfî
013 _____ bâ-mürâsele sadr-ı sabık devletlu Ahmed Paşa hazretlerinin adamlarına mesârîf konak
033 _____ bâ-mürâsele mübâya'adan ve.....kesiri
321,5 _____ bâ-mürâsele emr-i 'âli mücebince yol ta'mir ve tathiri için
270 _____ bâ-mürâsele on yedi serdengeçdi ağalarına bâ-fermân-ı 'âli mesârîf-i konak ve menzil bârgîri
318,5 _____ bâ-mürâsele Karahisar paşası mesârîfî ve ba'zı vilâyet mesârîfî
040 _____ mütevellî el-Hâc Ali Çelebi'ye yol tathiri için kenduye ve ma'yyetinde olan adamlara ücret
1768,5__rub' 1__yalnız bin yedi yüz altmış sekiz buçuk gurûş bir rub'dur.
0300 _____ menzilci Acemoğlu Salih Beşe'ye baki ücreti
0025 _____ menzilci Acemoğlu Salih Paşa'nın 13 mehterlerineve aher yerlere yirmi üç bârgîr ücreti
2093,5 __rub' 1__yalnız iki bin doksan üç buçuk gurûş bir rub'dur.
1320 _____ bâ-fermân-ı 'âli yirmi dört adet deve kıymeti beher deveye Ellişer gurûşdan
0025 _____ serdengeçdi Kara Süleyman adamlarına Kaban hanı ve kendi gelan oğlu Selahin hanı ve

Mustaf Ağa'nın hancısı(3) hasebine ve Hacı Ramazan oğluna (4) ve Kavakçı İvaz bey hanına (5) ücret.
0005_____ve merkeb İbrahim'e ücret
3443,5____rub' 1____yalnız üç bin dört yüz kırk üç buçuk gurûş bir rub'dur.
0225_____harc-ı defter
0020_____harc-ı hedâmiye
0010_____kethüdâ Molla Efendi'ye
0020_____ihzâriye ve katibiye
3718,5____rub' 1____yalnız üç bin yedi yüz on sekiz buçuk gurûş bir rub'durMahalle-i İmaret gurûş 286 pare 5

Mahalle-i Sofular gurûş 286 pare 5	Mahalle-i Nasara gurûş 161 pare 22	Mahalle-i Karaman gurûş 143	Mahalle-i Cami'-i Kebir gurûş 91	Mahalle-i El-Hâc Mahmud gurûş 71 pare pare 32
Mahalle-i Tac Ahmed gurûş 71 pare 32	Mahalle-i Akmesicid gurûş 71 pare 32	Mahalle-i Arab Mescidi gurûş 71 pare 32	Mahalle-i Kahil gurûş 71 pare 32	Mahalle-i El-Hâc Yahya gurûş 71 pare 32
Mahalle-i Burmalı gurûş 56 pare 18	Mahalle-i Ardiç gurûş 63 pare 6	Mahalle-i Doğancı gurûş 43 pare 10	Mahalle-i Fakih Paşa gurûş 54 pare 22	Mahalle-i efecik gurûş 54 pare 22
Mahalle-i Kubbelu gurûş 54 pare 22	Mahalle-i Çavuşbaşı gurûş 43	Mahalle-i Molla Bahşi gurûş 35 pare 10	Mahalle-i Kara Katib gurûş 28 pare 1	Mahalle-i Bedrik gurûş 28 pare 1
Mahalle-i Sinan Paşa gurûş 28 pare 1	Mahalle-i Ekeste gurûş 28 pare 1	Mahalle-i Zâviye gurûş 28 pare 1	Mahalle-i El-Hâc Evtal gurûş 28 pare 1	Mahalle-i Çavuşoğlu gurûş 28 pare 1
Mahalle-i Yukarı Bazar gurûş 28 pare 1	Mahalle-i El-Hâc İsmail gurûş 21	Mahalle-i Sinan Halife gurûş 8 pare 38	Mahalle-i Hisarönü gurûş 2 pare 2	Mahalle-i İbik gurûş 5 pare 22

Cem'an yekûn gurûş _____2076 yalnız iki bin yetmiş altı gurûşdur.

Karye-i İssizce gurûş 77 pare 16	Karye-i Süleymanlı gurûş 77 pare 16	Karye-i Çobanlar gurûş 77 pare 16	Karye-i Kal'acık-ı Kebir gurûş 77 pare 16	Karye-i Eyret gurûş 58 pare 2
Karye-i Mihail gurûş 58 pare 2	Karye-i Erkman gurûş 58 pare 2	Karye-i Süğlün gurûş 58 pare 2	Karye-i Has Çakır gurûş 58 pare 2	Karye-i Ayvalı gurûş 37 pare 25
Karye-i Karacaviran gurûş 37 pare 25	Karye-i İnas gurûş 37 pare 25	Karye-i Döğər gurûş 37 pare 25	Karye-i İsmail gurûş 37 pare 25	Karye-i Susuz gurûş 37 pare 25
Karye-i Çorca-i Sağır gurûş 37 pare 25	Karye-i Osman gurûş 37 pare 25	Karye-i Karaağaç gurûş 25 pare 32	Karye-i Salar gurûş 25 pare 32	Karye-i Elpirek gurûş 25 pare 32
Karye-i Ayasini gurûş 25 pare 32	Karye-i Gebeceler gurûş 25 pare 32	Karye-i Bozöyük gurûş 25 pare 32	Karye-i İnaz gurûş 25 pare 32	Karye-i Kışlacık gurûş 21,5
Karye-i Tekeler gurûş 21,5	Karye-i Çalışlar gurûş 21,5	Karye-i Kozluca gurûş 21,5	Karye-i Çorca-i Kebir gurûş 21,5	Karye-i Harmanlı gurûş 21,5
Karye-i Halimuğurlu gurûş 21,5	Karye-i Kayaviran gurûş 16 pare 5	Karye-i Bey gurûş 16 pare 5	Karye-i Kal'acık-ı Sağır gurûş 16 pare 5	Karye-i Doğancı gurûş 16 pare 5
Karye-i Akçain gurûş 16 pare 5	Karye-i Kunduzlu gurûş 9 pare 27	Karye-i Hacı Beyli gurûş 9 pare 27	Karye-i Bostanlı gurûş 9 pare 27	Karye-i Çavdarlı gurûş 9 pare 27
Karye-i Yukarı Tandır gurûş 9 pare 27	Karye-i Belce gurûş 9 pare 27	Karye-i Muttalib gurûş 9 pare 27	Karye-i Kumartaş gurûş 9 pare 27	Karye-i Kınık gurûş 9 pare 27
Karye-i Bayad gurûş 7 pare 21	Karye-i Feleli gurûş 7 pare 21	Karye-i Çepni gurûş 7 pare 21	Karye-i Aşağı Tandır gurûş 7 pare 21	Karye-i Sis gurûş 7 pare 21
Karye-i Doğanlar gurûş 7 pare 21	Karye-i Köprülü gurûş 7 pare 21	Karye-i Eymür gurûş 7 pare 21	Karye-i Ulucak gurûş 7 pare 21	Karye-i Çukur gurûş 7 pare 21

Karye-i Işıklar gurûş 7 pare 21	Karye-i Emre Sultan gurûş 7 pare 21	Karye-i Kuladalı gurûş 4 pare 34	Karye-i Leğen gurûş 4 pare 34	Karye-i Ulu Murad gurûş 4 pare 34
Karye-i Göynük gurûş 4 pare 34	Karye-i Aksaz gurûş 4 pare 34	Karye-i Çobanlıca gurûş 4 pare 34	Karye-i Hayranbalı gurûş 4 pare 34	

Cem'an yekûn gurûş _____ 1621,5____yalnız bin altı yüz yirmi bir buçuk gurûşdur.

Mahallât ve kurâlardan cem' olan meblağın yekûn gurûş 3697,5 yalnız üç bin altı yüz doksan yedi buçuk gurûşdur.

Bu defter-i sabıkan defter-i 'atikden tevzi' olunub Doğancı mahallesinin sehmi ziyâde olub cümle ma'rifetleriyle on sekiz gurûşu asl-ı defterden akd olunub bu defterden on sekiz gurûşu aşağı varılub ve başı olan elli dört pare dahi aşağı varılub ve yeni defterden dahi iki buçuk gurûş noksan olmağla min-hasbi'l-mücemmu' yirmi iki gurûş noksan tertib itmeğle elden virileceği bu mahalle kayd şud.

S. 181/Bel: 245

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib 'de vâki müteveffâ Çavuşbaşı Mustafa Ağa sahibü'l-hayrın bina eylediği cami'-i şerîfde yevmi bir akçe vazife ile kayyım olan Ali nâm kimesne fevt olub yeri hâli ve mahlûl olmağla muhtar-ı cema'at olan işbu râfi'-i tevki'-i refi'ü's-şân-ı hâkânî İvaz Halife her vechle lâyıkk ve mahall ve müstehakk olmağın cehet-i mezkûr vazife-i mezbûresiyle merkûma tevcih olunub yedine berât-ı şerîf-i 'âlişân virilmek bâbında nâ'ibi Mevlana Mehmed zîde 'ilmühû arz itmeğın fevti vâki ise sadaka idub bu berât-ı hümâyûn 'izzet-makrûnu virdim ve BUYURDUM Kİ ba'de'l-yevm mezbûr İvaz varub müteveffa Ali'nin mahlûlünden cami'-i mezkûrda kayyım olub hidmet-i lazımesin mer'i ve mü'eddi kıldıktan sonra yevmi bir akçe vazife ile mutasarrıf olub vakfın ruhu ve devam-ı ömr-i devletim için du'aya müdavemet göstere ol-babda taraf-ı aherden kimesne mani' olmıya şöyle bilub 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahrîren fi evâ'il-i Zi'l-ka'de fi-sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

vasale ileynâ fi 2 Zi'l-ka'de sene 1156.

S. 182/Bel: 245A

Deperli Dal Ahmed oğlu Hüseyin değirman nısf-ı toprak.....virdum Süleyman Bey bin Halil al-Hacı Yusuf bin Mehmed Ali bin Osman Osman Paşa bin İsmail Çelebi Hasan bin Kara el-Hâcî Mehmed Veli Paşa bin Hasan Mustafa Ağa'ya vermişdir behâsı yüz elli altı iki buçuk gurûş vririlmesi.....büryâni celile beyânı Ayvalı el-Hâcî Şaban Kavi Zeki mani çıkan seferiyyesi şud.

Buyruldu İsmail Bey es-Seyyid Mehmed Paşa'nın.....Dal Ahmed oğlu.

S. 182/Bel: 246

Şeri'at-i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki kadı efendi zîde fazlehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ ve yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetiş erleri zîde kadruhû.....deyu ki işbu sene-i mübarekede bâ-fermân-ı 'âli Erzurum canibine me'mûriyetimiz hasebiyle hâlâ mutasarrıf olduğumuz Karahisâr-ı Sâhib sancağına mütesellim nasb olunması lazıme-i hâlden olmağla kârgüzâr ve her veçhle mütesellimlik uhdesinden gelmeğe iktidarı olmağla kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İsmail Bey zîde kadruhû tarafımızdan mütesellim nasb olunmuşdur sizler ki mûmâ-ileyhumasız mîr-i mezkûru mütesellim bilub ve sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin 'ibad-ı fukaranın mesâlihini ru'yet-i temşîyyet re'âyâ ve berâyâyı himayet ve sıyânet eyleyub hilâf-ı şer'-i şerîf tecâvüzden mücânebet eyleyub müceb-i buyruldu ile 'amel eyleyesiz deyu.

Fi 9 Cemâziye'l-evvel sene 1156.

S. 183/Bel: 247

İftihârü'l-akza-yı ve'l-a'zam müstecemi'-i cem'.....ve'l-fiham zu'l-kadr.....sancakları el-muhtassun bi-mezid-i inayetü'l Kangırı sancağı mutasarrıfı Ürdün mütesellimi ve Karahisâr-ı Sâhib ve Sultanönü sancakları mutasarrıfı.....dâme ikbalehum mefâhirü'l-.....ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keîlâm elviye-i mezbûr Ürdün kadıları zîde fazlehum tevki'-i refî'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki müddet-i beru Aandolu ve Rakka Kıbrıs mütesellimleri Ürdün seferi takribi hazine-i 'amire.....Ürdün müzâyakası mesârif muvahhidine.....içün memâlik-i mahrusemin mâlgân ve pedide-i mukata'an miriyye paşa mu'accilen bize bin gurûşu üçer nefer cebelu ve

beher neferi için mâl-i mübâşir gurûş bedeliyye olur ve bu sene-i mübarekede dahi Erzurum ve..... taraflarında mütecemmi' ve tahrîr.....mesârif-i levazım için sabıkların üçer nefer vechle memâlik-i mahrusemde vâki mâlgân mukata'anın mu'accili birlesi tahsil olunmak mukteza olduğuna bina'en elviye-i mezbûr mâl vâki mâlgân mukata'an ve ve mütrede'iniz hisar-ı mezkûr beş gurûş bir cebelu birle tahsil itdirilmek fermân olmağın imdi siz ki paşa ve mir-i mirân ve müveddednâ-yı mûmâ-ileyhumsuz işbu emr-i şerîf-i 'âlişân.....mübâşir ta'yîn olunan Kasım zîde mecdühû vardıkda olan memhur ve mûmza sureti.....mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mahallinde bulun.....ashabında mahallinde bu.....tahsil.....ve teslim.....idermekde eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişân sadır olmuştur BUYURDUM Kİ hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yaftei sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celilü's-şân vacibü'l-imtisâl ve lazımu'l-ittibâ'mın mazun-ı ita'at-makrûniyle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmeti şerîfe..... i'timâd kılasız. Tahrîren el-yevm 'ışrin min Saferü'l-Hayr sene sitte ve hamsin ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye el-mahrûsa

S. 184/Bel: 248

Mahalle-i İmareti bârgîr 7
Kütahya'ya salyaneci için Kütahya bârgîr 'aded 2
Çelik Paşa'ya şuhûda bârgîr 2
Def'a Bolvadin'e re's efendi çukadarına Bolvadin'e sümün üzere bârgîr 3
Mahalle-i Sofular bârgîr 7
Çelik Paşa'ya gitmek üzere şuhûda bârgîr 3
Def'a 'aded-i ağnâm mukata'asına gelen Ali Ağa'nın çukadarına iki re's bârgîr Kütahya'ya sümün üzere virilmiştir.
Mahalle-i Karaman bârgîr 3
Çelik Paşa'ya gitmek üzere şuhûda bârgîr 1
Def'a Konya valisinin Kütahya'ya sümün üzere bârgîr 1
Mahalle-i Nasara bârgîr 5

Çelik Paşa'ya gitmek üzere şuhûda bârgîr 1
Def'a Konya valisinin Kütahya'ya sümün üzere
Mahalle-i Cami'-i Kebir bârgîr 3
Konya valisinin çukadarına İshaki varınca bârgîr 1
Mahalle-i Akmescid bârgîr 2
Konya valisinin çukadarına İshaki'ye varınca bârgîr 1
Mahalle-i Zâviye bârgîr 1
Kad'asker çukadarı 1
.....tezkire olunur
Mahalle-i Çavuşbaşı 1
Kadı'asker çukadarına bârgîr 1
Mahalle-i Kahil bârgîr 1
Menzilci İsmail'in cevabına Bolvadin'e sümün üzere sadr-ı a'zam çukadarına bârgîr 1
Mahalle-i Tac Ahmed bârgîr 1
Menzilci İsmail'in cevabına bina'en Bolvadin'e sümün üzere sadr-ı a'zam çukadarına bârgîr 1
Mahalle-i El-Hâc Mahmud bârgîr 1
Menzilci İsmail'in cevabına bina'en Bolvadin'e sümün üzere sadr-ı a'zam çukadarına bârgîr 1
Mahalle-i Arab Mescidi bârgîr 1
Menzilci İsmail'in cevabına bina'en Bolu.
Mahalle-i El-Hâc Yahya bârgîr 1
es-Seyyid El-Hâc Mahmud Efendi'nin çukadarı Eskişehir'e sümün üzere virilmiştir.
Mahalle-i felelu bârgîr 1
Mahalle-i Molla Bahşi bârgîr 1
Mahalle-i Burmalı bârgîr 1
Bu üç bârgîr Erzurum canibi ser'askeri vezir-i asaf Nazır Ahmed Paşa hazretlerinin çukadarları el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Hüseyin'e Kütahya sümün üzere virilmiştir.
Mahalle-i Fakih Paşa bârgîr 1
Mahalle-i Ardıç bârgîr 1

Bu ikisi Çelik Paşa'nın umuruna giden çukadara şuhûda sümün üzere.
Mahalle-i Yukarı Bazar
Re's efendi çukadarına Bolvadin'e sümün üzre virilmiştir.
Mahalle-i El-Hâc Evtal bârgîr 1
Paşa'nın kapu ethüdası Sandıklı'ya sümün üzere
Mahalle-i Efecik bârgîr 1
Paşa'nın kapu ethüdası Sandıklı'ya sümün üzere
Mahalle-i mahalle-i Çavuşoğlu bârgîr 1
Mahalle-i El-Hâc İsmail
Sipahilere fermân getüren Tatar şuhûda sümün bârgîr 2

S. 185/Bel: 248A

İşbu bin yüz elli altı senesinde mahallâta tevzî' olunan konakları beyân ider. Fi 10 Şa'ban sene 1156.

Mahalle-i İmaret
Kütahya teftişine gelan ağaya konak 3

S. 185/Bel: 249

Mahalle-i İmaret bârgîr 2	Mahalle-i Sofular bârgîr 2	Mahalle-i Karaman bârgîr 1	Mahalle-i Nasara bârgîr 1	Mahalle-i Cami'-i Kebir bârgîr 1
Mahalle-i Akmescid bârgîr 1	Mahalle-i El-Hâc Mahmud bârgîr 1	Mahalle-i Arab Mescidi bârgîr 1	Mahalle-i Molla Bahşi bârgîr 1	Mahalle-i El-Hâc Yahya bârgîr 1

Mahalle-i Kahil bârgîr 1	Mahalle-i Tac Ahmed bârgîr 1	Mahalle-i Çavuşbaşı bârgîr 1		

İşbu salifu'z-zıkr on altı bârgîr 'adalet-i hatt-ı hümayûnu getüren Abbas Ağa'ya virilmiştir. Kütahya'ya gitmiştir.

Fi 4 Zi'l-ka'de sene 1156.

Mahalle-i Çavuşoğlu bârgîr 1	Mahalle-i Kubbeli bârgîr 1	Mahalle-i Efecik bârgîr 1

Bâlâda tahrîr olunan üç bârgîr el-Hâc Mustafa Bey Efendi hazretlerinin divan efendisine teslim olunmuştur.

Mahalle-i Ekeste bârgîr 1	Mahalle-i Kara Katib bârgîr 1	Mahalle-i Sinan Paşa bârgîr 1

Bâlâda tahrîr olunan üç bârgîrler silahşör Ebu Bekir Ağa'ya Hüsrev Paşa'ya virimiştir.

Mahalle-i Karaman bârgîr 3	Mahalle-i İmaret bârgîr 1	Mahalle-i Sofular bârgîr 1	Mahalle-i Nasara bârgîr 1

Bâlâda tahrîr olunan altı bârgîr yörük ağası ta'yîn olunan ağaya câye gitmiştir.

Karahisâr-ı Sâhib sancağ mutasarrıfı 'izzetlu Paşa hazretlerinin Bolvadin'e girmek üzere iki re's menzil bârgîri İmaret mahallesinden virilmiştir.

Mahalle-i El-Hâc Evtal bârgîr 1	Mahalle-i Bedrik bârgîr

Sâlifü'z-zikr bârgîrleri Çelik Mehmed Paşa'dan gelan çukadara Kütahya'ya gitmek üzere virilmiştir.

Mahalle-i Zâviye bârgîr 1 Hüsrev Paşa'ya efendi hazretlerinin husûsuna gitmiştir.
Mahalle-i Sofular bârgîr 2 Ömer Paşa oğlu Ali Bey'in itlâk emri getürene virilmiştir.
Mahalle-i İmaret bârgîr 2 Karahisâr-ı Sâhib mutasarrıfı sa'âdetlu es-Seyyid Mehmed Paşa'ya
Mahalle-i Nasara bârgîr 1 Paşa'nın silahşörüne.
Mahalle-i Nasara bârgîr 1 Paşa'nın silahşörüne.

Mahalle-i Kubbeli bârgîr 1	Mahalle-i El-Hâc Mahmud bârgîr 1	Mahalle-i Çavuşbaşı bârgîr 1

Sâlifü'z-zikr üç bârgîr mevâcib hazinesi getüren Kiçi Ali Çavuş'a virilmiştir.

Mahalle-i Arab Mescidi bârgîr 1	Mahalle-i Cami'-i Kebir bârgîr 1	Mahalle-i Tac Ahmed bârgîr 1	Mahalle-i Ak Mescid bârgîr 1

Cümlesi Bolvadin'e gitmek üzere Musâcalı üzerine ta'yîn olunan Ebu Bekir Ağa'ya virilmiştir.

Mahalle-i Çavuşoğlu bârgîr 1	Mahalle-i Molla Bahşi bârgîr 1

İkiside Karahisâr-ı Sâhib sancağ mutasarrıfı es-Seyyid Mehmed Paşa hazretlerinin kapu kethüdâsı Kütahya'nın çukadarına virilmiştir.

Mahalle-i El-Hâc Yahya bârgîr 1	Mahalle-i Kahil bârgîr 1

İkiside Yakub Paşa hazretlerinin Kütahya'ya gitmek üzere virilmiştir.

Mahalle-i Ardiç bârgîr 1	Mahalle-i Doğancı bârgîr 1	Mahalle-i El-Hâc Yahya bârgîr

Üçüde hane-i sarık husûsu için girmiştir.

Mahalle-i Sofular 2 hazine getüren çavuşa Kütahya binmek üzere
Mahalle-i İmaret bârgîr 1 hazine getüren çavuşa Kütahya binmek üzere
Mahalle-i Yukarı Bazar bârgîr 1 hazine getüren çavuşa Kütahya binmek üzere
Mahalle-i Hisarönü bârgîr hazine getüren çavuşa Kütahya'ya binmek üzere
Mahalle-i Fakih Paşa bârgîr 1 hazine getüren çavuşa Kütahya'ya binmek üzere
Mahalle-i Nasara bârgîr 1 hazine getüren çavuşa Kütahya'ya gitmek üzere

S. 186/Bel: 249A

Karye-i Köyviran nâm karyede sakine Sultan bint-i Mehmed nâm bîkr-i balîge kendi hüsn-i rızasıyla Yunus bin Karıkânâm kimesneye bin dirhem gümüşe akd olunduğu (silik) ve nısf-ı aheri mü'eccel olmak (silik) akd olunduğu bu mahalle kayd şud.

Şuhûdü'l-hal_____

Muharrem bin Mustafa 'an-karye Çakır; Ahmed bin Mehmed 'an-karye Köyviran; Mehmed Ağa; Berber Mehmed.

S. 186/Bel: 250

Bâlâda tahrîr olunan on iki serdengeçtîden ma'ada bâ-fermân-ı 'âli mu'ayyeneli el-Hâc İbrahim Ağa yediyle bir kıt'a ta'yînat emri vürarid olmuştur nefer 'aded 100.
Ve yine mu'ayyeneli el-Hâc Mehmed Ağa yediyle dahi bir kıt'a ta'yînat emri varid olmuştur nefer 'aded 100.
Cezayirleri Salih Ağa yediyle dahi bir kıt'a ta'yînat emri varid olmuştur nefer 'aded 100.
Malamenli Koca Ahmed Ağa yediyle dahi bir kıt'a ta'yînat emri varid olmuştur nefer 'aded 110.

Deve isti'cali için Şuhûd ve Sincanlı'ya Paşa tarafına

Bârgîr
4--3-def'a Çöleâbâd ve Çay ve.....
2-kadı'asker çukadarı Kütahya
2-paşanın paşa Kütahya
2-Kütahya'ya Abdullah Ağa şekâ'ide paşa kapusuna
3-paşanın adamlarına Akşehir'e bârgîr aramağa
16
02-bolcalı 'avdet nefi için
02-Sandıklı'ya binmek üzere paşaya.
02-paşanın imdâd-ı seferiyye isti'cali için Sandıklı'ya
02-paşa tarafından Kütahya'ya buyruldu için
02-Kütahya imdâd-ı seferiyye ağasna Sandıklı'ya
06-paşanın hazinesi getürmeğe kapu çukadarına ve divan efendisine
32-gurre-i Safer'e gelince yalnız otuz iki bârgîrdir.
01-paşa tarafına Karamık'a binmek üzere
02-Çelik Mehmed Paşa'nın Çorum'a ta'yîn olunan emr-i mecide

Sâlifü'z-zikr bârgîrlerden mütecemmi' olan ücretlerden Osman yediyle menzilci mezkûr Salih'e teslim gurûş 30.

S. 187Bel: 251

Mahalle-i İmaret konak 8 isti'cal için üç konağı
Mahalle-i Sofular konak 8 Anadolu valisi tarafından mütesellim Mustafa Ağa'nın teftişi için gelan ağamıza sekiz konağı birden
Mahalle-i Karaman konak 4 Anadolu valisi tarafından Mustafa Ağa'nın iki konağı
Mahalle-i Akmesjid konak 2 mir-levendât konakçısına virildi.
Acem oğluna bu ücretleri virmeğe emr idenleri fi 5 Şevval sene 1156.

Şuhûdü'l-Hâl _____

Uncu-zâde el-Hâc İsmail; Boşnak el-Hâc Mustafa; Hamamcı el-Hâc Mustafa; el-Hâc Abdurrahman; el-Hâc Ebu Bekir Beşe

Şütran ve keزالik Ahmed Ağa'dan Halil Efendi'den ve Ahmed Ağa'dan dahi izn virilmiştir.
Han kirasından el-Hâc İsmail'in Bolvadin'de ziyâde 11 gurûş Kadı-zâde yedine oğluna vekaleten zer-mahbûb olan 'aded 2.
Acem oğlu menzilci olduğundan gayri bâ-fermân-ı 'âli vilâyet virmek üzere bârgîr 4
.....giden mübâyâ'acı ağaya bârgîr 4.
Bey Efendi'nin üzerine gelan gedikli ağaya Bolvadin'e giden dergâh-ı 'âli gediklilerine virilan bârgîr 4.
Ömer Ağa'nın meşk-i maslak getüren çukadar ağa Kütahya'ya giden ağaya bârgîr 3.
Def'a Kütahya'ya bârgîr 4.
Bâ-buyruldu hâlâ Anadolu teftişi el-Hâc Ahmed Paşa hazretlerinin İç ile varub gelince bârgîr 3.
Bâ-buyruldu el-Hâc Ahmed Paşa hazretlerinin selam ağasına İshaklı'ya bârgîr 'aded 12.

S. 188/Bel: 252

İşbu bin yüz elli beş senesi Muharremü'l-Haramı on yedinci günü mahallâta cümle ma'rifetiyle 'alâ-vechü't-ta'dil tevzî' olunan konak defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur.

Mahalle-i İmaret 8,5 seferiyye isti'cali için konak 1. Def'a 1 konak Bekir Paşa'nın

def'a 2 konak mallar ağası. Def'a 2 konak Bilal Ağa tevâbi'dir.
Mahalle-i Kubbelu 1,5 Bilal Ağa tevâbi'dir.
Mahalle-i Sofular 8,5 def'a 2 konak mallar ağa. 2 Bilal Ağa'nın. Def'a Bilal Ağa 2 konak. Def'a Bilal Ağa 2 konak.
Mahalle-i Çavuşbaşı 1,5 taksit ağası 1.
Mahalle-i Karaman 4,5 Anadolu valisi Ali Paşa hazretlerinin İbrahim Ağa konağıdır. Bilal Ağa'nın 1. Def'a 2 konak Bilal Ağa tevâbi'dir.
Mahalle-i Molla Bahşi 1 taksit ağası 1.
Mahalle-i Nasara 5 taksit ağası tevâbi' 2. Bilal Ağa 1 konak tevâbi' dir. Def'a Bilal Ağa 1 konak.
Mahalle-i Kara Katib 1 Bilal Ağa'nın 1.
Mahalle-i Cami'-i Kebir 3,5 taksit ağası tevâbi' 2.
Mahalle-i Bedrik 1 Bilal Ağa tevâbi'dir.
Mahalle-i Tac Ahmed 2 Bilal Ağa tevâbi'dir konak 1.
Mahalle-i Sinan Paşa 1 Bila Ağa tevâbi'dir.
Mahalle-i El-Hâc Mahmud 2 taksit ağası çukardar 2.

Mahalle-i Ekeste 1.....ağası.
Mahalle-i Akmesjid 2 taksit ağası 1 ve def'a Bilal Ağa tevâbi'dir konak 1.
Mahalle-i Çavuşoğlu 1 kasab başı adamı ve Erbe'ye gelan çavuş.
Mahalle-i Kahil 2 Bilal Ağa'nın isti'caline gelan 1 konak. ağası konak 1.
Mahalle-i Yukarı Bazar 1 kasab başı adamı.
Mahalle-i Arab Mescidi 2 Anadolu valisi tarafından ağaya 1.
Mahalle-i El-Hâc Evtal 1 Bilal Ağa tevâbi'dir.
Mahalle-i El-Hâc Yahya 2 taksit ağası 2.
Mahalle-i El-Hâc İsmail 1 Bilal Ağa tevâbidir.
Mahalle-i Burmalı 1,5 taksitağası 1.
Mahalle-i Sinan Halife ve İbik 1
Mahalle-i Ardiç 1,5 kasab başı Kütahya'nın Erbe'ye gelan ile ma'a 3. Çuavuşoğlu mahallesinden nakl.

Mahalle-i Hisarönü 1 isti'cal ağasına Bilal Ağa'nın.
Mahalle-i Doğancı 1 Bilal Ağa'nın 1.
Mahalle-i Zâviye 1 Bilal Ağa'nın tevâbidir.
Mahalle-i Fakih Paşa 1 taksit ağası 1.
Mahalle-i Efecik 1,5 taksit ağası 1.

S. 189/Bel: 253

İşbu bin yüz elli dört senesinde mâh-ı Zi'l-ka'deti's-Şerîfenin gurresinde ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle virilan narhı beyân ider ve's-selâm.

Lahm-ı ganem kıyye 1 akçe 20	Lahm-ı mağaz kıyye 1 akçe 18	Lahm-ı mağaz-ı enik kıyye 1 akçe 10	Öküz ve Camus lahmı kıyye 1 akçe 8	Bağçe lahm-ı ganem kıyye 1 akçe 12
Çarşuda tabh olunan nan-ı 'aziz dirhem 75 akçe 1	Mahallâtda tabh olunan nan-ı 'aziz dirhem 85 akçe 1	Has dakik kıyye 1 akçe 8	Çavdarlu dakik kıyye 1 akçe 6	Çörek dirhem 35 akçe 1

Kâhi dirhem 25 akçe 1	Mum kıyye 1 akçe 44			

Esnaf zehâyirin beyân ider.

Pirinç mısıri kıyye 1 akçe 22	Beypazarı pirinç kıyye 1 akçe 20	Kuruüzüm pak kıyye 1 akçe 7	Revgan-ı sade kıyye 1 akçe 48	Asel-i sahil kıyye 1 akçe 24
Asel-i sâfi kıyye 1 akçe 40	Sabun-ı Trablus kıyye 1 akçe 66	Sabun-ı İzmir kıyye 1 akçe 40	Sabun-ı Girid kıyye 1 akçe 50	Ağda kıyye 1 akçe 9
Pekmez kıyye 1 akçe 7	Tahin kıyye 1 akçe 40	Şergun yağı kıyye 1 akçe 48	Kızıl üzüm kıyye 1 akçe 12	Badem kıyye
Leblebi kıyye 1 akçe 12	Tel helva kıyye akçe 40	Kaba helva kıyye akçe 30	Tahin helvası kıyye 1 akçe 40	Lob incir kıyye 1 akçe 16
Sarı incir kıyye 1	Kuru kayısı kıyye	Zerdali kurusu	Erik kurusu kıyye	Has hınna kıyye 1

akçe 8	1 akçe 24	kıyye akçe 12	1 akçe 8	akçe 20
Kum hınna kıyye 1 akçe 12	Fındık kıyye akçe 24	Hınnab iğdesi kıyye 1 akçe 12	Kaba hınna kıyye 1 akçe 8	Kil kıyye 1 akçe 2
Milh kıyye 1 akçe 2	Kuru soğan kıyye 1 akçe 3	Nişasta kıyye 1 akçe 24	Kuru sarımsak kıyye 1 akçe 15	Kuru kızılıcık kıyye 1 akçe 8
Pestil kıyye 1 akçe 15	Elma ıslah kıyye 1 akçe 6	Gök armud kıyye 1 akçe 8	kıyye 1 akçe 8	

S. 190/Bel: 254

İşbu bin yüz elli dört senesi mâh-ı Zi'l-Kadesinde esnafı beyân.

Esnaf-ı kasab _____

Kasab Hasan Beşe	Kasab Halil Beşe	Nasreddin Beşe	Fehmi Beşe	Süleyman Beşe ibn-i
Kör Hasan oğlu Mehmed	Manda oğlu Halil Bey	Bedel oğlu Mehmed	Kabakulak oğlu İsmail	Veli Beşe
Yunus Veli	Aşık Mehmet	es-Seyyid Salih	oğlu Mehmet	Karaca Ahmedli oğlu Hasan
Veli Mustafa	Aksazlı oğlu	Cari oğlu	18	

Esnaf-ı nan-ı 'aziz _____ -

Etmekçi Osman Bey oğlu Mehmet	Çukadar Mustafa Bey	Gönbazarında şişman Mehmet	Sucu-zâde Ali Beşe	Yeni cami' karinde etmekçi kefere
Kasablar çeşmesinde kefare Gürâz	6			

Esnaf-ı gevrekçi _____

Börekçi Ömer	Börekçi Mehmed	Börekçi Abdurrahman	Börekçi Süleyman	Tahmis sokakında kefere

Esnaf-ı mumcular _____

Altıparmak-zâde Süleyman Çelebi	Emrullah -zâde es-Seyyid Halil Çelebi	Kavuki büyük oğlu	Müezzın oğlu	Çavuşoğlu Halil

Bâlâda tahrîr olunan esnafımız börek her ferdi birbirlerine bulunması taahhüd ve iltizam eylediği bu mahalle kayd virildi.

Mahallâtda tabh olunan dirhem 90

Bâlâda tahrîr olunan nan-ı ‘aziz dirheminden ziyâde seksan beş dirhem nan-ı ‘azize ta’ahhüd eyledikleri bu mahalle kayd.

nan-ı ‘aziz dirhem 75 akçe 1

Sucu-zâde Ali oğlu	Börekçi Mehmed	Veli Mehmed Beşe	Börekçi Ömer

Fi 12 Zi’l-ka’de sene 1154.

S. 190/Bel: 254A

Fi 9 Zi’l-ka’de sene 1154 paşanın mehterlerine virilen bârgîr ‘aded 11
Fi 12 Zi’l-ka’de sene 1154 mübâya’acı Kadı-zâdeye Bolvadin’e bârgîr 1 sürücü 1
Paşanın kapu kethüdâsı çukadarı Abdullah Ağa’ya Şuhûd’a binmek üzere bârgîr ‘aded 1 sürücü 1
Fi yevm 13 sürücüye bârgîr 2
Kütahya’ya paşanın Ali çukadara bârgîr 1 sürücü 1
Ahmed Paşa hazretlerinin çadır tahmiline ‘izzetlu Mustafa Ağa ma’rifetiyle bârgîr 4
Sincanlı bârgîr 1 sürücü 1
Şuhûd bârgîr 1 sürücü 1
Yırrmı üç 23

S. 191/Bel: 255

Esnaf-ı mumcuları beyân ider_____

Emirallah -zâde es-Seyyid Hasan Çelebi 1	Altıparmak -zâde Süleyman Çelebi 3	Abdulkadir Çelebi oğlu İvaz Çelebi 3	Çavuş-zâde Halil Çelebi 2	Ömer Çavuş-zâde İbrahim Çelebi 5
Mumcu Osman 6	Kör müzezzin oğlu İbrahim 7	Kavuki Kebir oğlu Ali 8		

Mum-ı mezkûrun beher vukıyyesi akçe 32.

Esnaf-ı kasabı beyân ider_____

es-Seyyid Salih Çelebi 1	Nasreddin 2	Kasab Veli 3	Kabakulak oğlu 4	Halil Beşe 5
Bedeloğlu kasab Halil Beşe 6	Kasab Mehmed 7	Süleyman Beşe 8	Halil Bey 9	Mumcu Beşe 10
Abdullah Beşe bey hanın 12	Aksaz oğlu 13	Yörük oğlu Mehmed Beşe 14	Aşık Mehmet 15	Veli Mustafa 16

İç yağının beher vukıyyesi akçe 16.

S. 191/Bel: 255A

Mahalle-i İmaret bârgîr 2
Mahalle-i Sofular bârgîr 2
Mahalle-i Karaman bârgîr 1
Mahalle-i Nasara bârgîr 2,5
Mahalle-i Cami'-i Kebir bârgîr 2,5
Mahalle-i El-Hâc Mahmud bârgîr 2,5
Mahalle-i Akmesjid bârgîr 2

Mahalle-i Kahil bârgîr 2
Mahalle-i El-Hâc Yahya bârgîr 1
Mahalle-i Tac Ahmed bârgîr 2 (Ragıb Efendi çukadarına)
Mahalle-i Burmalı bârgîr 1 (Antalya'dan gelan müftiye)
Mahalle-i Doğancı bârgîr 1 (Antalya'dan gelan müftiye)
Mahalle-i Fakih Paşa bârgîr 1 (Antalya'dan gelan müftiye)
Mahalle-i Efeceik bârgîr 1 (müslim adamına)
Mahalle-i Kubbelu bârgîr 1
Mahalle-i Çavuşbaşı bârgîr 1
Mahalle-i Arab Mescidi bârgîr 2 (Karahisar paşası hazinedarına)
Mahalle-i Molla Bahşi bârgîr 1 (hazinedar sürücüsüne)
Mahalle-i Çavuşoğlu bârgîr 1 (Kütahya'dan gelan ağaya)
Mahalle-i Ekeste bârgîr 1 (Kütahya'dan gelan ağaya)
Mahalle-i Kara Katib bârgîr 1 (Kütahya'dan gelan ağaya)
Mahalle-i Sinan Paşa bârgîr 1 (Kütahya'dan gelan ağaya)
Mahalle-i Bedrik bârgîr 1 (Kütahya'dan gelan ağaya)
Mahalle-i El-Hâc Evtal bârgîr 1(Kütahya'dan gelan ağaya)
Mahalle-i Yukarı Bazar bârgîr 1 (Kıbrıs muhassılı Ömer Ağa'nın adamına)
Mahalle-i Hisarönü bârgîr 1 (Kıbrıs çukadarına)
Mahalle-i Zâviye bârgîr 1 (Teke'ye giden ağaya)
.....40
Mahalle-i El-Hâc İsmail bârgîr 1 (Teke'ye giden ağaya)
Mahalle-i Sinan Halife ve İbik bârgîr 1 (.....cema'ati husûsu için çukadara)
.....,....
Mahalle-i İmaret bârgîr 1 (silah.....Ömer'in)
Mahalle-i İmaret bârgîr 1 (paşanın mehterlerine)
Mahalle-i Karaman bârgîr 1 (Karahisar paşasının çukadarına)
Mahalle-i Sofular bârgîr 2 (paşanın mehterlerine)

Mahalle-i El-Hâc Yahya bârgîr 1 (paşanın mehterlerine)
Mahalle-i Ardiç bârgîr 2 (paşanın mehterlerine)
Mahalle-i Efecik bârgîr 1 (paşa hazretlerinin çukadarına)
Mahalle-i Kubbeli bârgîr 1 (devlet tarafından gelan mahzar el-Hâc Mehmed)
Mahalle-i Fakih Paşa bârgîr 1 (devlet tarafından gelan mahzar el-Hâc Mehmed'in sürücüsü)
Mahalle-i İmaret bârgîr 2 (.....üzerine ta'yîn olunan ağaya)
Mahalle-i Sofular bârgîr 2 (.....üzerine ta'yîn olunan ağaya)
Mahalle-i Nasara bârgîr 1 (paşanın silahdarına)
Mahalle-i Sofular bârgîr 1 (paşanın silahdarına)

S. 192/Bel: 255B

Faziletlu Mehmed Yahya Efendi hazretlerinin vakt-i zamanında olan Salyâne ve mesârif beyân fî 10 Cemâziye'l-evvel sene 1155.

Gurûş_____

200 -mübâya'acı Memed Ağa'ya el-Hâc İsmail yediyle virilan

031-hedâmiye

S. 192/Bel: 256

Serdâr esbek merhûm el-Hâc Mehmed'in tahsil eylediği akçe.

Gurûş_____
50--mahalle-i Sofular efendi hazretlerinin harç-ı mahkeme mukabelesinde serdâr el-Hâc Mehmed'in kabzı.
50--mahalle-i Nasara (noksan gurûş 9)
25--mahalle-i Kahil 'an-yed el-Hâc Yusuf oğlu el-Hâc Mehmed
41,5-mahalle-i Cami'-i Kebir 'an-yed Kara İsmail ve Mes'ud oğlu Mehmed üç buçuk gurûşu gelecektir.
22--mahalle-i Akmesicid üç gurûş gelecektir.
50--mahalle-i İmaret 'an-yed el-Hâc Mustafa
25--mahalle-i Tac Ahmed 'an-yed el-Hâc İsmail ve Kavdal-zâde Mehmed

25--mahalle-i Karaman
03,5--def'a Cami'-i Kebir'den çopar oğlundan.
25--Mahalle-i El-Hâc Mahmud el-Hâc İsmail yediyle
325--yalnız üç yüz yirmi beş gurûşdur. Merhûm el-Hâc Mehmed yediyle tahsil olunub harç-ı mahkeme virilan akçedir.

Öncü-zâde el-Hâc İsmail Çelebi'nin tahsil eylediği akçe.

Gurûş_____
106--mahalle-i İmaret sümün 2,5
025--mahalle-i Tac Ahmed
025--mahalle-i Karaman
020--mahalle-i Akmescid
025--mahalle-i Nasara
018--Mahalle-i El-Hâc Yahya
030--mahalle-i Sofular
249,5

İhtisab ağasına.

Gurûş_____	pare_____ -
261--mahalle-i Sofular	06
092--mahalle-i Cami'-i Kebir	10
090--mahalle-i Kubbelu	05
097--mahalle-i Karaman	18
541	50
047,5--mahalle-i Yukarı Bazar	30
588,5	
009--mahalle-i İbik	003
017,5--mahalle-i Hisarönü	130
615	160

Asl-ı mübâya'a defterinde ihtisab ağanın alacağı dört yüz seksan iki buçuk olub ba'de'l-defter Kütahyalı Arab Süleyman zahire behası yüz otuz gurûş olub hark akçesinden havale olunub mürâsele oluna (silik)

S. 193/Bel: 256A

Çobanlar karyesinde Kezban bint-i Davud nâm bikr-i baliğenin rayiç-i fi'l-vaktt yirmi dört bin akçe mihr nısfı mihr-i mü'eccel ve nısf-ı aheri mihr-i mu'accel olmak üzere akd olunmuşdur.

Şuhûdü'l-Hal_____ -

İbrahim Beşeler; el-Hâc Süleyman; Mürüvvetlu Salih bin Halil; Kudretlu Veli bin Musa; el-Hâc Ali bin el-Hâc Ali; Mahzar Mehmed

S. 193/Bel: 256B

Ayvalu karyesinde İbrahim bin Şenek Çobanlar karyesinde sakin Mehmed bin total Şaban nâm kimesneye bir re's inek danasıyla sekiz gurûşa bey' eyledikden sonra bey'-i mezbûru akale ve mezbûr İbrahim üzerine merkûm ineği danasıyla eyleyub temin için teslim eylediği altmış sekiz pareyi tamamen ahz eyleyub mezbûr İbrahim zimmetinde inek kıymetinden bir akçe bâki kalmadığı bu mahalle kayd şud.

Fi 26 Cemâziye'l-evvel sene 1155.

S. 193/Bel: 256C

Üsküdarlı Mustafa çukadar kasab Hasan'dan pirinç kıymetinden üçyüz yirmi gurûşu tamamen ve kâmilten ahz ve kabz eyledim didiği bu mahalle kayd şud. Fi sulh Cemâziye'l-evveli sene 1155.

Şuhûdü'l-Hal_____

Faziletlu es-Seyyid Abdullah Efendiler; Sa'id efendi; Topnalıcı-zâde Mustafa Bey; el-Hâc Abdurrahman bin el-Hâc Mehmed Efendi; Hopa-zâde el-Hâc Mustafa bin Mehmed Beşe; Ebu Bekir tevâbi' es-Seyyid Abdullah Efendi

S. 193/Bel: 256D

Fi'l-asl Teke'den olub el-hâletü hazihi Karahisâr-ı Sâhib müzâfâtından Doğanlar karyesinde sakin olub karye-i mezbûre.....ihrac ve mu'ârizadan men'i bu mahalle kayd.

S. 193/Bel: 256E

Kuladalı sakinelerinden Mengi hatun kolu kırılan Mustafa Beşe'nin nefesine kefil oldum deyu Ardıç mahallesinde sakin Mehmed bin Sefer şah-zâde el-Hâc Mustafa.....

S. 193/Bel: 256F

Sofular mahallesinde sakine Âişe bint-i nâm bıkı-i baliğe meclis-i şer'a gelun ben akıla ve baliğe ve başıma muhtarayım kendi hüsn-i rızam ile Ümemeğlu es-Seyyid Şahin bin Sinan nâm kimesneye akd olunmak taleb ıderim didikde bin dirhem gümüş üzere mihr-i me'eccil ve mu'accileye ve esvâbını itmek şartıyla tarafımız dahi kabul eylediği bu mahalle kayd. Fi 12 Şevval sene 1155.

Şuhûdü'l-Hal_____

Molla İsmail bin el-Hâc Halil 'an-karye Çorca-i Sağır; Molla Mehmed bin Ömer 'an-karye Çorca-i Sağır; Ali bin Ali Bâli 'an-mahalle Sofular; Seyis Ahmed

305
076
005
005,5
008
013
017
429,5
040
041,5
010
003
010
019,5

020
033,5
034
005
645,5

S. 194/Bel: 257

Cümle ma'rifetleriyle mahallâta tevzî' olan konak defteridir ki

Mahalle-i İmaret 7,5 mahalle-i mezbûrenin üç (3) konağı Anadolu valisinin kapucılar kethüdâsına virildi. Def'a Anadolu valisi Hakim Paşa-zâdeden Mehmed Ağa'ya (2) konak virilmiştir. Def'a-zâde virilmiştir bir (1) konak.
Mahalle-i Sofular 7,5 mahalle-i mezbûrenin üç (3) konağı Anadolu valisinin kapucılar kethüdâsına virildi. Def'a Anadolu valisi Hakim Paşa-zâde başçavuş Mehmed Ağa'ya virilmiştir. Def'a Kütahya'dan gelen delibaşına el-Hâc Halil husûsuna 2 konak.
Mahalle-i Nasara 4 mahalle-i mezbûrenin iki (2) konağı Anadolu valisi Numan Paşa hazretlerinin kapucılar kethüdâsına virildi. Gümrüklü Ömer Ağa'ya 2 konak virilmiştir. Def'a Kütahya'dan el-Hâc Halil husûsu için delibaşına tevâbi'ne 2 konak.

Mahalle-i Karaman 3 mahalle-i mezbûrenin iki (2) konağı Anadolu valisi Numan Paşa hazretlerinin kapucılar kethüdâsına virildi. Mezbûr el-Hâc Halil husûsuna ibtida konak 1.
Mahalle-i Cami'-i Kebir 2 mahalle-i mezbûrenin bir (1) konağı Anadolu valisi Numan Paşa hazretlerinin kapucılar kethüdâsına virildi. Delibaşını bölükbaşı Kütahya'dan ibtidası gelen def'a Kütahya'dan Delibaşı ağasına konak 1.
Mahalle-i El-Hâc Mahmud 2 mahalle-i mezbûrenin bir (1) konağı Anadolu valisi Numan Paşa hazretlerinin kapucılar kethüdâsına virildi. Def'a Kütahya'dan gelen Delibaşı ağasına konak 1.
Mahalle-i Akmesid 2 mahalle-i mezbûrenin bir (1) konağı Anadolu valisi Numan Paşa hazretlerinin kapucılar kethüdâsına. Def'a Kütahya'dan gelen Delibaşı ağasına konak 1.
Mahalle-i Kahil 2 mahalle-i mezbûrenin bir (1) konağı Anadolu valisi Numan Paşa hazretlerinin kapucılar kethüdâsına. Def'a Kütahya'dan gelen Delibaşı ağasına konak 1.
Mahalle-i Arab Mescidi 2 Anadolu valisi Hakim Paşa-zâdeden Veli Ağa'ya ve Ömer Ağa'ya virilmiştir.
Mahalle-i El-Hâc Yahya 2 mahalle-i mezbûrenin bir (1) konağı Anadolu valisi Numan Paşa hazretlerinin kapucılar kethüdâsına.
Mahalle-i Tac Ahmed 2 mahalle-i mezbûrenin bir (1) konağı Anadolu valisi Numan Paşa hazretlerinin

kapucılar kethüdâsına. Kütahya'dan gelen Delibaşıya konak 1.
Mahalle-i Burmalı 1 mahalle-i mezbûrenin konağı Anadolu valisi Numan Paşa hazretlerinin kapucılar kethüdâsına.
Mahalle-i Ardiç 1 mahalle-i mezbûrenin konağı Anadolu valisi Hakim-zâde Ali Paşa hazretleri mütesellimi tarafından Moskov esirânı için emr-i 'âli mücebince buyruldu getürene 1 konak virildi. Kütahya'dan gelen Delibaşıya konak 1.
Mahalle-i Doğancı 1 mahalle-i mezbûrenin konağı Anadolu valisi tarafından Sincanlı Sarı Salih teftişi için gelmiştir.
Mahalle-i Fakih Paşa 1 mahalle-i mezbûrenin konağı Anadolu valisi Hakim Paşa-zâdeden şehri Ahmed Ağa hazretlerine virilmiştir.
Mahalle-i Efecik 1 kayınbabası Hasan Ağa'ya virilmiştir. Kütahya valisi kömüre gelen konaklara.
Mahalle-i Kubbelu 1 mahalle-i mezbûrenin bir (1) konağı Anadolu valisi Numan Paşa hazretlerinin kapucılar kethüdâsına virildi. Def'a Kütahya'dan gelen Delibaşıya konak 1.
Mahalle-i Çavuşbaşı 1 Kütahya'dan teftiş için gelen Sincanlı Sarı Salih'in konağıdır.
Mahalle-i Molla Bahşi 1 Selam ağası karındaşı İbrahim Ağa'ya virilmiştir.
Mahalle-i Kara Katib 1 Davud Ağa'ya virilmiştir.
Mahalle-i Bedrik 1 el-Hâc Ömer Ağa'ya virilmiştir.
Mahalle-i Sinan Paşa 1 ahval İbrahim Ağa'ya 1 virilmiştir.
Mahalle-i Ekeste 1 Anadolu valisi vezir-i mükerrerem Hakim-zâde Ali Paşa hazretlerinin adamlarının Halil Ağa ve Ebu Bekir Efendi'ye virilmiştir.
Mahalle-i Çavuşoğlu 1 Kürt Hüseyin Ağa'ya virilmiştir.
Mahalle-i El-Hâc Evtal 1 Kütahya'dan gelen Delibaşıya ibtida günü virilmiştir.
Mahalle-i Yukarı Bazar 1 Arapkirli İbrahim Ağa virilmiştir.
Mahalle-i Hisarönü 1 Kütahya'dan gelen Delibaşıya konaktır.
Mahalle-i Zâviye 1 Anadolu valisi Hakim Paşa-zâdeden hünkar bey Mehmed Ağa'ya virilmiştir.
Mahalle-i Sinan Halife ma'a İbik 1 Receb Ağa konağıdır.
Mahalle-i Hacı İsmail 1 Anadolu valisinin konakçısı Veli Ağa'ya konak virilmiştir.

Yekun_____konak ‘ aded 53. Yalnız elli üç konakdan tevzi’ ve taksim olunmuştur.

S. 195/Bel: 257A

Nasara mahallesinde mütemekkin Arton Dildabri nâm zımî meclis-i şer’de Ardiç mahallesi imamı Abdullah mahzarında ikrâr-ı tamm ve takrir idub mahalle-i mezbûrede ‘ande’l-ahâli ve’l-hayrat ma’lûmetü’l-hudûd mülk-i menzili kırk beş buçuk

gurûşa bir sene tamamına değin tarafdan İbrahim Efendi bin el-Hâc Ali'ye vekil etduğı bu mahalle kayd şud. Fi 14 Şa'ban sene 1156.

S. 196/Bel: 257B

Sincanlı müzâfâtından Bolca sükkânından Hacı Halil oğlu Ömer meclis-i şer'de Karahisar'a tabi' Ulucak karyesi ahâlilerinin 'umûmunda da'va ider ki mezbûrların karyesinde vâki' mahsul kapuya hinta ve şa'ır vaz' itmiş idim el-haletü bâbında iki kil iki ölçek buğday ve üç buçuk kil arpam noksan gelub mezbûrun olmağla su'al-i cevablarında mezbûrun kapuya ne-mikdâr mahsul vaz' idub câde-i ihracında ne-ikdarı noksan olduğu birimizin ma'lûm değildir noksan didikde ancak kul.....bir danesine hıyânet itmedik deyu cümlesi inkar idicek iltimasıyla on altı sefer arpa yemin virildiğı kayd şud. Fi 2 Zî'l-ka'de sene 1156.

Şuhûdü'l-Hal _____

Yusuf Efendi ibn-i Abdullah Efendi; İbrahim bin Ebu Bekir tabi' müfti efendi; 'Anaban oğlu İbrahim

S. 196/Bel: 257C

Müteveffâ Acem Mustafa'nın Kara Mustafa oğluna vir gurûş 115

Müteveffâ Acem Mustafa'nın Kara Mustafa oğluna vir gurûş 115

S. 196/Bel: 257D

Sofular mahallesinde Abdi kadı çeşmesi karinde sakine Kerime bint-i Mehmed nâm bıkı-i baliğ Nebe oğlu Mustafa nâm kimesneye bin dirhem kazaya mehr-i nısf-ı mu'accel ve nısf-ı aheri mü'accel olmak üzere akd olunub tarafımız dahi akd kabul eylediğı bu mahalle kayd şud. Fi 20 Ramazan sene 1156.

Şuhûdü'l-Hâl _____

Ali Halifeler Ahmed 'an-karye Kışlacık; Yusuf bin Ebu Bekir; Köse Abdullah bin Mustafa; Ali bin Ahmed Kışlacık; Acem oğlu Salih Beşe

SONUÇ

Şehir tarihi çalışmalarında en önemli kaynaklardan biri olan şer'iyye sicilleri çalışılan yer hakkında fiziki, idari, sosyal, askeri ve ekonomik alanda zengin bilgiler sunmaktadır. Bizde incelediğimiz hicri 1154-1156, miladi 1741-1743 tarihli 542 numaralı Afyonkarahisar Şer'iyye Sicili'ni bu ana başlıklar altında ve bu başlıklara bağlı olarak sicilin ihtiva ettiği konulara göre alt başlıklar ilave ederek değerlendirdik.

Çalıştığımız sicilde Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın kaza sayısını on olarak tespit ettik. Bunlara Karahisâr-ı Sâhib, Şuhûd, Bolvadin, Çay, Çöleâbâd, Sandıklı, Han Barçınlı, Nevâhi Barçınlı, Sincanlı ve Karamık kazalarıdır. Sicilde genel olarak Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın merkez kazası olan Karahisâr-ı Sâhib hakkında verilen bilgiler bulunmaktadır. Karahisâr-ı Sâhib kazasının Şehrâbâd ve Kırhisar isimlerinde iki nahiyesi olduğu anlaşılmaktadır. Sincanlı, Sandıklı, Şuhûd, Bolvadin, Barçınlı hem kaza olarak hem de nahiye olarak kayıtlarda yer almıştır. Bu da gösteriyor ki bu kazaların nahiyeleri kendi adlarıyla anılmaktadır. Sicilde "Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki Oynaş nahiyesi..." şeklinde geçen nahiyenin ise hangi kazaya bağlı olduğu hakkında bir bilgi bulunmamaktadır. Sancağın merkez kazası olan Karahisâr-ı Sâhib'de 36 mahalle ve 118 köy bulunmaktadır. Müslümanların yanı sıra gayrimüslimlerinde ikamet ettiği görülmektedir. Şehirdeki nüfus yapısına baktığımızda hem Müslümanların hem de gayrimüslimlerin bulunduğunu tespit edebiliyoruz. Hacı Evtal, Hacı İsmail gibi Müslüman mahalleleri ve Yahudi ve Nasara gibi gayrimüslim mahalleleri bunun ispatı olarak karşımıza çıkmaktadır. Sicilde geçen kayıtlara göre Kara Katib mahallesinde Müslüman ve gayrimüslimlerin bir arada yaşadığı anlaşılmaktadır.

İdari taksimatta Anadolu eyaletine bağlı buluna sancaktan görev yapan mutasarrıfların genellikle vezir rütbeli kişiler olduğu anlaşılmakta ve bu dönemde İran ile olan mücadeleler sırasında serasker olarak görev yaptıkları bilinmektedir. Bu görevleri sebebiyle de Karahisâr-ı Sâhib'e kendileri gelemeyip yerlerine mütesellim tayin etmişlerdir. Karahisâr-ı Sâhib'de kadılık yapan kişilerin ise yüksek dereceli kadılar olduğu görülmektedir. Ancak bunlarda görev yerlerine gelmeyip yerlerine naip atamışlardır.

Askeri alanda özellikle askeri lojistik için önemli bir merkez konumunda olan Karahisâr-ı Sâhib, ordunun asker, zahire, deve ve beygir ihtiyacını karşılayan bir

merkezdir. Barut yapımında kullanılan güherçile madeni merkezlerinden birisi olarak baruthane-i amirenin güherçile ihtiyacını karşılayan yerlerden birisi olma özelliğine sahiptir. Ayrıca yol geçiş güzergâhında bulunması sebebiyle sefere sevk edilen askerlerin konaklama ve zahire ihtiyaçlarını da karşılamıştır. Bununla beraber seferden kaçma olayları da vukuu bulmuştur. Bunların yakalanarak Karahisar kalesine hapsedilmeleri istenmiştir. Bu dönemde Karahisar'da bulunan kale hem sancaktaki hem de başka yerlerden sevk edilen suçluların tutulduğu hapisane hüviyetindedir.

Karahisâr-ı Sâhib'deki sosyal hayata baktığımızda vakıf, zâviye, mektep, cami ve mescit gibi sosyal hayatın düzenleyicisi konumunda olan yapılar varlığını bu dönemde de sürdürmüşlerdir. Sosyal alanda nikâh, boşanma, kefalet, vekâlet, gibi birçok sosyal konu hakkında bilgi edinebiliyoruz. Dikkati çeken husûslardan biri de şartlı boşanma yeminleridir. Bu durumun uzun süren savaşlar nedeniyle sefere giden erkeklerden uzun müddet haber alınamaması sebebiyle oluştuğu düşünülebilir. Sosyal hayatı olumsuz etkileyen durumlardan birisi de eşkıyalık faaliyetleridir. Baş boş levendat, Türkmen ve Ekrad topluluklarının başını çektiği bu faaliyetler halkın can ve mal güvenliğine zarar vermektedir. Eşkîyalığı önlemek için merkezden gönderilen emirlerin sık sık tekrarlandığı görülmektedir.

Sicildeki belgelerden iktisadi alanda birçok vergi toplandığı görülmektedir. Özellikle imdâd-ı seferiyye ve nüzül vergilerinin sıkça toplanması dikkate değerdir. Toplanan vergilerde adaletli olmak önemlidir. Bu husûsta ahalinin tahammüllerine göre vergi alınması üzerinde önemle durulmuştur. Şehirde ki pazar yerleri ticaretin merkezi olarak karşımıza çıkmaktadır. Kayıtlarda bazı esnafların liste halinde verildiği saptanmıştır. Bunlar kasap, mumcu, ekmekçi ve gevrekçi esnaflarıdır. Yine bazı nedenlerle belgelerde karşılaştığımız debbağ esnafının da şehirde bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu dönemde dört kez narh işlemi yapıldığı görülmektedir. şehirde bulunan ahalinin aralarındaki borç-alacak ve alım-satım işleride iktisadi alanda karşımıza çıkan faaliyetlerdir.

KAYNAKÇA

- BOZATAY, Anbarlı Şeniz, DEMİR, Konur Alp, “Osmanlı Adli ve İdari Sisteminde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme”, **Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi VI**, S. 6, Haziran 2014, ss. 71-89.
- EMECEN, Feridun, “Afyonkarahisar”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi II**, İstanbul 1988.
- GENÇ, Mehmet, **Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi**, Ötüken Yayınları, II. Baskı, İstanbul, Nisan 2014.
- HALAÇOĞLU, Yusuf, “Menzil”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi XXIX**, Ankara 2004, s. 159-161.
- HÜLAGÜ, M. Metin, “Osmanlı Devleti’nde Güherçile Üretimi ve Kayseri Güherçile Fabrikası”, **Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi XI**, 2001, s. 73-93.
- İNALCIK, Halil, **Osmanlı’da Devlet, Hukuk ve Adâlet**, Kronik Yayınları, İstanbul, 2018.
- _____**Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)** (çev: Ruşen Sezer), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2016.
- _____**“Timar”, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi XXXXI**, İstanbul 2012, s. 168-173.
- İŞBİLİR, Ömer, “Osmanlı Ordularının İaşe ve ikmali: I. Ahmed Devri İran Seferleri Örneği”, **Türkler XII**, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002.
- KARAGÖZ, Mehmet, “Osmanlılarda Şehir ve Şehirli Mekân-İnsan-Beşeri Münasebetler (XV-XVII. Yüzyıl)”, **Osmanlı IV**, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, s. 103-110.
- ÖNKAL, Ahmet, BOZKURT, Nebi, “Cami (I. Dini ve Sosyokültürel Tarihi)”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi VII**, İstanbul 1993, s. 46-56.
- ÖZCAN, Tahsin, “Pazar”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi XXXVII**, İstanbul 2007, s. 206-208.
- ÖZKAYA, Yücel, **18. Yüzyılda Osmanlı Toplumu**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, Şubat 2008.
- ÖZTÜRK, Temel, “Osmanlılarda Narh Sistemi”, **Türkler X**, s. 861-872.
- PAKALIN, Mehmet Zeki, **Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü II**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1983,
- _____**Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü III**, MEB Yayınları, İstanbul 1993.
- SAMİ, Şemseddin, **Kâmûs-ı Türkî**, Çağrı Yayınları, İstanbul, s. 1371.

- TAŞ, Hülya, “Osmanlı Kadı Mahkemesindeki ‘Şuhûdü’l-Hâl’ Nasıl Değerlendirilebilir?”, **bilig**, Kış/2008, ss. 25-44.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, **Osmanlı Devleti’nin İlmiye Teşkilatı**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, IV. Baskı, Ankara 2014.
- ÜNAL, M. Ali, **Osmanlı Müesseseleri Tarihi**, Fakülte Yayınevi, Isparta 1997.
- YEL, Ali Murat, KÜÇÜKAŞÇI, Mustafa Sabri, “Mahalle”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi XXVII**, İstanbul 2003, s. 323-326.
- YILDIRIM, M. Z., *Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nın İdari, Sosyal ve Ekonomik Yapısı, 1720-1750*, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003.

[illegible][illegible][illegible]

İNDİX

- Abdurrahim Efendi Konağı, 6
Ablak, 10, 115, 123, 174, 254
Acem, 5, 22, 48, 85, 311, 361, 374
Afyonkarahisar, v, vi, 1, 2, 19, 48, 375, 377
Ahiler, 10, 173, 253
Akçain, 10, 93, 115, 123, 172, 186, 241, 253, 297, 341, 343, 352
akçe, 15, 20, 22, 24, 37, 40, 46, 47, 48, 52, 53, 54, 64, 65, 66, 67, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 101, 108, 110, 116, 124, 125, 127, 134, 137, 154, 160, 161, 162, 163, 165, 166, 170, 184, 187, 198, 203, 209, 210, 213, 214, 215, 216, 223, 229, 233, 238, 239, 240, 244, 248, 250, 251, 257, 259, 263, 264, 265, 270, 272, 273, 279, 283, 284, 288, 289, 294, 296, 309, 316, 320, 327, 336, 337, 338, 339, 342, 349, 353, 363, 364, 365, 366, 368, 369, 370
Akmescid, 5, 9, 114, 122, 147, 171, 182, 184, 252, 295, 339, 342, 351, 356, 357, 361, 362, 366, 368, 369, 372
Aksaz, 10, 81, 115, 123, 173, 242, 253, 257, 274, 298, 341, 344, 353, 366
Akviran, 10, 80, 137
Alaca, 10, 254
Alaybeyi, 13, 14, 20, 46, 47
Anadolu Kadıaskeri, 12, 16
Anadolu kaimmakamı, 12
Anadolu mütesellimi, 12, 38
Anadolu valisi, 12, 18, 19, 36, 42, 48, 50, 53, 76, 79, 99, 104, 106, 108, 113, 120, 125, 135, 140, 142, 143, 145, 164, 184, 187, 202, 224, 247, 256, 264, 265, 270, 272, 279, 361, 362, 372, 373
Anadolu ve Rakka valisi, 12, 202
Arab, 5, 9, 10, 61, 62, 88, 90, 114, 122, 147, 171, 174, 182, 184, 240, 255, 295, 311, 322, 328, 339, 342, 351, 356, 357, 359, 362, 367, 370, 372
Arab Mescidi, 5, 9, 61, 62, 88, 90, 114, 122, 147, 171, 182, 184, 295, 322, 328, 339, 342, 351, 356, 357, 359, 362, 367, 372
Arablar, 10, 73, 301, 322
Arablı, 10, 173, 174, 253
Ardıç, 9, 114, 122, 147, 171, 182, 184, 240, 295, 340, 342, 351, 356, 359, 362, 368, 371, 373
arpalık, 14, 15, 17, 37, 38, 39, 40
arzuhal, 5, 31, 39, 60, 70, 72, 74, 77, 78, 80, 82, 83, 150, 169, 188, 216, 243, 278, 283
Âsitâne-i Sa'âdet, 92
askeri, iv, v, 2, 7, 13, 14, 16, 19, 21, 22, 23, 28, 30, 33, 51, 79, 94, 104, 108, 125, 126, 127, 131, 133, 135, 138, 140, 154, 157, 158, 166, 168, 175, 176, 180, 187, 195, 198, 199, 202, 205, 206, 207, 211, 214, 218, 224, 228, 247, 257, 259, 264, 265, 270, 272, 273, 279, 286, 300, 302, 303, 305, 307, 313, 316, 318, 320, 324, 325, 332, 336, 356, 375
Aşağı Tandırı, 10, 115, 123, 173, 183, 186, 242, 254, 255, 297, 341, 344, 352
avarız, 27, 31, 62, 75, 77, 78, 165, 170, 210, 250, 251
Ayasini, 10, 70, 93, 123, 173, 183, 185, 216, 241, 253, 296, 341, 343, 352
Aytemur, 10, 93, 115, 123, 173, 183, 186, 241, 254, 255, 297, 341, 343
Ayvalu, 10, 35, 93, 122, 173, 182, 241, 370
Bağçecik, 10, 115, 123, 255, 257
Bağçeli, 10, 73, 301
Balçıkhisar, 10, 63, 179
Barçın, 7, 15, 23, 39, 74, 223, 236, 277, 290
Barçınlı, 8, 15, 18, 81, 117, 149, 227, 266, 273, 375
bârgîr, 86, 87, 90, 100, 146, 147, 169, 178, 181, 217, 321, 328, 350, 355,

- 356, 357, 358, 359, 360, 361, 365, 366, 367, 368
- barut, 23, 33, 45, 87, 92, 330
- Bayad, 10, 93, 115, 123, 172, 183, 186, 242, 253, 297, 341, 344, 352
- Bedrik, 9, 79, 114, 122, 147, 171, 182, 185, 240, 252, 295, 340, 343, 351, 358, 362, 367, 373
- Belce, 10, 93, 115, 123, 173, 183, 186, 242, 254, 297, 341, 343, 352
- berât, v, xii, 6, 34, 64, 65, 66, 67, 79, 83, 96, 124, 134, 135, 138, 160, 187, 204, 208, 215, 229, 257, 273, 281, 282, 283, 284, 288, 289, 309, 313, 315, 316, 320, 336, 337, 353
- Bey, 2, 10, 11, 13, 14, 15, 28, 38, 39, 40, 45, 51, 59, 63, 80, 90, 91, 92, 93, 113, 115, 123, 125, 149, 161, 173, 183, 185, 202, 204, 205, 226, 227, 241, 253, 291, 294, 296, 322, 323, 325, 329, 341, 343, 352, 354, 358, 361, 364, 366, 370
- Bigadiç, 7
- Bolvadin, 7, 8, 10, 19, 43, 57, 71, 74, 81, 112, 117, 119, 149, 192, 194, 212, 236, 266, 273, 291, 293, 294, 330, 346, 355, 356, 357, 358, 359, 361, 365, 375
- Bostanlı, 10, 93, 115, 123, 173, 183, 186, 242, 253, 297, 341, 343, 352
- Boşanma, 26, 61
- Bozöyük, 10, 115, 123, 173, 183, 185, 241, 253, 297, 341, 343, 352
- Bulhallı, 10, 172, 253
- Burmali, 9, 25, 28, 56, 63, 114, 122, 147, 149, 182, 184, 295, 340, 351, 356, 362, 367, 373
- buyruldu, v, xii, 7, 11, 22, 25, 29, 30, 36, 38, 39, 44, 45, 46, 47, 49, 51, 53, 56, 57, 60, 64, 68, 69, 71, 72, 73, 78, 79, 95, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 110, 113, 117, 118, 124, 126, 130, 136, 137, 138, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 151, 152, 153, 164, 178, 186, 187, 189, 194, 195, 198, 200, 201, 202, 218, 219, 221, 225, 227, 229, 231, 244, 263, 266, 271, 287, 328, 354, 360, 361, 373
- Ca'feri, 19, 311, 334, 347
- camî, xii, 5, 28, 64, 65, 66, 134, 214, 281, 282, 316, 353, 364, 376
- Câmi-i Kebir, 9
- Celaleddin Rumi, 6, 65, 96
- Cenkçi, 10, 174, 254
- cizye, 31, 75, 86, 87
- Çalışlar, 10, 93, 173, 174, 183, 185, 241, 253, 296, 341, 343, 352
- Çapak, 10, 174
- Çavdarlı, 10, 32, 123, 161, 242
- Çavuşbaşı, 4, 9, 63, 64, 114, 122, 147, 174, 179, 182, 185, 240, 255, 262, 295, 340, 342, 351, 353, 356, 357, 358, 362, 367, 373
- Çavuşçu, 10
- Çavuşoğlu, 9, 29, 67, 114, 122, 171, 181, 182, 185, 240, 252, 282, 295, 340, 343, 351, 357, 358, 359, 362, 365, 367, 373
- Çay, 7, 19, 55, 112, 117, 119, 149, 192, 194, 217, 218, 228, 266, 346, 360, 375
- Çepni, 10, 93, 115, 123, 172, 183, 186, 242, 253, 297, 341, 344, 352
- Çıkrık, 10, 123, 172, 183, 185, 253
- Çobanlar, 10, 31, 35, 62, 85, 93, 114, 122, 173, 181, 182, 185, 254, 296, 340, 343, 352, 370
- Çobanlıca, 10, 123, 172, 242, 253, 298, 341, 344, 353
- Çorca-i Kebir, 10, 93, 114, 122, 172, 182, 185, 241, 253, 296, 341, 343, 352
- Çorca-i Sağır, 10
- Çöleâbad, 7, 76, 77, 112
- Çukur, 10, 115, 124, 173, 186, 242, 253, 256, 257, 297, 341, 344, 352
- Deper, 10, 14, 91, 93, 123, 174, 183, 185, 241, 254, 296, 341, 343

Dinar, 10, 68, 69, 78, 93, 123, 143, 144,
 173, 175, 183, 185, 209, 210, 241,
 254, 297, 341, 343
 Divân-ı Hümâyûn, 7, 11
 Doğancı, 9, 114, 122, 147, 171, 181,
 182, 184, 240, 252, 255, 295, 340,
 342, 351, 352, 353, 359, 363, 367,
 373
 Doğanlar, 10, 115, 123, 173, 242, 254,
 298, 341, 344, 352, 370
 Döğər, 10, 82, 83, 93, 114, 122, 124,
 125, 174, 182, 185, 241, 254, 289,
 290, 296, 309, 310, 341, 343, 352
 duhan, 31, 83
 Efecik, 9, 114, 122, 147, 171, 182, 185,
 240, 252, 295, 328, 340, 342, 357,
 358, 363, 368, 373
 Ehl-i Örf, x, 13
 Ehl-i Şer', 16
 Ekeste, 9, 26, 61, 90, 114, 122, 147,
 171, 182, 185, 240, 252, 295, 340,
 343, 351, 358, 362, 367, 373
 El-Hâc Evtal, 8, 9, 114, 122, 171, 182,
 185, 240, 295, 340, 343, 351, 357,
 358, 362, 367, 373
 El-Hâc İsmail, 9, 58, 114, 122, 147,
 171, 182, 185, 240, 295, 296, 321,
 328, 340, 343, 351, 357, 362, 367
 El-Hâc Mahmud, 9, 114, 122, 147, 171,
 182, 184, 240, 295, 339, 342, 351,
 356, 357, 358, 362, 366, 369, 372
 El-Hâc Yahya, 9, 64, 114, 122, 147,
 171, 182, 184, 240, 295, 298, 340,
 342, 351, 356, 357, 359, 362, 367,
 368, 369, 372
 Elpirek, 10, 93, 123, 172, 181, 183, 185,
 188, 241, 253, 276, 296, 341, 343,
 352
 Eminü'l-hac Mehmed Efendi Konağı, 6
 Emre Sultan, 10, 115, 123, 174, 183,
 186, 242, 297, 341, 344, 353
 Erkman, 10, 93, 114, 122, 172, 182,
 185, 241, 253, 296, 340, 343, 352
 Esnaf, 34, 74, 363, 364, 365, 366
 eşkıyalık, 7, 29, 30, 72, 74, 376
 eyalet, 2, 11, 12, 20, 71, 81, 104, 106,
 162, 176, 198, 199, 219, 221, 233,
 247, 256, 258, 264, 265, 270, 273,
 309, 320, 334, 348
 Eymür, 10, 93, 115, 123, 174, 183, 186,
 242, 297, 341, 344, 352
 Eyret, 10, 61, 63, 91, 93, 114, 122, 173,
 181, 182, 185, 241, 254, 290, 296,
 340, 343, 352
 Eziler, 10, 174, 254
 Feleli, 10, 93, 115, 123, 174, 183, 186,
 242, 255, 297, 341, 344, 352
 Felelu, 9
 ferman,, v, xii
 fetva, 19, 35, 84
 fiziki, v, 5, 375
 Gazi Mürsel, 10, 93, 123, 173, 183, 185,
 254
 Gebeceler, 10, 93, 115, 123, 174, 183,
 185, 241, 254, 296, 341, 343, 352
 Gerenbe, 10, 174, 254
 Göbel, 10, 174, 254
 Göçer, 10, 172, 253
 Göreler, 10, 253
 Göynük, 10, 93, 115, 123, 172, 173,
 183, 186, 242, 253, 254, 297, 341,
 344, 353
 guruş, 6, 27, 28, 31, 42, 43, 44, 52, 54,
 55, 56, 60, 61, 63, 70, 75, 76, 77, 78,
 79, 81
 gurûş, 87, 88, 91, 93, 104, 111, 113,
 114, 115, 117, 118, 122, 123, 124,
 125, 148, 150, 156, 162, 165, 166,
 169, 170, 174, 175, 178, 179, 180,
 181, 182, 183, 184, 185, 186, 193,
 194, 207, 208, 210, 217, 218, 230,
 231, 238, 239, 240, 241, 242, 245,
 249, 250, 251, 255, 256, 263, 265,
 267, 294, 295, 296, 297, 298, 299,
 315, 320, 339, 340, 341, 342, 343,
 344, 350, 351, 352, 353, 354, 355,
 360, 361, 368, 370, 374
 Güherçile, 23, 33, 377
 Habeşli, 10, 172, 253

Hacı Beyli, 10, 173, 186, 297, 341, 343, 352
 Hacı Evtal, 8, 9, 25, 52, 88, 147, 252, 375
 Hacı İsmail, 9, 52, 92, 252, 373, 375
 Hacı Mahmud, 9, 252
 Halimuğurlu, 10, 60, 93, 98, 115, 123, 173, 183, 185, 241, 297, 341, 352
 han, 6, 28, 34, 170, 184, 252
 Han Barçınlı, 7, 112, 192, 194, 375
 Harmanlı, 10, 93, 115, 123, 172, 183, 185, 241, 253, 297, 341, 343, 352
 Has Çakır, 10, 60, 93, 241, 245, 340, 343, 352
 Has Çakırlar, 10, 115, 172, 253
 Hayranbalı, 10, 75, 89, 115, 123, 174, 183, 254, 255, 297, 343, 350, 353
 Hisarardı, 10, 62, 88
 Hisarönü, 9, 114, 122, 147, 174, 182, 185, 240, 255, 295, 340, 343, 351, 359, 363, 367, 369, 373
 Işıklar, 10, 93, 183, 186, 242, 297, 341, 344, 353
 İbik, 9, 114, 122, 147, 171, 182, 185, 240, 252, 296, 340, 343, 351, 362, 367, 369, 373
 İlce Arablı, 10
 İldoğan, 10, 173, 254
 İltaş, 10, 74, 333
 İmaret, 9, 26, 31, 56, 61, 84, 89, 114, 122, 136, 147, 171, 182, 184, 238, 240, 252, 262, 295, 328, 338, 339, 342, 351, 355, 357, 358, 359, 361, 366, 367, 368, 369, 372
 imdâd-ı hazeriyye, 31, 117
 imdâd-ı seferiyye, 14, 24, 31, 42, 49, 75, 76, 77, 78, 79, 104, 111, 113, 115, 117, 118, 162, 164, 169, 184, 233, 264, 360, 376
 İnas, 10, 46, 93, 114, 123, 173, 182, 185, 241, 254, 296, 341, 343, 352
 İnaz, 10, 20, 47, 93, 115, 123, 134, 172, 173, 183, 185, 241, 253, 254, 296, 341, 343, 352
 İnegazi, 10
 İsmail, 6, 10, 13, 15, 18, 25, 30, 39, 45, 48, 52, 56, 63, 68, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 103, 114, 119, 120, 123, 132, 133, 172, 179, 181, 182, 184, 185, 201, 229, 238, 239, 241, 253, 257, 259, 291, 292, 294, 296, 311, 322, 329, 337, 338, 339, 341, 343, 350, 352, 354, 356, 361, 364, 368, 369, 371, 378
 İssizce, 10, 31, 93, 114, 122, 172, 174, 182, 185, 240, 253, 296, 340, 343, 352
 istihkâm, 14
 kadı, 1, 16, 17, 30, 86, 88, 94, 132, 159, 178, 206, 207, 209, 214, 232, 284, 293, 350, 354, 360, 374
 Kadı, 16, 40, 228, 294, 356, 361, 365, 378
 Kadın Hanı, 6
 Kahil, 9, 58, 114, 122, 147, 171, 182, 184, 240, 252, 295, 339, 342, 349, 351, 356, 357, 359, 362, 367, 368, 372
 Kal'acık-ı Kebir, 10, 115, 124, 183, 185, 240, 340, 343, 352
 Kal'acık-ı Sağır, 10, 93, 115, 183, 186, 241, 297, 341, 343, 352
 Kalacık, 5
 Kale Dizdarı, 14
 Kapan Hanı, 6
 Kaplan, 10, 255
 Kara Katib,, 9
 Karaağaç, 10, 93, 173, 183, 185, 241, 253, 341, 343, 352
 Karaarslan, 10, 42, 93, 124, 172, 183, 185, 186, 241, 253, 296, 341, 343
 Karaca Ahmed, 10, 64, 93, 225, 254
 Karacaviran, 10, 93, 114, 123, 173, 182, 185, 241, 253, 296, 341, 343, 352
 Karahisâr-ı Sâhib, v, vi, x, xii, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 29, 30, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 49, 50, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76,

77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 86, 89, 92,
 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 103,
 104, 105, 106, 107, 110, 111, 113,
 116, 117, 118, 119, 120, 124, 129,
 130, 132, 134, 136, 137, 141, 142,
 143, 144, 145, 146, 149, 150, 151,
 152, 153, 156, 159, 160, 162, 163,
 165, 169, 170, 175, 176, 178, 184,
 186, 187, 188, 189, 190, 191, 193,
 194, 195, 199, 200, 201, 204, 205,
 206, 207, 208, 209, 211, 213, 214,
 216, 217, 218, 223, 224, 225, 226,
 227, 228, 229, 230, 231, 232, 236,
 237, 238, 239, 243, 244, 245, 247,
 249, 250, 251, 256, 257, 258, 262,
 264, 265, 266, 267, 268, 269, 271,
 272, 273, 275, 276, 281, 282, 283,
 284, 286, 287, 288, 289, 290, 291,
 292, 294, 298, 301, 307, 308, 309,
 315, 316, 320, 321, 322, 328, 329,
 333, 336, 337, 338, 339, 342, 344,
 346, 348, 349, 353, 354, 358, 359,
 370, 375, 376, 378
 Karaman, 9, 114, 122, 147, 171, 182,
 184, 240, 252, 295, 339, 342, 351,
 355, 357, 358, 361, 362, 366, 367,
 369, 372
 Karamık, 7, 15, 39, 112, 117, 192, 194,
 223, 266, 346, 360, 375
 karye, 2, 8, 60, 64, 70, 78, 80, 89, 124,
 125, 134, 137, 143, 172, 187, 204,
 208, 209, 216, 225, 240, 241, 242,
 244, 245, 249, 256, 272, 273, 275,
 277, 284, 285, 289, 290, 309, 310,
 349, 359, 370, 371, 374
 Kastamonu, 7, 73, 80, 208, 271
 Kayaviran, 10, 78, 93, 115, 123, 173,
 175, 183, 185, 209, 210, 241, 254,
 297, 341, 343, 352
 kaza, 2, 7, 9, 11, 16, 23, 31, 34, 45, 49,
 51, 57, 71, 72, 76, 77, 78, 95, 102,
 109, 111, 112, 117, 118, 132, 145,
 146, 148, 150, 155, 159, 167, 169,
 171, 187, 200, 203, 206, 210, 213,
 214, 217, 225, 228, 230, 232, 268,
 269, 275, 277, 284, 293, 304, 314,
 317, 318, 323, 327, 330, 332, 333,
 335, 375
 Kaza, 7, 8, 16, 21, 61, 111, 112, 117,
 165, 191, 192, 193, 194, 250, 251,
 266, 294, 346
 Kendigelenoğlu Konağı, 6
 Kethüdâyeri, 6, 14, 15, 39, 59, 120
 Kınık, 10, 115, 123, 172, 242, 253, 297,
 341, 344, 352
 Kırhisar, 8, 46, 79, 80, 81, 82, 83, 124,
 125, 137, 187, 256, 257, 272, 273,
 285, 286, 289, 290, 309, 310, 375
 Kışlacık, 6, 10, 65, 93, 96, 123, 172,
 183, 185, 241, 253, 296, 341, 343,
 352, 374
 Kızıl Kilise, 10, 174, 254
 Kiçi Murad, 10, 174, 255
 konak, xii, 6, 26, 86, 120, 121, 142, 184,
 216, 306, 350, 357, 361, 362, 372,
 373
 Konya, 2, 7, 23, 73, 74, 276, 330, 333,
 355, 356
 Kozluca, 10, 93, 172, 174, 183, 185,
 241, 253, 254, 297, 341, 343, 352
 Köprülü, 10, 93, 115, 123, 172, 183,
 186, 242, 253, 297, 341, 344, 352
 Köşenüş, 10, 174, 254
 köy, 2, 8, 9, 11, 30, 82, 134, 327, 375
 Köyviran, 10, 62, 359
 Kubbeli, 9, 114, 147, 185, 240, 295,
 358, 368
 Kuburca, 10, 254
 Kuladalı, 10, 27, 65, 93, 115, 124, 174,
 183, 186, 242, 255, 297, 341, 344,
 353, 371
 Kumartaş, 10, 93, 115, 123, 173, 183,
 186, 242, 253, 297, 341, 344, 352
 Kunduzlu, 10, 93, 115, 123, 173, 183,
 186, 242, 254, 297, 343, 352
 Kurşu, 10, 172, 253
 Kurtbaşı, 10, 174
 Kürt, 10, 45, 46, 70, 72, 75, 89, 92, 173,
 194, 195, 238, 244, 253, 255, 373

Kütahya, 7, 29, 42, 53, 55, 56, 60, 64, 66, 72, 73, 77, 82, 83, 94, 95, 96, 99, 101, 102, 103, 106, 113, 119, 120, 121, 124, 125, 126, 137, 139, 142, 143, 145, 146, 160, 164, 174, 180, 184, 191, 197, 216, 217, 218, 225, 230, 231, 237, 238, 239, 254, 262, 265, 268, 269, 270, 275, 276, 278, 310, 320, 337, 338, 339, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 365, 367, 372, 373
 Leğen, 10, 183, 242, 255, 297, 341, 344, 353
 leven-dât, 125, 126, 143, 146, 150, 151, 188, 195, 202, 212, 219, 222, 260, 275, 326
 mahalle, 2, 5, 8, 11, 26, 27, 35, 43, 76, 78, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 96, 97, 98, 99, 100, 112, 113, 136, 149, 156, 164, 175, 179, 186, 201, 205, 226, 227, 240, 241, 242, 262, 281, 286, 288, 295, 304, 308, 313, 321, 328, 338, 349, 353, 357, 359, 365, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375
 Mahkeme, 26
 malikâne, 5, 42, 99, 135, 207, 208, 260
 Manastır, 6, 10, 29, 66, 253, 282
 mekkâri, 52, 54, 86, 147, 154, 156, 177, 180, 190, 217, 218, 262, 267, 286, 307, 314, 344
 mektup, xii, 15, 21, 39, 40, 47, 48, 49, 73, 74, 80, 81
 memuriyet, 14
 Menzil, 25, 52, 53, 99, 377
 Menzilci Molla İsmail Konağı, 6
 mescid, xii, 5, 281
 mezheb, 304, 311, 323, 334, 347
 Mihail, 6, 10, 65, 87, 93, 114, 122, 172, 182, 185, 229, 241, 253, 296, 340, 352
 Mihaliç, 7
 Mihmari, 10
 Mikail, 10, 174, 254
 Molla Bahşi, 9, 114, 122, 147, 171, 182, 185, 240, 252, 295, 340, 342, 351, 356, 357, 359, 362, 367, 373
 Moskov, 19, 44, 46, 135, 136, 137, 148, 272, 373
 muhızır, 16, 18, 44, 95, 97
 Mutasarrıf, 13, 14, 37
 Muttalib, 10, 93, 115, 123, 172, 183, 186, 242, 253, 297, 341, 344, 352
 Müslüman, 8, 375
 mütesellim, 11, 13, 14, 15, 36, 38, 39, 103, 104, 130, 153, 188, 198, 199, 200, 202, 205, 209, 216, 219, 227, 230, 236, 270, 277, 283, 292, 329, 333, 345, 354, 361, 375
 Mütesellim, 13, 14, 38, 322
 na'ib, 90, 150, 153, 231, 269
 Nadir Şah, 19, 51, 311, 323, 334, 347
 nahiye, 2, 11, 34, 256, 263, 375
 Nakibü'l-Eşraf Kaimmakamı, 12
 Narh, x, 31, 32, 84, 377
 Nasârâ, 9, 26, 86, 114, 122, 147
 Nevâhi Barçınlı, 7, 18, 149, 192, 194, 236, 375
 nikâh, 26, 60, 62, 376
 nüzül, 31, 77, 78, 86, 127, 143, 144, 150, 151, 166, 170, 202, 210, 250, 251, 263, 268, 275, 277, 292, 300, 314, 328, 332, 338, 376
 Ortaklar, 10, 173, 254, 255
 Osman, 10, 13, 15, 39, 56, 60, 71, 80, 87, 88, 89, 93, 99, 114, 122, 149, 160, 173, 174, 181, 182, 185, 227, 241, 245, 253, 254, 255, 277, 283, 286, 296, 302, 329, 330, 341, 343, 352, 354, 360, 364, 366
 Osmanlı, iv, v, 1, 2, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 16, 18, 19, 25, 28, 30, 31, 33, 44, 377, 378
 Oynaş, 8, 10, 82, 284, 375
 Ömer, 2, 10, 12, 13, 14, 15, 27, 29, 38, 39, 40, 51, 53, 61, 63, 64, 65, 75, 76, 79, 97, 101, 102, 103, 104, 115, 116, 118, 120, 124, 143, 150, 151, 172, 179, 189, 205, 208, 227, 243, 244,

- 245, 253, 264, 266, 272, 289, 298, 299, 309, 314, 321, 323, 358, 361, 365, 366, 367, 371, 372, 373, 374, 377
- Örfi hukuk, 1
- Öyük, 10, 174, 254
- Özi, 5, 70, 213
- Paşa, x, 2, 4, 5, 6, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 27, 33, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 62, 63, 64, 68, 70, 71, 74, 75, 76, 77, 79, 80, 83, 88, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 106, 107, 108, 113, 114, 115, 116, 118, 120, 122, 124, 125, 126, 127, 130, 131, 135, 138, 140, 142, 143, 145, 146, 147, 150, 151, 153, 154, 156, 158, 162, 164, 168, 171, 175, 176, 178, 180, 181, 182, 184, 185, 187, 188, 189, 193, 194, 197, 198, 199, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 212, 213, 218, 224, 226, 227, 230, 237, 238, 239, 240, 243, 244, 247, 252, 256, 258, 264, 265, 270, 272, 273, 278, 279, 285, 286, 290, 291, 295, 300, 301, 302, 303, 306, 307, 309, 317, 318, 324, 325, 328, 329, 330, 334, 338, 339, 340, 342, 343, 350, 351, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 365, 367, 368, 372, 373
- Pazar, 34, 240, 377
- Sâdât-ı kirâm, 12
- Salar, 10, 93, 114, 123, 182, 185, 237, 241, 253, 296, 338, 341, 343, 352
- sancak, 2, 11, 12, 14, 20, 22, 86, 110, 125, 134, 212, 219, 222, 232, 237, 260, 326
- Sandıklı, 7, 8, 15, 39, 51, 81, 111, 117, 119, 193, 223, 245, 266, 274, 323, 346, 357, 360, 375
- saray, 6, 11, 113, 204, 338
- Saray, 5, 10, 11, 64, 204
- Saraycık, 10, 82, 284
- Sarı Kavak, 10, 174, 254
- Sarık, 10, 93, 123, 143, 173, 183, 185, 241, 253, 296, 330, 341, 343
- sefer, 2, 14, 18, 19, 22, 23, 42, 45, 58, 76, 89, 135, 141, 195, 249, 257, 280, 291, 292, 294, 311, 317, 323, 327, 334, 347, 374
- Selahin Hanı, 6
- Serdâr-zâde Konağı, 6
- Sibsin, 10, 174, 254
- Sinan Halife, 9
- Sinan Paşa, 9
- Sincanlı, 7, 10, 15, 19, 30, 65, 149, 374, 375
- Sincanlı, 8, 39, 68, 80, 82, 103, 112, 117, 186, 187, 192, 193, 223, 238, 257, 266, 284, 346, 360, 365, 373
- Sis, 10, 81, 93, 115, 123, 173, 183, 186, 242, 244, 254, 297, 341, 344, 352
- Sofular, 9, 31, 62, 114, 122, 147, 171, 182, 184, 238, 240, 252, 295, 328, 338, 339, 342, 351, 355, 357, 358, 359, 361, 362, 366, 367, 368, 369, 371, 372, 374
- Subaşı, 14, 205
- Susuz, 10, 93, 123, 172, 183, 185, 241, 253, 296, 341, 343, 352
- Süglün, 10, 93, 114, 123, 172, 182, 185, 241, 253, 286, 296, 340, 343, 352
- Sülümenli, 10, 31, 93, 114, 182, 240, 253, 296, 340
- sümün, 182, 183, 184, 185, 186, 299, 328, 355, 356, 357, 369
- Sürücü, 24
- şehir, iv, v, xii, 1, 4, 7
- şer'i, iv, 1
- Şerhrâbâd, 8
- Şuhûd, 7, 8, 35, 52, 63, 92, 112, 117, 179, 266, 330, 346, 349, 360, 365, 375
- Şuhûdü'l-hâl, 16
- Tac Ahmed, 5, 9, 66, 114, 122, 147, 171, 182, 184, 240, 252, 281, 282, 295, 339, 342, 351, 356, 357, 359, 362, 367, 368, 369, 372
- Tanburacılar, 9, 227

Tandırılar, 10, 93
Tatlar, 10, 174, 254
Taylık, 10, 174, 254
Tekkeler, 10
temessük, xii, 33, 46, 61, 80, 81, 92,
136, 160, 245, 246, 293, 331
Tereke, x, 27
tevliyet, 96, 288, 316
Tımar, 21, 23, 47, 79
Toruklu, 10, 254
Turfullu, 10, 174
Turgud, 7, 9, 10, 227
Türk, v, 1, 4, 18, 378
Ulu Murad, 10, 173, 242, 254, 255, 341,
344, 353
Ulucak, 10, 65, 83, 84, 90, 115, 123,
174, 183, 186, 208, 242, 254, 297,
336, 337, 341, 344, 352, 374
Üçağıl, 10, 173
Vakıf, 28
vekalet, 28, 62, 322, 329
Yahudi, 9, 171, 252, 278, 375
Yalvaç, 7, 10, 62, 88
Yarımca, 10, 174, 254, 273
Yassı Karkı, 10
Yeniçeri Serdârı, 14
Yozgat, 10, 227
Yukarı Bazar, 9, 114, 122, 147, 171,
182, 185, 252, 295, 340, 343, 351,
357, 359, 362, 367, 369, 373
Yukarı Tandır, 10, 115, 123, 172, 183,
186, 242, 253, 297, 341, 343, 352
zâhire, 14
Zara, 10, 54, 55, 154, 176, 180, 189,
190
zâviye, xii, 6, 65, 229, 376
Zâviye, 5, 9, 114, 122, 147, 171, 185,
240, 252, 295, 340, 343, 351, 356,
358, 363, 367, 373